The Boston Public Library
from M. H. Morgan. 1894.

Persius. c. tribus comment. Corunti, Io. Britannici et Bart. Foncii. Impressum Venetiis sumptu diligentissimi uiri Joannis de Tridino. Anno a natali christiano 1499. Die uero IIII. Nouebris. fol. rom. ch. maj. et min., c. s. et ff. n., text. a comment. circumd., 60 l., 63 ff. c. marg. Cart. (H. 12744)

— — Acc. Juvenalis, Sat. c. quatuor comment. Venetiis Impressum est per Joanne da Cereto alias Tacuinu de Tridino. 1498 die uero XXIIII Iulii. in-fol. rom. ch maj. et min., c. s. et ff. n., text. a comment. circumd., 62 l., 12 ff. non num. et 206 ff. num. c. marg. D. parch. Av. 1 grav. s. b. (H. 12741 et 9714).

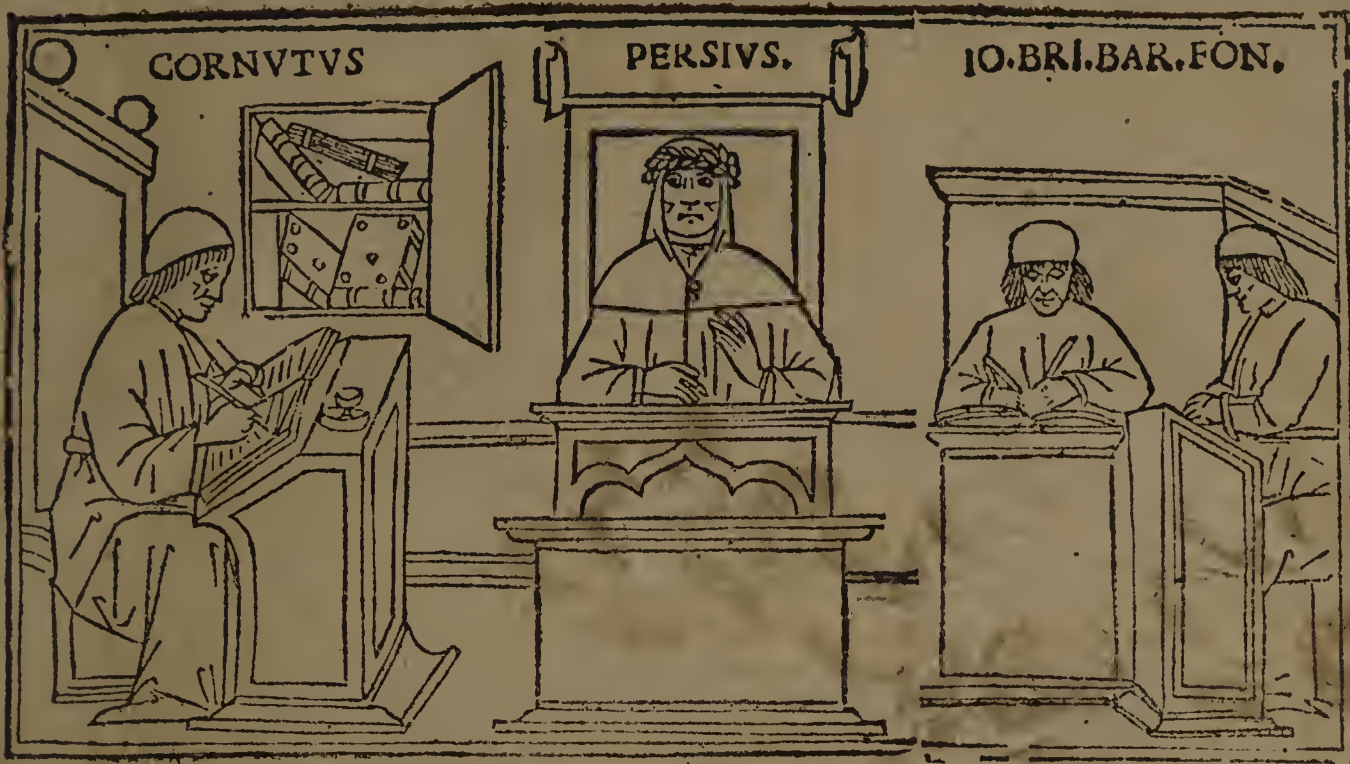
The Persius part contains the first printed edition of the commentary of Cornutus (see Bonard's note on f. Aii) long thought to have been the master of Persius.

Q. 402.6

Shelf No. 2920.53

FOUNDED 1852
SICUT PATRIBUS SIT DEUS NOBIS
BOSTONIA CONDITA A.D. 1630.
CIVITATIS REGIMINE DONATA A.D. 1822.
BOSTON PUBLIC LIBRARY

GIVEN BY
Prof. M. H. Morgan

Perſius cum tribus cōmentariis.

Cornuti phyloſophi eius preceptoris cōmētarii.

Ioannis Britannici Brixiani comentarii.

Bartolomei Foncii comentarii.

Prof. M. H. Morgan,
June 27, 1894.

¶ VITA PAVLI PERSII FLACCI EQ VITIS ROMANI PER CORNVTVM PHYLOSOPHVM EIVS PRECEPTOREM FOELICITER INCIPIT.

Frater Maximus Taruisinus sibi amicisq; dicauit 1528 · septembris 25 · viii

Aulus Perſius Flaccus. Natus circa pridie no. decemb. Fabio Perſio. L. uitelio cõſulibus de-
ceſſit. viii. Kal. decemb. fuluio ſiatio: Aſſinio gallo cõſulib⁹. Nat⁹ ĩ ethruria uoluteriis eques
roman⁹: ſanguĩe & affinitate primi ordis uiris cõiunct⁹: deceſſit ad. viii. miliare uia appia Flaccus
ĩ pdiis ſuis. pr ei⁹ flacc⁹ cũ pupillũ reliqt admodũ puerꝝ annorꝝ fere. vi. Fuluia ſiſcena mr̃ eius Fuluia
nupſit poſtea Roſcio æqti Ro. q pſiuȝ quoq; extulit & nutriuit ĩtra paucos annos. Studuit herennius
flacc⁹ uſq; ad. xii. annũ ætatis ſuæ uolateriis. Inde Romæ apd grãmaticũ herẽniũ palemonẽ & apd retho grammati
rẽ uirginium flauũ. quũ eẽt annorꝝ ſexdeciȝ amicitiã accepit Annei cornuti phyloſophi. Ita ut ab eo nuſq̃ cus
diſcederet. a quo ẽt ẽ ĩtroduct⁹ aliquaten⁹ ĩ phyloſophia: amicoſ hũit ab adoleſcẽtia pria Caſſiũ baſſiũ poe Caſſium
tã & calpitrũ ſtaturã q̃ uiuo eo iuuenis deceſſit: Flacc⁹ coluit ut prẽȝ Seruiliũ: nouiannũ cognouit & cor- baſium
nutum & Lucanũ equeuũ audirorẽ Cornuti. Nã cornut⁹ eo tpe Tragic⁹ fuit ſectæ poetice q̃ libros philoſo Lucanus
phiæ reliqt. Sed Lucan⁹ adeo mirabat̃ ſcripta Flacci ut uix retineret ſe illo recitãte a clamor̃. Sero cognouit Seneca
& ſenecã. Sed non ut caperet̃ ei⁹ ĩgenio uſus ẽ apd cornutũ cõiunctũ amicitia duorꝝ amiciſſimorꝝ uiroruȝ Claudius
& doctiſſimorꝝ & ſanctiſſime uitæ attrite tũ phyloſophãtiũ. Claudii ac ſaturnini Medici lacedæmonii ac Saturnin⁹
patroni ariſtocratis magneti: quos unice mirat⁹ ẽ & emulat⁹ cũ equales eẽnt & Cornuti minores: Ipſe idẽ
decẽ ferre annos ſũme dilect⁹. apd truſcã ita ut pegrinare ẽ quoq; cũ eo aliqñ cognatũ ei⁹. Arrião hñte uxo
rẽ fuit morũ leniſſimorꝝ: uerecũdiæ Virginalis formæ pulchræ: & pbe ætatis. erga matrẽ ſororẽ & amicã
exẽplo ſufficiẽs fuit frugi & pudic⁹ reliqt ut quidã aſſeruit mr̃i & ſorori ſcriptis tantũ ad matrẽ codicillis
rogauitq; eã ut daret Cornuto ut quidã centies & alii uolunt plures & argẽti uiginti & libris circa ſeptin-
gentas Criſipo: ſiue bibliotecã ſuã oẽm. Verũ a cornuto ſublatis libriſ pecuniã ſororibus quas heredes hũc
ipſum librũ impfectũ reliquit. uerſus aliqui dempti ſunt de ultimo libro & quaſi finitus cẽt leuiter cõtraxit Ceſſius
Et ceſſio baſſo petẽti: ut ipſe ederet tradidit edendũ. Scripſit ẽt Flaccus ĩ pueritia ptexta inductus & coho-
ptus librũ uniũ & paucos ſorori traſſie ĩ arriani matrẽ uerſus q̃ ante ſe uirũ occiderat oĩa ut aboleret cor
nut⁹ mr̃ ei⁹ auctor fuit editũ librũ cõtinuo mirari cũ diriper̃ hoĩeſ cœperũt deceſſit ãt uitio ſtõachi ãno æta
tis trigeſſimo: ſed mox a ſcola & magiſtris diuertit̃ lecto libro lucilii decimo uehementer ſatyras cõponere
ſtuduit: Cui⁹ libri principiũ imitat⁹ ſibi oĩbus detracturũ cũ facta pfeſſione & oratorũ inſectationẽ ĩſecta- Nero
retur Neronem principẽ illius temporis culpauit. Cõuerſus in neronẽ cũ ita ſe haberet. Auriculas aſini mi-
da rex habet. In eũ autẽ modũ a Cornuto tantũmodo eſt cõmendat⁹: auriculas aſini qs non habet: ne hoc Perſius
ĩ ſe dictũ qs arbitraret̃ Perſius hic diu dubitãs utrũ militiæ an poetriæ ĩncũberet: tandẽ ad ſatyrã ſcribendã militia
animũ applicuit & cũ cœpiſſet ſcribere utrãq; re ĩcohauit: donec ex ſua ipſius animi mutabilittate ſcribere Satyra
inchoauit fuit aũt ſcirat⁹ genere tuſcus diciſipulus baſſi phyloſophi. hoc uero initium carminis ẽ pfatio tra Baſſ⁹ phi
gicũ a delectione ſcandere incipiẽs. In hac autẽ pfatione apologiã ideſt excuſationẽ facit & excuſat ſe quo- loſophum
dãmodo nõ ideo ſcripſiſſe ut poeta appareret: ſed potius impulſu mẽtis quodã q tũc uidebat multos poe Apologia
triæ incũbere: ut inde ſalarium mererent̃: Salariũ ẽ pbenda unius diei. Vnde oſtẽdit ſe coactũ ut ſcriberet. Slarium
Vnde non poetã ſe uideri uult uel uocari & p ſuã pſonam uult intelligi aliorum perſonas qui ob famã ſcri
bebant. Satyræ propriũ eſt ut uera humiliter dicat & oĩa cum fama faciat. Itẽ ſatyrã dicta ẽ quia uariis re-
bus cõſtat. ſ. lex apud romanos lata quæ fugatis uerbis fallit audiẽtes ut aliud dicat: aliud ſignificet.

¶ CLARISSIMO DOMINO ANGELO MARCELLO MAGNICO PATRITIO VENETO: IOANNES BONARDVS SACERDOS VERONENSIS FAELICITATEM.

CVm ſingulare tuum l litteras patrocinium & peculiarem in me humanitateȝ ſemper proſpexe
rim: nullus dignior uiſus: cui iucundiſſimos hos labores meos ideſt Cornutum Eruditiſſimũ
Perſii uatis præceptorem ac eiuſdem interpretem fidiſſimum diu mancum lacerum & tempo
rum incuria undecunq; deprauatiſſimum operoſa induſtria mea in priſtinum candorem quan
tum licuit redactum dicarem: ſub tuoq; nomine diligentiſſimo uiro Iohanni tacuino imprimendum
tradidi. quare Colende domine ut ad grauiora audentius accingar: Serena (ut quæq; ſoles) frõte tenue hoc
munuſculum ſuſcipito: quod erit incredibilis meæ in te obſeruantiæ monimentum certiſſimum. Hos igi
tur breues quidem ſed non pœnitendos commentarios (cum a publicis negociis ociuȝ dabitur) deguſtes
oro: non enim poteris candidas eius ennarrationes non amare: Cuius poæma magna admiratione exco-
lueris: bene Valeat Magnificentia tua: Cui me unice commendo.

IOANNES BRITANNICVS BRIXIANVS SENATVI POPVLOQVE BRIXIANO SALVTEM.

CVm multa & uaria in rebus humanis ſint in quibus hominũ ingenia exerceri ſolẽt: q̃ppe cũ alii arma ſequautur: alii agricolationi intenti ſint: alii ſtruendis opibus inhæreant & alii alia id genus opera complectantur: quæ oĩa cũ aliqua ex parte per ſe clara & laude digna eſſe poſſint. Meũ tamen ſemper fuit iudiciũ litterarũ ſtudia ea eſſe. quæ oĩbus ſine cõtrouerſia præferantur. Nam quid homini magis expetendũ ſit: q̃ ut uitã optimaꝝ artium ſtudiis excolata. Ea enim profecto ſunt. quibus ad religionẽ: & ad uerũ dei cultuꝫ cæteraſq; uirtutes formamur Litteris omnia egregia & præclara debentur opera. Quis enim nos a babaria uindicauit. Quis rerum cœleſtium & humanarũ ſimul cognitionem ad nos tranſmiſſit: litteræ. Quis docuit nos quæ Scipio in aphrica: quæ Metellus in Numida: & alii in aliis Præclari imperatores locis geſſere: litteræ. Nam maiorum noſtrorum illuſtria opera in tenebris iacerent: niſi litteraruꝫ lumen accederent. Plato enim Pythagoras. Zeno. Socrates. & alii propemodum innumerabiles philoſophi: niſi litterarum monumenta extitiſſent. nec ii fuiſſent quales nũc nominantur: nec eorum nomina ad nos tranſiuiſſent: Nullũ quidem puto maius ab immortali deo hominibus dari potuiſſe donum. In humanis ſcimus opes diuitias. Dignitates: Honores: Dominatus: Imperia. & huiuſmodi omnia quæ cũctis fere mortalibus exoptari ſolent: multa in ſe habere commoda: & ad hominis nomen: famamq; augendaꝫ multum ualere. Sed quis affirmet ab iis ea nobis præſtari: quæ litteræ largiuntur. Nam illa bona quidem ſunt: ſed quæ paruo temporis curriculo euaneſcũt. Nec iis ea uirtus eſt: ut ultra fere hominis ætatem alicuius memoriam extendant. Immo enim ubi qui ea poſſedit naturæ cõceſſit. eius ſæpe nomen & fama eodẽ obruitur tumulo quo corpus tegitur. At litteræ non modo nobiſcũ non intereunt. nec circũſcripto temporis ſpacio nomen noſtrum terminant: ſed quod nemini diffidendum eſt: ita nos moriẽtes poſteritati commendant: ut fama noſtra æternitatem conſequatur: & eo circũferatur ſplendore: q nec annorum multitudine obſcurari poteſt: nec ulla alia temporum iniuria extingui. Adde q̃ ex litteris delectatio petitur iucundiſſima. Nam cum cæteris rebus: neque omnis ætas: neque tempus: neq; locus detur: iis ſtudiis adoloſcẽtia regitur. Senectus oblectatur. Hæc eadeꝫ: ut ait Cicero. res ſecundas ornant: aduerſis ſolatiũ præbent: delectant domi: non: impediunt foris: pernoctant nobiſcum: peregrinantur: ruſticantur. Quanti autem faciendæ ſint: litteræ: cum multa alia. tum illud in primis nobis documento eſſe poteſt. quod homerum auctore Cicerone. Colophonii ciuem eſſe dicunt ſuum. Chii ſuum uendicant. Slaminii repetunt. Smirnii uero ſuum eſſe confirmant. Et cur a toto populis ciuis ſuus dicitur Homerus: ob litteras nimirum q̃ non paruam acceſſionem laudis & gloriæ Ciuitatibꝰ fore arbitrabãtur: ſi taleꝫ habere uirum contigiſſet. Quam obrem cum iis nihil in humanis præcioſius utiliuſue cognoſcerem: ad eas ſemper eo delatus ſui deſiderio ut nihil mihi dulcius: nihil ſuauius uideretur. Cæterum indignum & illiberale putabam me ita litteris deditum eſſe: ut ex iis nihil ad communem hominum utilitatem afferem. Sed cum multa ſe nobis offerent. quæ labore & induſtria noſtra non mediocrem uidebantur afferre poſſe legentibus fructum. illud potiſſimum aggrediendum cenſui. quod a iuuentute brixiana maxime exoptabatur. Nam cum ſuperiore anno forte Perſium publice legerem: in eiuſq; expoſitione a me nõnulla dicerentur: quæ uel præter multorũ opinionẽ dici uidebantur. uel a quoq̃: & ſi ſciebat ætate noſtra litteris prodita non erant: nõnulli adoloſcẽtes brixiani: qui non minus litteris q̃ probitate morum præfulgent. Et in primis Gabriel Emus patricius Venetus excellenti adoleſcens ingenio: in præſens diſcipulus meus hortati ſunt: ut quæ a me dicta fuerant: accuratiꝰ colligerem publicaremque. Quod & ſi profitendi officio & aliis negociis familiaribus impediebar: ut ad id efficiendum nullum mihi tempus concedi uideretur. tamen ne eorum cauſa noluiſſe: aut me laboris pertefum eſſe putarent: negocium ſuſcepi. & eo quidem ſtudioſius: quod eiuſmodi res eſſet: quæ mihi beniuolentiam & gratiam conciliatura eſſet: & illis utilitatem allatura. Perſium enim cognoſcebam eum eſſe poetam: quem certe omnibus eiuſdem operis auctoribus præferendum non dubitarem. In eo namque mira eruditio: & acerbitas: uenuſtatis plurimum: fœlix non parum. Quis enim Perſio magis ad uitia fugienda nos doceat. Quis ad uirtutem ſequendam magis erigat. Cæterum cum temporum mihi ratio conſtaret: quibus tanta hominum iniquitas irrepſit: mihi non feciſſe hilum uidebar: niſi opus meum iis dicaretur: Quorum patrocinio & potentatu ab improborum inuidia tantum eſſet. Itaque amplitudini & fidei ueſtræ Ciues Brixiani me totum. & omnia trado dicoq;. Illud a uobis igitur peto pro ea humanitate et fide qua inter alios mortales ſemper claruiſtis ut quod opera & induſtria noſtra ad communem omnium utilitatem in Perſii expoſitionem elucubratum eſt: ita ſinu ueſtro excipiatis. ut ab eorum morſibus: qui alienæ ſemper uirtuti inuident tutum præſtetis. Neq; tñ ita amẽs ſum: ut æſtimẽ me malignitatis hũanæ dentes uitare poſſe. Præſidio tamen & auctoritate fieri uña põt ut ĩproborũ latratꝰ me minꝰ offẽdãt. Nã q̃ publica fouet æſtimatiõe ab iniqs minꝰ audacter detractari ſolet. Quod ſi has ſtudiorũ meoꝝ primitias iudicio uño ꝓbari ſẽſero maiori cũ fiducia alia

quæ iam cepta ſunt, propediē edemus. Illud. n. mihi maximū eē lucrū putaui: q̄ maxīe uřis ſeruire cōmodis: & ea omnia cogitare & ea facere q̄ dignitatē & amplitudinē ueſtram promereātur: Illud addo me hāc interpretationē eo libentius ſuſcepiſſe: ꝙ a poeta ſecūdā ſatyrā ad brixianū quēdā Macrinū rōne tēporum ſcribi cōiiciebamus ut lati⁹ cōmētariis declarat̄. Cōfido ēt q̄ d'cūq; ſcripſim⁹ hu⁹cemōi opis ſtudioſis ñ p uā utilitatē allaturū. Eos āt q litterarꝝ ſtudioſi ſunt: & eos pſertiꝫ q īuidia nō mouent̄: oro obteſtorq;: ut ſi qua forte a me: uel male īterpretata uel pterita ſunt q̄ plurima eē poſſunt: cū diuini poti⁹ ſit: q̄ humani īgenii nō errare: ſua ipſi īduſtria labori meo ſubueniāt & cōi oīuꝫ utilitati conſulāt. Nō dubito qn ſi horatii pceptū ſecutus fuiſſe. qui ī arte poetica ſuadet editionem non eſſe præcipitandā: ſed nouum præmendā in annū: plura a me & addita fuiſſent. & mutata. Feſtinantius itaq; editionē maturaui q̄ erat in animo. ueritus. ne id mihi uiuēti accideret: quod nuper mortuo accidit Palacino municipi meo uiro Singularis doctrinæ. Qui cum in officia Ciceronis & Valeriū maximū nō minus diſerte q̄ ſapienter quædam ſcripſiſſet eadem morte præuentus edere non potuit: quæ ab iis excepta qui gloriā alieno partam labore. & periculo in ſe libenter trāſferunt: ſupprimuntur. ut ſucceſſu temporis ipſi pro ſuis edant: Iniuriam profecto Palacini manibus facturi maximam. Cum igitur ciues optimi nulla prorſus commotus gloria hoc tantū onēris ſuſceperim. ſed ut induſtria mea: qui me ad hoc hortati ſunt: morem gerere: uos rogo hos commentarios ea beniuolentia & liberalitate ſuſcipiatis qua a me ſcripti ſunt. Valete.

ℭ VITA PERSII PER IOHANNEM BRITANNICVM.

PErſius flaccus in thuſcia Volaterras habet patriam: ꝙ cū Euſebius teſtet̄ ipſeq; in ultīa ſua ſatyra īnuit cū ait. Mihi nūc ligus ora intepet. hybernatq; meū mare: qua latus ingens Dāt ſcopuli. & multa litt⁹ ſe ualle receptat: Lunai portum eſt operæ cognoſcere ciues. Nam luna oppidum eſt & portus Tuſciæ: ut ſentiunt Strabo & Plinius. oſtendit igitur poeta ſe thuſcū ēē cū ait hybernatq; meū mare. Volaterræ oppidū ē hoc mō ædificatū. In pfunda ualle ſublimis: & præceps undiq; collis extat cui⁹ ī uertice planicies ēī qua ſita ipſi⁹ ſunt urbis mœnia. ad q̄ ſtadiorū: xv. aſcenſ⁹ ē. E cui⁹ Baſi rupes tota ardua atq; difficillis. Illic aliqñ ex pſcriptis a Sylla qui quattuor militū cūplectēti ordines biennio p obſidionē pſſi tādē p inducias diſcedentes locū illū relinquerūt. Natus eſt ibi Perſius anno. xxi. imperii Tiberi⁹: tertio anno poſt paſſionē Chriſti dei noſtri. Mortuus anno ætatis ſuæ. xxx. anno. ix. imperii Neronis quo anno thermæ a Nerone ædificatæ ſunt. Cū litterarꝝ cā Romam ueniſſet ānos egreſſ⁹ pueritiæ in diſciplinam ſe tradit. Cornuto philoſopho. ut ipſe cecinit in quinta ſatyra. ut ait: Cum primum pauido cuſtos mihi purpura ceſſit Bullaq; ſuccinctis laribus donata pependit Me tibi ſuppoſui teneros cu ſuſcipis annos Socratico Cornute ſinu. Eum ſumma pietate coluit & obedientiam. Vſus ē amicitia in primis Minutii Macrini Brixiani equeſtris ordinis principis. Viri ſingulari modeſtia & fide & Cæſii baſſi Poetæ Lyrici ætate iam adulta ſex ſatyras mira carminis acerbitate ſcripſit: quæ nunc in manibus habentur. in quibus ſumma eius ingenii uirtus indicatur. Vnde non immerito Quintilianus eū multum ueræ gloriæ meruiſſæ quamuis uno libro prodidit. Quæ ab aliis traduntur de eius uita cum auctoritate careant mihi non probantur. Tenuium opum ſe fuiſſe declarat illic. Quis expediuit pſitaco ſuū chere? Picas quis docuit uerba noſtra conari? Magiſter artis ingeniiq; largitor. Venter.

ℭ VITA PERSII PER BARTOLOMEVM FONCIVM.

PErſiū aggreſſuro ī primis neceſſariū uiſum ē eius uitā ac ſatyram breui orone pcurrēre: Aulus Perſius flaccus patre Flacco: Matre Fulua olympiade ducentiſſima tertia impante Tiberio uolaterris: ut Euſebius: ut ipſe de ſe ſcribit. lunæ potius natus eſt. Mediocri autem ſtaturaꝫ inſigni forma pbatis morib⁹: īgenio & doctrina præſtanti fuit: Prima adoloſentiæ pře mortuo. Qu. Renniū Palæmnonē grammaticū uicentinū audiuit. Mox rethoricæ ſub Virginio flauo incubuit: Inde ſe ad Cornutū philoſophū cōferēs familiariter ſecū ad interritum uſq; uixit. Anno uero ætatis nono ac uigeſimo: regnante Nerone interiit: unum hunc ſatyrarum relinquens librū: in quo ueræ laudis plurimū meruit. Satyra uero carminis genus uariis rebus refertū eſt. quod fere idem. quod comœdia uetus eſt. Naꝫ cū in cōpitis ocioſi diebus feſtis operarentur antiqui: incultum ac rude carmen priſcam comœdiam in uenere in qua primum bonos laudare: poſt etiam malos nominatim carpere aſſuerunt. Sed cum in dies maiore in ſcribendo licentia uterentur: cautum eſt lege ne quis eiuſmodi carmen deſcriberet. ex quo ueteri ſublata noua comœdia emanauit: ætatis cuiuſq; mores & perſonarum affectus continens. Sed ad comediæ ueteris formam paulatim ſatyra hæc irrepſit in qua ſine ulla proprii cuiuſq; nominis mentione uitia hominū notarentur: Priſcum uero ſatyre genus tam latini quam græci excolueret. ſed hæc noua ſatyra latinoru mē in qua lucilius maximam primus laudem obtinuit: Satyram autem quamuis a ſatyra lege multis aliis cōferta legibus: unoq; rogatu multa & uaria complectente. Vel a ſatyra cibi genere diuerſis rebus conditi: Vel a lance ſatyra: quæ multis generibus primitiarum referta ſacris adhibebantur. quidam appellatam exiſtiment: meliores tamē auctores a ſilueſtribus ſatyris in uetere fabula inſtitutis nominauere: Veruꝫ his breuiter de poetæ uita ac ſatyra enarratis explanationem ipſam aggrediamur.

SAtyra carmen eſt, ut Diomedi placet: apud romanos maledicũ: ad hominũ uitia carpenda: comediæ priſcæ characteræ compoſitũ: a qua in hoc tantum differt, quod iambis & eiuſmodi uerſibus conſtat: & pſonis itroductis nouæ fere comediæ par eſt: uitia hominũ cum denominatione continet perſonaꝝ. Hæc autem prima ſatyra in hexametros aſſurgit libertate ſimplex. Neqꝫ enim perſonas aperte nominat. Priſcæ comœdiæ princeps, iuentor fuit Suſarion megarenſis Tripodiſcius Philini filius qui cum prauæ mulieri cõiunctꝰ eſſet: abeunte mulier in pompa Dyoniſiorũ theatrum ingreſſus quattuor cecinit carmina iambica: que ſola ex omnibus eius ſcriptis extant. Audite populus. Suſarion hæc dicit. Filius Philini Megarenſis tripodiſcius. Malum ſunt mulieres: ſed tamẽ o populares non adeſt inuenire domum ſine malo Sic enim prima comædia ſchoma habebat apertum. Licuit itaqꝫ aperte ſic uituperare uſqꝫ ad tempora Eupolidis: unde Horatius. Eupolis atqꝫ Cratinus Ariſtophaneſqꝫ poetæ. Atqꝫ alii, quorum comœdia priſca uirorum. Siquis erat dignus deſcribi quod malus: aut fur: Quod mœchus foret aut ſicarius aut alioquin famoſus multa cum libertate notabant. Sed cum poetæ abuti licentius ſtilo: & paſſim lædere ex libidine cepiſſent plures bonos, ne quiſquam in alterum crimen infamiæ poneret lata lege per Alcibiadem ſiluerunt. Ex priſca igitur comœdia quæ maiore laſciuit licentia. Satyra quæ auctore Quintiliano tota noſtra eſt: manauit in qua primus inſignem adeptus laudem eſt Lucilius, qui quoſdam: ut ſcribit Fabius ita deditos ſibi amatores habuit: ut eum omnibus poetis præferre non dubitarent: quamuis Horatius non ſine tamen ſuſpitione æmulationis cum in ſermonibus ſuis lutulentum flueret diceret: & aliquid eſſe, quod tollere poſſis. Secundus poſt hunc horatius: qui etiam lucilio multo terſior ac purus magis habetur, & ad notandos mores magis precipuus. Tertius Perſius annumeratur qui iudice Fabio multum & ueræ gloriæ: quãuis uno libro meruit. Quartus uero Iuuenalis habetur, qui & uenuſtate carminis: & Satyræ dignitate ſeruata ita cõmendatur: ut ſi aliis omnino præponendus non ſit, certe uel eis par habendus Satyram nomẽ accepiſſe a uaris cauſis ſcribunt Diomedes grammaticus Porphyrio & Acron, i, a ſatyra lance: quæ iuſerta uariis: multiſqꝫ primitiis in ſacra inferebatur: & a copia & ſaturitate rei ſatyra uocabatur. Siue a lege ſatyra quæ uno rogatu multa ſimul compræhendit, ꝙ ſcilicet & ſatyra multa poemata compræhendantur: cuius ſatyræ legis Lucilius meminit in primo per ſatyram ædilem factum qui legibus uiuat & Saluſtius in iugurtha. Deinde quaſi per ſatyram ſententiis exquiſitis in deditionem accipitur. Siue a ſatyris, quod ſimiliter in hoc carmine ridicule res pudendeqꝫ dicuntur, quæ uelut a ſatyris diis ſilueſtribus proferunt & fiunt, hocqꝫ uериſimilis. Nã in comedia priſca quæ in uitia hominum apertius: ut dictum eſt inuehitur, ſalibuſqꝫ & iocis abſoluitur Satyri introducti ſunt dii ſilueſtres & procaces ioculari & laſciuia inter ſe iactantes. Hii ſunt: ut auctor eſt pollux: ſatyrus canus: ſatyrus impubis: ſatyrus adoleſcens. Sylenus pater· atqꝫ id genus perſonæ ficte, ſatyris igitur introductis ſatyra nominata eſt, quod nomen hæc quæ tota ut diximus noſtra eſt: & ab illa antiquiore defluxit, accepit: ſeruauitqꝫ. Hoc poematis genere Perſius ſex ſcripſit ſatyraſ: quarum haud dubium eſt prima eſſe. O curas hominum. Nam illud: Nec fonte labra: quædam potius meo iudicio præfatio dicenda eſt quam ſatyra: quam ideo tantum poemata præmittit ut cauſam aſſignet: quare animum poeticæ applicuerit. Itaqꝫ more ſatyrico opus ſuum ex abrupto incipiens in trimetrum iãbicum erumpit: docens non ea ſe facilitate poetam factum eſſe, qua Heſiodus & Ennius poetæ facti dicuntur, ſed egeſtate & rerum difficultate coactum ut uerſus faceret.

ℭPVBLII ANNEI CORNVTI PHYLOSOPHY: ANNOTATIONES IN PVBLIVM PERSIVM FLACCVM DISCIPVLVM FOELICITER INCIPIVNT.

NEc fonte labra ꝓlui caballino. qđ Eſiodus dicit: dr̃.n.pegaſum equũ alatũ ad eliconẽ mõtẽ er CORN.
rãdo ꝑuiniſſe. Ibiq; ſiti oppſſu3 ungula fodiſſe ex quo loco fons edit⁹ muſis fuit cõſecrat⁹ dicit Pegaſus
ãt de illis ñ eẽ q egregii muſaꝝ aĩ ſũt. Caballino. dic̃ ñ eqno eo ꝙ ſaty. hũiliora uerba cõueĩũt

PAVLI FLACCI PERSII POETAE SATYRARVM OPVS.

NEC FONTE LABRA PROLVI CABALLINO.

ℭNec fonte labra. Verſus ẽ ſenarius iambicus. q IOAN:
& trimeter nominat̃. Conſtat.n.pedibus ſex. reci- BRI.
pere poteſt iambũ locis oĩbus: maxime apud tragi
cos. Dactilũ & Tribrachum locis oĩb⁹ ꝑter nouiſ
ſimum. Spondeũ: Anapeſtũ locis tm̃ imparibus. Trimeter
Et nõunq̃ in ſexto ſpõdeum Loci impares dñr pri uerſus.
mus: tertius: & quintus: pares uero ſecundus: q̃r-
tus & ſextus. Quæri aũt ſolet cur trimeter appellet̃
cum ſenos accipiat pedes: qm̃ ſcilicet tanta breuitas
eſt pedũ ut iuncturæ binos cõplectant̃ pedes: iam
bum aũt pedẽ eẽ celerẽ oñdit Horati⁹. Syllaba longa breui ſubiecta uocat̃ iambus Pes citus. Antea tot⁹ uer
ſus iãbicus iambĩs cõſtabat: nũc adhibet̃ ẽt nothi: uñ eſt illud Horatii in poetica: Primus ad extremũ ſimi Scazō.
lis ſibi.i.antea totũ iãbicũ metꝝ ex iãbis conſtabat: nũc uero ut dictũ eſt adhibẽtur ẽt nothi: uñ quia in ſex Iãbicum
to pede retinuit huiuſmõi carmẽ ſpondeũ ſiue Trocheũ: cum iambo aut pyrrichio claudi deberet appella- metrum
tũ eſt ſcazõ.i.claudicãs ꝙ quaſi alienis pedib⁹ in fine maxime ſuſtẽtetur & ſic claudicet. Martialis. Apolli-
narẽ conueni meũ ſcazõ: Iambicum metꝝ inuẽtum ẽ ad nocẽdum ab ιαπτω.i.noceo. Archilocũ lacedæ-
monium inuẽtorẽ fuiſſe teſtat̃. Horatius: Archilocũ ꝓprio rabies armauit iãbo: quo carmine lycambem
perſecut⁹ ẽ: nã cum lycambes ei Neobolẽ filiam in mr̃imonium promiſiſſet: eamq; mox denegaſſet: iratus Heſiodus
archilocus in eum ſcripſit. Vñ ille dolore compulſus una cũ filia ſcriptum ſibi laqueo eripuit de quo Oui
dius in ibin. In te mihi liber iãbus Tincta lycãbeo ſanguine tela dabit. Hoc igit̃ inquã carmine erũpit poe
ta dicẽs ſe nõ eo mõ factum poetam potu fontis hippocrenes quo alii dicuntur facti. Alludẽs ad Heſiodu3
qui patris oues iuxta Heliconẽ cuſtodiens uiſis muſis: & ab iis ad fontẽ hippocrenẽ ideſt caballinum dedu
ctus clariſſimus factus eſt poeta: qui poſtea primus de agricultura apud græcos ſcripſit auctore plinio Oui
dius in faſtis. Ecce deas uidi non quas præceptor arandi uiderat. aſcreas cum ſequeretur oues. Et idẽ in arte Aſcra.
amandi. Nõ mihi ſunt uiſæ clio cliuſq; ſorores Seruanti pecudes uallibus aſcra tuis. nam Dius & pimici-
des parentes cnm paupertate apud eoles præmerẽtur: relicta patria Cuma in theſpiis aſcram uicum iuxta he
liconis partem incoluerunt. De quo Homerus auctore Strabone Aſcram rus miſerum penes hic helicona
colebat. Hyberno durum. triſte æſtu: optabile nunq̃. Sicq; eos latenter notat qui putẽt egregium fieri poetã
non poſſe niſi fontes & loca muſis conſecrata celebrarit: ſubtili arte oſtendens uirtutem homini labore & in Fons. [Virtus labore
duſtria parari: non inani & uana rerum argumentatione. Principium igitur factum ab indignatione tan- et industria
quam affirmet: quod aduerſario longa diſceptatione obiiciebatur: ſe nullum proſus cum muſis commerci pegaſus
um habere ut ſit ſenſus. Fateor me nec hipocrenem bibiſſe: nec ſomniaſſe in monte parnaſo: ut de ſe alii ia Hippocre paratur]
ctant. Et geſtu adiuuandum. Prolui immerſi ut biberem. Compoſitum eſt a lauo quod ẽ prima in tertiam ne.
tranſit coniugationem: ut diluo: alluo: abluo. Fonte. dictus eſt fons auctore Varro ꝙ fundat aquam. Parnaſus.
Caballino: in Helicone fontem Caballinum muſis conſecratum eſſe auctor eſt Strabo quem equus pegaſus
Neptuni & meduſæ gorgonis auctore Higynio filius: ut alii uero ſcribunt ex Meduſæ ſanguine: & ceruice
a perſeo reſecta procreatus ungula ſexum feriens aperuit: qui ex eius nomine Caballinus. ideſt hippocrene
dictus eſt. Hippos enim eqnum ſignificat: crine fontem. Hunc poſtea equum fama eſt ut ſcribit Strabo cũ
portaret pirenem in agro corintho a Bellorophonte deprehenſum fuiſſe. unde primum eum fuiſſe q equo coritium.
ueheretur ſcribit Pli. Nec in bicipiti ſomniaſſe par: parnaſus mons eſt ut Strabo & Mella ſcribunt phoci- antrum
dis qua boetiæ accumbit: & ad occiduos phocidis montes locatus. Ouidius ſeparat aonios acteis phocis
ab aruis Tertia ferat. Mox addit Mons ibi uerticibus petit arduus aſtra duobus. Nomine parnaſus ſupe-
ratq; cacumine nubes. Vniuerſus autem mons conſecratus eſt. Nam & antra & alia loca honore & ſancti- BAR.
tate digna continet: E quibus celeberrimum & formoſiſſimum extat coricium nxmpharum antrum eodẽ FON.
quo cilicium nomine nnncupatum.

ℭNec fonte labra prolui caballino. Quo maiore animi libertate alios deinde corriget ſeipſum in primis
corripit: ꝙ feſtinaner nimium poeta prodiderit. Non ſine cauſa uero ſuum opus metro iambico inchoa-
uit. Eiuſmodi enim carmen incitatum ac uehemens reprehenſioni plurimum conuenit. Eius inuentor Ar
chilocus: ex ſex iambis primum inſtituit. Sed paulatim in conctis ſedibus ſecunda & quarta exceptis ſpon
deum recipit. In prima tamen ſede quandoq; anapeſtum pro ſpondeo. & in ſecunda tribrachum pro iam-
bo. ea ratione Perſiuspoſuit. Quod iambus cum tribacho: anepeſtus cum ſpondeo in tempore conuenit.
Fonte caballino. Non ſe heſiodi more poetam effectum dicit: qui pegaſeis aquis epotis e paſtore poeta eua
ſit. Pegaſus uero caballus e meduſæ gorgonis ſanguine a Perſeo interemptæ proſiliit in helionemq; tranſ-
uolauit atq; ubi primum ungula terram percuſſit: hippocrene fons ſcaturiuit.

Nec in bicipiti ſomniaſſe parnaſo
Memini: ut repente ſic poeta prodirem.
Heliconiadas: palidamqꝫ pyrenem

CORN. ¶ Nec ī bicipiti ſomniaſſē par. libero ſacrata & cyr
Lucanus ram apollini. unī Lucanus. Cardine parnaſus gēio
petit equora colle: Mons phœbo bromioqꝫ ſacer
Tāgit. n. Enniū q dicit ſe uidiſſe ī parnaſo ſomniā
do homeꝝ ſibi dicētē: ꝙ ei⁹ aīa in ſuo eēt corpore.

Bicipiti: duplici cacumīe. Pyrenē ſacratus. pallidam: dicit qa poetæ paleant ibi ſcribēdi laſſitudine.

IOAN. BRI. ¶ Bicipiti. i. in duos colles ſurgenti. ut Luca. parnaſus gemino petit arduus æthera colle. Mons Phœbo: bromioqꝫ ſacer. Et Ouidius. ut diximus. Mons ibi uerticibus petit arduus aſtra duobus. Nōine parnaſus ſuperatqꝫ cacumine nubes. Explodenda ē eoꝝ opinio qui alteꝝ ex collibus parnaſi citheronem: alteꝝ heliconē appellari crediderūt. Cum oīno citheron atqꝫ helicon: alter ab altero diſtans. auctorib⁹ ſtrabone Plynio. Mella: & Solino: montes ſunt Boetiæ: Parnaſus uero Phocidis regionis. Sic. n. ſcribit Strabo. Helicō igitur nō procul a Parnaſo diſtans illi æmulus eſt & altitudine & circuitu. Vterqꝫ. n. niuib⁹ pulſatur: & rupes amboꝝ ſaxea ē. Non multa uero illos regio circūſcribit Ply. nec recedētes Athenis claritate quæ cognominatur Boetiæ thebæ duoꝝ numinum liberi atqꝫ herculis: ut uolunt patria. Et muſis natale in nerone helicone aſſignant Datur & his Thebis ſalt⁹ Citheron: Sic & ſtra. Citheron prope Thebas finitur. Mella ita ſcribit in phocide delphi & mons parnaſus: & Apollinis fanum atqꝫ oraculum in Boetia Thebæ & Citheron fabulis carminibuſqꝫ celeberrimus. Memini ut nullo prorſus pacto addat me: nam uerſus non ſtaret. primus enim pes ē Anapeſtus ultim⁹ ſpōdeus: cum ſemper indifferens ultima ponatur ſyllaba: reliqui uero iambi. Somniaſſe. oſtendit id ſibi nō contigiſſe: ut illico poeta fieret. qd Ennio accidiſſe legitur qui ī principio Annaliū ſuoꝝ: ut ſcribit Porphyrio per ſomnum aīam Homeri in corpus ſuum intraſſe faſſus ē & ſtatim poetam factū: unde ē illud. Cor iubet hoc Enni: poſtq̄ deſtruit eē Meonides. Sic repente. ut heſiodus & Ennius prodierunt. Heliconiadas pallidamqꝫ pyrenē illis relinquo. quoꝝ ima. iam ego inqt relīquo muſas & fontes eis ſacratos illis quib⁹ imagines hederis coronate poſitæ ſunt: q tali ambitiōe uiuūt: latenterqꝫ ſui tēporis poetas notat: qui hiſce rebus decorati poetas ſe eē putabāt eximios Vnde alibi poeta ſic
Helicon eos irridet. Grāde locuturi nebulas. Helicone legūto dicit igit̄ ſe quoqꝫ: & ſi non ſit ea eruditione: q̄li hñt
Pieria alii poetæ: tamē carmina ſcriptuꝝ. Heliconiadas: ideſt muſas quibus: ut ſcribit Strabo. ædes in helicone
libethrum conſecrata eſt & fons Caballinus. Nam & helicona & pieriam & Libethrum & pimpiliam: eiſdem muſis
emolpus. conſecrarunt thraces boetiæ accolæ: Vt hi qui Libethridū nymphaꝝ antrū cōſecrarūt: & q priſcæ muſæ curā ſtudiūqꝫ dedeꝛt thraces fuiſſe ꝑhibent̄ Ephorus. Orpheus & Muſeus Thamiris: ob id etiā emolpo īdenomen inditum eſt: ideſt cantori optimo. Heliconiadas patronimicum eſt fœmininum. Tribus modis patronymica formantur fœminina in as: quidem: ut lemnias: in is. ut priamis. in ne: ut nerine. Virgi. Nerine galathea thimo mihi dulcior hible. Pyrenem: pyrene fons eſt Acro corinthi: de quo ſic Strabo: Acrocorinthus mons eſt pelloponneſe excelſus inter duo maria ſitus: ægeum uidelicet & ionium ſtadioꝝ trium ad dimidiati altitudinem habens ad perpendiculum: aſcenſus ad ſtadia. xxx. in acutum terminatur cacumen: ſub cuius radice in plano inſtar menſæ loco iacet oppidnm Corinthus. Vertex ipſe acrocorin-
Corinth⁹ thi Veneris ſacram habet ædiculam: infra uerticem pyrenem fontem aquas haud affluentes habentē. cæteꝝ
Ephyre perſpicuas ad imum potuiqꝫ ſuauiſſimas. Plynius itē de eo ita prodit. Medio hoc interuallo: quod iſthmi appellauimus applicata colli habitatur Colonia. Corynthus antea Ephyte dicta ſexagenis ab utroqꝫ littoꝛ ſtadiis e ſumma ſua arce quæ uocatur acrocorynthus in qua fons eſt Pyrene diuerſa duo maria proſpectās hæc iccirco ſtudioſius ſcripſi: ut eoꝝ opinio refelleret̄. qui Pyrrenem uallem eē crediderunt: ubi ſtuderent poetæ ē etiam Pyrene mons qui galliam diſterminant ab hiſpania. de quo Tibul. Non ſine me eſt tibi partus honos: tua bella pyrene teſtis & oceani littora ſantonici. Pallidam: nonnulli hoc ad fabulam referunt q̄
pyrenes talis eſt: Pyrene: ut ſcribit Pauſani. cum ex duobus filiis: Cenchreo legeoqꝫ: quos ex neptuno ſuſceperat.
Fabula Cenchreum adoleſcētem admodum amiſiſſet: eius mortem adeo fleuit: ut in fontem ſui nominis deorum miſeratione conuerſa ſit unde pallidam dixerit: ab his poſtea. ut ſcribit Plynius Anguſtiarum termini Corinthiaci ſinus denominantur Legeæ & cenchreæ. Alii uero ita interpretantur. quod omnino placet non palentem ſed pallidos facientem. ut Virgilius. Mors pallida triſtiſqꝫ ſenectus. Et idem alibi. Attonitæ magna ora domus: ideſt attonitos facientis: ſcriprores enim ſtudio intenti ſolent paleſcere. ut Perſius: iuuat impa-
BAR. leſcere char is. & Iuuenalis. Fuit utile multis pallere & toto uinum neſcire decembri.
FON. ¶ In bicipiti parnaſo: nec ſe quidem hoc in monte ſomniaſſe alludēs ad Ennium ſcribit qui ſomnians homeri in ſe animam penetraſſe repente uates apparuit. Parnaſum uero. quamquam Seruius in Theſſalia Tortelius aretinus in Aonia Boetiæ parte ponunt. Herodoto tamen & Pompeio mela. Straboneqꝫ ac Plynio. & alias præterea teſtibus phocidi regioni adſcribit̄. Quē in duo iuga diſcindi: cytheronē: qua liberi & Helicone Apollitus idē Seruius ſcribit. Tantum auctorem Torte. ſubſecutus propter Heliconem & citheronem. Vel certe propter cirrham & Niſam parnaſum bicipitem uocat. Cōtra tamē eorūdem locorum ſitus. & āntiquorum auctoritas reperi. Parnaſus: enim in phocide regione. Citheron atque Helicon montes in Boetia diſiuncti ſunt: ita ut Helicon procul a parnaſo circiter quindecim paſſuum milia: Citheron uero triginta locatus ſit. Cirrham quoqꝫ: ac Nyſam urbes in parnaſi iugis fuiſſe ueteruꝫ nemo ſcribit: Cirrha enim ſub Cirphin rupem parnaſi in radicibus montis in planicie mare uerſus locata eſt. Nyſa uero nō in parnaſo: ſed in fœlici arabia ſita eſt in qua cum bacchus nutritus eſſet in eius memoriam ipſe poſtea aliam

in india condidit. Apud Homerꝝ quoqꝫ ſecundo iliados libro: Nyſam in Boetia urbem eſſe apud Plyn. in Caria: apud Strabonem uicum in Helicone: apud Ptolæmeum in Ionia ac lycia urbẽ lego: nuſq̃ uero i par naſo eſſe cõperio. Quare cũ neqꝫ helicon: nec citheron iuga parnaſi: ſed montes ab illo ſeiuncti ſint: neqꝫ cir rha neqꝫ nyſa in iugis parnaſi collocatæ ſint: bicipitem rectius ad montis naturã ſitũqꝫ referemus. Nam ut uolumine nouo refert: parnaſus habet: A qua ſana diuiſione biceps cognominatur. Hic macrobio teſte bac cho & apollini ſacer eſt atqꝫ ut Diodorus aſſerit idem liber pater & phœbus eſt. Heliconiadas: Helicõ: ut Solinus & Plynius quarto refert: mons eſt Boetiæ iuxta Thebas: atqꝫ Strabo in nono meminit phocidi ui cinus eſt: & non ꝓcul a parnaſo: eique æmulus & altitudine & circuitu. qui & ipſe apollini quoque ſacer & muſis ẽunde heliconiades muſæ ſunt appellatæ. Lucretius: adde heliconiadum comites: quoꝝ unus Ho merus. Pallidãqꝫ pirenẽ: Vallem inter quos parnaſi colles pyrenẽ. Tortellius eſſe ſcribit. Sed auctore plinio libro quarto. acrocorinthi fons ẽſt: & ut Strabonis octauo uolumine ſcriptum eſt haud affluẽtes aquas ha bẽt: ſed potui ſuaues atqꝫ perſpicuas. Quare pallidam non ad aque: ſed poetarum colorem aſſiduo ſtudio pallentium Tortelius. refert: ſed melius hunc pallorem pireni attribuemus: quæ eũ ex Neptuno Cenchreiũ lecheiumqꝫ peperiſſet: de quoꝝ numinibꝰ corinthiaci ſinus termini: cuiuſqꝫ ac portus denominat̃. Cẽchre um prima iuuenta extinctũ ad eo fleuit: ut in hũc fontẽ nominis uertet̃. unẽ eã pallidã appellauit.

Illis relinquo quorum imagines lãbunt
Hederæ ſequaces ipſe ſemipaganus
Ad ſacra uatum carmen affero noſtrum:
Quis expediuit pſitaco ſuum cheræ?

℄ Lambũt. i. tergũt uel circũducũt circũeũt: q̃ſi lin gua tergũt. Vir. Et ſydera lambit. Hedere. hedera ſp uiuit & manet: q̃ua ideo poetæ coronabant̃. Seq̃ ces: ꝙ ſequant̃ & ſine fine repant. Semipaganus: i. ſemipoeta: & hoc uerbo ſatyrico uerſus ẽ: mõ pa gani dñr ruſtici: qa nõ nouerũt urbẽ aliter ſemipa gãꝰ: ſemiuillanꝰ. i. nõ integre doctꝰ: ego aũt inter poetas & ruſticos ſum medioximꝰ: pagos. n. uilla fons. unẽ qa pagani dicunt̃ uillani q̃ſi ex uno fonte potãtes. Ad ſacra uatũ. i. numero poetaꝝ. Pſitaco. pſi tacus ẽ auis in indie partibꝰ quæ gignit̃. Viridi colore: corpore punicato grãdi lingua & cæteris auibꝰ groſ ſiore & latiore. Suũ cheræ: hoc dicit qa nõ oẽs natura ſua ſunt poetæ: ſ; uẽtris. qa egeſtias neceſſitate cogã tur: & hoc per aues probat. nam uidemus hodie plurimi catões eſurientes: uocali ſono ſtrepere & cheræ di cere: ſuum quaſi naturale: uel naturaliter uideantur loqui ſi eſuriant. CORN.

℄ Quoꝝ imagines: effigies hoĩum nõ ſolebãt exprimi niſi aliqua illuſtri cã per petuitatẽ mærentiũ hocqꝫ ab Atheniẽſibus manaſſe uidet̃ ꝙ primi oĩum Harmodio & Ariſtogitoni tyrrannicidis publice poſuerũt ſtatuas: eo anno: quo & Romæ reges pulſi excepta deide res ẽ: ut ſcribit Pli. a toto orbe terraꝝ humaniſſi ma ambitione: unẽ & poetis imagines ponebant̃: & a ſtudioſis tm̃ ut qſqꝫ nom̃ auctoris diligebat. Marti. ad auitũ ſtatuã ſibi ponẽtẽ edit carmẽ ſubſcribendũ: Hoc tibi ſub noſtra breue carmẽ imagine uiuat. Quã nõ obſcuris iungis auite uiris. Iuue. Qui facis in parua ſublima carmina cella: Vt dignus uenias hederis & imagine macra. L. Accius poeta in æde camenaꝝ ut ſcribit Plynius maxima forma ſtatuã ſibi poſui: cu hiſ admodũ breuis eẽt. Lambũt: circucunt. Vir. tactuqꝫ innoxia molles Lambere flãma comas & circũ tẽpo ra paſci. Hederæ: hederis coronabant̃ poetæ. Vir. Paſtores hedera creſcente ornate poetã. Hora. Me doctu rũ hederæ præmia fontiũ diis miſcent̃ ſuperis. Hederaꝝ auctore Plinio tres ſunt ſpecies: Alba & Nigra. ter tia quæ & elix appellatur. Nigra: cui ſemẽ eſt crocatũ poetæ utunt̃: quã quidẽ Miſiam: alii bacchicam ap pellant ꝙ bacchus cum uictor ex india rediret coronas hederæ portauit iure igit̃ hedera coronant̃ poetæ ꝙ quemadmodũ illa baccho ſacrata ẽ ita & poetæ in tutela liberi patris dicuntur. Hedera dicta eſt ut placet Fe ſto ſiue ꝙ hæreat: ſiue ꝙ edita. i. alta petat: ſiue ꝙ cui adhæſerit edat. Sequaces. epitheton eſt hederæ. cuius natura eſt qbus adhæret ſequi. Ipſe ſemipaganus: beniuolentiam conciliat a modeſtia ſua: illud moneo le gendum eſſe: ipſe ſemipaganus: non autẽ. at ipſe uerſus. n. non ſtaret. Semipaganus. ſemiruſticus & rudis poeta: paganus dictus eſt a pago quem uillam antiqui dicebantur a pigin: ideſt a fontibus: eo ꝙ iuxta fõ tes uilla ſemper ſemper fieri conſueuit. Ad ſacra uatum: non ut quidam interpretantur ad certamina ua tum: ſed ad ædem Apollinis muſarum: ad quam poetæ ꝗ opera ſua deferebant. Eam Auguſtus (ut ſcribit Tranquillus) Apollini in ea parte palatii erexit: quam fulmine diſiectã aruſpices adeo deſiderari reſpõde runt In eius aditu porticus erat cum tam græca quam latina. Martialis loquens ad librum ſuum: Iure tuo ueneranda noui pete limina templi Reddita pierio ſunt ubi templa choro. Iuue. ne quid tibi conſerat iſte quem colis & muſarum & Apollinis æde relicta ipſe facit uerſus. Horatius ſcripta palatinus quæcunque re cepit apollo. Carmen: ideſt poema Virgilius carminis incompti luſus lecture procaces. Qui expediuit pſitaco ſuum chære: antipophora eſt quaſi aliquis dixerit quomodo carmen ſcribens: cum te ſemipaga num dicas eſſe & imperitum: Dicit igitur ſe neceſſitate coactum: lucri ſpe animum ad carmina ſcribenda applicuiſſe. idque per ſimilitudinem pſitaci & picæ facere oſtendit: quæ aues cupiditate ſatiandi uentris uo ces humanas ediſcunt & emodulantur. Quis expediuit. ideſt quis expedite loqui pſitacum inſtruxit. Pſita co. Auis eſt auctore Ply. ſuper omnia humanas uoces reddens & quidem Sermocinans: eam india mittit: pſitacem uocant græci uiridem toto corpore: torque tantum miniato in ceruice diſtinctam: imperatores ſa lutat: q̃ accepit uerba pronuntiat. Martia. Pſitacus a uobis aliorum nomina diſco: Hoc per me didici dicere Cæſar aue. Stat. Humanæ ſollers mitator pſitace linguæ: Suum chære: nota proprium: ſed ꝙ id tam facile ediſcant: & expedite pronuntient. ut naturale illis eſſe uideatur. Chære Græce: ſalue latine.

IOAN. BRI.

hederæ

paganus

pſitacus

BAR FON. ❡Quorum imagines lambunt hedere ſequaces cum hedera bacho ſacrata ſint: iure illa poetæ coronabant qui in tutela liberi patris ſunt Imaginibus quoq; uatu coronæ hederaceæ ponebantur. Iuue. Vt dignus uenias hederis: & imagine macra: Sequaces autē dicēdo ad earum naturam reſpexit: cū enim dictæ ſunt: uel quod hereant: uel ꝙ edita ſemper petant uel quia ſi quibus adheſerint: edant iure illas ſequaces cognoīauit: brachia. enim ramoſa: maximeq; robuſta cum habeant ꝙ ſemel ceperint tenaciter proſequunt. Libero uero patri ſacratæ ſunt: uel quia ſicut ille hominum mentes: ita hedere oīa illigant quibus hærent. Semipaganus: in tranſlatione uerborum manet. Nā cum in caballino fonte ſe dixerit labra non imerſiſſe. fons uero a græcis πηγη dicatur unde pagus & paganus deducitur nunc ſemipaganum ſe nominat: ut qui ſe non penitus in hippocrene proluerit: ſed eius aquā ſummo tenus ore attigerit: ac propterea nōdū poeticis ſacris imbutus ſit Ad ſacra uatū: uel ad ſcripta: & numerum poetarum. Vel ad ædē apollinis & muſarum in qua oīum ſcriptoꝝ uolumina ſeruabāt Ho. ſcripta palatinus quæcunq; recepit apollo. Quis expediuit pſitaco ſuum chære: per pſitacos picas coruos humana uerba fame edoctos oſtēdit: urgente neceſſitate multos ſpe lucri compulſos: tanquam poetas bonos carmina ſcribere pſitacus uero quædam uerba quæ accipit ita dē articulata uoce pronuntiat: ut ſibi pecularia uideantur. Ob quam pronunciandi facilitatem ſuum chære tā quam ſibi fere naturale dixit: ut apud Martia. Hoc didici per me dicere: Cæſar aue. Chære autem græce ſalue atq; aue ſignificat. Coruos qui olim concauum ſalutare: Quis olim docuit coruos concauos ac rauca intra fauces uoce ſalutem omnibus dicere. Plures quidem auguſti tempore ſalutare eum corui edocti ſunt. ſed omnium celeberrimus fuit qui tyberio principe ſingulis diebus mane in roſtra uolitans: primo Tyberium: deinde germanicum & druſum cæſares: mox alios e populo tranſeuntes nominatim ſalutabat Vnde poſtea ſalutatoris cognomen coruus obtinuit, Mart. Corue ſalutator curru fellator haberis.

Pícas quís docuít uerba noſtra conarí:
Magíſter artis íngeníiq; largítor.
Venter negatas artífex ſequí uoces.
Quod ſí doloſí ſpes refulſerít nummí:
Coruos poetas: & poetídas pícas.
Cantare credas pegaſeíum mellos.

CORN. ❡Conari. i. blandire legat. Vēter apologiā facit poeta: nā excuſat ſe non inuidioſe ſcripſiſſe ut poeta appareret: ſed potius impulſus quodā motu mētis qa uidebat tñ multos poeſi incūbere: & ꝑ tranſitum oſtēdit ſe primū incepiſſe cā uictus: ut Salariū mereret: nam ſalariū eſt uictus unius diei. Voces: hūanas ꝙ natura negauit famē uēter attulit. Quod pro ſed. Si doloſi nūmi. i. calidi & potētes ad ſua ſionē qa ad auē facinus facilis impellat. Refulſerit. i. ſi ſpē habuerit poetæ ut acqrant nūmum credas. Poetas nos coruos. i. coruis cōperat⁹ q coruino lucro inducti nō ſolū cātare poſſint: ſ; ēt carmī effinger. Poetidas pi. i. poema uel poetriā cōponētes: picis cōpatos: mollos pegaſeū. i. dulce uel nectareū carmē

(Margin: Apologia; ſalariū)

IOAN. BRI. ❡Picas auis eſt & ipſa uocalis cui quidem quod ex longinquo non uenit minor eſt nobilitas: ſed expreſſior loquacitas Martialis. Pica loquax certa dominum te uoce ſaluto. Si me non uideas eſſe negabis auem. Comari: cum omni difficultate loqui. Magiſter artis neceſſitatem eam eſſe monſtrat qua & aues quoq; doceat uocēs humanas loqui: & homines induſtrios reddat Horatius: Et laris & fundi paupertas impulit audax ut uerſus facerem. Virgilius labor omnia uincit improbus: & duris ingens in rebus egeſtas: Artis: ars præceptio eſt quædam qua ad aliquid cum ratione agendum inſtruimur. Venter. i. egeſtas & rerum difficultas. Negatas a natura: ſcilicet. Quod ſi doloſi ſpes refulſerit nummi: confirmatio eſt ſuperioris rationis ut homines cum ægeſtate laborent ad ea ſe mirabili ſtudio accommodent unde appareat lucrū. Senſus eſt: ſiqua ſpes lucri apparuerit credes non tantum homines: ſed & coruos & poetas: & poetides picas factas: ita docte cantabunt. Doloſi: exitioſi: Virgilius Quid non mortalia pectora cogis. Auri ſa. fa. Refulſerit: reſplenduerit: apparuerit: nitorem metalli reſpexit. Coruos poetas: coruus effingendo ſermone humano nulli cedit: nam Auctore Macrobio. Redeunti auguſto ex acciacho bello cum ingenti gloria quidam Romæ obuiam ſe illi cum coruo dedit qui ad imperatorem ait. aue imperator inuicte: quo delectatus auguſtus uiginti millibus nummum emit: cuius exemplo alter excitus ſimilem Coruum edocuit: quem cum audiſſet auguſtus: Talium inquit ſalutatorum ſatis domi habeo. Nobilitatus eſt & olim ut ſcribit Plynius Funere publico conſtrato lecto duorum æthiopum habueris: præcedente tibicinæ & corona omnium generum latus uſque ad rogum qui conſtructus eſt dextra uiæ appiæ ad ſecundum lapidem in cāpo Ridiculi appellato: hic erat qui Tyberium deinde Germani. & Druſum cæſares nominati: mox tranſeuntem Ro. po. ſalutabat. Martialis Corue ſalutator quare fellator haberis. Poetidas formatio eſt per modum patronymici ut maſculum poetam. mulierem poetidem appellauerit. Melos cantum, melos priorem habet correptam. Lactan. Fitq; repercuſſo dulcior aura melo ſed hoc loco geminauit. I. ut ſcāſionis ſtet ratio. ut Virgi. Reliquias danaum. Pegaſeium ideſt tam dulcē & ſuauē qualem ſolent muſæ quib⁹ fons pegaſeus ideſt caballinus: ut dictum eſt in helicone eſt conſecratus. Pegaſeium poſſeſſiuum eſt a pegaſo eo modo formatum quo apud Virgilium priameius. Ecce trahebatur paſſi priameia uirgo. Neq; præpoſitio per addenda eſt. uerſus enim & ſenſus ſimul deprauarentur: non enim trocheus hoc carminis genere excipitur: illud addo auctore Plinio Pennatos equos & cornibus armatos pegaſos uocari: quorum meminit ita Cicero in oratione pro pub. Quin. O hominem fortunatū qui eiuſmodi nuncios: ſeu pegaſeos habeat.

(Margin: Ars.; Coruos Auguſto datus; Poetis; Melus.)

legendus est nectar et non melos. in pegasus enim exigit ratio carminis. Nam melos semper habet prima breue et ita in antiquissimis codicibus scripta legitur.

Satyra Prima.

BAR. FON.

☙Quod ſi doloſi. illos redarguit: qui ſpẽ lucri adducti ineptiſſima carmina edere nõ uerentur. Doloſi nũmi denominatio eſt. Cum ab eo quod fit id quod facit denominetur. doloſos enim appellat nũmos ꝑ quos in numeri doli fiunt ut cum pigrum frigus: quia pigra reddit corpora nũcupamus. Et poetri pi. a poeta poetria & poetris deriuatur. Picæ uero pieri & aganippes nouem filiæ. auſæ cum muſis de cantus uoce contendere: nymphis iudicibus ſuperare: Cum illis comitarentur in picas a nymphis conuerſe ſunt in quibus: ut ait Oui. Facundia priſca remanſit Raucaqꝫ garrulitas ſtudiumqꝫ inane eẽ loquẽdi: ꝑ pegaſeũ melos ualde pegaſeũ. i. poeticũ ꝑ ſuauẽ & dulcẽ cantũ. Melos aũt ſicut & ſophoſ gñe neutro ĩdeclinabiliter ponit᷑.

Satyra prima. b⁹ inane
O Curas hominũ o quantũ ẽ in re
Quis leget hæc min tu iſtud
ais nemo hercule nemo.
Vel duo; uel nemo turpe et miſerabile q̃re

CORN.

O Curas hominũ Opus principale aggreditur & ponit o ad exprimendá indignationem & ex abrupto incipit. i. ego curas hominũ dico inane. i. exinanite uel curas hominũ inane: genuſ humanũ plenum curis ſollicitudinibus dum circa inania ſtudent de quibus laudari cupiunt: ait ergo cũ homines ſine fructu laborare uidet. Quis leget hec? ſemetipſum arguit ꝙ ipſe reliquit carmina quæ uulgus nunq̃ ſit lecturum cũ intentuꝫ ſit uanitatibus & rebus prauis: hũc uerſum de lucilio primũ tranſtulit & bone uitæ uitia increpat: ſed ab aĩ iuuẽtute ĩcipit dicit ãt ſibi. Min tu? ꝑ mihi ne figura ſinereſis: Min tu iſtd̃? ſic ꝓnũciádũ ẽ q̃ſi d̃re máifeſta audiat uel duo uictur⁹ erat uel tres & repetitiõe ĩtulit uel: turpe & miſerabile turpe ſi duo miſ̃abile ſi nẽo, nemo· interrogat ad min⁹ ſi nemo admittẽda pſona: dicat Perſi⁹ turpe & miſerabile & quaſi corrigit dño.

IOAN. BRI.

☙O curas hominum Reprehenſurus hac ſatyra uaria poetarum in componendis carminibus uitia. eos inprimis ſatyrica indignatione perſequitur qui inani quædam carmina ſcribunt oſtentatione: ut inde populi laudem aucupentur: putantes qũæ ſciant nihil omnino eſſe niſi alis eadem innoteſcant. Monet itaqꝫ poeta indecorum eſſe ad eum finem carmina ſcribi: nec ullo modo aſſentationes uulgi eſſe quærendas & in dialogi pene morem introducit monitoreꝫ: qui & reſpondeat & plærunqꝫ conſulat quid ſibi agendum ſit. Tota indignatio & fremitus in Nero. fertur. quem multis in locis notat ambitioſum. Nam auctore Tranquillo declamauit ſæpius publice recitauit & carmina non modo domi: ſed in theatro tanta uniuerſorum lætitia: ut ob hanc recitationem ſupplicatio decreta ſit. atqꝫ pars carminum aureis litteris Ioui capitolino dicata. Præterea orationis & carminis latini coroná: de qua honeſtiſſimus quiſqꝫ contenderat ipſorum conſenſu conceſſam ſibi receperit. Cum igitur plauſu populari & laudibus alienis delectaretur oculte a poeta notatur, ut locis ſuis dicemus. O Curas hominum principium factũ ẽ ab indignatione & uſu ſatyrico. generalis enim eſt acclamatio in ſuorum temporum poetas: quod famam tantum correpti carmina ſcribant: Sed hoc ſatyræ initiuꝫ ingenti arte in ſe detorquet: ut quid in ſe ipſo turpe oſtendit. in aliis licentius inſectetur. Hæ autem exclamationes per nominatiuum accuſatiuum & uocatiuum fieri ſolent. & ſine aliquo uerboruꝫ adminiculo. Per nominatiuo hoc modo: O romana militia. O mos antiquus: Per accuſatiuum: ut O fortunatam natam me conſule. Romam per utũm. O Iane a tergo quem nulla ciconia pinxit. O quantum eſt rebus inane: O quanta eſt in rebus humanis uanitas: cum omnes eo ſcribendi ſtudio ferimur: ut apud uulg⁹ laudem queramus. Quis le. hæc: monitorem interrogat: per quod apparet ſe laudis cupiditate & famæ ſcribere hincqꝫ exclamauit arguens turpe eſſe hæc ſibi quærere. Min tu. i. a uerba monitoris. Nemo her. ſubau. ſuperiori leget: nemo inter admirantis ſimul neminem futurum operis ſui lectorem. Vel duo: uel uerba monitoris. qui duos uel tantum lecturos dicturus erat. Sed quaſi morum ſui temporis memoria reuocatus tres ſuppreſſit: omniſque remota dubitatione dicit Nemo: affirmatque quod ante dixit. nemo hercule: Sicqꝫ inuidioſe notat tempora ſua: quibus ne utique in præcio poetæ erant. Nemo: ſic pronuncia ut de re certa & manifeſta. Turpe & miſerabile: quod nemo lecturus ſit. Quare? Trahitur in admiratione & ſecum quærit poeta: cur cum aliorum & maxime Acci labeonis opera legantur: ſui carminis non ſit q̃ſquam futurus lector.

BAR. FON.

☙Curas hominum: O quantum eſt rebus inane: Hæc Satyra lenocinio uerborum plauſum popularem captantes: & auditores lectoreſque ſcripta laſciuia & mollia magis quam uirilia comprobantes repræhendit non ſine quadam neronis nota. quem ſcœnæ ſtudioſum fuiſſe conſtat: O curas hominum: cum Perſius cuidam uelle Satyram ſcribere ſe dixiſſet: ille ſuperfluam eius curam omnibuſque ingratam deridens eum interrogat: quis tam ſeuera & grauia ſcripta leget. Quidam poetæ inicium hoc attribuunt conſultanti ſuperfluas hominum curas innaneſque cogitationes ſe omnino uelle repræhendere. Min tu iſtud ais? Reſpondet Perſius: cur ſe ita interroget cum utiliſſima ſcribere ordinatur: Nemo hercule affirmatio reſpondentis eſt ſi talia ſcripſerit neminem ſcripta ſua lecturum eſſe: Nemo admiratur poeta cur ille dicat a nemine hanc ſatyrã lectum iri: uerum contractiore fronte non ſine admiratione pronuncianda dictio nemo eſt: Vel duo uel nemo: turpe & miſerabile reſpondentis aſſeueratio: uel duos: quod turpe eſt. uel neminem: quod miſerabile hoc carmen lecturos eſſe: Quod ſane & ignominioſum ſcribenti eſt. Quare interrogat quam ob cauſaꝫ a nemine uel a paucis legi turpe ac miſerabile fore putet: ne mihi polydamas continuat Perſius ab aduerſario quærens tam & ſi ob hoc ignominioſum exiſtimet ne ſibi a romanis Labeo præferatur.

Ne mihi polydamas & troades labeonem
Prætulerint. nugæ. non ſi quid turbida rõa
Eleuet accedas. examenue improbũ in illa

CORN. ¶ Ne mihi Polydamas ideſt multinuba polydamas. aut dicit quod multis nupſit: aut quod timidus & in bellis fuit: ut apud Homerũ inducitur troades romani accipiuntur polydamanta populi pſona accipiunt que loquax ẽ & inepta cuiuſmodi nature fuit polidamus. troades uero nobiliores. Labeonem quia labea tráſtulit iliadam & ulyxeam. uerbis ex uerbo ridiculoſe ſatis quod uerba quam ſenſum potius ſecutus ſit. nugæ: uim habent repræhenſionis: turbidã roma: ab aqua tranſlatio uel quod multis gentibus repleatur. Elleuet: altum faciat laudando uel incuſat: accedas aſſentias examen improbum: allegorice dicit non debere quæri ſi ĩ uulgari iudicio acquirat. Examen eſt lignum cuius in medio haſtam ad pondera adequanda tenet.

IOAN. BRI. ¶ Ne mihi polydamas: Per polydamata neronem intelligit in cuius inuidiam hoc ſcribit Ilienſium enim adeo ſtudioſus fuit. ut & ſcripſerit troica. Et plurimam partem urbi Ro. incenderit: ut ſimilitudinem ardentis troiæ cerneret, in cuius incendio Haloſim illi decantauit ideſt captiuitatem. & eorum: ut ſcribit Cor. cauſa ſuſcepta Claudio imperante Romanum Troia demiſſum: & iuliæ ſtirpis auctorem Aeneam: aliaq; haud procul fabulis facunde executus perpetrauit ut opera de rebus Troianis conſtaret. qualia erant Acci labeõis qui carmine res ilienſes. proſecutus fuerat: ut alibi: non eſt hic ilias Acci Inde igitur ſatyrice oſtendit principi præterita carminis ratione ea tantum placere quæ de troianis ſint con. poſita hinc indignatur hinc excandeſcit. Polydamas. apte pro Nerone Polydamantis uiri troiani miſcet perſonam: ut miruꝫ eſſe uideatur. Si uiro Troiani res troianæ placeat cum ipſe princeps originem a troiãis ducere affirmaret. Simulq; ad illud alluſit quod ſcri. Ho. de Hectore: qui cum quædam nocte contra uoluntatem Polydamantis unius ex prioribus urbis: ſuos contra Achillem ducem græcorum duxiſſet: ab achil. ſuperatus eſt maxima troianorũ ſtrage facta. Quare Achil. in ſuperbiam allatus ante portas urbis curru inuectus troianis inſultabat. Hector pro portis aſtans cũ eo cõgredi parabat. Verum pater & mater uerentes ne ſi cum illo congrederetur occumberet multis præcibus orabant ut in urbe ſe reciperet. Hector parentum uerbis minime mouebatur qn achil. ſuperbum in ſe properantem expectaret. Indignabundus tamẽ magno ſecũ animo. Hei mihi inquit ſi intra muros me recipiam primus me polydamas arguet: q ut noſtros intra mœnia reducerem hac exitioſa qua ĩ nos achil. inſurrexit nocte conſulebat: cui ego minime obſecutus ſum: quod ſatius profecto fuiſſet. Nunc cum temeritate mea populum amiſerim troianorum: troianorumq; cõſpectum reformido: ne quis imbecillior dicat Hectorem ſuis uiribus fretum troianos prodidiſſe. Ne. certe. Vir. in xi. Tu ne etiam telis moriere

Labeones Cæſare. cæſones Pilũni Piſones Fabii. Lentini Cicerones Dianæ. Teren. Ne ego hõ ſum infœlix: Nec aliter q̃ affirmatiue accip. debet: Nam ſtatim infert non ſi quid turbida Roma eleuet: hæc enim particula ſemper producitur niſi cum interrogatiuẽ pronunciatur. Troades Ro. qui in aſſentationem princ pis eadem laudabãt: q̃ ei grata eſſe cenſerent. Labeonem. Accius Labeo ideo Neroni gratus quia. Ho. imitatus: res troianas carmine cõplexus eſt: ut ſupra diximus. Labeones a Labiorum magnitudine auctore Pli. ſunt appellati Sicut Cæſares cæſones cæſo matris utero ſunt dicti: pilũni qui pilũ priſtinis inuenerunt. Piſones a piſendo Fabii: Lentini: Cicerones ſit quiſq; aliquod optime genus leguminis ſererent Alius fuit labeo pretorius iuris ẽt peritus qui memor libertatis in qua natus erat multa contumaciter aduerſus auguſtum dixiſſe & feciſſe dicitur: de quo Hora. Labeone inſanior inter ſanos dicatẽ de hoc nequaq̃ itelligẽdũ ẽ. Pretulerint ꝓpoſuerit. tpis ẽ futuri: ita ꝓnũciãdũ ẽ ut de re certa. Nugæ ad ſe ipſũ poeta loqt̃ põtq; hic loc⁹ ĩterrogatiue & ꝓnũciatiue legi: Si cũ ĩterrogatiõe hic ſenſ⁹ erit. putabis ne nugas fore q̃re ſtatiꝫ ut eoꝝ iudiciũ cõtẽnẽs ſubdit. Nõ ſiqd turbida roma: ſicq; ſubaudies erũt. Si ãt ꝓnũtiatiue legeris ſubaudiẽdũ erit ſũt: ut ſit ſenſ⁹ ꝓ nihilo habẽdũ ẽẽt ſi carmẽ meũ nõ recipiat̃ nec laudet̃ q; indicant ſequẽtia. Nõ ſiqd turbida roma eleuet accedas. Duo fugienda eẽ monet: unum ne populi iudiciuꝫ magnifaciat: q nõ rõne res colligit uñ Ho. iudice quo noſti populo q ſtultus honorẽ ſæpe dat ĩdignis & famæ ſeruit ineptus. q nuper ĩ titulis imaginib⁹: alterũ ne alienam laudẽ querat: q; hoĩ turpiſſimũ eẽ iudicat̃. ho. Neq; te ut miret̃ turba labores Cõtentus paucis lectoribus. Accedas. i. aures tuas nõ adhibeas: nõ cures: nõ plurimi facias. Accedimus. n. & aĩo & corpe ut ſi dicas nõ accedo ſniæ tuæ. i. nõ adhæreo tanq̃ malæ roma turbida. Quæ nõ recto ĩcedit iudicio: ſed ex aĩ libidine cũcta iudicat ut ſit turbida. i. cõfuſi iudicii. Eleuet:

eleuare Diminuat. Tractũ re põderoſa q̃ ut par ſit eleuat̃. i. diminuit̃. Li. li. iii. ab urbe cõdita. Miror ĩquit ſi uana uſa pres cũ auctoritas ad plebẽ ẽ: Vos eleuatis eã: qppe qa plæbs ſenatuſcõſultũ ĩ cõtinuãdis magiſtratibus ſoluit ipſi quoq; ſolutũ uultis ne temeritati multitudinis cedatis tráquillus ĩ caligula: uerſiculorũq; fidẽ ea

examen dẽ hæc eleuãt & eo facillius auctore ſunt. Va. Adecto uerſu græco q fidẽ ſomniorũ eleuat. Examenue ĩprobũ: Examẽ ꝑprie eſt filũ trutinæ. Vir. Iuppiter ipſe duas æquato examine lances ſuſtinet. Hic uero metaphoricos ꝓ iudicio ponit̃ queãdmodũ. n. examẽ rei põderatoris nobis iudiciũ facit: ſic fit ut ĩ q̃libet re ꝓ iudicio ſumat̃ ĩprobũ: q; ex aĩ libidĩe ꝑficiſcit̃. In illa trutina: Cũ cõtemptu legendũ ẽ ĩ illa quaſi quæ iniqua ſit.

BAR. FON. ¶ Polydamas & troades: Ex Ho. aſſumptũ eſt qui ſecundo & uigeſimo iliados libro hectorem ſi ſe Achillis metu intra muros recepit uerentem inducit ne a polydamante: troianiſq; redarguatur: q; & Ariſtoteles in ehticis de fortitudine ſcribens & Cicero ad atticum aſſumpſerunt. Labeonem: Tortelius pro tragœdia de polydamante a labeone conſcripta legit: Quidam Hom. illiada ab Accio Labeone conuerſam dicunt. Deq paulo poſt ñ ẽ hic ilias acci ebria uerecato. Et circiter ſatyre finẽ. Nullã tibi uẽdo iliadẽ. Nõnulli. M. antiſtiũ

Labeonem uirum prætorium: iuriſque peritum intelligit: qui priſtinæ libertatis memor: multa in auguſtum & dixit & facit: ob quæ inſanus eſt habitus. Hora. in Ser. Labeone inſanior inter ſanos dicatur. Senſus autem talis eſt. Cenſes ne forſan ob id triſte: miſerabileq; futurum ne romani me labeone dementiorem exiſtiment: ſi audebo ſatyram ſcribere in maloſque inuehi: & reipublicæ occupatores: ut Labeo fecit. Nugæ quidam reſpōdentis hoc eſſe uolunt: inſequēteſq; uerſus eidem per interrogationem attribuunt ꝙ interroget Perſium ab īdicio populi nū diſcedat: & nū redarguere eum audeat: & nū cæterorum more ab omnibus laudari non quærat: cū præſertim nemo Romæ ſit: qui non itidem faciat. Doctiores tamen cum ſuperiori uerſu continuantes poetæ tribuunt. Nugas enim ſi Labeonem ſibi romani prætulerint eſſe putat. Verum aſſeuerantet non ſine riſu diſtorto paululum ore legendum eſt. Non ſi quid turbida roma eleuet accedas: Cum corrupto populus romanus iudicio ſit: ſi aliquem extulerit & laudarit: populari iudicio non accedas. Non enim quia laudetur a uulgo aliquis ſcriptor probandus eſt. Examēq; improbum in illa caſtiges trutina. Falſum illud populare iudicium corrige. Examen enim hoc loco iudicii inueſtigatio atq; examinatio eſt ab examine ſilo tractum quo pondera in trutina perpenduntur. de quo Vergi. Iuppiter ipſe duas æquato examine lances Suſtinet.

Caſtiges trutina: nec te quæſiueris extra.
Nā romæ ē: quis nō? ac ſi fas dicere: ſed fas:
Tūc cū ad caniciē: et nr̄m iſtud uiuere triſte
Aſpexi: & nucibus facimus quæcūq; relictis

CORN.

¶ Caſtiges: caſtigare autem eſt digito libram percutere ut temperetur & per agitationem poſt equum cōquieſcat. Trutina: eſt foramen ītra qđ ē lingua bilancis uel quod eſt examinatio. Nec te q̄ſiueris extra: ideſt noli de te iudicium extra quærere quæ ē chironis ſn̄ia lacedæmonii. Nā romæ eſt qs nō? in populo inquit: quis non eſt rudis & imperitus. Tū cū ad caniciem: cū riſu pronunciandū ē quū ad ſenes poetas reſpiciā. Et nr̄m iſtud uiuere triſte. i. naturā uitam triſtē. Nucibus relictis. i. ludis puerilibus dimiſſis uel depoſitis uenire ad grauitatē: omiſſis nucibus q̄bus pueri ludunt.

IOAN. BRI.

¶ Caſtiges: Senſus eſt. noli iudicium Romanorum: ꝙ nulla ratione ducitur. i. ꝙ habent in ſua trutina iniuſtum caſtigare. q. d. paruifacias. Trutina. ſtatera: idem enim ſunt Horati. Trutina poneres eadem unde Trutinor: ut perſius alibi: Trutinatur uerba labello. Nec te q̄ſiueris extra: ſn̄ia ē catholica qua monet neminem oportere ī rebus gerēdis famā popularē captare: nec alieno uiuere iudicio. Sed ut ex Cicerōis philoſophia habet ſufficere debere ad gloriā benefacti cōſcientiā. Vñ illud ē apud Ver. Pulcherrima primū dii moreſq; dabunt ueſtri: tum cætera reddet Actutū pius Aeneas. Nec te quæſiueris extra: illud attendendū eſt Perſium tanta indignatione uehi: ut præ ira ſermonem & ſenſum non abſoluat: plærūq; hic enim dicturus erat: nec te quaſi ueris extra: quod alii faciunt: nā mox ſequit. Nā romæ ē nō. Senſus eſt igit. Quid de te homines loquant: non curabis: nō quæ res ꝙ ab aliis fere oībus fit: unde illud emergit. Et uerū inquis amo: uerū mihi dicito de me quis populi ſermo: nam Romæ eſt quis nō? hæc omnia excipienda ſunt riſu. ut indignationem: quam in animo concipit poeta ridendo oſtendat: ſequitur. n. Sed ſū petulanti ſplene cachino. Et paulo īferius: Rides ait & nimis uncis narib9 indulges. Nā romæ eſt qs nō? Subaudi laudis & gloriæ cupidus quis romæ nō ideo aliqd ſcribit laudetur. illud enim uenerat in conſuetudinem ut ſcriptores laudes alienas quærerent. Vnde Iuue. librū ſi malus eſt nequeo laudare Horati. Scribet mala carmina uecors laudato. Oui. in arte amandi: Quid petitur ſacris niſi tantum fama poetis: Hoc uotum noſtri ſumma laboris habet. At ſi fas dicere. Tantū ſibi diſplicere mores poetarum ſui temporis oſtendit: ut in eos multa & grauia diceret: niſi ſciret ſibi periculum īminere: tum a Nerone: tum ab aliis Romanis. Quare infert At ſi fas dicere deeſt dicerem multa quidem: dubitat autem ſibi non concedi: ut libertate ſatyrica qua uſi ſunt priores dicat q̄ ſentiat. Hoc autē eo riſu pronuntiādū eſt quo animi indignatio oſtendit. Sed fas: ſubaudi eſt ideſt licitum ē quidem dicere. Sed fas: ita pronunciandum eſt. ut diu ſecum deliberaſſe uideatur. Tūc cum ad caniciem: & noſtrum iſtud uiuere triſte aſpexi: hic locus continuatur uſque ad id ſcribimus incluſi: cuius ſenſus talis eſt: omnes quidem ſiue grauioris ſumus ætatis: ſiue exceſſimus a pueritia ea ratione aliquid ſcribimus ut a populo laudemur: Vnde ſequitur. At pulchrum eſt digito monſtrari: & dicier hic eſt: ordo eſt. Tunc tunc cum ſcribimus incluſi: cum aſpexi ad caniciem. Aſpexi ad caniciem: ideſt cum ſenes & iuuenes reſpicio & intueor. illud hoc loco addo auctore Plinio caniciem homini tantum & equis dari. Et noſtrum iſtud uiuere triſte. triſtem dicit uitam noſtram: quia nimis ambitioſi ſumus: & de laude aliena ſolliciti: & ideo ualde triſtem. Et noſtrum iſtud uiuere triſte: Sermo eſt figuratus cū infinito uerbo ſit uſus pro appellatione: noſtram enim uitam uult intelligi utimur & uerbo pro participio. Vergi. Magnum dat ferre talentum: tanquam ferendum: Et participio pro uerbo: ut uolo datum. Sic etiam Varro uſus eſt cum ait in arcadia ſcio me eſſe ſpectatum ſuem: pro ſpectaſſe. Iſtud cum contemptu ꝓnunciandum quia tantopere de gloria anxii ſumus. Et nucibus facimus q̄cunque relictis: ætatem puerilem deſignat: quæ nucibus delectatur. Martialis. Iam triſtibus nucibus puer relictis Clamoſo reuocatur a magiſtro. Et alibi. Alea parua nuces & non damnoſa uidetur. Sæpe tamen pueris abſtulit iſta nates. Horatius: poſtquam te talos Aule nuceſque ferre ſinu laſſo donare & ludere uidi. Facimus quæcunq;. i. liberiore licentia uiuimus præterita pueritia: ideſt poſtq̄ ad adoloſcentiam peruentum eſt. Terentius. Poſtq̄ exceſſit ex ephebis liberior fuit uiuendi poteſtas.

Trutina

Canicies

Nuces relinquere

BAR. FON. ℂ Trutina uero ꝙ ſtatera eſt. Victruuius libro undecimo. id aūt ex trutinis: quæ ſtateræ dicūtur: licet cōſiderare: a q̄ & trutinari deducitur: ut Atq; ex porrecto trutinantur uerba labello. Nec te quæſiueris extra: nec te extrinſecus & ex alieno iudicio exiſtimes. Nam romæ eſt quis: apoſiopeſis figura eſt: ī qua qd taceatur incertum eſt: aut longiori ſermone explicandum. Nam uel iudicio recto: uel qui non male uiuat: uel q nō ſe extra quærat: uel eiuſmodi aliquid ſubiungendū eſt. Non: hoc per ſe ſeparatim legitur. reſpōdentis enim indignatio non ſine acrimonia frontis eſt admirantis ſimul & ſtomachantis a Perſio dici neminem recto iudicio Romæ eſſe. Quod ſi ſuperiora a contradicente prolata per interrogationem ſumpſerimus: hanc negationem poetæ dabimus reſpondenti ſe extrinſecus nolle quærere. Ac ſi fas dicere: ut cūq; ſuperiora legantur: reſpondentis hæc aduerſarii uerba ſunt. Derugata enim fronte perinde inquit o Perſi: dicis corrupto iudicio omnis eſſe maleq; uiuentes: ac ſi ita loqui licitum ſit. Sed fas: Reſpondet poeta fas eſſe ita ſentire: loqui. Tunc cum ad caniciem: cum deprauatam: corruptamq; uitam etiam in ſenioribus uideat ſatyram ſe ſcribere uelle ſignificat. Noſtrum illud uiuere triſte. Figura locutionis eſt quum infinito uerbo: cum appellatione ſit uſus. Noſtram enim uitam intelligi uult. Ac nucibus facimus: quæ cum relictis: Et cum aſpicio: quemadmodum uiri facti puerilia uitia labimur: atq; ſceleribus non ceſſamus. Catamiti autem pueri: quibus licenter abutebatur antiquitas: turpi obſequio recedentes: pueritiæ ludum nuces ſpargebant quo ſe puerilia cuncta ſpernere demōſtrabant. Catullus. Da nuces pueris iners concubinæ. Satis diu luſiſti nucibus. Lubet iam ſeruire talaſſio.

Cū ſapimus patruos: tūc: tūc: ignoſcite: nolo
Quid faciā? ſed ſum petulāti ſplene cachino

CORN. ℂ Cum ſapimus patruos. Paternos dicit ſaluos: ideſt cum æquiparamur patruorum ſapientiæ antiquæ conſuetudinis: erat filios fratribus nutriendos cōmittere a quibus & dilectio circa nepotes: utpote a uicinis parentibus fieret. Vnde & Homerus ait: Intuētes paternæ uerbera linguæ. Tunc tunc ignoſcite: Significat rationem naturalem tūc præcipue cum ſecuritatem ætatis aſpexerit. Nolo: aut ſigna ē: nolo ridere: ſed ignoſcite. Quid faciam? naturale mihi eſt hoc. Tunc: iteratum accipitur: tunc pro præcipue uel etiam aſſeueratio eſt ualde dolentis ut me me adſum qui feci: & nunc nunc licet: licet crudelem abrumpere uitam. Sed ſum petulanti ſplene: Ideſt non me crimeo laſciuior riſu ex hoc dicit: date mihi ueniam ut rideam & hoc ſcđm phyſicos dicit qui dicunt homines ſplene ridere: felle iraſci: Iecore amare: & corde ſapere. Splene petulanti: luxurioſo pectore: uehementius. n. ſplenetici ridere cōſueuerūt. Cachino: autem dupliciter exponitur ſiquidem eſt & nomē cum per caſus flectit: ut hic cachino nonis. quō: leno lenonis: palpo. onis. uerbum eſt cum per modos & tempora declinatur. ut cachino nas: & cachinor ris: ab eo ꝙ eſt rideo: cachinus autem eſt riſus laſciuior cum uoce.

IOAN. BRI. ℂ Cum ſapimus patruos: ideſt ſumus patruis ſapientia pares: pueri enim in cuſtodiam & diſciplinam patruis dabantur. Horatius. Siue ego praue ſeu recte hoc uoluit. ne ſis patruus mihi. Tunc: tunc: Geminatum eſt aduerbium quod coniungitur: ut dictum eſt cum ſcribimus: ut Vergilius. Nunc nūc o liceat crudelem abrumpere uitam: ut ſit. Tunc tunc: tunc inquam ſcribimus. Ignoſcite illud ſpectat ſed fas. i. ſi uos fortaſſe offendere dum dico quod ſentio ignoſcite: Hoc uerbo ignoſcite calide oſtendit rem turpem eſſe de qua dicturus ſit: & riſu Satyrico omnia proferenda & uenuſta capitis agitatione pronuncianda.

Pueri in patruis in cuſtodia3 dabātur.

Nolo: Subaudi dicere: dubitat: an dicat. Ad illud refertur at ſi fas dicere. Quid faciam? Quaſi dicat: quid proderit dixiſſe cum iam omnes perdita laborent ambitione. Sed ſum petulanti ſplene cachino: Sed particula eſt aduerſatiua. quæ ita ſuperioribus aduerſatur: ut q̄uis ſatius eſſet tacere cum nihil loquendo proficiat: tamen oſtendat ſe tacere non poſſe cum a natura profuſus ſit in riſum. Cachinus. Is ē quī immoderate ridet. Petulanti: procaci a petendo: unde dicimus hominem petulātem qui hūc & illū abſq; pudore petit. Splene. Scribit Plinius ī ſplene peculiare curſus impedimentum eſſe: & iccirco per uulnus etiam exempto uiuere animalia. Opinionem etiam eſſe adimi riſum ſimul homini: intemperātiamq; ioci conſtare lienis magnitudine ſplen græce: lien dicitur latine: a quibus ſplenetici & lienoſi: nec ii imperiti audiendi ſunt qui lienem inteſtinum exponunt. quo egeruntur ſordes alui.

Cachinuſ petulans Splen.

Lien.

BAR. FON. ℂ Cum ſapimus patruos. Adoleſcentibus corrigendis ſeueriores patrui quam patrēs ſunt. Parentes enim indulgentiores in liberos natura facit. Ob hoc patruis educandi pueri tradebantur: quoniam & ſeuere eos corriperent & propter ſanguinis propinquitatem amore etiam non carerent. Homerus. Intuentes paternæ uerbera liguæ. Tunc tūc ignoſcite. Si ſatyram ſcripſero ſubaudiendum eſt. Nolo quid faciam. Dubitatio eſt. Ambigit enim utrum de duobus potius eligat an ſcribat ſatyram: an omittat. Sed ſum petulanti ſplene cachino: Statuit tandem ſatyram ſcribere. quum non poſſit uanitates & ineptias hominum non ridere. Eſt autem hoc geſtu quodam liberali cum iactatione utriuſq; manus. & cum decora capitis agitatione pronuntiandum: quo melius deliberantis affectio exprimatur. Splen uero græce: latine lienis & lien dicitur. Et ut Cornelius Celſus de medicina uolumine quarto refert: ſiniſtra in parte locatus eſt: inteſtino innexus: natura mollis. & rarus longitudinis: craſſitudiniq; modicæ. Eius uero magnitudo: ut Plinius undecimo libro ſcribit: riſum & intemperantiam ioci facit. iure igitur ſatyram diſcepturus ſe eſſe dicit ſplene petulanti cachino: ideſt ſplene: qui riſu luxuriet: & abundet. Cachinus enim effuſior riſus eſt reprehenſioniq; admixtus.

CORN. ¶ Scribimus incluſi: Ordo autem eſt uerborum: cũ ad caniciem uenimus: tunc ſcribimus: aut ad poeticã artem retulit ꝙ autem ait: ĩcluſi ẽ ac ſi diceret. Incluſi: curare moti: aut certe incluſi metri lege coartati. Canicies ab hoc autem loco incipit de malis poetis loqui. Numeros ille hic pede: numeri proprie rithmi ſunt: nunc uero metrum ſignificat. Pede liber: ideſt proſaicam orationem componens. Item pede orator ꝓſaicam orationem componens: poſtq̃ Cicero præcepit proſaicam orationem ita componẽdam eſſe. ut certis quibuſdam fiat pedibus & terminet cum præcepto iudicium aurium & naturalem orationi curſum fa Cicero

Scribimus ĩcluſi: numeros ille: hic pede liber
Grande aliquid qđ pulmo aĩæ ꝑlargus ãhelet
Scilicet hæc populo pexuſq;: togaq; recenti.
Et natalitia tandem cum ſardon ce albus

cile enumeratione multi nomen ſicut cauſa pertulerunt. Grande aliquid: hoc per yroniam dicit: Yronia Iã putatur tragœdias ſcribere. Quod pulmo animæ prælargus anhellet: ideſt ſermone non humili immo poetico ſpiritu quo proferentes pœne rumpuntur: dum uolumus hoc ꝙ ſcribimus facilius pronuntiare. Animæ: autem ꝑlargus dixit uento abundantius. ſ. ut Vergilius. Quantum ignes Vergilius animæq; ualent: & alibi. Ille regit dictis animos: & Homerus. Impellũt animos lintea thraciæ. Scilicet Homerus hæc populo: quia talia ſcribit: ut ſint digna populi iudicio: qui nũq̃ recte iudicat: neq; ſapientius. Pexuſq; togaq; recenti: Pex pectinatus: uel tenſus. Vnde perpexam ĩ pectore barbam. C. ii. tonſuræ gen⁹ quo iuuenes tondentur: unde ſic tonſi pexi uocantur: cuius rei meminit Vergilius. Stiriaq; ĩpexis induruit horrida barbis. Vergilius Togaq; recenti: noua: uel nitida ualde albiſſima pro noua: non enim quicquid nouum eſt recens eſt: ſed naturalia intacta recentia ſunt. Et natalitia tandem cum ſardonice albus.

IOAN. BRI. ¶ Scribimus incluſi: Strepitũ fugientes. Iuue. Qui facis in parua ſublima carmina cella. Numeros ille. i. uerſus qui pedum numeris conſtant. Pede liber. A metri lege ſolutus. Grande aliquid: Ironia eſt ideſt orationem tumidam inflatam. Anhelet: ꝓferat uehementi ſpiritu. Pulmo ꝑlargus animæ. Abũdãns ſpiritus: Nam ut ſcribit Plinius ſub corde eſt pulmo: ſpirandiq; officina attrahens ac redens animaꝫ iccirco ſpongioſus ac fiſtulis inanibus cauus. Pulmo Scilicet hæc populo. Hinc omnis pendet indignatio poetæ ꝙ carmina ad laudem populi conſequendam ſcribant. Scilicet cum Ironia infertur. ſ. Teren. id populus curat. ſ. Pexuſq;: togaq; recenti. irriſio eſt in eos q opera ſua recitãtes & carminis laſciuia. & cultu corporis fauorem populi quærunt. Toga recenti. Noua. Natalitia ſardonice: quæ die natali dono miſſa fuit: naꝫ natalẽ diẽ celebrãtib⁹ dona ab amicis mitti ſolebãt: Martia. die natali reſtituti. Certẽt munerib⁹ beatiores aggrippæ: tumid⁹ negociator cadmi municipes ferat lacernas pugnaꝝ reus ebriæq; noctis cœnatoria mittat aduocato. Infamata uirũ puella uicit: ueros ſardonicas: ſed ipſa tradat. Natalitia dona Sardonix Sardonyce: onyx gẽma ẽ: cui nomẽ ẽ cõiũctũ cũ Sarda alio lapide. Nã ut Suidas dicit auctore Pli. onyci candor ẽ unguis humani ſimilitudinem: item chryſoliti & iaſpidis & ſardæ unde nominis ſocietas oritur: Sardonycẽ Ptolemæus a ſardonyce monte Indiæ deriuari ſcribit: ea uſus eſt primus ſuperior aphricanus: auctor eſt Pli. Virili genere protulit Iuuenalis: In manibus denſi radiant teſtudine tota Sardonyces. Tandem ſignum eſt tarditatis: dictum in exprobrationem nimii cultus quod turpe eſſe in homine oſtendit. Ouidius: Sint ꝓcul a nobis iuuenes: ut fœmina compti. Fine coli modico forma uirilis amat. Albus mundus: polit⁹: ſic enim ſperat populi fauorem promereri poſſe: aut quod magis placet Porphyrioni pallidus.

BAR. FON. ¶ Scribimus incluſi. Hactenus tanq̃ operis ꝓpoſitio & deſcribẽdæ ſatyræ deliberatio quædã fuit. Nũc uero narrationem ingreditur primũ inuehens in ſcriptores ſua opera publice recitantes: & plauſum popularem aucupãtes. Verum: quo magis reprehendere eos poſſit: in eorum numero ſe reponit. Incluſi autẽ dixit: uel quod ſecretis in locis a ſtrepitu ac turba remotis ſcribitur. Velut eos reprehendat: qui ut diligenti⁹ atq; accuratius ſcribere putarentur: ſecretiora loca quærebant. De quibus Horatius. Secreta petit loca: balnea uitat. Numeros ille: Carmina certis numeris: pedibuſq; finita. Pede liber: proſaicam orationem intelligit: quæ licet numeros. concentuſq; ſuos & ipſa habeat: non tamen pedibus iiſdem: quibus lex carminis circunſcribitur. Grande aliquid pulmo animæ prælargus anhelet: oſtendit ampuloſum aliquid turgidumq; deſcribere quod poſtea magna cum anhelatione prouinciet: pulmo autem: ut Celſus in quarto ſcribit. Spongioſus ideoq; ſpiritus capax eſt: & a tergo ſpinæ iunctus ĩ duas fibras ungulæ bibulæ modo diuiditur. Sed eo cum reſpiremus quod & ſpongioſus & fiſtulis in nauibus cauus eſt iure eum prælargũ animæ. i. ſpiritus capacem atq; abundantem appellat. ſcilicet hic populo pexus. Qui aliquid mollius turgidiuſq; conſcripſerit quum bene cõptus atq; ornatus molliter: ac laſciue ſcripta ſua pronunciabit: uidebis nedum uulgares ac uiles homines: ſed uiros etiam militares ac nobiles tanta libidine affici: ur eam geſtu & uoce ſignificent. Natalitia ſardonice: qua diebus natalibus uterentur. Fuit enim in magna quondã æſtimatione Policratis Samii tyrãni annulo maxime celebrata. Quin circiter ducenteſimum atq; trigeſimum annum romanæ urbis eſt interfectus. Apud romanos autem ſuperior aphrican⁹ primum ſardonicæ uſus fertur. Hæc ſola prope gemmarum cæram in ſigno non aufert. Et ob hoc initio in annulis placuit. Coloris eſt in candido cærulei cum quadam ſpecie purpurea: ut tranſire minimum uideatur. In india uero & arabia & armenia naſcitur: ſed deterior armenica: hæc & ſardonycus dicitur. Vnde Iuue. Gẽmaq; princeps ſardonycus. Albus: pauidus: unde Horatius in ſermonibus. Pinguem uitiis: albũq; neq; oſtrea. Nec ſcaurus aut põt peregrina iuuare lagois. Hic autem & uitiis & recitationis mœtu pauebat.

CORN. ¶Sede legens celſa: Ideſt pulpito uel roſtris recitans: & hoc dicit ad hoc recitaturum ornatus & feſtinus i̅cedebat: ut corporis habitu non dignitate caris ſe audientibus cōmēdaret. Albus: aut feſtina ueſte indutus aut cogitandi palore confectus. Sardonice: autem gēma dicit quā ipſe habebat aut ab amico accepit: natali die tandem in hoc ambiguitas exiſtimatur: quia poteſt dici uel tandem legens: uel tandem cum ſardonice: uel tandem albus alia ambiguitas. Natalitia: utrum autem eā natali ſuo munere acceperit: aut tm̄ eo die gerere ſolebat: quia quidam habent annulos: quos die tm̄ natali gerunt. Sardonice: gemmas præcioſas in annulis quas in natalibus ſuis cōſecratis dieb⁹ portāt. aut Sinecdochicos ſolēni die. Liquido cum plaſmate guttur: Mobile collueri: qa uoce formaṫ: hoc eſt per humidas fauces uenitur

Sede legens cælſa liquido cū plaſmate guttur
Mobile colluerit patranti fractus ocello.
Hic neq; more ꝓbo uideas: nec uoce ſerena
Ingentes trepidare titos: cum carmina lūbū
Intrant & tremulo ſcalpūtur ubi ītima uerſu

Vergilius Vergilius. Vnde uoces iter. plaſma lenis cantilena uelut deficientis gutturis medicamentū exq̄ſito intellectu: tāq̄ eo laueris puge reddideris: guttur flectu fœmineo agitatū. Patranti fractus ocello: fractus. i. ſolutus effœminatus: patratio ē rei ueneree

Iuuenalis cōſumatio: unde & patres dicti eo ꝙ patratione peracta filios ꝓcreent. Iuuenalis. Oculos in fine tremētes: Itē ocello pro hippocoriſma: qa illum cōtrahēdo minorē facit: & ē hyppalagæ: ut pictus acu clamydē ꝙ fieri ſolet non tm̄ ablatiuo ut pictus acu clamydē uel nuda genu. Hic nec more ꝓbo uideas nec uoce ſerena: Ingētes trepidare titos: hoc dicit eē auditorio: ubi recitāt poetæ: uel hic ꝓ tūc: & hic dicit cū moraliter le

Tatius titus rex ſamniorꝝ gātur ī quit carmina audiētū quoq; animi ad libidinem incitāṫ. Hic neq; more ꝓbo neq;. n. uoce ſerena: uocē laudātiū lætitia īſectat⁹: cū aut tumultuoſe clamāt aut obſcenos modos edūt ad dulcedinē carminū aut effœmināt aures i tm̄ ut audiētiū quoq; animi ſoluātur. Ingētes titos: dicit aūt generaliter romanos

Samnes. ſenatores a Tatio Tito ſamniorꝝ rege ꝑtcipe i regno romuli: ſamnios a romulo q romā cōdidit nuceres a

Luceres. trucis monio q aliq̄ñ auxiliū romulo dedit: alii a luco luceres noīarunt & eſt numerus. hæc. n. cū effœmi

Romulus nate legūtur: carmina audiētiū quoq; ſoluūtur animi. Ita neq; more honeſto neq; uoce uirili laudāt. Itē ti

Titos ironicos eqtes tos ironicos eqtes romanos principes magnꝝ autoritatis & honoris: idem ualuiſſet ſi lucios aut marios aut publios dixiſſet ſynecdochichos aūt titos ſcolaſticos ꝙ ſint uagi: neq; uno magiſtro contēti: & hi ī libidinē ꝓni ſicut aues qbus cōparanṫ. Cū carmina lūbū intrāt. i. tāgūt: & bñ dixit lūbū: nō animū: dicit

Lucios eni libidinē lūbis īmorari: uel certe carmē ſi effœminatū fuerit repſentare ipis cōcubit⁹: qūo. n. tact⁹ mu

Marios lierū mouēt intima: ſic uerſus enerues: nō animum ītrāt ſed lūbū. Et tremulo ſcalpūṫ ubi intima uerſu:

Lumbos tremulo uerſu. i. fragili uoce cantat ubi modulāti perurunt eorū uiſcera: ſicut tempore coitus. Scalpūṫ:

Iuuenalis dicit in libidinem excitantur: ut Iuuenalis: Quod non excitat ignem uox blanda.

IOAN. BRI. ¶Sede celſa: eminenti cathedra. Liqdo cum plaſmate: irridet id uitium: quod frequens erat apud recitātes: nam ut uoce molliore pronunciarent plaſmate utebātur: unde Fabius. Quintil. ita eos ſugillat. Lectio ſit uirilis & cum ſuauitate quadam grauis: non tamen in canticum diſſoluta: nec plaſmate: ut nunc a ple

Plaſma riſq; ſit effœminata: plaſma genus eſſe potionis oſtendit Cato: cum ait de plaſmate bibendis: unde bñ poeta dixit liquido. i. non ſpiſſo: ſed diluto eo uox cōmēdatur a plaſſo uenit: quod eſt fingo & compono.

Guttur Guttur: accipitur pro ea parte: quæ ē a faucibus ad iugulum: unde Pli. guttur homini tm̄ & ſuibus ītu

Gula meſcit aquaꝝ quæ potantur plærunq; uitio: gula uero ea fiſtula appellatur qua cibus atq; pot⁹ deuorat̄: conſtatq; neruo & carne: hæc tm̄ ab autoribus confunduntur. Colluerit: bibendo lauerit. Fractus: in

Patrare laſciuiā profuſus: dum impudica carmina recitat. Patranti: libidinanti: quaſi rem carmina recitando ꝑficiat: patrare. n. eſt aliquid turpiter cōmittere: ut ille homicidium patrauit: ergo patranti trementi & libidinoſe ſe agenti: quod libido efficere ſolet: ut Iuue. Oculoſq; ī fine trementes. Ocello: ſatyrice hominis laſciui ocellum appellauit. Hic neq; more probo: auditorum impudentiam notat quin turpi geſtu & liberali motu corporis recitantes ſubſequuntur. Hincq; oſtendit in ſcenis laſciua carmina recitari conſueuiſſe: quod ut turpiſſimum notat Perſius. Quare non debita laude fraudādi ſunt Maſſilienſes qui in ſcœnā (ut Vale. tradit) nullum aditum mimis dederuntq; eorum argumenta maiore ex parte ſtuprorum continent actus: ne talia ſpectandi conſuetudo etiam imitandi licentiam ſumeret. Hic: aut hic pro tūc: aut hic pro illic. ſ. auditorio. Neq; more probo: ſed laſciuo geſtu. Voce ſerena: nec clara uoce: ſed tremula & fœminea: quod libido ſolet efficere. Trepidare: quodaʒ libidinis titulatu moueri & plaudere recitandi:

Titus cū tā laſciue pronuntiet carmina. Ingentes titos: ironia eſt: ideſt romanos principes magnæ autoritatis

Titulus & urbis tutores: romanorum enim eſt prænomen titus a tuendo: unde & tituli milites appellātur quaſi tituli ꝙ patriam tuerentur. Cum carmina lumbum. Intrant: recipiuntur lumbi ubi ſedes eſt Veneris & omnis libidinis excitatio. Scalpuntur: titulātur. Tremulo uerſu. uoce tremula ꝓnuntiato a poeta.

BAR. FON. ¶Liquido cum plaſmate: ad fauces moliendas: uocēq; ſuauiter emittendam nōnulli gutṫ emplaſtro colluebant: quod plaſma a plauto græco uerbo: qđ fingo cōponoq; ſignificat: appellabant. Ex pluribus. n. liquidioribus rebus cōmixtis: uocemq; adiuuantibus miſcebatur. Quā ſane pronūtiationem hiis uerbis Quintilia. li. i. inſtitutionum redarguit. Si autem in primis lectio uirilis & cum ſuauitate quadam grauis & non quidē proſæ ſimilis quia carmē ē: & ſe poetæ canere teſtantur: non tamē in canticum diſſoluta: nec plaſmate: ut nunc a plæriſq; ſit effœminata. Guttur mobile: ad geſtū pronūtiantis mobile rettulit. Nūc

enim in dextram: nunc in ſiniſtram partem guttur inflectitur: modo etiam pro rerum de quibus loqmur diuerſitate atq; natura uel deprimitur uel attollitur. Patranti fractus ocello: hic multa oris ſuauitate magnaq; geſtus laſciuia & uenerea oculorum mutatione uerſus pronuntians ipſo quoq; molliori obtutu ad libidinem auditores quodámodo excitabat. Qui uero uenere; peragũt oculis cõtremiſcũt. Iuue. oculoſq; ĩ fine trementes. Cum át huiuſmõi rẽ pficiũt: id patrare latini dicũt. Patratũ enĩ plutarcho auctore ĩ pblematibus finitũ quidá ac determinatũ ſignificat. Vnde & patres patratos dici putát: qd ad patrádũ: hoc eſt peragẽdũ iuramẽtũ ubi de fœderibus cõuenerat: mitterent. Trepidare: tremulo geſtu & plauſu laſciuiá demonſtrare cũ tali pronũtiatione ac geſtu: & obtutu facile ad libidinẽ mouerentur. Titos: tirorũ prænomẽ: ut Feſtus ait: a titulis ortũ ẽ: Tituli uero milites appellati ſũt: qd fortiter patriá tutarẽt. Cũ carmĩa lũbũ ĩtrát: cũ huiuſmõi recitátiũ molles affect⁹ lũbos penetrarẽt prurigine uenerea tágebátur. Ad nares. n. lũborũ uergit extremitas: in quib⁹ libidinis ſedes eſt. Vergilius ĩ priapeis. Criſſabit tibi fluctuante lumbo.

Tum uetulæ auriculis alienis colligis eſcas?
Auriculis quibus & dicas cute pditus: ohe
Quid dediciſſe niſi hoc fermẽtũ & q̃ ſimul it⁹
Innata eſt rupto iecore exierit caprificus?

¶ Tu; uetulæ auriculis alienis colligis eſcas? Hic inuehit̃ ĩ captatorẽ laudis ĩcomodæ. Vetulæ. i. ſtulte: qui ſeneſcis in iuuenib⁹ carminibus: & non dixit ſenex: ſ; uetulæ: & dictũ ẽ ſatyrice uetulæ. i. eius ætatis: homo non debes uanagloriæ eſſe captator: ſcribis ergo q̃ te non delectet: ſed q̃ capiat aurib⁹ ĩperit⁹: & iõ labore palles: & tibi ocia derogas in tẽpore recitatõis a pueris tibi plaudit̃ narratis & diſſolutis. Eſcas? át dicit fauorẽ & delectationẽ ex qb⁹ tu leris. ſ. ĩpitis & ſpurciſſimis dicas. Cute pdit⁹ ohe: ideſt uigiliis ac ſollicitudine ad tenuiſſimam cutẽ pduct⁹: aut certe cute pducta ſenectute pallid⁹ uel manifeſta cute perditus: ut uitium q̃ intriſecus hẽs ẽt in cute poſſit habere. Quid dediciſſe niſi hoc fermẽtũ & q̃ ſimul itus: Innata ẽ rupto iecore: exierit capriſic⁹? Verba poetæ: ad quẽ ſcribit ſed allegoricos dicit hoc: ſſe q̃ pderit. Didiciſſe aliqd niſi recitatiõe pádat̃: & tracta methaphora a fermẽto & caprifico: ſicut enĩ fermẽtũ rũpit maſſá: & caprificus ſaxa. Ita ĩgeniũ pect⁹: fermentũ. n. intra domum plus una hora nõ põt cõtineri. creſcit. n. & capric⁹ ex laterib⁹ ĩ quib⁹ cõcepta ẽ: inuehit̃ aũt i eũ q̃ carmina ſua ĩtra ſua nõ poteſt continere niſi ea diuulget niſi uana ſint: & bene caprificum poſuit quæ cum exierit nullum fructum profert. Item hic aut eſt ſcema antipophora: quia pro ſua tranſit in illius poetæ uocem: quem corripiebat: nec tñ receſſit a ſua perſona. ergo difficultas in ypotheſi ponitur interrogantis: alio reſpondentis: & erit ſẽſus ipſius flacci quaſi dicentis: & hoc tu putas dulce quod acidum eſt q̃tum fermentum & fructus putas ingenii: ut caprificus ĩnata corrumpat.

¶ Tum uetulæ auriculis: hoc pẽdet ex eo qd ſupra dixit. Tũc cũ ad canitiẽ: repræhẽdit. n. eos q extrema ætate gloriá & laudẽ q̃rũt ſcriptis ſuis. Tũ uetulæ: geſtu excandeſcẽtis & irati pronũtia: & eo uultu quo delinquẽtes corá corripimus. Vetulæ: nomẽ ẽ cõuitii. Ná plerũq; uetus infert̃ ad laudẽ interdum ad uituperationẽ ut hic quaſi carioſe rancide: ſic Terentius. Sed qui uetus maliuoli ueteris poetæ maledictis reſpõdeat. Colligis eſcas auriculis alienis. i. carmina ſcribis ut eorũ delectatiõe aures uulgi paſcant̃: & inde te laudẽt. Auriculis repetito eſt facta ad maiorẽ ĩdignationẽ. Terẽtius ĩ andria. Olim iſtuc: oli; cũ ita animũ ĩduxti tuũ. Quib⁹ & dicas cute peditus ohe. Irriſio ẽ. Qua oñdit q̃ turpe ſit ſe ipm oſtentare.

Cute pditus: ita quidẽ ſenex ut iá cutẽ amiſerit: qd ĩ ſenibus accidit: unde Iuuenalis de ſene. Deformẽ p cute pellẽ. Ohe: uox bacchátiũ ẽ: ut illud Horatii. Quo me bacche rapis tui plenũ? Ohe recẽti mens trepidat motu. Donatus tñ ad ſacietatẽ ſignificari docet: ut Iuuenalis. Sat̃ ẽ cũ dicit Horatius ohe. Quid didiciſſe: hoc pẽdet ex eo. O quátũ ẽ ĩ reb⁹ inane. Ná ábitionẽ eo; irridet qui ideo uirtutẽ colũt: ut famá & gloriá aſſequátur. Vnde erumpit illud Iuuenalis. Tanto maior ẽ famæ ſitis quá uirtutis quis eni; amplectit̃ ipſam pmia ſi tollas. Oui. in arte amádi. Quid petit̃ ſacris niſi tátũ fama poetis? Hoc uotũ noſtri ſumma laboris habet. Quid didiciſſe eclypſis eſt: ſubaudi aut pdeſt aut iuuat uel aliqd tale. Niſi hoc fermẽtũ & quæ ſemel ĩtus. Innata eſt rupto iecore exierit caprificus. i. niſi hæc tua ſciẽtia q̃ pectore tuo uix præ tumore cõtineri põt oſtẽſa fuerit. Fermẽtũ: apte fermẽto ſciẽtiá oſtẽtatoris cõparauit. Ná queadmodũ fermẽtũ qd a feruẽdo ẽ dictũ farina ĩuolutũ ſuo feruore erumpit & tumore: ita etiá ſciẽtia in oſtẽtatoris pectore incluſa erũpere oĩno cupit nec coerceri põt. Intus: in altitudine pectoris. Exierit: patefacta fuerit & diuulgata. Capriſic⁹ ex ſiluestri genere ficus eſt nunq̃ auctore Plinio matureſcẽs: e muris maxime erũpit. Martialis. Marmora meſſalæ findit caprific⁹. Iuuenalis. Ad q̃ diſcutiẽda ualẽt ſterilis mala robora fici. Rupto iecore: præſtat in methaphora. i. patefacto pectore. iecur noſtrum ẽ: epar uero græcũ.

¶ Tũ uetulæ: eũ repræhẽdit qd tali ſcripto; ſuo; recitatiõe uulgi fauorẽ captare populoq; placere: & ab eo laudari pudeat. Auriculis quib⁹: nõ ĩterrogãtis ẽ: ſed uehemẽtius admirátis quaſi nõ purgatis auribus & indoctis. Cute perditus: inflationem animi ſummo artificio cutis tumori ac ſenectui coniunxit.

Ohe: ridentis interiectio eſt: nam reſpondentis loquitur uerbis: quibus repræhenderetur: quod ſcripta ſuo populo recitaret: eiuſq; fauorem. Plauſumq; captaret: hæc non ſine lætitia quadam monitorem ridens reſpondet. Quid didiciſſe: p detractionẽ: ut Quintilianus in nono refert figuræ multæ fiunt: quarum una eſt: cum ſubtractum uerbum aliquod ſatis ex cæteris intelligitur. Quale eſt in bucolicis apd Vergilium. Nouimus & qui te. Decenter enim pudoris gratia ſtuprauerit: ſuſtulit: hoc itẽ in loco Perſius bre-

CORN.
Vanagl̃ia
Metaphora
Fermẽtu;
Ingenium
Maſſa
Caprific⁹
Antipophora
Ypotheſi
Caprific⁹
IOAN. BRI.
Vetus
Ohe
Fermẽtũ
Caprific⁹
Iecur
Epar
BAR. FON.

uitatis cauſa iuuat.ſubſtruxit:ut ſit.Quid iuuat didiciſſe:hanc figurā Eclypſim a grāmaticis appellari p̄ſpicio.Quæ ſit neceſſariæ dictionis defectu ad integrum ſenſum percipiendum. Ex reſpōdentis uero perſona loquitur nil forte utile didiciſſe:niſi quæ didicerimus oſtendamus. Niſi hocfermentum:a feruendo dictum fermentum eſt.quoniam feruefactum farinæ immixtum optimum panem facit.Quēadmodum uero fermentum ui ſua farinam diſrumpens feruorem ſuum emittit:ſic ſcientia & doctrina in humano pectore incluſa exire:ac ſuas oſtendere uires cupit. Rupto iecore exierit caprificus:ut parietes ac ſepulchra caprificus penetrat ac diſrumpit:ſic ī eo qui doctrinam intus conceperit:doctrina illa ſicut caprificus penetrare:ac iecore tanq̃ muro diſrupto exire nititur.Verum in fermento & caprifico:tranſlatio color eſt: quā ex alia re propter ſimilitudinem fermentum:& caprificus ad rerum cognitionem ac ſcientiam tranſferuntur. Iecur autem a noſtris:epar uero a græcis appellatur:ut Celſus in quarto ſcribit.dextra in parte ſub præcordiis ab ipſo ſepto ortum:intrinſecus gibbum eſt:quid prominens leuiter uentriculo inſidet & in quattuor fibras diuiditur. Caprificus uero e ſiluestri genere ficus eſt:nullo unq̃ tempore matureſcēs: ſed omnia in quibus naſcitur loca ui ſua penetrans.

En pallor ſeniumq;:o mores:uſq; adeo ne
Scire tuum nihil ē:niſi te ſcire hoc ſciat alter
At pulchrū ē digito mōſtrari:& dicier hic eſt
Ten cirratorum centum dictata fuiſſe

CORN. ¶En pallor ſeniūq;:effoneſis pp īdignationem: cū pallor ē āxietas animi præmaturam faciens ſenectutem: uel certe pallorem dicit cogitandi. Siquidem pallent poetæ cogitando. Senium:eſt ueluti accerſita miſeria: o mores ſenectutis defecti & peruerſi. Vſq; adeo neſcire tuum:nihil eſt: niſi te ſcire hoc ſciat alter:hoc dicit:en tm̄ eſt ſcientia tua ad nihilū reducta:ut aliq̄d te ſcire neſcias: niſi alterius iudiciū de tua ſcientia cōſulas. Scire tuum:hæc periodus apud Lucillum poſita eſt:ut me ſcire uolo dicimus:mi mi conſcius ſum:ut faciat ſcire hoc ſi neſciat:me ſcire tuum ac noſtrum uiuere triſte. [Lucillus]

At pulchꝝ eſt digito monſtrari cum dicier hic eſt obiectio facta poetæ:ſed magna gloria tibi in digito. oſtendētiū man⁹:hic reqrit̃ hyſtoria demoſthenis:q cum trāſiret:& a gecenario tabernæ digito mōſtraret̃ fert̃ lætat⁹ eē:ꝙ ab ignobilibus ſciret̃:& Homer⁹ ſc̃do carminū ſic poſuit totū muneris tui eſt:ꝙ monſtror digito p̄ter cūctos. Ten cirratoꝝ centū dictata fuiſſe ꝓ ni.pē.pōt ex perſona perſii ridiculeaccipi:at ab illo dictum putari:& gaudet exiſtimatione poetica:ſic Perſius:dicit cur non debes lætari certe maxima eſt gloria laudari a centum cirratis ſi ille dicit poetice an tu perſi exiguum putas laudari a centum ſcholaſticis neſcis hanc maximam exiſtimationem uideri:quoniam apud antiquos cirrati adoleſcentes uſq; ad certam ætatem:ꝙ de Aſcanio Vergilius ait:fuſos ceruix cui lactea.Ite3 cirratorum dicit puerorū propter lunæ curſum uitandum cirri conſecrati certis numinibus:uel certe cirratis capillatis pueris:& hoc dicit. [Perſius] [Aſcanius] [Vergilius] [Cyrri]

IOAN. BRI. ¶En pallor ſeniumq;:ironia eſt:quaſi dicat & cur non oſtendatur ſcientiam ſuam cum ex nimio ſtudio & pallorem contraxerit:& ſenio ſit confectus. O mores:exclamatio eſt cum indignatione in ambitioſū oſtentatorem:cum unuſquiſq; conſcientia benefacti contentus eſſe deberet. Scire tuum:hunc uerſum allegat Quintilianus li.ix.dicens in eo figuram eſſe quā regreſſionem appellat:ꝙ ſæpius idem uerbum repetatur. At pulchrum eſt digito modo:hinc emergit omnis indignatio poetæ ironia eſt.Martialis.Sed toto legor orbe frequens:& dicitur hic eſt.Et idem alibi.Rumpitur inuidia ꝙ turba ſemper in omni Monſtramur digito. Ten cirratorum cētum dictata fuiſſe.Pro nihilo pendas.i.ꝓ nihilo putes ꝙ in ſcholis magiſtri pueris dictata præbuerunt ex libris tuis.Nam dictata ſunt quæ magiſtri pueris præbent imitāda. Nec ea tm̄ in litteris:ſed in aliis quoq; artibus appellamus.Aſconius his uerbis ſcribit.Ergo libellum ueterem uult intelligi attuliſſe Cecilium:unde magiſtri dictata pueris præbere conſueuerunt.Suetonius tyrones per equites romanos ac etiam per ſenatores armoꝝ peritos erudiebant: precibus enitens:ut diſciplinā ſingulorum ſuſciperent:ipſiq; dictata exercentibus darent.Iuuenalis.Donec peragat dictata magiſtri.Horatius.Sic iterat uoces & uerba cadentia tollit.Vt puerum ſcæuo credas dictata magiſtro reddere. Deriuatum eſt a dicto.Nam dictare eſt enuntiare quod alius excipiat & notet. Ten pro te.ne.ordo eſt: ꝓ nihilo pendas te fuiſſe dictata centum cirratorum.i.ex libris tuis magiſtros dictata centū pueris præbuiſſe. Horatius in eo ita inſurgit.An tua demens.Vilibus in ludis dictari carmina malis? Centū cirratorū.i. puerorum quæ ætas capillis gaudet.Nam cirri dicuntur capilli cincini & torti.Martialis.Caput nudu3 cirris grandibus hinc:& inde cingunt.Idem alibi.Nec matutini cirrata caterua magiſtri.Iuue.Flauā cæſariē & madido torquētem cornua cirro.Carnes etiā oſtreoꝝ cirri dicūtur.Mar.& oſtreorū rapere liuidos cirros. [Dictata] [Dictare] [Cirri] [Cirrati]

BAR. FON. ¶En pallor:ſeniumq; o mores.Suo loco & tempore exclamatiōe utit̃ cum quadam ſignificatione indignationis atq; doloris.Eum enim indignanter repræhendit qui cum etiam ſenio palleat ita tamen alienū a bonis moribus ſe oſtendat:ut ſcientiam quæ non aliis innoteſcat:nihil poſſidēti profuturam exiſtimet.

Scire tuū nihil eſt:niſi te ſcire hoc ſciat alter.Figura locutionis utit̃:quā regreſſionē Quintilianus appellat.Fit autē quādoq; in eodem ſenſu:quādoq; etiam in diuerſo ſenſu:cū eadē uerba ponuntur. Interdum etiam uerboꝝ iteratiōe mutata. At pulchrū eſt:Superiori īterrogationi reſpōdet aduerſarius pulchrū eē prætereuntium digito demonſtrari. Et dicier:Paragoge figura eſt cū ad finem dictiōis littera uel ſyllaba apponit̃. Dicier.n.pro dici legitur. Ten cirratorum:īterrogat an parui æſtimet a multis cōcelebrari. Cirri uero capitis crines & cōtorti capilli ſunt.Vnde cirrati pueri qui in cirris utuntur eiuſmodi noīantur.

¶Pro nihilo ducas:ſcripta tua a magiſtris ludi doceri pueros. Mox enim erat magiſtrorũ libro ex aliquo CORN.
dictare pueris:occulte autem tangit Neronem cuius carmina qua imperabat per ſcholas celebrabantur. Cẽ Nero
tum autem pro infinito poſuit:ut Verg. Non mihi ſi linguæ centum ſint oraqꝫ centum. Ecce inter pocu- Vergilius
la quærunt Romulidæ ſaturi quid dia poemata narrent. Dia.i.ſancta:ut dia camilla. Item hoc dicit ꝙ iuſti Camilla
or ab ipſis reputabitur qui uino madentes diſcernunt de carminibus quæ uix etiam a ieiunis diſcerni poſ-
ſent. Romulidæ dixit.i. romani a Romulo: ut æneade ab Aenea. Bene autem inter pocula dixit. Vbi

Pro nihilo pendas ecce inter pocula quærunt
Romulidæ ſaturi quid dia poemata narrent
Hic aliqs cui circa humeros & iãthina lena ẽ

ſunt inſtrumenta libidinis. Quid dia poemata
narrent.i.quid ſentiendum ſit de poematibus:aut
qualia nunc poemata celebrentur: qualitatem po-
ſuit ut per corporis cultum demõſtraretur. Dia
magnifica clara:ut Horatius. Si natura dia catõis. Horatius
Hic aliquis cui circum humero iacinthina lena
eſt. Pallam dicit facta in coruinio in poetaruꝫ mẽ
tione. De ea aliquis locuples amatorios uerſus canebat:ita ut uox eius uideretur exire per nares. Iacinthi
na lena eſt. Palla coloribus diſtincta mentita per quam locupletem quempiam uult intelligi.

¶Ecce inter pocula quærunt romulidæ ſaturi. Satyrico riſu in eos inuehitur:qui epulis repleti iter ipſa po IOAN.
cula de ſcriptis alienis diſputant cum uerum iudicium tunc ferri non poſſit. Vnde Horatius. Diſcite non in BRI.
ter lances:menſaſqꝫ nitentes. Cum ſtupet inſanis acies fulgoribus & cum Accilius falſis animus meliora re-
cuſet. Verum hic inpranſi mecum diſquirite. Et paulo infra. Male uerum examinat omnis corruptus iudex
quaſi dicat rectum iudicium fieri non poſſe cum crapulatus fueris. Hocqꝫ inuidioſe in Neronem dicit:qui
ut autor eſt Cornelius Tacitus etiam doctoribus ſapientiæ impartiebat poſt epulas. Ecce incipientis eſt:
demonſtrantiſqꝫ rem nouam & inauditam:cum indignatione & animi impatientia dictũ ecce. Inter po-
cula. Hinc exit indignatio & ardor poetæ. Romulidæ. Romani:ironice:ideſt non romulo ſimiles: qui
ſumma cum ſobrietate ad res gerendas deſcendebat. Quod docet. L. Piſo frugi:quem ad cœnam uocatum
ait non multũ bibiſſe:quia poſtridie negocium haberet. Saturi:poſt epulas.ſ. Quid dia poemata nar
rent.i.ſcribant & tractent. Hic:ideſt in conuiuio. Cui circa humeros & ianthina lena eſt:a qualitate ue
ſtis diuitem deſignat & nobilem: de ipſo Nerone puto intelligi:cum reliqui conuiuæ in eius gratiam & aſ-
ſentationem qualiacunqꝫ pronuntiaret: carmina laudarent. Nam illud conſtat carminis ſtudioſum fuiſſe:
& ſæpe priuatim & publice:ut diximus carmina decantaſſe. Lena:ueſtimenti genus habitus duplicis:qđ Lena
ita appellatam exiſtimant tuſce: quidam græce clamyda:autor eſt Feſtus. Vergilius loquens de Mercurio. Clamys
Tyrioqꝫ ardebat murice lena Demiſſa ex humeris. Ianthina:ideſt coloris uiolacei. Ion enim uiola: an- Ianthina
thos flos. Nam ut ſcribit Plinius:ex uiolis:quarum plura ſunt genera purpureæ: Luteæ albæ: quæ ſponte ueſtis
apricis & macris locis prou niunt. Purpureæ latiore folio ſtatim ab radice carnoſa exeunt: ſolæqꝫ græco
nomine a cæteris diſcernuntur appellatæ:ita ab his ianthina ueſtis:licet apud Plinium legatur iacinthina ue
ſtis:& paulo inferius iacinthinum deprauato textu. A uiola ergo quæ ianthis appellatur ianthina eſt ueſtis.
Luxuria enim autore Plinio ueſtibus quoqꝫ prouocauit eos flores qui colore commendantur. Hos ait tres
eſſe principales. Vnum in cocco:qui in roſis micat:quo nihil grauius traditur aſpectu: & in purpuras tyri
as:dibaphaſqꝫ:aut laconicas. Alium amechiſton qui uiola:& ipſe in purpureum quenqꝫ ianthinum appel
lauit:Legendum itaqꝫ erit. Cui circa humeros & ianthina lena: ut interſeratur hæc particula: & nam aliter
uerſus non ſtaret:corrumpitur enim prima ſyllaba in ianthina. Martialis. Coccina famoſæ donas & ian-
thina mœchæ. Hincqꝫ apparet magni precii fuiſſe eam ueſtem:cum Martialis oſtendat. Tale munus nõ cõ-
uenire meretrici:& hæc particula ad indignationem poſita eſt:ut illud: Et quiſꝙ numen iunonis adoret.

¶Ecce inter pocula. Perſii uerba ſunt eorum conſuetudinem repræhendentis:qui ſcripta ſua recitaturi fa- BAR.
miliares & notos ad cœnam conuocabant:quo poſtea ſibi magis applauderetur. Oſtendit autem beneficiis FON.
obnoxios beneqꝫ ſaturatos non rectum de poetis iudicium ferre poſſe. Et ianthina lena. Iacinthinam ue
ſtem ab iacintho puero ab Apolline dilecto atqꝫ ab eo per imprudentiam interfecto: & in purpureum flo-
rem ſui nominis uerſo:in quem & Aiax quoqꝫ conuerſus eſt cognominari fere ab omnibus uideo. Verum
non iacinthina ſed ianthina a uiolæ colore:quaſi uiolacea legendum eſt. Ion enim uiolam: anthos florem
ſignificat:quod Plinius in primo & uigeſimo libro de uiolis ſcribens his uerbis oſtendit. Et iis uero quæ
ſponte apricis & macris locis proueniunt purpureæ latiore folio ſtatim ab radice carnoſa exeunt: ſolæqꝫ
græco nomine a cæteris diſcernuntur appellatæ:ita ut ab his ianthina ueſtis. Cum itaqꝫ Plinius ianthinam
ueſtem a uiola appellatam dicat:ianthis uero uiola ſit: nemo debet ambigere nequaquam ab iacintho co-
gnominari. Licet enim iacinthus flos ſit purpureus: ut apud Vergilium. Suaue rubens iacinthus: inter
uiolas tamen neqꝫ a ueteribus:neqꝫ a noſtris herbariis numeratur. Nam nec foliis nec caule nec radice uio-
læ eſt ulla in parte conſimilis:flore autem omnino diſſimillimus. Eſt enim flore lilio par:niſi tantum colo-
re diſtaret. De quo etiam ſcribit Ouidius. Tyrioqꝫ nitentior oſtro
Flos oritur:formamqꝫ capit quam lilia:ſi non Purpureus color his argenteus eſſet in illis.
Quare cum iacinthus uiola non ſit. Plinius autem a uiola ueſtem cognominatam ſcribat:ueriſimilius mi-
hi fit antiquiores librarios iacinthinam pro ianthina nõis deceptos ſimilitudine inuertiſſe. Mar. quidem li
bro.ii.ianthinam non iacinthinã ueſtem ſcribit. Coccina famoſæ donas & ianthina mœchæ. Vis dare quæ

meruit munera mitte togam. Quoniam uero ianthina prima ſyllaba breui legitur: eorundem quoq; uitio factum eſt: ut cum & ianthina ſcriptum in perſianis codicibus inuenirent ignari: cur & copula cum ianthina iungeretur ianthini in purpureum florem conuerſi memores aliquantulum primis litteris immutatis ia cinthina ipſi deſcriberent. Et uero pro etiam ad maiorem ignominiam recitantis non ſine ſummo artificio poeta poſuit. Nam cum circa humeros & ianthina lena: hoc eſt etiam purpurea ueſtis ſit: maiorem profecto reprehenſionem meretur: q̄ ſi neceſſitate & inopia urgeretur. Quod ita eſſe non modo colore: ſed etiam habitu ueſtis oſtendit. Lena enim Seruio ac Feſto autoribus ueſtis genus eſt habitus duplicis & amictus augurālis: qua non ſolum domi: ſed & militiæ utebant̄. Nam ſuper cætera ueſtimenta Marcello teſte imponebatur. Vergi. eā æneæ tribuit. Tyrioq; ardebat murice lena. Demiſſa ex humeris. Iuue. quoq; nō humili uiro dedit. Cauet hunc quem coccina lena. Vitari iubet & comitū lōgiſſimus ordo. Reliquum eſt: ut ſine iacinthinam ueſtē ab iacintho flore purpureo: ut iā prope uſus obtinuit noīemus: ſiue ianthinam a purpurea uiola: ut ſcri. Pli. appellemus: nihil ad poetæ ſenſum pertinere ſciamus. Legentes hæc pro ſuo arbitrio iudicabunt. Cæterū quis hic ſit: cui lena purpurea erat circa humeros ignoratur. Quidā Neronē itelligūt quē & carmina ſcriptitaſſe: & poemata decātaſſe cōſtat. Nōnulli generaliter dictum eſſe in oēs ſcripta ſua recitantes exiſtimant. Ab habitu quidem ueſtis & audientium aſſentatione uir non ignobilis demonſtratur.

Rancidulū quidam balba de nare locutus
Phyllidas hypſiphylas uatū & plorabile ſiqd

CORN. ¶ Rancidulū quidā balba de nare locutus: rancidulū. i. putridum uel quaſi aſperi ſaporis contemptæq; gulæ. Balba de nare: balbutire & hoc dicit: refert quoſdam uerſus ita putride: ut uox eius uideretur mitti per nares relatitia ex uitio linguæ. Phyllidas hypſiphylas. Phyllidis hypſiphylis reginarum exitus triſtes fuiſſe noſcuntur. Nam Phyllis ægre ferens peregrinationem Demophoontis qui ad Troiam profectus: die conſtituto non remeauit: ſuſpendio periit. Hypſiphyle uero una ex lemnidibus mulieribus Thoantis filia liberi patris neptis: poſtq̄ duobus filiis factis apud Lemnium Iaſon deſeruit qui eo tempore cum argonautis uenerat: nec ad eam rediit ex colchis temperato poſt eum in ſuam patriam remeaſſe ſe neglectam ingratum eius amorem diu ſecum fleuit. His itaq; ſiquid eſt ſimile carminibus ſuis poetæ defleuere. Itaq; ſine uocis aſperitate ꝓnuntiāt: ut audiētiū aures emoliāt: & ponit hiſtorias & ea noīa q̄ i carminibus neceſſaria nō ſunt: ſed quia & amatoria ſūt: ideo ponuntur: & ſiqd flebile qa amātiſſime cātat.

Phyllis demophoon

IOAN. BRI. ¶ Rācidulū quidā: putridū & inſipidū: ſumpta trāſlatione a carnibus rācidis: unde Hora. Rācidū apruz antiqui laudabāt. Balba de nare locutus: hinc indignat̄: qđ pronūtiatōe malos uerſus & aliena ſcripta iuuare conat̄. Balba nare: balbutiēti. Phyllidas: fabulā phyllidis. Phyllidas hypſiphylas: numero plurali ſatyrice dixit: quaſi quæ a multis ſcripta eſſent. Phyllis regina Thracum fuit: quæ Demophoontē Theſei filiū regē Atheniēſem redeūtem de troiano ꝓlio dilexit: & in cōiugium ſuū rogauit. Ille ait ſe ante ordinaturum rem ſuam: & ſic de eius nuptias reuerſurum. profectus itaq; cum tardaret: phyllis & amoris impatientiam & doloris impulſu pro ſe ſpretam credebat: laqueo uitam finiuit: & cōuerſa eſt in arborem amigdalam ſine foliis: poſtea reuerſus Demophoon cognita re illius amplexus eſt truncum: qui uelut ſpōſi ſentiret aduētum folia emiſit. De hac Ouidius & multi alii ſcripſerant. Hypſiphylas: Hypſiphyle Thoantis filia temporibus argonautaꝝ a mulieribus Lemni regina cōſtituta fuit eiectis maribus: nam cū Vulcanus Veneris cū Marte adulteriū depræhēdiſſet in lemno: ut ſcribit Statius: Lemniades tanto Venerem cōtēptui habuere: ut cum omnibus diis ſacrificarent illam omnino ſine honore omitterent. Quæ illis irrita omnib' fetorem hircinum immiſit: ob quod a uiris euntibus in bellum aduerſus thraces ſpretæ cōi oīum cōſenſu uiros e bello reuerſus interemerunt omnes præter hypſiphylem: quæ patrem Thoantē ſeruauit: eumq; naui impoſuit: quem proſpera nauigatōe bacchus eius in Coum inſulam ꝑduxit. Hypſiphyle ſtructo rogo in ꝓpria regia alterius ſuppoſiti funera pro patre: quem occidiſſe aiebat celebrauit. Mox cum argonautæ Colcos proficiſcētes eo perueniſſent ab iis fœminis hoſpitio ac lecto ſuſcepti ſunt. Et hypſiphylem Iaſon cū biēnium cum ea cōmoratus eſſet: hortātibus deniq; ſociis pro diſceſſu grauidam reliquit quæ gemellos peperit: Thoātem. ſ. & Eunuum: quos deinde mater extra inſulam alendos miſit ne cōtra legem maſculi domi nutrirētur. Seruatum igitur Thoantem ab Hypſiphyle cum Lemniades cognoſcerēt: eam ut perfidā ad cruciatum popoſcerūt: at ea fugiens a piratis in littore capta: Lycurgo regi Nemeæ dono data fuit. In cuius ſeruitio dum filium eius opheltem qui poſtea Archemorus eſt dictus nutrix aleret. Et redeūtibus ab obſidione thebarum regibus argiuis: ac in nemeæa ſylua ſiti pœne pereuntibus: aquam indicaret: ſuoſq; interrogata caſus exponeret: a filiis qui cum Adraſto erant cognita fuit: in quorum amplexibus dū moratur infans quem inter flores & herbas ludentem liquerat: a ſerpente necatus eſt. Quod Lycurgus pueri pater ſentiens: mulieri necem parabat: ſed a regibus & filiis ſeruata eſt. Vatū & plorabile ſiquid: deeſt eſt: ut ſit. Et ſiquid eſt plorabile uatum: ideſt ſi quid aliud poetæ flebile ſcripſerunt iis ſimile: ideſt elegiam quæ carmen miſerabile ſignificat: ut Ouidius. Elegi flebile carmen.

Ranciduz *Phyllis* *Hypſiphyle*

BAR. FON. ¶ Rancidulū quidā: tranſlatio a ſapore ad uerba eſt. Rancidulum. n. nō integri ſaporis & uetuſtate corruptum eſt. Balba de nare. in pronuntiātis irriſionē hoc poſuit. ſpiritus. n. ad nares cum labitur: & in uerba difficulter cōcidit & ꝓnūtiationē ingratā reddit. Phyllidas hypſiphylas: Phyllis Lycurgi thraciæ: Hypſiphylæ Thoātis lēni regū filiæ fuere miſerabiles i amore Phyllis Demophoōtē hypſiphylæ i Iaſonē.

¶ Eliquat. Cum lenocinio uocis pronuntiat: & uocem diſſoluit in cantilenam. Et tenero ſupplantat uer CORN.
ba palato: dicit molle & fragili. Supplantat: ſupprimit mutatis accentibus curtat: quaſi ſonus uocis cano
ræ ultimi plaſmatis ſoni leuiter infringitur: quo iucundior fiat. Aſſenſere uiri: tropicos modos dicit au-
ditores. Item qui eius ora maledicta uoce ſua laudēt. Nunc non cinis ille poetæ fœlix: uerba adulātiū p
irriſionē: cinis poetæ fœlix ē: quotiēs de mortuis bñ loquit᷑. Veteres. n. dixerūt ꝑgrauari corpora eoꝝ q tm̄
corpori ſtudētes nihil memorabile reliquerūt. Nō leuior cippus ē. Cippū pro ſepulchro poſuit: ut fermē Fermētū

Eliquat & tenero ſupplantat uerba palato.
Aſſenſere uiri: nunc non cinis ille poetæ
Fœlix? non leuior cippus nūc imprimit oſſa?
Laudant conuiuæ: nunc non e manibus illis:
Nunc non e tumulo: fortunataq; fauilla
Naſcentur uiolæ? rides ait: & nimis uncis.
Naribus indulges an erit qui uelle recuſet

tū ꝑ aculo. ꝓprie. n. Cippus ē lapis ſepulchri: lau Cippus
dat cū nūc uno poetæ pſonā hoc . ſtuſus redena-
tos poetæ ab unc conuiua hoc aūt irridens dicit.
Nūc nō e manibus illis: hic manes pro oſſibus Manes
poſuit. Iteꝝ facit uoce illius recitātis in cōuiuio.
Nūc nō e tumulo: fortunataq; fauilla. Naſcenē
uiolæ: res uoluptariæ uel amœnæ: qm̄ i ſepulchro Violæ
eoꝝ qui bene meruerūt uiolæ naſci memorantur.
Hæc autē uerba pſonæ eius facit quā rettulit uerſus
poetæ in cōuiuio exiſtimātis & dicētis poetā fœli
cē eſſe: & illi defuncto leuē terrā futurā: cuius ſcri-
pta omnibus dulcia ſunt. Tumulus dicitur terræ aggeſtio ubi nulla memoria eſt. Rides ait: & nimis Tumulus
uncis naribus idulges: ē hyppophora. i. obiectio illius culpati poetæ: ad Perſium & hoc dicit rides & nimi
um indulges cachino: alibi das operam: bene autem dicit. Vncis naribus. Incuruantur enim nares: cum Cachinus
eas ſoluto riſu contrahimus. Vt Horatius in primo ſermonum. Minus aptus acutis narib⁹: & alio loco na- Horatius
ſo adunco. An erit qui uelle recuſet.
¶ Eliquat. i. cum uocis lenocinio pronuntiat: tractum ab iis quæ igni aut calore aliquo liquari ſolent. IOAN.
Supplantat: ſupprimit. i. non aperta uoce effundit: ſed quaſi uoce ſtrangulata pronuntiat: quo leuius & BRI.
ſuauius eſſe uideatur. Tenero palato: aut ironia eſt. i. palato delicato: aut palati epitheton. Aſſenſere ui Supplan-
ri: ironia eſt & riſu pronuntianda quæ ſequuntur. Viri: ironicos quaſi mulieres. Aſſenſere: præbuere tare
quæ dixerunt. Nunc non cinis ille poetæ fœlix? Verba laudantium ſcripta aliena: ironia eſt poetæ. Nō
leuior cippus nunc imprimit oſſa. i. certe: ita bene dixit poeta: ut eius oſſa deoruʒ beneficia lapide ſepulchri
non urgeantur: talia ſolent mortuis optari. Oui. Oſſa quieta precor tua requieſcite in urna. Et ſit humus ci-
neri non oneroſa tuo. Iuue. Dii maiorum umbris tenuem & ſine pondere terram Spiranteſq; crocos & in
urna perpetuum uer. Mar. Si tibi terra leuis: molliq; tegaris arena. Tibullus uero contra. O tu qui uenerem
docuiſti uendere primus. Quiſquis es infœlix urgeat oſſa lapis. Cippus: ſepulchrum. Hora. Mille pedes Cippus
in fronte: trecentos cippus in agrum Hic dabit. Laudant conuiuæ: irriſio eſt in laudantes qui in aſſentatio
nem principis ita laudant carmina ab eo recitata. Nunc non e manibus illis: laudantium uerba. Manib⁹
Manes antiqui animas inferorum dixerunt. Manes tamen dii ab auguribus uocabāt ꝙ per eos oīa mana- Manes
re credebant: eoſq; deos ſuperbos: atq; inferos dicebant: autor eſt Feſtus. Fortunataq; fauilla: morē anti-
quorum reſpexit: apud quos corpora mortuorum cremabantur: licet id apud romanos ueteris non fuerit
inſtituti terra condiebantur. At poſtq̄ ut ſcri. Plini. longinquis bellis obrutos erui cognouere: tunc inſtitutū
tamen multifarie priſcos ſeruare ritus. Sicut in Cornelia domo: nemo ante Syllam dictatorem traditur eſ-
ſe crematus. Idq; eum uoluiſſe ueritum talionem eruto. C. Marii cadauere. Rides ait: uerba monitoris i-
troducti ad Perſium. Vncis naribus indulges. ridendo enim nares in rugas contrahuntur. Mar. Et pueri
naſum rhinocerotis habent. Hor. Acutis naribus horum hominum rideri poſſit. Et alibi Perſius. Ingemi-
nat tremulos naſo criſpante cachinos. Nares: a naritate ideo dictæ ſunt: quia nos odoratu docent: præ- Nares
ſto & prope eſſe quod adhuc oculi non uident. An erit qui uelle recuſet Os populi meruiſſe. i. inuenietur
ne quiſpiam qui plauſum populi & laudes cum ex merito ueniant: contemnant.
¶ Eliquat. Liquida molliq; uoce pronūtiat. Tenero palato: in tranſlatione uerborum manet. Supra. n. BAR.
dixerat. Liquido cum plaſmate guttur mobile collucrit. Nūc uero eliquare: & tenerum palatum ob eiuſmo FON.
di cauſam dicit. Supplantat uerba. molli uoce pronuntiare ac quodammodo de induſtria extremis ſylla
bis uerba inculcare eorum eſt qui auditores ad libidinem excitare cupiunt. Nam cum leuiter uox infringit᷑:
ſonus ipſe manat iucundior. De ſimili pronuntiatione. Iuue. Ait. Vox blanda & nequa digitos habet. Hūc
tamen pronuntiandi modum Quintili. primo inſtitutionum his uerbis reꝑhendit: in primis uitia ſi qua
ſunt oris emendet: ut expreſſa ſint uerba: ut ſuis quæq; litteræ ſonis enuntientur: & paulo poſt curabit etiā
ne extremæ ſyllabæ intercidant: ut par ſibi ſermo ſit. Aſſenſere uiri: quāuis auditores aſſenſerint: non ta-
men propterea bonum ac probandum poetam eſſe ſignificat. Num nunc: in repetitiōe non repetito color
eſt: quæ Tullio autore fit: cum continenter ab uno atq; eodem uerbo in rebus ſimilibus & diuerſis princi-
pia ſumuntur: cuiuſmodi apud Vergi. Num ſigeis occumbere campis. Num capti potuere capi? num incē
ſa cremauit Troia uiros? Num leuior cippus: terra coaggerata in cumulum cippus eſt: & pro ſepulchro
interdum capitur. Hora. in ſermonibus. Mille pedes in frōte trecentos: Cippus ī agrum hic dabat. Rides
ait: reſpondentis loquitur uerbis. Et nimis uncis naribus indulges: nimis irridens: naſum enim in rugas
criſpamus cum quempiam irridemus. Hora. Naſo ſuſpendis acuto.

CORN. ¶ Os populi meruiſſe. idest fauorem: & hoc dicit: inuenitur homo q̄ui contemnat fauorem: nec uelit eſ-
ſe laudatus a præſentibus auditoribus famam ſibi ac exiſtimationem poetæ per omnem liquere. Et
cedro digna locutus: carmina digna cedro ideo dixit. Nam mox apud ueteres erat chartas in quibus ſcribe-
Tinea bantur oleo cedrino ungere: quaſi & ipſas diu durabiles facerent: & a tineis conſeruarent. Alii dicūt genus
ligni ꝙ dignum bibliotheca habetur. Nunc ergo dicit quis non uelit ea carmina ſcribere: quæ & populus
laudet & crebro perungantur: quo diutius durent zeuma uelit. Nec ſcōbros metuentia carmina nec thꝰ.
Quæ carmina nullum periculum habeant apud
ſalſamentarios & thurarios: ideo dicit ꝙ chartæ ī
quibus uilia carmina ſcribebantur quaſi non ne-
ceſſaria: ad thus inciduntur inuoluendum ad ſal-
Scombrꝰ ſum: ſcombri dicuntur piſces ſalſi de quo fit opti-
mum garum: per ſcombros ergo ſignificat ſalſa-
Horatius mentarios: per thus pigmentarios. Hæc & Horatī
us primo epiſtolarum dicit. Aut fugies uticaȝ aut
uiuis. Quiſquis es o modo queȝ ex aduerſo di-
cere feci. Hæc uerba ſunt Perſii ad quemlibet poe-

> Os populi meruiſſe: & cedro digna locutus
> Liquere nec ſcōbros metuētia carmīa nec thꝰ
> Quiſquis es o mō quē ex aduerſo dicere feci.
> Non ego cū ſcribo: ſi forte quid aptius exit:
> Quādo hæc rara auis ē ſiquid tū aptius exit
> Laudari metuā: neq̧ .n. mihi cornea fibra eſt

tam laudis cupidum. Et hoc dicit. at tu quem in hoc libro affatum ſimilaui aduerſarium qui mihi obii-
cis riſum importunum audi inimica & comica exclamatio: quoniam nunq̄ omiſſo recto ſermone extra
ſcenas ſoli loquuntur ſuſtinentes ſuam perſonam: aut aliquo ex hominum uerba interponit. Ideo tu quem
induxi extra loquentem & eam non inducit perſonam quam ab initio induxit alterna narrante. Nō ego
cum ſcribo: ſi forte quid aptius exit. Quādo hæc rara auis eſt: ſiquid tum aptius exit. Laudari metuam cre-
do eſt. Non ego laudari metuam: immo dico fauorem appetendum eſſe & gratum: ſi uerſibus laudabilibꝰ
exhiberetur: ſed forte id inueniretur in meis uerſibus gratioſum ꝙ raro cōtingat non fugio laudem cū ſcri-
Phœnix bo. Quādo hæc rara auis eſt. Tranſlatio ſumpta a phœnice quæ dicitur ſexcēteſimo anno colorē hr̄e ni-
ueum quæ omnes uirgas odoriferas colligit & ſibiipſas parat. Mox autem ut ſol occideret ſe flāmis īponit:
& cū ſol oriri cœperit de cineribus ſuis: & cum ſole naſcitur: & hoc ꝓuerbialiter dr̄: rarā auē quā poſt lōgū
tēpus uidemus. Et hoc Perſius uerecūde: raro ſe cōmode dicit ſcribere: ceu phœnix quæ circa partes indiæ ē
& tandē ad uidendū hoībus ꝓfert. Itē ſcribo ꝑſītis: & exit poſterior ſillaba non ſubibo: Perſiū notiſſimum
hoīum exit dixiſſe correpte q̄uis qdā perducāt eā: & uerbi ꝓteriti tp̄is faciant. Laudari metuā. i. noli lau
dari. Neq̧ .n. mihi cornea fibra eſt. ſynecdochicū. i. corninū pectus: methaphoricos durā quoq̧ & ada-
Fibra matinā dicimus frontē improbā. Fibra eſt pars iecoris ſynecdochicos pro tota fronte accipi debet. Vnde q.
affectibus nō mouent durā hn̄t fibrā cū ꝓcordia: cōtra hoc dicit: nō tn̄ ab humanitate diſſentio: aut adeo
durus ſum ſenſu: & ea q̄ humanitatis ſūt ſolus ſpernā. i. ut poſſim non lætari laudatus: nec dolere culpatus
relatiue eſt ad regalem patientiam quoniam negligit laudem & culpam ſpernit.

IOAN. BRI. Cedrus ¶ Os populi. i. laudē. Cedro digna. i. quæ perpetuo ſeruentur. illi .n. tāta uis eſt & ꝓcipue q̄ in Syria na
ſcit: ut in ægypto corpora hoīum defūctoꝝ pfuſa eius liquore q ex ligno mō aquæ fluit ſeruent libri: auto
re Vitruuio oleo cedrino tincti nō timēt tineas: nec cariē. Et Hemina in ānalibus ſcriptū reliquit: libros Nū
mæ reptos a Cn. Terētio ſub ianiculo nō fuiſſe cōſūptos q̄uis annis qngētis. xxxv. infoſſos qm̄ cedrati eſ-
ſent. Mar. Quæ cedro decorata purpuraq̧ nigris pagina creuit umblicis. Idē alibi. Cedro licet ambules per
unctus. Hora. Speramus carmina fingi poſſe linenda cedro. Oui. Nec titulus minio: nec cedro charta notet
Scombri Scōbros metuētia. Papyraceis cuculis ſalſamenta uendebantur. Mar. Nec rōchos metues malignorum:
Nec ſcombris tunicas dabis moleſtas. Scombrus piſcis ex quo laudatiſſimum fiebat garum: hoc ſalſamen
ti genus eſt. Mar. Expirantis adhuc ſcombri de ſanguine primo. Accipe faſtorum munera chara garū. Hinc
Scombria inſula dicta eſt Herculis inſula ad Carthaginem ſpectans a ſcombrorum multitudine captorum Scombria: autor
Thus eſt Strabo. Nec thus. in Arabia colligitur in Sabota monte excelſo. Regione Saba. Saba uero myſteriū
Saba ſignificat: ut græci interpretantur. Vergilius. India mittit ebur molles ſua thura ſabei. Quiſquis es o mo
do. Monitori introducto reſpondet Perſius. Non ego cum ſcribo ſi forte quod aptius exit Laudari me-
tuam. Hoc ad illud refertur. An erit qui uelle recuſet os populi meruiſſe. Senſus eſt. Non nego inquit ſi qđ
recte me ſcriptum fuerit: mihi quoq̧ placere laudes populi. Quando hæc rara auis eſt. Verecūde ſuas ex
Phœnix tenuat uires: ſumpta eſt tranſlatio ex phœnice: quem unū in toto orbe tradunt aquilæ magnitudine: aut ful
gore circa colla: cætera purpureum: cæruleam roſeis caudam pennis diſtinguentibus: criſtis faciem caputq̧
plumeo apice honeſtare. Sacrum in arabia ſoli eſſe uiuere annis ſexcentis ſexaginta prodidit Manilius ſena
tor ille maximus nobilis doctrinis doctore nullo: Seneſcentem caſſia: thuriſq̧ ſurculis conſtruere: nidū re-
plere odoribus & ſuper emori: ut oſſibus deinde ac medullis naſci primo ceu uermiculum: deinde fieri pul
lum. Corne. Valerianus phœnicem deuolaſſe in ægyptum tradit: allatumq̧ eſſe in urbem. Claudii princi-
pis cenſura: & in comitio poſitum quæ omnia ut fabuloſa ſcri. Pli. Oui. Et uiuax phœnix unica ſemp auis
Fibra Fibra: pectus. Fibra extremum dicitur iecoris: & cuiuſq̧ fere uiſceris. Antiqui fibrum dicebant extremū
unde in ſagis fimbriæ dicuntur. autor eſt Varro. Fibræ item dicuntur in portis & in arboribus. Cornea
dura: ut laudis dulcedine non moueatur: Corneum & a corno & a cornu deduci poteſt a corno. Vir. Cor-
nea bina feruntur præfixa haſtilia ferro: a cornu Pli. Pro labris cornea & acuta uolucribus roſtra.

¶Os populi ſermonem ac laudem: quæ quia non niſi ore fieri poteſt: id quod facit pro eo quod ſit deno- BAR.
minauit. Et cedro digna elegantia & perpetuo ſeruari digna. Cedrus enim arbor tineam naſcit: & non faci- FON.
le uetuſtate corrumpitur. Scombros: marini piſces ſcombri ſunt: quibus in aquis ſulphureus color eſt:
extra aquas uero idem: qui cæteris atq; ut Strabo uolumine. iii. auctor eſt. Ex his harum optimum: hoc
ſalſamenti genus eſt: conditur quo liquore: ut ſcribit Pli. nullus pene præter unguenta maiore in pretio eſſe
cœpit: tanta uero ſcombrorum multitudo in freto hiſpano eſt: ut inſula ad carthaginem nouam ſpectans:
ab eaq; urbe ad quattuor &. xx. ſtadia diſtans a ſcombris ſit ſcombria nūcupata. Quiſquis es o modo:
reſpondet Perſius non ſe ueram laudē quæ ex recte ſcriptis oriatur quærere: ſed plauſus aſſentatorum cōtē-
nere. Si forte quid aptius exit. ſi quid apte concinneq; deſcripſerim: quod raro pauciſq; contingit: tunc
laudem meritā non recuſo: hoc autem loco conduplicatio eſt ratione amplificationis facta plurium uerbo
rū iteratione. Neq; enim mihi cornea fibra non ita dura præcordia mihi ſunt ut laudis amore non affi-
ciar. Fibræ uero q̄q̄ & iecoris & cordis & cuius uiſceris extremæ partes & uenarum quoq; pertenues qui-
dam meatus per quos ſudor emata ſunt: tamen etiam quandoq; arboribus tribuuntur. Pli. n. de arborum
ſationibus ſolum ait legi oportere q̄ maxime rimoſum ne ſol exurat fibras: qui uero laudis ſpiritu non af
flantur: corneas: quaſi præduras fibras habere dicuntur.

Sed recti finemq; extremumq; eſſe recuſo
Euge tuum & belle: nā belle hoc excute totū.
Quid non intus habet: non hic eſt ilias acci.
Ebria ueratro; non ſi qua elegidia crudi.

¶S; recti finēq; extremūq;. hoc dicit: amo laudē CORN.
quidē non falſam: ſed q̄ ad finē & extremū recti. i.
ad ueritatē intendit finē recti & extremū. dicit ſecū
dum philoſophos: qui dicūt ſummū bonū in re-
cto atq; honeſto conſtare: ut Luca. Seruare modū Lucanus
finemq; tenere: ſed recti finēq; neq; enim durat ſen
ſus tacite ſcriber: ut ſtatim me recte feciſſe pfectūq;
eſſe crediderim cum tuū euge & belle audiero. Hoc
enim dici ſolet uicio Labeoni ita dixit. Extremūq; eſſe recuſo: tanq̄ in his ſummum iudicium ſit. Solēt
nanq; auditores euge & belle reſpondere recitantibus. Eſſe recuſo euge tuum & belle. Sed laudationem
inquit tuam non puto. i. diſſimulationem: neq; enim ſcribentis hoc fine deberent eſſe contenti: ut euge tuū
audiant. Nā belle hoc excute totum: tranſlatio a ueſtimento pleno ſentibus: uel quibuſcunq; corpuſculis
quod dum excuſſum fuerit: quicquid habet abſconditum proiicit. Quid non intus habet. Dicitur re-
prehenſionis uel ineptiarum uel turpitudinis uel deriſionis. Non eſt hic ilias acci Ebria. Hic ideſt in ſaty
ra mea. Ebria. dicit per hoc nimis plena uel nimis inſana. Accius Labeo poeta indoctus temporum illo Accius
rum qui iliadem Homeri uerſibus fœdiſſime compoſuit ita ut nec ipſe ſe poſt nō intellexiſſet: & ſi elleboro
purgaretur: græce autem elleborum: latine dicitur ueratrum quod datur inſanientibus: ut eos ad integram Ellebotus
mentis ualitudinem perducat. In hac in laude quid non inuenies: & ipſum attributum Accio Labeoni: a
quo iliada Homeri male tractatam iam diximus: cuius ſimile carmen ſuum negat Perſius eſſe ebriam di-
xit: ꝙ uerſus non ſunt: aut ꝙ propter ingenium elleborum biberit: & q̄q̄ ebrius corde: nihil tamen profice
rit: & elleboro ſæpius ſumpto perduci non potuerit ad ſanitatem.

¶Sed recti finēq; extremūq; eſſe recuſo: Euge tuū & belle: hoc pendet ex ſtomacho ſuperioꝝ carminum. IOAN.
Quid didiciſſe? niſi hoc fermentum & quæ ſemel intus. Innata eſt rupto iecore exierit caprificus. Senſus. n. BRI.
eſt. Recuſo laudē eſſe eā pp quā rectū ſit colendū: quia ſublata laude ſequeretur uirtutes nō eſſe colēdas: di-
cit igitur ſe recuſare laudem eā eē ad cuius finē ſummū rectū ſit colēdū. nā p ſe uirtus eſt colēda. Vnde excla
mat Iuue. Tanto maior famæ ſitis eſt q̄ uirtutis. Quis. n. uirtutē amplectit ipſam. Præmia ſi tollas? Ordo
ē: Recuſo euge & tuū belle eſſe finē & extremū recti. Recuſo euge & tuū belle. i. laudes & adulatōes qbus
hoc modo recitantibus applauditis. Eſſe finē & extremū recti. i. exeas ad quaꝝ finē rectū. i. uirt⁹ colat.
Finē & extremum exaggeratio ē: idem enim ſonant. Nam belle hoc excute totum. Quid non intus
habet? hoc dicit. Si bene has laudes inſpexeris: eas adulationū & irriſionū inuenias plenas: nec ex uero pro-
ficiſci iudicio. hinc eſt indignatio poetæ. Belle hoc. i. hanc laudē qua recitātes excipiūtur ab auditorib⁹.
Excute. euolue. inſpice. tractū a ueſtibus ex quibus puluis excuti ſolet. Quid nō intus habet. ſ. adula-
tionis & irriſionis. unde ſequit exclamatio poetæ. O iane a tergo quē nulla ciconia pinxit: monet itaq; lau-
dibus credendū non eſſe: cum eæ ex aſſentatione magis & irriſione pficiſcantur. Non ē hic ilias acci: au-
ferte inquit iſtas urās laudes quæ irriſiōis plenæ ſunt: nā nō ſum ego labeoni & proceribus ſimilis qui & ſi
male ſcribāt laudis tamē tā cupidi ſunt ut laudatores cœnis cōducāt. Sicq; ſua tempora notat. Non eſt
hic ilias acci. i. hic liber meus nō eſt ilias acci labeonis: de quo ſupradictū qui laudē q̄rat. Ebria ueratro.
ironia eſt. i. plena ueratri. i. ellebori: quod ut melius ſcriberet ſæpius ſumpſerat. Id. n. potabatur ad aciem in Elleboꝝ
genii per purgandā iccirco Carneades Achademicus: ut ſcri. Gelius: reſpōſurus libris ſtoici zenonis ellebo
rum candidū ſumpſit: ſumebatur aūt tutiſſime in anticyra inſula Ouid. Ibidē dixiſſem purgantes pectora Anticyra
ſuccos. Quicqd & in tota naſcit anticyra. Quare eo ut ſcri. Pli. Liuius Druſus nauigauit cū morbo comi-
tiali laboraret: ſūptoq; elleboro liberatus ē. Id humeros noxios & inſaniā hoīs emēdat: neq; hyeme: neq;
æſtate: recte datur: optime uere: tollerabiliter autūno: autor eſt Celſus. Non ſi qua elegidia crudi Dicta-
runt proceres. ordo eſt hic liber meus non eſt elegidia: ſi qua crudi proceres dictarunt. i. non ego ſimilis ſū
diuitibus & primoribus qui ſiue elegias ſiue quid aliud ſcribentes laudem cœnis & muneribus uenantur.

Elegidiũ Elegidia: elegidium diminutiuum eſt græcum ab elegia inuidioſe & ſatyræ diminutiuo uſus eſt: ut oſtẽ-
Elegi dat etiam in minima re laudem quærere. In elegis claruerunt apud græcos Callimachus. Philetas. Alexan-
poetæ der ætholus. Anthimachus. Calin⁹. Mimnerinus. Tyrtheus Lacedæmonius. apud latinos uero Tibullus qui auctore Fabio terſus atq; elegans auctor eſt talis carminis. Propertius. Ouidius. Gallus Caluus. Catullus. Inſtituti elegia primum deflẽdo deſiderio mortuorum: mox ad mores traducti. ſed nomen tamen
Crudum retinuerunt a miſerabili cantu quo olim mortuos deplorabant. nam eleo idẽ eſt quod miſereor. Crudi quod corporis eſt ad animum tranſtulit: crudi enim dicuntur cibi non cocti. & qui non facile cibos con-
Proceres coquũt. Ergo crudi.i. nõ cocti perfectæ ſciẽtiæ. Proceres: primores & principes urbis dicti ꝙ emineát ĩ ea ſicut ĩ ædificiis multi hoc eſt capita trabiũ quæ ꝓceres dicunẽ. neronẽ notat q iuuenis carmina elegiaca ſcripſit. ut oſtẽdit Martialis. Ipſe tuas & ueritus nero dicuntur aures Laſciuũ iuuenis cum tibi luſit opus.
BAR. FON. ❡Sed recti finẽ. Sed recuſo tuum hoc euge & belle & aſſentatiões eiuſmodi finẽ & extremũ recti quaſi uerá laudem eẽ quæ in tali applauſu non conſiſtit. Ná belle hoc excute totũ. Hoc totũ belle exteriori ex parte: atq; excute intrinſecus uitiatũ & uanũ eſt: bellũ autem deriuatũ a bono eſt. Quid nõ intus habet: aſſentatio enim multum uitiorum & uanitatis intrinſecus habet. Nam ut de Gnatone parmeno apud Teren. ait. Aſſentator homines ꝓrſus ex hoĩbus ſtultis inſanos facit. Non eſt hic ilias acci ebria ueratro. Hic nihil ſimile inſanis ſcriptis Acci reperitur. Sunt qui hunc accium ineruditum poetam autumant Homeri iliadá latinis uerſibus tráſtuliſſe: quá ita male cõuerterit: ut ne ipſe quidem opus ſuum intellexerit: ac propterea elleboro ſe purgarit. Quidam Accium tragœdiarum ſcriptorem intelligunt. Cuius librum infra quoq; uenoſum ſcribit. Sed quiſqs fuerit in eius opus tanq̃ inſanũ ueratro: quod & elleborũ dr̃ ebriũ eẽ ſignificat.
Elegidia: Elegidium ab elegia diminutiuũ deducitur.

CORN. ❡Non ſiqua elegida crudi. Dictarunt ꝓceres: cathacini non ſunt hic elegida quæ crudi ꝓceres ſolitæ ſunt facere. Crudi: Indigeſti uel temulenti.

Dictarunt ꝓceres: nõ quicquid deniq; lectis
Scribitur in citreis calidũ ſcis ponere ſumen
Scis comitem horridulũ trita donare lacerna

Elegida: Dixit deriuatũ ab elegis ut hoc nomẽ aliquá molliciá ſignificat: ergo hoc dicit nolo me laudes uerbis quibus ſoles laudare: elegos principiũ uerſus q nũq̃ niſi cruditate poemata faciũt. Nõ quicquid deniq; lectis ſcribitur in citreis: A nobili-
Citrum bus. ſ. nec ea quoq; ꝓbas quæ in lectulis citreis ſcribunẽ q apud citreas tabulas pariter ornabátur quas & cæra ĩcærabát & qcqd ad animũ ueniebat ſtatim notareẽ ne uis igenii piret. Citrũ qppe ána ꝑcioſum notabatur cũ auro cõparádũ. uel certe qa locupletes recũbẽtis ĩ ꝑcioſis lectulis delicate ſine cura ſcribebát bella cũ euge. locupletibus cõtigiſſe ſæpe dicit q crudi & extra cœná ſup lectulis citreis iacẽtes male ſcribũẽ oſcitantes uel delicate ac ſine cura: eo ideo arguit ꝙ laudanẽ locupletũ poemata. qa & cœnas ꝑſtare ſolẽt & ue-
Spondæ ſtes donare: & hoc dicit: nõ hæc ſunt carmina q̃ ſup lectulos citreos diſcũbẽtes. ſiqdẽ non põt ibi aliqd rei politæ aut uirtute ĩueniri. ná antiqui ſpõdeas citreas cæratas hẽbát. ut ſiqd eis recte ĩ mẽte ueniſſet ĩſcribere tur ne ſtatim piret. Calidũ ſis ponere ſumẽ: Scilicet cõuiuis & dicit illi Poe. noſti captare aĩos audiẽtium
Vergilius carmĩe tuo. tu eos ſic paſcis delicate. Scis comitẽ horridulũ trita donare lacerna: Ideſt ſcis birꝝ ac tritum comiti cõdonare illa redonare dicim⁹. ut Vir. Hac re noſ. ſ. d. ac. & facit apoſtrophá ad diuitem poetá ꝑ
IOAN. BRI. quod uelit fauorem iuſte conquirere. trita lacerna aut ueterem aut certe tritam renuit textum dixit. ❡Dictarũt ꝓceres: dictare ut dictũ ẽ: enũtiare qd ali⁹ excipiat: unde dictata. In lectis citreis. i. diſcubitoriis. Ná antiq ĩ lectis diſcũbebant. Hora. Sæpe tribus uiduas lectis cœnare q̃ternos. Iuue. Tertia ne uacuo
Torus ceſſaret culcitra lecto. Ter. Lectulos ĩ ſole ligneis pedibus faciundos dedit ubi potetis uos. Vir. Auleis iá ſe regina ſupbis. Aurea cõpoſuit ſpõ. eoſdem toros appellarũt. Mar. Imperat extructos ſoluere nona toros. Verg. Inde toro pater æneas ſic orſus ab alto. i. lecto diſcubitorio: cõtra eos q̃ toros ꝓ ſellis exponũt cum nuſq̃ hoc ĩueniaẽ. Hoc ideo de lectis ſtudioſius ſcripſi: ut ĩperitiores hoc loco lectos diſcubitorios ĩtelligát: nõ át ubi dormirẽt: ná cœnátes plerũq; táto. n. ſcribẽdi ſtudio tenebáẽ: carmina dictabant. Hor. Mutauit mẽtẽ populus leuis & calet uno ſcribẽdi ſtudio pueriq; pꝛeſq; ſeueri. Frõde comas uincti cœnát & carmi-
Citrus Citreæ menſæ. lecti pauonini. na dictát. Lectis citreis: hoĩem diuitẽ deſignat. Atlas mauritaniæ mõs citrũ arborẽ ꝓducit: unde mẽſæ citreæ fiebát táta taxatiõe: ut haꝝ ſũptus fœmĩæ uiris exprobraret. cũ ipſis margaritaꝝ luxus exprobrareẽ: ex ꝑcipue laudabanẽ q̃ nudatim pauonũ caudæ oculos imitabantur: táto auro repẽdebantur. Mar. Accipe fœlices atlántica munera ſyluas: Aurea qui dederit dona maiora dabit. Et tricliniorꝝ lecti diſcubitorii his tabulis opti pauonini dicebátur. Mar. Noĩa dat ſpõdæ pictis pulcherrima pẽnis: Nũc iunonis auis: ſed prius argus erat. Calidũ ſcis ponere ſumẽ: hic excádeſcit poeta qd' laudatores cœnis & muneribus conducat. Hor. Nõ ego uẽtoſæ plæbis ſuffragia uenor. Impẽſis cœnarũ & tritæ mũera ueſtis. Nõ ego nobiliũ ſcriptoꝝ auditor. Mar. Q̃ d tá grãde ſophos clamat tibi turba togata: Nõ tu põponi cœna diſerta tua ẽ.
Sumen Sumẽ ex papillis porcæ lactátis fit: ut placet Pli. idq; optimũ ex porca primipara potiuſq; uetere q̃ nouella. ſi mõ fretus ñ hauſerit. Mar. eẽ putes nõdũ ſumẽ ſic ubere largo. Effluit & uiuo lacte papilla tumet.
BAR. FON. ❡Crudi proce. crudum contrarium cocto dicimus. Sed de ſtomacho loquimur non ꝙ ĩcoctum aſſumptum ſit: ſed quod ſtomachus non bene concoxerit crudum intelligimus. Iuue. Crudum pauonem ĩ balnea portas: hoc uero a ſtomacho ad indigeſtum carmen Perſius rettulit. Lectis in citreis: Vel quod in tabellis citreis: hoc eſt ex citro arbore factis atq; ſelectis deſcribitur. Vel quoniam antiquiores poetæ parietes

cubiculi incerabant: ut ſi qua noctu intra lectum carmina excogitaſſet: illic ſtilo facile annotarent. Hora. Immerituſq; laborat. Iratis natꝰ paries diis: atq; poetis. Citri ſane arbor nō multū creſcit: & folia hēt maiora q̄ laurꝰ. i athlāte āt mōte pluria naſcit̄. De ea Mar. Et mauriſiaci pōdera chara citri. Calidū ſcis ponere ſumē. Et cœnā dare & lacernā ueſtem donare ſcis tua carīa laudaturis. Sumē uero porcaꝝ māma ſalita eſt.

Scis comitem horridulum: pro trementi horridulum ponit: quoniam frigus horrorem ſolet inducere. Verg. Campiq; natātes lenibus horreſcunt flabris. Lacerna trita: Lacerna genus ueſtis eſt. Iuuenalis. Criſpinus tyrias humero reuocante lacernas. Vnde lacernatus: lacerna indutus deducitur: ut apud eundē poetam. Ipſe lacernatæ: dum ſe iactaret amicæ.

Et uerū inquis amo: uerū mihi dicito: de me
Qui pote: uis dicam? nugaris: cum tibi calue
Pinguis aqualiculꝰ ꝓpēſo ſeſquipede extet.

¶ Et uerū inquis amo: & dicis mihi te cupidum eſſe iudicii ueri de tua ſcriptura: utrū bene dixeris an male q poetæ hoc dicit: tu uerū examē ab his audire deſideras quibus non ē habēda fides qm̄ te ipm poetā putāt obnoxiū gulæ. Vis dicā nugaris cū tibi calue pīguis aqualiculus propenſo ſeſq;pede e:tet: hoc dicit quomodo potes uerū amare cum ſis nugigerulus: uel cum o calue ſenator abundantia ciborum pinguis ſis & uentrem habes ultra ſex pedes extenſum: quomodo tanta tenſus craſſitudine præſis aliquid ſubtile: uel tenua ſapere: operaꝫ ſcribēdo perdis cum uentri tuo indulgeas ut in pinguedine creſcat: tractus ſenſus ex græco uerſu quo ſignatur ex uentre craſſo tenuem uerſum non naſci. Aqualiculus: proprie porci eſt hic ad uentrem tranſlatio & eſt hyperbolicos. CORN.

¶ Et uerum inquis amo: uerū mihi dicito: q ſcribebant q̄uis muneribus & cœnis laudatores cōducerēt: tm̄ ſe aſſentationes odiſſe monſtrabant: & ueritatē quidem amare. Mar. in Gallicū. Dic ueꝝ mihi Marce: dic ambo. Nihil ē quo magis audiam libenter. De me: cum inferioribus coniunguntur: ut ſit ſenſus & ordo. De me quis populi ſermo. Cætera quæ interponūtur a poeta: tāto ſtomacho & irriſione inferuntur: ut ſingulis pœne uerbis ardeat indignatio. Qui pote. i. quomodo poſſibile ē te ex his uerum audire: q ob ſcœnas & munera accepta tibi aſſentari coguntur. Qui: pro quomodo. Terē. Qui ſcis. Vis dicā? quaſi ille dixerit. Cur non mihi uerum dicet̄. Nugaris cum tibi calue pinguis aqualiculus: pro. ſe. ex. īſanus quidem es: ſi ex te proficiſci putas quæ digna ſint laude: cum uentri tm̄ īſeruias: ex quo innuit ex craſſo hoīe & gulæ tm̄ īdulgenti ſubtilem ſenſum non elici: nam ut ſcri. Pli. Magis auidi ſunt ciboꝝ: quibꝰ ab aluo longius ſpatiū: idem minus ſollertes quibus obeſiſſimus uenter. i. pinguis. Nugaris. i. pro nugis carmina tua habenda ſunt. i. male quidē uerſificaris: nec alter fieri poteſt: ut bn̄ ſcribas: cum epulis ītentꝰ ſis. IOAN. BRI. Aq̄liculis

Pinguis aqualiculus: hinc fremit poeta. Aqualiculus receptaculum eſt ſordidum. Extet: emineat. Seſqui

Seſquipede: uno & dimidio pede: ſeſqui enī īdeclinabile ſignificat unū & dimidium: addit̄ cuius nois Plini. Iunior ita ſcribit. Egeram tribus horis & dimidia ſuperat ſequi hora: nā ita diuiſerat tempora reus: ut ego qnq; horis: ille reliquis uteret̄. Feſtus ſic. Scipio Aphricanus primus fortiſſimū quēq; delegit q ab eo in bello non deſcenderent & cætero munere militiæ uacarēt: & ſeſquiplex ſtipēdium acciperēt. Propēſo: protento quod procul pendeat: idē ꝙ emineat. Calue qd hoc loco alii ſuſpicēt̄ uiderint. Ego uero ita īterprætor: ut per irriſionē eū caluum uocet: hoc ē poetā egregiū: nam caluus poeta fuit epigrāmatum præſtantia celeberrimus temporibus. C. Cæſaris de quo ita ſcribit Trāquillus. C. Caluo poteſt famoſa epigrāmata de reconciliatione per amicos agenti ultro ac prior ſcripſit. Eiuſdem Pli. Iunior ita meminit. Præterea: Pompeius Saturninus facit uerſus quales Catullus: aut Caluus. Et alibi canto carmina uerſibus minutis. His olim quibus & meus Catullus: & Caluus ueterēſq;: de Caluo poeta itē ſic legitur apud Macrobium: nam & apud Caluum Acterianus affirmat legendum. Pollentēq; deum uenerem: nō deā. Ouidiꝰ. Obuius huic uenies hedera Iuuenilia cinctus Tempora: cum caluo docte catulle tuo. Eſt igitur ſenſus. O calue: O tu poeta qui te alterum Caluum carminis præſtantia putas. ſicq; irriſio eſt. Caluus item optimus orator fuit: de quo & Plinius & Tacitus ſæpe meminit in opere de claris oratoribus. Caluus poeta

¶ Qui pote: quomodo poſſibile eſt: nam hic & hæc potis & hoc pote dicitur. Vnde comparatiuū potior: & ſuperlatiuum potiſſimus: & aduerbia potius & potiſſime deriuantur. Dicit autem quo pacto uerum narrari ab auditoribus tibi uis: quos beneficiis obligaris. Vis dicam. Vis ne ut tibi uerum: & quod ſentio eloquar. Nugaris cum tibi calue pinguis aqualiculus propenſo ſeſquipede extet. Nugas loqueris. ac prope inſanis talia carmina deſcribendo: cum ingenio rudi & pingui ſis. Nam quod uentris eſt ad animum atq; ingenium nōn ſine cauſa rettulit. Vt enim Plinius libro undecimo ſcribit. Minus ſollertes ſunt quibus obeſiſſimus uenter eſt. De Diogene autem mutuatus eſt: qui ut apud Laer. Legitur in Anaximeneꝫ iocatus inquit. Pingui aqualiculo rhetorem impartire: & nobis pauperibus uentrem: quippe & ipſe leuigaberis: & nobis emolumento eris. Aqualiculus uero aluus eſt in quam ſordes confluunt: q & ſi proprie porcorum eſt: quandoq; tamen de homine reputatur. Propenſo ſeſquipede. Extenſo ac porrecto. Seſquipes autem unum pedem & ſemis continet. Seſqui enim ſemis ſignificat. Varro de re ruſtica libro primo. Annus eſt diuiſus in quattuor partes totus & idem ſubtilius ſeſquimenſes in octo. Seſquimenſis itaq; menſem unum & ſemis complectitur cum annus in duodecim menſes partitus ſit. BAR. FON.

O iane a tergo quē nulla ciconia pinſit:
Nec man9 auriculas imitata ē mobilis albas:
Nec lingūæ quātum ſitiat canis apula tantū
Vos o patritius ſanguis quos uiuere fas eſt:
Occipiti cæco poſticæ occurrite ſannæ.

CORN. ℂO iane a tergo quē nulla ciconia pinſit: omnes ſenatores: ac per hoc ſolus ianus eſt ſapiens qui duas hʒ facies nec poterit derideri: nec eius a tergo ſanna fieri. Ciconiam dixit: quia manus ſolēt formare deriſores

Piſtor Pinſit dixit: ibi aſſidue percuſſit dcm̄: a piſtoribus pilo.n.apud ueteres frumēta tōdebātur. Vnde & piſtores dicti ſunt: quaſi piſores: uel a pindendo pindo.i.ferio: unde & piſtilum dicimus quo ferimus ī mortario unitate collatis digitis ait ad inferiorem partem īclinatis ſimilitudine ciconini roſtri: qui putāt quem poſt tergum motitantes derident quos uolunt: iō ſāna ianus a tergo ſi fiat poteſt intelligere quē ciconia pinſit manus: uel de quo nemo per abſentiā detur habere poteſt. Nec man⁹ auriculas imitata ē mob. albas: man⁹ mobilis.i.facilis dicta. Auriculas albas.i.aſininas. Nam ſicut ſtulti ridenť appoſito tēporibus pollice imitantes auriculas aſini: aut linguam ſitientis canis. Tante.i.tm̄ prolate.

Auriculas.i.ſtolidas eſſe: hoc prouerbio ſignificatur: ex qua fabula ꝓuidit uidere ſtolidi animi aſininas habuiſſe aures q̄uas albas dixit per ſynecdochen: eſt enim īterior auriū pars alba: ut populum albā dicimus ꝙ utiqꝫ folia ei⁹ una pte ſint alba alia parte uiridis. Vos o patriti⁹ ſāguis quos uiuere fas ē Occipiti cæco poſticæ occurrite ſāna: uos igitur nobili loco nati qui uidere quid retro fiat non curatis date operam ut nō derideamur: quos uiuere fas eſt. Occipiti cæco.i.quos eſt fas oculis occipitū poſterior pars capitis ſinciput pars anterior: ac ſi diceret: qui non ſentitis a tergo uos irrideri. Poſticæ occurrite ſānæ.i.poſteriori irriſioni qui nō eſtis iani nec poteſtis a tergo irriſus uidere: nolite uos deridendos præbere. Poſticæ.i.poſt factæ: antiqui ita fores templorū uel ediū dixere poſticas & anticas poſticæ quoqꝫ ſānæ quæ fit a poſteriori pte. Sanna āt dicit̕ os diſtortū cum uultu: qd̕ facimus cum alios irridemus: unde ſanniones dicti ſūt ꝙ nō rectū uultum habēt.

Sanniōes

IOAN. BRI. ℂO iane a tergo nimia indignatione exclamat poeta appellans Ianum fœlicem: cui a tergo ea nō fiunt q̄ aliis fieri ſolent. Nam Ianum bifrontem fuiſſe fabulata eſt antiquitas quaſi ſuperum & inferum ianitorē. Vt Macrobius ſcribit ex ſententia Baſſi: eundem quadriformem quaſi complexū quattuor mūdi climata.

Ciconia Nulla ciconia: modus eſt irriſionis ideſt digiti in unum collecti in modum roſtri ciconiæ. Occidiſſe ciconiam in theſſalia capitale fuit: quod eæ ſerpentes nocent. Quo ē loco ueniant: quoue habeant incertū eſt.

Pinſo Piſtores Piſtrinū Piſtillus Pinſit: irridet ſumptum a piſtoribus qui ante uſum molarum frumenta in pilam coniecta pinſebant.i. tondebant: unde piſtores & piſtrinum & piſtillus: Diomedes tamen grammaticus pinſat legit a pria coniugatiōe. Auriculas albas: ideſt aſininas quæ interiori parte albicant. Imitata: qui temporibus apponitur moueturqꝫ inſtar auris aſininæ. Nec linguæ: ſubaudi cui ſit ordo. O iane: cui. Nec tantū linguæ: deeſt exerit in deriſione. Quantum: ſcilicet exerit. Sitiat: deeſt cum: ut ſit cum ſitiat. Canis apula: apulia æſtuoſa eſt. nam ut Varro ſcribit ut lati campi: ibi magis æſtus: & eo in apulia loca calidiora & grauiora: & ubi montana: ut in Veſuuio ibi leuiora: & ideo ſalubriora. Horatius. Nec tantus unq̄ ſyderum inſedit uapor ſiticuloſæ apuliæ. Vos o patritius ſanguis: inuidioſe hoc dicit: nam omnes fere carminum ſtudio tenebantur: ut inde laudem mererentur: unde illud exit Horatianū. Scribimus indocti doctiqꝫ poemata paſſim. Idem alibi. Mutauit mentem populus leuis: & calet uno ſcribēdi ſtudio. Iuuenalis. Expectes eodē a ſūmo minimoqꝫ poeta. Vos o patritius ſāguis: apoſtrophe ē. Hæc enī ſchemata & his ſimilia conuertunt in ſe auditorem: nec languere patiuntur. Occipiti cæco: ideſt irriſioni quæ a tergo fieri ſolet. Sannæ: irriſio quæ fit diſtorto uultu: unde ſubſannare.

Apulia ſiticuloſa

Sanna Subſannare

PAR. TON. ℂO iane a tergo: Eiuſmodi popularis auræ cupidos a tergo poſtea irrideri ſignificat. Ianum autem propterea inuocat: quod cum bifrons pingatur a tergo nequeat irrideri. Nulla ciconia. Extremis digitis in roſtri formam collectis acerba manus & brachii motatione ciconiæ collū & caput exprimitur in eius infamiam: quem ridemus. Pinſit: pinſo uerbum antiquum eſt. Nam ante molarum uſus frumenta in pilis pinſebant. Vnde & pinſores dicti ſunt: qui poſtea piſtores cognominati. Nec manus auriculas imitata ē mobilis albas. Applicatis expenſarum manuum ad tempora pollicibus crebro palmarūʒ motu: aſini aures non ſine riſu repreſentantur in eius ludibrium: quem a tergo irrideamus. Quod a Midæ auribus tractum eſt. Nec linguæ tm̄: Lingua in aliquem exertare irriſionis eſt ſignum. Sitiat canis apula quantū: Canis per æſtum defatigata multum linguæ exertat: in apulia præſertim: ubi calores īmenſi ſunt eam ſiticuloſam Hora. appellauit. Vos o patritius ſanguis: Meliores hortatur & quorum ſcripta diuturniora futura ſint: nec plauſu & adulationibus capiantur quo tales irriſiones effugiant. Occipiti cæco: Occiput & occipitium poſterior capitis eſt pars. Quam iure cæcam cum oculis careat: appellauit. Poſticæ occurrite ſannæ: Euitate irriſionem quæ ab occipitio diſtorto ore & labris contractis fit anteriorum dentiū oſtētatione. Quo uocabulo & Iuuenalis eſt uſus. I nunc & dubita qua ſorbeat æra ſāna Tullia. Hinc ſannones ridiculi homines: ī dictiſqꝫ uacuis fatui appellantur. Cicero ad papirium petum ſalis enim ſatis ē ſannionum parum Sānatores quoqꝫ eos: qui benigne irrident: nuncupamus. Deſānare etiam per faſtidium deridere ſignificat. Poſticæ ſannæ. Poſtica dicūtur quæ poſt nos ſunt: ſicut antica quæ ante. Vnde poſticum hoſtium in poſteriore parte ædium ſitum dicitur. Hora. Poſtico falle clientem.

❡Quis populi ſermo ē:ad ei⁹ perſonā rediit:quā ſuperi⁹ fecerat dicētē ueꝗ mihi dicere de me:deīde mo- tus īdignatione tū ꝑuam parentheſim facit:nā cū textus:hic ē ueꝗ indicite:de me populus loquitur an bo- num me poetam dicāt. Quis.n.niſi car.molli nunc demū numero fluere:ut ꝑ læue ſeueros effūdat iun- ctura ungues ſcit.tē.uer.ſi ſecus ac ſi oculo rubricā dirigat uno:& riſio illi⁹ cōuiuæ adulatoris: qd aliđ ni ſi,ꝙ talia carmina facis q̄ mollicie & tenore ſuo in offēſam defluūt & ungues & ſe uerū iudiciū nō refor- midāt ꝙ aūt dixit. Vngues:tractū eſt a marmorariis qui quotiēs uolūt tractatā marmoris iūcturam ap- CORN. Parētesis

Quis populi ſermo ē:qs.n.niſi carmīa molli
Nūc demū numero fluere.ut p læue ſeueros
Effundat iunctura ungues:ſcit tendere uerſū
Non ſecus ac ſi oculo rubricam dirigat uno
Siue opus in mores:in luxū & prādia regum
Dicere res grandes noſtro dat muſa poetæ:
Ecce modo heroas ſenſus afferre uidemus
Nugari ſolitos græce nec ponere lucos

probare ungue experiuut̃ ſi ulla īæqualitas īpaꝫ le uitatem offēdit & uerſus ita deduci & dirigi opor tere ut ſolēt fabri rubrica & linea op⁹ dirigere quo certius uideāt ad quoꝗ ſimilitudinē diligēter uer- ſus a normate faciant uerſificatores tm̄ ſtudētes.

Ac oculo dirigat uno:tractum a fabris qui quo tiens uolūt rectitudinē lineæ reprobare:retortis in unā ꝑtem ābobus oculis lineā ex rubrica factā in- ſpiciunt ob hoc ſolū ne per oculorū diuiſionē iu- dicii ueritas cōfundat̃. Siue opus ī mores in lu xum ī prādia regū.i.ī tragœdia & hoc dicit ꝗcqd eis poetis opeīpoſueris nō illos inuenies diſſimi- les ſui:ſi uolueris eū ſcribere cōœdias hoc ē mores nā comœdia mores hoīum exprimit cōuerſationē ꝙ ī luxū dicit:ſi uolueris ſcribere ſatyrā quæ īuectionē hominū cōtinet:nam ſatyri hoc habēt. In prādia regū:hoc eſt tragœdias oreſtis atrei & thieſtæ & pro- gnæ:nā tales tragœdiæ cœnarum facinoroſaꝝ continent deſcriptionē qualiter appoſuerit thieſtes ignoran- ti fratri mēbra filii comedenda. Ecce modo heroas ſenſus afferre uidemus nugari:ſolitos græce: adhuc de malis poetis loquit̃ & dicit: uidem⁹ eos qui hoc tm̄ ſciūt græcas nugas cōponere uerbis:uel uellem tm̄ fortes & nobiles ſenſus carminibus pingere:tpe neqꝫ uilia aut agreſtia carmina apti ſūt explicare. Nec ponere lucū artifices.i.doctos idoneos. Ponere:dicit ſcribere:ut Horatius.Scriptor honorat⁹ ſi forte re- ponis:uel ut Iuuenalis.Semp ego auditor tm̄:nunꝗ ne reponā:& hoc dicit:nec ſcribere artifices nemora ita ut uarietas arborum enumeretur decenter:ut non tm̄ ſcripſiſſe q̄tum ipſum lucum uidiſſe uideat̃. Ec- ce inquit ſenſus:nobis heroum facta ſuggerunt:non ut ſolemus græcorum moribus pulſantes nugis ple- na ſcribere:ſaturum autem dicit rebus omnibus abundantem. Tragœ- dia Comœ- dia Satyra Oreſtes Thieſtes Satur

❡Quis populi ſermo:cum ſuperioribus coniunguntur:ut ſit. De me quis populi ſermo:nam cætera: ut dictū eſt a poeta interpoſita ſunt. Quis enī laus aſſentatoris.Hora.Scribet mala carmina uecors Lauda- to. Quis:enī ſubaudi ē:ironia ē aſſentatoris. Niſi carmina molli:nūc demū numero fluere:ſic Hora- tius de ficto laudatore:Clamabit.n.pulchre:bene:idem alibi.Deriſor uero plus laudatore moueri. Flue re:ſumptū ab aquis quæ molliter & ſine ſtrepitu fluunt. Molli numero:ſuaui rithmo. Vt iunctura:cō- poſitō uerborū. Effundat:traſmittat nulla intercurrente aſperitate:tranſlatio eſt ſumpta a marmorariis qui iuncturam lapidum unguibus pertentant:unde ortum eſt illud dictum rem eē factam ad unguem: cū uolum⁹ ſignificare rē eē pfectā. Per læue.i.lauorē:& ſcribit̃ ꝑ æ diphthōgon. Vngues ſeueros:ſcrupu- lorum inuictores. Scit tēdere uerſū.i.tā qdē recte uerſū facit:ut ex oī parte q̄dret:& æq̄lis ſit:ſūptum a fi bris lignariis q rubrica lineas rectas ī lignis dirigūt. Rubricā:tertia ē ruſa:quæ alio noīe ſynopis dicit̃: primū īuēta autore Pli.in pōto:unde nomē a Sinope urbe naſcit̃:& ī ægypto:baleatib⁹:aphrica: ſed opti ma ī Lēno:& ī Cappadocia effoſſa:& ī ſpelūcis:q̄ ſaxis adhærēt excellit.Ex reliqs rubricæ generib⁹ fabris utiliſſima ægyptia & aphricana: qm̄ maxīe ſorbētur. Siue opus ī mores:ī luxū & prādia regum dicere res grādes:qđcūqꝫ īquit uelit ſcribere noſter poeta:ſiue ſatyricū carmē:ſiue tragœdiā:muſa res grandes ei ſuggerit.Ordo eſt:muſa dat noſtro poetæ dicere res grandes.Siue opus in mores ſubaudi ſcriptur⁹ ſit ali- quid tale. In mores & luxū.Alii autē diſtingunt:ut ꝑ mores comœdiam intelligāt:per luxū uero ſatyrā accipiant. Alii uero coniuncta legunt: ut ſit rei exaggeratio:ideſt ſatyram:quæ & mores & luxum hoīum pſeqtur:& hoc melius. Luxū:luxa mēbra e ſuis locis mota & ſoluta dicunt̃:a quo luxurioſus in re fami liari ſolutus:ut ſcribit Feſtus:luxuria eſt igitur omnis morū ſolutio. Prandia regum.i.tragœdiā:q̄ cœ- næ regum extitioſe ſcribūt̃. Ecce modo heroas: ſenſus afferre uidemus:indignatio eſt in quoſdā græcu los.i.ī eū qui paulū aliqd ultra primas litteras græcas ꝓgreſſi ubiqꝫ græce perſtrepūt:cū latinaꝝ litteraruꝫ cognitionē perfectā nō habeāt.Quod turpe oſtēdit ēt Iuuenalis. Oīa græce:cū ſit turpe magis noſtros ne ſcire latine.Hinc ergo fremit poeta nullo mō ferēs ab his poemata heroica ſcribi:cū nec ad minima quæqꝫ deſcribenda ſint apti.Ex quo īnuit Perſius poetas oportere omni ſtudiorum genere ꝑditos eē. Ecce:par ticula ē incipiēris & rem nouā demōſtrantis. Solitos nugari græce:ideſt nec adhuc tū perfectos græcos.
IOAN. BRI. Ad unguē Rubrica Sinopis Luxa Luxurio- ſus Luxuria

Senſus heroas.i.heroicos principale pro deriuatiuo:ut Verg.Hoc iratus uelit pro itacenſis. Nec arti fices:doctos. Ponere:ſcribere:ut alibi.Fabula ſeu mœſto ponatur hianda tragœdo. Lucū: quaſi reꝫ humilē & minimā. Lucū:aut.n.generaliter loquit̃:aut lucum dicit Marti conſecratum:in quo peperit Iliam Romulum & Remum.Sequitur.n.unde Remus:nam de eo multi ſcripſerant.Iuuen. Nota magis nulli domus eſt ſua q̄ mihi lucus Martis.Sed generaliter locutum eſſe magis placet.

BAR. FON. ¶Quis populi ſermo eſt. Ventoſi ſcriptoris interrogatio qd de ſe populꝰ colloquať. Quis.n. reſponden-
tis aſſentatio. Enim aũt ornatus & metri cã poſuit. Verg. Quã piꝰ æneas tibi.n. tibi maxĩa Iuno Mactat.
Molli numero fluere. Nunc tãdẽ elaborata: pfectaq; ad amuſſim carmĩa ẽ. Vt p læue ſeueros effundat
iũctura ungues: trãſlatio ab his eſt: qui unguibus lapidum cohærentem iuncturã probant. Marmorarii
enĩ iuncturas marmorũ tũc abſolutas exiſtimãt: cum unguis ſuperductus nihil oſtendit. Hinc ad unguem
facta eſſe dicimus: quæ abſolutiſſima eſſe putari uolumus. Per læue: læuigatum & planum. Læue enim
cum prĩa ſyllaba per æ diphthongon effertur: nitidum & perpolitum: ſine diphthongo uero prima bre-
uiꝰ minime põderoſũ ſignificat. Oculo rubricã dirigat uno. Lignarii: fabri: lapidumq; ſectores rubricata
linea opus dirigũt: unoq; oculo clauſo eius rectitudinem metiuntur: ne uago amboꝝ oculorum diſcurſu
norma rectitudinis cõturbeť. Rubrica uero pluribus naſciť locis: rubraq; eſt & minio proxima colore pal
ma lemniæ dabať. Fabris uero utiliſſima ægyptia & aphricana. In mores: in luxũ: in prãdia regum:
Quidã mores pro comœdia: luxũ pro ſatyra: regum prandia pro tragœdia ponũt. In hiis ſane uerbis cæſa
orõne ſine copula ĩteruallis diſtinctis articulis oxornatio eſt. Ecce mõ heroas ſenſus: Ecce demonſtrãdi
aduerbiũ eſt. Atq; ut Aſconius Pedianus in Verrem ſcribit: In rebus improuiſis Ciceronis proprium eſt
quod nõ ſine diligenti cura Vergilius quotiẽs opus fuit ſibi deſumpſit: & hoc quoq; in loco ſumma cum
arte Perſius poſuit. Ineptos.n. atq; ineruditos poetas nõ expecto: ac quaſi de improuiſo reprehendit. Qui
cum lucum deſcribere: auť ruris cõmoda laudare: quæ quidẽ parua ſunt: neſciãt: maxima tñ aggredi non
erubeſcant. Nugari ſolitos græce: uel græcoꝝ more nugas inſerere: uel græce deſcribere: quod Horatius
quoq; in ſermo. carpit a Quirino ſe monitũ dicens ne græcorum cateruas implere uelit. Nec ponere lu
cum artifices: nec qui artificioſe aliquem deſcribere lucum ſciant: ponere enim ſcribere eſt. Lucus uero a
contrario nomen traxit: quia opaca adumbratio parum luceat.

Artifices nec rus ſaturum laudare ubi corbes
Et focus & porci: & fumoſa parilia fœno
Vnde remus ſulcoq; terens dẽtalia quinti

CORN. ¶Vbi corb. & focꝰ & porci & fumoſa parilia fœ-
no: fertilẽ agꝝ: q neceſſaria h; & corbes & porcos
Parilia: parilia dicit ſacrũ in honore palis deæ
paſtoricæ cognominatæ: quo die poſitis ĩ foco ma
nipulis fœnĩ: ludibũdi ruſtici ſolebãt: qui expia-
re hoc ſe ſacrificio credebãt ideo fumoſa dicit: aliꝰ
Ilia mr̃ Romuli & Remuli Varrus ter ſi parilia dicit: diẽ dicit ſacrũ in honorem Iliæ quæ peperit Remũ & Romulũ: quorũ mentionẽ ſacrifi-
ciorũ Cicero ĩ philippicis cõmemorat: palilia quæ nũc parilia mutatis litteris dicimus: uel q die cõditæ ro
mæ accẽſis manipulis accẽſo fœno colatur: aut parilia dies feſtus pales deæ agroꝝ ſeu paſtoꝝ hĩtus a ueteri
bus. Varro ſic ait: parilia tam publica q̃ priuata & eſt genꝰ hilaritatis & luſus apud ruſticos: ut cũ geſtis cũ
fœno ſtipulis ignem magnũ tranſiliãt quoꝝ palili faciũt eã expurgari credentes. Vnde remus: hic occul
te tãgit romanos ex ruſticis & paſtoribus originẽ trahere. Vnde remus natus: ut Verg. q hoc mutat laudat
uitam ueteres coluere ſabini. hr. c. r. ſ. f. c. Sulcoq; terens dẽtalia Quinti cũ trepidã añ boues die. ĩd. ux.
& tua aratra domũ littor tulit: ſenſus duplex ẽ & hoc dicit: nõ pñt rudes poetæ ſatyrũ laudare: unde remus
ortus eſt: nũ & tu Attili qnti ſerane quæ te ante boues littor dictaturã induit & tua uxor trepida domum
aratra tulit: alter ſẽſus ueniẽte ad ſe littore cũ iſignibꝰ dictatoris: qm̃ tuus ſeranꝰ iuſſit uxori: ut has a littore
ueſtes acciperet & ſibi ad locum in quo arabat afferret. Ordo ergo ſermonum iſte eſt: cum te o quinti.

IOAN. BRI. ¶Rus ſatuꝝ: plenum & oĩum abundãs: rus dictũ ut Varroni placet q quot annis rurſum eadẽ faciẽda
ſũt: ut rurſus capias fructus. Laudare: hinc poetæ uirtus cognoſcitur: cum rem uerbis & extollere & de-
Rus Parilia primere nouit. Parilia: feſta palis deæ paſtoꝝ: q & feriæ ei deæ fiũt: ſic dicta ut cerealia a cerere uinalia a
uino uulcanalia a uulcano: uſus tamen obtinuit: ut parilia non palilia dicerentur: quoniam pro partu pe-
coris eidem ſacra fiebant. xii. calẽdas maias: ut ſcribit Seruius: Parilibus Romulus urbem condidit: quẽ
diẽ feſtũ pcipue habebãt minores: autores Feſtus & Varro de re ruſtica. Fumoſa fœno: nam paſtores ut
diximus. xii. calẽdas maias ſolẽnia q̃dam in honorem palis celebrabant: quæ putabanť ad ſalutem tam
paſtorum q̃ pecorum q̃ canum pertinere. unde Ouidi. Pelle pcul morbos ualeant homineſq; gregeſq;. Et
ualeant uigiles puida turba canũ: deæ.n. liba offerri ſolita. Idẽ teſtať. Quæ pecor eueniãt: & nos faciamus
ad annum: Paſtoꝝ dominæ grandia liba pali: ſtipularum manipulos ſumma effuſi hilaritate tranſiliebãt
idem. Moxq; per ardẽtes ſtipulæ crepitãtis aceruos: Traiiciat celeri ſtrenua mẽbra pede. Tibullus. Ille le-
uis ſtipulæ ſolẽnis potus aceruos: Accẽdit flãmas tranſilietq; ſacras: ſicq; ea ſacrificii ſolẽnitate expiari pu-
tabat: unde Ouidius. Omnia purgat edax ignis: uitiũq; metellis: Excoquit: iccirco cũ duce purgat oues.

Vnde remus: latenter romanorum originem reſpondit duci a paſtoribus de quibus ſcribit Varro. Ro-
manorum uero populum a paſtoribus eſſe ortum quis non dicit? quis Fauſtulũ neſcit paſtorem fuiſſe nu
tricium: qui Romulum & Remum educauit: non ipſos fuiſſe paſtores obtinebit? Quod parilibus potiſſi
mum condidere urbem?. Sulcoq; te. dẽ. qn. hinc eſt ille. L. Quintius Cincinatus qui filiũ Cæſonẽ petu-
L. Quĩtiꝰ Cicinatꝰ lantiſſimum abdicauit & dictus dictator inſignibus ſũptis. Q. Minutiũ cõſulẽ in aligido monte a uol-
ſcis & ſabinis obſeſſum liberauit. Quare a minutio & eius exercitu corona aurea obſidionali donatus eſt:
uicit hoſtes: ducem eorum in deditionem accepit: & triumphi die ante currum egit. Sextodecimo dicta-
turam quam acceperat depoſuit: & ad agriculturam reuerſus ipſe iterum poſt uiginti annos dictator dictꝰ
Spurium Melium regnum affectantem a Seruilio hala magiſtro equitum occidi iuſſit domum eius ſolo

æquauit: unde loc⁹ æquimelium dicitur. Hincq̃ dictus eſt ſeranus a ſerendo. Verg. Nec te ſulco ſerentem: æq̃meliũ
nam aranti trans Tyberim quattuor ſua iugera in uaticano: quæ prata quintia appellantur. Viator attulit Seranus
dictaturam: & quidem: ut tradit Norbanus: nudo plenoq̃ pulueris etiam num ore cui uiator uela corpus Dentale
inquit: ut proferam ſenatus populiq̃ romani mandata. Dentalia. i. aratra: partem poſuit pro toto: Nã
dentale ea pars eſt aratri cui uomer præfigitur.

¶ Rus ſaturum: fertile ac copioſum: quodq̃ ſaturare colẽtes poſſit & fumoſa palilia fœno: Pales dea pa/ BAR.
bulorum eſt: cui paſtoralia ſacra palilia: quæ & parilia nuncupantur: ad lupus arcendos morboſq̃ a peco/ FON.
re depellendos a paſtoribus in agris fiebant undecimo calẽ. maii: quo die Romulus urbem fundauit. Fu/
moſa uero dixit: quod ſtipulæ ac fœni manipulos paſtores incẽderent: unde fumi ingẽs copia emanabat.
Tibul. Ille leuis ſtipulæ ſolẽnis potus aceruos: Accendet flãmas tranſilietq̃ ſacras. Vñ remus: ex quo ru
re & Quintius ꝑuenere: Parechaſis aũt hoc eſt egreſſio quædã in ruris honorem ẽ: quæ cum ſuo loco po/
nitur: ornatum maximum cõfert. ad raras aptaſq̃ interſerere cõuenit. Sulcoq̃ terẽs dentalia q̃nti. ad. L.
Quĩtiũ cĩcinatũ dictũ miſſi legati nudũ eũ arantemq̃ inuenerũt: ſed dictaturæ inſignibus ſũptis uolſcos:
ſabinoſq̃ domuit: de quæ iis triumphauit. Sextodecimo aũt die dictatura depoſita ad agriculturam reuer
titur. Dẽtalia: dẽtale lignũ ẽ in q̃d uomer ĩmittitur. Verg. Duplici aptantur dentalia dorſo.

Cum trepida ante boues dictaturã iduit uxor
Et tua aratra domum lictor tulit euge poeta

¶ Trepida uxor. i. rei nouitate ꝑterrita ãte boues CORN.
dictaturã: Induit & tua aratra bouum lictor tulit.
Quĩtus ãt cĩcinatus quũ ſuũ agrũ araret & ſereret Q. Cin/
dictatura ei a populo uel decreto ſenat⁹ ẽ delata: q cinnatus
cõtra ſãnites ꝑfectus uictor extitit q a ſerendo ſera
nus appellatus eſt: ut Verg. Et te ſulco ſerane ſerẽtẽ. Euge poeta: ironice ꝑ ſpũm quo laudando deridet.

¶ Dictaturam induit: inſignia dictatoria: Dictatorẽ ſcribit Varro appellatum eſſe ꝙ a conſule diceretur: IOAN:
eiuſq̃ dicto oẽs audientes eẽnt. Vxor: dicta eſt quaſi unxor: eo ꝙ nouæ nuptæ euntes ad maritum por BRI.
tas adipe lupino ungebant: nequid mali medicamenti inferretur. Lictor: ut Valgius Ruffus ſcribit: ap/ Dictator
pellatus a ligando: ꝙ cum magiſtratus po. ro. quẽpiã uerberari iuſſiſſet crura eius & man⁹ ligari uinciriq̃ Vxor
a uiatore ſolita ſint. Iſq̃ qui ex collegio uiatorum officium ligandi haberet lictor ſit appellatus. Cicer. in Lictor
oratione pro. C. Rabirio. lictor inquit colliga manus. Feſtus tamen dicit a ligando ꝙ faſces uirgarum li/
gatos imperantib⁹ & magiſtratibus gerit: Tironi uero Ciceronis liberto a lino uel licio deriuari placet.
Euge poeta: inſultatio eſt & ironia in imperitum poetam.

¶ Dictaturam induit: magiſtrum pro ueſte: q̃ dictaturam ineuntes aſſumũt ponit: dictator autẽ ut Var. BAR.
placet appellatus eſt: q̃d a conſule diceretur: eiuſq̃ dicto audientes omnes eẽnt. Lictor: lictores Romu/ FON.
lus prim⁹ ĩſtituit a ligãdoq̃ appellauit: hĩ carnificis officio fungentes uirgaꝝ faſciculum conſecuti ligatum
portabãt: magiſtratuſq̃ ꝓibãt: ac quotiẽs iuſſi erãt faſcẽ ſoluẽtes prĩo uirgis reũ cædebãt: mox ſecuri ferie/
bant. Liuius de bruti filioꝝ cæde: Miſſiq̃ lictores ad ſumẽdũ ſuppliciũ: nudatos uirgis cædunt: ſecuriq̃
feriunt. Euge poeta: Ironice cum irriſione clara uoce pronunciandum eſt: Ridet. n. quod cũ læuia igno/
ret heroicos ſenſus attigerit. Eſt nũc bryſei quem uenoſus liber acci: eos nunc reprehendit: qui antiqui
tatis præcupidi meliori grauioribuſq̃ omiſſis Accium Pacuuiumq̃ legebant: dupliciter autem hunc locũ
a peritioribus legi uideo. Quidam in laudem Accii uenoſum librum ſanguine abundantem grandiloquũ
atq̃ animoſum intelligunt: ut apud Hora. Animoſiq̃ Accius oris. Bryſeum uero bacchicum legunt: quo
niam ĩ tutela bacchi poetæ ſunt: cæteri pœnitus contra ſentiunt. Bryſeum enĩ furore inſaniaq̃ bacchantẽ:
ut miniſtri liberi patris ſolent: & uenoſum eius librum tanq̃ male deſcriptum ponunt. Nam cum Perſius
cerneret Accii & Pacuuii fabulas neglectis potioribus crebroq̃ legi indignatus nullam grauem atq̃ utilẽ
lectionem concelebrari: non in lectores tñ: ſed etiam in ſcriptores ipſos modeſte inuehitur: alterum ueno/
ſum: uerucoſum alterum eſſe dicens: q̃d ob eam cauſam ſane fecit: ut ab eorum aſſidua lectione facilius ho
mines remoueret: quod ne quis in Perſio admiret. Hora. quoq̃ uetuſtiores poetas plæraq̃ nimis antique
dureq̃ dicere: & Lutulentum Cecilium fluere: & recte nec ne crocum floreſq̃ ꝑambulet: Accii fabula dubi
tare ſe ſcribit. Bryſei Accii: Bryſeus ex uariis bacchi cognominibus unum a. Quod aliqua a Bryſea ci/
uitate aoniæ: in qua bacchus colebatur: quidam ab antiquo uerbo bryo: quod emano ſcaturioq̃ ſignifi/
cat dici uolũt: q̃m uel ex aluearibus mella: uel ex uuis muſta exprimere primus docuit. Qui cum noui ſcri
ptores ſint: ueritas quæ ĩ occulto lateat: ipſe quoq̃ eam opinionẽ ſubiiciam in quã doctos plæroſq̃ ire ꝑ/
ſpicio: qui byrſeum potius q̃ bryſeum bacchum cognominatum a byrſa pelle: quã in bellis induebat exi/
ſtimãt. Nam apud Diodoꝝ quinto uolumine bacchum ĩ ꝓliis pardalorũ pellibus uſum cõſtat. Byrſam ãt
coriũ ac tergus ſignificare oſtendit. Verg. Mercatiq̃ ſolum facti de nomine byrſam Taurino quantũ poſ/
ſet circũdare tergo. Poſtea uero q̃ huius cognominis cãm reddidimus non alienũ a propoſito noſtro ui/
debitur: qui ad utilitatem diſcentium hæc ſcribimus: ſi cætera quoq̃ bacchi cognomina apud alios paſſĩ
diſperſa: nos hunc in locum breuiter redegerimus. Bacchus: ut Diodorus refert: a mulierib⁹ dictus ẽ. Quæ
illum bacchantes: hoc eſt furentes ſequebant. Ab Ioue autẽ parẽte: urbe quæ Niſa: ubi educat⁹ a nymphis
fuit: Dionyſius appellatur. Liber pater: Lieuſq̃ dicitur: aut q̃d libertatem loquendi præſtet: aut ꝙ uinum:
cuius inuentor fuit a curis homines liberet: aut quod exercitum apud indos ſua ſapientia liberauit. A qua
lyſii quoq̃ cognomẽ a græcis autore Plutarcho meruit: & ſi quidã alii alyein: q̃d ſoluere ſignificat: dictũq̃

putant. Leneus uero a torculari quo uinũ exprimitur dictus eſt: Bromius atq; Pyrgenius a tonitru: qui eiꝰ in ortu cõtigit: dr̃ Mitrophoros: qđ mitra caput ligabat: ſi quãdo pini potu agitabatᷓ: eſt appellatus. Dimi tora quoq;: hoc ẽ bimatrẽ nuncupatũ tradũt: ꝙ ex uno patre duabuſq; matribꝰ gemini Dionyſii orti ſũt. Antea enim Iuppiter ex ꝓſerpina alium Dionyſium procreat. Triumphãtor etiã dicitur: qđ de indis oĩu; primus in patriam rediens triumphauit. Baſſareus a longæ ueſtis habitu: Euchius ab Iouis laudatiõe: uel a uoce bacchantium dictus fertur. Nyſeus a nyſa urbe: Iachus ab effuſione uel uini uel uocis lætitiæ cauſa nominatur. Thyoneus a matris cognomine: quæ Thyone dicitur nuncupatus.

CORN. ℂ Eſt nũc bryſei quẽ uenoſꝰ liber acci: uenoſꝰ. i. aſper & fortis: & eſt ſenſus: ſũt qui cõtẽnẽtes caris nobilitates ſolos ſtudent autores poetas legere: ut Accium qui fortia carmina ſcripſit cuius uenoſu; ait librũ uel pacuuiũ q comœdiã de antiopa ſcri pſit.

> Eſt nunc bryſei quem uenoſus liber acci:
> Sunt quos pacuuiuſq; & uerucoſa moretur

Acciꝰ — Pacuuiꝰ

Bryſeum: ideo Acciũ dicit: quia poetæ in liberi patris tutela eſſe noſcũtur. Eſt ãt bryſeus liber pater cognominatus: ſiue ut quibuſdã uideᷓ a mellis uſu eo ꝙ ipſe primum ĩueniſſe dicatᷓ mel & ex fauis exprimere. bris. n. dicimꝰ iocũdum: unde etiã qdã bryſeidã dictã ꝙ achilli iocunda fuerit: uel certe ut aliis ui detur ab una miſericordia ĩuenerit & brith hirſutus pedibus: brith pactũ ĩterꝑtatᷓ: briſare. n. dicimus expri mere: uel certe bryſeũ dictũ ex noĩe nymphæ quæ eum dicitur nutriſſe: Bryſeus iõ quia barbatꝰ colitur li ber pater bryſeus cognomine & uenoſus quaſi inæqualis horridus ſimiliter & uerucoſa antiopa quæ ẽ tra gœdia nobilis o bryſei. i. hirſuti & tractũ a libro patre qui in græcia eſt cui eiꝰ duæ ſũt ſtatuæ: una hirſuta q̃ dicebatur bryſei. Sunt quos pacuuius: amor etiã anthiopa moretur: anthiopa. i. oblecte & detineat anthiopa merei regis filia ab epapho per dolũ ſtuprata: de boca uiro lico ſpreta eſt: hanc relictã Iupiter conuerſus in ſatyrum dicitᷓ comꝑſſiſſe. Iratus licus dircen ĩ matrimoniũ duxit: cuius ſuſpicio incidit ulrũ ſuũ cum anthiopa concũbere: itaq; ĩperauit famulis ut eã uinctam ĩ tenebris clauderẽt: deinde euenit ut ĩclude retur: ut ĩſtante pœna anthiopæ Iupiter pulchritudinis ſeductus ab ardore cõcubitus eam uinculis liberauit & impꝑgnauit ex quo concubitu ĩ citherone mõte. Zetum & amphionẽ ꝓcreauit qui educati a paſtoribus ſunt: quos poſtq̃ mater cognouit anthiopa eis rettulit quomodo fuerit a dirce tractata Licũ ĩterfecerũt & ĩiuriã matris dirces ſupplicio uindicarunt: nã ob crudele ſeruitiũ q̃đ ei fuerat a dirce ĩpoſitũ crudeli tauro alligatã ĩ ſilua dimiſerunt: hinc fons ille appellatus ẽ dirces: qui thebis uicinus eſt: ꝙ ex ipſo loco ĩ quo ipſa oſſa collecta ſunt dirces emanat. Pacuuius & ipſe poeta tragicus legitur ab eis maxime qui quondam ingenio eius quãuis horrido delectati ſunt cuius anthiopam uerucoſam Perſius dixit quæ apud dirceum ĩ ſeruitio oppræſſa fuit ſic illuuie corporis & coma promiſſa impexa conglomerata atq; horrida uertice papula eminentes ſqualore & oppræſſione dirces dixit uerucoſa.

Iupiter — Anthiopa — Zetus — Amphiõ — Dirces fons

IOAN. BRI. ℂ Eſt nũc bryſei: quẽ uenoſus liber acci: aliđ uitiũ ĩ poetis cõfutat: carpit. n. eos q ſupra modũ cũ priſcos poetas imitãtᷓ & amãt: nimiſq; ueteꝶ uerboꝶ cupidi ea ſcriptis ſuis ĩſerũt: monẽs: ut Cæſar ſolitꝰ ẽ dicere: autoribꝰ Gelio & Macro. tãq̃ ſcopulũ fugiẽdũ eẽ iauditũ atq; inſolẽs uerbũ: cũ nihil ſit odioſus: ut ſcribit Fabiꝰ affectatiõe uerboꝶ ueteꝶ. Eſt nũc. i. nr̃is tꝑibꝰ. Eſt: ſubaudi aliqs. Liber acci: Acciꝰ & Pacuuius tragœdiæ ſcriptores clariſſimi iiſdẽ tꝑibꝰ ſnĩaꝶ grauitate: ut ſcribit Fabiꝰ & põdere uerboꝶ: ceteꝶ nitor & ſũma ĩ colẽdis opibꝰ manꝰ defuit: nõ eoꝶ culpa: ſed tẽpoꝶ: qbꝰ ſtudia adhuc erãt ĩculta: uñ Martia. Verborũ aſpitatẽ notãs: eos irridet q ueteribꝰ delectãtᷓ. Attonituſq; legis terrai frugiferai: Acciꝰ & qcqd pacuuiuſq; uomũt. Venoſus: durus: & aſper: a uenis q̃ ĩ corpore eminẽtes aſperũ illud efficiũt: uñ ita ſcribit Tacitus de Aſinio: Pacuuiũ certe & Acciũ nõ ſolũ tragœdiis ſed etiã oronibꝰ ſuis exꝑſſit adeo durus & ſiccꝰ. Orõ ãt ſicut corpus hoĩs ea demũ pulchra ẽ: ĩ q̃ nõ eminẽt uenæ: nec oſſa numerãtᷓ: ſed tꝑatus ac bonus ſãguis ĩplet mẽbra & exurgit thoris: ipſos quoq; neruos robur tegit: & decor cõmẽdat. Nã dura fuiſſe q̃ ſcripſit Accius illđ etiã teſtimonio ẽ: qđ quũ Accius Tarenti: autore Gellio ad Pacuuiũ diuertiſſet: eiq; deſideranti Atreũ comœdiã ſuã legiſſet: fertur Pacuuius dixiſſe ſonora quidẽ eẽ q̃ ſcripſiſſet & grãdia: ſed uideri tñ ea ſibi duriora paulũ & acerbiora ad quẽ ĩquit Accius ita ẽ ut dicis: neq; id me ſane pœnitet: meliora. n. fore ſpero quæ deinceps ſcribam: nam quod in pomis eſt: itidem inquit eſſe aiunt ingeniis quæ dura & acerba naſcuntur: poſt fiunt mitia & iocunda. Acci: Accius: ut diximus tragœdiarum ſcriptor natus eſt Mancino & Serano conſulibus parentibus libertinis. Et ut dictum eſt: ſeni iam Pacuuio Tarenti ſua ſcripta recitauit: a quo & fundus Accianus iuxta Piſaurum dicitur: quia illuc ex urbe inter colonos fuit deductꝰ.

Accius — Pacuuius

Bryſei: bryſeium pro bryſeum dixit figurate ponens principalitatem ꝓ deriuatione: ut Vergi. laticemq; lieium. Acci bryſei. Quia in tutelam bacchi eſſe dicuntur poetæ. Hora. Scriptorum chorus omnis amat nemus: & fugit urbem Rite cliens bacchi ſomno gaudentis & umbra. Bryſei: unum ex cognominibus bacchi a brigmos. i. a ſtridore: nam eius ſacra magno bacchantium ſtridore celebrantur. Pacuuiuſq;: Brũdiſinus fuit Enuii ſorore genitus: ut Pli. ſcribit: ut uero Euſebiꝰ Ennii poetæ ex filia nepos: uixitq; romæ nõ tantũ poetica: ſed & pictura clarꝰ: ſic. n. ſcribit Pli. proxĩe celebrata eſt in foro boario ædes Herculis Pacuuii poetæ pictura. Tarentum deinde trangreſſus prope nonagenarius diem obiit.

BAR. FON. ℂ Venoſus liber uenaꝶ plenus & malus a lucidis gẽmis: trãſlatio eſt precioſioribꝰ ſine uenis. Plin. de carbunculis Archelatus & ĩ ægypto circa Thebas naſci tradidit: fragiles uenoſas moriẽti carboni ſimiles.

Acci: acci pro accii per apocopen figuram legitur: quæ eſt ablatio litteræ uel ſyllabæ in fine dictionis.

De Accio uero Euſebius de tꝑibus olympiade centeſima & ſexageſima hæc ſcribit: Accius tragœdiaꝝ ſcriptor agnoſcitur: natus Mancino & Serano conſulibus parentibus libertinis & ſeni iam Pacuuio tarēti tua ſcripta recitauit: a quo & fundus accianus iuxta piſauꝝ dicit: quia illuc ex urbe inter colonos fuerat deductus. Sunt quos Pacuuius. Idē autor olympiade ſexta & quinquageſima ſupra cēteſimā de Pacuuio hæc refert. Pacuuius brunduſinus tragœdiaꝝ ſcriptor clarus habet. Ennii poetæ ex filia nepos: uixitq; Romæ quoad picturā exercuit: ac fabulas uēditauit: deinde Terētiū tranſgreſſus prope nonagenarius diem obiit.

Verucoſa antiopa. Si in laudē Pacuuii referemus. Verucoſa pro aſpera: laborioſaq; ſumemus. Si uero ꝙ plures cōſentiunt: cōtra pacuuiū exponemus. Verucoſam: hoc eſt non appoſite deſcriptā intelligemꝰ. Sicut enim ueruca corpus: ita inæqualitas ſtilum deturpat. Veruca autem carbuncula eminens in corpore eſt ſine pruritu: cuius ſanguis fricatione: alias quoq; cuncta uereat. De ea. Qu. Serenus interdum exiſtit turpi ueruca papilla. Et mox ſi rupta īmenſos fundit ueruca cruores. Locū etiam in monte æditiorem: atq; excelſiorē uerucam antiqui nominauere. Pacuuius & ueſucoſa antiopa. Endiadis hoc loco figura eſt: quæ fit quotiens una res diuiditur in duas coniunctiones: quæ tamen in unum ſoluuntur coniunctione detracta. Antiopam enim Pacuuii intelligit: ut apud Vergilium. Pateris libamus & auro: pro aureis pateris.

CORN.

Antiopa erumnis cor luctificabile fulta.
Hos monitus patres pueris infundere lippos.
Cū uideas quærīſne unī hæc ſartago loquēdi
Venerit in linguas? unde iſtud dedecꝰ: ī quo
Troſſulus exultat tibi per ſubſellia leuis?

¶ Erūnis cor luctificabile fulta. Erūnis. i. miſeris calamitatibus cor luctuoſum hñs: eo ꝙ ſeruiret Dircæ. Hos pueris monitus pſeſīfūdere lippos Cū uideas. Hoc dicit cū uideas: qa in ſenectute ſeſe ita afficiunt oculi nō recto parētū iudicio: hæc ad filios pmanaſſe nō bñ ſequēdi poeticā materiā: ut miſeris aut hoc interroges unī linguis iuuenū hæc dicēdi ariditas pſonet: aut hoc loquēdi genus tā ſordidū in locutionē uenerit latinoꝝ: metaphora pro garrulitatis & ardore argute ſine ſenſu qualis ſtrepitus ſartaginis. Vnde iſtud dedecꝰ: locutus. In quo Troſſulus exultat tibi per ſubſellia leuis. Troſſulos milites romanos dicit: q imprudētiſſime exultāt. Troſſolū aūt oppidū fuit æthruriæ. Troſſulus eques adoleſcēs romanus a tros dīminutiuū: hoc eqtes romani ſine peditibꝰ expugnauere minimo quodā duce: unī eqtes troſſuli dicti ſūt ut thoroſi adoleſcentes troſſulus. i. breuis & compactæ naturæ dici poteſt & ſic intelligi: ita inquit exultant ſicut reſpectu honeſtatis tanq̄ troſſulum cœpiſſent. Leuis. i. ephœbus: aut eo ꝙ eques leuis: aut citus in leuando ſe: aut certe leuis nihil habens in ſe ſeueri iudicii.

Metaphora

Troſſulus

IOAN. BRI.

¶ Antiopa: Lyci thebarum regis uxor fuit: quam cum Iuppiter in ſatyrum conuerſus grauidam feciſſet: eā ueluti adulteram Lycus derelinquens Dircem ſuperduxit. Quæ ſuſpicata cum Antiopa Lycum rem habuiſſe: ipſam in uincula compegit: quæ inſtante partu auxilio Iouis ruptis uinculis in citherone mōte geminos peperit: Zetum & Amphionem: ii cum adoleuiſſent in ultionem matris Dircem nouercam indomitorum tauroꝝ caudis alligauerunt per nemora diſtrahendā. Eā crudeliter laceratā: & ad fontē clariſſimo deductā ſpoetæ in ſui nominis fontem conuerſam ſcripſere. Antiopa. i. tragœdia antiope: quam Pacuuius poeta cripſis. Verucoſa: aſpera & ſalebroſa nimia uerborum antiquitate: uerucam enim Cato: autore Gelio locum aſperum & editum appellat. Verucam etiam in corpore dicimus paruam puſtulam & tuberculū. Hor. Qui ne tuberibus propriis offendat amicum poſtulat ignoſcet uerucus illius. Moretur: delectet & detineat: tractum a ſpectatoribus theatri: quos ludorum celebratio detinet & remoratur. Cor luctificabile fulta: ſynecdoche eſt. Verg. Nodoq; ſinus collecta fluentes. Fulta: ſuſtentās. Hos pueris monitus patres infundere lippos: dicit mirandum non eſſe ſi pueri in loquendo uerbis priſcis & aſperis utant: aſſentatiōeſq; & laudes q̄rant populi: quando a ſenioribus hæc omnia didicerint: hinc erumpit omnis indignatio poetæ ut ſupra. Tūc cū ad caniciem ac noſtrum iſtud uiuere triſte aſ. & nu. fa. q. r. Monitus: numero plurali ſecūdæ & quartæ declinatōis dicimus. Oui. Finierat monitꝰ. Verg. Ille iouis monitis īmota tenebat Lumīa.

Antiopæ fabula

Dirce

Veruca

Monitus

Lippū

Lippos dicimus quibus ſemper ſtillant oculi ſed acumen poetæ attendendū eſt qui quod corporis eſt ad ſenſum animi tranſtulit. q. d. eos cæcæ mentis qui hæc filios doceant. Vnde hæc ſartago loquēdi hic modus: hic ſibilus: & dictionū nimis priſcaꝝ ſonus: qualis ſartagine repſentatur. Venerit in linguas: in uſū quottidianū. Vnde iſtud dedecus: ꝙ nimis priſca ſectentur: & ſcriptis ſuis inſerant. In quo Troſſulus exultat tibi per ſubſellia læuis: ſtultitiā arguit romanorum qui eandem uerborum antiquitātem laudāt poetis applaudētes. Læuis troſſulus: ad uituperationē ſpectat læuis. i. politus & circa corporis cultū moroſus: cum antea bellis & laboribus equites aſſueti eſſent: nā troſſuli eqtes dicebant. Ipm. n. equitum nomen ſæpe uariatū eſt celeres ſub Romulo regibuſq; appellati ſunt a Celere centurione Romuli: deinde Flexumines: poſtea Troſſuli cū oppidū in thuſcis citra Volſinios hoc noīe paſſuū. ix. milia ſine ullo adiumēto peditum cœpiſſent: eius uocabuli uis durauit ultra. C. Gracchum. Iunius certe qui ob amicitiā eius gracchanus appellatus eſt: ſcriptum reliquit his uerbis: quod ad equeſtrem ordinem pertinent antea Troſſulos uocabāt nūc equites uocāt. Ideoq; quia non intelligunt Troſſulus nomen quod ualeat: multos pudet eo nomine appellari: cāmq; quæ ſupradicta eſt exponit: autor ē Plinius. Exultat: applaudit. Subſellia: hoc loco ſcāna adiutorii ſignificat: ſubſellia tribunoꝝ: triumuiroꝝ: quæſtorum: & huiuſmodi minora iudicia exercentium: qui non ſellis currulibus nec tribunalibus: ſed in ſubſelliis conſidebant: autor eſt Aſconius.

Troſſuli

Celeres

flexumies

Subſellia

BAR. FON. ℭ Antiopa erumnis cor luctificabile fulta. Lycus thebarum rex Antiopam Nictei Leſbi regis filiam uxorem duxit. Quam a Ioue in ſatyri formam conuerſo grauidam factam repudiauit: Dircēq; nouam coniugem ſuperduxit. Hæc uerita ne lycus quandoq; ſe reconciliaret. Antiopæ eam graui ſeruitio præſſit: atq; in uinculis tenuit. Sed inſtante partus tempore regalibuſq; manicis ruptis: in cith eronem effugit: illicq; zetum & Amphionem ſuſtulit. Qui primum a paſtore quodam educati: longo poſtea interuallo a matre recogniti: cunctaq; édocti in eius ultionem: & lycum interficeret: & Thebano regno occupato. Dircē tauro indomito alligatam: adeo uſq; fontem extra thebana mœnia diſtraxerant: qui ab ea Dirce cognominat̄. Hos pueris monitus. Cum parentes uideas ſcriptis antiquorum tragicis ac mollibus delectari: filioſq; talia etiā́ edocere. Mirandum non eſt hanc parum uirilem atq; eneruem loquendi conſuetudinem increuiſſe. Patres lippos. Oculorum uirium ad animi perſpicaciam tranſtulit. Lippitudo enim morbus oculorū́ eſt mouens inſpicienti faſtidium hæc ſartago loquendi: ſartaginem quæ latine frixorium dicitur: quia crepitum cō̄fuſum in frictum emittit pro corrupto ac deprauato loquendi more accepit. Troſſulus leuis: eques cultus & nitidus. Troſſulos enim equites antiquitas: ut Feſtus meminit: appellauit quod ſine peditum auxilio tuſcorum oppidum Troſſulum expugnarunt: quod & Plinius tertio & trigeſimo libro his uerbis plane ſignificat. Quin etiam ipſum equitum nomen ſæpe uariatum eſt in iis quoq; qui ad equitatum trahebant̄. Celeres ſub Romulo appellati ſunt: deinde flexumines: poſtea Troſſuli: cum oppidum in tuſcis citra uulſinios hoc nomine paſſuum nouem milia ſine ullo adiumento peditum cœpiſſent. Exultat: geſtit: & applaudit. Per ſubſellia: a ſedendo ſedes ac ſella dicta eſt: hinc ſubſellium: quod non plane erat ſella: ſicut ſubſipere non plane ſapere dicitur. Sunt autem proprie Aſconio autore ſubſellia trium uirorꝝ tribunorꝝ: q̄ſtorꝝ & huiuſmodi minora iudicia exercētium qui non in ſellis currulibus nec tribunalibus: ſed in ſubſelliis conſidebant. Recitaturi aūt poemata auditoribus ſubſellia ſternebant. Iuue. de ſta. Sed cū fregit ſubſellia uerſu.

Nil ne pudet capiti non poſſe pericula cano
Pellere? qn tepidū hoc optet audire decēter
Fur es ait pedio: pedius quid? crimina raſis
Librat in antithetis: doctas poſuiſſe figuras

CORN. ℭ Nil ne pudet capiti non poſſe p̄icula cano Pellere? quin tepidum hoc optet audire decenter. Hoc dicit: non eſt tibi pudicum: non eſt tibi uerecūdiæ ut de capite tuo tam grandeuo & ſenili diſcrimina non abiicias: hoc eſt illa quæ inepta ſunt & ſine ueribus liceat te fauorabiliter audire: nomen fictū reſpondit. Pedius quid carmina raſis lib. in anti. raſis. i. expolitis uel purgatis. Pedius: quidā illo tempore damnatus fuit repetundarum pecuniarum cui cum crimen obiectum fuiſſet furti: non ſe fortiter reſpondendo purgauit: ſed ex compoſitione uerſuum fauorem quærebat: figuris dictionū ſeruiens ſecurus criminum diuerſorꝝ antitheta ut ſunt hæc. Fortia neglecti uelabant colla capilli Et per neglectos uelabāt colla capillos. Aut quoties umbra porrexi brachia mota. Et eſt ſenſus cum propoſuerit pedius in carmīe ſuo carmina furti obiecti purgare: omiſſa carmīs materia ad uerſuū figuras & antitheta cō̄migrauit: q̄ q̄dē eēnt in libris eius laudabilia niſi ordinē materiæ p̄turbaſſet. Librat. i. quadā́ moderatione uerba trutinat. Antitheta aūt illa ſunt q̄ cōtra ſe ponuntur: ut hac parte pudor pungit: illinc petulantia: hinc pudicitia: illinc ſtuprum. Librat: quia laudatur pedius docte figuras poſuiſſe non crimina ſoluiſſe: uituperat aduocatum qui breui ſermone obiectum crimen non diluit: ſed ambagibus diſtulit.

Antitheta
Stuprum
Pudicitia
Petulantia

IOAN. BRI. ℭ Nil ne pudet capiti non poſſe pericula cano: mira excandeſcit indignatiōe & fremitu in eos qui etiam in capitalibus criminibus refellendis tantopere laudis cupidi ſint: ut fere obliti peculiaria cauſarum argumenta ex elocutione tātum: ac etiam uerborum: ſententiarumq; exornationibus uniuerſi populi laudem & fauorem promereri conentur. Quod Quintilianus in nono ſummopere damnat. Hoc autem Perſius exemplo pedii comprobat: qui accuſatus furti etiam in periculo capitis tanta laudis cupiditate agebatur: ut fere relictis cauſæ argumentis exornationibus tantum populo ſtuderet placere: adeo laudis & gloriæ deſiderio uexabatur: itaq; ad antitheta. i. cōtrapoſita: & reliquas figuras cōuertebat̄. Senſus eſt igit̄: nullo ne teneris pudore: cū de uita tua agat̄ ſollicitū eē de laude adipiſcēda. Pellere pericula. ſ. capitis. i. defendere te ip̄m ī iudicio. Capiti cano: a capite cano: hinc eſt poetæ ardor: ꝙ ēt cū in p̄iculo uitæ: tñ ēt in extrema ætate laudis tātopere anxius ſis. Hoc tepidū decēter: tepidas & frigidas laudes: ſic. n. dicere ſolent laudatores. Hor. Clamabit. n. pulchre: bene recte. Tepidū: quia ficte & frigide laudat̄: cū adulatio oīo ſit. Fur es ait pedio. exemplū pedii: quē pro quocūq; ponit qui laudē ſibi ēt in capitalibus criminibus refellendis: exornationibus uerborꝝ & ſniarꝝ q̄rit. Hic eſt ille bleſus pedius: qui ſub Nerone autore Tacito motus eſt ſenatu accuſantibus cyrenenſibus uiolatum ab eo theſaurum æſculapii: delectumq; militarem pretio & ambitione corruptum. Fur es ait pedio. i. aliquis furti Pedium accuſat. Pedius quid? ſubaudi: q̄uo ſe defendit.

Pedius bleſus

Crimina raſis librat in antithetis: hoc eſt Pedius nequaq̄ refellit obiecta crimina uerum ad figuras & exornationes decurrit. Crimina nō carmina legēdū ē: ſed crimina q̄bus accuſatus ē. Librat: pōderat: æſtimat: quaſi putās his exornatōibus & abſolutionē & laudē p̄oſſe p̄mereri. Librat: expēdit. i. tāti q̄dē æſtimat exornationē & figuras orationis ſuæ: quanti furtum & obiecta cēſentur: ut facile ſperet & abſolutionem & laudem. Antithetis: latine ſonant contrapoſita: ut in. ix. ſcribit Quinti. quæ figura quidem non uno modo fit: nam ut fit ſi ſingula ſingulis opponunt̄ ut uicit pudorem libido: timorē audacia: rōnem amētia. Et bina binis nō ut nſi ingenii: ueſtri auxilii eſt. Et ſententiæ ſentētiis: ut dñetur in cōcionibus: iaceat ī iudiciis.

Antitheta

Teren. in Andria. Antitheton facit. Vt per falſas nuptias uera obiurgádi cã. Antitheton. n. eſt: qa falſa dixit deinde intulit uera. Sic idẽ in eadẽ. Quæ ſeſe inhoneſte optauit parare diuitias priuſq̃ in patria hõeſte paup uiuere: antitheton eſt ihoneſte & honeſte. Raſis: qa neutꝛ altero uerboꝝ oĩo plus hẽt. Figuras: græce ſchemata dñr. Duplex ẽ figuraꝝ gen⁹: alteꝝ ſnĩaꝝ: alteꝝ uerboꝝ. Figura: ut Fabius tradit ẽſicut noĩe ipo patet cõfirmatio q̃dã orõnis r: mota a cõmuni. Ergo figura eſt arte aliqua nouata forma dicendi.

❡ Nil ne pudet. Senex cũ ſis in qua ætate prudentia maior ineſſe debet: nõne pudet eiuſmodi aſſentationibus delectari. Pericula: quæ ex tali aſſentatoria laude: quæ inſanire prope nos facit: oriuntur. Qui tepidum hoc opes audire decenter: qui uehementer laudari: tibiq; applaudi deſideres: & ingenti uoluptate afficiaris: quũ audis aſſentatores ſcripta tua: quæ tepida ſunt decenter ac bene compoſita prædicãtes. Trepidum: quæ inepte deſcripta ſunt iure tepida nuncupatur: cum in calore ſanguinis ĩgenii uis cõſiſtat. Fur es ait Pedio: ornatu laſciuiaq; uerborum: atq; arte orationis tantum romanos teneri dicit: ut non ſolum ĩ poematibus: ſed etiam in cauſis peragendis eiuſmodi multitudine abutantur. Ponit autem aliquem furti Pediũ accuſantem. Pedius quid: qua defenſione ſe Pedius tueatur cum in ius uenit: oſtendit. Crimina raſis librat in antithetis: quum obiecta crimina debeat ualidis rationibus confutare: quoniam per magna reo uincendi ſpes in confutatione locata eſt: eius loco figuris elocutionis abutitur: atq; in re leui: fucoq; orationis occupatus: uires ac neruos cauſæ prætermittit. Antitheton uero figura. Quinti. autore contrapoſitum uel cõtentio dicitur. ſingula cum ſingulis: uel bina binis opponuntur. Raſis autem pro politis & climatis tanq̃ pilo carentibus poſuit. Librare uero a libra tractum: eſtimare: perpendereq; ſignificat. BAR. FON.

Laudať bellũ hoc: bellũ hoc an rõule ceues.
Men moueat qppe & cãtet ſi naufragus aſſẽ
Protulerim: cãtas cũ fracta te in trabe pictũ.

❡ Bellũ hoc bel. ẽ an ro. ceues: hoc dicit. O romane hoc q; laudas & dicis eẽ bellũ: uere ẽ bellũ an ceues: i. ad turpitudinem ĩclinat⁹ nõ ſincere iudicas. Ceues: molles & obſcenos dumũ motus ſignificat. An tu Romule uir nõ es: Men moueat qppe & cantet ſi nau. aſ. ꝓtu. ab exẽplo uitupat. Hæc ſimilitudo dicta eſt ab illis: qui mendicando cãtant. Hoc ergo dicit naufragus. Si ergo uelit ad miſericordiã aĩum meũ flectere: ſola dulcedine cantilenæ materiã ſuæ calamitatis opprimat nihil meretur: q in ſolis figuris uerſuũ neglecta criminis materia uigilauit. Cãtas cũ fra. te in tra. pi. Ex hu. por. Qui apud ueteres paſſi ſunt naufragia tabulã qua fuerãt liberati pĩgebãtne oĩbus cladẽ ſuã mendicãtibus narrare cogerentur. Inuehitur ergo in illos & dicit: quia qui me uellet flectere lachrimis flectat non cantu uocis. Allegoricos arguit malum poetam ſcripta ſua canore uocis commendare non carminis dignitate. CORN.

❡ Bellũ hoc: uerba laudatoris quæ pronuntiatiue leguntur: & cum admiratione more adulatoris. Bellũ hoc: interrogatiue & cum indignatõe ꝓferuntur a poeta: qui eum carpit: a quo adulatorio geſtu nimiũ poeta laudatur. Nã quærit poeta bellũ hoc. q. d. nõ ex uero animi iudicio: ſed ficto laudas: unde ſequiť. An romule ceues. An romule in contemptũ dictũ eſt: quaſi nequaq̃ Romulo ſimilis. Ceues: ceuere uerbum eſt in obſcœnis. Iuuenalis. Ego te ceuentem Sexte uerebor: hoc eſt indecoro motu corporis adularis: ſumptũ a canibus: qui clunes agitãdo blãdiunť. Men moueat: ita hæc inferunť a poeta quaſi aliquis dixerit: tu quoq; ad hos laudãdos iis exornatõibus & uerboꝝ & ſnĩaꝝ moueberis: & ipſe reſpõdeat: mene moueat. i. nullo q̃dẽ pacto adducar: ut hæc laudẽ quæ & ipſi poetæ ambitionẽ exprobrãt & ipſi populo aſſentationẽ cum omnino laude digna non ſint. Et cantet ſi naufragus aſſem protulerim: erat conſuetudo apud antiquos: ut qui naufragium feciſſent: illud ex humeris in tabella pictum circunferent: mendicantes ne ab omnibus cogerentur caſus ſuos narrare. Martia. Nec faſciato naufragus loquax trunco. Iuue. Naufragus axe; Dum rogat & picta ſe tempeſtate tuetur. Oſtendit igitur poeta ſumpto exemplo a naufrago ut ſuperuacaneum eſt & parum prodeſt naufragis cantare caſum ſuum cum eum pictum habeant in tabella quod quidẽ ſatis eſt ad miſericordiam hominum alliciendam: ita & poetæ & oratori non conuenire oſtentare ſe ſcriptis ſuis. i. laudem & uerborum & ſententiarum & figuris quærere: cum argumenta cauſæ tm̃ ſimpliciter ſint ꝓſequenda: nec affectatis exornationibus utendum. Et cantet ſi naufragus aſſem protulerim. Ordo eſt: & ꝓtulerim aſſem ſi cantet. Protulerim aſſem. i. nec ob eã rem quia cãtet dedero aſſem. Hæc oĩa metaphoricos ad poeta accõmodãda ſũt. i. ego quidem non laudauero eum: quia exornationibus & figuris affectatis cõmendet ſcripta ſua. Cantas cũ te fracta in trabe pictum ex humero portes: Hinc oſtendit indecorum eẽ poetis & oratoribus: cum eoꝝ uirtus nota ſit: uelle exclamationibus & crebris figuris uerborum laudem ſibi q̃rere. Quod turpe eſſe oſtendit Fabius cũ ita ait. Ideoq; magis nobiles: ut nouitate aurem excitant: ita copia ſatiant: Nec ſe obuias dicenti: ſed conquiſitas: & ex omnibus latebris extractas congeſtaſq; declarant. Ergo ita figuris ſcripta exornanda eſſe docet: ut non conquiſitæ: ſed obuiæ ſcribenti fuiſſe uideantur. Cãtas ironia eſt. i. exornationibus uteris & ita ad oratorem referas: ſi autem ad naufragum applices: hic eſt ſenſus cantando & ſublata uoce mendicans naufragiũ tuũ omnibus ꝑdicãs. Fracta in trabe. i. naui fracta: quæ picta una cum nautis in tabella: ut dictũ eſt: circũferebať a naufrago: alibi: Trabe rupta brutia ſaxa prendit amicus inops: & paulo inferius. Largire inopi ne pictus oberret Cærulea in tabula. IOAN. BRI.

❡ Bellũ hoc bellũ eſt. O tu qui tã laſciua ſcripta laudas: diciſq; hoc bellũ: & hoc bellũ eſt: es ne tam perditis moribus hæc ut ꝓbes. An romule cæues. Romulũ pro romanis ponit: q eũdẽ quẽ colũt imitari deberẽt Tanq̃ uero de uirilitate Romuli dubitaret: an Romule cæues iquit. Moris. n. romanoꝝ ſcriptoꝝ fuit quũ BAR. FON.

in quẽpiá inueherent. Romulũ inuocare. Catul. Cinæde romule hæc uidebis & feres. Cæuere autem cinæ/ doꝝ eſt leniter & obſcœne clunes dum ſubagitant mouẽtiũ. Men moueat: Similitudo eſt apte cõcineq̃ poſita. Ait. n. ſi reũ uidero tali uerboꝝ artificioſo lenocinio ſe tuentẽ: perinde ad miſericordiá cõmouebor: ac ſi náufragũ caſũ ſuũ in tabula depictũ circũferentẽ cãtare audirẽ. Cui ſic cãtãti: cũ plorare debeat ſe aſſeȝ datuꝝ negat. Quo dicto illud horatianũ oſtendit illi in primis dolendũ eſſe: q̃ ſui miſereri alios uelit. Cũ fracta te in trabe pictũ Ex humero portes. Mos erat eoꝝ qui maris periculũ euaſiſſent depictũ naufragium in tabella appenſa humeris circũferre: ut infortunio cognito ab inſpectantibus, naufragiumq̃ miſerantibꝰ ſtipem ſibi aliquam compararent. Fracta te in trabe pictum: in aliquo fractæ nauis fragmento.

Ex humero portes: uerũ nec nocte paratum
Plorabit qui me uolet incuruaſſe quærela
Sed numeris decor ẽ & iũctura abdita crudis
Claudere ſic didicit uerſum berecyntius atys

CORN. ❡Verum nec nocte paratum Plorabit qui me uolet incur. quære. Verum: nomen pro aduerbio uere hoc eſt non ſimulate: & hoc dicit qui noſtra cupit elicere: nunq̃ exerceat lamentationem ex nocte cogitatam: quia non me flectit qui ociũ omni die habet & ſe plorare fingit. Numeris decor eſt & iunctura abdita crudis: ſed uide qui uerſus niſi leuigatus ſit pro nihilo eſt: & eſt ordo. Murus crudus iuncturá honorem affert: ergo quemadmoduȝ ſemicrudus uerſus interficit ſarchaſmos ſubiicit: ſed uidelicet ſe putant nouum facere decorem: quia inueniſſe duris & crudis uerſibus. Verſus ſi compoſiti ſunt aliqua leuitate ſtatim legitima poemata putant ſe ſcribere: ſi uerſus ponunt uel ſpondicos duobus ultimis clauſula, ut Vergilius. Cornua antennarum obiicimus uelatarum: & diſſyllabæ ſpondeo terminari. Claudere ſic didicit uerſum berecynthius atys: nõ q̃ atys berecynthiꝰ ſcripſerit carmina: ſed q̃ poſitus a poeta in fine uerſus ſuæ cantilenæ cõponit ſilẽ & delphin bene ſonet: & dicit hos uerſus Nerõis in hæc noĩa deſinẽtes.

IOAN. BRI. ❡Verum nec nocte paratum Plorabit. i. ſi a me uolet laudari uera cauſarum argumenta: & ad rem pertinẽtia proſequatur: ideſt ex animo & corde doleat: nec putet his figuris & ornatioribus nocturno ſtudio paratis a me laudatũ iri. Curuaſſe: flexiſſe ad laudẽ. ſ. Quærela: naufragium reſpexit. Sed numeris decor eſt & iunctura abdita crudis: hic obiicitur poetæ ea carmina omnino laudanda eſſe: quia mira uerborum compoſitione conſtent. Iunctura abdita: compoſitio quædam uerborum occulta: ea enim demum oratio optima habetur: quæ eleganti uocabulorum compoſitione & ordine conſtat. Abdita: abſtruſa.

Numeris crudis: quos crudos appellas tu Perſi. i. nihil ſaporis habentes: ut in maturos uerſus. Claudere ſic didicit uerſum: probat per exemplum Neronis aliena carmina non eſſe damnanda quando & Nero ita inflate didicerit finire uerſum ſuũ: nã ita ſcribit Tacitus. Carminum ſtudiũ. Nero ita affectate contractis quibus aliqua pangendi facultas, conſidere ſimul: & allatos: uel ibidem repertos uerſus connectere atq̃ ipſius uerba quoquomodo prolata ſupplere: quod ſpes ipſa carminum docet: non impetu & inſtinctu nec uno ore fluens: irridet igitur Neronem: qui tam indecenter tanq̃ inflate & ſua carmina ſcriberet: & aliena imperfecta quoquomodo ſuppleret: quanuis Tranquillus affirmet ad manus ſuas perueniſſe libellos Neronis cum quibuſdam notiſſimis uerſibus ipſius chirographo ſcriptis: ut facile appareret non tranſlatos: aut dictante aliquo exceptos: ſed plane quaſi a cogitante atq̃ generante exaratos: ita multa & deleta & indicta & ſupraſcripta inerrant. Claudere: finire: quaſi qui aliena imperfecta quoquo modo finiret. Didicit. ſ. Nero. Sicut eſt berecyntius atys: hoc eſt quod notat Tacitus: q̃ ipſius uerba quoquo modo prolata ſupplebat: non impetu & inſtincta nec uno ore fluentia. Berecyntius atys: hæc concludebant carmen.

Atys: puer phrygius a Cybele matre deorum amatus cum ei caſtitatem promiſiſſet: quam in nympha Sangaritide non ſeruauit: Nymphaq̃ ſuppliciis affecta periiſſet: correptus furore putans domos: ut ſcribit Ouidius: ruere tectum omne diffugit: & per ſumma Dindymi montis phrygiæ diſcurrens: arrepto lapideo cultro ſeipſum excaſtrauit: unde Ouidius. Ha pereant partes quæ nocuere mihi. Ha pereant dicebat adhuc: onus inguinis aufert: Nulla quæ ſunt ſubito ſigna relicta uiri. Catullus tamen aliter ſcribẽs tradit puerum cum ex qua Galli fluminis phrygiæ bibiſſet: in furorem ex aquæ natura compulſum ſcilicet ſe caſtraſſe Tandem e monte elapſus in arborem pinum conuerſus eſt. Ad huius pueri imitationem ſacerdotes Cybellis qui Galli cogniminati ſunt a gallo fluuio phrygiæ quem accolunt: ut ſcribit Plinius & Feſtus: eunucabã tur: unde Iuuenalis. Et ingens ſemiuir obſcœno facies reuerenda minori: Mollia qui rapta ſecuit genitalia teſta. Et quia diximus in nympha Sangaritide: illud ſciendum Sangaritidem proprium non eſſe nomen:

Berecyntes ſed patronymicum a ſangario fluuio phrygiæ. Berecyntius. i. Cybelicꝰ: Berecyntes enim natio quædam inter phrygias eſt: ſimpliciter uero ut ſcribit Strabo: phryges troeſq̃ prope idam habitantes rheam præcipuo uenerant honore: eius Orgia frequentantes hanc quidem deorum matrem uocant: & Veſtam: & deaȝ phrygiam magnam: a locis autem Ideam: & Dindymenam: & Phylenam: & Peſinuntiam: & Cybelem: græci ſane miniſtros eius nuncupant uno uocabulo. Curetes eoſdem & coribantes uocant.

BAR. FON. ❡Veꝝ nec nocte paratũ plorabit: uere: & ex corde: ex aĩoq̃ dolebit: & ſe ſine talibus dicendi figuris tuebit qui me uolet ad ſui miſericordiá cõmouere. Sed numeris decor eſt: & iunctura addita crudis. Cũ Perſius eiuſmodi ſermonis laſciuiam & mollitiem rep̃hendiſſet: reſpõdet aduerſarius decorẽ: quo ueteres carebant: tali ſcribendi ſtilo quæſitum eſſe. Claudere ſic didicit uerſum berecyntius atys: Autoritatem poetarum ſui ſæculi affert: qui ſic uerſus componere cõſueuerunt: ut oſtendat nõ rep̃henſionem: ſed laudem illos me/

teri: qui cū lepore ac Venere ſcribunt. Athyn uero qdā ꝓpriū nomē poetæ dicūt: de quo Mar. ad Claſſicum Nec dicta mihi luculētus atys. Nōnulli cōfictū nomē pro euitato ac molli poetæ ponūt: eiuſmodi Phrygius Atys a Cybele dilectus fuiſſe dicitur. Peritiores: quidā nō propriū aut effictum poetæ nomen: ſed fabulā ipſam de Athy conſcriptam intelligunt. Cæteꝝ berecynthus mons & urbs in phrygia. Quo in loco mater deoꝝ Cybele: quæ Athyn dilexerat colebatur. Vnde & ipſe quoqꝫ Athys Berecynthius nominatur.

Et qui cæruleum dirimebat nerea delphin.
Sic coſtam longo ſubduximus apœnino.
Arma uirū: nōne hoc ſpūoſū & cortice pigui
Vt ramale uetus prægrandi ſubere coctum?

CORN. Arion cithared⁹ ¶Et q cæruleū dirimebat nerea delphin. i. ſperabat Arionem dicit citharedū: qui a piratis captus: quū ab his impetraret ut caneret: delphines uenerunt: ille ſe in mare proiiciens ab his exceptus perductus eſt ad littus. Sic coſtā longo ſubduxim⁹ apœnino. coſtam. i. ſyllabā: & hoc dicit ſi robur leuitatis euitauimus: linguæ intermiſcendo græcas gloſulas ac ēt conſuetudine & ſpondaicos uerſus cātauim⁹ facere: & de lōgitudine metri heroici ſyllabā ita cōtraxim⁹: tāq̄ de lōgitudine apœnini mōtis ptē aliquā demeremus: ſi coſtā lōgo uerſu. i. heroico q ꝓlixior eſt. ergo ſi huic uerſui coſtā. i. ſyllabā ſurripim⁹ & facimus meliorem ſpondaizantem: ut eſt apœnino una ſyllaba ſublata. Coſtā dicit & mollē uerſum factū ex eo ꝙ dicantur & fœminæ una coſta minus naſci. Oīa epicureoꝝ fere ita carmīa cōpoſita ſunt: ut ꝓximus pes ab ultimo dactylus ſit: exceptis admodū paucis quos ſpōdaizāt⁹s appellāt: ut apud Corneliū Seuerum Pinea frondoſi murmurat apœnini: nihil ex dactylo q ex tribus ſyllabis cōſtat: trāſit in ſpōdeū detracta ſyllaba pro qua coſtā dixit: ſed ibi placuit ut exēpli loco daret lōgū apœninū: nō ꝙ a ſupo mari ad inferū extēdit: ſed ꝙ duobus ſpōdeis terminat. Hoc genus uerſus ſi qñ euenit ꝓſtat decorē: ſi affectet & mouet riſum: ſunt tñ q affectēt. Lōgo apœnino: in lōgis ſyllabis extēſo. Arma uiꝝ: nōne hoc ſpumoſū & cortice pigui Vt ramale uetus ꝓgrādi ſubere coctū? Quærit & is qui carmīa uergiliana rephendūt: nōne īnqt in hoc eſt laudādus Verg. ꝙ incohauerit arma: uſqꝫ qd hēat in ſe iucūditatis. Vellē uidere dicit carmīa hortida Vergilii & horridos uerſus nihil lætitiæ hñtes. Placere aūt ea q̄ ipſi uiciniſſime ſtabunt græcis decora noībus: atqꝫ illa molli & flexa ceruice debeant legi: uelut uerſus qui ſequitur non ita aſpera eſt: ut ſpumam remitteret Ergo ita puto durum eſſe hoc initium: ut cortex arboris uetuſtiſſimus habetur: ſuber autem dicitur cortex arboris. Vergilius. Huic natam libro & ſilueſtri ſubere clauſam.

Cornelius Seuerus

Vergilius

IOAN. BRI. ¶Et qui cæruleum dirimebat nerea delphin: aliud eſt carmen meo iudicio Neronis: quod uel ipſe ſcripſit uel repertum ſuis connexuit: quod irridet: ut nimis altum & inflatum: hiſtoriā uidetur tangere Arionis: q ut ſcri. Hero. nobilis cantor fidibus fuit loco & oppido Mitileneus: is cum in Siciliam atqꝫ Italiam ueniſſet: aureſqꝫ omnium menteſqꝫ demulſiſſet in quæſtibus & uoluptatibus amoribuſqꝫ hominum fuit: grandiqꝫ pecunia comparata domum redeunti a nautis cædes parata eſt. Quod cum cognoſceret traditis omnibus bonis impetrat: ut ſibi liceat ſua omnia indumenta & fides capere & canere carmen caſus illius cōſonabile; atqꝫ ibi mox de more cōptus & ornatus: ſtāſqꝫ in ſūma puppi carmē qđ orthiū dr̄ uoce ſubaltiſſima cātauit: iecitqꝫ ſeſe ꝓcul in ꝓfundū: ſed a delphino dorſo ſup fluctus edito incolumis Tenaꝝ in terrā laconicā deuectus eſt: de hoc plura apud Hero. & Geliū. Sic coſtā lōgo ſubduxim⁹ apœnino: aliud uitiū in carmine neroniano rephendit. oſidit. n. indecoꝝ eē in qnto pede heroici carminis frequēter & affectare ſpōdeū poni: ut eſt illud Vergilianū: Cornua uelataꝝ obuertimus antēnaꝝ. Luca. Altus caſoꝝ pauit cruor armētorū. Nā Nero id in troicis ſuis affectauit: in cuius inuidiā hāc fere totā ſatyrā ſcribit. Sic. i. ut ꝑ hoc carmē patet. Subduximus: ſubtraximus. Coſtā. i. ſyllabā. Lōgo apœnino. i. carmini exametro: qđ longū dicit ad ſimilitudinē apœnini mōtis: q ab alpibus incipiēs ꝑ mediā Italiā excurrit: quā in duas ptes ſeparās a dextris infeꝝ mare relinquit: a ſiniſtris aūt ſupeꝝ: in ſiculūqꝫ uſqꝫ fretū ꝓgredit. Arma uiꝝ: non hic carpit Virgilium: ut quorundam eſt opinio: ſed uerſa ſunt excuſantis uerſus crudi poetæ. Nōne hoc ſpumoſū. q. d. ſi hoc uitio nō das: neqꝫ id ſæpius dādū. Cortice pingui: Craſſū ſupbū & tumidū. Vt ramale uetus: uetus trūcus q nō facile flectit. nā tale carmē ut nimis durū irridet: ut illud Antimachi apud Hora. Fortunā priami cātabo: & nobile regnū. Sequit. n. Quidnā igit teneꝝ & laxa ceruice legēdū. Ex quo apparet ſupiora carmīa eē rephenſa: qa dura: & nimis ſonātia eēnt: ut erūt & ſequētia. Torua mimalloneis implerūt cornua bōbis. Coctū: ſcribit Seruius multi tpis aliqd recoctū uocari: ut Virg. Solidū nobis & robore cocto. Vñ Hor. Hoīes lōgo reꝝ uſu & tpis exercitatos recoctos appellauit. Plærūqꝫ recoctus Scriba ex quinqꝫ uiro coruū deludet hiātē. Prægrādi. i. ualde grādi. Porphyrio tñ exponēs illud Horatii in ſecūda ſatyra. Ve palliada lecto Deſiliat mulier: affirmat hoc loco legendū eſſe uegraudi. Quod legitur apud Var. de re ruſtica. Quodqꝫ poſtea concipiunt fiunt uegrādes atqꝫ imbecillæ. Subere: hoc loco cortice. Vergi. i. geor. Huic natam libro & ſilueſtri ſubere clauſam. Suber proprie ut ſcribit Plini. numina arbor. Glans peſſima rara: cortex tm̄ fructu præcraſſus ac renaſcens: atqꝫ etiā in denos pedes explanatus: uſus eius anchoralibus maxime nauium piſcantiumqꝫ tragulis: & cadoꝝ obturamentis. Præterea in hiberno fœminarum calciatu. Quidnā igitur tenerum & laxa ceruice legendum eſt. Veluti offenſus monitor: quod poeta talia irrideat carmina: ut nimis tonantia & plena: ita eum interrogat: ut oſtendat talia carmina eſſe repræhendenda: quando ab omnibus poetis talia fiant. Ad quod Perſius ridens ſubiungit quattuor carmina ſequentia Neronis: quaſi oſtendens illa non eſſe nimis ſonantia & plena: ſicqꝫ Neronem irridet.

Apœnin⁹

Recoctū

Suber

BAR. FON. ℭDelphin: delphini fabulam pelago illudentis: ac uel arionem metinneum: uel quẽpiam aliud deuehentis ab aliquo eius ætatis poeta deſcriptũ reor. Nereum uero pro mari poſuit: cum deus marinus ſit oceani & Thethios filius. Sic coſtam longo ſubduximus apœnino: longum apœninum aliqui pro exametro uerſu legunt: cui coſta ſubducitur: cum ſpondeus pro dactilo quinta in ſede ponitur: uerſumq́ antiquioris poetæ eſſe uolunt. Quidam uero apœninum montem pro multitudine ueterũ poetarũ: & coſta pro eorũ ruditate duritieq́ accipitur: ut reſpondentis depulſio talis ſit. Hunc noſtrum ſcribendi morem o Perſi non iure arguis quod nimis apparatus & mollis ſit. Eiuſmodi enim ſtilo ruditatem omnem tanq̃ ſiluoſam quandam coſtam apœnino longo. i. multo carmini abſtulimus: decoremq́ ac uenuſtatem omni turgiditate remota addidimus. Arma uirũ. Quod multam inflationem carminibus nouiſſimi poetæ ſubtraxerint: exemplo oſtendit: dicit enim. Nonne tibi o Perſi: ut cæterorum omittam: uel maronianum opus inflatũ turgidumq́ uidetur. Vegrandi ſubere. Et ſi ſcio prægrandi ſubere ſcriptum in omnibus fere exemplaribus præter q̃ admodum paucis reperiri: ut ego tamen uegrandi potius q̃ prægrandi legendum putarim. Porphyrion grammaticus me admonuit. Is in ſermones Horatii ſuper uepallida lecto deſiliat mulier ſic ſcribit. Quidam putarunt uepallidam nunc unam partem orationis eſſe: ut uegrandi ſubere coctum ait Perſi⁹ Flaccus. Præterea cum ſuber autore Plinio uolumine ſextodecimo arbor minima inter glandiferas ſit iure eam Perſius: uegrandem: ideſt paruam minutam quæ reſpectu aliarum arborum grandem ferentium ap'pellauit. Vegrandem uero male grandẽ & paruum ſignificare apertum eſt. Ve enim ſyllabam rei paruæ ueteres præponebant. unde ueiouem: paruum iouem: & uegrandem fabam: minutam fabam uocabant: in eadem ſignificatione Auſonius ſecundo epigrãmatum libro ait. Hic ſæpe falſus meſſibus uegrandibus. Var. quoq́ ſecundo de re ruſtica idẽ probat de fœtura ouium ſcribens. Quod quæ poſtea concipiunt: fiunt uegrandes atq́ imbecillæ. Quare cum inter glandiferas minima ſuber ſit: uegrandis uero paruũ ſignificet: ſi prægrandi legeretur eſſet tum contra arboris quantitatem: tum Porphyrionis doctiſſimi atq́ diligentiſſimi uiri autoritatem. Sunt tamen qui Porphyrionis teſtimonio ducti cum uegrandi legendum aſſentiãtur: pro multum & ualde grandi accipiunt quidam prægrandi potius legi uolunt. Coctum: antiquũ. Multi. n. tpis aliquid coctũ dr̃: unde recocti hoĩes ipſo uſu & frequentia & longitudine tpis cautiores exercitatioreſq́ facti cognominantur. Hor. n. ſermo. Plerunq́ recoctus Scriba ex quinq́ uiro coruum deludet hiantem.

> Quidnã igit̃ tenerũ: & laxa ceruice legẽdũ ẽ
> Torua mimalloneis implerunt cornua bõbis

CORN. ℭQuidnam igitur tenerũ: & laxa ceruice legẽdũ eſt: Tenerũ eſt fluxum delictum. Laxa ceruice. i. remiſſiore ſono. Torua mimalloneis implerũt cornua bombis. Hi uerſus Nerõis ſunt. Calãdrus Hiliticorũ rex ad macedoniã cum exercitu uenit: Illyrici cũ partẽ exercitus haberent plurimas mulieres cothurnis & thyrſis ornauerunt in melum bacharũ. Illi credentes exercitum aduentare diſceſſerunt. Mimallones autem dicti a potu muneſos q̃ mutarentur furore. Liberi dicũtur & bombiſoni & mimallones hos uerſus: uelut dicit ipſe Perſius. Finxit in aliorum mutationem quorum ſcripta ſonum grandem habent ſenſum nullum. Bombus autem ſonus eſt tubarum raucus nec ualde acutus. Iccirco autem in ſacris liberi patris bacche hos ſonos faciunt tubarum quia pomis inde triumphauit: primus militiæ ordinem docuit.

Calandr⁹

Mimallo'nes

IOAN. BRI. ℭQuidnã igitur tenerum: quaſi dicat omnia pari modo haberi in omnibus poetis. Tenerũ: nõ nimis durũ: non nimis plenũ. Laxa ceruice. i. remiſſiore ſono: nec tã erecta uoce. Sũpta methaphora ab equis: qui laxatis habenis collum ſubmiſſius gerunt. Torua mimalloneis implerunt cornua bõbis: quattuor uerſus ſequentes Neronis fuiſſe illud ſuſpitionem affert. Sed quid opus teneras mordaci radere uero Auriculas. Eos ut nimis plenos & tumidos irridet. ut Hora. carmen Antimachi. Fortunam priami cantabo: & nobile regnum: & Martia. carmen detractoris irridendo inſerit. Quid cum panticibus laxis & cum pede grandi. & Hora. carmen Furii bibaculi. Furius hibernas cana niue conſpuit alpes. Torua: terribilia: quaſi terua a terrendo. Virg. Torua leena lupum ſequitur. Mimallones: mimallones mulieres bellicoſæ dicuntur: a mimune. i. imitor: q̃ imitentur bacchum. Nam ut ſcribit Strabo ſileni: ſatyri: bacchæ lenæ: thaides: mimallones: naiades: nymphæ: & quos tytiros uocant: ſacerdotes fuerunt bacchi. Ouidius in arte amandi. Ecce mimallonides ſparſis in terga capillis Ecce leues ſatyri præuia turba dei. Ebrius ecce ſenex pãdo ſilenus aſello Vox ſedet: & præſſas continet arte comas. Dum ſequitur bacchas. Cornua: quibus utũtur in ſacrificiis bacchi. Bombis: ſonitibus nomen fictum a ſono uocis.

Toruum

Mimallo nes

BAR. FON. ℭQuidnã igitur tenerum. Si ſtilus Virgilianus turgidus & inflatus uidetur tibi. Reſpondet Perſius: qdnã graue & ornatum putandum eſt. Et laxa ceruice: libera ac remiſſa ceruice: & quæ pro qualitate carminis inflectatur. Torua mimalloneis. Et ſi quidam hæc Perſii uerba putant cum indignatione interrogantis an hæc talia carmina ſint: quæ laxa ceruice legantur. Satius tamen eſt: ut ea reſpondenti aduerſario tribuam⁹ Cum. n. poetæ interrogarit quid laxa ceruice legendum eſſet: ex quo Virg. nõ probaret. Reſpondet ille hæc carmina quæ ſubiungit eiuſmodi eſſe: ut iucunde ac flexibiliter legi poſſint: quæ ſane carmina: uel alicuius quidem poetæ cõtẽporanei: uel Neronis principis ſunt: quẽ conſtat: autore Suetonio uerſus notiſſimos conſcripſiſſe. Hos autem maxime uerſus poeta poſuit in eorum reprǽhenſionem: qui grandiorem ſonum captantes: rerũ ſenſus nequaq̃ aduerterent. Mimalloneis bõbis: Mimallones bacchæ mulieres ſunt cornua in orgiis ferentes ea: quæ ſpiritu inflãtes. Cognominatas uero plures autumant. a mima monte ioniæ. de

quo Pli.lib.v.& Stra.quartodecimo referunt.In ionia.n.iuxta Lebedum quæ urbs non procul a minan
te locata ē:artificium liberi patris conuentus ē:& Ionum habitatio uſq; in Heleſpontum in qua ſolēnia &
certamina libero patri:quot annis celebrantur. Verum quidē ex doctioribus a mimume græco uerbo:qđ
imitor ſignificat mimallones dictas aiuntq; liberum patrem imitarentur:& ad eius imitationē cornua ſer/
rēt:unde ēt Caſſandrā Lycophrō clari mimallonē appellat quod ī claro ubi apollinis triſa dabant̄: artem
uaticinandi ab eo edocta ī uaticiniū illū imitaret̄. Torua cor.ad ſonantiū toruitatē reſpexit: Toruū autē
a tauris tractū ē cū quadā truculentia irati reſpectāt.Cornua uero inflexa erāt a curuo aere ꝙ ea cu uarent̄
cognominata.Inde cornicen.ut a tuba tubicen deriuat̄.In orgiis āt ꝓpterea cornibꝰutebant̄ ꝙ Bacchus il
lis in capite uſus ſit.Et uero cornua dedit antiq̄tas:uel ꝙ hoīes nimio uino cuius ipſe inuentor fuerit tru/
ces fiāt. Vel ut Diodo.placet:quod primus tauros iugo ſubmiſerit:atq; arare terras docuerit.

Et ſectum uitulo caput ablatura ſuperbo
Baſſaris:& lyncem menas fluxura corymbis
Euion ingeminat:reparabilis aſſonat echo.

CORN. ¶Et ſectū uitulo caput ablatura ſupbo:pētheum
Pētheus ſignificat agaues & echronis filium qui liberū pa/
trē negabat deū:quē mater libero faciēte correpta
ſub imagine liberi trucidauit:quē mox depoſito
furore cognouit: cū ī ſuis manibꝰcaput filii cerne/
ret cōuitiata libero eſt:ſupbo aūt ſacrilego conui/
tiati libero. Baſſaris:ipſa agaue:nā baſſaridæ oēs bacchæ dictæ ſunt.Sed & ipſe liber pater:ut Hora. Nō Horatius
ego te cādide iuitū rapiā:quibuſdā uidet̄ a genere ueſtis qua liber pater cōtra demiſſa ad thalos:quā thra/
ces baſſarim uocāt quidā a uulpibus quaꝝ pellibꝰbacchæ accingebant̄ & lincium pantheraꝝ uulpes inde
throes baſſares dicūt. Et lyncē menas fluxura corymbis:corymbis.i.racemis hederæ lynx ē libero pr̄i cō/
ſecrata:ut Verg.ait:qd lynce.b. Menas:baccha a furore dicta meni græce furor dr̄ ꝙ ſignificat currum Vergilius
liberi patris ſubiungere lynces:eoſq; hedera & pāpinis indutos regere:ut Verg.nec q̄a pāpineis uictor iu/
gu.f.h.li.br. Euion īgeminat reparabilis aſſonat echo.euchion:idem & idem clamitat quæ uox libero
patri celebratur a bacchis:libere autē patere. Euchius dictus eſt eo ꝙ in bello giganteo nō apparuiſſet &
credidit cū diſcoptū a gigantibꝰ & dixit Heu:quæ uox gementis eſt:deinde adiiciebat Ion:ideſt filium mi/
ſerum:uel ubi eſt:clamantium ergo a baccharum uoce. Euion:ingeminat & aſſonat reparabilis echo:ē
epitheton echonis quæ reparat uerba audita.

¶Et raptū uitulo:hoc uerſu tangit fabulā Agaues:nam Pentheus Echionis & agaues filius thebarū rex IOAN:
liberi patris ſacra cōtēnens:cū eo acceſſiſſet ubi illa celebrabātur:mater furore & temulentia ꝑcita una cū BRI.
reliquis bacchis Pētheum interemit:& omniū prima caput abſtulit:unde a luctu ſortitus ē nomē.Nā pē Agaues
thos ſignificat luctū.Pagus aūt ex quo Pētheus deductꝰ& diſcerptꝰfuit ſcholus appellat̄:ī ora aūt Apuliæ Fabula
ſub citherone. Autor Strabo.Vitulo.Ouidius aprum dicit uiſum fuiſſe:ut ille mihi feriendus aper more Pēthos
poetarum nomē ꝓ noīe poſuit:ut Domitus polucis habenis:cū caſtor equoꝝ domitor fuerit. Baſſaris: ſcholus
ideſt agaue ſacerdos bacchi:nā bacchæ baſſarides dictæ ſūt a baſſareo uno ex cognominibus bacchi:Ho/
ra.Non ego te cādide baſſareu inuitū quatiā.A genere aūt ueſtis quā īduebatur dictus ē ut Porphyrio ſcri Baſſari/
bit uſq; ad pedes demiſſā:dicta ut Acroni placet a baſſara loco libyæ ubi fiat.Tali.n.ueſte & numina uti des
dicūtur:ut Verg.Pedes ueſtis defluxit ad imos:ut alii uolūt dicuntur apo tō biſon.i.a uallibus ꝑ quas ſa/
crificātes ferūt̄. Et lyncē:aīal ē baccho dicatū. Verg.iii.Geor.Quid lynces bacchi uariæ:Eiꝰaīalis urinā Lynx
ſcribit.Pli.ubi reddita fuerit glaciari in gēmas carbūculis ſimiles.Oui.Victa racemifero lyncas dedit īdia
baccho.E quibus ut memorāt q̄cquid ueſica remiſit.Vertitur in lapidem:& congelat aere tacto. Menas Menas
ſacerdos bacchi a meno.i.furo. Corymbis:una ē hederarum:q̄ baccho iō dedicatæ ſūt:ꝙ cum uictor Corymbꝰ
ex īdia ut dictū ē rediret:coronas hederæ portauit. Euion īgeminat:uox bacchātiū ē:nā liber cū ī bello Euion
gigāteo dilaniatꝰ a gigātibus:ut ſcripſit Orpheus fuiſſet:Iupiter eū q̄rēs magno clamore & lamētatiōe ita
appellabat: Euion.i.bone fili:euei bñ:ios græce filiū ſonat latine quod poſtea in eius ſacris ſeruatū eſt.
Oui.in arte amandi.Pars hymenea canunt:pars euion euio clamat. Echo:reboatio:ab echin.i.reſona/
re. Reparabilis:quæ repetit uoces:quod fieri ſolet in locis concauis.

¶Vitulo caput ablatura ſupbo Baſſaris.Pētheꝰ echionis filiꝰthebaꝝ rex liberi patris numē ira cōtēnens BAR.
dei ab agaue matre reliq̄ſq; thyadibus uitulū eū eē credētibꝰdiſcerptꝰ ē.Baſſarides āt bacchæ ſūt a Baſſareo FON.
appellatæ.Baſſareus uero unū e cognominibꝰbacchi ē.Hora.a.Nō ego te cādide Baſſareu īuitū quatiā. a
genere āt ueſtis q̄ īduebat̄ autore Porphy.Baſſareꝰdicit̄:& ſane ueſtis ad pedes fluebat Sta.Si decet aurata
bacchū ueſtigia palla Vrere.a Baſſara uero loco lydiæ cognominata ē:ut noui q̄dā ſcriptores litteris man
dauere. Et lyncē me fle.a tygribus lyncibuſq; Bacchi currꝰ trahebat̄.Sta.Effrenatæ dextra læuaq; ſequū
tur.Lynces & uda mero labuut retinacula tygres:Baccha uero mulier ī liberi patris myſteriis lyncē ad dei
currū poſitā tāq̄ auriga deflectebat.Lynx q̄dē ut pli.locis pluribꝰ autor ē binos utrīq; digitos hꝫ līguāq;
ſerpētiū ſimilē ī magnā lōgitudinē porrigit:grādibuſq; ungulis ſeu graccul ꝰē circūagitq; collū ī aduerſuꝫ
ſe ꝑegrina ē auis & clariſſime cernit atq; in æthiopia naſcitur.Menas a mænome græco uerbo:quod furor
ſignificat appellatæ:ut Diodo.in quinto ſcribit:Bacchæ mulieres ſunt liberum patrē ſemper ſecutæ. Co/
rymbis:corymbi acini hederaꝝ ſunt quibus Bacchus coronabatur: Tibul.Sed uarii flores & frōs redimi/
ta corymbis: Euion ingeminat:ut Acron ſcribit:ex eu quod bonum ſignificat:& hios filium euchiꝰ cō
ponitur.Ait enim Bacchum in leonem conuerſum primum deorum omniū illi gigātheo ī ꝑlio affuiſſe:

Rhœtumq̃ interfeciſſe: ex quo facto eum Iupiter ita laudauit euchie. i. bone fili. Porphy. autẽ a uoce bacchantium dictum refert: nam hæc uox in bacchi ſacris iactabatur: ob q̄d ingeminari euchion dixit. Reparabilis echo: quæ ipſa repercuſſione uocis: ut in cõuallibus & cõcameratis locis audimus: repatur: natura. n. locorum euenit: & plærunq̃ conuallium: ut acceptæ uoces nũoſiore repercuſſu multiplicentur. Nomenq̃ eiuſmodi uoci a græcis datum eſt: ut Pli. ſexto: &. xxx. libro.

Hæc fierent ſi teſticuli uena ulla paterni
Viueret in nobis ſumma de lumbe ſaliua
Hoc natat in labris: & in udo ẽ menas & atys
Nec pluteũ cædit: nec demorſos ſapit ungẽs
Sed quid opus teneras mordaci radere uero

CORN. ¶ Hæc fierẽt ſi teſticuli uena ulla paterni Viueret ĩ nobis: ſũma de lũbe ſaliua: uerba tã mollia & uirtute rerum carẽtia carmina qualia ſunt hæc q̄ de bacchis & ſatyris ſcripta ſunt ſi ĩ nobis aliqd paternæ uirtutis remãſiſſet amitterem⁹ ſcribere. Hæc fierent ſi teſ. ue. ul. pa. ui. ĩ nobis: talia poemata a quoq̃ ſcriberent̃ ſi qcq̃ in membris uirilitatis eſſꝫ uel ſi aliquã ptẽ haberem⁹: quapropter iſſe poſſemus: alii tradunt ſi nõ degenerauiſſem⁹ a nr̃is parentibus: uel ſi maſculi eſſemus & non delũbes. Sũma de lũbe ſaliua. Hoc natat ĩ labris & in udo ẽ menas & atys: de lũbe ẽ carmẽ adũbratũ nihilq̃ fidei hñs uel fractũ eneruẽ: q in lũbis & renibus uirtus eſt ꝙ dicit iſtos nõ habere. In udo ẽ menas & atys: ĩ upo ĩ palato: unde humero naſcitur: athyn nãq̃ & menã dicere ꝓmptũ ẽ: & ſine tormento cogitatum uenit ore primo emiſſum. Nec pluteũ cædit nec demorſos ſapit ungues: molles ſenſus ẽ: qũo põt eẽ ſenſatum carmen ſcribentis: quum ingeniũ leuitas non pondus ſequatur: ꝙ nec diu cogitatũ eſt nec ſtructũ manu q̃rentis aliqd mirificũ afferre: aut ungues ſurſum ĩdignatione riſiſſe. Nam qui cum cura ſcribunt: ita ĩtenduntur ut ĩdeo pulpitum uel tabulã feriant interdum ungues corrodãt: ut Horatius libro primo ſermonũ. Sæpe caput ſcalpere uiuos corrodere ungues: quorum nihil faciunt læuium carminũ autores. Sed qd op⁹ teneras mordaci radere uero auriculas: teneras: ideſt molles uel tractabiles: uel ſe caſtigat: ꝙ ſe nimium libere gerat uel libellum reſpondet apud quem Perſius ut ſupra dictum eſt. Incoato ſermone figuraliter inductis perſonis locutus eſt: ergo uera ſunt inquit quæ dicis: ſed minime eſt opus mordaci uero auriculas eorum radere. i. perſtringere uel lacerare. Et bene mordaci uero: dixit ueritas enim habet morſum & odium creat.

IOAN. BRI. ¶ Hæc fierent ſi teſticuli uena ulla paterni: ĩdignatur poeta q̄d ſemp de Baccho tñ & cybele ſcribãt: & dura nimis & plena carmina oñdẽs id prouenire ex nimia poetaꝝ incuria: qui ſi diligentius ſtilo ſuo uterent̃: elimatius ſcriberent. Eſt igitur ſenſus. Si nos haberemus aliquid maioꝝ noſtroꝝ: hæc a nobis nõ fierent. Sũma delũbe ſaliua hoc natat ĩ labris: ideſt hoc tñ poetis tẽporũ noſtrorum ĩ ꝓmptu ẽ: ut de Baccho & Cybele ſcribant: quoꝝ ſacrificia cõmunia fuiſſe apud Phryges autorẽ Strabone prodũtur. Nã ita Home. ĩ palamede choꝝ loquẽtẽ dicit. Cũ patre libero laſciuiens: q per idã lætatur chara cũ matre tympanoꝝ ſonitu & congregãtes in unum Sylenũ & Marſiam Olympũ & tibiaꝝ q̃rentes repertores: celebranteſq̃ rurſus Bacchia: & phrygia ſi ſimul conferunt: Delũbe: ueluti ſolutũ & eneruẽ: tanta repletione fertur carmẽ: q̃lia ſunt quæ ꝓceſſerũt Scribit Tacitus Cice. a Caluo male audiuiſſe tanq̃ ſolutum & eneruẽ. a Bruto autẽ: ut ipſius uerbis utar tanq̃ fractum & elumbẽ. In labris & in udo. Exaggeratio ẽ rei: nã idẽ ẽ in ſaliua: ĩ labris: in udo. Mænas. i. carmẽ: de Baccho: ut illa. Torua mimalloneis ĩplerunt cornua bõbis. Atys propter id berecyntius atys. Nec pluteum cædit: incuriam notat poetarum. Sic Hora. de Lucilio: & ĩ uerſus faciendo ſæpe caput ſcaberet uiuos: & roderet ungues. Sæpe ſtilum uertens iterum quæ digna legi ſum ſcripturus: nã in uerſibus faciendis: cum res & uerba non ſuppetant: præ indignatione pletumq̃ poetæ. Et pluteum percutiunt: & ungues rodunt cogitando quæ dicant. Pluteum. plutei crates erant corio crudo intẽtæ: quæ ſolebãt: ut ſcri. Feſtus opponi militibus opus facientibus: & appellabantur militares. Nũc ẽt tabulæ qb⁹ qd ꝓſcpit̃ eodẽ noĩe ſignificãt̃. Sed qd opus teneras: monitorẽ ĩtroducit ſibi cauẽdũ eẽ ne ſupplicio efficiat̃ dũ tã apte nobilitatẽ ĩſectat̃. q. d. ſupuacaneũ eẽ. Teneras: Neronis potiſſimũ & cæterorũ nobiliũ ut ſupra. Nõ ſi q̃ elegidia erudi. Dictarũt ꝓceres. Radere: rephẽdere: mordere tãgere. Tractũ a medicis q cultro uulnera radere & reſecare ſolẽt: ut alibi Perſi⁹. Pallẽtes tradere mores Doctus.

Pluteum

BAR. FON. ¶ Hæc fierent: ĩdignãter cum acrimonia uultus: & ceruicis agitatione: uoceq̃ clariori legẽdũ ẽ. Ait enim Perſius: Si quid in nobis utilitatis patriæ ſupereſſet: nequaq̃ ſcripta eiuſmodi probaremus. Hoc de lumbe natat ĩ labris: Hæc mollia & eneruia ſæpe legimus: crebro quæ in ore habemus. Genitalis autẽ ſeminis ſedes in lumbis eſt. Vnde a ſacris litteris lũbos: ut præcingamus: admonemur. De lumbe uero hoĩem effœminatum & mollem ob nimiam uenerẽ dicimus: Hinc de lumbe carmẽ ore laſciuo minimeq̃ uirili transfertur. Et in udo ẽ menas & atys: de menade atq̃ aty uerſus crebro leguntur: In tranſlatione autem uerborum manet. Nam cum ſaliuam ac natare poſuerit: nũc merito udum addidit. Vocis enim inter udũ ẽ: q̃ p udã arteriaꝝ ac faucium uiã labit̃. Verg. de almone. Hæſit. n. ſub gutture uulnus & udæ uocis iter.

Nec pluteum cædit: nec demorſos ſapit ungues. Neq̃ accurate neq̃ appoſite ſcriptum ẽ: ex Horatio uero trãſtulit: q ĩ ſermonib⁹ ait. Et ĩ uerſu faciẽdo: Sæpe caput ſcaberet uiuos & roderet ungues. Stil⁹ ãt tardus poti⁹ ac diligẽs q̃ celer & languidus eẽ debet. Nã qd bñ ſcribit̃ ſatis celeriter ſcribitur. Qui uero morã ſtilo iudiciumq̃ apponunt ĩ ipſo limæ labore irati interdum & caput ſcabunt & pluteos cædunt & extremos ungues morſicant: q̃ tñ corã aliis fieri nõ decet. Nã ut ſcri. Quinti. Ridicula ſunt niſi cum ſoli ſum⁹.

Nec pluteum cædit: Plutei proprie crates e corio crudo intentæ ſunt: quæ militibus opus faciẽtibus: ne ab hoſtibus lædi poſſẽt opponebantur. Poſtea uero etiã tabulæ: quibus aliquid præſepiretur: eodẽ nomine dictæ ſunt: hinc librorum & tabularum: ſignorũq; repoſitoria plutei appellant. Iuuena. Et iubet archetypos pluteũ ſeruare cleãtes. Sed quid opus teneras mordaci radere uero auriculas: iterrogat aduerſarius quid cauſæ ſit: cur alios reprehẽdẽdo odiũ in ſe cõtrahit. Admonet aũt ex eiuſmodi ſcriptis mortis ei periculum iminere. Magna uero ĩ his uerbis ẽ uis. Nã mordax uerũ eẽ & nõ tãgere ſed radere aures atq; teneras dixit: utpote: quæ celerius reprehẽſionẽ admittant proptereaq; uehemẽtius indignẽtur.

Auriculas uide ſis ne maiorũ tibi forte
Limina frigeſcant: ſonat hic de nare canina
Littera: per me equidẽ ſint oĩa protinus alba
Nil moror: euge: oẽs eteni bñ miræ eritis res
Hoc iuuat: hic inquis ueto qſq̃ faxit oletum
Pinge duos angues: ſacer eſt pueri loc9 extra:
Meite diſcedo: ſecuit Lucilius urbẽm.

¶ Vide ſis ne maioru; tibi forte limina frigeſcãt: ſis. i. ſodes: aut certe ſi uis ecce ꝓdico tibi caue renũtiẽt tibi potẽtũ familiaritas & excludaris de domo amicorum cũ uis uera loqui: aut. Certe limina frigeſcãt: nõ calefacta fricatiõe tua: aut certe q̃ſi pſona loquitur. Sis: apud antiquos pro ſi uis. Sonat hic de nare canina littera: hic. i. in domo diuitum: nam canes laceſſiti ſic irruũt minitabũdi. Exprime idẽ facturos diuites ait ſi uerũ audiãt. Per me equidẽ ſint omnia protin9 alba: & Perſius: ꝙ ergo iraſcũtur ſi aliq de eis dixero nihil dico: ſint omnia. Alba. i. bona qũo cũ malum nigrum dicimus: ut Horatius hic niger eſt hũc tu romanæ caueto: maneãt qui nigrũ in cãdida uertũt. Euge oẽs hæc ps orõnis laus ẽ. Hoc iuuat hic inqs ueto qſq̃ faxit oletũ pinge duos angues: inquis ꝙ hoc delectat auris eorum ut ueritatẽ non audiãt: ſi ita ẽ conſentio & ego uoluntati tuæ: neq; audeo carmina tua in quoq; uitiare: nõ ueritati ſed uoluntati tuæ iſeruiens ut pueris: ne in loco ſacro micturiãt anguium pictura terrori eſt: ergo tã ualide interdicunt diuites ne uituperent queq̃ qui aliquem locum urina olere uolunt: pingunt duos ſerpentes iuxta cõſecrationis ſimilitudine; faxit priſca conſuetudine ꝓ faciet Allegoricos: nolo qſq̃ uituperet: pinge duos angues ſub ſpecie relegationis mingere uolentes ſubmoueãt: mos ãt erat ut tabernarii cupiẽtes ne mingerent ſtationum ſuarum angulos pĩgebant ſupra duos angues: deinde iterdicere micturientibus oſidentes eis religionẽ loci: ergo exemplo iterrogat amicũ uis a me neminem maledici deſini q̃ uitia caſtigauit: ſed ut rideret & is qui emẽdabat quãuis circa eius uiſcera medẽdi præcepta uerſentur ita ut amici qui eum audierent recitare Horatium reputabant nõ tangi uel uitia ipſorum deinde cum dicta apud ſe diligẽtius ꝑtractarent uiderũt uitia ſua ꝑ illum deſcripta in laudem eius lacerando minuere non paſſi ſunt.

¶ Vide ſis ne maiorũ: æmulatio ẽ Horatii. O puer ut ſis uitalis metuo: & maiorum ne quis amic9 Frigore te feriat. Vide ſis: ideſt uide ſi uis hoc ẽ caue tibi: q̃a ĩpatiua uerba uelut cõtumelioſa ſunt: addebãt ueteres ſis: qđ ſignificat ſi uis. Frigeſcãt: tibi frigida fiãt horrore mortis: ut illud Horatii. Ne qs amicus Frigore te feriat. i. horrore mortis: ut Porphyrio iterptat. Verg. i. xii. de morte Turni. Aſt illi ſoluũtur frigore mẽbra. i. morte. Sonat hic de nare canina littera. i. ĩ domo Neronis aut diuitũ. Littera canina dr̃. r. quã canes reſtrictis dẽtib9 iterãt. Lucil. Irritata canis qđ r. q̃ plurima dicat. Nã irritari dicũtur proprie canes. Per me equidẽ ſint oĩa ꝑtinus alba: permiſſio ẽ: nõ ex uolũtate ſed ex ſtomacho ꝓficiſcẽs. i. quãtũ ĩ me ẽ cõceſſero oĩa eẽ optĩa. Alba: cãdida: polita: ſine macula. Nil moror: magno cũ ardore hæc a poeta dicuntur: & præcipitanter legenda ſũt ne ĩdignatio oſidat. Nil moror: quaſi ꝑ timore abiturus ſit: ſeqt. n. diſcedo. Euge: exultãtis ẽ & aſſentiẽtis: nã & ſe oĩa ꝓbaturũ dicit. Ironia ẽ. Oẽs res eritis miræ ꝑ me. i. ego laudabo poſthac oĩa ſcripta quaſi mira & egregia: nec ullo loco carpẽda. Hoc iuuat: eos irridet qui ĩ aſſẽtationibus delectãtur: ut de ſcriptis ſuis qđ diſpliceat nolint audire. Hoc iuuat: q̃ſi monitor dicat. Ita placet Perſi. ut oĩa laudes. Hic ĩquis ueto faxit oletũ: allegoria ẽ. i. nolo qſq̃ carmina meã reꝑhẽdat. Veto: hoc uerbo ueto ĩnuit neronẽ reꝑhendi: cui9 ẽ & uetare & ĩperare. Hic. i. ĩ carmine meo. Faxit: faciat.

Oletũ: ſtercus ẽ humanũ. Veranius: ſacerdotula ĩ ſacrario Martiali fecit oletũ. Pinge duos angues: uelut offenſus poeta hoc dicto ĩ ĩdignationẽ ꝓrũpit. Sẽſus ẽ. Si nõ uis tua carmia reꝑhẽdi: ea aliquo ſigno: ut a me cognoſcãtur tibi notãda ſũt. Pinge duos angues: nullũ locũ autore Seruio antiqui putauerũt eẽ ſine Genio: q ꝑ anguẽ ſæpe oſtendebatur: ut pueri territi pictura ſerpẽtis locũ ut ſacrũ uenerent: nec in eo meierent: unde Verg. lib. v. loquẽs de ſerpẽte qui e tumulo Anchiſæ exierat oſtẽdere id uidetur. Incert9 genium ue loci famulũ ne parentis eſſe putet. Sacer ẽ locus: Ironia ẽ: quaſi dicat: Carmina noſtrorũ poetarum tangenda non ſunt. Diſce: bene iratus diſceſſum minatur ſic ſupra. Nil moror. Secuit Lucilius urbẽ: ĩdignat eã ſibi libertatẽ ſcribẽdi eripi: quæ olim Lucilio & Horatio conceſſa fuit: nã añ occupatam remp. ab ĩperatoribus Lucilius mira carminis acerbitate multos noĩatim ĩſectatus ẽ: unde Horati. de Lucilio. Aut læſo doluere Metello Famoſiſq; lupo coopto uerſibus. At q primores populi arripuit populũq; tributim. Lucilius poeta ſatyricus natus eſt uno anno anteq̃ Carthago in ditionẽ romanorum ꝑ Scipionẽ redacta ẽ: ãno ãt ætatis. xlvi. neapoli mortuus: & publico funere elatus ẽ: quo anno Furius bibaculus poeta natus eſt Cræmonæ. Et cymbri ſuperati ſũt a Mario. Secuit urbẽ: ueluti gladio dilacerauit. Iuue. Enſe uelut ſtricto quotiens Lucilius ardens infremuit. Hora. Qui ſale multo urbem defricuit.

¶ Vide ſis ne maiorum tibi forte limina frigeſcant. Vide ſi ſatyram ſcripſeris ne a potentioribus occidaris.

CORN. IOAN. BRI. Lr̃a canĩa Oletum Genius Lucilius BAR. FON.

Frigeſcere.n.ſibi potētioꝝ limina nihil ē aliud q̃ potētioribus frigore:hoc ē morte:quæ frigus ui caloris
extincta inducit feriri. Totus uero hic locus ex trematiāo admonitu apud Hora.ſūptus ē.O puer ut ſis ui-
talis metuo:& maioꝝ ne quis amicus frigore te feriat. Sonat hic de nare canina littera:hac tua in ſatyra
tāta ineſt mordacitas quāta irritatus canis ringendo ſolet oſtendere.R.aūt lr̄a canibus tribuit̄.Irati enī ca-
nes reſtrictis dentibus.R.lr̄am ringendo exprimūt.Vnde & irritare Dona.auctore deductū ē.Per me eq-
dem ſint omnia protinus alba.Ironice reſpondet Perſius quantū ad me pertinet:nemo nigra turpiqꝫ nota
afficietur:nihil enim ī quēpiā ſcribam. Euge bene omnes mire eritis res aſſentiētis ꝓpe: & quaſi ſponte
ſua cōgratulantis ꝙ bene ſe res habebit:ſi ſatyram non attigerit.Totum uero per Ironiam cum riſu legen-
dum eſt.Nam tacite cum irridens omnia uitia hominum ſe deſcripturum ſignificat. Hoc iuuat:Si ꝓpe
mentē tuam perſpicio:quēq̃ nō rep̄hendi te iuuat. Hic inquis ueto quiſq̃ faxit o'etum.Veto ne quis hic
uentrem exoneret.In re autē ſubſordida ſimilitudo aſſumpta'eſt.Ait enim.Hic uetas excremēta deponi:q̃ſi
ſatyrici carminis graue olentia quēq̃ potētiorum notari prohibes.Oletum uero ab oleo quod in præteri-
to & olui facit:& oleui:unde oletum deducitur:tractum ē:autore aūt Feſto ſtercus humanum ſignificat.
Veranius ſacerdotula in ſacrario fecit oletum:proprie uero pro loco:in quo meimus atqꝫ excernimus:po-
nitur.Tacitus in nerone:Gymnaſium eo anno dedicatum a nerone:præbitumqꝫ oletuꝫ equiti ac ſenatui.
Pinge duos angues:qm̄ hic exercēdū:hoc eſt in aliquē primatē inuehendum eſſe:ne qcq̃ cenſes. Pinge
aliquod ſignū:quo moneat a quibus mihi ſit abſtinendum:genium uero loci per angues oſtendit:nā lo-
cum nullū ueteres carere genio putauerunt:quod per anguium picturam genio ſacratorū demonſtrabat̄.
Verg.Incertus genium ne loci:famulum ne parentis eē putet.Duplex uero eorum genus eſt autore Pli.no-
no & uigeſimo.Quidam.n.in aqua uiuit:nōnulli in terram uiuūt inter ſe fere ꝑſimiles.Pulcherrimū ue-
ro anguium genus ē quod in aqua uiuit hydri uocantur:ſed hi noxiiꝰac nulli ſerpentium īferiore ueneno.
Cæteri placidi ac fere ſemꝑ innocui ſunt.In terrenis aūt anguibus multa eſſe remedia credebantur:uulgoqꝫ
comæ & in domibus paſcebantur.Aeſculapioqꝫ ſalutis ac medicinæ deo conſacrabantur pueri ſacer eſt lo
cus:extra meite.Veteres quibus in locis oletum fieri uolebant angues tanq̃ loci genium depingebāt:quo ſi-
gno perſpecto inde metu pueri diſcedebant:ꝑ quā ſimilitudinem pollicetur:ſi ſibi oſtenderit:a quibꝰabſti-
nendum ſit non in eos quippiam ſe ſcriptūrum:ſed illi hinc tāq̃ e loco quodā uetito diſceſſurū. Diſcedo
ſeparatim a reliquis hoc uerbū cū aliquo īteruallo pronūtiādū ē:quo melius Perſii aſſeueratio de ſua di-
ſceſſione ꝑcipiatur. Secuit Lucilius urbē:cū ſupius nihil ē ſcripturum promiſiſſet:uolūtate nunc īmutata
cum Lucilio inquit Horatioqꝫ licuerit quēuis aperte magna cum libertate rep̄hēdere:cur non & mihi ſaty-
ram ſcribere:uel clanculum concedetur. Secuit:hoc uerbo amaritudinē:acrimoniāqꝫ Lucilii exprimit:
qui non contentus paucos intra ſatyræ legem rep̄hendere:totam urbem acrius flagellarit.

Te lupe:te muti:& genuinum fregit in illis
Omne uafer uitium ridenti flaccus amico
Tangit & admiſſus circum ꝑcordia ludit
Callidus excuſſo populum ſuſpēdere naſo

CORN. ¶Callidꝰ excuſſo populum ſuſpēdere naſo: ſciēs
in populū ſeuire:uel ſcd̄m arbitriū ſuū tractare ue
luti ſtabili ſede excuſſo naſo.i.emuncto unde ītel-
ligitur prudēti:ut ecōtrario qui ſunt ſtulti mi coſi
ita prudentes.

IOAN. BRI. ¶Te lupe:te muti:Lupꝰ& Mutius Albutiꝰ infa
mes fuere tꝑibus Lucilii.De mutio ita Luci. græ-
cū te Albuti q̃ romanū atqꝫ Sabinū municipē po
ti tritamē cēturionū.Et demū chare Tite muti. Genuinū fregit:ſūptū a canibus q irritati hūc & illū dē-
tibus īceſſūt. Genuinū:genuini dētes ſūt hoī nouiſſimi q circiter uiceſimū ānū gignunt̄ multis & octo-
geſimo:autor ē Pli.dicti qd̄ a genis:ut ſcri.Feſt.pēdeāt. Oē uafer uitiū:mirū Horatii īgeniū oſtēdit qui
tāta carminis urbanitate uitia hoīum īſectatur:ut eos ēt ī riſum moueat. Vafer:afri ꝑfidi ſemꝑ ſūt hīti:
unde uafros hoīes dicimꝰcallidos & aſtutos quaſi ualde afros. Ludit.uerſatur urget. Præcordia: uno
noīe:ut ſcribit Pli.exta in hoīe dicimus. Populū ſuſpēdere:ſubſannare.i.ꝑ faſtidium quoddā deridere.
Hora.Naſo ſuſpendis adunco.Naribus enim autore Fabio deriſus contemptus faſtidium ſignificari ſo-
let. Excuſſo:extorto & moto:ut fieri ſolet in deriſu.Horatius autem dixit.Naſo unco.

Genuini dentes

Vafri

BAR. FON. ¶Te lupe:te muti:Luciliū maiorē Pōpeii magni fuiſſe cōſtat.Nā Pōpeii auia Lucilii ſoror fuit eiꝰnobi-
litatis.Hora.ī ſermonibꝰmeminit.Quicqd ſū ego quāuis īfra Lucilii ſēſū.Ex arūca uero urbe nō ꝓcul a
pōtinis paludibꝰgenus duxit.Iuue.Per quē magnus equos auruncæ flexit alūnus.Acer aūt & uiolēs poeta
fuit:primuſqꝫ apud latinos ſatyrā ſcripſit.Sed ī primo eiꝰlibro:ut apud Seruiū legit̄.Dii cōciliū hēre: &
de īteritu lupi cuiuſdā ī repub.ducis agere īducūt̄.Mutiū quoqꝫ ꝓpotētē:ſed malū ac noxiū ciuē carmine
ſuo ꝑſtrixit.De lupo.Hor.Famoſiſqꝫ lupo coopto uerſibꝰ.De Mutio.Iuue.Quid refert ſcriptis ignoſcat
Mutius an nō. Et genuinū fregit ī illis:q alios rep̄hēdūt:genuinū dētē agitare q̃ſi cōtōdere morſibꝰ lace-
rareqꝫ dicūt̄.Hiero.ad Marcellā.In pleriſqꝫ ꝓuitiis familiare ē:ut genuino dēte ſe lacerēt.Verū quoniaꝫ ad
genuinū ꝑuētū ē:nō ꝓter rē eē uidebit̄:ſi pauca de dētibꝰ Celſū Pliniūqꝫ ſecuti ſcripſerimus.Duriores oſſe
dētes ſūt quoꝝ ꝑs maxillæ ꝑs ſupiori oſſi malaꝝ hæret.In hūano āt ore q̃terni ordines dētiū ſūt.Ex his q̃
terni primi lati & acuti& qbꝰprimo morſus affigit̄:primores nr̄is qa primi ſūt temici a græcis:qa ſecāt di
cūtur.Poſt hos rotundi aliquatenꝰ& ī ſerræ modū acuti:canini locati ſūt:q hos loco tertio ſubſequūt̄ du-
plices ac cibū cōficiētes molares dicūt̄.Iuue.Interqꝫ molares difficile creſcente cibo.Vltimi oīum genuini

ſunt q ſero gigni ſolēt. Nā circiter. xx. annū q̄ſq̄ & . lxxx. naſcūtur: qm̄ uero a genis depēdeāt genuini co/gnominant̄. Et admiſſus circū p̄cordia ludit. Extra hoi: ut Pli. xi. li. ſcribit. Ab iferiori uiſcez pte ſepantur mēbranis q̄ p̄cordia: qa cordi ptendūtur: appellāt. Quaq̄ ut lib. xxx. idem ait p̄cordia uno noīe exta ī ho mine nūcupam⁹. His ī membranis p̄cipua eſt ſedes hilaritatis: q̄ in titilatu maxime alaz itelligit̄ nō alibi tenuiore cute humana: ob q̄d maxīa illic dulcedo ſcabendi eſt: Cuius rei Perſi⁹ nō ignar⁹ a lectorib⁹ admiſ/ſum Horatiū circa p̄cordia ludere: & eos q̄ſi titilare ſignificat. Q̄d ſane ad Horatianos ſales referendū eſt.

Callid⁹ excuſſo populū ſuſpendere naſo: doct⁹ populū rep̄hendere ac ridere: Naſū. n. cōtrahim⁹: cū ali/quem deridem⁹ uñ naſuti p rep̄henſorib⁹ atq̄ irriſorib⁹ capiūt̄. Mar. Naſut⁹ ſis uſq̄ licet: ſis deniq̄ naſus. Callidi uero: u ſcri. Ci. iii. de natura deoz li. dicti ſunt quoz tāq̄ manus ope: ſic animus uſu cōcaluit.

Mē mutire nefas: nec clā: nec ſcrobe: nec uſq̄
Hic tamen infodiam uidi: uidi ipſe libelle
Auriculas aſini quis nō hēt: hoc ego opertū
Hoc ridere meum tam nil nulla tibi uendo:

¶ Men mutire nefas: hoc dicit Lucili⁹. Liber rep/hēdit ābos. Horati⁹. mihi aut aliqd mutit̄ nimiū eſt puerbialiter dr̄ mutilū. i. nullū emiſeris uerbū nec clā. i. nec tā occulte ita dictum eſt: ut ſi dixiſſet men mutire nefas: nūc cōſequens eſt. Nec clā: nec cum ſcrobe nefas: uñ tāgit hiſtoriā q̄ talis eſt: Mida rex lidiæ fuit cognitor adhibitus a Marſia & appollinæ decertātibus iter ſe: quoz audita cā/tilena p̄poſuit Marſiā. Iratus Apollo dānauit eius ſtultitiā aurib⁹ aſininis: q̄s ob oīum aſpectu corona im poſita phiberet dū tōderet̄ a ſuo liberto tonſore: metuēns diuulgari: pœnā ei īpoſuit: quū ſilentiū intra ſe retinere nō poſſet: ſcrobem fecit ita q̄ uiderat: terræ icuſauit ſiqdem: ex eadem cāna paſtores fiſtulā fecerūt & cum ipſi aliqd decātare uellent fiſtula tōſoris uerba narrabat: hoc eſt mida res auriculas aſini habet q̄d āt iculcatum ſeminib⁹ fuerat hoc ipm̄ cāna cātabat: hoc ergo Perſi⁹ dicit: Nec illi⁹ more tonſoris dum lice/bat ſupra ſcrobem canere: qa nō licet mihi aperte: nec clā cōq̄ſtionibus uti. Hic tñ īfodiā: put ille ſcrobi īſuſurauit: ego libello meo cōmittā. Infodiā. i. īcipiā ad librū meū dicere. O libelle uide hoīes ſtultos in hac ciuitate: & dr̄ Neronē & Clodiū tetigiſſe ſub allegoria Midæ q aures maxīas hūerūt deīdeq̄ Perſi⁹ ſic ſcripſit auriculas aſini Mida rex hēt: ſed Cornut⁹ hoc mutauit: ita ponēs. Auriculas aſini q̄s nō hēt: ue/ritus Nero ī ſe dictū putaret: pſeuerat āt ī methaphora q̄ dixit īfodiā qa ſupi⁹ dixit. In ſcrobe: q̄s nō hēt p Mida rege poſuit. Hoc ego optū: Hoc ridere meū nulla tibi uādo. Iliadæ: ſenſus ē hoc carmē meū q̄d latens ē obſcuz nulli⁹ momēti & ridiculoſū atq̄ ieptū q̄d ego cōpoſui: quo delector quo rideo nō tibi illd̄ dem. ſi mihi des Iliadem labeonis aut Neronis troadas: ſcripſit enim Nero troiā hoc autem per Ironiam dicit libellus meus: occultus non ſignificat plebeam perſonam montarii quoniam in Neronem dixit.

¶ Men mutire nefas: ergo iqt Lucilio & Horatio tāta libertas cōceſſa fuit & mihi loq nō licet: cū iterroga/tiōe legēdū ē. Mutire loq. Ennius. Palā mutire hoī plæbeio piaculū ē. Terē. ī andria. Nihil iā mutire au/deo. Nec ſcrobe: alludit ad fabulā midæ q̄ talis ē. Cū iter marſyā: ſiue ut alii uolūt Pana & Apollinem: orta ē cōtētio de laude catilinæ: uictoriaq̄ iudice Thmolo ſtaret Apollini: oēſq̄ Thmoli iudiciū pbarent: ſolus midas Pani fauit. Qua re Apollo iratus ei: ut aures aſininæ eēnt effecit: quā deformitatē cū uelamen/tis tegeret ſolus tonſor uidit. Verū cū id uereret̄ loq: nec tamē reticeret poſſet effoſſæ telluri illd̄ īſuſurrauit. Natæ ide harūdines ſūt: q̄ uētorū flatu agitatæ ſecretā turpitudinē Midæ īdicauerūt: hūc āt Gordii filium fuiſſe regē phrygū ditiſſimū tradūt Herodot⁹ lib. prīo & Trogus undecīo: cui⁹ pr̄ Gordius ab agricultura ad īperiū ē euectus: ab cuius noīe iter phrygiā minorē & maiorē erat gordiæ urbs: ī q̄ ſeruabat̄ plauſtrū: q̄d olim gordii fuerat. Midas āt ſāguine: ut ſcribit Euſebi⁹ tauri e poto extinct⁹ ē. Nec uſq̄: diſtīguēdū ē: & cū īterrogatiōe & īdignatiōe legēdū. Hic tñ ī fodiā: ī hoc meo libello īſerā: ut ille Scrobi īmurmurauit: pſtat ī metaphora. Vidi: uidi ipſe libelle auriculas aſini q̄s nō hēt: hæc ſūt q̄ uelut ſecreta libello ſuo dicit cōmiſſum: hoc ſignificat neminē eē: q ut laudis & aſſētatiōis cupidus nō irrideat̄: illud reſpexit. Nec ma/nus auriculas imitata ē mobilis albas. Auriculas aſini q̄s nō hēt: ideſt q̄s nō irrideat̄: receptū tñ ē a Per/ſio ſcriptū fuiſſe auricula aſini Midas hēt: ſed quia ī Neronē dictū uideri potuiſſet a Cornuto mutatā fuiſ/ſe: nā is: ut ſcribit Trāquillus: tāta laudis cupiditate agitabat̄: ut orationis carminiſq̄ latini. Coronā de q̄ honeſtiſſimus quiſq̄ cōtēderat ipoz cōſēſu cōceſſā ſibi recepit. Vidi uidi: geminatio facta ē mira excā/deſcētia & riſu ſatyrico legēdū. Hoc ego optū: Hoc ridere meū tā nil nulla tibi uendo Iliade. hoc pendet ex ſtomacho eoz carminū. Ne mihi polydamas aut troades labeonē Prætulerit: q̄ſi dicat: hic libell⁹ me⁹ quē nullius ptii eē dicitis. Iliadi labeonis nō ē poſtponēdus hoc totū ī iuidiā Neronis dicit: qui & troica ſcripſerit. i. captiuitatem Ilii quā ardente urbe: ut diximus cantauit: ut ſcribit Trāquillus: & tātopere: ut di ctum eſt Labeonem fouerit quia de rebus ilienſibus ſcripſiſſet. Hoc ego opertum: hoc occultum & ſecre tum meum propter id. Hic tamen in fodiam. Hoc ridere meum: hinc monſtratur totū fere ſatyrā riſu le/gendā eē. Hoc pēdet ex illo. Sed ſuq̄ petulāti ſplene cachīo. Tā nil: q̄d Nero paruifacit & Roma. hoc illd̄ ſpectat. Quis leget hæc: min tu iſtud ais: nemo hercule. Nulla Iliadæ aut labeonis aut Neronis qui troi ca ut dictum eſt: ſcripſit Iuuenalis. Nunq̄ cātauit Horeſtes Troica non ſcripſit.

¶ Men mutire nefas: cum Lucil. atq̄ Hora. acriter & apte reprehenderint: nōne me loqui uel clāculū per/miſſum erit. Nec cum ſcrobe: Scrobs foſſa intra terram manu facta eſt ad uineas uel arbores conferen/das: uel metalla: & q̄cūq̄ alia fœdiēda. Nuſq̄: rñdet aduerſari⁹: ne ī ſcrobe quidē & occulte licere ei queq̄

CORN. — Midas — Apollo — Scrobes — Nero — Clodius — Cornutus — IOAN. BRI. — Midæ fabulæ — BAR. FON.

corripere. Poſſumus & aliter ordinare: ut cũ Perſius dixerit: Eſt ne mutire ac loqui nefas ille reſpondeat. Nec clã nec te cũ ſcrobe in alteꝝ loqui decet. Qua quidẽ prohibitiõe Perſius ſubiratꝰ quaſi ĩterrogãs cũ ĩdignatione de rugata frõte rñdeat. Nuſq̃ hoc ẽ: nõne ſaltẽ clã & cũ ſcrobe mutire poſſum. Ac deĩde cu; aliquãtulo ĩteruallo ſedata uoce ſubiungat. Hic tñ ĩ fodiã: hunc ſuum libellum ſignificas. Vidi uidi: cõduplicatio ẽ color eiuſdẽ uerbi iteratiõe ad maiorem affectum animi exprimẽdum magis q̃ q̄d ſentit ĩ auditorum animis infigẽdum. Cice. pro Milone. Erit erit illud profecto tẽpus & illuceſcent aliquãdo dies.

Auriculas aſini: quis qs nõ habet. Mydas Gordii filiꝰ phrygiæ rex ĩter Marſiam: uelut Ouidius ſcri. inter Panem atq; Apollinem iudex electus ex hebeti ſuo ingenio cum ſñiam pro Marſia tuliſſet Apollo eum aſininis auribus deturpauit: hæc aurium deformitas cum cæteros omnis præter tonſorem eius latere: tonſor uero nec reticere uiſum poſſet: nec prodere cuiq̃ auderet: in agrum receſſit: ſcrobemq; effodit: ac capite ĩ cã demiſſo tenũi uocula rettulit: quales Midæ aures reſpexiſſet: non multopoſt: cũ arundines ibi natæ læui aura motarentur: eadem uerba quæ tonſor regius ſcrobi dixerat: referebant: hoc eſt. Auriculas aſini: Mida rex habet: quo pacto hunc uerſum primo poeta poſuit. Sed poſtea monente Cornuto: ut nunc legitur: immutauit ne tam apte in ſe dictum Nero aduerteret. Cæterum mihi eiuſmodi figmentum diligentiꝰ perſcrutanti ſimile ueri fit quod philoſtratus lib. vi. his uerbis ſcri. Ipſe. n. Mida ſatyrorum genus participauit: quod ipſius aures manifeſtant. Satyrus igitur quidam per affinitatem ipi illudebãt in Midæ aures calumnias iactans: nec uoce ſolum: ueꝝ etiã tybiis in ipſum carmina decãtabat. Hoc ego opertum: hoc q̄d clãculum ſcribo: q̄dq; tã paruifieri: & a quoq̃ lectum iri exiſtimas: nulla acciana Iliade cõmutarem.

Iliade: audaci quicũq; afflate cratino
Iratũ eupolidẽ prægrãdi cum ſene palles:
Aſpice: & hæc: ſi forte aliq̄d decoctiꝰ audis:
Vnde uaporata lector mihi ferueat aure:
Nõ hic qui ĩ crepidas graiorũ ludere geſtit

CORN. ❡ Audaci q̄cũq; afflate cratino: Iratũ eupolidẽ p̄grãdi cũ ſene palles: Metaphora ab incendio afflatus ẽ cratinꝰ Eupolis & Ariſtophanes græcaꝝ comœdiaꝝ autores fuere: ut meminit Horatius Eupolis atq; Cratinꝰ Ariſtophanes ꝙ poetæ priõ ẽt exẽplũ dederũt rectæ ſcribẽdi: q cum amaritudine multa multũ ĩuecti ſũt ĩ principes ciuitatis pp ꝙ lege. xii. tabulaꝝ cautũ ẽ: ut fuſte feriret̃ q publicæ ĩuehebat̃: nã unicuiq; ſuũ epithetõ dedit: ſiq̄dẽ cratinũ audacẽ dixit. Iratũ Eupolidẽ. Ariſtophanẽ p̄grãdẽ. q̄a nullꝰ eũ poeta ſatyrographꝰ aſcedit: & hæc dicit. Qui afflatꝰ es crati. ẽt palles legẽdo ariſtophanẽ: & mea carmĩa lege. Aſpice hæc ſi forte aliq̄d decoctiꝰ audis: metaphora ſũpta a uino q̄d coq̄t̃ ad dulcedinẽ: aut certe ad trãſlationẽ de cõflato auro uel argẽto q̃ quãto coquũt̃ tãto magis p̄fulgẽt: ergo hoc dicit: uide ſi pñt tibi mea carmĩa placere ſiq̄d ĩ meis dictis pulchꝝ ĩueneris: q̄cũq; ĩſtructũ aĩu; cratini ſatyra mihi uenis auditor. Decoctiꝰ: uaporata trãſlatõis pulchræ Vñ uaporata lector mihi ferueat aure. Vñ: illoꝝ ſcriptis accẽſus ueniat: q uult mea carmĩa legere. Nõ hic q ĩ crepidas graioꝝ ludere geſtit: ſi nulliꝰ uerbi pẽſator moribꝰ. ſ. ſordidꝰ: & hoc dicit: ñ ille me legat: q hĩtu græcoꝝ mea uult irridere carmina cũ ſit impudicus: & iocari ſibi ſine urbanitate permittet: hoc de Nerone

Tragœdia graphos qui inuehitur contra tragœdia graphos: alter qui patitur philoſophorum calciamenta riſu digna iudicare geſtit. i. gaudet. Trepidas: caligulas quibus philoſophi utuntur.

❡ Audaci quicũq; afflate cratino: hoc loco monet uulgi iudiciũ nõ ẽẽ magnifaciẽdũ: ſed doctoꝝ tm̃ uirorum. Iuxta illud Horatii. Neq; te ut miret̃ turba labores. Cõtẽtus paucis lectoribꝰ: Ait igit̃ eos uelle lectores ẽẽ ſui opis: qui diligẽter euoluerint & uiderĩt comœdias Cratini. Eupolidis: atq; Ariſtophanis: qui tres comœdiæ priſcæ p̄cipui ſcriptores ciuiũ uitia fœcũdiſſima libertate notauerũt: uñ Hora. Eupolis atq; cratinus Ariſtophaneſq; poetæ. Atq; alii quorum comœdia priſca uiroꝝ. Si quis erat dignꝰ deſcribi q̄d malus aut fur. Quod mœchꝰ foret: aut ſiccarĩꝰ aut alioquin Famoſus multa cũ libertate notabãt. Taliũ igitur iudicio: ut doctiſſimoꝝ ſtãdũ ẽẽ docet. Afflate: ĩbute: quidã aura ſcriptoꝝ cratini reſp̄ſe. Sũptũ ẽ ab in cẽdio alicuiꝰ rei. Audaci: unicuiq; epitheton ſuũ dedit. Iratũ: ĩ uitia. Eupolidẽ: hic ducta uxore primitiali nocte mortuus inuentus eſt una cũ puella: unde Oui. Sint tibi coniugii nox prĩa nouiſſima uitæ: Eupolis hoc periit: & noua nupta mõ. Prægrãdi cũ ſene. Ariſtophanẽ ſignificat: cuiꝰ ĩgenioſæ & attici ſalis plenæ extãt comœdiæ. Prægrãdi: an ad ĩgenii excellẽtiã: an ad ætatẽ rettulit: nam utroq; natu maior fuit. Olympiade octuageſima octaua claruit hiiſdem fere temporibus: quibus Pericles mortuꝰ ẽ. Aſpice: & hæc. i. ſatyras meas. Si forte aliquid decoctius audit. Vñ uaporata lector mihi ferueat aure. Senſus ẽ: uide num ĩ meo libello aliquid ĩuenias boni ex quo lector mihi cõciliet̃: & feruẽtior fiat ad mea ſcripta legenda. Modeſtiſſime poeta declarat opus ſuũ utile fore. Decoctius: p̄fectius: ſuauius: trãſlatio ẽ ſũpta a uino quod ad dulcedinẽ cõquit̃. Vñ: ex quo: uñ legẽdũ ẽ nõ ĩde. Lector ferueat mihi: cũ feruore & ardore ſcripta mea legat. Vaporata: aure p̄ſtat ĩ metaphora bene. n. ſubdit uaporata: qua decoctius p̄ceſſit: & itẽ illud. Afflate cratino: Votũ enĩ eſt ab incẽdio ſũptũ. Vaporata. i. uapore ſcriptoꝝ meoꝝ p̄fuſa. Nõ hic qui in trepidas graioꝝ ludere geſtit: arcẽdos oĩno affirmat rudes homines & uulgares ut pote contemptores uirtutis & petulantes a ſui operis lectione. Non hic: ſubaudi ſit lector: nam hic pronomen eſt. Geſtit: delectat̃: geſtire proprie eſt animi ſenſum geſtu corporis indicare. Terẽ. Quid geſtiã: aut quid lætus ſiem. & Verg. Eſt ſtudio incaſſum uideas geſtire lauandi. Ludere: irridere. Crepidas

Geſtire crepidæ graiorum. i. philoſophos: nam crepidæ calciamenta ſunt philoſophorum.

Metaphora · Cratinus · Ariſtophanes · Eupolis · IOAN. BRI. · Eupolis

BAR. FON.

¶ Audaci quicunq; contemptoribus: ſed ab hi qui graues ſcriptores legere aſſueti ſint: & a ſatyra nō abhorreant: legi uult. Cratinus uero atheníenſis & Eupolis atq; Ariſtopha. quem pergrandem ſenem appellat: priſcam comœdiam multa cum libertate animi deſcripſere. Palles: cum pallore regis uitiorū metu. Si forte aliquid decoctius audis. Modeſtiſſime de ſe loquitur. ait enim quicunq; alios ſatyros legiſti meū quoq; hoc opus aſpice niſi forte legi ſit. decoctius autem pro bene concocto & appoſite ſcripto ponit. Contra ſuperius crudos proceres: ꝙ non bene deſcripſerint appellauit. Vnde uaporata lector mihi ferueat aure. Vnde hoc eſt: qua mei operis lectione erubeſcat lector eius a me aure uaporata quadam uetera exemplaria idem habent. Quomodo ſi legemus: non a Perſio: ſed ab aliis antiquioribus ſatyris aurem uaporatam intelligemus. Vaporata aure: hodie quoq; moris eſt: ut quem acriter reprehenderimus ei aurem caleſeciſſe dicamus non ſine cauſa uero in prouerbium hoc uenit. Aures. n. indicia animi ſunt: & in mulieribus commiſſum adulterium rubore produnt. Iuuenalis. Vexataſq; comas: & multum auremq; calentem: in equis etiam & omnium iumentorum genere: ut Pli. xi. uolumine auctor eſt: indicia animi præferunt: feſſis marcidæ: nutantes pauidis: ſubreptæ furentibus: reſolutæ ægris ſunt. Auribus autem aut a uocibus haurien dis impoſitum nomen eſt. unde Verg. Vocemq; his auribus hauſi: aut quia uocem ipſam græci audin uocant: ab auditu per immutationem litteræ aures uelut audes ſunt nominatæ. In crepidas graiorum: crepidas pro philoſophis ponit: quia huiuſmodi calciamenti genere utebantur.

Sordidus: & luſco qui poſſit dicere luſce.
Seſe aliquē credēs italo: quod honore ſupin9
Fregerit heminas areti ædilis iniquas

CORN.

¶ Et luſco qui poſſit dicere luſce: naturalia ſunt ut ſit quis improbus in mor bus ergo qui ſapiens eſt ꝙ naturale eſt uicium non imputat: hoc ergo dicit nec ille mihi ſit auditor q fortunæ uicia deducit ad eos ideſt ſtultus deum moribus deberent eſſe obnoxii. Seſe aliquem credens italo: ꝙ honore ſupinus fregerit heminas areti ædilis iniq̄s: Supin9. i. ſuperbus: hoc inquit: nec ille mihi ſit auditor q ſe putat honoratum & incomparabilem propter dignitatem edilitium in aliquo oppido italis facturus ineq̄les menſuras. Areti ex aretio municipio ubi ſunt aretina uaſa.

Iocus

IOAN. BRI.

¶ Sordidus: uitioſus: immundus: citra uirtutem. Et luſco: qui poſſit dicere luſcē hominem intelligit inſulſum & procacem: qui fortuita uicia boni imputat. Luſco: luſci dicuntur carētes oculo: aut qui parum cernunt. Iuuena. Ambos perdit ille oculos: & luſcis inuidet. Seſe aliquem credens italo ꝙ honore ſupin9 Fregerit heminas areti ædilis iniquas: eos irridet: qui uel minima dignitate fungentes ita in ſuperbiam efferuntur: ut alios præ ſe contemnant. Sicq; hominis amentiam oſtendit. Seſe aliquem: aliqui codices habent ſeſe aliquid credens ideſt ſeipſum magnæ aucoritatis putans. Supinus: ſuperbus: elatus: & erectus: unde reſupinare oritur. Iuuenalis. Aulam reſupinat amici: & Plinius loquēs de potu auium: ſic ſcribit. Sed ex hiis quibus longa ſunt colla interimentes capite reſupinato ueluti infundentes ſibi bibūt. Aedilis: ædiles præerant menſuris: & minimi magiſtratus erant: adoleſcenteſq; prima commendatione creabantur. Cicero legum ſecundo. Sontoq; ædiles curatores urbis: annonæ: ludorumq; ſolennium: olliſq; ad honoris amplioris gradum primus acceſſus eſto. Fregerit heminas: hoc erat: ut diximus etiam officium: Iuuenalis: & de menſura ius dicere: uaſa minora frangere. Heminas: genus menſuræ ſiue ponderis: dragmas ſexaginta: ut ſcribit Plinius pendens Areti: pro aretii: ut pataui pro patauii: nam oppida præter urbem ipſam ædiles habebant. Cicero ad Brutum. Nam conſtituendi municipii cauſa: hoc anno ædilem filium meum fieri uolui & fratris filium: &. M. Ceſium. is enim magiſtratus in noſtro municipio: nec alius ullus creari ſolet. Aretium oppidum eſt hetruriæ fictilibus celebre: nam ex terra aretina fictilia magna laude fiebant: ut ſcri. Pli. Mar. Aretina nimis ne ſpernas uaſa monemus. Lautus erat Thuſcis Porſena fictilibus.

Luſci

Supinum

Reſupinū

Aediles

Hemina

Aretium

BAR. FON.

¶ Et luſco qui poſſit dicere luſce: & qui ſine aliquo delicto luſco exprobret quod nulla ſua culpa contigerir: quod non niſi ab ineptis fatuiſque hominibus fit. Luſci uero q̄q̄ hebetioris quandoq; uiſus reperiuntur proprie tamen altero capti oculo appellantur. Italo quod honore ſupinus exiſtimās ſe iam magnum uirum eſſe factum ex quo ædilitatem ademptus eſt. Supinus uero & ſi quidam pro ſuperbo legunt: pro ocioſo tamen & molli negligentiq; ponitur. Quod a re ipſa tractum eſt quaſi dicat ſupini tacent: ocioſe ac molliter negligenter. Sene. epiſtolarum ad lucilium libro ſexto: eſt quidem mi lucili ſupinus & negligens qui in amici memoriam ab aliqua regione admonitus reducitur. Iuuenalis & multum referens de mecœnate ſupino. Mecœnas uero etiam ab Horatio mollis ſcribitur: ut Malcinus tunicis demiſſis ambulat. Hinc & ſupinior in eadem ſignificatione deductum eſt. Mar. Nuſquam delitiæ ſupiniores. Fregerit heminas arrecti ædilis iniquis: poſtquam e ſacro monte in urbem reuerſa eſt: ædiles quattuor plæbs creauit qui ſacrarū priuatarumq; ædium curam haberent. Vnde & appellationem ſortiti ſunt. Aut quod ad eos facilis æditus plebeis eſſet. Hi quoq; annonæ præerant. Sed cæſarum tempeſtate cereales etiam appellati regiones peragrabant: menſurarumq; omnium ad annonam pertinentium curam habebant. Iuuena. & de menſura ius dicere uaſa minora Frangere pannoſus uacuis ædilis ulubris. Hemina autem menſuræ genus eſt qua uinū uel frumentum metiebatur: ab hemis quod ſemis ſignificat appellata. Dimidium enim ſextagii continet. Aulus Gelius libro. iii. ſi e ſextario hemina fuſa eſt: ſed dimidium.

CORN. ¶Nec q abaco numeros & ſecto in puluere metas. Scit riſiſſe uafer: quaſi ſtultũ urbanitatẽ hñs: nec ille niſi
Mathematici ſit auditor q deridet urbanitatẽ mathematicoꝝ. Abacus. n. dr̃ mẽſa in q̃ geometre deſignãt loca uel menſu
ras. Secto in puluere: uẽto cõſperſo: nec illo delector q aliis artib⁹ liberalib⁹ deridet artẽ geometricã q geo
geometri metrici cõiuncti ſunt abaco. i. ſtilo formas aliqs & mẽſuras i ſummo terræ annotare. Multũ gaudere para
tus. Si tynico barbã petulãs nonaria uellat: ille ſtultus patus gaudeñ: ſi uiderit meretrix manũ delicatam
philoſophi barbã tenẽte: qa ueteres a nona hora ꝓſtabãt meretrices ne mane omiſſa exercitatiõe militari il
lo irẽt adoleſcẽtes: ſignificat tñ Layden quam Dyo
Lays Dyogenes genes amabat. His mane edictũ poſt prandia calio
rẽ do: in uſu fuit ut ꝑtores edicta ꝓponerẽt cæteris
tpibus cõpellentia debitores ſatiſfacere creditorib⁹
ſi huiuſmõi hoĩes uidere deriſores rerũ ꝓpoſitarũ
a me inuicẽ mutabo eoꝝ riſũ in lachrimas oſtẽdo
eis edictũ ꝑtoriũ: cuius aſpectus debitoribus horri
bilis ẽ ac ſimul eoꝙ incaluerit potato uino: inde il

Nec q abaco nũeros & ſecto i puluere metas
Scit riſiſſe uafer multum gaudere paratus
Si cynico barbam petulans nonaria uellat
His mane edictũ: poſt prandia caliorem do

lis cãtãdã tragœdiã poetã cuiuſdã indocti q caliorẽ uel aliquã hiſtoriã pueriliter & indocte ſcripſit: uel ut
alii dicũt de calciocha nympha quã paris añ raptũ helene hẽbat: tue deſerta ferẽ multũ rapti a modis dulce
calciocha nympha fleuiſſe cõſortiũ: hãc comœdiam ſcripſit atines colere pueriliter: uel certe caliora patrimonia fuit mane ergo
paris tro. edictũ ꝑtoris. ſ. ob culpã uel æs alienũ: deinde poſt prãdia ante uoluptates uolo me legãt circũ circa quí ma
ne edictum conſulis imperatoris populo recitant: meridia læuia carmina dicunt.
Atines ¶Numeros abaco: arithmeticos dicit qui numeros & figuras in abaco. i. in tabellã ad id accõmodata de
IOAN. BRI. ſignant. Erat præterea abacus menſa in qua pocula potoria reponebantur. Iuue. Vrceoli ſex ornamentum
abaci. Et ſecto puluere metas: geometras deſignat. qui uirga in terra ſigna & menſuras notant. Multũ
gaudere paraus Si cynico barbam petulans nonaria uellat. Hinc hominis inſcitiã oſtenditur: qui philoſo
phorum opprobriis delectatur. Vellat barbam cynico: philoſophi plærunq; erant ludibrio. Horatius de
Cynici ſtoico. Vellant tibi barbam Laſciui pueri: quos ni tu fuſte coerces. Vrgeris: turba circum te ſtante: miſerq; rũ
Cynoſargis peris: & latras magnorum maxime regum. Cynica: cynicorum ſectæ princeps autore Laertio: Antiſthe
nes athenienſis fuit qui cum diſceſſerat in gymnaſio quod cynoſargĩ appellabant: non longe a ianuis: cy
Cynos nicum cognomen ſuæ ſectæ dedit. Lactantius uero a canibus cognomen accepiſſe trahit his uerbis. Quid
loquar de cynicis: quibus in propatulo coire cũ cõiugibus mos fuit? Quid mirum ſi a canibus quoꝝ uitã
imitantur: etiam uocabulum nomenq; traxerunt? Cynos enim græce: canis latine: alii uero cynicos dictos
eſſe putant: quod eſſent mordaces ut canes. Nam Diogenes: ut ſcribit Laertius: Interrogatus quare canis di
ceret: rñdit: qa i eos qui dãt blãdior in eos qui nõ dant oblatro: malos aũt mordeo Cynici nobilitatẽ & di
uitias abiiciebant. Barbã: barbati. n. incedebãt philoſophi: ut alibi Perſi⁹. Barbatũ hoc crede magiſtrum
nonaria Dicere: & Mar. Sic quaſi pythagoræ loq̃ris ſucceſſor & hæres: Perpẽdet mẽto nec tibi barba minor. No
naria. i. meretrix q̃ in lupanari poſt nonã horã ꝓſtabat: cũ ante hoĩes ĩ negociis occupati eſſent. Mar. Suffi
cit in nonã nitidis octaua paleſtris: Impat extructos frãgere nona toros. His mane edictũ: hic cũ cõtẽptu
legendum eſt: ideſt his ut aſpernatoribus uirtutum hoc tamen curandum mando: ut mane edicta præto
Edictum rum audiant & quærant: poſt prandia ſcorta petant. Edictum dicitur prætoris & conſulis: quo aliquid iu
caliore bent aut prohibent fieri. Poſt prandia caliorem do: multi caliorem fabulam accipiunt: quæ i theatris ſæ
pius recitaretur. At ego caliorem infamẽ mulierem puto quæ in tempo ribus poetæ in propatulo pudi
citiam haberet: unde Perſius iratus in huiuſmõi hoĩes: ut uirtutum prorſus cõtẽptores ad ea reiicit q̃ ſolẽt
ſequi libenter: fons etiã eſt eiuſdẽ noĩs autore Plinio ĩ attica. Poſt prãdia: nã prãdia hora nona ſumebã
tur: poſt eam horam: meretrices: ut diximus proſtabant: unde nonariæ nomẽ accepere.
BAR. FON. ¶Nec qui abaco numeros: nec qui mathematicas artes irrideat. Mathe. n. quattuor in partes diuiſa eſt.
Arithmetica q̃ numeros. Geometriã q̃ dimẽſiones. Muſicã q̃ ſonos. Aſtrologiã q̃ cœlũ ac ſtellas comple
ctitur. ꝑ nũeros uero arithmeticã oſidit. Quãq̃. n. abacus mẽſura: ſupra quã uaſa & pocula reponuntur.
ut Iuue. Vrceoli ſex ornamentoꝝ abaci: & Pli. li. ultimo uaſa ex auro & genis abacoꝝ nouẽ. Interdũ tñ ꝓ
quadrata gypſoq; oblita tabella ponit: in qua qñ arithmetici numeri cõſcribunt abacus ars ipſa arithmeti
ca nuncupatur. Et ſecto in puluere metas. Geometriã ſignificat cuius partes: linea ſuperficies: corpus ſoli
dum ſunt: cuiuſq; officium eſt latitudinẽ altitudinẽ ꝓfunditatẽq; oĩum corpoꝝ dimetiti. Eiuſmõi ãt figu
ras geometræ in harena maxĩe uel ĩ puluere radios deſcribebãt: philoſtrotus circiter opis fine; partim libris
legendis incũbebat ptim geometricas q̃ſdã figuras in puluere deſignabat. Si cynico barbam petulans nona
ria uellat. Si meretrix philoſopho illudit. Cynici uero Antiſthenis ſectatores uel a gymnaſio cyno ubi An
tiſthenes uerſabat: cognoiati ſunt: uel a cynos. i. a cane qñ eſſent in cauillis caſtigationibuſq; more canum
mordaces: uel obſcœnitate: Iniaq; ſermonis rabiem q̃dam caninã rep̃ſentarent. ſunt tñ q a contrario potius
dictos tradant: quia nequaq̃: ut canes adularent: ſed orone ac geſtu delinquentes inueherentur. Petulans
nonariã. Nonariæ: ut fere docti oẽs conſentiunt: meretrices a romãis ſunt appellatæ qđ a nona hora cellaꝫ
aperirent atq; proſtrarent. Antea. n. ne rebus neceſſariis omiſſis iuuentus ſcortis uacaret non licebat aperiri
lupanar. His mane edictum poſt prandia caliorem do: q̃uis Acheloi filia calliore atq; almeonis uxor fue
rit: confictũ tñ nomen ꝓ hermiõe qdã legũt q̃ a paride deſerta multũ dr̃ interpellati amoris dulce conſortiũ

defleuiſſe. De qua ferũt cõficto noīe Atinē celerē ſcriptitaſſe: q̄ d̄ qdē ſi ita eſt: do inqt ut poſt prandia iocoſa potius atq; amatoria q̄ hãc ſatyrã meã legãt. Quidã cũ calliorē fontis cognomē ſit. Nam apud Pli. & Solinũ in arabia & attica iudea: apud Valeriũ Flaccũ & in paphlagonia reperit̄: dicũt eiuſmodi uiris tanq̄ mollibus luxurioſiſq; dari: ut poſt prandia natationi indulgeat. Equidē calliorem meretricis nomen exiſtimo. Ait. n. ab his doctrinæ ac ſapiētiæ deriſoribus legi nolo. Quin potius illis do mane p̄torio edicto a lupanaribus abſtineant: poſt prandia uero ſcortis uacare liceat. Qui ſenſus cum nonaria plane conuenit.

Satyra ſecunda.

h Vnc macrīe diē nũera meliore lapillo
Qui tibi labētes apponit cãdid⁹ ãnos
Funde merum genio: nõ tu p̄ce poſcis emaci
Quæ niſi ſeductis nequeas cõmittere diuis

Vnc macrine diē numera meliore lapillo. CORN.
h Hãc ſatyrã ſcribit ad plectrũ macrinum de bona mente: ſignificatq; eodē illic eiuſdē macrini natale eſſe: quē diebus lætis albo calculo more cretēſiũ iudicat aſſignandũ. Quod cretenſes diffinientes uitã ex lætitia cõſtare dies lætos albo lapillo: & triſtes nigro iudicabant: poſtea facto cõputo lapillorũ uidebãt quot dies lætos in anno uiderant & eos ſe uixiſſe teſtificabant̄: uixit ãnos tot Lapillus
durauit tot. Eſt aũt hic ſenſus: in oratio Creſſa ne careat pulchra dies nota: & dicit placãdos eſſe deos non ſũptuoſis ſacrificiis p̄mereri. bona. n. dii hominibus ſpõte cõcedunt: deridēt aũt eos qui putant affectum ſuæ malitiæ ſumptuoſis ſacrificiis. Alloqtur macrinũ hoiem eruditum & paterno affectu ſe diligētē: qui in do- Macrinus
mo ſeruili didicerat a quo agellũ cõparauerat inducto ſibi precio aliquantulo. Qui tibi labentes ap. cãd. annos. Labētes dicit natura lubricos: ut Ouidius. Labitur occulte fallitq; uolatilis ætas. Et nihil eſt uelocius annis. Et Horatius. Heu heu fugaces poſtume labuntur anni. Apponit: aũt dicit adiũgit: quia ad p̄teritos Annus
alii accedunt. Itē Hora. Et illos quos tibi depreſſit appono labētes. Nã eſt annoꝝ epitheton: ſed ad calculos redige. Non tu p̄ce poſcis emaci Quæ niſi ſeductis nequeas cõmittere diuis. Non ita inquit poſcis emaci p̄ce: q̄ niſi ſecrete nõ p̄ſſit optari pp ipſius turpitudinē uoti: ſed illa. ſ. aperte petis: q̄ bone fidei ſunt: & notandũ p̄ce numero ſingulari: ut Hora. Prece qua fatigēt uirgines facies minus audiētē & emaci p̄ce dixit ab emēdo q; emat uotũ p̄cib⁹ a dono corruptis diis: qa putãt ĩpia poſtulãtes, p̄miſſis uotis deoꝝ redimeꝛ uolũtates Votum

Vnc macrine diem. inuenio temporibus perſii quendam fuiſſe Minutium macrinum brixianũ ui- IOAN.
h rum magna quidem autoritate: & ſingulari modeſtia: de quo ita ſcribit Plinius. patria eſt ei Brixia BRI.
ex illa noſtra Italia quæ multum adhuc uerecundiæ antiquæ & frugalitatis retinet ac ſeruat: pater mi Minutius
nutius macrinus equeſtris ordinis princeps: quia nihil altius uoluit. Allectus enim a diuo Veſpaſiano inter Macrinus
prætorios honeſtam quietem huic noſtræ ambitioni dicam an dignitati conſtantiſſime prætulit. De hoc oīno poeta intellexit. Nam inter ultima tempora imperii Neronis & prima Veſpaſiani: tres tantum interceſſere anni: ut temporibus Perſii in urbe Macrinus equeſtri dignitate notus eſſet: Hunc igitur ut familiarem & amicum ſuum diem natalem celebrantem alloquitur. eius animi candorem laudans. Et ſatyræ non oblitus ſtulta uota hominum arguit: eoa in primis accuſans: qui nimia auaritia obſtricti: a diis nefaria & ſceleſta petunt: deoſq; æque ac mortales muneribus capi credunt: docens deum hominum magis corde ſincero q̄ auro gaudere. Numera meliore lapillo: inter dies fœlices natalem Macrini dicit eſſe habendum ex thraciæ gentis inſtituto: quæ ut ſcribit Plinius: calculos colore diſtinctos pro experimento cuiuſq; diei in urnam cõ Calculi ur
dit: ac ſupremo die ſeparatos dinumerat: atq; ita lapilloꝝ cõputatione uitam actam cognoſcit. Quod Plin. nã cõdebã
accuſans inclamat. Heu uana & imprudēs diligentia: numerus dierum computatur ubi quæritur pondus. tur
Hora. tñ eã cõſuetudinē dicit fuiſſe cretenſium. Creſſa nec careat pulchra dies nota. Apponit: aſſignat: & cõputatione oſtēdit. Annos: Atteius capito annũ a circuitu tp̄is putat dictũ: quia ueteres an pro circum Annus
ponere ſolebãt: ut cato in originibus oratoꝝ. An terminũ. i. circũ terminũ. Et ambire pro circuire. Ad qd̄ Virg. Reſpexit interea magnũ ſol circũuoluitur annũ. Fũde meꝝ genio. ex epicureoꝝ ſnīa: qui in omni lætitia hoc agēbant. Vinum promendũ eſſe dicit & animi relaxationi operã dandã. ſic Hora. Nunc eſt bibēdũ: nunc pede libero pulſanda tellus. Genio: Geniũ colere dicitur qui opera dat uoluptati & animi relaxa Geniũ colere
tioni. Vnde Iuue. Genialis agatur iſte dies: unde & genialis lectus dicitur qui nuptiis ſternitur in honorē Ge
nii. Nam Genium appellabant deum qui uim obtineret rerum gignēdaꝝ: autore Feſto. Aufuſtius Genius Genialis
inquit eſt deorum filius: & parens hominum: ex quo homines gignuntur. Et propterea Genius meus noīa Genius
tur: quia me genuit. Alii genium eſſe putauerunt: uniuſcuiuſq; loci deum: ergo indulgere genio dicimus: cũ lautius uiuimus: nec naturam defraudamus. alibi Perſius. Indulge genio: carpamus dulcia: & cõtra Terentius ſuum defraudans genium: ideſt naturam ſuam. Non tu prece poſcis emaci: modeſtia Macrini laudando: ſatyrica indignatione in eos conuertitur: qui a diis multis precibus diuitias & nefaria petunt. Niſi ſeductis. i. niſi prius precibus & muneribus capitis: ac perinde deceptis. Seducere. n. eſt decipere: alias ponitur
pro ſeorſum ducere: & ſeparare: ut alibi Perſius. Niſi ſolers luxuria ante ſeductum moueat. Seducere

Vnc macrīe diē: ĩpia mortaliũ uota carpit: q a diis ſceleſta: nefariaq; petētes: fruſtra ingentiã efferũt
h mũera: cũ ñ ditia dona: ſ; p̄bi mores ad tēpla deferri debeãt. Meliore la. Cõſuetudo fœliciũ: in- BAR.
fœliciũ: ut dieꝝ uerſicolorib⁹ lapillis deſignãdoꝝ a thracib⁹ autoꝝ Pli. emanauit. Ei⁹ uerba e lib. vii. FON.
ħ ſubieci uana mortalitas: & ad cõſcribēdã ſeipã igenioſa cõputat more thraciæ gētis: q̄ calculos coloꝝ diſtictos p̄ experimento cuiuſq; diei ĩ urnã cõdit: ac ſup̄mo die ſepat⁹ dinũerat: atq; ita d̄ uno quoq; p̄nunciat.

Fūdē merū genio: naturæ deus humanæ genus eſt: cui natali die ſacrificat̄. Nō tu ꝓce poſcis emaci: eū laudat qđ deꝰ hōeſta & recta poſtulet. Prece emaci. Cū.n. donis aliqđ īpetramꝰ: id emiſſe uidemur. Qui uero ꝓces ad ſupos cū muneribus fundunt: emaci ꝓce poſcere id dr̄. Seductis diuis: ſecreto & ſine arbitris.

At bona pars procerum tacita libabit acerra
Haud cuiuis ꝓmptū ē murmurq; hūileſq; ſu
Tollere de tēplis: & apto uiuere uoto (ſurros
Mēs bōa fama fids h̄ clar̄: & ut audiat hoſpes
Illa ſibi introrſū. & ſub lingua murmurat oſi
Ebullet patrui præclarum funus: & oſi
Sub raſtro crepet argenti mihi ſeria dextro

CORN. ¶ At bona pars proceꝝ tacita libabit acerra. Satyrice carpit nobiles pſonas: licet ad amicū ſcribat: & cū aliud agere uideat̄ efficit: bona autē ait magna

Acerra acerra patheca eſt in qua libat̄. Verg. Et plena ſupplex. u. a. id. Eſt archa curis tacita: aut pro ipſi taciti: q ideo palā nō errāt: ne iniqua eoꝝ petitio audiat̄ iuxta principiū pars cum ſacrificat nihil neq; murmure: nec clā a diis petit ſciēs deū noſce qbꝰ indigeat. Tacita acerra libabit. i. ſine hoſtia aut tacita ꝓce acerra libabit. Haud cuiuis ꝓmptū eſt murmurq; humileſq; ſu. Tollere de tēplis & apto uiuere uoto. Nō cuiꝰ facile eſt nec potes hoc iuenire in hoīe: ut faciat uota euidēter & dilucide hita oīum notitia & teſtimonio difficulter pōt inueniri: q ſine murmure optare: nec facile cōtingit cuiq̄ dare a diis poſtulare q̄ petit ꝓ his quis humiliter fundūt humiles ſuſurros: ut Verg. Pergētes humiles ſtrauit pauor. i. qui eſt humiliū amicoꝝ. Mēs bona fama fides hæc clare & ut audiat hoſpes. Hoſpes pro quolibet ignoto poſuit: & hoc dicit mētē bonā famā fidē dare optāt: ut oīs audiat ꝓteriēs: qa hæc nullū lucrū i ſe h̄ńt ſine aliqua dubitatōe pegrinis auribus cōmittūt & bñ ſentiūt eoꝝ mētes: & ut exiſtimatō i eoꝝ placeāt. Illa ſibi introrſum & ſub lingua murmurat oſi: at ea de qbus erubeſcēt: ne qs audiat murmure intra ſuā cōſcientiā celebrāt: & magis ait hoc deꝑcatū neq; ultra murmur uota ac furia efferūt cōſcia ſua deterriti hoc intra ſe uoto neqore agit: ut patruus moriat̄: uel ut pecunias inueniat ut pupillus cuius hæreditati ipſe ꝓximus eſt intereat. Ebullet patrui ꝓclaꝝ funus. Hypalage nō ꝓclaꝝ funus: ſed qa ꝓclarā dat hæreditatē: uel ꝓclaꝝ funus ſi pueris ebulliat. Ebullire ꝓprie dr̄ expiraſſe metaphora ſūpta a bulla q̄ aliquo uēti tenore ſuſtētat̄ q̄ i aqua fit & cadētibus guttis rūpit̄: & ſpūs quo cōtinet̄ emittit̄: ex quo ēt ꝓuerbialiter dicit̄ bulla: pp qđ ebullit expirat: nū cū ebullit: aqua igit̄ ſubiecta altius qdā uapor ab illis eleganter emittit̄ dixit ebullet ſiqdē ſenū fata tarde coquant̄: hoc ēt terminat̄ hæredū cupiditate ꝓcipiti. Et oſi ſub raſtro crepet argēti mihi ſeria dex

Hercules tro Hercule. Item optat & dum ruſticum opus exercet Hercule propitio theſauros inueniat: & id circa Hercules pater: quia aut ſit deus lucri: aut ꝙ diuitiæ non ſine uirtutibus acquirantur: aut quia Hercules labore proprio omnia adeptus eſt bona. Seria: doliola: fictile doliolum.

IOAN. BRI. ¶ At bona pars, ꝓceꝝ tacita li. a. Senſus eſt. Multi qdē & oēs fere ſacrificia diis faciūt: ſed nō oēs pie ſacrificāt: nec apto & manifeſto uiuunt uoto: Nā q̄ turpia ſunt: ea ſūmiſſa uoce & murmure ſuppreſſo petūtur. Quæ uero honeſta: diſſimulata prauitate: clara uoce rogant̄. Bona pars: magna. Tacita. i. ipſi taciti. Acerra: uas ē thurariū. Humiles: ſupꝑſſos: ſūmiſſos. Mens bona: fama: fides: hæc clare: ſubaudi a diis petunt̄. Illa. ſ. q̄ ſequunt̄. Introrſum. Hora. Labra mouet metuēs audiri pulchra lauerna. Da mihi fallere: da ſanctū iuſtūq; uideri. Noctē peccātis & fraudibus obiice nubē. Oſi: & ſi optantis ſunt: quæ nūc iungunt̄. Nam ſingula anteponebantur. Verg. Si nunc ſe nobis ille aureus arbore ramus. Oſtēdat nemore in tanto. Ergo unum uacat quantū ad antiquitatē. Verg. O mihi ꝓteritos referat ſi iuppiter annos. Oſi ebullet: hinc ſui tpis immanē cupiditatem & auaritiam oſtendit: æmulatio eſt Horatiana. Oſi angulus ille ꝓ

Ebullo ximus accedat qui nunc denormat agellum. Oſi urnam argenti fors qua mihi monſtret. Ebullet: hūc ego locū emendauit. Nam cum omnes codices temporum fortaſſe & librariorum culpa ebulliat legant: animaduerti ebullet legendum eſſe: non ebulliat. Nam ebullio ſecundam habet ſyllabam longam: & geminato. l. ſcribit̄: ut alibi Perſius. Sūma rurſus non bullit in unda. Hoc loco uero ſi ebulliat legatur: corriperetur: ſenſus ēt nullus prorſus eſſet. Ebullet igitur legendum eſt: ſumptum a bulla quæ in aquis inſtar pilæ tumeſcit & facile rumpitur. Ouid. Intumuit ſicut fuluo perlucida cælo. Surgere bulla ſolet: & ſimul alluſit poeta ad id prouerbium quod a Varrone in re ruſtica recitatur. Homo bulla eſt. Eſt igitur ſenſus: Vtinam funus patrui ebullet: ideſt exeat & erumpat: quo more rumpitur bulla. Sicq; formatum eſt uerbum ebullare. ut ampullare apud Horatium hoc uerbo uſus eſt Celſus loquens de urina. Si hæc craſſa: caruncula quidem exiguas: quaſi capillos habet: aut ſi bullat: & male olet: interdum quaſi arenam: interdum quaſi ſanguinem trahit.

Seria Præclarum: propter diuitias eius. Seria: genus uaſis fictilis. Terentius. Serias omnes releui.

BAR. FON. ¶ Vt bona pars: maiorem ſacrificantium numerum impie uouere ſignificat. Tacita acerra. Ipſi taciti aūt & uocē nō attollentes: ne eoꝝ uota nefaria deprehendant̄. Acerra uero arcula eſt thuri cōdendo ac ſeruando deſeruiens quæ ad tēpla cū erat neceſſitas ferebat̄. Verg. Farre pio & plena ſupplex ueneratꝰ acerra. Haud cuiꝰ ꝓmptū eſt nō facile cūctis eſt apte ſuperos deprecari: qm̄ iniqua uota eoꝝ ſunt. Oſi ebulit: impia iniqui hominis uota cōnumerat. Oſi aūt optantis aduerbiū eſt. Quod cū iteꝝ repetet: cōduplicatōe utitur ad maiorem effectū animi oſtendendū. Sub raſtro crepet ſeria. Oſi dū terrā effodio percuſſa raſtro ſeria crepitū reddat. Eſt autem ſeria uas fictile. Liuius de ſecundo bello punico lib. iiii. Et in unico hiſtrio fontem ſub terra tanta ui aquam fluxiſſe ut ſerias doliaq; quæ in eo loco erant prouoluta: uelut impetus torrentis tulerit. A ſeria quoq; ſeriola diminutiuum exoritur: ut Seriolæ ueterem metuas deradere limum.

❡Pupillū ue utinam quem proximus hæres Impello expungam. Non utiq; cuius tutor ſit: ſed pueru; ad huc intra pupillares annos cōſtitutum & nōdū ſuæ tutelæ: cuius ſeruos hæres ſubſtitutus eſt effecerat: quem ſcabioſum bellicoſumq;: ideo dicit tanq̄ ex hoc ſperet moriturum. Expungam: proprie foras mittam tra- ctum a militibus: qui expuncti dicunt̄ dū foras in militia mittunt̄. Impello aūt proſequor. Nā & ſcabio- ſus merito ſperat cum cito moriturum & deos precatur q̄ illum uideant plenum ſqualore & uehementi co lera ſæpius excitari. Et acri bile tumet. i. melancolia: metaphora a bello in quo cadente qui primus eſt ſuc centuriatur ſerus. Itidem ſuſcipiendis pro meritis accipiunt mercedem: & primo mortuo ſerus ſucce dit. Nerio iam tertia ducitur uxor. Nomen fi- ctum eſt nerio quidam morte coniugū locupletat⁹ fœnerator factus eſt notiſſimus. De hoc Horatius ait. Scribe decem Nerio ille inquit nobilitatur cō- iuges tumulando mea uxor nec ægrotare patitur. Des. n. ciui romano data non ex patris dotata nō eſt. ſi repudiū nō interuenerit poſt mortē uxoris ad maritū ptinet. Hæc ſancte ut poſcas tyberino ī gur. mer. Mane caput bis terq;: & noctē ī flu. pur. Tpe hoc quo tu poſtulas q̄ſq́s es auarus putas te caſte petere ſi lætus petieris pp q̄d nocte coitu ſis inquinatus. CORN. melācolia Nerius

Hercule pupillū ue utinā quē ꝓximus hæres
Impello expūgam: nāq; eſt ſcabioſus & acri
Bile tumet: nerio iam tertia ducitur uxor
Hæc ſācte ut poſcas tyberio ī gurgite mergis
Mane caput bis terq;: & noctē flūine purgas

❡Dextro hercule: amico & propitio quem antiquitas fabula eſt: ut ſcribit Diodo. dixiſſe qui ſibi poſtq̄ ad deos tranſlatus eſſet: decimam bonorum dicarent uitam fœlicem uicturos. Quod & eueniſſe conſtat. Mul- ti enim romanorum non ſolum mediocri cenſu: ſed qui ditiſſimi ſunt habiti decimas Herculi uouerunt. Lucullus romanorum ferme ditiſſimus: æſtimatis bonis decimam Herculi partem dedit: epulas præbens cō tinue ac profundens multa. Templum inſuper iuxta Tyberim egregium Herculi condidere romani in quo ex decimis ſacra deo offerunt: æmulatio eſt Horatii. Diues amico Hercule. Impello. i. inſequor ut proxi- mior. Expugnam deleam: ex hac uita auferam: tractum a militibus: qui cum a militia remittuntur expu gni dicuntur. Nanq; & ſcabioſus: lepide naturam auari expreſſit: qui dum auide hæreditatem expectat: hæc ſibi comminiſcitur. Scabies autore Celſo durior cutis rubicunda: ex qua puſtulæ oriuntur quæda; hu midiores: quædam ſicciores. Exit ex quibuſdam ſanies: fitq; ex his continuate exulceratio pruriēs: ſerpitq; quibuſdam cito: atq; in aliis quidem ex toto deſinit: in aliis uero certo tempore anni reuertitur: quo aſperi- or eſt quoq; prurit magis: eo difficilius tollitur. Acri bile: hanc græci coleram nominauerunt commune i. ſtomachi: atq; inteſtinorum uitium: ſupra enim infraq; erumpit: primum aquæ ſimilis: deinde ut in ea re cens caro lota eſſe uideatur. Cornelius Celſus. Iis uero qui nauigauit & nauſea preſſus eſt: ſi multam bilem euomuit: uel abſtinere cibo debet: uel paulum aliquid ſumere. Nerio iam tertia ducitur uxor. auarus ni- mia auri cupiditate in omne ſcelus reuocatur: nam ita hoc intulit poeta: ut oſtendat auarum cogitare & re- petere quæ ab aliis ad opes acquirendas turpiter facta ſunt: quaſi non turpe futurum ſit ſi & ipſe idem fece- rit. Senſus eſt igitur. Nerius iam tres uxores ſuſtulit: & ita locupletatus eſt. Ducitur: uerbo funebri uſus ē. i. ad buſtum fertur. Iuue. Ducitur iratis plaudendum funus amicis. Verg. Et triſtia funera ducunt. Nerio nomen improbiſſimi hominis: quem ſibi imitandum præponit auarus. Mane caput: purgabantur anti qui ſi quo piaculo eſſent polluti: ſulphure: aqua: & igne. Ouidius. Terq; ſenem flāma: ter aqua: ter ſulphu- re luſtrat. Iuue. Ter matutino tyberi mergetur. Et noctem flumine purgas: qui dicitur etiā nox ſolo ſom no polluere: & ex pollutione piaculum committi. Verg. Vndam de flumine palmis Suſtulit. IOAN. BRI. Herculis ædes Scabies Bilis Colera Nerio

❡Dextro hercule. Bono & propitio. Sic Verg. Et nos & tua dexter adipede ſacra ſecundo: non ſolum au tem Mercurius: ſed etia; Hercules lucro præeſt. Hora. in ſermo. Diues amico Her. Ob eam uero cauſam the ſauris præeſt: quod intentos quæſtui multos labores incommodaq; ſubire neceſſe quemadmodum nō ſine magnis difficultatibus Her. iniunctos labores exclamauit. Expungam: per mortem extrudam atq; amo ueam. Nanq; eſt ſcabioſus: oſtendit eum facile mori poſſe: quoniam bili ſcabieq; laboret. Scabies uero: ut Celſus in quinto refert. Eſt durior cutis rubicunda ex qua puſtulæ oriuntur: quædam humidiores: quæ- dam ſicciores exit ex quibuſdam ſanies: fitq; ex his continuate exulceratio pruriens: ſerpitq; quibuſdam ci- to: atq; in aliis quidem ex toto deſinit: in aliis uero certo tempore anni reuertit̄: quo aſperior eſt: quoq; pru rit magis: eo difficilius tollitur. Acri bile: bilis quæ a græcis colera dicitur Landino autore ſecūdo de ani ma libro. Sanguinis ſpuma uideri poteſt quæ ita rubet: ut eſt in candore ignis deflectat corpuſq; optime nu trit. Sed hæc bona eſt: ipſumq; ſanguinem acuit: uerum huic aduerſa & noxia: de qua Perſius loquitur. du plex eſt: aut. n. bilis corrūpit̄ cū alio ſe admiſcēte humore adulterat̄: aut ipſa ſpōte a ſe degenerat: ſed cū aliis miſcet̄: uel pituitæ: uel bili atræ miſcet̄. Si pituitæ: tūc uel bilis tenuior eſt: & calorē citro ſimilē reddit. unde eā citrinā dicūt: uel craſſior bilis ē: uitellinaq; dr̄: q̄d oui uitellū repſitet. ſi atra bili: tūc ita bilis adurit̄ ut ru beat: a quo colore rubra cognominat̄. Cū uero ipſa bilis ſpōte ſua per ſe corrūpit̄: aut uiridis: herbaceaq; ē: & praſſina a ſucco praſſii herbæ dr̄: aut æneæ erugini ſimilis eſt: & zinaria a colore denoīatur. Zinā. n. ara- bes æris eruginē uocāt. Cæteꝝ noxia ipſa bilis: ut Celſus in quarto uolumine refert: cōmune ſtomachi atq; inteſtinorum uitiū uid̄ri poteſt. Nam ſimul & deiectio & uomitus eſt: ꝑterq; hæc inflatio eſt inteſtina tor- quentur bilis ſupra infraq; erūpit: primū aquæ ſimilis: deinde ut in ea recens caro lota eſſe uideatur: interdū alba: nonnunq̄ nigra uel uaria. Ergo eo nomine morbū hunc coleram græci noīarunt. Præterea uero quæ BAR. FON.

ſupra cõprehẽſa ſunt: ſæpe ẽt cura manuſqꝫ cõtrahunt̃ urget ſitis: aĩa deficit: qbus cõcurrẽtibus nõ mirũ eſt ſi ſubito qs morit̃. Nerio iá tertia ducit̃ uxor. Vxoris mortẽ exoptat ſed nõ ſine indignatiõe ꝓnũtiãdũ: qđ cũ Nerio iá tres uxores pierint: ſuá ſibi quá unicá habuerit ſepelire nõ liceat. Ducere uero ꝓprie funerũ eſt. Verg. De apib⁹: Exportát tectis: & triſtia funera ducũt. Nerius át fœnerator apud Hor. in Ser. ẽ ut ſcribe decẽ Nerio nõ eſt ſatis. Hæc ſancte ut poſcas. Impie uouẽtiũ improbitatẽ oñdit: q nocturnas pollutiões fluuiali aqua expiantes tali luſtratione perfecta ſe pie ac ſancte a diis poſſe aliquid expoſcere iudicabant.

Heus age reſpõde: minimũ ẽ qđ ſcire laboro
De ioue qd ſentis? eſt ne ut præponere cures:
Hũc cuiq̃? cui nã? uis ſtaio? an ſcilicet hæres
Quis potior iudex puerilue qs aptior orbis
Hoc igitur quo tu iouis aurẽ impellere tentas
Dic agedũ ſtaio: proh iuppiter o bone clamet
Iuppiter at ſeſe non clamet iuppiter ipſe.
Ignouiſſe putas quia cum tonat ocius ilex
Sulphure diſcutitur ſacro quã tuqꝫ domuſqꝫ

CORN. ¶Heus age reſponde minimum eſt ꝙ ſcire laboro. De ioue quid ſentis? Ad auarum dicit poetá ueteꝝ talium editorem: nec te pigeat uno uerbo. Minimum eſt qđ ſcire laboro. i. quod conſulto te iouẽ illũ quẽ poſtulas talia qualem eſſe putas? Excordẽ & dementem eſſe quia aſſentit huiuſmodi precib⁹ acconſentit. Eſt ne ut ꝓponere cures? Hunc cuiq̃ cui ná? uis ſtaio? nomen fictũ quomodo ſupra Nerio

Nerius

Elius ſtaius in humano iudicio & conſortio ſedet: qui pecuniam a reo & accuſatore accepit: decepit utrunqꝫ: erat ergo inter notiſſimos ciues. Põt Iuppiter ergo uel hoc melior uideri an etiá in hoc dubitas quis poſſet eſſe melior iudex Iuppiter: an Staius: an adhuc dubitas Staio præponere Iouem Elige tibi quẽuis peſſimũ cui dicas anteponẽdũ Iouẽ in bonitate aĩ. Staius át ꝓtor tutelarius fuit: gutta & albus & cæteri ꝓpoſiti fuere iudices q in iuniano iudicio corrupti opiũ armiũ dánauere. Hæc igit̃ quo tui Iouis aũt impellere tẽtas. Dic age dũ ſtaio proh iuppiter o bone iuppiter ipſe. Senſus eſt. ſ. ille ſtaius comeſſor oĩum innocentiũ nõ põt ſine iracũdia hæc ſe poſtulátẽ audiri: ſed ſtatim dicet o Iuppiter: & ipm inuocauit Iouẽ: quẽ tu nõ credis ꝑfidia moueri. Clamitat tanq̃ de importuno. Nam & mali ſentiunt quid turpe & nefariũ & aſpernant̃ ubi ipſoꝝ nõ intereſt. Referũt aũt hæc ad uota q̃ ad funus patrui & pupilli ꝑtinet ad ſeſe facere exit. Sẽſus át ẽſt. Ioui nõ uidet̃ importunũ qđ ſtaio uidet̃: ignouiſſe putas. Quia cum tonat ocius ilex ſulphure diſcutit̃ ſacro q̃ tuqꝫ domuſqꝫ. An putas Iouẽ ꝑſecutũ ueniá tuæ petitõis: quia tenet dũ fulmẽ. ex eo enim quod ſequit̃ intelligitur qđ præcedit fulmen. n. ſulphur ſequitur: ut Vergi. & circunlate loca ſulphure fumant: quia dũ fulmen occiderit: loca uicina odore ſulphuris repleta ſunt: unde ſacrum Ergena aruſpex peritiſſimus fuit: aut pro quolibet poſuit. Nam & ruſticum nomen eſt.

Fulmen
Sulphur
Ergeua

IOAN. BRI. ¶Heus age rñde: hæc interrogatio eo tẽdit: ut oſtẽdat talia: ut turpiſſima diis minime grata ac ideo eos iraſci. De ioue quid ſentis? q. d. crediſne hæc deo placere? i. nõ ſcis iouẽ iuſtũ eſſe: & ei res nefarias diſplicere? Eſtne ut ꝓponere cures hunc cuiq̃. i. an nõ debes Iouẽ pietate & iuſtitia oĩbus anteferre? Vis ſtaio? Staius albius oppianicus uir fuit ſceleratiſſimus & nocẽtiſſimus tꝑibus Cicerõis: qui Cluẽtiá uxorẽ: &. C. Oppianicũ frẽm & eius uxorẽ grauidá iam appropinquáte partu ueneno ſuſtulit: ut mulier & qđ erat ex fratre cõceptũ necaret̃. Aſiniũ item Larinatẽ adoleſcẽtẽ pecunioſum Romá bláditiis allectũ Arulii opera interfecit. Qui poſtea accuſatus ab Aulo Cluẽtio Scaleno uni ex iudicibus grádẽ pecuniá dedit: & tñ condemnatus. Hic ergo pro ſceleſto hoĩe Staium poſuit uitæ argumẽtũ hoc ſit certe o auare ſi hæc uota quæ ad deos facis: Staio nocẽtiſſimo & perfido homini diceres: Staius ueluti uentoꝝ turpitudine attonitus Iouẽ inuocaret. Nam & mali ſentiũt quid turpe & nefariũ ſit: idqꝫ plærũqꝫ illis diſplicere ſolet. Erit igit̃ ſenſus horum ſex carminũ. Ioui ut iuſtiſſimo turpia nõ uidebunt̃: quæ Staio homini nocentiſſimo diſplicebũt: eritqꝫ argumentũ a minori ad maius. Quis potior iudex: ut ſit ſenſus. Iuppiter quidẽ iuſtior oĩno eſt. Pueris orbis: orbus dr̃ qcũqꝫ aliqua re chara priuat⁹ eſt. Proprie aũt parẽs amiſſis liberis: quaſi amiſſa luce oculoꝝ. Cõtra: filius ẽt dr̃ orbus qui priuatus parẽtibus. Terẽ. Orbæ: qui proximi ſunt: iis nubant: inde eſt orbitas & uerbũ orbare. Hoc igit̃. ſ. uotũ tuũ. Clamet: uoti atrocitate. Seſe non clamet Iuppiter ipſe. Deũ oñdit iraſci iniquis uotis hoĩum. Ignouiſſe putas: tacitæ obiectioni per ironiá occurrit. Sulphure diſcutitur ſacro. i. fulmine. Nam fulmina & fulgura quoqꝫ: ut ſcribit Plinius. Sulphuris habent odorem: ac lux ipſa eorum ſulphurea eſt. Verg. Et late circum loca ſulphure fumant.

Stai⁹ albi⁹

BAR. FON. ¶Heus age rñde: interrogatione graui & cõcinna ait exiſtimas: ne Iouẽ optimũ maximũ hoĩe aliquo meliorem eſſe. Si hæc eadẽ q̃ Iouẽ rogas ab ipſo mortali hoĩe peteres: ille q̃tũ uis impius ad hæc uota tua nefaria iouẽ inuocás exclamaret teqꝫ iniquũ eſſe atqꝫ impiũ iudicaret. Quáto igit̃ magis hoc idẽ facere iouẽ cẽſendũ eſt. Tu uero qa iuppiter dũ ab eo hæc poſcis: neqꝫ ad ſeipꝫ exclamat: neqꝫ fulmĩe te domũqꝫ tuá ꝑcutit eũ tibi ignoſcere: tuaſqꝫ ꝓces ac uota admittere putas? An. ſ. hæres: dubitas ne Staio Iouẽ præponere. Quis potior iudex: ironice de ſtaio hæc loquit̃. Tacite. n. ſatyroꝝ more eũ ꝑꝑ auaritiá non recte ſñiam ferreqꝫ pupilloſqꝫ fidei ſuæ cõmiſſos ſpoliare ſignificat. Pueris orbis: pupillis q parẽtibus quaſi luminibus priuati ſunt. Proh iupiter. Cõduplicatio atqꝫ exclamatio ſũma arte cõfecta eſt. Votoꝝ. n. atrocitas tánta erat: ut oẽm auditorẽ q̃uis ſceleratũ & impiũ cõmoueret. Ergo ad ſignificationẽ indignatõis exprimẽdá iouẽ cõpellat. Ignouiſſe putas. Temerariá cõfidẽtiá turpiter uouentis reꝓhendit: qui iouẽ ſibi ignouiſſe putat: quia fulmine ilicẽ potiuſq̃ ſe ꝑcuſſerit. Sulphure ſacro. Fulmine odorẽ ſulphureũ redolente.

CORN.

¶ An q̄a nō fibris ouiū ergēna iubente: Triſte iaces lucis euitādūq; bidētal. Icc irco ſtolidā pbet tibi uelle/re barbā: id dicit: putas deos tuoꝝ ſceleꝝ oblitos: q̄a nō iaces fulminat⁹ in lucis: bidentalium ī uſu fuit: ut augures uel auſpices adducta de arupia certis tēporibus fulmina trāſfigurata in lapides īfra terrā abſcinderent: cui⁹ ipetratiōe rei oues īmolabāt: hoc ergo dicit: quia necdū te percuſſū fulmen ſepeliuit cæſis hoſtiis Erigena iō derides Iouē: Erigena nomē aruſpicis fictū ſcdm morē æthruſcoꝝ: Bidētal aūt iō dicit fulmē aut ꝙ duos dētes hēt auctoritate ꝙ ī eo loco ubi occiderit bidētes mactētur. Cætera aūt fulgura qualibus hoſtia ꝑcurāt: ſed oīa calcari nefas dicit: iō & uitanda dixit eē ī ſe iaces. i. ꝙ lecto noīe tuo alii triſtes efficiātur. Iaces: q̄a fulminati ſupra terrā poſiti ſepulturæ nō mādāt: bidētal dicit ſcdo pcuſſ⁹ fulmine q ludēte ab aruſpicibus cōſecrat quē calcari nefas ē: ergo bis cadē de cælo tacta quæ expiari nō pōt niſi īmolata qualib⁹ hoſtia cætera fulgura teneātur. Aut q̄dnā ē qua tu mercede deoruꝫ Emeris auriculas pul. & la. unctis: aut dicas q̄ cōfidētia tales diis ſuperis offers pces. Emeris auriculas. i. an forte q̄dā cōmertia cuꝫ Ioue habuiſti q̄bus ille cōpellat obedire iiuſtis petitionib⁹ tuis. Lactes: ſūt loca ī laterib⁹ ſup umbelico pube tenus adeo delicata ut plagā ferre nō poſſint: inde ē ꝙ lactidiatū dicimus qui male ſit calce pcuſſus: uel certe lactib⁹ ītеſtinis pinguib⁹: uel ut alii dicūt mēbra ue ſunt quibus inteſtina coherēt inter ſe. Ecce auia aut metuēs diuū matertera cunis: Exemit puerū: dicit nūc quæ mala & inania ab eis ſūt auiæ q̄dā aut matertera q̄ ſtatim pueꝝ a cunalibus eximūt poſtulātes eius diuitias formā uiros eloquiū ī hoc petēdo oñdit uitā hoīum nimiū eē īportunā metu. a. ſ. diuū matertera: ut Terētius. fugitās litiū. i. timēs lites: trāſit iteꝝ ad uanas ſupſtitiōes mulieꝝ q̄ dū ad nutriēdū īfātes ſuſceperūt. Infami digito: turpi. i. medio uel ſalib⁹ expiare faſciuū putāt obſcenitatis iudiciū facit. Frōtē atq; uda la. Infami digito & luſtralib⁹ añ ſa. Expiat urētes oculos īhibere pita: tollit eū de lecto & īcipit ei āliq̄d nicarāt frōti puerili & labellis eius tenerrimis.

An qa nō febris ouiū ergēnaq; iubente
Triſte iaces lucis euitandūq; bidental
Icc irco ſtolidam præbet tibi uellere barbam.
Iupiter: aut quidnā eſt qua tu mercede deorū
Emeris auriculas: pulmōe & lactibus unctis.
Ecce auia aut metuens diuū matertera cunis
Exemit puerū: frōtēq; atq; uda labella.
Infami digito & luſtrabilibus ante ſaliuis

Infami digito. i. medio qui obſcenitatis ē ut ait Iuuenalis. qui fortiū ipſe minaci pberet laq̄uꝫ mediūq; oſideret unguem: ſunt autem nunc digitoꝝ hæc polex ſalutaris infamis medicinalis ultimis. Luſtrabilibus ſaliuis: purgatoriis pueri ex omni malo & ex omni quidem dicunt mulieres faſcino urūt: & tanq̄ cōſumūt: Vergili⁹. Neſcio quis teneros oculus mihi faſcinet agnos.

Lactes

Iuuenalis

Polex

¶ An quia nō fibris ouium: Ergennaq; iubente. Triſte iaces lucis euitādūq; bidētal. Sēſus ē: quia Iouis fulmine nō piiſti putas tibi cōcedi: ut etiā īpune barbā Iouis extirpes. i. omnia ſcelera facere liceat. Bidētal: Cum fulgura cadebāt ſtatim fulgurū ꝑcuratores aderāt: qui locū cæſis bidētibus expiarēt q̄d clauſum & ſeptū bidental a bidentib⁹: teſte feſto appellabat. Iuuen. Atq; aliquis ſenior qui publica fulgura condit. Hora. Triſteq; bidētal Mouerit inceſtus. Triſte: mali ominis. Ergēna nomē ꝓpriū cōditoris fulgurū. Lucus ubi frequēti⁹ fulmē cadit. Euitādū: ut mali ominis & ſacer loc⁹. Barbā ſto. ſ. iouis quē tu auare ſtolidū putas: alluſio ē ad illū Diony. Syracuſani qui Epidauri æſculapio Barbā aureā demi iuſſit: cum affirmaret nō conuenire patrem Apollinem imberbem: & ipſum barbatum conſpici. Alii tamen ſtolidam barbam hominis ſtolidi interpretantur. q. d. nec homini miſero & ſtolido iniuriam faciēdam. Sed ſuperior melior eſt ſnīa. Aut quid nam eſt quæ tu mercede: irriſio ē in eos qui uictimis & munerib⁹ capi deos putant. Qua tu mer. deoꝝ: eme. au. ironia eſt qua re credis emi aures deorū: ut inclinent ad turpia uota. Pulmone & lactibus unctis: cum īterrogatione & ironia: quaſi oſtendat poeta maieſtatem diuinam hiſce ſacrificiis non moueri: ſed hominum mente pura & corde ſincero inclinari. Lactibus inteſtina eſſe lectes ſcri. Pli. quæ a uentriculo incipiunt in oue & homine: per quas labitur cibus: in cæteris ex Ilia appellantur. Ecce auia: uanam mulierum ſuperſtitionem & inauia uota accuſat. Matertera: ſoror matris: quaſi mater altera. Infami digito. i. medio quē Mar. impudicū appellat. Oſtendit digitum: ſed īpudicum Alcōti: de hoc intellexit: & Iuue. Mediūq; oſtenderet unguem. Nā oſtendere mediuꝫ digitū opprobriū erat. Luſtralib⁹: expialib⁹. Saliuis: Hominis ſaliuam magnos habere effectus: docet Plini. Nam ita deſpuimus comitiales morbos: hoc eſt contagia regerimus. Simili modo & faſcinationes repercutimus ſiniſtræ dextræ clauditatis occurſu.

IOAN. BRI.

Bidental

Lactes

Matertera

Impudic⁹ digitus

Saliua hominis

¶ An q̄a nō fibris ouiū: An ideo Iouē tibi ānuiſſe exiſtimas q̄a nōdū ab eo fulmīe ict⁹ ſis. Ergēna q̄ iubēte: Aruſpicē hūc ergennā p fibras eē demōſtrat oues. n. & cætera aīalia ad arā mactare: extaq; īſpicere aruſpex ſolet. Triſte bidētal: q̄d fulmine ictū ē: bidētal dr̄. Hoc expirari nō poterat. Quare triſte & euitādū ī lucis īſepultū iacere dicit. Qui uero hominē fulminatū attrectauiſſe fuere a ueterib⁹ putabat. Hora. An triſte bidētal mouerit iceſtus certe fuerit. Stolidā barbā: qui ſtolid⁹ eēt ſi tibi barbā uellicādā pberet: hoc ē ſi ea quæ petis cōcederet. Lactib⁹ unctis: hæc lactis ſingulari fœminino genere declinatur. Titinius ī ferē tinati. Craticulū cerebellū lactis agmina. A uentriculo āt in oue atq; homine lactes incipiūt: p quas labitur cibus: ut Pli. xi. li. ſcri. Ecce auia Fœminarū uota pro pueris ſuis carpit: q̄ nō ꝓbitatē & uirtutē ſed opes & pulchritudinem illis optant. Infami digito: quinq; digiti in manu ſunt: quorum craſſior cæteris q̄ ſe

BAR. FON.

iunctus: ſeq; obuium reliquis cū uult præbens: tāq̄ rector oīum ac moderator pellicis nomen accepit: qm̄ ui & poteſtate inter cæteros polleat. Secundo qui ſalutaris dicitur: ab indicando autor Quintilia. indicis quoq; nomen eſt inditum. Medius digitus impudicus atq; īfamis iure cognominatur. Cum enim longitudine: pulchritudine quæ cæteros excellat: aliorum tamen auxilio īdigens parū ualet. Qua ſimilitudine ueteres ducti eā hoīem: qui cæteris famaſior eſſet hoc digito ignominiæ cauſa demōſtrabāt. Hunc ſequitur medicꝰ: de quo Pli. lib. xxx. Muſæ īpari numero īfricatæ digito medico. Quintꝰ minimus appellatur. Idē uolumine tertio & uigeſimo ſingulis primo digitis ānulos gerere mos fuerat: q ſunt minimis ꝓximi. Luſtralibꝰ ſaliuis. Quibꝰ īfātē expiat atq; luſtrat: ſaliua āt̄a ſaliēdo dicta ē: qm̄ in ore ſaliat atq; creſcat.

CORN. ¶ Vrētes: ergo faſcinātes. Inhibere pita: ꝓhibere ne faſcinet. Tūc manibꝰ q̄tit & ſpē macrā ſupplice uoto. i. ꝓcatōe ſupplici. Macrā ſpē. i. modicā q̄ rectæ macris optat: uel certe. Macram dubiā: nihil. n. tā dubiū q̄ expectatio ſūma de īfāte. Nūc licini ī cāpos: nūc craſſi mittit ī ædes: licinus & craſſus īter romanos locupletiſſimꝰ: iō diues cognominatꝰ igit̄ huius diuitias optat puero. Alii uolūt liciniū tōſorē & libertū Auguſti Cæſaris ſignificare ꝑ diuitē: cuiꝰ monumētum ē ꝑtioſi opis ſepultuſq; uia ſalaria ꝓpe urbē ad lapidē ſecūdū: de hoc hoīe nō īuenuſtū uarrōis epigrāma fert̄: marmoreo licinꝰ tumulo iacet: at Cato nullo Pōpeiꝰ paruo: credimꝰ eſſe deos. ſinecdochios: aut metri cā fecit diereſim nōis & noīe cognomē diſiūxit: ut Verg. Obiſq; ſui itacꝰ ſpē uehemēter uoto ſupplici mō ī cāpos licinii nūc ī ædes liuii Craſſo mittit dicēs: da illi q̄tū Craſſus hūit: ſed hic admonet quoq; ſtultos ignorare ꝙ ſit petēdū a diis: iō ait. Hæc ego nutrici nō mādo uota. Hūc optēt geneꝝ rex & regina puellæ. i. amet̄ iſte ab īpatore & tollat̄ gener uel a rege uel a regina qd̄ ē fœlicitatis īmēſæ ut optēt̄ eē gener a regibꝰ & a puellis ob pulchritudinē rapiatur.

Margin: Licinꝰ Craſſus — uia ſalaria Varro — Vergilius

> Expiát urentes oculos inhibere perita.
> Tūc manibꝰ q̄tit: & ſpē macrā ſupplice uocē
> Nūc licini ī cāpos: nūc Craſſi mittit in ædes.
> Hunc optent generū rex & regina puellæ.
> Hūc rapiāt quicquid calcauerit hic roſa fiat.
> Hæc ego nutrici non mādo: uota negato.
> Iupiter hæc illi: quāuis albata rogarit.
> Poſcis opem neruis: corpuſq; fidele ſenectæ.
> Eſto age: ſed grādes patinæ tucetaq; craſſa
> Annuere his ſuperos uetuere: iouēq; morāt̄.

Quicqd calcauerit hic roſa fiat. i. ubicūq; pedē poſuerit ſtatim exīde roſa naſcat̄ & pululet terra floribꝰ pede calcata pueri. Hæc ego nutrici nō mā. uota: aſt ego īquit cōtēptor diuitiaꝝ nolo a diis talia mihi īpetrare: nutricē arguit & īpitos q neſciūt qd ſit cōſequēs optare uero ſe dicit: ſolū īeptis uotis nō teneri: ſʒ & oībꝰ modis abnegare: uota Ioui adiūgēs ꝑces & cū fuerit rogatꝰ nō audiat tāq̄ pecuniaꝝ cōtēptor & nō dicit hæc: aut huiuſmōi uota: ſed oīno nulla. Veto quicq̄ īfanti meo optare nō mādo: uerbo uſus ē aruſpicū: quū eis dr̄ mando tibi: ut maximū Iouē audias: ut quēadmodū ꝓcuratiōis affectio fit: ita fiat & in ſacris & ī ꝑce. Negato Iupiter hæc illi q̄uis te albata rogarit: Iupiter noli annuere: licet te albata petat.

Albata: aut feſtiua: aut certe pura. i. uiciis carēs. Poſcis opē neruis corpuſq; fidele ſenectæ: Eſto age: ſʒ pingues patinæ tucetaq; craſſa. Annuere his ſupos uetuere iouēq; morāt̄. i. a bñficio retinēt ad alios tranſit q ſua ītēpantia uotis efficiūt bonā ualitudinē optas q̄ ēt te ī ſenectute nō deſerāt: & in mēbris auxilium poſcis: ſed hæc tibi a diis ꝑſtari quotidianæ epulæ ac luxuriæ nō ꝑmittūt. Tuceta: apd̄ gallos ciſalpinos buballa dicit̄ cōdimētis qbuſdā Craſſis oblita ac macerata: & iō toto āno durāt: ſolet ēt porcina eodē genere condita ſeruari: aut aſſatarū carniū ſignificat: iura hic Plotiꝰ Vergilii amicꝰ ī eadē regiōe ē noīatꝰ tuceta.

Margin: Tuceta — Plotius

Tuceta: aūt ſūt condimenta gulæ delicioſa quibus bona hoīum ualitudo corrūpit̄. Corpuſq; fidele ſenectæ: qd̄ ſuſtinet ſenectam quæ morbis omnibꝰ abūdat uel Tuceta dicūt̄ loca ī qbꝰ tōſæ carnes ponūt̄.

IOAN. BRI. ¶ Vrentes oculos. i. faſcinatorios: Verg. Neſcio quis teneros oculus mihi faſcinat agnos. Tradit Iſigonus in Triballis & illyricis quaſdā familias quæ uſu effaſcinent: iterimantq; quos diutius intueantur: iratis ꝑcipue oculis quod eorum malum facilius ſentiunt puberes. Spem macram: nihil enim aliud eſt in puero: ꝑter ſpē. Vnde Verg. per ſpē ſurgētis Iuli. Nunc Licini ī cāpos nunc Craſſi mittit in ædes. i. auia ſiue matertera multis uotis optat: & ꝑcatur infantē fieri ædiū & agrorū Licini & craſſi hæredē. Nam Licinum diuitē fuiſſe oſtendit. Mar. altaq; cū Licinis marmora puluis erūt. Eiuſdem meminit Iuue. Ego poſſideo plus pallāte & licinis. Idē alibi. Diſpoſitis prædiues hamis uigilare cohortē ſeruoꝝ noctu. Licinus iubet: attonitus pro electro ſigniſq; ſuis Phrygiaq; colūna. Eum unum fuiſſe ex Cæſaris auguſti libertis: principis īdulgētia: prædiuitē placet ītelligere: ſic enim ſcri. Tranquillus. Multos libertorū in honore & uſu maximo habuit: ut Licinium Enceladum: alioſq; Craſſus: ut ſcribit Valerius & Pli. cognomento dictus ē diues primus omniū Romanoꝝ: poſtea decoxit: irriſione tamen occurrentium ſalutabatur diues. Quia parthis cæſus fuit: diues appellatus non ē primus: ſed hic: de cuiꝰ ædibus ſic Mar. Altaq; cum licinis marmora puluis erūt. Quāuis albata rogarit: Veſtibus albis ſacrificātes utebātur: Nam ut ſcri. Cice. ī legibꝰ: color albus præcipuæ decorus deo eſt: cum ī cæteris tum maxime in textili. Hor. Alios ue dierum Feſtꝰ & albatus celebret. Poſcis opē neruis: eos irridet qui ſibi uires ī corpore dari petunt: cum ad eas aſſequēdas nimis epulaꝝ luxus omnino obſtet. Eſto age: concedit hoc turpe non eſſe uotum: ſed epulis & crapula uires corporis īpediri. Tuceta. Genus eſt farciminis ex carnibus ſuillis minutum conciſis.

Margin: Lucinus — Craſſus diues — Tuceta

BAR. FON. ¶ Vrentes oculos inhibere perita. Docta effaſcinationem prohibere. Vergi. Neſcio qs teneros oculꝰ mihi

ſaſcinat agnos. Pli. quoſdam in triballis & illyriis eſſe ſcribit qui uiſu effaſcinẽt: itẽ imãtq; quos diuti⁹ intueantur: iratis præcipue oculis. Quod eorũ malũ facilius puberes ſentiunt. Spẽ macrã. Nõ quia ſpes petẽtis fœminæ macra ſit: ſed quia uel uoto poſtea nõ fruatur: uel quia futura omnia incerta ſint. Nihil ãt ĩfantis expectatione incertius. Nũc licini in cãpos. nũc craſſi mittit ĩ ædes. Puero craſſianas exoptat opes. Aliqui uero a craſſo liciniũ diuidũt: eũq; Auguſti prædiuitẽ libertũ ĩtelligũt: de quo Suetoni⁹. Quod Auguſtus multos libertoꝝ in honore & uſu maximo habuit: ut Licinium enceladum alioſq;. Aliqui uero licinium craſſũ p endiadũ legunt. Quãuis te albata rogarit. Quidam albatam expiatã & purgatam: quo magis ualeãt ei⁹ uota. Quidã uero uittatã legũt. Eſt ãt uitta faſciola tenuis qa capillos circũligabãt. Poſcis opẽ neruis. Eorum uota cõmemorat: qui bonam ualitudinem: atq; robur: longãq; uitam a diis poſcunt: quã ipſi ſibi nimiis epulis & opiparo uictu tollunt.

Rẽ ſtruere exoptas: cæſo boue mercuriũq;.
Acceríis fibra: da fortunare penates.
Da pec⁹ & gregib⁹ fœtũ quo peſſime pacto
Tot tibi cũ ĩ flãmas iunicũ omẽta liqueſcant
Attamen hic extis: & opimo uincere farto
Intendit: iam creſcit ager: iã creſcit ouile
Iã dabitur: iã iã donec deceptus & expers

¶ Rẽ ſtruere exoptas cæſo boue mercuriũq;: Ac. fi. i. ſacrificio hoc dicit ſunt alii q pſit ſibi mrimonium nõ ſine dãno expetẽtes diuitias: pri⁹ ipſi ĩpendũt ſacrificiis deoꝝ & bñ ad ĩuidiã cæſo boue dixit: quaſi uictore rei familiaris: cultura. n. bouꝫ di teſcũt hoĩes: mercurio iõ facere ſacrificiũ dicit pp q de⁹ ẽ lucri qũo ſupius dixit Herculẽ. Et ſi ſub raſtro crepet argẽti ĩ d. h. ſi illũ dixit abſcõditi lucri pſidẽ Mercuriũ ãt euidẽtis Lucillũ. Rẽ ſtru. ex. cæ. bo. dũ exoptas ut negocia tua ĩpleãt Mercurio ſacrificas cæſo boue dicẽs: ut locupletior efficiaris & gregib⁹ tuis facturã plenis tribuat cui⁹ mercuriũ ĩducit rñdẽtẽ q̃ rõne hæc tibi cõtigãt cũ quotidie uitulas q̃ poſſet gregẽ ãplificare. Iunicũ: dicũtur ætate iuniores uaccæ ĩter uitulas & uaccas: iunicũ fere iuuẽci maſculi dicũť. Da fortunare pe. i. fortunatos facere. Quo peſſime pacto tot tibi cũ flã. iunicum omẽta liq. hic q̃ſi Mercuri⁹ rñdeat quo pacto poſſẽ augere rẽ tuã: quũ hoc qđ hẽs cõſumas & diſpdis hoſtias faciẽdo: uel certe ꝓ ſuis ĩ eũ ĩdignať uel ĩuehiť. Iunicũ: ãt aut iuuẽcoꝝ. Iunices dicunť teneræ ætatis boues q̃ iã ceſſarũt uitellas eẽ: nec dũ tñ ad ſũmã magnitudinẽ puenerũt dictæ a iuuenib⁹: ufi cõ patiu⁹ iuniorib⁹: qa ſũt iuniores iuuenib⁹: omẽta ãt ſũt mẽbranæ q̃ exta cõtinẽt. Attñ hic extis & opimo uincere farto: bñ ait uincere q̃ſi ſupſtitiõe ſua cõtẽdat ſupare. Opimo aut pigui: uel pleno: fartũ ãt gen⁹ ẽ panis uel libi q diis ĩferť (& ẽ ſenſus cũ hoc pane clamãtẽ deũ audiat tũ ĩqt pſeuerat ĩ uoto & effectuꝫ ſe putat qđ ĩprobe petit: donec omni re cõſũpta redact⁹ minimũ quẽ ĩ exhauſta archa ſiue inuenit ſuperſtitõem ſuam gemens exercet uerũtñ q̃uis audiat talia nõ ceſſat deos ſacrificiis fatigare & ſpando diuitias futuras archam ſuam exhauriat q̃diu nullus nũmus in fundo archæ ſuſpiret.

CORN. Mrimonium. Penates. Omenta. Opimum. Fartum.

¶ Rem ſtruere exoptas cæſo boue. Inſurgit riſu ſatyrico in eorum inſcitiam qui quottidianis ſacrificiis & pecudum mactatõe ſperãt greges ſuos auctũ iri: cũ oĩno aſſiduo ſacrificiorũ officio minuãtur. Struere cõgerere & coaceruare. Vñ ſtruem lignoꝝ dicim⁹. i. cõgeriẽ. Cæſo boue: hinc eni ut ſcri. Pli. uictimæ optimæ & laudatiſſima deoꝝ placatio. Mercuriũ deũ lucri: nã a mercibus dict⁹ ẽ: hunc. n. negotioꝝ oĩum affirmabãt eẽ deũ: autor ẽ Feſtus. Fibra ſacrificio: Nã ut Var. ſcri. Antiq fibrum dicebant extremũ: uñ ĩ ſagis Fimbriæ: & in iecore extremũ: ut diximus ſupra fibra diciť. Fortunare: eodẽ uerbo uſus ẽ Cicero ĩ epiſtolis. Tibi mrimoniũ dii fortunẽt. Hora. Tu quãcũq; de⁹ tibi fortunauerit horã. Pẽates: autore Macro. dicũť qđ p eos pœnit⁹ ſpirem⁹: apđ poetas ſæpenũero ꝓ domo ponũť. Quo peſſime pacto: ſubaudi a ſupiorib⁹ dabiť: ut ſit quo pacto dabiť qđ optas. Sicq; arguit eũ demẽtiæ q putet gregẽ augeri: cũ quotidie ſacrificiis minuať Iunicũ. Boues ſũt iuniores. Omẽta: omẽtũ ĩteſtinũ eſt: autore Celſo ex ĩteriori pte læue & ſtrictũ & ſupiore mollius: cui adeps quoq; ĩnaſciť: q̃ ſenſu ſicut cerebrum quoq; & medulla caret. Pli. omentũ membranã poti⁹ eſſe declarat. cũ ait. Ventriculi atq; ĩteſtina pingui ac tenui omento ĩtegũtur: pterq̃ oua gignẽtibus. Extis: dicta exta autore Feſto quod ea diis ꝓſecenť: quæ maxĩe extãt: eminentq;. Farto: genus libi dictũ: teſte Feſto: qđ Crebri⁹ ad ſacra ferebãť: nec ſine ſtrue altero genere libi: quæ q afferebãt ſtrufertarii dicebãt. Opimo: pingui: ab ope quã terrã uoluerũt ſignificare: quod omnes opes hũano generi terra tribuat: unde & opulenti terreſtrib⁹ rebus copioſi: & hoſtiæ opimæ pcipue pigues: & opima magnifica & amp'a ſpolia. Intẽdit: perſeuerat. Iã creſcit ager: iam creſcit ouile. Satis lepide naturã hoĩs cupidi expſſit: q iam ob ſacrificia facta putat deorum bñficio res ſuas augeri: cũ tamen poti⁹ minuãtur. Iam: irriſio eſt poetæ. Donec: nũmus deceptus. Senſus eſt. Tot quidem ſacrificiis a diis opes petiit: ut iã archa nũmis exinanita ſit: & ne nũmus quidem in ea uiuat. Satiſq; philoſophice oſtendit poeta: ut dictum eſt: a diis ſtulta uota non exaudiri. Deceptus: Quod mihi a diis impetrauit.

IOAN. BRI. Mercuri⁹ de⁹ negociorũ oĩum. Penates. Iunices. Omentuꝫ. Exta. Fartum. Opimum.

¶ Rẽ ſtruere exoptas. Vota ditari cupiẽtiũ. Quo peſſime pacto. Quo pacto uis augere diuitias cũ quotidie rẽ ĩminuas munerib⁹ Mercurio largiẽdis. Tot iunicũ omẽta liq̃ſcãt. Tot tauri ĩmoleť & cõburãtur. Iunices uero tauro uitulis grãdiores: bobuſq; iuniores ſũt a iuniori ætate cognominati. Omẽtuꝫ uero: ut Celſus ĩ q̃rto refert: mẽbrana tenuis ẽ ĩteſtina cõtegẽs ex ĩteriore pte læue & ſtructũ ex ſupiore molli⁹. Opimo farto: Copioſo & abũdãti ſacrificio. Fartũ. n. ſacrificii genus eſt uel quod ad ſacra ferreť dictuꝫ: uel qđ pluribus uariiſq; rebus fartũ eſſe. Nã ut de re ruſtica Cato ſcribit ſtruem farris: tritici: hordei: fabæ: ſeminis

BAR. FON.

rapicii: ture ac uino additis ante meſſem parabant in porcæ præcidaneæ imolatione: ianoq; ac ioui & iunoni ſacrificabant. Quæ diuerſarum rerum congeries fartum nominabatur.

Ne ꝗcquã fundo ſuſpiret nummus in imo.
Si tibi crateras argenti incuſaq; pingui
Auro dona feram ſudes: & pectore leuo.
Excutias guttas: lætari pertrepidum cor.
Hinc illud ſubit auro ſacras: quod ouato
Perducis facies nam fratres inter ahenos.

CORN. ¶ Ne qcq̃ fũ. ſuſ. nũ. i imo iã iã creſcit: itra ſe cogitatiões ei⁹ refert. Donec decept⁹ & expers .i. donec decepta expectatiõe & ſpe acceſſionis q̃ erat dũ pecunia uſq; ad imũ cõſũpta nũm⁹ i ea deficiat. Poſita ĩ imo .i. ĩ fũdo archæ fruſtra iã gẽitu & ſuſpitiis ꝓſequẽte expectatiõe ſuoꝝ uel certe ipſe ſuſpiret qa nihil uidet ĩ fũdo nũmi: nã nũm⁹ tropicos: ut tacita libabit acerra ꝓ ipſe tacit⁹. Si tibi crateras argẽti ĩcuſſaq; pingui auro dona ferã: ad alterã animi ĩfirmitatẽ trãſit & aggredit̃ illos qui inaniter uota ſoluũt credẽtes deos hiis delectari qb⁹ ipi delectãt̃: ſi tibi ergo argẽtea uel aurea uaſa donauero ſudes gaudeo: & guttas excuties ꝙ cor tuũ lætũ ſit: ut auaro putes numina delectari ꝙ tibi diligis & iis uultus deauratos exiſtimes. Incuſſa: ãt dicit collata ꝓducta: unde ĩcus dr̃ a cudẽdo: celata caſtigata ſpei uanitate: trãſit iteꝝ ad aliquas hoĩs uolũtates qui cupiditate tenẽtur ſi cõtingat: ut ſubito diuitias ĩueniãt: ſtatim eis ĩuẽtis poti⁹ fatigant̃. Sudes & pectore læuo excuties guttas: pectore læuo iõ qa a pte ſiniſtra pectoris cor hẽmus: ut Iuuenalis: culpa docẽtis .ſ. arguit̃ ꝙ læua ĩ pte mamillæ nil ſalit: uel læuo certe cõtrario. Excutias guttas: aut ſudoris aut lachrimarũ: nã & de hoc põt ĩtelligi: qa de ſudore eius dixerat: ut ſit illud Terẽtianũ lachrimæ ꝑgaudio. Lætari ptrepidũ cor. pp ſudorẽ ꝑgaudio natũ: toto corpore trepidabit qđ ad lætitiã feſtinat & pectore læuo a malo ſudoris guttas excutias. Hinc illud ſubit .i. euenit auro. Sacras qđ ouato: Perducis facies: ouato ſiue ꝓ ouo ꝓfũdãt̃ ut brachtea q̃le & oũ ouato ẽt medĩu oui ẽ ſimile auri hoc ẽ ĩ modũ oui. Nã fratres iter. a. ſ. p. q purgat mittũt: Acrõ tradit ꝙ ĩ porticum quãdã Apollinis palatini fuerũt danai filioꝝ effigies & cõtra eas ſub diuo totidẽ eq̃ſtres filiorũ ægeſti: ex his ãt ſtatuis dicebat̃ poſtulãtib⁹ p ſõnũ dare oracula: alii aũt. Fratres ahenos pollucẽ & caſtorem q fratres fuere aliqñ nocte pſẽ macedoniæ regẽ nũtiauerũt uictum in ciuitate in templo ſomniorum interpræ tes haberi ſolent uel puros a pituita uiſus hominum exponebant. Aliter cum Romani peſtilentia laborarent Caſtor & pollux in ſomniis populum monuerunt ſicuti remediis curarentur: & licet earum multæ eſſent ſtatuæ Romæ tñ paratæ ſũt illi ſimiles quas poſtea Romani deaurauerunt.

Nūmus

Cratera

Incus

Acron

Pollux & Caſtor

IOAN. BRI. ¶ Ne qcq̃ .i. nõ alibi Perſi⁹. Ne qcq̃ extriſec⁹ ĩtrat. Q đ neruos agitet: alias ꝓ fruſtra ponit̃. Vergi. Arma diu ſenior deſueta tremẽtib⁹ æuo circũdat. Ne qcq̃ hũeris. Suſpiret .i. uiuat ſũpta metaphora ab aĩantibus. Si tibi crateras argẽti: Sẽſus ẽ: tãtæ qdẽ cæcitatis æs ut ſi q̃ ad te dona tulero: ſtatim lætitia afficiaris: puteſq; ea a diis ob ſacrificia facta tibi miſſa: & iõ deoꝝ imagines & ſimulacra ĩ aures: ut diuini bñficii memor & gratus. Incuſa: ab eo uenit qđ ẽ ĩcudo ab ultĩo ſupĩo. Vñ ĩcuſo & accuſo. Incuſa: ergo ſculpta & ſignata. Sudes: nimia lætitia. Pectore læuo: ubi ſedes ẽ cordis. Excutias: emittas: effundas. Hic: ex donis acceptis. Auro ouato: aut iõ dixit ouato: ꝙ imagines q̃ inaurãtur: ouo prius linuntur a pictorib⁹. Nec illđ tñ obſtabit qđ ouũ primã hẽt lõgã nã multa iue̾iũtur ĩ autorib⁹ q̃ primitiuoꝝ naturã nõ ſequit̃: ut farina: nã etſi a farre deriuãt̃. prima tñ corripit̃. Aut ex pecunia ꝑdacea. Nã ut ex. A. Gelii noctibus atticis pcipi licet: ex pecunia q̃ ex ꝑda uẽdita colligebat̃: quas manubias appellabãt. Duces ſimulacra & deoꝝ imagines ĩ tẽplis erigebãt: uerba ſũt. A. Gelii. In faſtigiis fori Traiani ſimulacra ſunt ſita circũundiq; inaurata equoꝝ atq; ſignoꝝ militariũ: ſubſcriptũq; ẽ manubiis. Huic teſtimonio ẽ. L. Metellus Dalmaticus q Aſconio autore ædẽ Caſtoris de manubiis extruxit. Erãt .n. ĩpatoꝝ Manubiæ: ex qbus qđ uellẽt facerẽt. Auro: igit̃ ouato ĩtellige ex pecunia ꝑdacea: ex q̃ ut dixi: ſæpe & tẽpla & alia ĩ honorẽ deoꝝ extruebãt̃. Ouatus eodẽ mõ dicit̃ ab ouare: ut triũphatus a triũphare. Ouates ut ſcribit Feſt⁹ dicti ſũt ab o o clamore: quẽ faciunt milites redeuntes ex pugna: geminata o o littera: qđ ẽ lætitiæ. Rõ ouãdi & cã ẽ: ut tradit. A. Geli⁹: cum bella nõ rite neq; cum iuſto hoſte geſta ſunt: aut hoſtium nomẽ humile & non idoneum ut ſeruoruꝫ pyrataꝝ: aut deditio ſolito citi⁹ facta: aut ĩcruẽta uictoria. Ingrediebãt̃ urbẽ pedib⁹: ſequẽtib⁹ eos nõ militibus: ſed uniuerſo ſenatu. Perducis facies ſacras: hoc ĩuidioſe ĩ mores tẽpoꝝ ſuorum. Nã auro & argẽto placatiores putabãt futuros deos: cum fictilibus magis ꝓpitii ſupplicãtib⁹ eſſent ita ſcribẽte Seneca. Exurge mõ: & totoq; dignum finge deo. Fingẽs ãt nõ auro nec argento nõ põt in hac materia imago dei exprimi. Quin cogita illos: cum ꝓpitii fuiſſent: fictiles fuiſſe. Perduci ꝓprie dicuntur imagines ex gypſo & marmore. Facies ſacras: ſimulachra & deoꝝ imagines. Nã fratres iter ahenos. Sõnia pituita. q. p. m. Romæ: ut qdã tradunt i porticu q̃dã collis palatini fuerunt effigies filiaꝝ: Danai & cõtra eas ſub diuo totidẽ Eq̃ſtres filioꝝ ægeſti. Ex iis ãt ſtatuis q̃dã dicebãt̃ poſtulãtib⁹ per ſõnium dare rñſa. De hac porticu Oui. ĩtelligeret̃ cũ ait. Quæq; parare necẽ miſeris patruelib⁹ auſæ Belides & ſtricto ſtat fer⁹ enſe pr̃. Et idẽ alibi. Heſterna uidi ſpatiãtẽ luce puella Illa: q̃ Danai portic⁹ agmẽ hẽt. Eſt igit̃ ſẽſus iter imagines æreas qnquaginta fratrũ eos ĩprimis colẽdos aſſumas q uera ſõnia hoĩb⁹ dant. Et ẽ ironia.

Ouare

BAR. FON. ¶ Ne quicquam fundo ſuſpiret nummus in imo. Donec pecunias omnis in eiuſmodi ſacris aſſumpſerit. Ne qcq̃ uero ꝓ nõ ponit̃ Verg. Ne qcq̃ ſeros exercet noctua cãt⁹. Alibi fruſtra ſignificat. Idẽ ĩ octauo. Ter ſaxea tẽtat limia ne qcq̃: Suſpiret uero ad gemitũ: & dolorẽ donãtis rettulit: cũ ſe oĩa cõſũpſiſſe cerne-

ret ſpe fruſtrat⁹ ſuſpiraret. Si tibi crateras argēti: In eos dictū q̃ deos credūt: ut hoīes munerib⁹ delectari. Auro ouato: q triūphū ducebat albis eqs q̃tuor laureat⁹ uehebat: & boues imolabat: At q ouabat: nō ī curru: ſed pedes patritiis ī calceis mirteā geſtās coronā oues mactabat: unde ouare & ouatio dicta ē. Hinc quoq; ouatū auꝝ dici nōnulli uolūt uel ouatiōe uictoriaq; q̄ſitū uel īgēs & copioſum q̄ntum ouatiōib⁹ cōparat: pitiores q̄dā ouatū ouo auratū accipiūt: qm̄ oui albo ātea illinito æra ac marmora auri & argēti laminis decorentur: nec obſtat quod ouum prima longa efferatur. Plæraq; enim deriuatiua primitiuorū naturam non ſeruant. Pli. quinto & trigeſimo libro hoc pœne uidetur innuere. Ait enim de marmoribus loquens. Vt ouatus eſſet numidicus: ut purpura diſtīgueretur ſinnadic⁹. Fratres ahenos. Pollucem & caſtorem quidam legunt. Satius tñ eſt ut deos omnis quibus ī tēplo ſtatuæ ponuntur: itelligamus.

Sōnia pituita qui purgatiſſima mittunt
Præcipui ſunto ſitq; illis aurea barba.
Aurū uaſa numæ; ſaturniaq; impulit æra.

℄ Sōnia pituita q purgatiſſima mittunt: purgatiſſima: qa pituita pleni nihil ſomniāt ueri: petuita āt morb⁹ ē gallinaꝝ q ex edacitate naſcit ut euenit: ut grauatæ ſōno hoīes nō bona ſōnia uideāt: alter ſēſus dum ærato auro effigies linit: exprimit antiquum ordinē miniſterii: qa minima Inſtituit q̄bus modis oporteat uenerari deos. Præcipui ſūto. i. ſint p̄cipui honoris magis colēdi honoratiores. ē āt p̄cipui aduerbiū. Aurū uaſa nūmæ ſaturniaq; īpulit. æra ueſtaleſq; ur. & tui. fic. mu. numa Pōpilius rex romāoꝝ uilib⁹ fictilib⁹ uſus ē. ēt ad religionē ex q̃ numa dictus ē nūerib⁹ deſeruiūt nā prim⁹ & religiones īuēit. Saturnia æra: ſaturno. n. ī italia regnāte: æs ī uſu fuit q̄d ēt poſtea ī æde ſaturni cōdebat: uñ ærariū dictū nūdū eni fuerat argētū atq; auꝝ uirgineſq; ueſtales uaſis fictilib⁹ ī ſacrificiis uſæ ſūt: ill d ē eni una p̄te capite iā notatū altera nauc q̃ Saturnus fugiēs ad italiā uict⁹ ē: unde ait in illud minime erat geminum ſignū & hoſpitalitatis iā & aduētus Saturni q̄d æs poſtea ut dictū ē ī æde Saturni cōdebat nūdū argento auroq; ſignato unde ærariuȝ nomē accepit: fuit aūt Aſſis liberalis & dipondus duarū libraꝝ ꝙ hodie in uſu remāſit: & ſolet pēſari poti⁹ q̃ nūerari: uñ & diſpēſatores dicti ſūt ꝓrogatores & ē ſēſus miſteria īnocentium & ſimplicium uaſa auaritia cæca remouit ambitio uel qa Saturnus æreis uaſis placabatur.

℄ Pituita: oīs ē humor corpori oneroſus dicta: ut ſcribit Aeli⁹: qa petat uitā: cui Etymologiæ. Quīti. minime aſſētit ea ē maxīe nariū. Oculoꝝ: & auriū. Corneli⁹ Celſus ita ſcri. Diſtilat āt humor ex capite interdū ī nares: q̄d læue ē. Inter fauces q̄d pei⁹ ē. Interdū ēt ī pulmonē q̄d peſſimū ē. Si ī nares diſtilat: tenuis per has pituita ꝓfluit. Idē alibi. Oculos īterdū occupat īflāmatio ubi cū tumore ī his dolor ē: ſeqturq; pituitæ curſus: nōnūq̃ copioſior uel acrior: nōnūq̃ utraq; p̄te moderatior. Et paulo īferi⁹. Sed fere tēpore interpoſito pituitæ curſus ācerrim⁹ ſequit: exulceratiſq; uehemēter oculis aciē quoq; ipſā corrūpit. Et alibi. Si pituitā acidā effudit: utiq; ſumere cibū: ſed aſſueto leniorē. Pli. cōtra Auriū pituitas uermiculoſq; ſi decoquat ad dimidias p̄tes cū porro capitato nouo ſectili. Nec corporis tātū humani ē pituita: ſed & arboꝝ. Pli. Fungoꝝ læuior natura & nūeroſa genera & origo nō niſi ex pituita arboꝝ. Purgatiſſima. Quæ ueriora hñtur purgato p nocte pectore. Auꝝ uaſa numæ ſaturniaq; īpulit æra. Notat ut dixim⁹ tempora ſua q̄bus p luxum remoto e Tēplis aere & fictilib⁹ ī uſum. Cult⁹ diuini uſurpatuȝ ē auꝝ: quo deos magis placari credebāt: q̄d nunc poeta deridet: ignorātiā hoīum arguēs: q deos munerib⁹ & Auro delectari putāt: ī cui⁹ rei īuidia ita ſcri. Pli. Antiqor fuit plaſtice: quā fundēdi æris ars: ex ea eni dii fiebāt & domus ciuium ornabātur: & dii fictiles erāt: eæ. n. tunc deoꝝ effigies erant laudatiſſimæ. Cice. ī legib⁹ auꝝ & argētum ī urbib⁹ & priuatum ī phanis īuidioſa res ē. Vaſa numæ. Fictilia. ſ. q̄b⁹ Nūma Pōpili⁹ ſecūd⁹ poſt Romulū Romanoꝝ rex ī ſacris utebat. Iscurib⁹ Sabinis agēs ultro Romam uocat⁹ ob īclitam Viri religionē. Sacra pluria īſtituit. Aedē ueſtæ cōfecit. Virgīes ueſtales elegit. Flamīes tres dialē Martialē Quirialē Salios Martis Sacerdotes. Pōtificē maximū creauit. Et ut ſcri. Pli. ſeptimū collegiū ſingulorū īſtituit. Saturnia æra: q̃ Saturni tpe. i. rudi illa ætate ī ſacroꝝ celebratiōe erāt ī uſu. Impulit: remouit ex templis. ſ.

℄ Sōnia pituita purgatiſſima. Vera & bñ purgata ſōnia. Oium āt q̃ dormiētes uidere nobis uidemur diuerſitates quinq; Macrobio teſte ſūt. Sōniū: uiſio: īſōniū: oraculū: uiſus qui a græcis fātaſma dr̄. Ex his ī ſōniū & fātaſma cū falſa ſint iterp̄tatiōe nō īdigent. Tria reliq̃ uates īterp̄tāt. Et oraculū quidē ē cū qs in ſōnis aliq̄d nobis denūtiat. Viſio uero cū id qs uidet: q̄d eodē mō quo apparuerat euenit. Somniuȝ āt ꝓprie uocat q̄d tegit figuris & uelat ābagibus nō niſi iterp̄tatiōe itelligēdis. Pituita: phlegma græce: pituita latine: q̄d uitā petat. Aelio autore: ut ſcribit Quītilian⁹ dr̄. Eſt āt pituita: ut Lādin⁹ ſcđo de aīa libro refert. Sāguis rudis adhuc: nec dū plene decoct⁹: ſed q̃ q̄nq; ſāguis abſolutiſſime fieri poſſit. Ea uero aut artificioſa natura gignitur: & bona eſt. Aut aliquo peccato ī corpore ſurgit: ob idq; adulterina iure appellari pōt. Huius ſpecies quatuor ſunt. Mucillaginoſa: quæ ēt cruda. Vitrea a colore ponderoſa & uiſcoſa q̃ liquefacto uitro ſimilis ē. Gypſea craſſa & albicans ultima omnib⁹ ſiccior & leuior: ob eāq; rem acutior: & guſtatu ſalſa: Cæterum Celſus quarto uolumine autor ē: diſtilat humor ex capite: interdum ī nares: q̄d lene eſt: interdum etiam in pulmonem: quod peſſimum eſt. Si in nares diſtilat: tenuis per has pituita profluit: caput leuiter dolet: grauitas eius ſentitur: ſternutamenta ſunt. Si in fauces has exaſperat: tuſſiculaȝ mouet. Si in pulmonem præter ſternutamenta & tuſſim: eſt etiam capitis grauitas laſſitudo ſitis æſtus biloſa urina. Aurum: uaſa Numæ: Numa Pōpilius Pomponii filius curibus ſabinorum oppido ortus Romulo mortuo regnum ſuſcipiens a belli cura ad religionem populuȝ uertit: templaq; multa ac ſacerdotia

CORN. Pituita — Numa Pōpilius — Virgines Veſtales — Aſſis — IOAN. BRI. Pituita — Vaſa numæ — BAR. FON.

inſtituit. Quoniã uero fictilibus cum in publicis: tum in priuatis ea tẽpeſtate Romani ob paupertatẽ &
continentiam utebantur: ſeptimum quoq; collegium figulorũ ordinauit. Longo poſtea interuallo: cũ au-
ctis opibus & increſcẽte luxuria argento atq; auro pro fictilibus uterentur: ob eam cauſam Numæ fictilia
tẽplis expulſa ẽ: ab aureis uaſis cõmemorat. Saturnia æra: quibꝰ ſaturno regnãte utebat̃. Aes uero apd̃
antiquos ĩ ꝑtio magno fuit. Vnde & numa collegium tertium fabrum ærarioꝝ inſtituit & inde militum
æra: & ærarium: tribuniq; ærarii & obærati ab ære cognominantur.

Veſtaleſq; urnas: & thuſcũ fictile mutat
O curuæ in terris animæ cæleſtium inanes
Quid iuuat hoc tẽplis nr̃os immittere mores
Et bona diis ex hac ſcelerata ducere pulpa
Hæc ſibi corrupto caſſiam diſſoluit oliuo

CORN. ¶ Veſtaq; ur. & thuſ. fi. mu. aut ueſte aut ueſtaliũ
uirginũ utrunq;. n. eſt: ſunt autem uaſa quæ ſerui-
unt ueſte fictilia. Tuſcum fictile: ſiue ꝙ ĩ æthru-
ria crebro uſus uaſorum fictiliũ fuerat ſiue ꝙ thu-
ſci deorũ ſimulacra fictilia fecerũt: hæc enim oĩa
luxuriante mundo mutata ſunt. O curuæ in ter-
ris animæ & cœleſtium inanes: exalauiſſe dicit in
terris ſpũm diuinũ de oĩbus natura eis indicatũ &
propter negligentiam ſummã animos noſtros ori-
Saluſtius ginis diuinæ immemores factos & more pecudũ in terra ſpectantes: ut Saluſtius ait quæ natura pronã ac
obedientia finxit. Cœleſtium inanes. i. qui ignorant cœleſtia ex quibus originẽ ducunt. Hæc ſibi cor-
Caſſia rupto caſſiam diſſoluit oliuo: nam eandem carnem multis delectamur aromatibus neq; dignitatibꝰ & au-
ri copia. Caſſia quam in terra orientis proxima hoĩes corpore cõtecto paulũ oculis relictis quod uiſum in
terris pp multitudinem auiũ ĩfenſarũ q̃ ſunt ueſpertilionũ ſimiles aligeriſq; ſerpentibus: colligunt enim &
Vnguẽtũ ſitiligentes aquarum ſuperficiem in limi modum hæc caſſia oliuo mixta unguentũ facit. Quid iuuat
hoc templis noſtros immittere mores? quid iuuat ut credamus deos cupiditate aliqua uel ambitione ſicut
hoĩes tangi: & ex humano corpore ut credamus deos luxuria uel pompa aut ambitioſis delectari carnali-
bus & fœlicitatem deorũ in auro eſſe poſitam credere. Hæc ſibi caſſiam corrupto diſſoluit oliuo: ĩcipit
iam de uiciis corporalibus loqui & tangit delitias quas ſi hoĩes inuenerunt caſſiam ad carnem referimus
Corpus corpus enim noſtrum omnium uitiorũ cauſa eſt: eſt autem caſſia odoris genus qđ oleũ corrũpit uſus oli-
ui Caſſia herba uel pigmenti genus quæ oleum meliorem inficit quod oleũ caloribus uiciat̃. Et bona
Pulpa diis: Ex hac ſcelerata pulpa: quid delectat credere cupiditate deos tangi & bona eorũ malis noſtris æſtima-
re: hæc eadem pulpa. i. hoc noſtrum corpꝰ omnium uicioꝝ cã eſt qđ detractiue ſceleratum appellauit.
IOAN. BRI. ¶ Vrnas: Vrna ꝑprie uas aquarium: dicta quaſi Vrina ab urinando: ideſt ſub aqua nando: autor ẽ Var-
ro. Thuſcũ fictile. Quo in ſacris prolibabatur. Plinius in ſacris quidem etiam inter has opes nõ myrri-
nis. Criſtallinis: ſed fictilibus prolibatur ſympulis innocentius: templorum quoq; faſtigia fictilibus orna-
bantur. Thuſcum: Etruria autore Plinio maxime plaſticem excoluit. Vnde Tarquinius priſcus. Tau-
riano a flagellis accito: Iouis effigiem fictilem in Capitolio dicandam locauit. Martialis. Lautus erat thu-
ſcis Porſena fictilibus. O curuæ in terras animæ. Acclamatio eſt cum riſu & indignatione in eos qui ex
deſiderio ſuo deorum uoluntatem ducunt. Curuæ in terras. Ad terrena ita inclinatæ & deuolutæ: ut quid
a nobis deus exigat non conſideretis. Sicq; innuit: ut ſequentia docent: deum ad uota noſtra non moueri
noſtris ſacrificiis: muneribus ue. ſed ut dictum eſt mente ſancta & iuſto animo. Non ignoro a Lactantio
hoc carmẽ miris laudibꝰ efferri. Cæleſtiũ ina. q̃ ñ cognoſcitis qd cæleſtibꝰ gratũ ſit ac ſi diceret ſupos nõ
eiſdẽ moueri affectibꝰ qbꝰ mortales. Nr̃os imit. mo. i. credere eadẽ q̃ nobis grata ſũt diis pariter placere.
Et bõa diis ex. h. ſce. du. pul. Idẽ eſt poetæ exaggeratio. Ducere: iudicare: colligere. Ex ſcelera. pul. i.
Pulpa uoluptate & deſiderio nr̃o. Pulpa: ĩde fit pulpamẽtũ: dictaq; ẽ autore Donato: qđ pulſet̃ & cõſcidat̃ dũ
mãducat̃. Hæc ſibi cor. caſ. Oñdit oĩno deos nõ hoĩs mũera ſ; purã mẽtẽ poſcer̃. Sẽſus ẽ. ſi qñ ꝑ ueſtiũ
aliarũ ue reꝝ luxũ peccamꝰ: ex eo tñ aliquã capimꝰ utilitatẽ. At auꝝ ĩ tẽplis nihil oĩno diis ꝓdeſt cũ mune-
ribꝰ more mortaliũ nõ moueat̃. Diſſoluit: diluit. Tẽpora ſua notat: qbꝰ ĩ tãtũ luxũ unguẽta ꝓceſſerãt: ut
Caſſia lini iã nõ ſolũ. ſed & pfũdi unguẽtis gauderẽt. ẽt ueſtigia pedũ tĩgerẽt: qdã ẽt biberẽt. autor eſt Plin. caſſiã
unguentum. caſia enim autore Pli. frutex eſt ĩ Aethiopia Troglodytis connubio permixta iuxta Cinami
campos naſcens. Fabuloſa tamen antiquitas princeps ue Herodotus narrauit Caſſiam circa paludes ara-
biæ colligi propugnante unguibus diro ueſpertilionum genere: aligeriſq; ſerpentibus his cõmentis augẽ-
tes rerum pretia. Oliuo: Quo unguẽtorum odores optime ſeruantur. Pli. Vnguenta optime ſeruantur
in alabaſtris: odores in oleo. Corrupto: quia in unguentorum odorem tranſit. Nam una quæq; res al-
terius permixtione corrumpitur. Verg. Nec caſſia liquidi corrumpitur uſus oliui.
BAR. FON. ¶ O curuæ in terris animæ: Terrena tñ relictis cœleſtibus cogitãtes. Exclamãs ãt ĩdignat̃ & q̃rit q luxu-
ries tãta ĩ tẽplis ꝓſit. Exclamatio uero ipa cõficit ſignificationẽ ĩdignatiõis atq; doloris. Ex hac pulpa. Ex
hac nimia luxuria noſtra. Pulpa. n. ſi oſſibus caro ẽ. Hæc ſibi corrupto caſſiã diſſoluit oliuo. Ex eadem
luxuria natũ ẽ: ut oleo caſſiaq; cõmixtis unguẽta cõficimꝰ & purpureis ueſtibꝰ: unionibuſq; utamur: atq;
auri & argẽti metalla effodiamꝰ. Caſſiã diſſoluit: Virgiliana æmulatio eſt. Nec caſſia liqdi corrũpitur
uſus oliui. Caſſia uero: ut lib. xii. tradit Pli. frutex ẽ ãplitudinis cubitoꝝ triũ ĩ æthiopia iuxta cinami cã-
pos naſcẽs: ſ; ĩ mõtibꝰ craſſiore ſarmẽto: tenui cute ueriꝰ q̃ cortice color triplex. Cũ ꝑmũ emicat cãdidꝰ pedali
mẽſura. deiñ rubeſcit addito ſemipede. ultra nigrãs. hæc ps maxĩe laudat̃ ac deiñ ꝓxĩa. dãnat̃ uero cãdidi.

¶ Hæc calabꝝ coxit uitiato murice uelus. Lanæ coloribꝰ tinctæ corporis uſibus inquirunť ad ambitionē. CORN.
Senſus eſt. Apulā lanā cōchilio inficit adeo in apulia: quia ibi plurimæ oues naſcunť. Vitiato murice. i.
cocto uel fracto cōchilio quo tingitur purpura. Velus aūt ob hoc dictū ꝙ primo lanæ uellerenť nō ton-
derentur. Hæc baccam conchæ raſiſſe & ſtringere uenas: pro radere margaritas de conchis marinis unio
nes q naſcuntur in conchis pro quibus baccas poſuit. ut Hora. Vnionibus onuſta baccis. Bacca ergo gem- Bacca
mæ genus qđ in conchis naſcitur. Et ſtringere uenas feruentis maſſæ crudo de puluere iuſſit: quia aurum

Hæc calabrum coxit uitiato murice uellus,
Hæc baccā conchæ raſiſſe & ſtringere uenas
Feruentis maſſæ crudo de puluere iuſſit.
Peccat & hæc peccat uitio tñ utitur: at nos
Dicite pontifices: in ſacro quid facit aurum?
Nēpe hoc qđ ueneri donatæ a uirgine pupæ

& argētum de crudo puluere ſeparatur in fornace
coctū in maſſā cōferť: ideo aūt crudū puluerē di- Maſſa
xit: quia coquiť ut metallū fiať & bene ſtrīgere: qa
coquēdo religať in maſſā. Hæc peccat: uicio tñ
utiť hæc faciēdo integritate ſui mores humani ua-
cillant in ſuo tñ crimine poſſumus hoībus igno-
ſcere: quos. ſ. cōcupiſcētiis quibꝰ utunť. Nā crimē
eſt ambitionē petere: utiť ea q̄uis peccat ſuꝑuacue
reperiēdo: hēt tñ aliquē uſū appetitoꝝ. At nos
di. pō. in tē. quid fa. auꝝ? Nēpe hoc qđ ueneri do-
natæ a uirgine pupæ. Hoc dicit ſacerdotes redditæ mihi rōnē qđ opes in tēplis agunt? cur diis & non uſuris
cōſecranť: quibus tā ſuperuacue q̄ ueneri pupæ quas nubētes uirgines donant. Solebant. n. uirgines anteq̄ Pupæ
nubērent quædam uirginitatis ſuæ dona ueneri conſecrare. Hoc & Varro ſcribit ſi hoīes inquit auri cupidi-
tate corrupti uicia incurrunt: ut quid ſuperis quibus ſolēt hæc diſplicere: nēpe hoc tibi facit auꝝ qđ pupæ in
tēplo ueneris: & tñ hoc faciūt hoīes: nec uitio corrūpunť. Veꝝ uos pōtifices dicite ī tēplis auꝝ qđ facit?
¶ Coxit: tinxit: infecit. Velus lanā: a uellendo. Nā ante tonſurā inuentā ex ouibus lanæ uellebantur. un IOAN.
de ēt lana: ſiue laniciū a laniando. Calabrū: lanæ calabræ nobiliſſimæ habebanť. Nā circa Tarentū oppi BRI.
dū Calabriæ Canuſiūqꝫ autore Pli. ſūmā nobilitatē hñt. Vnde Varro ſcribit Tarentinas oues pellibus inte- Vellus
gi ne lana inquineť: quo minus uel infici recte poſſit uellus: uel lauari ac parari. Murice. i. purpura: genꝰ Lana
enim eſt cōchilii: ex quo liquor eliciť tingēdis expetitus ueſtibus purpuræ haud quaq̄ diſſimilis. Pli. uidi- Lanæ cala
mus iam & bibentiū uellera: purpura: cocco cōchilio ſeſquipedalibus libris infecta: uelut illa ſic naſci cogē- bræ
te luxuria. Vitiato: qa cū laniciū inficiť alienū colorē uitiat. Verg. Diſcet mentiri lana colores. Hora. Sed Murex
mala tollet anū uitiato melle cicuta. Baccā. i. margaritā. Hora. Nec ſit marita quæ rotundioribus onuſta
baccis ambulet. Baccas ꝓprie dicimus fructus lauri. Fructus oliuæ: corni. Loti quā fabā ſyriacā uocāt: myr Bacca
thi: Lentiſci: ſimiliūqꝫ. Acinos uero ſiue acina fructus minutiores arboꝝ fruticūue denſius naſcētes noia-
mus: cū baccæ diſperſius & rarius: inter acinos igitur numeranť Vuæ grana: Hederæ grana: Sābuci grana: Acina
Ebuli grana: Malipunici grana & moꝝ: & quicqd his ſimile. Supra hæc aūt poma dñr duntaxat quibꝰ ue-
ſcimur. Ceraſiū & prunū & meſpilū poma. nō acini neqꝫ baccæ noīanť. Glās ī numeꝝ iſtoꝝ nō uenit: ſilue Poma
ſtris. n. & paſtio pecoꝝ ē. Caſtanea in nuces referť. Vñ Verg. Caſtaneaſqꝫ nuces. ſicut pinus: corylus ſiue a lo Glās
co: auellana: amigdalus: iuglās: & ſi qua his ſimilia nō poma dñr: ſed nuces. Nōnūq̄ tñ acini & baccæ īdif- Nuces
ferenter ponunť: ut Verg. Sāguineis ebuli baccis minioqꝫ rubētē. Cōchæ. i. unionū matris. Margaritife-
ræ. n. cōchæ origo atqꝫ genitura haud multū oſtreatoꝝ cōchis differēs: Has ubi genitalis anni ſtimulauerit Conchæ
hora: pādētes ſeſe quadā oſcitatōe impleri roſido cōceptu tradūt: grauidas poſtea eniti partūqꝫ cōchaꝝ eſſe marga riti
margaritas pro qualitate roris accepti. Si purus influxerit cādorē cōſpici: ſi uero turbidus & fœtū ſordeſcere feræ.
Indicus maxime hoc mittit oceanus. Laudanť p̄cipue circa arabiā in ꝑſico ſinu maris rubri. Raſiſſe: auel
liſſe: ſic. n. autore Pli. Cōchis adhæreſcūt: ut iis niſi lima auelli nō q̄ant. Stringere uenas. ſ. m. c. d. p. i. Au
rū ut ſcri. Pli. tribus modis inueniť: fluminū ramētis: nec ullū abſolutius auꝝ eſt: ut curſu ipſo tritūqꝫ ꝑpo-
litū. Alio modo puteoꝝ ſcrobibꝰ effoditur: aut in ruina mōtiū. Quod puteis fodiť canalitiū uocāt. Quod
effoſſum eſt tundiť: lauatur: uritur: mollitur in farinā: quæ deinde igni excocta in maſſas redigitur. Senſus
eſt. Aurū quoqꝫ ex uenis terræ petitū eſſe. Hocqꝫ inuidioſe in tēpora ſua: quibus auri in tātum luxuria ado-
leuit: ut autore Pli. fibulæ tribunitiæ ex auro geſtarenť: mulieꝝ quoqꝫ pedibus ſubiicerenť: atqꝫ in omnibꝰ
obſcœnis deſideriis uſurpatum fuerit. Stringere: in unū cōflare: unde autore Plinio ſtrigiles hiſpania uo-
cat auri paruulas maſſas ꝙ ſuper omnia ſolum in maſſa auramento capitur. Venas. i. aurum: qđ per ter-
ræ ſiue marmoris uenas colligitur. Feruentis: quæ dum tunditur ferueſcit. De crudo puluere: qui non-
dum excoctus eſt. Dicite pontifices in ſacris quid facit auꝝ? oſtendit poeta ſuperuacuū eſſe aurea uaſa tē-
plis inferri: quod non ſanctitatis ſed auaritiæ ſit inſtrumentum: unde infert ſatius eſſe deo: quē recte colas in
ferre pro munere. Compoſitum ius faſqꝫ: animi ſanctoſqꝫ receſſus Mentis: & incoctum generoſo pectus
honeſto. Pontifices. Varro ſcribit deos eſſe a ponte ſublicio: quem ſupra tyberim primum fecerunt: & ſæ Pōtifices
pe reſtituerunt. Maximum autem dictum eſſe pontificem ſcribit Feſtus ꝙ maximus reꝝ quæ ad ſacra & re-
ligionem pertinent iudex ſit uindexqꝫ contumaciæ priuatorum magiſtratuumqꝫ. Donatæ a uirgine pu-
pæ: puellæ uirginitati renuntiantes pupas in templis Veneri dedicabant: quemadmodum pueri excedentes
pueritia apud lares. i. deos familiares bulam ſuſpendebant: unde Perſius: Bullaqꝫ ſuccinctis laribus donata
pependit. Pupæ: imagines puellares quæ in delitiis ſunt puellaꝝ: nomen ductum a pupa qui puellam: & Pupæ
pupum puerum appellabant. Varro autore Nonio. Mammam lactis ſuggentem poſcere pupum.

BAR. FON. ¶ Vitiato murice. Muricis piſcis liquore lanæ in purpuream tingebantur. Hæc baccam conchæ raſiſſe: Margaritas dicit: quæ rotundæ in morem baccarum ſunt: & e conchis piſcibus extrahuntur. Quoniam uero in concha gemmæ ſemper ſunt: neq; unq̃ idiſcretæ reperiunt̃: propterea a romanis ut ſcribit Pli. unionũ nomẽ illis eſt inditũ. Et ſtringere uenas. Auꝝ & argentũ ſignificat q̃d terræ uenis effoſſuz: fuſumq; lauat̃ uritur & mollitur. Peccat & hæc peccat. Sacris non initiati peccant huiuſmodi luxuriæ ſeruiẽtes: ſed ex ea tñ aliquã utilitatẽ ꝑcipiunt: quia gẽmis auro purpuraq; utunt̃. At uos ſacerdotes dicite quid aurea dona in templis proſint. Nempe hoc q̃d ueneri donatæ a uirgine pupæ. Ipſemet interrogationi ſuæ reſpondens: idẽ q̃d puellaꝝ ludicra facere in tẽplo auꝝ aſſueuerat. Eſt uero pupa puellula: & pupus puer paruulus. De pupa Auſonius in biſſula. Barbara quæ latias uincis alũna pupas. De pupo Varro apud Marcellũ. Mãmã lactis ſugẽtẽ poſcere pupũ. Sed a ſimilitudine pupa quoq; paruula puellaris imago dr̃. Var. ĩ originibꝰ. Itaq; breui tpe magna pars in deſideriũ pupaꝝ & ſigilloꝝ ueniebat. Moris aũt fuitueteꝝ puellaꝝ paruula q̃dam puellaria ſimulacra ex linteo inſuere: deinde tomento inſarcire: ueſtibus amicire. Has uirgines pueritiã egreſſæ: Veneri tanq̃ uirginitatis ſuæ inſignia condonabant: ut fauſtum fœlixq; futurum matrimonium cederet. Veneri ab Ioue maturæ uirginum ætatis: nuptiarumq; cura. Diodoro autore conceſſa eſt.

> Q uín damus íd ſupis de magna q̃d dare lãce
> Non poſſít magní meſſalæ líppa propago.
> Cõpoſítum íus faſq; anímí ſanctoſq; receſſus
> Mentís: & íncoctũ generoſo pectus honeſto
> Hæc cedo ut admoueã tẽplis: & farre líbato.

CORN. Lippi ¶ Quin damus id ſuperis de magna quod dare lance Non poſſit magni meſſalæ lippa propago: feramus inquit ad templum conſcientiam bonaz: & ſic fiet: & mola ſalſa litantes exaudiant dii q̃d poteſt & pauper: q̃d genus ſacrificii non locupletibus tantum: ſed maxime pauperibus facile eſt: ꝑ Meſſalæ Meſſalæ autem propaginem eos uult accipi: qui non pura conſcientia diis ſacrificant. Hic autẽ Cottam Meſſalinum dicit qui tam uitioſos oculos in Palpebræ ſenecta habuit: ut palpebræ eius in exteriorẽ partẽ uerterent̃. Fuit. n. & multis deditus uiciis: hic ab Aurelio Marcꝰ aureliꝰ cõſul Cotta adoptatus Marcus Aurelius maximus uocabat̃: originẽ trahẽs ab Aurelio Meſſala qui conſul fuit: q cũ a quodã gallo ad monomachiã ꝓuocaret̃ ad ꝓlium coruus ſuper galeã inſup eius caput ſedit: & coruinꝰ Coruus appellatus eſt hoſte uicto. Cõpoſitũ ius faſq; aĩ ſanctoſq; receſſus. Honeſtã cogitationẽ ſecretã & percompoſitã in aĩo & ſecretas cogitatões & ſanctas: & honeſti tenacitatẽ erui nõ poſſunt cũ uirtutẽs ſeminat: quas ſiqs frequẽtat ullis uictimis: ſed farre tm̃modo deos placat & diſcretas cogitationes honeſtatẽq; ſenectam ſignificat. Nã qui q̃rit inquit iuſtus & ĩnocẽs & fidelis eſſe per hæc honeſtus habet̃: & ẽt thure placabit' deos.

Et incoctũ generoſo pectus honeſto: ĩcoctũ. i. ualde coctũ: ac maturitate aĩ & honeſtate plenũ: gñoſi dñr qui ꝓpitio ĩgenio naſcunt̃: & iõ beniuoli & honeſti. Hoc cedo ut admoneam templis & farre libato. Hic quoq; ſenſus ab Horatio ſumptus eſt. Immunis aram ſi tetigit manꝰ: nõ ſumptuoſa his blãdior moliuit Mica auerſus pœnates farre pro & saliente mica.

IOAN. BRI. ¶ Quin damus id ſuperis: docet deoꝝ mẽtẽ ut ſcribit Cicero pro. A. Cluẽtio: pietate & religione & iuſtis ꝑcibus nõ cõtaminata ſuperſtitione neq; ad ſcelus ꝑficiendũ cæſis hoſtiis placandã eſſe. Quin: hæc particula increpãtis eſt: ſemperq; indicatiuo coniũgit̃. Verg. Quin tu aliqd ſaltẽ potius quoꝝ indiget uſus: Vi Meſſalinꝰ Cotta minibus molliq; paras detexere iunco? De magna. q. d. L. Meſſalinũ Cottã Meſſalæ oratoris filium more ſatyrico per tranſitum notat qui in luxum gulæ ut ſcribit Plini. palmas pedum ex anſeribus torrere: atq; patinis cum gallinaceorum criſtis condire repperit. Senſus eſt. Superi ea re nobis placandi ſunt: quam de ſe Meſſalinus præſtare non poteſt: hoc eſt: non opimis uictimarum ſacrificiis: quæ tantum Meſſalinus ut Meſſala orator diues dare poteſt: ſed mente dura & corde ſincero cum non opimas hoſtias ſed puram hominum mentem diuina maieſtas deſideret. De magna lance. i. diuite. Magni Meſſalæ: oratoris qui magnificas habuit ædes: quæ cum domo Licini certabant. Martialis. Et cum rupta ſitu meſſalæ laxa iacebant. Altaq; cum licini marmora puluis erunt. Lippa propago: lippi propriedicũtur quibus oculi ſtillant: ſed a poetis pro uitioſis ponuntur: id ad aĩum: quod corporis eſt transferendo. Hor. Criſpini ſcrinia lippi. Perſius alibi. Patres infundere lippos: Cum uideas. Compoſitum iuſq; faſq;: &. i. ita uiuas: ut nihil contra leges humanas diuinaſq; cõmittatur. Iuris enim præcepta ſunt hæc honeſte uiuere: nemini iniuriam facere: quibuſcũq; ſi poſſumus prodeſſe. Fas uero dicimus quicquid dii permittunt: nec cumꝰfit iraſcuntur. Ergo ius humanuz: fas diuinum dicimus. Verg. Sæpe etiam feſtis quædam exercere diebus: Fas & iura ſinunt. Compoſitũ ius faſq;. i. leges diuinas & humanas ſimul: ut ſit compoſitum ſimul utrunq; poſitum. Sicq; monet non ſatis eſſe ad bene beateq; uiuendum: alterum ſine altero præſtari. Animi ſanctoſq; re. m. i. nihil turpe in animis noſtris cogitemus: per quod oſtendit a nobis facile deos placari poſſe. ſi & opere & cogitatione recte uixerimus. Sanctos receſſus: puras & ſanctas ſedes mentis. Pectus incoctum: perfectum. Sic enim uocabant antiqui: ut dictum eſt: aliquid longi temporis coctum quaſi perfectum: ut eſt illud Vergilianum. Soli dum nodis & robore cocto: ſumptum ab his rebus quæ igni excoctæ: quod in ſe habent cruditatis: deponunt: ſicq; mites & perfectæ fiunt. Generoſo honeſto: naturali honeſtate. Hæc cedo ut admoueam templis & farre libato. Senſus eſt: ſi hæc quæ dixi præſtiteris: ſola quidem mola Dii placabuntur: ideſt facile tibi Cedo obſequentur & preces tuas exaudient. Cedo: uerbum eſt defectiuum apud comicos celebre: ideſt da. Terentius. Quin tu argentum cedo. Farre; ideſt mola: quæ ſale & farre toſto conſtabat.

¶ Quin damus ut ſuperis: honeſtatem uitæ morumq; ſanctitatem: non aurum aut argentum ſuperis largiendum hortatur. De magna lance: lances uaſa lata ſunt: & aliquantulum concaua: minus tamen excauata q̃ patinæ. Magni Meſſalæ lippa propago: meſſalarum familia Romæ clara & illuſtris fuit. Meſſalinum autem cottam prædiuitem uirum intelligit: cuius in lippitudinem ſatyrico more inuehitur: oculoruʒ uitium ad animi auaritiam referens. Hæc cedo ut admoueam templis & farre litabo. Fac ut probitatem & ſanctos mores: rectamq; mentem ad templa ferant: & tunc minima quæq; oblatione: quicquid a diis petiero impetrabo: qui non dantium dona: ſed mentem atq; animum perſcrutantur. Litare autem proprie deos propitiare ac placare: uotumq; impetrare ſignificat. Plautus in penulo. Si hercle iſtuc unq̃ factum eſt: tū me iuppiter faciat: ut ſemper ſacrificem: neq; unq̃ litem. BAR. FON.

Satyra Tertia.

Nempe hoc aſſidue: iã clarū mãe feneſtras
Intrat: & anguſtas extẽdit lumine rimas
Stertimus indomitũ: qđ deſpumare falernũ
Sufficiat quinta dum linea tangitur umbra.

Nempe hoc aſſidue: ideſt nunquam non aſſidue hoc facis: nempe enim eſt nunquam non in hac ſatyra in intemperantiam hominum inuehitur: & ita heſterno uino onerari ut edormire ante quintam horam non poſſint: quaʒ deſidiam nunq̃ dicit euitari: & quæritur ſubinde eas necti quominus ſtudia celebrentur. Ad hoc ergo ſatyræ principium pertinet: ꝙ philoſophi dicunt. Neceſſe eſt uitiis ſapientem incidere: ſed hoc inter ſapientem ſtultumq; intereſt: ꝙ ſe uitiis ſapiens celerius euellit ibidem menſo atq; inuoluto ſtudio: ergo ne is quem Perſius culpat in hac ſatyra: ad excuſationem ſui criminis ſapientem quoq; poſſe aliquotiẽs uitio detineri. Hoc primum ei poeta expoſuit ꝙ is non aliquando ſed aſſidue uitiis ſemet tradiderit. Hanc ſatyram poeta ex Lucilii libro quarto tranſtulit caſtigans luxuriam & uitia diuitum. Et cum īducit pedagogum obiurgantem ſcholaſticum increpat humanam uitam & dum exprobat omnium notat ſegnitiem: & inducit enium ex comitibus alium caſtigantem. Iam clarum mane feneſtras Intrat: mane nomen eſt temporis non tempus. Nam mane quando ipſum tempus ſignificat aduerbium eſt: & uerbo cohæret: ut mane uenit: & mane fecit: quando autem nomen eſt epithetum: ut clarum mane uel mane nouum ſignificare dixit non appellato mane: ut ueſpere feneſtras intrat: ſignificat ꝙ prima lux intrat feneſtras uel per feneſtras lux in lectum intrat. Et anguſtas oſtendit lumine rimas. mane. ſ. uel per rimas feneſtrarum ſe tota lux infūdit ut capi non poſſit. Stertimus indomitum: quod deſpumare falernum: indomitum falernum: ideſt uiciū multæ uirtutis: ut Verg. Et durum bacchi & domitura ſoporem: & Luminis īdomitum mœrore cogẽs ſpumare falernum. Senſus autem iſte eſt. Iam diu externo ſopore deprimimur: ut poſſint uti qui nimia ebrietate grauati ſunt tantum longo ſomno crapulam uini diſcutere falerna regio dicitur campania: ubi uina optima naſcuntur. uel utrum tantum dormimus quanto tempori qui falernum bibit concoquere poſſit & digerere. Vnde crudi indigeſti: aut quanto ipſi coquamus falernum an ꝙ ſufficiat falerno tempus in nobis deſpumare: ideſt deferueſcere. Quinta dum linea tangitur umbra: Dum umbra illinc medii ſtili qui in horologio eſt quintam lineam tetigerit ac pro hoc ſi dicent uſq; ad horam quintam. CORN. Quid īter ſapiẽtẽ & ſtultum Falernum Crapula Ebrietas Campãia

Nempe hoc aſſidue: iuuentutis temporum ſuorum deſidiam: & circa uirtutem negligentiam inſectatur: quæ maiorum diuitiis autoritateq; contenta bonas artes non curat. Monetq; uirtutibus & diſciplinis: dum tenera eſt ætas uacandum eſſe: partes ſuas ad repræhendendum perſonæ dat introductæ. Hoc aſſidue: legendum eſt cum indignatione & repræhenſione & geſtu ad iuuandum: ſubaudi facis ut ſit ſemper quidem ſtertis. Sequitur enim ſtertimus. Aſſidue hinc erumpit fremitus poetæ ꝙ hoc aſſidue faciat. Clarum mane: hoc loco mane: quia nomini adiunctum eſt: nomen efficitur. Vergi. Mane nouum: alias aduerbium eſt. Deſpumare: concoquere: ſumptum a uino: quod per multam ſpumaʒ coqui ſolet ad dulcedinem. Lucanus. Indomitum meroe cogens ſpumare falernum. Indomitum: durum difficile coctum. Falernum: ſecundam nobilitatem falerno uino dedit. Auguſtus cum ſetinum uinum cunctis prætuliſſet: dictum: ut tradit Silius Italicus: a falerno agricola: qui primus eas uites coluiſſe dicitur: ut autem placet Pli. a falerno agro campaniæ: unde Martialis. Scelus eſt iugulare falernum. Et dare campano toxica ſæua mero. Nam falernus ager a ponte campano læua petentibus urbanam coloniam ſyllanam Capuæ contributam incipit nigri coloris eſſe. Martialis docet. Candida nigreſcant uetulo criſtalla falerno: idẽ alibi. Marmorea fundens nigra falerna manu. Quinta dum linea tangitur umbra: hinc indignatur ꝙ ea hora ſtertat qua in negociis homines maxime exercebantur. Martialis. In quintam uarios extendit roma labores. Vmbra quinta: horarum obſeruatio autore Plinio apud romanos uaria fuit. Duodecim enim tabulis ortus tamen & occaſus nominabantur. Poſt aliquot annos adiectus eſt & meridies accenſo conſulum id pronuntiante: ſed hoc ſerenis tantum diebus. Vſq; ad primum punicum bellum. M. Varro. romanis ſolarium horologium primum ſtatutum in publico ſecundum roſtra in columna tradit bello punico primo a Marco Valerio Meſſalla conſule catina capta in ſicilia deportatum: inde anno urbis quadringenteſimo ſeptimo: nec congruebant ad horas eius lineæ. Patuerunt autem eis annis undecentum. Nubilo tamen eſt incertæ fuere horæ uſq; ad Scipionem Naſicam qui prim⁹ aqua diuiſit horas, æque noctium ac dierum. Idq; horologium clepſidra appellatum eſt: umbratum rationem: quam uocant Gnomonicen inuenit Anaxime IOAN. BRI. Falernum Horaꝝ obſeruatio Clepſidra

Gnomõia Sciotericõ nes mileſius Anaximandri & Thaletis diſcipulus: primuſq; horologium quod appellatur Sciotericon Lacedæmone oſtendit.

BAR. FON. Empe hoc aſſidue. Indeſides & incontinentes inuehit quid fugiendum ſequendumq; ſit oſtendens. n Quendam autem adducit comitis inertiam circa bonarum artium ſtudia repræhendentem. Ordo uero eſt. Nempe tu hoc aſſidue facis: ut ad multam lucem dormias. Indomitum faler: uel aqua non dilutum: uel tam uehemens ꝙ uix aqua domari poſſit. Virgilius. Durum bacchi indomitumq; falernum. Ager autem falernus in campania eſt uino celeberrimus. Deſpumare in ſtomacho concoquere: ꝙ ab olla in qua canes elixantur: tranſlatum eſt. Quinta dum linea tangitur umbra: antiqui per umbram gnomonis orto ſole horas in ſemicirculo ſpectabant. in quo duodecim lineæ æquis diuiſæ ſpatiis a gnomone diſcurrebant: prima uero linea ab occidente ſole orto in primis adumbrabatur: deinde cæteræ ſingulatim Verum cum ad ſextam lineam umbra uenerat: meridies erat. Quinta igitur linea iam prope diem medium declinabat: quo tempore canicularibus diebus pecudes umbras & frigora captant: horologium autem primus Anaximenes mileſius & umbrarum in horis diei cognoſcendis rationem inuenit.

> En quid agis? ſiccas inſana canicula meſſes
> Iã dudũ coq̃t & patula pecus oẽ ſub ulmo eſt
> Vnus ait comitum: uerumne? ocius adſit.
> Huc aliquis: nemon? turgeſcit uitrea bilis

CORN. ℭEn quid agis? Vnum ex comitibus inducit caſtigantem nimiam dormientis deſidiam & dicentem qui cum diu dormis: tum meridianus æſtus cœperit. Siccas inſana canicula meſſes. Iam dudum coquit canicula ardentiſſimum ſidus: quam ideo inſanam ait ꝙ ſub ortu eius ægrotent multi: aut certe inſanam nimiam Verg. inſanam ait. Et patula pecus omne ſub ulmo eſt. i. iaʒ meridianæ ſunt horæ in quibus in frequentiſſimo ſole tactæ ſegetes matureſcunt: & pecora nemoris umbras inquirunt ut Vergilius. Nunc & pecudes umbras & frigora captant. Vnus ait comitum. Ordo eſt. Hem quid agis unus ait comitum dormienti. Verumne? ita ne? perſonam inducit interrogantis: an uere meridianæ horæ ſint. Ocius adſit huc aliqs. Surgentis de ſomno uerba ſunt uel uocantis famulos: & quod tarde reſpondeant iraſcentis & clamantis pueros & iraſcentis ꝙ tardius clamati reſpondeant. Turgeſcit uitrea bilis: ideſt ira uirilis perſpicua ꝙ iratus intelligitur ex uultu, iratus uirides & pallidos facit hoĩes uitrea ꝙ cito apparet.

IOAN. BRI. ℭEn quid agis? alia increparatio in deſidem. Siccas meſſes: ideſt ea hora eſt diei: qua in agro ſegetes calore ſolis torrentur: & tu dormis: ſicq; cum indignationẽ & repræhenſione legendum eſt. Inſana canicu- Canicula la: caniculæ: ut ſcribit Plinius exortu ſolis uapores incenduntur: feruent maria: fluctuant in cellis uina: mouentur ſtagna. & canes autore Plinio toto eo ſpacio maxime in rabiem aguntur: unde inſanam dixit: ideſt non ſalutiferam caniculæ ſyderi frugibus: ut ſcribit Varro: inimico ruſæ canes immolabantur: ut fruges flaueſcentes ad maturitatem perducerentur. Inter ſolſtitium & caniculam: eodem autore plæriq; meſſem faciunt. Coquit: maturat. Patula pecus omne ſub ulmo: circiter enim meridianos æſtus paſtores oues dũ deferueſcant ſub umbriferas rupes & arbores patulas ſubiiciunt: quoad refrigerato ære ueſpertino rurſus paſcant ad ſolis occaſum. Vnus ait comitum: hoc cum ſuperioribus coniungitur ut ſit ſenſus. Vnus comitum dixit: quæ præceſſerunt deſidioſo. Verumne? uerba deſidis: ſubaudi eſt ut ſit?. Verumne eſt ita diem eſſe?. Ocius adſit huc aliquis: argute, ſatiſq; lepide deſidis naturam expreſſit qui repentino impetu ferri uidetur cum eum ſtatim laboris tedeat. Nemon: æmulatio eſt Horatii Nemon oleum fert ocius: & ea uoce legendum qua irati inclamant. Turgeſcit uitrea bilis: uerba poetæ irridentis tam ſubitum ad uirtuteʒ apparatum quem celerrime ſit defecturum. Vitrea: an inflata & tumida: ut uitrum quod ab artifice fiſtula inflatur: ut ideo uitrea dixerit quia turgeſcit præceſſerit. An quod magis placet: lucida & clara quæ hominẽ omnia effundere & aperire: unde Horatius dixit. Splendida bilis. Bili: unde biloſus uomitus dicitur.

BAR. FON. ℭEn quid agis? cum ſuperiori caſtigatione correptus nondũm ſurgeret grauius inſtat: atq; repræhendit ꝙ tum maxime ſtertat: cum magna pars lucis peracta ſit. En uero demonſtrantis cum indignatione & caſtigatione eſt. Iuuena. En habitum quo te leges ac iura ferentem. Inſana canicula: furens per æſtum: quale apđ Horatium. Iam procynon matutino æſtuoſus: quod ſydus apud romanos non habet nomen: niſi caniculam hanc nelimus intelligi: hoc eſt minorem canem. Duo uero canes in cœlo ſunt: maior & minor. Sed canem dicendo maiorem intelligimus. Minor enim canis canicula dicitur: quæ quia integrum diem in ortu atq; occaſu canem præcedit: inde a græcis procynon appellatur: pro enim ante: cynos uero canem ſignificat. Ardentiſſimo autem æſtatis tempore canicula oritur decimoſeptimo iulii die: ſole primam leonis partem ingrediente. Canis uero poſtridie: ſole primam partem leonis ingreſſo. Verumne? Verba caſtigati adoleſcentis ꝙ tam clarum mane ſit indignatus: & aliquem ſeruorum ad ſe uocantis Nemon: ſeparatim cum ſtomacho acri ſono uocis legendum eſt. Indignatur enim non præſto ex ſeruis aliquem accurriſſe. Turgeſcit uitrea bilis: uel admonentis uel Perſii uerba ſunt: illum iraſci demonſtrantis. Bilis enim quanq̃ proprie corporis humor eſt: ex cuius abundantia morbus naſcitur: quia tamen animus quandoq; corporis inclinationem ſequitur ad mores iracundiamq; tranſfertur. Plinius libro undecimo. Sed in felle nigro inſaniæ cauſa homini: morſq; toto reddito. Hinc & in mores crimen bilis nomine: adeo magnum eſt in hac parte uirtus cum ſe fundit in animum.

Finditur: arcadiæ pecuaria rudere credas
Iam liber & poſitis bicolor mēbrana capillis
Inq; manus chartæ: nodoſaq; uenit arundo
Tūc q̄rit craſſus calamo qđ pēdeat humor
Nigra quod infuſa uaneſcat ſepia lympha
Dilutas querit geminet quod fiſtula guttas
O miſer inq; dies ultra miſer: hiccine rerum
Venimus? at cur non potius teneroq; palūbo
Et ſimilis regum pueris papare minutum
Poſcis? & iratus mammæ lallare recuſas?

CORN.

❡Finditur arcadiæ pecuaria rudere credas. hoc dicit ita rumpor clamoribus ut aſinos clamare dicas. Arcadiæ pecuaria: aſinos rudere qui campum nacti inſane exultant. Iam liber & poſitis bicolor membrana capillis: ideſt una parte crocea capillis demptis ea quæ cauſantur qui pigre ſtudet enumerat: & hoc dicit in caſſum excuſas ꝙ uocatio eius afficit te deſidiæ tam longe cum habeas quod agas niſi tibi inuentis uanis occaſionibus uanas neceſſitates procuras: dum uel craſſum uel nimis remiſſum cauſaris atramentum aut non bonam calami diſpoſitionem accuſes tuo quærens ocio conſulere: aut merito. Bicolor: ꝙ pars crocea pars glutinata apud antiquos erat membrana quæ de pellibus animalium antiquitus ſcribebatur in una parte: nunc uero in utraq; parte deraſis tantum pilis aut quoq; membrana charta bicolor facta eſt: & poſuit capillos. Iam liber: dicit ꝙ & uigilans ſibi compactiones id iam generat dum aut de calamo intemperato quæritur: aut de pingui uel craſſo atramento & notandum fœminino genere membrana. Nigra ꝙ infuſa uaneſcat ſepia lympha: quia ita ſepia piſcis nigrū habet ſanguinem ut atramentum ex ea conficiatur

Atramentum
Fiſtula

Fiſtula guttas? fiſtula pro calamo exquiſite dixit: tum repꝛehēdiſſe ꝙ quærendo tempus periit nec perficit. O miſer inq; dies: ultra miſer. Hiccine rerum uenimus? at cur non potius teneroq; palumbo Et ſimilis regum pueris papare minutū Poſcis? & ira. mā. lal. recu. o magis atq; magis periture deſidia q̄ tū incepte piget æs ad hāc diſſolutionē lapſus & hoc dicit: ſolent enim uicia proceſſu tēporū augeant qui ſtultā imitatus molliciē delicatoꝝ uel nobiliū pueroꝝ: quos ipſa magnaꝝ diuitiaꝝ frangit luxuria uoces mutilas imitaris & papare pro comedere & lallare ꝓ nolo dormire recuſes nā qui paruulas aues mittūt cōmanducatos cibos deducto eaꝝ roſtro inſciūt hoc genere nutrices etiā infantes delicatos inſtituūt. Colūbos melius pueros intelligere quos quæ nutriunt blandientes colūbos & paſſeres uocant & pullos aut cū non commaducatos poſcis aut non nutritis iuſſu dormire ploras: quæ infantibus ut dormiant ſæpe dicere ſolent lalla lalla: ideſt aut dormi aut lacte: ꝙ quaſi infantes irati nolint.

aliter palūbos

IOAN. BRI.

❡Findit: rūpit præ nimia indignatione nullū ſibi adeſſe. Arcadiæ pecuaria: uerba poetæ irridētis. Arcadiæ pecuaria. i. aſinos: quos egregios ꝓgenerat arcadia. Pli. de his ita ſcri. Sed mulaꝝ maxīe pro gl'iatiōe p̄ria etiā ſpectat in his arcadibus in Achaia: in Italia reatinis. De iiſdē ſic Strabo ubi loquit de arcadia. Fertilia aūt pecori paſcua ꝑſertī equis atq; aſinis equaꝝ ſuppoſitorib⁹. Varro itē ſic ſcribit. Hoc. n. noīe aſini arcadici in græcia nobilitati. In italia reatini: hinc eſt illud Iuue. Nil ſalit arcadico iuueni. i. aſinino. Rudere: Perſius primā ꝓducit. Alii uero autores corripiūt. Vergi. Grauiterq; rudentes. Et ſera ſub nocte rudētum. Ouidi. Vt rudit a ſcabra turpis aſella mola. Iam libet: chartam Alexandri magni uictoria repertam fuiſſe: autor eſt Marcus Varro condita in ægypto alexandria: antea non fuiſſet chartarum uſum. Palmarū foliis primo ſcriptitatum: deinde quarundam arborum libris unde libri nomen accepere. Tūc queritur: ecce quam cito uirtutem faſtidiat deſidioſus. Nigra ſepia: piſcis eſt marinus: qui ubi ſenſit ſe apprehendi: effuſo atramento quod pro ſanguine huic eſt: infuſcata aqua abſcondit. De eo ita meminit Celſus: Monent aluum ſalſamenta: oſtrea pelorides: echini: muſculi: & oēs teneri piſces ſepiaꝝ atramentū. Huius ſanguis ꝓ atramento in uſu erat. Vaneſcat: queritur atramentum ita aqua dilutum eſſe: ut ex charta ſtatim abeat.

Aſini arcadici
Chartæ inuentum
Sepia

Fiſtula: calamus quē ſupra dixit arundinem. Guttas: gutta autore Palemone uicentino dicit cum ſtat: ſtila cū cadit. O miſer inq; dies miſer: ſatyrica exclamatio in deſidioſis excuſatiōes. Hiccine rerū uenimus: tanta ne & animi & corporis mollitie ſumus: ut uirtutem nullo labore partā uelimus. At cur non potius: inſultat per irriſionem nimiæ molliciei. Similis regū pueris: qui delicato uictu aluntur. Papare uerbum tractum a uoce puerorum qui cibum petentes ita dicere ſolent. Cato de liberis educandis. Cum cibum ac potionem: buas papas docent: & matrem mammam & patrem tatam. Papare: hoc loco uerbum pro nomine poſitum eſt: ut alibi. Et noſtrum iſtud uiuere triſte: ut ſit papare minutum: ideſt cibum minutum: & confractum: qualem pueri poſcunt: appellantes ut diximus cibum papas & potionem buas. Nec illis aſſentio qui minutal hoc loco pro minutum legunt. Nam is cibus infantibus haud quaquam cōuenit. Iratus mammæ: mammæ poteſt eſſe datiui caſus: ut ſit iratus mammæ: poteſt eſſe & genitiui: ut ſic dicas: recuſas lallare mammæ: ideſt blanditias matris: quam mammam: ut dictum eſt appellabant antiqui. Martialis. Mammas atq; tatas habet afra: ſed ipſa thebarum Dici & mammarum maxima mamma poteſt

Gutta
Stilla
Papare

Lallare: ideſt blandimentum matris: quæ flentibus liberis ſic blandiri ſolet.

Lallare

BAR. FON.

❡Finditur arcadiæ pecuaria rudere dicas: & ſi quædam exemplaria findor habent: quia tamen in uetuſtioribus finditur in tertia perſona inuenitur antiquā ſcripturam tanq̄ ſenſui magis cohærentem ſecutus ſum. Cū enim uel poeta: uel monitor dixerit: turgeſcit uitrea bilis: ſtatī fundit ſubiunxit: hoc eſt iracundia indignationeq; diſrumpitur: atq; ita in ſeruos ad ſe non accurrentes exclamat: ut eius uociferatione audita arcadicos aſinos rudere exiſtimes. Rudere autem aſinorum proprium eſt. Abuſiue enim de leonibus. Sera

ſub nocte rudentum. & de homine: incluſumq; cauo ſaxo atq; inſueto rudentem dixit Vergi. In arcadia uero boetiæ regiõe. & apud reatinos in italia optimi aſini naſcebantur. Iam liber & poſitis bicolor mẽbrana capillis: mẽbranæ a mẽbris aĩaliũ dictæ ſũt: in quoꝝ tergoribꝰ primũ latere ab uno ſcribi cœptũ: deĩde ab utroq; deraſis pilis. Eaꝝ uſus ꝑgami regnãte Eumene inchoauit: ueꝝ q̃q̃ ĩ mẽbranis deſcribit̃: hic tñ ꝓ inuolucro libri ponit̃. Nã qui librũ cõptius adornabãt mẽbrana colore aliquo infecta operiebãt: qđ Tibullus ad Neerã librũ ſuũ mittẽs: ſignificat Luthea. ſed niueũ inuoluat mẽbrana libellũ. Inq; manꝰ chartæ: cũ librũ mẽbrana bicolori obuolutũ ſumpſiſſet ut ex eo aliqd tranſcriberet chartã cœpit. Cuius uſus cõdita ab Alexandro in ægypto urbe ſui noĩs emanauit. Antea. n. ut lib. xiii. ſcri. Pli. Palmaꝝ foliis ſcriptitabant. qñq; & arboꝝ libris. unde etiã libri ſunt appellati. Interdũ & in plũbeis uoluminibus & in linteis & in cæreis ſcriptũ eſt. Ex papiro aũt eaꝝ cõfectio prima fuit ꝙ in paluſtribus locis ægypti gignitur. Nigra ꝙ infuſa uaneſcat ſæpia lympha: ꝙ atramẽtũ ſcriptorũ: qđ craſſum antea calamo dependebat: nũc aqua dilutũ nimis fluat cõquerit̃. Apud ueteres aũt ex atro ſæpiaꝝ humore librariũ atramentũ fiebat. Sæpiæ uero ut ſcri. Pli. in noſtro mari bimum cubitoꝝ capiuntur: neq; his bimatu longior uitã. hæ ſe apprehendi cum ſentiunt: effuſo atramento: qđ pro ſanguine eis ẽ infuſcata aqua abſcõdunt̃: Pariũt aũt oĩbꝰ mẽſibꝰ. Fiſtulas: calamũ ſcriptoꝝ intelligit. O miſer inq; dies: ultra miſer. Sũma arte: exclamatiõe: cõduplicatõeq; utit̃. Cũ. n. cerneret eũ in dies deteriorẽ futuꝝ: ex quo tã fatuã excuſationẽ deſidiæ ſuæ afferret: in hãc ſignificationẽ doloris ꝓrupit. Papare minutũ: minutis ac blãdiuſculis uerbis ptẽ appellare: ut qdã ſentiunt. Quod ſi patrẽ uocare ſignificat p unicũ p ſcribẽdũ ẽ. Papas. n. pr̃ eſt: & cũ p unico ſcribit̃. Quod pr̃ apud Homeꝝ in Odyſſea: Nauſicaam. n. Alcinoi filiã inducit patrẽ ſuũ uocantẽ Papaphile. i. pater care. Iuuena. Timidus prægustet pocula papas: pro aliquo qui te filii loco amet. Quidam uero pappare per geminum p ſcribentes pappum: hoc ẽ auũ uocare dicunt. Pappus enim auus eſt: ut Feſtus ſcribit. quod & Auſonius ad nepotem ſuum oſtendit. Pappos aulaſq; trementes. Ante ferunt patribus ſeri noua cura nepotes. Iratus mammæ lallare recuſas: morem infantium expreſſi: qui matri irati fugere mãmam rennuunt: qđ lallar̃ dicit̃: qdã tñ lallare blandiuſculis uocibus loqui infantiũ more legunt. Mãma uero & uber & mater eſt.

An tali ſtudeam calamo? cui uerba? qd iſtas
Succinis ambages? tibi luditur: effluis amẽs
Contẽnere: ſonat uitium percuſſa maligne:
Reſpondet uiridi percuſſa fidelia limo. (acri
Vdũ & molle lutũ es nũc nũc ꝓperãdus &

CORN. ¶ An tali ſtudeam calamo? eius obiurgati uerba ſunt ſcolaſtici tu inquit calamũ cauſaberis. Cui uerba? qd iſtas: ſuccinis ambages? hic poeta dicit tanq̃ fatuus iſta loqueris qd aliã rẽ ex alia cauſaris tibi perit tp̃s. In quo nihil agis quid mihi has excuſationes ſuccantas? Succinis: ita ut cõcinis ita ſuccinis. i. ſubmurmuras. Tibi ludit̃. i. te illudis. effluis. i. deſidia deciperis tpe ſine actibus trito alludit: aut a uaſe uitiato qđ nihil in ſe cõtinet: ut

Terentius Terentius in eunucho plenus rimaꝝ ſum: hac atq; illac effluo effluis amẽs a tẽpore quo tibi neceſſariũ fuerit aliquid facere deſidia laberis & deperis cõminuere a uiciis. ſ. relicta uirtute: quia uirtus in te & rigiditas

Horatius mentis q̃ uicia expellat non eſt. Itẽ contemnere: hec ab Horatio male tranſlata ſunt. Hora. qn tu inuidiam placare paras uirtute relicta: contemnere hic efficiat: neq;. n. officia extorquenda ſunt. Sonat uiciũ: utrum

Fidelia ſonet uicium. Et percuſſa maligne: res non bene cocta. Fidelia li. qũo uas non bene coctum non aptũ ſonum reddit & tñ ictum & perdit uicium ſuum. ita & homo non bene ſapiẽtia politus uicium ſuum tentandi oñdit apparet qualis futurꝰ eſt. i. miſer allegoricos. Viridi limo: quia. n. ſono non tam cruda q̃ cocta uaſa explorantur allegoricos uiridi limo cocta: non cocta uel adhuc limum habens. i. argillam: ſed du-

Argilla bium utrum ſimilitudine uſus eſt an allegoria nam & udum & molle trãſlatio eſt & redit ad allegoriam cum ait totum etiam & fingendum pro erudiendum. Vdum & molle lutum es nunc nunc prope. & acri

Figulis fingi. ſine fine rota: trãſlatio ſumpta eſt a figulis. Aliud lutum eſt. i. non bene fictũ decoctus es ſapientia. Ideoq; acri rota. i. ueloci politaq; doctrina debes omniaq; uiciorum labe molle erat corrigere. Item udũ

Fictilia & molle lutũ: figurate adhuc crudus es & aſſidua excitatura formãdus es ut fictilia circũactu rotæ formãt̃.

IOAN. BRI. ¶ An tali ſtudeam calamo: uerba deſidioſi excuſantis. Hora. Culpantur fruſtra calami. Cui uerba: uerba poetæ irridentis quaſi dicat teipſum non me decipis. Sicq; ſubaudi das ut ſit: cui uerba das. Succinis compoſitum a ſub & cano: Tibul. ideſt tua res agitur: ſumptum eſt a ludo in quo agitur pro eo qui pecuniam expoſuit. Effluis amens: apte fictili non bene cocto deſidioſum & mollem comparat. Contemnere. Horatius. Contemnere miſer uitanda eſt improba ſyren Deſidia. Sonat uicium percuſſa: perſtat ĩ metaphora uaſis: per quam oſtendit quemadmodum fictilia male cocta emptori uicium indicant ſi percuſſa

Fidelia fuerint: ita & deſidioſos nullius uirtutis inueniri. Maligne reſpondet: deeſt &. Fidelia: uas fictile: dicta ꝙ fideliter recondita ſeruet. Vdum & molle lutum es: a metaphora non diſcedit ideſt rudis & ſine aliqua uirtutis cognitione. & ideo denuo reformandus: quale eſt lutum quod nondum alicuius uaſis formã accepit: ſed rudis tñ eſt maſſa. Nunc nunc prope. i. cum proparatione formandus.

BAR. FON. ¶ An tali ſtudeam calamo: excuſat ſe adoleſcens tali calamo ſcribere nihil poſſe. Cui uerba: non me ip̃ ſed te decipis: reſpondet admonitor. Sonat uicium: optima ſimilitudine uaſis conficti a figulo uſus eſt: in qua diligentiſſime uerba ſimilitudini accommodata ſubiunxit. Nunc nunc properandus: dum tener & mollis es: & in quancunq; partem faciliter flecti poteſt.

❡Sine fine: ſine iteruallo iceſſát. Sed rure paterno ē tibi far modicũ: hic ãtipophora uſus ē: ſed iquies CORN.
rñdebis mihi tibi eẽ rẽ familiarẽ mediocrẽ frugalitatis farre cõtentam: & tibi poſſe ſufficere: & ſi minꝰ pſi- Far
cias: uel etiá farris modicũ & ſalinũ ac patellá quibꝰ rebus i ſacrificiis utimur methonomicos nota & ſpes Salinum
no ira ꝓbaſſe cõcipere dicit: unde ſecurior ſit & minus timeat i rebꝰ ipetrabilibꝰ q̃ reuelare hoiem frugi poſ Patella
ſint. Purũ & ſine labe ſalinũ: ſine labe: dicit ſine macula uas fictile in quo ſal ponit̃ ſalinum dicit̃. Cul- Cultrix
trixq; foci ſecura patella: qa deliberate dapes i ea poſitæ ad focum ſeruant̃. Ideo cultrix foci dicit̃ q̃ſi inte-

Fingendus ſine fine rota ſed rure paterno
Eſt tibi far modicum purũ & ſine labe ſalinũ
Quid metuas? cultrixq; foci ſecura patella
Hoc ſatis? an deceat pulmonẽ rũpere uentis
Stẽmate qđ thuſco ramum millesime ducis.

grá domũ: ut hortor amare focos. Secura. i. ſe-
curos faciẽs. Itẽ cultrixq; fo. ſe. pat. q̃ in rebꝰ diui
nis utimur: & nõ patella ſecura: ſed ille quaſi ſecu-
rus & ſine dubio hoc põt ẽt ſic itelligi tanq̃ & mõ
antipophõ ſit: & ille adhuc rñdeat. Hoc ſatis? an Antipo
deceat pulmonẽ rũpere uẽtis: Inflatũ eſſe: poetica phon
& familiaris figura ẽ. Stemmate ꝙ thuſco ramũ
mileſime ducis cẽſorẽ ue tuũ uel ꝙ trabeate ſalutas
añ orce arrogãtia iflatũ diſſilire ꝙ i aliquo nobili
thuſco ſtẽmate mileſimus a magno autore numeraris: & ramũ aliquẽ ac lineam quaſi ſucceſſionis a gene-
leogis i ſtẽmate nũeratꝰ obtineas: uel ꝙ i equitũ Romanoꝝ cognitionẽ trabeatũ cenſorẽ & militaribꝰ inſi- Geneolo-
gnis ſalutas. Cognitio. n. equitũ Romanoꝝ cẽſoribꝰ erat ſubiecta q̃ nũc cõſulũ ẽ officii. Stẽmata dicũt̃ gis
quos aduocati faciũt in iure cũ cauſam patiũtur: utputa ille filiꝰ illiꝰ & ille pater illiꝰ: ꝓprie aũt dicunt̃ ſtẽ- Stẽmata
mata rotũdæ imagines quoniá ſtepſe dicitur coronate. tuſce aut dixit ꝙ nobiliter i æthruria natꝰ eſt: uel ꝙ
thuſci fuerũt nobiles apud antiquos: hoc & Horatius de mecœnate dicit: tirẽta regum ꝓgenies tibi.
❡Sed rure pa. Eſt ti. f. m. ironia ẽ poetæ occurrẽtis excuſationibꝰ deſidis. q. d. nõ mirũ ẽ ſi liberalibꝰ ſtu- IOAN.
diis & uirtutibꝰ nõ icũbis: cũ maiorum diuitiis & autoritate cõtẽtus eẽ poſſis. Sed rure pr̃no. i. ex agris BRI.
pr̃nis q̃ ad uictũ ſint ſatis colligis: ut iá neceſſariũ nõ ſit te uirtutẽ q̃rere. Far. mo. hinc erũpit idignatio:
cũ nec locuples ſit po. ro. farre tm̃ trecẽtis annis uſũ fuiſſe tradidit uerꝰ autore Pli. Puꝝ & ſine labe ſa.
q. d. ꝑ ironiá: iá maiorũ tuoꝝ gloria & autoritate cõtẽtꝰ eẽ debes: cũ iá tibi ſalinũ & patella maiorũ tuoꝝ
qbꝰ quõdá i ſacris utebãtur: tibi relicta ſint: ná ſalino & patella utebãtur ad ſacra: unde. C. Fabritiũ ſcribit
Valerius patellá deoꝝ & ſalinũ habuiſſe. Aemiliũ quoq; papũ addit cũ hæreditatis noie ea accepiſſet: reli
gionis cá a ſe ab alienáda nõ putaſſe. Purũ. i. defecatũ: ná ſalinũ argẽteũ erat: hic irridet hoĩs elationem
& ſupbiá. Quid metuas? ironicos. i. nõ tibi metuẽdũ ẽ ẽt relicta uirtute: cũ & diues & nobilis ſis. Pa- Salinum
tella ſe. ironice. q. d. ad quá parádá nullá curá & laborẽ ſuſtinuiſti: cũ ea a maioribꝰ tuis partá acceperis. Patella
Patella a patina: quá a patulo & dixerũt teſte Var. Hoc ſatis? putaſne ide pẽdere nobilitatẽ hoĩs? ꝑ qđ
monet nec i aliena gloria: nec i diuitiis: ſed i ꝓpria ueraq; animi uirtute nobilitatem cõſiſtere. Pulmo
nem rũpere. uẽ. i. i ſupbiá afferri ꝙ ortꝰ ſis ex ſplẽdida & nobili familia. Sicq; docet: ut dictũ eſt: nobilita-
tem hoĩ parari: nõ diuitiis: neq; maioꝝ gloria: ſed ſola & propria animi uirtute iuxta illud Iuue. Nobili-
tas ſola eſt atq; unica uirtus. Stemmate ꝙ thuſco. ra. mil. du. ná multi gradus: & ueluti rami ſunt ꝓpi-
qtatis i affinitate & cognatõe diſpoſiti. Stẽmate thuſco: a nobilitate thuſca: ná thuſci a thuſco rege filio
Herculis ſũt dicti autore Feſto nobiliſſimi ꝓp originẽ ſũt hĩti: ná & Lucumões reges hẽbãt: & maximam
olĩ Italiæ ſupauerãt ptẽ hic Porſena rex: & Mecœnas Auguſti tpibꝰ: de quo Hora. Nõ qa mecœnas lydo
rũ qcqd ethruſcos icoluit fines: nemo generoſior ẽ te: & alibi Mecœnas attauis edite regibꝰ. Stẽmate: ſtẽ Thuſci
ma græce: latine corona dr̃: a ſtephano qđ ẽ corono: uñ a latinis iđ uerbũ uſurpatũ ẽ ꝓ ſtatuis maioꝝ: q̃ in Stemma
atriis exꝓſſis: ut ſcri. Pli. cæra uultibꝰ diſponebant̃ ſingulis armariis imagines excipiẽtibꝰ ut eẽnt imagĩes q̃
comitarẽt̃ gẽtilitia funera. Sempq; defũcto aliquo totꝰ aderat familiæ eiꝰ: q unq̃ fuerat populus. Stẽmata
uero lineis diſcurrebãt ad imagĩes pictas. De hoc ita meminit Suetoniꝰ i Nerõe Caſſio Lõgio iuriſcõſulto
ac luminibꝰ orbato: ꝙ i uetere gẽtili ſtẽmate Gaii caſſii pcuſſoris Cæſaris imagĩes retinuiſſ;. Idẽ i Galba i-
pator uero ẽt ſtẽma i atrio ꝓpoſuerit: quo pr̃ná originẽ ad Iouẽ: mr̃ná ad Paſiphaẽ minois uxorẽ referret.
❡Sine fine: nõ qa exitus nullus futurus ſit: ſed ſine itermiſſione tẽporis donec ad finẽ pducaris. Sed ru
re pr̃no: rñſioni q̃ facere aduerſariꝰ poſſet: occurrit ſibi ſtudiis uigiládũ nõ eẽ: q̃m diuitiaꝝ ſatis haberet. BAR.
Modicũ far: ad mẽſurá & modũ: & q̃tũ ad uiuẽdũ ſufficiat. Salinũ: hic pro uaſculo domeſtico ſalis FON.
ponit̃: ut apđ Hora. Splẽdet i mẽſa tenui ſalinũ: ꝓprie ãt paſtella ẽ: i q̃ primitiæ diis cum ſale dabantur.
Quid metuas? multi. n. metu ne ſibi neceſſaria deſinit: maioribꝰ opibꝰ ſp ihiát. Secura patella: q̃ te ſecu-
rũ reddat. Eſt ãt diminutiuũ a patina: quo uaſe ad ſacra ueteres utebãtur. Cice. de finibꝰ. Quoſdá ita nõ re-
ligioſos eſſe tradit: ut ẽt de patella edãt. Apud Liuiũ quoq; legit̃. Pr̃es ſacrorum cá patellam retinuiſſe.
Hoc ſatis: oſtendit nõ ſatis eſſe tãtũ fortunarum hr̃e: q̃tũ ad degendam uitam ſufficiat: cum recte uiuen-
di modꝰ & ſcia q̃renda ſit. An deceat pulmonẽ rumpere uẽtis? an te inflare ſuperbireq; deceat ꝙ generoſo
ſanguine clarus ſis. Stẽmate ꝙ thuſco ramũ mille. du. ſtẽma græce corona ẽ & a nr̃is pro nobilitate ge-
neris ponitur. Iuuenalis. Stemmata quid faciunt: quid prodeſt pontice longo. Sanguine cenſeri. Apud Ro
manos autem: ut ſcribit Plinius. Expræſſi cæra uultus ſingulis diſponebantur armariis: ut eſſent imagines
quæ comitarentur gentilitia funera: ſempq; defuncto aliquo totus aderat familiæ eius qui unq̃ fuerat po-
pulus. Stemmata uero lineis diſcurrebant ad imagines pictas.

CORN. ℂAd poꝑulum phaleras: ego te intus & icute noui: ornamenta quæ bñficio fortunæ hēs: quæ te ornāt extrinſecus aliis oñde. Ego te intus noui.i.ī aīo & cōſciētia: ꝙ uitioſus es. Nō pudet ad morē diſcīcti uiuere nactæ: diſcīctum dicit negligētē & ꝑditū: ut Hora. Diſcīctus ut qdā nepos: uel diſcīctum obeſuꝫ & uēturoſū luxuria q angi nō poſſit: nā ob pinguedinē caluiſſe nūc nactam īducit qd pōt uideri ab Hora

Nacta tio trāſlatū qui ait ungor oliuo nō quo fraudatis īmundus nacta lucernis apud utrūqꝫ nactæ nomē fictū ē. Alii putāt nactā fuiſſe qndā luxurioſum q pr̄imoniū ſuum ꝑdiderat & nobilitatē male utēdo extirpauerat: ſed ſtupet hic uitiis & fibris icreuit opimuꝫ pingue: ſed hic iā incaluit & iā craſſi cordis eſt ut peccare ſe nō ſentiat & ſimiliter merſus neſciat emergere.i.a malis ſuis ad bona uerti non poſſit. Miſerabilis magis reꝑhēdendus ē. Caret culpa: neſcit q ꝑdat & alto demerſus ſūma rurſus nō bullit in unda: hoc dicit ſicut iis quos uorago cenoſa abſorbet non remiſſos ī alto undaꝝ ebulit. Ita hos quoqꝫ quos magnitudo criminum merſit neceſſe eſt uitiorum molle grauatos neſcire quomodo uirtutem cognoſcant uel qua arte ſceleribus careant.

Cēſorēqꝫ tuū: uel quod trabeate ſalutas?
Ad populū phaleras: ego tē it⁹ & icute noui
Nō pudet ad morē diſcīcti uiuere nactæ
Sed ſtupet hic uitio: & fibris icreuit opimū
Pingue: caret culpa: neſcit qd perdat & alto
Demerſus ſumma rurſus nō bullit in unda

IOAN. BRI. ℂCenſorēqꝫ tuū: cēſura autore Plutarcho maxime oīum magiſtratuū reuerētiæ ē: plurimæqꝫ ptātis cū in aliis reb⁹: tū maxie ad morū emēdationē: nā e ſenatu remouere pōt: equitib⁹ auferre equos: notare īfamia: cēſum agere unde nomē luſtrū cōdere. In qnquēniū ea retinebať. Altero ex cēſorib⁹ mortuo alterum ma-

Trabea giſtratu ſe abdicare oportebat. Trabeate: Neronē notat: ſed latenter. Nā ei cōſtat: ut ſcribit Tacitus & a nobis Latius ī Satyra ſequēti recitabiť: togā uirilē ante tꝑs decreto ſenat⁹ maturatā: quo capeſcendæ reipu. habilis uidereť: decretū iſup: Claudio libenter adulationib⁹ ſenatu cedēte: ut uiceſimo ætatis anno conſulatū Nero iniret: atqꝫ iterim deſignatus ꝓ cōſulare īperiū extra urbē hēret: ac prīceps iuuentutis appellareť additū noīe ei⁹ donatiuū militi. Cōgiariū plæbeis: & ludicro circenſiū: qd acqrendis uulgi ſtudiis edebať. Britannicus ī ꝑtexta: Nero triūphaliū ueſte trā ſuecti ſūt: ut ſpectaret populus hūc decore īpatorio: illum pueri habitu. Hinc ergo excādeſcit poeta: hic fremit oñdens animi generoſitate: nō aūt īpatoriis ornamentis nobilitatem hoīs cenſeri: qbus reb⁹ Nero populo ſe oñdebat: trabeate. Vocatiuū poſuit ꝓ noīatiuo: ut ſit trabeatus ſalutas. Trabeā ſatyrica aſtutia appellat ueſtem triūphalem: ne ī prīcipem tā apte iuehi uideatur. Trabeis accipio inqt Pli. uſos fuiſſe reges: ſed augurū fuiſſe iterꝑte Seruio docet. Verg. Ipſe qrinali lituo puaqꝫ ſedebat. Succinctus trabea: augures ex primoribus præſtantioribuſqꝫ urbis eligi cōſueuerunt: uñ Ci. gloriať ī bruto ſe a. Q. Hortenſio uiro clariſſimo in collegiū augurū fuiſſe cooptatum. Q. quoqꝫ Mutiū Scæuolā augurem fuiſſe cōſtat: quē in templo ueſtæ ara ipſam amplexātem Syllani iterfecerūt: augur licet maximoꝝ criminū cōuict⁹ ſacerdotio nūq̄ mulctatur: qa nō honoris nec magiſtratus: ſed ſcientiæ atqꝫ artis cuiuſdā poti⁹ nomen eſt augur q̄ nō pōt auferri: ſicut nec medico medicina: nec muſico cantādi peritia. Salutas: ad id nō ſine idignatiōe reſpexit: qd ludicro circenſiū Nero obuius Britānico ueſtem triūphalem idut⁹ eū noīe ſalutauit: cū & ipſe a Britānico noīe ſalutareť. Ad populū phaleras. Senſus ergo eſt. Hos tuos faſtus & ueſtes tuas.i. iſignia īpatoria quib⁹ te oſtentas ad populū defer: q ut ait Hora. Famæ ſeruit iept⁹: Qui ſtupet ut titulis & imaginib⁹. Ego.n. te penit⁹ noui.q.d. Ex hac ambitiōe nobilitatem hoīs nō pendere. Phaleras: nobilitatis oſtationem ſūptū ab eqs q huiuſmōi ornamentis gaudent. Iuue. Magnoꝝ artificū frāgebať pocula miles: Vt phaleris gauderet equus: nā phalere proprie ornamenta ſūt equoꝝ. Verg. Primus equū phaleris iſignem uictor habeto. Nō pudet: mirus eſt ardor poetæ. Nō putas tibi turpe eſſe more nactæ iſani hoīs uiuere.i. nullā uirtutis ꝑrſus curā hr̄e: ſed ſola maioꝝ tuoꝝ gloria efferri. Nactæ: nomē eſt uiliſſimi hoīs: de quo Hor. Vngor oliuo: Nō quo fraudatis īmūdus nacta lucernis. Diſcīcti: diſſoluti & itēperātis. Perſius alibi. Cū bñ diſcīcto cantauerit ocyma uer-

Diſcīct⁹ næ. Sed ſtupet hic uitio: dū nactā excuſat q uitio naturæ peccat: oñdit eoꝝ excuſatione accipiendū non

Attoniti eē: q optima mētis ualitudine uirtutē negligūt. Stupet. attonitus ē: attonitos eni appellat Corneli⁹ Celſus: quoꝝ & corp⁹ & mēs ſtupet: fit iterdū ictu fulminis: iterdū morbo. Vitio: ſubaudi naturæ. Fibris icreuit opimū: pigue: nā minus ſolertes habētur: quib⁹ ut ſcribit Plinius: uenter eſt obeſus. Sūma rurſus non bullit in unda: metaphora ſumpta ab iis: qui ſemel aqua imerſi: non facile emergunt: per qd docet eos: qui uitio naturæ laborent non poſſe ad ſanam mentem reuerti.

BAR. FON. ℂCenſorēqꝫ tuū: uel ꝙ trabeate ſalutas: uel ꝙ trabeam inſignē ueſtē idutus cenſorem gentilitium tuum ſalutas: Cenſores uero quoniam cenſum agerent: appellati ī quinquennium creabātur. Quod tēpus luſtꝝ cognominať. Primi uero cenſores creati ſunt. C. Papirius &. A. Sēpronius. M. Geganio macerino &. T. Quītio Capitolino cōſulib⁹. Ad populū phaleras: hāc tuā generis claritatē & externa ornamēta populo nō mihi oſtētes: ego eni intrinſecus uitiatū eē cognoſco. Phaleræ aūt ornamenta equoꝝ ſunt. Diſcīcti nactæ: diſcīctos antiq̄ negligētes & deſides appellabāt. Hora. Diſcīctus aut ꝑdā nepos cōtra accīctos & cinctutos ſolertes ſtrenuoſqꝫ uocabāt: quod a re ipſa deductum eſt. Moles eni demiſſis diſcīctiſqꝫ ueſtibus uti ſolēt: ſtrēnui uero atqꝫ iduſtrii: quo ſint ad res exequēdas prōptiores ſuccīcti icedunt. Nacta uero ꝓ deſide iſamiqꝫ ac uulgari uiro ponit: quod quidē ex Horatio ſumptum eſt. Vngor oliuo. Non quo frau-

datis imūdus nacta lucernis. Sed ſtupet hic uitio: nactā ipm̄ uitiorum ī gurgite merſum: neq; uirtutem a uitio diſcernentē: ut q penitus itēperās factus ſit culpa prope modū carere aſſerit: q̄m q̄d p̄dat ignoret: p q̄d oſtēdit eū acerrima caſtigatione dignū eſſe: q cū īgenio ualeat: icōtinēſq; tātū modo ſit: atq; emēdari facile poſſit opib⁹: ac fama adhuc integris deſidiæ luxuiq; ſe dedat. Sed ſtupet hic uitio: ſtupidus & iſanus ī uitiis factus ē. Stupere. n. quodāmō ſenſū rerū habere ſignificat. Et fibris icreuit opimū pingue: ei⁹ præcordia: ī q̄bus ꝓpter colorē ſciæ ſedes locata ē: quū pingua eſſe dicat: mirū in modū iſaniā ei⁹ exaggerat. Et alto demerſus: & tāq̄ ī ꝓfundā uoraginem merſus nunq̄ ad ſuperiora reuertitur.

Magne pater diuum ſæuos punire tyrannos.
Haud alia ratione uelis: cum dira libido
Mouerit ingeniū. feruenti tincta ueneno.
Virtutē ut uideant: intabeſcantq; relicta
An ne magis ſiculi gemuerunt æra iuuenci.
Et magis auratis pendens laquearibus enſis
Purpureas ſubter ceruices terruit imus
Imus præcipites quam ſi ſibi dicat & intus
Palleat infœlix: quod ꝓxima neſciat uxor

CORN.

Magne pariter diuū ſæuos punire tyrānos. Haud alia rōne uelis: cū dira libido. Mouerit igeniū feruēti tincta ueneno. Virtutē uideāt: itabeſcantq; relicta: ut oſtdat q̄d mali patiūt̄ qui cū cognoſcāt & uideāt bonā uitā: malā tn̄ ſequūt̄: hic p̄catur iouem: ut tyrānus hoſtis public⁹ hac pœna uiciatur cū uēdicat ut faciat eos uidere bonā uitam & gloriæ ꝓbitatem nec tn̄ ſequāt̄ poſſeſſos a ctib⁹ prauis: ergo haud alia rōne nō diſſimili pœnaꝝ conditione q̄ ut uirtutem cognoſcunt & cognitā deſerant. Cū dira libido. Mouerit igeniū. i. cū malignitas eoꝝ & cupiditas praua ſurrexit. Cū dira libido: nūc cū uenenū ait: iō ſæuienti uel ꝓna uolūtas circa quālibet rem. An ne magis ſiculi genuerūt æra iuuenci: Et magis auratis pendens laq̄arib⁹ enſis. Purpureas ſubter ceruices terruit: an maiora tormenta paſſi ſūt his quos phalaris agrigentinoꝝ tyrānus tauro torq̄bat iclusos: aut grauior ſolicitudo democratem philoſophū torſit quem Dionyſius tyrān⁹ apes & fœlicitatem mirātem iuitauit ad cœnā appoſitoq; apparatu oī magnis epulis frui iuſſit: ſed ita ut gladi⁹ ſeta ex laq̄aribus ſupra ceruicem eius pendere q̄ torquent huiuſmodi cogitationibus ſuis quū ſe decipi itelligerent neq; tn̄ corrigūt & ap̄d ſe ita murmurant: ut nec uxoribus credāt: ut ſecretum eius ea neſciat: quæ ſcire debuerat. Item q̄d ꝓxia neſciat uxor: habet aduocationem tanq̄ ex coniugibus: quæ eſt proxima: ideſt corpore adiuncta. Imus præcipites: imus q̄q̄ ſibi dicat quomodo ille qui ſibi ſoli dicit uicia ſua & ne culpentur non uult ea pandere. Ita & ab uxore hoc ſecretum abſcedat & tantum tormentum cum ſilentio ſuſtinet iter quā ſibi dicat non furore compulſus: ſed intra cōſcientiam obmurmurant.

Libido
Tyrānus
Phalaris
Dionyſi⁹
Vxor

IOAN. BRI.

Magne pater diuum: ſæuos exclamatio eſt poetæ ī eos q nulla uirtutis uia icedunt: totus tn̄ fremitus in Neronem fert̄: qui omni libidinis genere ætatē ſuā exercuit: ut autore Trāquillo: petulātia: libidine: luxuria: auaritia: crudelitate flagraret: ſed ne in principem inuehi uideatur: generaliter omnium principum ſæuitiā inſectat̄. Precat̄ igitur deos: ut uirtutum cōtemptores nulla alia pœna afficiāt: quā in uirtutem con temptā cognoſcāt: & ſic dolore neglectæ uirtutis angantur: quæ homines ex ſtoicorum ſententia beatos & fœlices efficit. Libido: omnis imoderata cupiditas dicitur: Cui Vt Cicero in Thuſculanis ſcribit: ſubiecta ſunt: ira excādeſcentia: odium: inimicitia: diſcordia: indigentia: & cætera huiuſmōi. Mouerit ing. i. cū diu oīa libidinū genera exercuerit. Virtutem ut ui. ſubaudi quā. An ne ma. tacite quidem occurrit obiectioni: oſtēdens eos qui uirtute cōtempta turpiter uixerunt: grauiori q̄dem pœna affici conſciētia uitæ turpiter acta: q̄ quos Phalaris & Dionyſius cruciarūt. An ne ma. i. nō magis q̄dem. Ordo eſt: æra ſiculi iuuenci gemuerūt magis: & enſis pendens laquearibus auratis terruit magis purpureas ceruices: q̄ ſibi in dicat̄ imus præcipites. Aera ſicu. iu. i. hi q p æneū Taurū: Phalaride Agrigentinorū tyrāno ſæuiſſime cruciabant̄. Huic cū crudelitate & oī ſæuitia flagraret. Perillus optimus opifex: ſceleſto cupiens placere tyrāno æneū Taurū cōſtruxit: ut incluſus reus ſubiecto igne torqueret̄. & uox hoīs grauiter exclamātis mugitū bouis imitaret̄. Cæterū phalaris Perillū tanti muneris artificem incluſum ipſo tauro primum graui ſupplicio mortis affecit. Eius ſic meminit Ouidius. Vt munus munere penſes. Da p̄cor ingenio munera digna meo. Dixerat & phalaris pœne mirande reptor. Ipſe tuum p̄ſens imbue dixit opus. Pendens laq̄aribus enſis: Hic cruciatū tāgit de mōis aſſētatoriis Dionyſii Syracuſāi q cū ī ſmōe cōmemoraret copias ei⁹: opes maieſtatē dn̄at⁹ reꝝ abūdātiā: magnificētiā ædiū regiaꝝ. negaretq; unq̄ beatiorē quēquā fuiſſe. Viſne igit̄ iq̄t tyrān⁹ o Demode q̄m te hæc uita delectāt ipe eandē deguſtare: & fortunā expiri meā. Cū ille cupere dixiſſet: collocari iuſſit hoīem ī aureo lecto: ſtrato pulcherrimo: textili ſtragulo magnificis opib⁹ picto. Abacoſq; q̄ plures ornauit argēto: auroq; cellato: tū ad mēſā eximia forma pueros delectos iuſſit cōſiſtere: eoſq; ad nutū illi⁹ ituētis diligēter miniſtrare aderāt unguēta: coronæ icedebātur odores: mēſæ conq̄ſitiſſimis æpulis extruebāt̄. fortunat⁹ ſibi Demodes uidebat̄ i hoc medio apparatu fulgētē gladiū e lacunari ſeta eq̄na appēſū demitti iuſſit ut ipēderet illi⁹ bti ceruicib⁹. Itaq; nec pulchros illos adminiſtratores aſpiciebat: nec plenū artis argētū: nec manū porrigebat imēſā. Iā ipſe defluebāt coronæ: deniq; exorauit tyrannum: ut abire liceret: q̄ iam beatus nollet eſſe. Ceruices purpureas. i. De modis cultu regio ornati. Imus imus p̄cipites q̄ ſi ſibi dicat: nūc oſtdit cruciatū animi quo affligūt̄ ex uirtute neglecta: ita enī dicere ſolēt dolētes. Imus imus p̄cipites. i. oī ꝓrſus ſpe ſalutis deſtituti ferimur. Sicq; docet longe grauiora

Libido
Perilli taurus
Demodis hiſtoria

eſſe mētis uulnera q̄ corpis:uñ ē illud Oui. Mēs ē q̄ ſētiat ictus. Quod ꝓxĭa neſciat uxor:tāto dolore cō ficit̄:& pudore ĭpedit̄ ob amiſſā uirtutē:ut iā cū uxore cōmunicare nō audeat:ſed itus tñ rumpatur.

BAR. FON. ℭ Magne pr̄:diuū deū rogat:ut nō alia pœna prauos afficiat:quā ut uirtutis fulgorē cernētes:illa ſe carere ſua culpa cognoſcāt. An ne magis ſiculi gemuerūt æra iuuēci:Cruciat⁹ corporis mĭores eē tormētis ani mi p cōpatiōnē oſtēdit. Perillus aūt atheniēſis æreū tauꝝ tāta arte fabrefecit:ut igne ſubiro:q ei⁹ ĭ aluo ĭclu debat̄:eiulās mugire putaret̄. Hūc cū ĭ Siciliā ad Phalaridē agrigētinoꝝ tyrannū detuliſſet: tali munere Phaleris ob inſitā opiniōnē crudelitatis ſuæ turbat⁹ ē. Itaq̧ ipm artificē ĭ tauꝝ trudi iuſſit:ut primus artis ſuæ piculū faceret. Et magis auratis pēdēs laq̄arib⁹ enſis:Damodes philoſoph⁹ Dionyſii ſyracuſarū ty rāni opes ac potētiā cū extolleret:beatāq̧ ei⁹ uitā ĭ tāta opulētia reꝝ aſſereret:eū ad cœnā Dionyſ⁹ inuita uit:gladiūq̧ ſeta alligatū ſupra ei⁹ caput appēdi iuſſit:quo ille ĭtercenādū cōſpecto præ nimio ĭminētis pi culi metu regalibus mēſis abſtinuit:q̄d aduertēs Dionyſi⁹ illi tyrānos idē uiuere atq̧ iter magnificos appa ratus ĭminētib⁹ piculis cruciari affirmauit. Laq̄arib⁹ aureis:laq̄aria pñæ q̄dā cōnexitates ĭ cōtignationi bus teſtudinibuſq̧ ædificioꝝ ſūt q̄ uariis colorib⁹ adornāt̄. Verg. Pēdēt lichni laq̄arib⁹ aureis. Imus: imus ꝑcipites:Ordo talis & ſēſus ē: An magis affligit̄ q crudeliſſime a tyrānis torq̄tur:q̄ q cōſcīa ſcelerū agitat⁹ ad ſeipſū ĭtra ſe loquitur. Imus imus ꝑcipites:nulla ſalutis ſpe! Et an magis a tyrannis tort⁹ cru ciatur:q̄ ille qui ĭfœlix ac miſer intus coſciētia eorū ſcelerū palleat:q̄ fidiſſime uxori narrare non audeat. Quib us uerbis oſtendit animi tormenta omnis cruciatus corporis ſuperare.

CORN. ℭ Sæpe oculos memini tĭgebam paruus oliuo.

Sæpe oculis memini tingebam paruus oliuo
Grandia ſi nollem morituri uerba catonis
Diſcere ab inſano multū laudanda magiſtro
Quæ pater adductis ſudans audiret amicis

Grandia ſi nollē morituri uerba catonis: Sēſus ē tu āt quē ob deſidiā & ĭertiā culpo:non potes tua carmina pueritia uenia refugere oēs q̄dē ſapiæ pp ætatis ignorātiā pueriles ludos ꝑponim⁹ tu uero iā potes & uicia moꝝ corripere:& ſapiam cogno ſcere:& uitæ meliorē uiā indagare:& enumerat̄ q̄ puer fecit neĭ ſcolā iō merito ĭquit lepitudinē ac cerſebā ne catonis deliberatiuā recitarē:utrū moriat̄ an nō:aut quib⁹ uerbis uti potuit quū ſe deſtinaret in

Cato Oculus terficere:oculi aūt oleo tacti ꝑcutiebāt̄ ad tps & tñ tormētū cū ſilētio ſuſtinuit:ut turbatis oculis ad ſcolā nō iret:q̄ſi diuiſus ſēſus ſupiorib⁹ ē:ſed eo rñdet a pueritia nos auerſū ab eruditiōe aīum hēre:poetico aūt more finxit hūc ſenſū:merito mihi accerſebā læpitudinē:id.n.erat mihi potiſſimū talis ludere:& mō cu iuſcūq̧ ſit noſce & ĭ collū orcæ nuces iactare & turbines flagellare & hinc dicit:quib⁹ modis puerilia uita bat. Diſcere ab ĭſano multū laudanda magiſtro.i.nimis ſane:& eſt illud Vergilii. Inſanā uatē per ualde ſanam:aut certe:inſano qui diſcipuloꝝ ſuoꝝ carmĭa laudabat quū alioꝝ iudicio debuerant comprobari.

Quæ pater adductis ſudans audiret amicis:pr̄ ſudans.i.ſolicitus ſpe filii recitantis.

IOAN. BRI. ℭ Sæpe oculos:occurrit excuſatiōe deſidioſi ꝓbās:illū p ætatē nō peccare:ꝙ uirtutibus non ĭuigilet:ſed p deſidiā poti⁹ & negligētiā:quod dicit ſibi eueniſſe dum puer eſſet. Sēſus ergo ē. Ne ſe ad rhetores cōfer ret ſæpe cōſueuiſſe oculos oleo linire:ut uitio oculoꝝ laborare uideret̄. Tigebā:ungebā. Grādia ſi nollē .i.ſi rhetoricē diſcere nollē ex cui⁹ ꝑceptiōe diſcebāt declamare. Nā ĭ ſcholis rhetorū talis declamatio ꝓpo

Catonis mors nebat̄. Catone longe meli⁹ fuiſſe mortē ſibi cōſciſcere:q̄ in manum Cæſaris peruenire. Nam cum in lybia duce Scipione partes Pompeianæ a Cæſare ſupate deletæq̧ eſſent Cato qui tunc uticæ cum parte exercitus ſe cōtinebat accepto cladis nuntio:omnib⁹ reb⁹ diligentiſſime couſtitutis:liberis ſuis.L.Cæſari:qui tūc ei pro q̄ſtore fuerāt cōmendati & ſine ſuſpitione:uultu atq̧ ſermone:quo ſuperiore tēpore uſus fuerat: cum dormitum iſſet:ferrum intro clam in cubiculum tulit:atq̧ ita ſe traiecit. Queꝫ poſtea uticenſes ſepulchro ſplendide mandauerunt:unde ſibi poſt mortē uticēſis cognomē adinuenit:de hoc multa Plutarchus. Cæ ſar:ſiue aliis pro eo ĭ commētariis. Apianus. Lucanus. Grandia uerba:q̄ erāt de nece Catonis uiri.tam grauis & ſeueri:ꝙ autē hoc ad librū Platonis referas:quē ante necē:ut ſcribit Apianus:legit non placet. Quid.n.de pueroꝝ exercitatione ea cōferebant?ſed ad declamationes:quib⁹ ĭgenia adoleſcētium exercebā tur. Catonis morituri:quē ſuadebāt mori debere. Hæc.n.erat ratio ſuaſionis ĭ declamatiōe. Diſcere ab ĭſano multum laudanda magiſtro. Ordo ē. Si nollē diſcere uerba grādia morituri Catonis multū lau dāda ab ĭſano magiſtro. Laudāda magiſtro.i.n.diſcipulorū declamatōes laudabāt:ut eorū ingenia excita rent̄. Inſano: ualde docto:nā ĭ particula modo actiua ē. Quæ pater adductis:nā pr̄es gaudio affecti amicos domū ducebāt:ut filios declamātes audirent Iuuenalis. Quātum uis ſtipulare & protinus accipe quod do:Vt totiens illum pater audiat. Sudans:præ lætitia.

BAR. FON. ℭ Sæpe oculos memini:ſi quoq̧ dum puer erat utilibus ſalubribuſq̧ cōtēptis uoluptuoſa & delectabi lia quæſiſſe ſcribit: Verum tacite annuit ſe tunc uenia dignum fuiſſe:utpote qui rerum ignoratione uitio ætatis deliquerit. Sed cum ipſe tam ſæpe admonitus ſit:ad eamq̧ rerum cognitionem deuenerit: ut optie uitium poſſit a uirtute diſcernere:eum uenia dignum non eſſe ſignificat. Oliuo:oleum oculis infuſum quandam lippitudinem repræſentat:quam in filiis:dum parentes metuunt eos a lectione auertunt. Gran dia uerba morituri Catonis. Cato q uticēſis cognomē:qa ſe uticæ iter:mi::adeptus eſt:ꝓfligatis iterum ĭ lybia:Pomponianis deſperatis ptib⁹ mori decreuit:Longa itaq̧ oratione de aīorū imortalitate ad amicos habita:lectoſq̧ de codē Platonis libro:gladio ſe tranſfodit. In eius poſtea laudem Cicero librum ſcripſit:

Cæſar duos cōtra ī calūniā ei⁹ cōpoſuit: anticatiōeſq; appellauit: ut cū alii plures: tū Apianus ſecūdo bello rū ciuiliū libro ſcribit: īſano magiſtro ualde ſano ac docto: in. n. ꝓpoſitio īterdum auget: ut Verg. Turn⁹ ut īfractos aduerſo marte latinos. Quæ pater adductis ſudās audiret amicis. Solebāt parētes ut nomen filiis cōpararent ad eos cum aliquid recitaturi eſſent audiēdos amicos cōuocare. Sudās autē īcertū eſt an ſermonis magnitudine ſolicitus: an metuens ne filius male recitet: an ob lætitiā oppoſite recitantis: an forſitam ob laborem in amicis conuocandis.

Iure eteni id ſummū quid dexter ſenio ferret
Scire erat in uoto damnoſa canicula. quātum
Raderet anguſtæ collo non fallier orcæ
Neu quis callidior buxum torquere flagello
Haud tibi inexptū ē curuos deprēdere mores

CORN.

Iure eteni id ſūmum qd dexter ſenio ferret: Scire erat ī uoto: hoc mihi īquit erat potiſſimum talis ludere. i. teſſeris & ui; cuiuſq; caſus noſce dexterū ſenionē dicit ꝓpitiū q ī iactu taloꝝ ſpē boni afferret: aut ſenio maior demiſſus ut ſena merito inquid flebā iſta cū ſemp laudarē. Dānoſa canicula q̄tū raderet. Caniculā ꝓ cane q ī calculatorū ex oī iactu talorū qnq; detrahit excepta Venere ī qua ſola ꝓdeſt: canicula genus aleæ qd de nūero qnq; ſubtrahat. Anguſtæ collo nō fallier orcæ: collo amphoræ ex diſcreti loco aut nuces mittere & man⁹ nō erret q luſus ubiq; celebrat & ꝓſtat quū extra collū miſſas nuces colligat ludo nucū circa collū ponit & q certo ictu iecit ī eodē collo uiaq; extitit: orca ē āphoræ ſpēs. Neu qs callidior buxū torqre flagello: buxo. i. turbine buxeo ludere potior flagello: ut Verg. dant aīos plagæ. Haud tibi iexpertū curuos deprehendere mores: aut īterrogatiue aut ꝓnuntiatiue legendum dicens. non illi eſſe incognitum turpes & prauos & peccantes mores: quos appellauit corripere: ergo ne ue uidiſti dexteram litteræ pithagoricæ: an magis pronuntiauit: certe deguſtaſti prophetiam.

Talus / Canicula / Venus / Orca / Nux / Buxus

IOAN. BRI.

Iure eteni ſūmū. i. id ꝑcipuum & potiſſimum erat ī uoto & deſiderio meo. Iure. q. d. legitima quidē rōne ludos ſectabar pueri & cū puer eſſem: ut nō ſim accuſandus: cū ætati ībecillæ obſequeret. Dexter ſenio: apud antiquos ludus erat Tallorū & Theſſalarum. Theſſera quattuor laterum erat. Talus ſex ī quibus puncta erāt denominata: alia a diis: alia ab Heroibus: alia a claris hoīb⁹: aut a meretricib⁹: non nulla uero a quibuſdam nunc ī laudem: nūc ī uitupationē accidētibus nomē accipiebāt: & ut pollux ſcri. Punctum fuit: qd octo ſignificabat: idq; ſteſichorum dicebat: quoniam ſteſichori ſepulchrū: qd erat ī Hiemera urbe Siciliæ: octo anguloꝝ fuit. Erat & aliud punctū: qd Euripidium dixerūt: q quadraginta ſignificaret: quoniam uidetur Euripides unus fuiſſe quadraginta ꝑfectorum poſt triginta tyrānos athenis eiectos. Teſſeras ꝑterea cubos dici græce ſcribunt: & Gelius ex Varronis ſententia: & Macrobius: qd Feſt⁹ quoq; affirmat: Aſtragalos uero: latine talos uocari. Iulius tamen pollux diligētiſſim⁹ apud græcos ſcriptor oſtēdit Aſtragalum Teſſaram eē: cum ait duo latera eē ī Aſtragalo: hoc ē duo pūcta: & qnq; quæ ī hoc ut ſcribit non ſunt ut ī cubis. Teſſaram aūt talo inferiorem eſſe declarat Martialis. Non mea magnanimo depugnat Teſſara talo: Et alibi. Non ſum talorum numero par Teſſara: ut omnino Aſtragalus Teſſara latine dici debeat: non Talus. Dexter ſenio propitius & utilis. Nam in talis ſenio & Venus lucrum afferebant. Canis uero damnum & iacturam: unde Tranquil. in Auguſto talis iactatis: ut quiſq; canē aut ſenionē miſerat ī ſingulos Talos ſingulos denarios: cōferebat ī medium: quos tollebat uniuerſos qui Venerē iecerat: Horatius. Quæ damnoſa Venus: quem præceps alea nudat. Damnoſa canicula quæ iactura; afferebat. Propertius. Semper damnoſi ſubſiluere canes. Raderet: auferret. Anguſtæ orcæ: in quam humi defixam pueri nuces iacebāt. Orca: genus uaſis terrei. Buxum: hoc ē turbinē ex buxo: quo ludo pueri exercētur. Tibull⁹. Nāq; agor ut per plana citus ſola uerbere turbo. Que; celer aſſueta uerſat ab arte puer. Verg. Ceu quondā torto uolitans ſub uerbere turbo. Quē pueri magno in gyro uacua atria circum. Intenti ludo exercēt. Eſt. n. turbo in modū pilæ ligneæ: qui ab anguſto incipiēs ſurſum uerſus in latitudinē migrat: unde forma turbinata nominatur. Dicitur aūt & hæc buxus & hoc buxū. Verg. Tympana uos buxuſq; uocant berecynthia matris ideæ & alibi. Et torno raſillæ buxum Flagello: crebra. n. ſcuticæ percuſſione in gyrum uertitur. Haud tibi īexptum: īdignatur ī deſidē: dicens illū excuſari nō poſſe qñ iam ea ſit ætate ut cognoſcat quæ mala ſint: & ea oīa quæ a philoſophis diſputentur. In exptū: īcognitū. Deꝑhēdere cognoſcere curuos mores: uitia. Perſius alibi. Appoſita in tortos extendit regula mores: contra rectos mores dicimus: ideſt uirtutem.

Teſſera / Talus / Steſicorus / Euripidū / Cubus / Aſtragal⁹ / Senio / Venus / Canis / Orca / Turbo / Buxus / Buxum

BAR. FON.

Iure etenim: merito iure ait ꝓpter ætatē puerilē: quā ludicra magis q̄ grauia uiriliaq; delactant. Dexter ſenio & dānoſa canicula ī tali ſenio pūcta ſex. Canis uero unicū pūctū cōtinet: ſenioris āt iactus puerilis. Canis dānoſus erat. Proper. Sēper dānoſi ſubſiluere canes. Anguſtæ orcæ: orca uas ē fictile lato aluo: anguſto ore ac fundo: lōgiori collo: īquā īter ludētes pueros q nucē īieciſſet uictor erat. Ab ea oracula diminutiuum deducit. Cato de re ruſtica. Cyminū: feniculū: rutā mentē in orculā condito. Ex ea quoq; nōnulli urceum atq; inde p diminutionem urceolū dici uolunt. Buxū torqre. Turbinē ex buxo ī oui ſimilitudinem toruatam dicit de quo Tibullus. Nāq; agor ut per plana citus ſola uerbere turbo: quē celer aſſueta uerſat ab arte puer. Haud tibi inexptum: bonarum artium ad uirtutem ducentium es ignarus: quibus uerbis oſtendit: niſi deſidiam euitarit maiorem reꝑhenſionem meriti: q̄ ſi litterarum & doctrinæ ignarus eſſet. Curuos mores: prauos atq; diſtortos quæ. n. recta ſunt bona & utilia iudicantur.

CORN. ℭ Quæq; docet ſapiens braccatis illita medis. Porticus: porticum athenienſium dicit: ī qua picta erat pugna Athenienſium: qui cum Perſis ad oppugnandam græciam uenerunt geſta apd marothonios campos: quā porticum ſapientem dixit: quoniam ſapientes in ea philoſophantur: ex qua etiam ſtoici dicti ſūt: græce.n. porticus ſtoa dicitur quam etiam piſionatū uocāt. In ſomnis quibus indetonſa iuuentus: noſci etiam & illa præcepta quibus inuigilet iuuentus: intonſa.i. philoſophi qui non tondebant. Siliqs & grādi paſta polenta: & naturalibus cibis uiuere contenta.i. leguminib⁹ & farre: uel uictu facili eſuriē ſuam implens: aut ideo ꝙ philoſophi carne non utātur dicentes animas animalibus dari: ut Ouidius. Heu q̄tum ſcelus eſt in uiſcere uiſcera condi congeſtoq; auidum pingueſcere corpore corp⁹: alteriuſq; animam animantis uiuere læto.

Porticus / Athenienſes / Græci / Marothonioscāpoſ / Stoici / Siliqua / Polenta / Far

Quæq; docet ſapiens braccatis illita medis
Porticus i ſonis quibus indentoſa iuuentus
Inuigilat ſiliquis & grandi paſta polenta.

IOAN. BRI. ℭ Quæq; docet ſapiēs: portic⁹.i. philoſophi ſtoici: q a ſtoa.i. porticu ſūt appellati. Naꝫ athenis porticus erat: quæ pyſianactia uocabat: referta uaria & multæ ſciæ pictura Polygnoti thaſii ī qua cū diuerſis tēporib⁹ iā mille q̄drīgenti triginta ciues īterfecti fuiſſēt. Voluit Zeno locum illum ſtabilem atq; inuiolabilem reddere: Quare cœpit in illa dictione: ad quem eo audiendum diſcipuli confluentes qui antea Zenonii dicebantur: poſtea ab ipſa porticu ſtoici ſunt uocati. Hæc laertius.

Stoici

Braccæ / Anaxirides: Braccatis: braccas ſcribit. Diodo. ueſtes eſſe: quas galli ad terrorem intonſas & narii coloris ferēt: eaſdem græci eodem autore Anaxiridas uocant Diodoro adſtipulatur Cornelius tacitus ita ſcribēs. An cecina uelut relicta poſt alpes ſæuitia ac licentia modeſto agmine per italiam inceſſit. Ornatū ipi⁹ municipia & colonicæ in ſuperbiam trahebant & uerſicolori ſagulo: braccas: barbarum tegmen indutus togatos alloqueretur. Braccas item ueſtes eſſe docet. Sueto. in Cæſare cum ait: Gallos Cæſar in triumphuꝫ ducit: idem in curia Galli braccas depoſuerunt: latum clauum ſūpſerunt. Illita picta: nam in ea porticu picta erat pugna athenienſium quā cōmiſerant Duce Xerſe cum perſis dicente Plinio. Pinxit Polygnotas: & athenis porticum: quæ poetilæ uocatur gratuito cum pater eius Mycon mercede pingeret. Paneus quoq; frater Phidiæ ēt prælium athenienſium aduerſus Perſas apud Maratonem factum pinxit. A deo iā coloꝝ uſus increbuerat: adeo ars perfecta erat: ut in eo prælio Iconicos duces pinxiſſe tradatur atheniēſiū: Milciadē. Callimachū. Cynegyrū. Barbarorum. Darium. Thyſſaphernē.

Medi: Medis: medoꝝ talis eſt ſit⁹: nā habent Parthos & Caſpos ab ortu: a Meridie Sithacenem Suſianē & Perſida: ab occaſu Adiabenē. a ſeptētrione Armeniam. Dicti aūt Medi a medio filio Medeæ: qui ut ſcribit Diodorus ibi regnauit. Indetōſa: ideſt non tonſa more Veterum. Vergilius. Ora puer prima ſignans intonſa iuuenta.

Siliqua: Siliquis. Siliq̄ ſpecies eſt arboris quæ ut ſcri. Pli. naſcitur in ſyria: ioniaq; & circa Gnidum atq; in Rhodo ſemper comātibus foliis: flore candido: cum uehementia odoris: ea a ionibus ceraunia uocatur: Trunco fertilis: ſed pomo ſiliquæ. Ob ib quidam ægyptiam ficum dixerunt errore manifeſto cum ī ægypto autore Plinio. Nō naſcitur. Hic uero Poeta ſiliquas poſuit pro leguminibus. Eæ enim generaliter ſignificant tegumēta & folliculos leguminum & cæterarum frugum. Vnde Plinius Piperis ſiliquas appellat. Vergilius in Geor. Grādior ut fœtus ſiliquis fallacibus eſſet. Et quāuis igni exiguo properata maderent. Hoc autem dixit ex Pythagoræ ſententia qui cum ſentiret animos hominum poſt mortem migrare in noua corpora uel hominū uel brutorum: a carnibus abſtinendum eſſe ſua ſit ne ſcilicet edendo in animos humanos ſæuirent ſed ortēſibus tantum ueſcendum dicebat: unde Iuuenalis. Viue bidentis amans & culti uillicus orti. Vnde æpulū poſſis centum dare pytagoreis: & inde alibi. Vel quo non fugeret: ſi nunc hæc mōſtra uideret: Pythagoras cunctis animalibus abſtinuit qui tanq̄ homine: & uentri indulſit non omne legumē. Grādi: abundanti.

Polenta: Polēta: pluribus modis fieri polenta docet ſic Pli. græci perfuſum aqua ordeum ſiccant nocte una ac poſtero die frigunt: deinde molis frangunt. Sunt qui uehementius toſtum rurſum exigua aqua aſpergant: ſiccentq; prius q̄ molant: alii uero uirentibus ſpicis decuſſum ordeum recens purgant: madidumq; in pila tundunt: at in cordibus eluunt: ac ſiccatum ſole rurſus tendunt & purgatum molunt. Quocūq; autem genere præparato uicenis ordei libris terna ſeminis lini & coriandri ſelibras: ſaliſq; acetabulo torrentes ante omnia miſcent ī mola. Qui diutius uolunt ſeruare cum polline ac furfuribus ſuis cōdūt nouis fictilibus. Italia ſine perfuſiōe toſtum ſubtilem formam molit iiſdem additis etiam Milio.

BAR. FON. ℭ Quæq; docet ſapienſ braccatis illita medis portic⁹: Et plane philoſophiæ: recteq; uiuendi præcepta cognoſti: qualia ſtoici docent. Athenis uero porticus ſtoa fuit a qua & ſtoici: qm̄ ī ea cōuenire diſſerereq; ſolebāt ſūt appellati. Hæc quōdam peſianactia dicebat ex uaria & multæ ſciæ picture polignoti teſte laertio ī Zenone ī hoc porticu Darii Xerſiſq; pſarum Medorūq; regis & ī græciā tranſitus: & ſalaminium illud male prælium: & turpis deīde fuga depicta erāt: Braccatis medis: braccas fœmoralia non eſſe Galleotus martius recte ſentit. Hero. de Perſis lib. v. Et genus pugnandi: eorum huiuſcemodi eſt. Breues arc⁹: ac breuia ſpicula: longas braccas: longaſq; in capitibus criſtas: unde faciles captu ſunt gerentes in pugnam erunt Dio. quoq; ubi de gallatis phrygiæ natōibus loquitur ſexto uolumine: ita ſcribit. Veſtes ad terrorem itōſas ac coloris uarii ferunt: quas illi uocant braccas: uerum ut de longitudine ueſtium illi aſſenſerim ita ex pellibus tm̄ fieri iure negauerim. Nam & ſi in ponticis locis mala frigora hirſutis bracchis arceri ſcribit Ouidius: non tamen ex pellibus eas fieri dicit: ſed longioris uilli uectes intelligit: ut paulo antea ex Diodori uerbis præcepimus qui intonſas braccas ad terrorem galatas ferre ſcribit. Præterea ī media dia Perſia ca-

lidis regionibus in quibus brachis utuntur: ex pellibus eas fieri non eſt credendum. Siliquis & grādi paſta polenta. Tenui facileq; uictu contenta. Pythagoricam autem uitam deſcribit: q̄ cunctis aīalibus abſtinēs leguminibus & oleribus ueſcebat. Polēta uero ut lib. viii. ſupra decimum ſcribit Plinius uicenis contuſi or dei libris: terriſq; ſeminis lini & coriandri ſelibra: ſaliſq; acetabulo: milio interdum addito fit.

Et tibi quæ ſamios diduxit littera ramos
Surgentem dextro monſtrauit limite calem
Stertis adhuc: laxumq; caput cōpage ſoluta
Oſcitat heſternum diſſutis undiq; malis:

¶ Et tibi quæ ſamios diduxit littera ramos: ſubaudi haud tibi inexpertum: & quæ pythagoras ſamo inſula ortus præcepit: qui litteram ad moduʒ uitæ humanæ figurauit quæ īfantia uel initio monitōe pedagogi & paterno uictu ſecta eſt: & poſtq̄ in adoleſcētia uenerit diuidi: & in ſiniſtra parte rami uelut uitioſa quæ deuexiori facilem ad ſe præſtat aſcenſum: & altera dextra in qua uirtutis opera celebrantur arduum ac difficilem limitem pandens q̄ qui euaſerint quieta ſede excipiuntur: quas partes quiſquis ab anno. xvi. obtinebat: in his fuerat ſtaturus de qua ſimilitudine dicebat pueritiam ad perniciē cito tēdi ac perueniri ad fœlicitatem per uirtutem tarde ueniri litteram y quam Samius Pythagoras inuenit inſtar humanæ uitæ quæ in dextra parte anguſtior & aſcenſu cōmodata habens in ſummitate planitiem. In ſiniſtra uero facilem aſcenſum ſed nullum cacuminis retentaculum qua per uitia eundum eſſet: & ideo eos præcipitari neceſſe eſt qui illuc aſcendunt & perueniunt: altera in qua uirtutis opera celebrantur arduum & difficilem limitem quem qui euaſiſſent experirentur quietiſſimas ſedes: qua ſimilitudine docebat per uitia ad perniciem cito tendi: per uirtutem ad fœlicitatem tarde ueniri. Surgentem dextro monſtrauit limite calem. arduum ac difficilem ſed glorioſum ac certum. Stertis adhuc: cuius ætas apta inſipientiæ: & philoſophis præceptis: ſtertis adhuc & crapula marcidus uix caput ſuſtines iuncturis maxillarum extenſis in ritum: ut uehementer pat. factis. Oſcitat heſternum diſſutis undiq; malis: crapulam ſignificat: ſignificat & tenue animi ingenium: ut illud Verg. Inflatum heſterno uenas.

CORN. — pithagora Samo — Pedagog⁹

¶ Et tibi quæ ſamios diduxit littera ramos. Pythagoras per. y. litteram quæ in duas partes diuiditur ſignificauit nobis duas eſſe propoſitas uias: quarum dextra ardua & anguſta nos ad uirtutem inuitaret. Siniſtra uero lata & ampla uitiis pateret. Nam biuium. y. litteræ ab anguſto incipiens iuuentutis ſpeciem præfert: quo tempore homines incerti ſunt uitia ne. i. partem ſiniſtram: an uirtutem. i. dextram ſequantur. De qua littera Verg. ſic. Littera pythagoræ diſcrimine ſecta bicorni Humanæ uitæ ſpeciem præferre uidetur. Nā uirtutis dextram petit: ardua callem: Difficilemq; aditum primum ſpectātibus offert: eam litteram aliqui Philoſtrati autoritate nixi Palamedem inueniſſe crediderunt: q; cum olim in contione Achiui. Philoſtratus ſcribit: forent. atq; ex conſueto graues nominarent. Vlixes palamedem reſpiciens ait. Graues achiuis: ut teſtib⁹ inuentionem ſibi litteræ uindicant. Cui Palamedes ego ſane inquit litteras non inuenit: ſed ab auibus inuentas fateor. Nam is (ut tradit Cornelius Tacitus) temporibus traianis ſexdecim litterarum formas inuenit. Ad quod Martialis reſpexit de gruibus loquens: Turbabis uerſus: nec littera tota uolabit. Vnam perdideris ſi palamedis auem: & Lucanus. Et turbata perit diſperſis littera pennis. Sed. y. litteram Palamedem a guib⁹ inueniſſe: nec Philoſtratus nec Cornelius tradunt. Ego uero a Simonide melico. y. litteram inuentam crediderо. Nam ut Plinius ſcribit quattuor litteras inuenit Simonides ypſilon: zita: Capa: Omega: ad quod tradit Corne. præcipuum Simonidem poſt palamedem cæteras reperiſſet. Et tibi quæ ſamios diduxit littera ramos. Ordo eſt & littera quæ diduxit ſamios ramos monſtrauit tibi callem ſurgentem dextro limite. Samios. i. pythagoræ. qui autore Trogo Pompeio Sami demarato locuplete negociatore patre natus eſt uir omni doctrinarum genere excellentiſſimus. mortuus eſt Metaponti: quod oppidum eſt quo tertia italiæ regio finitur tāta oli admiratiōe. ut ex domo eius tēplū facerēt eūq; p deo colerēt. obiit aūt eo anno. ut ſcri. Euſeb. quo Volſci coriolū pdiderūt. Sertis adhuc: cū ætate tā grādi ſis. nōdū ad uirtutē excitaris. Laxūq; caput: diſſolutū. Cōpage ſoluta: bene deſidioſi hoīs mores exp̄ſſit. dicimus cōpagem & cōpaginē a compingendo. Oſcitat: quod heri bibit & comedit. cū aī ſecuritate ut negligēs cōcoqt. Oſcitationē ex aī ocio & ſecuritate prouenit. oſcitātes igitur ſecuri & nihil puidentes. Terē. A mato metu inter oſcitātes opprimi.

IOAN. BRI. — Littera — Pythago/ræ — Oſcitatio

¶ Et tibiq; ſamios diduxit littera ramos. Non te fugit. n. quemadmodū pythagoras uirtutis: uiciorūq; uiam ſimilitudine ypſilon litteræ demonſtrauit. Ea qdem a græcis ita pingit. ut in duos ramos aliquanto in dextram longior diſcindat. Samios aūt ramos pp pythagoram ſamiū dixit: non q; litteræ huius inuētor fuerit: ſed qm̄ hominis uitā in huius litteræ formam primus diuiſerit. Hoīs. n. primā ætatem incertam eſſe dicebat quippe q̄ nec uiciis nec uirtutibus penitus inhæreret. poſtea biuiū ypſilon litteræ a prima adoleſcentia incipere. quo tēpore hoīes dextrā aut ſiniſtram uiā cū quadā electiōe capeſcerent Huius uero litteræ formam palamedes qui ad Troiā pugnauit e gruum uolatu aſſumpſit. ut ſcribit philoſtratus uolumine quarto quod & Claudianus oſidit. Pendula ceu paruis mortuæ bella colonis Thracia cum tepido pmutant ſtrimona nilo. Ordinibus uariis p nubila texitur alis Littera: pennarūq; notis inſcribit aer. Laxūq; caput cōpage ſoluta. Apertum ſomno caput pp Caluariæ futuras dixit. quaʒ: ut Celſus. viii. ſcribit. duæ ſuper aures tempora a ſuperiore capitis parte diſcernunt. Tertia ad aures per uerticem tendens occipitium a ſummo capite deducit. Quarta ab eodem uertice per mediuʒ caput ad frontem procedit. Oſcitat heſternum: oſcitando euaporat quod ea comediſti. Oſcitare autem eſt os totum adaperire. quod iterdum excitatis a ſomno

BAR. FON.

euenit:interdum & deſidia quædam fit:unde & oſcitatio:& obſcedo deducitur. A. Gelius li. iiii. Sed cū ille deieraſſet inuictiſſimum ſeſe & repugnantem oſcitatione uictum teneri quæ eo uicio quod oſcedo appellatur:tum notæ iam deſtinatæ exemptus eſt. Diſſutis undiq; malis. Hoc oſcitantibus propter futuras mala rum accidit. Male.n. Celſo autore in ſumma parte ſingulas tranſuerſas futuras habent. A mediiſq; naribus aut ſuperiorum dentium gingiuis per medium palatum una ꝓcedit:aliaq; tranſuerſa idem palatum ſecant.

CORN. ¶ Eſt aliquid quo tendis:& in quo dirigis arcū.

Eſt aliquid quo tendis:& in quo dirigis arcū
An paſſim ſequeris coruos:teſtaq; lutoque:
Securus quo pes ferat atq; ex tempore uiuis?
Heleborū fruſtra:cū iam cutis ægra tumebit
Poſcentes uideas:uenienti occurrite morbo,
Et qd opus cratero magnos ꝓmittere mōtes.
Diſciteq; o miſeri:& cauſas cognoſcite rerum

An paſſim ſequerim coruos:teſtaq; lutoq;: Securus quo pes ferat atq; ex tempore uiuis? Interrogātis eſt. Propoſuiſti ne tibi genus aliquod quod ſequi debeas:& in quo neruos animi tui extendas: an uagus ſine propoſito uitam peragrans: ut ipſi libuit omnia facis. Coruos: lapidibus inſectaris:quod eſt inertium & ſtultoꝝ indicium. Ex tēpore uiuis. Hoc eſt non quo te ſapientia:ſed quo uicioꝝ impetus duxerit trahens coruos adulteros atq; ex tempore uiuis cum tu nihil putas intereſſe quo te pedes ferant. Ad horam:nihil de craſtino cogitas habes inquit iam propoſitum rectioris uitæ:an adhuc titubas nōdum inuenis firmiorem ſententiam quæ te cogat aliquod remedii genus quærere: ut tuæ
Elleboruʒ uitæ uictus iam turpitudine ſubuenias. Heleborum fruſtra:cum iam cutis ægra tumebit. Poſcentes uideas:ſolent quidam ſtulti augmentatis morbi uiciis medendi remedia implorare cum utiq; primo cauendū ſit ne quis ſanis membris morbus irrepat:allegoricos a medicis tractum intellige ſic hominibus captis turpitudine ſubueniri non poſſe:ſicut a medicis non poteſt ualitudine diuina uictis ſubueniri. Heleborum autem medicamenti genus quod ydropici ſæpe bibunt:q̄ ſi nimium ſumpſerint necat. Venienti occurrite morbo: Et quid opus cratero magnos promittere montes. In prouerbio eſt montes aureos grandia.n.
Craterus promittunt qui in periculo ſunt anteq̄ morbi ueniat caute ſatius eſt ipſis morbis uenientibus occurrere:ut q̄ ēt poteſt morbos ſera remedia quærere & cratero medico multa promittere. Craterus Auguſti temporibus fuit nobiliſſimus:de quo Horatius dicit. Non eſt cardiacus craterum dixiſſe putato:per hunc omnem medicum uult accipi. Diſciteq; o miſeri cauſas compeſcite rerum:ut Verg. Vnumquēq; diſcere omnium rerum rationem:ut ſciat quis ipſe ſit:& ob quam rationem natus eſt: ſed & finem uitæ intueri quæ fugiat: q̄ exoptet:quēadmodū in cupiditate ſe hēt. Quod bonum quod malum aſper nummus habet:uel quantum ſuis parentibus largiri oportet. Fœlix qui potuit rerum cognoſcere cauſas. Diſcite ergo aut naturalem philoſophiam aut moralem. Naturalis eſt quæ tractat de natura rerū. Moralis quæ de moribus noſtris. Et hoc dicit utrum in quem uſum noſcimur uicturi:aut qualiter uicturi.

IOAN. BRI. ¶ Eſt aliqd quo tendis:per ironiā interrogat an aliquem ſpectet finē quo uita ſua ſit directa:nam cū in rebꝰ hūanis plures ſint fines:is oīum ſecūdū philoſophos potiſſimꝰ habet:ad quē reliqui tēdunt. Quicqd.n. faciūt hoīes. ſeu nauigent:ſeu ædificent:ſiue alia q̄uis gerāt:ob id faciunt ut ad ultimū finē pueniant ad uitam. ſ. beatā. Dicit ergo poeta:eſt ne tibi finis quiſq̄ propoſitus. q.d. Ex nulla quidē rōne uita tua pendet.

In quo dirigis arcū. i. mentē tuā metaphora eſt ſumpta a ſagittariis. An paſſim ſequeris coruos: tanq̄ nihil ꝓuidens:& nihil de futuro cogitās:ſumptū a pueris:q ſine ulla p̄meditatione aues plærunq; ita ſtultæ inſequunt̄. ut in foueas ferant̄ p̄cipites per quod oſtendit eos:quoꝝ uita nulla rōne & conſilio regit̄. in
Ex tēpore uiuere magnas miſerias deuenire. Securus:quia nihil cōſideret. Hora. ſi ueluti merulis intentus decidit. anceps ī puteū foueāq;. Ex tēpore uiuis. i. ut ſeſe dant tēpora. nihil oīno penſi habens qd futurū ſit. Heleboruʒ
Ellebores fruſtra:monet homines ætate iuuenili ſummo ſtudio bonis artibus & diſciplinis inuigilandum eſſe:cauendūq; ne uitia in nobis inueteraſcant:q̄ utī corporibus inueteratio morbi ægrius depelluntur. Heleborū her
Veratrum ba eſt:q̄ ueratrum a latinis uocat̄:qua cerebrū & bilis purgant̄:& ut diximus:hominis inſania emendat̄.
Craterus Cutis ægra tumebit:in hydropiſim incideris:quo morbo cutis inflatur. Et quid opus cratero:craterꝰ nobilis medicus. De quo Hora. Non eſt cardiacus craterū dixiſſe putato. Hic æger. eiuſdem noīs fuit & magni alexandri dux. Magnos montes. i. magnos theſauros:hoc de prouerbio tractum eſt hic. Teren. non modo auri montes pollicens. hic ſenſus eſt. Si in adoleſcentia & annis florētibus nō didiceris. non eſt ut ſperes multa pollicendo magiſtris & philoſophis:q diſcentiū medici dici poſſunt erudiri poſſe ſupueniente ſenectute. Diſcite o miſeri. ſatyrica ē exclamatio miſerationis plena:p quā hortat̄ hoīes ad philoſophiam & cætera bonarū artiū ſtudia:relinquātq; aliis opes & diuitias:qñ melius nihil ſit: q̄ ingenii uiribus gloriā quærere. Cauſas cognoſcite reꝝ. hoc ē philoſophiā naturalem. quæ circa rerum cognitionem uerſatur.

BAR. FON. ¶ Eſt aliqd quo tēdis. Propoſuiſti ne aliquē finē ad quē pgas? an uero uagus & fluctuās erras. Et ī quo dirigis arcū. A ſagittario tractū ē:ſignū quo ſagittā dirigat inſpectāti. An paſſim ſeq. cor. te. lutoq;. i. an more coruoꝝ nullo certe meaꝝ uolātiū p cenoſā ſtratāq; uiā duceris. Coruos āt ꝓ prauis:& a uirtute deuiātibus ſine ullo reſpectu ponit. Iuue. Dat ueniā coruis:uexat cēſura colūbas. Nōnulli qd luto ac lapidibꝰ coruos inſectet̄ legūt. Heleboꝝ fruſtra cū iā cutis ægra tumebit. Optīa ſimilitudine utit̄. Sicut.n. morbo añq̄ uires adaugeat occurrēdū eſt:quoniam illi ingraueſcit fruſtra remediū adhibet̄:ſic uitiis anteq̄ illis occupemur repugnādum eſt. Nam ubi in animis noſtris penitus inſiderint:difficillime demouent̄. Et qd

opus cratero: nihil opus eſt deſperata ualitudine. Cratero: magna ꝓmia polliceri. Craterus quidem inſignis medicus Auguſti tempeſtate floruit: de quo Horatius in ſermonibus. Non eſt cardiacus craterum dixiſſe putato. Magnos montes: antiquum dictum: in eos qui nimis magna temere pollicentur.

Quid ſum⁹ aut qdnã uicturi gignimur ordo
Quis datus: aut metæ quã mollis flex⁹ & unde
Quis modus argẽto: qd fas optare: quid aſp
Vtile nũmus hẽt patriæ chariſq; propinquis
Quantum elargiri deceat: quem te deus eẽ.
Iuſſit & humana qua parte locatus es in re
Diſce: neq; inuideas: ꝙ multa fidelia putet

CORN. ℂ Quid ſumus aut quidnam uicturi gignimur ordo: quia mortales ſumus & homines rationis capaces: & cæteris animalibus ſola ratione diſcernimur quam nos ſequi decet: & ideo facti ſumus: ut cum hac uiuamus quæ ratio officiorum: & q finis beatæ uel facilis uitæ: & q̃ cito uita noſtra terminetur quam debemus uirtute portendere. Ordo quis datus: & metæ q̃ mollis flexus & unde: unde & ubi uertamur: uel quem ordinem uiuendi natura conſtituerit: quia decet ſapientem ut ĩ bono propoſito cõſtitutus: ſi flecti neceſſe erit ad meliora flectatur. Quis modus argento. i. quis modus habendi diuitias ſit. Quid fas optare. i. quid maxime optandum eſt: quia ſolent ſæpe ſtulti contraria optare. Quid aſper nummus utile habet. Hoc eſt qd utilitatis diuitiæ habent: quia ille bene diuitias poſſidet qui eis non abutitur: ſed cum honeſtate diſpenſat.

Aſper nummus: aut male partus: aut criminoſus. Patriæ chariſq; propinquis quantũ largiri: debem⁹ quomodo patriæ uel propinquis ſit largiendum: ſiquidem largitate remuneratio tenacitatem pœna ſubſequtur. ut Verg. Hoc uolens oſtendere ait. Et qui diuitiis ſolum incumbere. r. p. p. ſ. & Hora. Indignus quiſq̃ te diuite. Quẽ te deus eẽ iuſſit. i. hoc ẽ rõnabile & diſciplinæ capaci. Et hũana qua pte locat⁹ es ĩ re diſce. In humana ad quos uſus cõſtitutus ſis: niſi ut ſapiam cõſequaris: uel ꝙ regnũ teneas ĩter oĩa aĩalia diſce.

IOAN. BRI. ℂ Quid ſumus: hoc ptinet ad philoſophiã moralẽ. q. d. nos oẽs diſciplinas & ſtudia ſeq debere. Aliq ita interꝑtant: q̃ fragiles ſumus. ac ſi dicat. Cũ uita ipſa qua fruimur breuis ſit debere nos iuxta illud Saluſtii: q̃ maxime longam efficere uirtutis ſplendore q̃ cũ oĩa breui elabant ipſa clara æternaq; habet. Verg. Breue & irreparabile tempus Oĩbus eſt uitæ. ſed famam extendere factis. Hoc uirtutis opus: alius eſt ſenſus & melior. nos reminiſci debere nos natos eſſe hoĩes rõnis capaces & brutis rõne diſcerni quã ſequi nos decet. Ergo diſcite quid ſumus. i. ſcite nobis a natura datã eſſe rationem. ex qua uita noſtra pendeat. & ita cũ ſuperioribus coniungat. ut intelligamus ideo deſidioſos uirtutis curã non habere quia coꝝ uita rõne non gubernetur. Aut quidnã uicturi gignimur. ut honeſta & recta ſequamur nati ſumus. Ordo quis datus: quo ordine excolẽda ſit uita noſtra. qui quidẽ talis nobis ꝓſcribitur: ut nemini iniuriam faciamus. Vnicuiq; qđ ſuum eſt reddamus. De omnibus bene mereamur. Hic ordo eſt & regula qua nobis uiuendũ eſt. Aut metæ q̃ mollis flexus: quam cito & mollit̃. i. ſine ſtrepitu hæc ætas noſtra decidat: q̃ ex floreſcente in ſenectutem. q̃ mox declinat. ut Iuue. Obrepit non intellecta ſenectus: & ita monet quando. ut diximus uita noſtra breuis ſit nos q̃ maxime uirtute longa efficere debere. Sũpta ẽ trãſlatio ab equis q circa metas in circo currebãt

Metæ. i. finis & termini uitæ. Vergi. Metaſq; dati peruenit ad æui. Et unde: ſubaudit̃ incipit. ut ſit ſenſus. ſcite noſtram originẽ duci a mortalibus. & ideo nos eſſe mortales ut oĩno nobis recte uiuendum ſit. Quis modus argento. ac ſi dicat auaritiã fugiendã eſſe: & ea tm̃ q̃ ſatis ſint ad uictum comparanda. q̃ oĩa ex philoſophia morali habetur. Quid fas optare: quid optandũ ſit. ut intelligamus nihil a diis peti debere niſi ut aiebat Socrates. tribuant bona. unde emergit illud Iuue. Nil ergo optabunt hoĩes ſi conſilium uis. Permittes ipſe expendere numinibus quid conueniat nobis: rebuſq; ſit utile noſtris. Hoc ideo dicit poeta quia ſtulti contraria optant: & pauci ſunt qui quid optandum ſit cognoſcant. unde Iuue. Quid enim rõne timemus aut cupimus? qd tam dextro pede concupis: ut te conatus non pœniteat uotiq; peracti? Quid aſper utile munus habet: pecunia ob id inuenta eſt. ut nõ iam in terram defodiat̃. ſed ut egentibus ſubueniamus ad eam igitur utilitatem parari debet. ut partim nobis partim aliis ꝓdeſſe poſſimus. Aſper: propter ſculpturam: qđ Pli. oñdit loquẽs de poculis: ea erãt exciſa in aſperitatẽ. Verg. Cymbraq; argento pfecta atq; aſpera ſignis. Patriæ chariſq; propinquis: patriæ enim charitati nihil denegãdũ eſt: & ꝓpinpi eadem ratione adiuuandi. Quem te deus eſſe: fac inquit memineris deum uelle te bonum eſſe & iuſtum. Humana qua parte locatus es in re. q. d. cum in rebus humanis uaria ſint aĩaliũ genera: te hoiem eſſe ſcito: cui ſoli rerum adminiſtrandarũ rõ conceſſa eſt: & ideo non feritatẽ: ſed humanitatẽ exercendã eſſe. Ne inuideas ꝙ multa fidelia putet: hinc docet auaris diuitias eſſe relinquendas: & præ uirtute omnia paruifacienda eſſe. Hæc eſt quæ præcipit philoſophia moralis. Fidelia: genus uaſis in quo optime ſeruantur ſalſamenta.

BAR. FON. ℂ Aut metæ q̃ mollis flexus. Per metæ ſimilitudinem admonet ne a uirtute ad uicia dilabamur. Meta uero a metiendo dr̃ terminuſq; eſt ac ſignũ. quo curſus intendit: ac circa qđ circulũ aurigæ uertunt. Moris eñi erat ſepties metam luſtrare. Propert. aut prius inſecto depoſuit prima curſu. Septima quam metam triuerit ante rota. Hanc conſuetudinem poſtea Domi. inuertit & a ſeptena luſtratione ad quinam redegit. Suetonius in eius uita. in his circenſium die quo facilius centum miſſus peragerẽtur ſingulos a ſeptenis ſpatiis ad quina corripuit. Aſper nũmus. Nũmi ſigno impreſſi contractando digitis aſperi ſunt. Contra non ſignati leuigati & poo'iti ſũt. Nummus uero (ut Ariſto. in ethicis refert) non a natura: ſed a lege nõs dr̃. eſt inductus & ueluti ſubſidiu m cõmutandaꝝ rerum cõpoſitus. Et humana qua parte locatus eſt in re. Quo in

gradu re⁊ humana⁊ locatus ſis: & quā facultatē re⁊ obtineas: ne plus minus ue facias quā cōditio tua ſe/rat. Nec inuideas. qđ multa fidelia: nec liuore afficiaris: qđ aliquē ditiorē cernas: & q penariū multis re/bus refertū hēbat: quas umbri marſiq; clientes ſibi donarint. Putet: tā diu ſeruata ſit ut putorē grauemq; odorem redoleat.

In locuplete penu defenſis pinguibus umbris
Et piper & pernæ marſi monumenta clientis
Menaq; quod prima nondum defecerit orca
Hic aliquis de gente hircoſa centurionum
Dicat quod ſatis eſt ſapio mihi: non ego curo

CORN. ¶ Neq; iuideas ꝙ multa fidelia putet In locuplete penu defenſis pinguibus umbris. Diſce hoc eſt philoſophiam & non inuideas diuitibus ꝙ ſapiētia non eſt in quorum cælariis tanta eſt opū abun
Epulæ dantia: ut etiam putreſcant epulæ quæ conſumi ꝓ
Cælaria multitudine nequeant quæ cælaria muneribus pi/guium umbrorum uel clientum referta ſunt: qui/bus defenſionem patrocinando præbet. pingues
Penu autē dicit umbros nobiles populos: ut Verg. Totaq; thuriferis &c. & bene penu dixit non penore: ut Ve/gilius. Quinquaginta intus famulæ quibus ordine longo Cura penum ſtruere: quia ab eo ꝙ eſt penus pe/noris facit: & ab hoc penore. Ab hoc quod eſt penum huius peni ab hoc peno. i. quas partes tibi adiunxit deus in conuictu: qui enim hominibus ſumma omnium eſt philoſophari: nec te obſtruxit miratio abun/
Piper dantiæ & potentiæ cauſidicorum quod plæriſq; iuuenibus accidit. Et piper & pernæ marſi monumen
Perna ta clientis: ſubaudi putent: monumenta ſunt munera quæ memoriam efficiunt eo ꝙ hæreant memoriæ q̄
Mena ea dant aut mentem moueant. Menaq; ꝙ prima nondum defecerit orca: Mena ſalſamenti genus eſt ex piſce minuto quæ oblata eſt priuſq̄ finiret q̄ in cælario primum habuerat. Hic aliquis de gente hircoſa cen/
Hircoſi turionum dicat quod ſapio ſatis eſt mihi. Hircoſa dixit ut ab odore corporis quia ex labore & cibo multo ac ſomno fœtidum ſudat: aut ad mores barbaros rettulit: ut eorum qui iam putridi dici ſolent: & hoc poe/ta dicit me de philoſophia tractante ſi quidam audiat hoc dicat. Quod ſatis eſt ſapio mihi. Non ergo ſufficit mihi naturalis ſenſus: nullaq; ex philoſophica eruditione delector.

IOAN. BRI. ¶ Penu: appellatione penus intelligimus autore Gelio: omnia eſculenta: & poculenta in uſum totius anni.
Penu Terentius cum in cellulam patris omne penum congerebam. Horatius: propter frumenta penuſq;. Hinc autem poſuit penum pro reconditorio rerum. Locuplete: Locupletem Aulus Gelius dici putant quaſi loca
Locuples plæraq; tenentem. Vmbris: Vmbrorum gens antiquiſſima Italiæ exiſtimatur: ut quos umbrios a græcis
Vmbri putent dictos quod inundatione terrarum imbribus ſuperfuiſſent. Tercenta eorum oppida thuſci debellaſ/ſe reperiunt. Pinguibus: ob generoſum oleæ liquorem. Nam autore Plinio: hoc certamen humanæ uo/
Piper luptatis tenuere. Piper: apud indos præcipue in fronte caucaſi ſolibus oppoſita gignitur: arbor autem q̄ piper gignit in uiperis noſtris ſimilis eſt: piper quod candidum dicitur in precio eſt: idq; cibariis addebat.
Perna Horatius. Primus & inuenior piper album cum ſale nigro. Pernæ: eam partem in ſue acceperunt antiq: quæ cruribus coniuncta eſſent. Ita enim ſcribit Cato. Cum pernas emeris ungulas earum præcidito. Plini. tamen pro cruribus accepit: cum ait. Caſtrantur fœminæ ſuſpenſæ pernis prioribus. Marſi: populi Apu
Cliente liæ abellinares antea appellati. Clientis: clientes dicuntur qui magnos uiros ſequūtur: quaſi colentes. Nā romulos autore Feſto cum plæbem tuam eſſe uellet: eam inter partes diſtribuit: ut eorum opibus defenderetur. Vnde nunc primum & patrocinia & clientelæ inſtitutæ ſunt. Monumenta dicuntur quæcunq; relin/quuntur ad memoriam. Clientes ergo ut beneficii accepti memores eſſe uideantur aliquid donant: quod ſui
Mena ſit memoriam conſeruaturum. Menaq;: piſcis eſt marinus: qui colorem: ut ſcribit Pli. mutat: naꝫ hyeme
Hircoſi candidus æſtate fit nigrior. Hic aliquis de gente hircoſa centurionum mira urbanitate: dum rationes aſper/nantis recitat: eos percutit: qui & uirtutes & uiros uirtuoſos contemnunt. Hic: pro tunc. Gente hirco/ſā: hiſpida: hirſuta: quæ tantum laboribus & militiæ ſunt apta: nam fruticantibus pilis ſub alis hircoſi dicū/tur ob fœtorem hircinum: ii quæ ad militiam putabantur idonei. Iuuenalis. Sed caput intactum buxo na/
Cēturiōes reſq; piloſas Adnotet: & grandes miretur lælius alas. Centurionum. i. militum: ut alibi. Dixeris hæc inter uaricoſos centuriones. Centuriones dicti ꝙ centuriis præſint: quarum centurius eſt numerus. Quod ſapio ſatis eſt mihi: rationes contemnetis philoſophiam.

BAR. FON. ¶ In locuplete penu: in copioſo atq; abundanti penario. Locuples uero locorum plenus: quēadmodum pecunioſus a pecorum copia: aſſiduus ab aſſe dando cognominatur. Plenus autē omne eſculētum poculen/tumq; ſignificat. Penarium uero locum intra domum in quo penus reponitur. Eſt autē penus quartæ de/clinationis in genere maſculino & fœminino: neutro uero tertiæ: nam hoc penus penoris: ut pecus pecoris facit. Horatius primo libro epiſtolarum. Annonæ proſit: poterit frumenta penuſq;. Verg. in maſculino uel fœminino poſuit. Cura penum ſtruere: & flammis adolere penates. Vmbris. Vmbria regio ab apœnino ad adriaticum uſq; ſinum portenditur dicta ꝙ inundatione terrarum imbribus ſuperfuerit. Et pnæ: a pede perna dicta eſt cum toto pede ſallita. Cato de re ruſtica: & eo addito ungulam de perna. Marſi monu/mēta cliētis: ob eam cauſam a cliētibus miſſa: ne e memoria patronorum excidant. Monumētum enim eſt quicquid de aliqua re nos monet. Marſi uero populi ultra picenū pelignis & marucinis uicini ſunt. Menaq;: mena piſcis ē colorē mutans: candidæ enim hyeme Plinio teſte ſunt: æſtate uero nigriores. De gen/te hircoſa: an inculta & horrida militantium more: an potius graue olēti & fœtida eiuſmodi hirci ſunt: ut pote quæ libidinibus: luxuiq; intenta a diſciplina degenerarit.

CORN. archeſilas Solon Solones Catones Camillos Cyrenaic⁹ phũs

¶ Non ego curo eſſe q̄ archeſilas: ærumnoſiq; ſolones. Non curo hoc eſſe quod archeſilas philoſoph⁹ aut ſolon q̄ ẽt apud athenienſes philoſophus & legiſlator erat. Solones aũt more romano dixit ut Catones Camillos diuerſos. Erũnoſos aũt aut q̄a frugalitas philoſophoꝶ miſeria uidet̄ luxurioſis & prodigis qui duas tabulas legibus addidit eo q̄ aĩum colentes corporis culturã abiiciant archeſilas ſciti filius pitharicus cyrenaicus philoſophus perfectiſſimus: aut q̄ academiã primus inuenit. Obſtipo capite figentes: pro tanta & intenta cogitatione quaſi obſtupidi uideant̄. Obſtipo: inclinato & grauitatẽ ſimulante: & cũ obliq̄ta te fixæ. Et figẽtes lumine terram. i. luminibus ĩ terrã ĩmobiliter fixis: ut Ver. Obtutuq; hæret. d. i. Diua ſolo recubans. r. o. a. Murmura cum ſecũ & rabioſa ſilentia rodũt. i. cogitatões atq; inuẽtiones ſuas ſuſurro ĩmurmurãtes & diſputãtes minutas & ſenſum prolatas. Atq; exporrecto trutinãtur uerba labello: ægroti ueteres meditantes ſomnia gigni De nihilo nihil in nihilum nil poſſe reuerti. Dialectico more uerba exaiantes quoꝶ diſputatio talis: ut quaſi ægrotãtium diu ſomnia uideantur hoc diſputantes. De nihilo nihil in nihilum nil poſſe reuerti. Primo phyſicoꝶ qui ſcio eſt & de quã inter omnes conuenit nihilum de nihilo naſci, & nihil in nihilũ ſolui. Nam mundus de nihilo factus eſt & in nihilũ redigetur: ideo aut nihil mundum eſſe dixit: non quia homo eſt: ſed quod erit: quia ex nihilo eſt in nihilũ uadit: quæ oĩa negat centurio uelle ſe diſcere dicit: ita philoſophi ſibi oculis formant de quibus ſcripturi ſunt: ut ſunt diuturna infirmitate hoĩes: qui ſiccitate febrium & inſomnitate diuerſoꝶ imagĩes eoꝶ oculis formantur. Stoici aſſeuerant non poſſe ad nihilum aliquid reuerti: & aliq̄d non in nihilum diſſolui. Nam corpus athomus conſtat: quum decidit in athomos diſſoluitur: & ad utrũq; rñdet poſſe gigni de nihilo nihilũ: poſſe nihilũ nihil reuerti. Hoc eſt cur palles: cur quis non prandeat Hoc eſt. Ipſe adhuc loquitur ex tali ſtudio palles: & ecce ieiuniis ſufficis: quia tam diuturna cogitatio uel lucubratio uel in ædia pallorem corporibus iniecit. Iis populus ridet. i. de talibus uerbis. Multumq; toroſa iuuentus Ingeminat tremulos naſo criſpante cachinos. Iſtis ergo diſputationibus ridet populus & toroſa iuuentus: aut multum ridet: aut cachinos ingeminat: at multum tremulos naſo criſpante cachinos.

Eſſe quod archeſilas: ærumnoſiq; ſolones
Obſtipo capite: & figientes lumine terram.
Murmura cum ſecũ: & rabioſa ſilentia rodũt
Atq; exporrecto trutinantur uerba labello
Aegroti ueteris meditantes ſomnia gigni
De nihilo nihil: in nihilum nil poſſe reuerti.
Hoc eſt cur palles: cur q̄s nõ prãdeat hoc eſt
Iis populus ridet: multumq; toroſa iuuentus
Ingeminat tremulos naſo criſpante cachinos.

Nihil Cẽturio Athomi Pallor Cachin⁹

IOAN. BRI. archeſilas Solon Erumna Obſtipuꝫ Trutinari

¶ Arceſilas: pitaneus fuit academiæ nihil affirmantis clariſſimus antiſtes Crantoris diſcipulus qui cum in dicendo grauiſſimus eſſet: & in ſcribendo ſatis exercitatus poetica quoq; operam dedit. Et ille eſt qui ut refert Plutarchus autore Gelio: cum uidiſſet quendam diuitem nimis delicatum: qui incorruptus tamẽ & caſtus dicebatur: nihil inquit intereſt quib⁹ membris cynædi ſitis poſterioribus an prioribus. Hic ab aliis Archeſilaus dictus eſt: Obiit: teſte hermippo cum uinum immodice bibiſſet. Erũnoſiq; ſolones. i. ſeptẽ ſapientes græciæ quorum unus fuit Solon Exceſtiadæ filius patria Salaminius: qui regnante Tarquinio priſco romæ Athenis claruit. Is teſte Ariſtotele leges dedit athenienſibus tanto cum temperamento: ut parẽ gratiam teſte Iuſtino a ſenatu & plæbe contraheret: q̄q̄ plæbs & ſenat⁹ in ſumma prius eſſent diſſentione. Quibus ſi athenienſes perpetuo uti uoluiſſent: ſempiternum: ut ait Valerius habituri fuiſſent imperium. Idem oraculi iudicio ſapientiſſimus habitus eſt. In cypro cum Piſiſtrati tyrannidem fugiſſet: mortuus eſt anno ætatis octuageſimo. Erũnoſi: qui ſemper in laboribus & miſeriis uerſantur: nam ærumna autore Cicerone eſt ægritudo laborioſa. Obſtipo capite: ideſt obliquo. Horatius. *Stes capite obſtipo multum ſimilis metuenti.* Columella loquens de ſuibus fabricitantium inquit hæc ſigna ſunt: cum obſtipæ ſues tranſuerſa capita ferant. Tranquillus in Tybe. incedebat ceruice rigida & obſtipa. Rabioſa ſilentia: tractum a canib⁹ qui in rabiem uerſi neſcio quid ſecum frendunt. Trutinantur: penſitant quaſi in trutina. Aegroti ueteris meditantes ſomnia: appellat aſpernator uirtutis qui philoſophi diſputant & differunt: tanq̄ ſomnia ualitudinarii bonis. Meditantes: æmulatio eſt Horatii. Neſcio quid meditans nugarum totus in illis. Gigni: de nihilo nihil in nihilum nil poſſe reuerti: fuit communis opinio apud philoſophos: quam inter cæteros autore Laertio maxime probauere Epicurus: Diogenes: Themidis filius: & Democritus: cum de mũdi & reꝶ creatione loquerentur: nihil ex eo quod non ſit fieri: neq; in id quod haud quaq̄ ſit corrũpi. Quæ nunc ut ſubtilia & ocioſa irridet aſpernator uirtutis cõtẽnens philoſophos qui talia inueſtigent. Hoc eſt cur palles: uerba irridẽtis philoſophos: quos per irriſionẽ ex eo palleſcere dicit: q̄d nimis ſtudeãt. Cur q̄s non prãdeat. liberalium. n. artium ſcriptores parce uiuunt: unde Iuue. Tunc utile multis Pallere & toto uinũ neſcire decẽbri. His populus ridet: philoſophi a uulgo derideri ſolẽt: ut Perſius alibi docet. Nec q̄ abaco numeros: & ſecto in puluere metas Scit riſiſſe uafer multum gaudere paratus. Si cynico barbam petulãs nonaria uellat. Toroſa: carnoſa & pulpoſa: quo uocabulo utimur & in rebus inanimatis: ut ſæpe ẽ apd' Plini. Cachinos: riſus immoderatos. Inſpice neſcio quid trepidat mihi pectus: inſurgit poeta in eos q̄ tanta ſunt intemperantia. Vt quanuis ualitudinarii ſint cupiditatum: tamen uitia ſuperare non poſſint: ſed iis ita inſeruiant: ut grauiori contracto morbo moriantur. Hos igitur poeta ridendo percutit oſtẽdẽs q̄ turpe quemq; miſerum ſit hominem cupiditati & corporis uoluptatibus ſuccumbere.

BAR. FON. ¶ Archeſylas: Scythi hic filius patria pitaneus: clarusq; philoſophus fuit: & ætatis anno quinto & ſeptuageſimo obiit. Erūnoſiq; ſolones: laborioſi: ſtudio.n.ſapiētiæ dediti: cæteris rebus omiſſis multos labores pferūt: ob qđ erūnoſi cognominantur. Solon uero patria Salaminius Exereſtidiæ filius athenis maxie claruit: ſed Piſiſtrati tyrannidē fugiēs in Cypro: tandem octogeſimo anno ætatis moritur. Obſtipo capite: triſti ſeuero ad terrā inclinato. Obſtipi dicuntur quibus cola rigent: & in humerum capita inclinata ſunt. Exporrecto labello. Labra interdū contrahimus: interdum exporrigimus: atq; extēdimus. Qui autē interloquendum uerba pponderant labra quodāmodo extendere uidentur. Gigni de nihilo nihilum: & Democritus abderites & Dioge. Apolloniates: & Epicurus: & philoſophi fere oēs nihil eſſe quod ſui originem non habeat. Neq; quicq̄ ex nihilo gigni poſſe: aut in nihilum id quod aliquid eſt cōuerti poſſe: ſcripſerunt: Oīa.n.ex aliqua re fieri neceſſe eſſe dixerunt: qm̄ ſi qđ defluit interiret in id qđ non eſt. Omnia iādudū interiiſſent: quum ea non eſſent in quæ diſſoluerentur. Toroſa iuuētus: ualens & robuſta. Tori.n.partes mēbrorum neruoſæ caloſæq; & in ſe ppemodum collectæ ſunt. Valerius flaccus. Protulit horrēdoſq; toris informibus artus: quod & de uenis quoq; : quū uariū in morē quibuſdam in locis turgeſcunt, dicitur. Celſus in ſeptimo. Ac per ipſos uenarum toros inæquale eſt. In herbis quoq; eodem Pli. uerbo utitur. Nam de innula ſcribens ait. Breuior his eſt ſed toroſior amariorq; innula. Item de braſſica: alii in orbem porrecti: alii in latitudinē toroſi. Itē de aſparagis: qui caulem educēs tempore ipſo quo fatigatus eſt in toros ſtringitur.

> Inſpice neſcio qđ trepidat mihi pect⁹ & ægris
> Faucib⁹ exuberat grauis halitus inſpice ſodes
> Qui dicit medico iuſſus requieſcere: poſtq̄
> Tertia compoſitas uidit nox currere uenas.
> De maiore domo modice ſitiente lagena
> Lenia loturo ſibi ſurrentina rogarit
> Heus bone tu palles nihil eſt uideas tm̄ iſtud
> Quicquid id eſt ſurgit tacite tibi lutea pellis
> At tu deterior palles ne ſis mihi tutor
> Iampridem hūc ſepeli; tu reſtas perge tacebo

CORN. ¶ Inſpice neſcio qđ trepidat mihi pectus: de his nūc dicit q̄ īfirmitate īualidi uitia cupiditatū ſuarum ſupare nō pñt & ebrietate & aliqb⁹ deſideriis tracti ī mai⁹ ægritudinē ſuā corroborauit: & uſq; etiā ad mortē pueniant: & ſunt uerba ægri loquētis īpatienter: q; ſalutē ſuā negligat. Item. Inſpice neſcio qđ trepidat mihi pect⁹: ad ſuperioris ſenſus uim redit. (Elleborus herba) Elleborum fruſtra cum iā cutis ægra tumeſcit: & plus hic eos adiicit: q nō libenter op⁹ eē medicina ſibi dare pœnas h⁹ cōtumaciæ. Et ægris (Fauces) faucibus exuberat grauis halit⁹: grauis male olētis: ut Verg. Grauiter ſuſpirātis & graue olētis auerni. (Sodes) Inſpice ſodes: ſodes aūt ſodalis: aut antiquæ affectionis eſt: adeo ut ſoluto eo qđā uſi ſunt. Dic mihi ſi audes: ut Plaut⁹ per reſolutionē ſic ait: dic mihi ſi audes: q̄ eſt ea quā ducere uix uxorē. Iuſſus reqeſcere poſtq̄ tertia cōpoſitas uidit nox currerē uenas. Hoc poeta dicit poſtq̄ ille æger a medico iuſſus eſt reqeſcere q; tertia die eū ſanū inuenit. Rogat famulos ut (Lagena) de nobili apotheca lagena plena ſurrentino uino anteq̄ lauet abducatur: ſurrentū oppidū campaniæ qđ bona uina mittit.i.electa leuia uina ſurrentina cū ſint fortiſſima. Vnde Hora. ſurrētina uafer q miſcet fece falerna uina. (Surrentū oppidum) Modice ſitiēte lagena: minus plena: uel q; uetuſtate decoquat: ac per hoc ſeſe ſitiēs ebibat. Heus (Aegrotus) bone tu pales. Verba medici ad ægrotū: q oſtēdunt nō finitū eſſe laborē & introducunt monens & monit⁹ quorum altera riſio eſt. Nihil eſt: uerba ſunt ægri curā ſpernētis: & medicus. Videas tm̄ iſtud quicqd id ē ſur.ta.ti.lu.pel. At tu de.pal.ne ſis mihi tutor: quē ego iā pridē tutorē extuli.i.obrui. Surgit tac. tibi lu. (ydropeſis) pellis.i.tumeſcit: ydropeſis.n.luteus color eſt.i.ſubcroceus. Tu reſtas.i.reſiſtis: aut certe tu alter tutor ſis aut quē ſepeli. Perge tacebo. Et medicus quia perſeuerans non curaris: ideo diſcedo.

IOAN. BRI. ¶ Inſpice: uerba ſunt ægrotantis. Trepidat: palpitat. Grauis halitus: difficilis & olens. (Fauces) Faucibus: phyſicum eſt laborantē ſtomachi cruditate grauē olētiā emittere. Fauces autore Pli. uocant ſummum gulæ: eaq; numero tm̄ plurali. Qui dicit medico. Ordo eſt: q dicit medico q̄ ſupradicta ſunt iuſſis reqeſcere rogauit ſibi loturo ſurrētina lenia de maiore domo poſtq̄ tertia nox uidit uenas cōpoſitas currere. Venas cōpoſitas: pulſū arteriarum qetū. De maiore domo.i.diuitiis. Lagena: genus uaſis. Modice ſitiēte: parum capaci. (Surrētina uina) Surrentina: autore Pli. cōualeſcētibus maxime probata erant propter tenuitatē ſalubritatēq;. Tiberius tm̄ Cæſar dicebat cōſenſiſſe medicos ut nobilitatē ſurrētino darent alioqn eſſe gñoſum acetū. C. Cæſa. q ſucceſſit illi nobilē uappā. Surrētina dicta ſunt a ſurrētinis mōtibus cāpaniæ. Lenia: tenuia. (Vini genera tria) Tria.n.ſūt uini genera: auſterum: dulce: & lene. Sibi loturo.i.qui balnea ingreſſurus eſt. Heus bone tu pales: uerba medici reuiſentis ægrum. Nil eſt: uerba ægroti aſpernantis monitōes medici. Videas tm̄ iſtud: uerba medici bene conſulentis. Surgit tacite tibi lutea pellis: ſubaudi nam. Lutea coloris crocei: qđ in infirmo peſſimum eſt ſignum. At tu deterius palles: tm̄ abeſt ut capiat conſilium medici: & ultro etiam irrideat. Ne ſis mihi tutor: curator qualis pupillis adhiberi ſolet. Hora. Siue ego praue: ſeu recte hoc uolui: ne ſis patruus mihi. Iampridem hunc ſepeli. q.d. eum a quo regendus erat: non ſeipſum bene exiſſe: quandoquidem ante ſe mortu⁹ ſit: qua re infert. Tu reſtas: quem ante ſepeliā q̄ moriar. Aemulatio eſt Horatii. Oēs cōpoſui fœlices: nunc ego reſto. Confice. Perge tacebo: medici ſunt uerba irati & diſcedentis.

BAR. FON. ¶ Inſpice: icōtinentiā deſidis: delicatiq; uiri carpit: q cū paucorum dierum abſtinentia ſanari poſſit cōtra medici pcepta balneo ac uino utens in grauiorē morbū recedit: unde mors tandem cōſequitur. Inſpice aūt ab ægrotante ad medicum dr. Neſcio qđ uel ægroti parum quid morbi eſſe dicentis: uel medici potius uerba ſūt

ignorare ſe quid inſpiciat aſſerẽtis. Trepidat mihi pectus: notæ aduerſæ ualitudinis futuræ ſunt: ut Celſus etiam libro ſecundo refert: ſi dolor præcordiorum eſt: aut totiꝰ pectoris: aut ſi ſpiritꝰ grauior ẽ. Poſtq̃ tertia cõpoſitas uidit uox currere uenas. Medicinæ Perſius non ignarus ea profecto ponit quæ ueteres medici obſeruauerunt. Celſo enim autore libro tertio: ubi corpus ægrotare incipit: quãuis unam febris acceſſionem ſecuta integritas eſt: tamen quia tertiana timeri poteſt expectandus eſt dies tertius: & ubi acceſſiõis tempus præteriit: cibus dandus eſt: ſed exiguus quia quartana quoq; timeri poteſt. Hic autem die tertia cũ uideret febrim non reuertiſſe: tanq̃ omni periculo liberatus ad priſtinum uictum & incõtinẽtiam rediit.

Modice ſitiẽte: Cui ad ſummum librum parum deſit. Lenia ſurrentina. Tyberius Cæſar: ut ſcribit xiiii. lib. Pli. conſenſiſſe dicebat medicos: ut nobilitatem ſurrentino uino darent. Surrentini autem montes & campania uicini maſſicis gauraniſq; collibus ſunt. Heus bone tu palles. Medici uerba ſunt ne ſe lauet: ne uelargius uino utatur: quoniam palleat. Nihil eſt ualitudinem æger diſſimulat: quo poſſit ſolitæ ĩcõtinẽtiæ ĩdulgere. Videas tñ admonet medicus: q̃uis a morbo liberatus ſibiipſi uideatur: caueat tamen qm̃ cutis eius tacite ĩtumeſcat. At tu deterius palles: medico cõuiciat̃: ꝑmonẽs ne ſibi tanq̃ cuſtos & tutor ſit. Perage tacebo. Nullum ſe ulterius uerbum facturum promittit medicus.

Turgidus hic epulis: atq; albo uentre lauat̃.
Gutture ſulphureas lẽte exhalante mephites
Sed tremor inter uina; ſubit: calidũq; trientẽ
Excutit e manibus: dẽtes crepuere retecti
Vncta cadũt laxis hinc pulmentaria laboris
Hinc tuba cãdelæ tãdemq; beatulus alto
Compoſitus lecto: craſſiſq; lutatus amomis.

CORN.

Turgidus hic epulis: atq; albo uentre lauatur: oſtendit negligẽ iæ cauſa hoc fieri dum impatiat gulæ tãtos cibos ſumit quos diligere difficile ſit. Turgidum: dicit crudum ĩdigeſto. Albo uẽtre ydropeſi pallidum. Gutture ſulphureas lente exalante mephites: non coctum cibum ructans. Sulphureas mephites: a loco fœtido dixit: ꝙ ui talia grauiter ſpirat: ut Verg. Sæuamq; mephitẽ: ideſt ĩdigeſtionem uomitus ſulphurei uel ſulphureas ĩdigeſtas. Mephites corruptam ructãs aut putridum. Calidũq; triẽtem. Excutit e manibꝰ: triẽtem dicit calicem talem qui tertiam partem ſextarii capit aut tres eminas capiẽtem. Hinc tuba: quia ſepultura tubis antiquitus celebrabatur. ut Vergi. In cælo clamorq; uirum clangorq; tubarum candelæ quoq; etiam ſepulchris ante mortuos procedebant: ut idem Verg. & de more uetuſto. &. r. f. Tãdẽq; beatulus alto cõpoſitus lecto: beatulus dicit nõ ꝙ beatus ſit: ſed ꝙ nũq̃ ſplẽdidior habitu fuerit: q̃ eo quo effertur: aut certe quia romanæ conſuetudinis fuit ſimpliciter ſepelire inuidioſe hoc dicit: ẽt ambitionem irridet: non ꝙ matres & mariti dicuntur mortui: nõ eſt enim Romanæ conſuetudinis apocriſios doriſum ſignificat: ſed quia precioſiore in funeribꝰ ueſte ſtragula: cæteraq; etiam pauperculis exponebantur. Craſſiſq; litatus amomis. In portam rigidos calces extendit. i. multis oblitus unguentis foras exiſſe mortuus de domo ſua. Alto compoſitus lecto: qa lecto melius ſtrato in porta effertur q̃ eo quo dum uiueret utebatur.

Turgidũ
Ydropeſi
Mephitis
Triẽs ꝙ calix ſignificat
Tuba
Apocriſios ueſtis ſtragula

IOAN. BRI.

Atq; albo uentre lauatur: nam ante cœnam romani autore Celſo exercebantur: poſt eam exercitationẽ balnea ĩgrediebantur: quod & Appianus Alexãdrinus indicat loquens de Catone uticenſi. Circa ueſperã a balneo ad cœnam tranſiit; Idq; etiam ab antiquis obſeruatum oſtendit. Verg. cum ait. Littora aena locãt alii flãmaſq; miniſtrãt. Tum uictu reuocant uires: nam autore Seruio grammatico aena prata erant a troianis ut ſe ante lauarẽt quam cœnarẽt cum heroicis temporibus carne elixa nõ ueſcerentur. Albo uẽtre: pallido. Hor. Vides ut pallidus omnis cœna deſurgat dubia. Mephites ſulphureas: halitus graues & olẽtes: Mephitis autem odor eſt naſcẽs ex terris ſulphuratis. Verg. Sæuamq; exhalat opaca mephitis. Sed tremor ĩter uina ſubit: ex nimia repletione & cruditate ſtomachi in conuiuiis obrepũt tremores & repente moriũtur. Iuue. Hinc ſubitæ mortes atq; inteſtata ſenectus: hinc erumpit ĩdignatio poetæ. Calidumq; trientem: genus eſt uaſis potorii. Mar. Cũ potes amethiſtinos triẽtes: & nigro madeas opimiano. Itẽ genꝰ nummi. Iuue. Quem portigat ore trientem. Pulmentaria: pulmentariorum appellatione omnia ciboꝝ genera minutiſſima intelligimus: a pulte denominata. ut ſcribit Plinius. Hora. Tu pulmẽtaria quære ſudando. Seruius quoq; in bucolicis dicit. Teſtilẽ eſſe nomen mulieris ruſticæ: quæ meſſoribꝰ æſtu fatigatis diuerſa genera herbarum contundens pulmentarium iis parat. Hinc tuba: conſuetudo fuit maioris ætatis ut funera ad tubam efferẽtur. Vergiliꝰ. It cælo clamorq; uirum: clangorq; tubarum. Minoris uero ad tibias: ut Statius de archemoro. Tibia cui teneros ſolitum deducere manes: Id quoq; ſeruatum fuiſſe ĩ funere eius comi qui Tyberium deinde Germanicum & Druſum cæſares nominatim ſalutabat Plinius oſtendit: cum ait. Conſtratum lectum ſuper æthiopum duorum humeros præcedente tibicine: & coronis omnium generum ad rogum uſq;. Beatulus: qui beatus exiſtimabatur & diues. Alto lecto: nobili & diuite: inuidioſe hoc dicit. Nam in lectis funera deferebantur. Sueto. loquens de funere Cæſaris. Lectũ ꝓ roſtris in forum magiſtratus & honoribus functi detulerunt. Lutatus: perfuſus a luto deriuatũ. Craſſis amomis: ĩ ĩuidiam temporum ſuorum hoc dicit: quibus corpora mortuorum aromatibus peruncta ſepeliebantur. Perſius. Vrnæ oſſa in odore dabit. Pli. loquens de unguentis ſic ait. Honoſq; iis ad defunctos pertinere cœpit. Amomis: unguentis ex amomo. Nam inter unguenta acutiora fiũt cocto amomo quæ maxime nares feriãt: Craſſiora mirta: ſuauioraq;. Medicinæ ãt utiliora croco acerrima ꝑ ſe amomo.

Mephitis
Triẽs
Pulmentaria

Amomũ Hoc ē capitis dolores facit. Amomũ genꝰ fruticis palmi altitudīe: cuiꝰ uua ī uſu ē idica. Laudat̄ q̃ maxīe punici mali foliis ſimile: nec rugoſis: colore rufo. naſcit̄ ī armēiæ pte: q̃ uocat̄ Ocene: & ī media & ī pōto.

BAR. FON. ℂ Turgidus hic: ex perſona ſua poeta loquitur: oſtēdēs hũc tandem ob īcontinentiā interiiſſe. Gutture ſulphũreas lente exalante mephites. Ructꝰ & exhalatio crudi ſtomachi ſigna ſũt. Mephitis aũt: cum terræ putor fit ex aquis maxime ſulphuratis atq; etiā corruptis proueniēs: per tranſlationem ad grauem ructationis odorem rettulit. Calidũq; trientem. Et ſi triens eſt tertia aſſis pars: pro calice tamē hoc loco ponitur: qui tertiam ſextarii partem cōtinet. Calidũ uero dixit: uel quia tādiu calicem manibꝰ potando ante tremorem aduētantis febris tenuerit: ut eum calefecerit. In quo ſumma arte longam eiꝰ potationem: īcōtinentiamq; reprehendit. Vel ad calidam potionem rettulit. Iuue. Quando uocatꝰ adeſt calidæq; miniſter.

Hinc tuba: funera ad tubam efferebantur. Verg. de pallante. It cælo clamorq; uirum clangorq; tubarũ.

Beatulus alto compoſitus lecto: craſſiſq; lutatꝰ amomis. Beatum ut ſcribit Pli. hoīe; ēt ī morte luxuria fecit adhibens urendis defunctis pretioſa aromata: quæ deorum ſacris conueniebant. Lutatum autem pro oblito & unguentario ponit. Cadauera enim uariis aromatibꝰ condiebantur: amomo præſertim: cuius uua in uitæ perſimili labruſcæ in india naſcitur: frutice ueneno ſo: palmi altitudine. Oritur & ī armenia & in Syria: & in Media & in ponto.

In portā rigidos calces extēdit: at illũ
Heſterni capite induto ſubiere quirites
Tāge miſer uenas: & pone ī pectore dextram
Nil calet: hic ſũmoſq; pedes attinge: manuſq;
Non frigent uiſa eſt ſi forte pecunia: ſiue
Candida uicini ſubriſit molle puella:
Cor tibi rite ſalit: poſitũ ē algente catino.

CORN. ℂ At illum heſterni capite induto ſubiere quirites

Quirites pileati īcedebant Heſterni ait defuncto pridem manumiſſi libertati & oues Romani facti. Capite īduto: quia manumiſſi pileati īcedebant. Aut ſubiere ſimꝰ: qđ plerũq; ipſi manumiſſi: manumiſſoris corpꝰ portandum ſubirent. Tange miſer uenas & pone ī pectore dextram: de his dicit qui deſidiæ ſuæ cōfidentes īfirmitatem fingunt quam mox uiſis cupiditatibus ſuis abiiciunt: ut uel auaritia uel libidīe trahantur. In pectore: ideo dixit quia quotiens plus ſolito cor aut ſalit aut calet īfirmitatis īdiciũ eſt: conſidera inquit tui corporis qualitatem: & ex uenarum motu ſanum te eſſe cognoſce: ſed ſi aut capiendæ pecuniæ ſpes fuerit: aut puella mollis forſan riſerit caleas inquit neceſſe eſt: & corde palpites: donec effectum res quam deſideras ſortiatur: non in auaru; (Auarus Luxurioſus) quēq; luxurioſum: & dicit intelligo te male ualere: ſũmoſq; pedes attinge manuſq; non frigent: ecōtra digito℞ ſũmitas ſiue ī manibus ſiue in pedibus: ut ſi frigida fuerit īfirmitatem īſinuat: ergo nil calet nil friget quod ait: ut ipſius ægroti īterrogantis uerba ſunt: & aliter pronuntiandum ē: quoniam ex cupiditate manuum ſũmitates pedumq; frigeſcunt: aut uerba ſunt reſpondentis. Viſa eſt ſi forte ſiue cādida uicini ſurriſit molle puella cor tibi rite ſalit: hæc dicit eſſe uicia quibus perduntur ii qui īfirmitates ſimulant. Rite autem dixit iam nō ut īfirmi: ſed utpote ſani poſitum eſt allegorice.

IOAN. BRI. ℂ In portam rigidos calces extēdit: funera enim pedibꝰ præcedētibꝰ efferuntur. Heſterni quirites: ideſt liberti: qui pridie mortem domini libertatē accepere. Quirites romani: Cures enim urbs quōdam fuit ſabinorum in ſignis: nunc autem ut ſcribit Stra. uinculus ex qua acciti. T. Tatiꝰ & Numa pompi. Romæ quandoq; regnantes. Hinc quirites appellare ſolent Romanos qui orationē habēt ad populum. Capite (Quirites Qui mãumittebāt raſo capite pileũ accipiebāt.) induto: accepto pileo: ꝙ raſo capite induebantur: cum liberi fierēt: nam ſerui cum manumittebantur in tēplo Eroniæ: quæ libertorũ dea perhibebat̄: raſo capite pileum accipiebant: cuius rei Plautus in amphitrione mentionem facit. Quod utinam ille faxit Iupiter & ego hodie raſo capite caluus capiam pileum. Plin. loquens de Cornelio cinna: pileum libertatis eſſe ſignum indicauit cum ait. Vocatiſq; ad pileum ſeruis aduerſarios uicit. Tange miſer uenas: inuehitur in eos qui ocio & deſidiæ conſulentes languorem præ ſe ferunt: & tamen ſuperantibꝰ animi cupiditatibꝰ ratione contineri nō poſſunt quin ita ferantur: ut iis nihil inſaniꝰ habeatur. Tales igitur poeta deridet docens nihil homini miſeriꝰ q̃ animi uitiis laborare: itaq; Inducit hominem ægrotum qui medicum de ualitudine conſulat. Miſer: nominatiuꝰ ē. i. ipſe æger miſer ſubaudi ait. Nil calet: hic pronuntiatiue legendum eſt: uerba ſunt medici negantis eum calere. Non frigent: uerba medici oſtendentis nullum prorſus eſſe ſignum ægritudinis. Viſa pecunia: hic oſtēdit hominis auaritiam: ideſt ſi aliqua ſpes oſtētata fuerit pecuniæ uel puellæ habēdæ tibi qui infirmitatē fateris: ſtatim in eam prorumpens lætitiam: ut non æger: ſed ſanus agnoſcare. Subriſit molle: pro molliter: tāq̃ tibi obſecutura. Pulla uicini: hinc ardorem libidinis demonſtrat: hæc dicuntur ex perſona poetæ ſubſanātis. Cor tibi rite ſalit. ſ. præ nimia lætitia: uerba poetæ irridentis. Poſitum eſt algēte catino: deeſt ſi: ut ſit ſenſus: ſi huic qui iam morbo liberatus uidetur cibos populares appoſueris: rurſus morbo teneri ſe dicet. Per qđ oſidit̄ q̃ turpe ſit hoīem eē tātæ uecordiæ: ut rōnis īperiũ fugiat: & appetitui obtemperet.

BAR. FON. ℂ In portam rigidos: calces extēdit: cadauera anterioribus pedibꝰ efferuntur: ut interitus ortui contrarius demonſtretur. Heſterni quirites: heſterna die morte domini liberati: & quiritum ius adepti. Capite iduto pileato: nam libertatis īdicium pilei geſtamen erat. Tange miſer uenas: ab infirmitate corporis unde propter ægroti incontinentiam mors tandem hominis ſecuta eſt ad ægritudine; animi tranſit: qua animus demerſus in uitiis moritur: medicũ uero inducit adoleſcentis auaritiam: libidinē: guloſitatē: ira-

cundiam:ob quæ uicia inſaniat reprehendentem. Nil calet hic:nullum ĩ te febricitantis calorē ſentio. Non frigent:nullum aduentantis febris indicium uideo:ſolet.n.frigidꝰ febrem præcedere:ac tunc extremæ partes prius & frigere incipiunt. Viſa ē ſi forte pecunia:tuum inquit morbum cognoui. Ipſo enim ſano corpore es:mēte uero non bene uales:nam & auaritia & libidine æſtuas. Poſitum eſt algente catino durum olus:hæc perinde accipiēda ſunt ac ſi adoleſcēs uiles dapes repudiaſſet:ſeq; appetitum non habere dixiſſet quod ex eo medicus dicit accidere,quoniam cibos uiles faſtidiret. Algente catino:uel qa ferculū ĩ catino refrigeratū eēt uel qđ meliꝰ ē ad ſaporē retulit. Catino.n.qđ nō lauti ferculi erat attribuit.

Durum olus:populi cribro decuſſa farina
Tentemus fauces tenero latet ulcus in ore
Putre quod haud deceat plæbeia radere beta
Alges cū excuſſit mēbris timor albus ariſtas
Nunc face ſuppoſita ferueſcit ſanguis: & ira
Scintillant oculi,diciſq; faciſq; quod ipſe
Non ſani eſſe hoīs;non ſanus iuret oreſtes.

CORN. ℄ Catino durū olus & populi cribro diſcuſſa farina. Tētemꝰ fauces tenero latet ulcus in ore Putre qđ aut deceat plæbeia radere beta:ad illū dicit ſeſe molliciei dedicauerat frugis quæ nō poſſit os tuū delicatū cibos duriſſimos tranſglutire & panē nō delitioſo cribro diſcuſſū ſ; plæbeio de populo annona.i.fiſcale:ſ; fruſtra hæc fingis:alia.n.ſūt animi tui uicia uel ulcera quæ non poſſūt leuibꝰ purgari remediis. Eſt alter ſēſus nō læuibꝰ aut popularibꝰ cibis tui faſtidii ulcera pñt ꝑgari:hoc ē qđ ait plæbeia radere beta. Radere:aūt ait obſtergere: ut hoc pa.q̄ gal.ter palato algēte catino non frigidū pulmētariū hñte:ſed miſero ægeſtuoſo quales qui ſūt algēt poſitū ē ĩ catinis poſita ē farina nō.ſ.ĩ catino:farinā nūc panē dicit:& hunc fingit gregalē & plæbeiū eē poſitū.hoc uelit fingamus apponi tibi q̄ cōſueuiſti elegantius uiuere. Tētemꝰ fauces:iuitātis uerba tenero allegoricos nō oporteat qđ ĩpatiēs ſit radere hic exaſpare dicit uulgus. Alges cū excuſſit timor mēbris albus ariſtas. Nūc face ſuppoſita ferueſcit ſāguis & ira Scintillāt oculi:diciſq; faciſq;:qđ ipſe Nō ſani eē hoīs nō ſanus iuret oreſtes:addit ēt ꝙ iſta uilitas tūc mētis te furioſum facit ſiquidē modo frigore.i.timore tremebūdus effeceris & pilos erigis. Ariſtas.n.ꝑ pilis poſuit mō ĩ ira caleſacto ſanguine comitaris & ea dicis & facis:ut ēt ipſis furioſis furioſi uideantur. Timor albus:pallidus dicit eo ꝙ timor homĩes palidos faciat ſicut pallida mors æquo pulſat pede. Scintillant oculi:nimio calore iflāmantur:& cum times frigore horreſcis.

Catinus — Cribrum — Vlcus — Farina — Fauces — Ariſtæ — Timor

IOAN. BRI. ℄ Durū olus:olera dicūtur quæ ĩ horto naſcūt:ab alēdo:ĩter olera.Celſus cōnumerat ēt rapas. Catino: uas ē eſcātiū. Cribro:ĩſtrumētū ē:quo farina decutitur & purgat:ex ſetis eqnis fieri cōſueuit:id ēt ap̄d natiões oriētales ex ſerico cōficit. Populi.q.d.quo utūtur plæbei & paupes. Tētemꝰ fauces: ſubaudi ſi medicꝰ dicet. Tenero latet ulcꝰ ĩ ore:uerba ægroti:pñt ēt eē poetæ irridētis ciꝰ amentiā q̄ ira animi affectibꝰ obtēperat:ut mō ſanitatē mō ualitudinē corpis præ ſe ferat. Radere:tangere. Plæbeia: q̄ paupes ueſcūtur. Alges:legēdū e ĩ ſecūda pſona nō ĩ tertia:qđ ĩdicāt ſeq̄ntia. Diciſq; faciſq;. Alges: febricitas quidē ut ſit ſēſus:morbo quidē acri uexaberis:ſed tōnis oblitꝰ ita ĩ irā oblata leni occaſiōe effūderis:ut delirus eē uideare. Tremor albus:febris ab eo qđ ꝑcedit id qđ ſeqt:nā febrē ſeqt tremor. Albus pallidꝰ ut ſupra atq; albo uentre lauatur. Ariſtas:methaphoricos pilos:nam ariſtæ proprie ſunt aculei ſpicaru; dictæ quod cito areſcant. Face ſuppoſita:materia iracundiæ. Scintillant oculi:expræſſioꝰ irati. Diciſq; facis faciſq; quod ipſe non ſani eſſe hominis:non ſanus iuret oreſtes:ordo eſt dicis & facis quod ipſe oreſtes:non ſanus iuret eſſe hominis non ſani. Ipſe emphaſis.i.qui ratione prorſus caret. Oreſtes:Agamemnonis mycœnarum regis filius fuit & Clytenneſtræ:qui cum patrem a bello iliaco reuerſurum ab ægiſto adultero & Clytēneſtra inteſectum cognouiſſet:ſeq; ab eiſdē in mortem uocari capta opportunitate ægiſtum & matrē necauit. Cuiꝰ patricidii Areopagitarum iudicium ſubire coactus uariatis (ut ſcribit Cicero ĩ oratione pro Milone ſententiis) abſolutꝰ fuit. Cæterum conſcientia geſtorum exagitatus in inſaniā & furias uerſus uidere ſibi uidebatur matrem ſe ardentibus facibꝰ & ſerpētibꝰ atris inſequētem. Vñ Vergi. Armatam facibus matrem & ſerpētibus a ris. Cum fugit: ultriceſq; ſedent in limine diræ. Pacuuius Oreſtē ĩducit monitu Pyladis ut furias uitaret apollinis templum ingreſſum:& cum inde exire uellet,ei furias occurriſſe:ad quod reſpexit. Verg. Vltriceſq; ſedēt ĩ limite diræ:nota eſt hiſtoria.

Cribrum — Ariſtæ — Oreſtes

BAR. FON. ℄ Et populi cribro decuſſa farina. Plæbei ac tenues non ex molli ſiligine facto:ſed pane ſecundario utebantur:qui enim pauperes ſunt:rarioribus cribris utuntur:quo plus panis & ſurfuris minus cōficiatur. Cribrorum autem genera plura ſunt galliæ enim autore Plinio:ſetis equorum inuenere. Hiſpania lino excuſſoria & polinaria:ægyptus e papyro atq; iunco:farinam uero a farre denominatam nomine ipſo apparet. Tenero latet ulcus in ore:guloſitatē eius oſtendit:quæ non niſi lautis cibis expleri poſſit: ulcus uero cauſa eſt & tecta intra cutem malignitas. Alges:cum metu pecuniarum uel libidinis afficeris tunc frigeſcis. Timor albus:pallidus ab effectu:timor enim pallorem introducit cum ab exterioribus partibꝰ ad præcordia ſanguis recurrat. Ariſtas:pilos qui in humano corpore,uelut Ariſtæ in grano ſunt. Ariſta enim ut acus tenuis longa eminet e gluma:atq; ut Varro.i.de re ruſti.lib.placet:dicta eſt quod areſcit pria granum gerendo. Excuſſit uero quaſi excutiendo erexit:ut ſteteruntq; comæ & uox faucibus hæſit apud Verg. Nunc face ſuppoſita ferueſcit ſanguis adoleſcentem irritatum atq; ira cōmotū ſignificat. Diciſq; faciſq;:eum quoq; ob ſuperiora uitia inſanire oſtendit.

CORN. Em populi tractas: de iis dicit qui honoris cupidi ſupra modum ætatis ſuæ publici moderami-
Alcibia- r nis gubernacula quærunt ſuſcipere quod ſignificat per Alcibiadem qui relictus a patre periclis phi
des loſophi qui & nobilitate & diuitiis puer rem publicam miniſtrauit athenienſium. Et eſt ſenſus:
quum puer es: potes rem publicam miniſtrare. Barbatum hoc crede magiſtrũ dicere: ſorbitio tollit quē
Cicuta her dira cicutæ: hoc eſt putas ne Socratem loqui cum alcibiade ſuo: qui Socrates in carcere cicutam bibit &
ba Socra- periit ob hoc ꝙ in hunc diſcipulum diceretur de turpi amore alcibiadis diſcipuli ſui uenenum ĩ carcere ac-
tes philo- cepit quo puniret. Ille autem poſtq̃ bibit crimen
ſophus ſuum purgauit: & dum ei diceretur quod illud ue-
nenum ſumpturus erat accuſantibus daret noluit
ut oſtenderet nihil eſſe morte abſolutus a crimine
ſumpſit. Quo fretus. i. nõ pſumis ut rẽ populi
Periclus tractes dico magrĩ. Pupillæ picli: merito dĩc pu-
Philoſo- pillæ: qa ſb tutela piclis phi auũculi ſui: fũgebať:
phus & pupillos ſuos obicit tutores qb⁹ tutelã gerunt.

Satyra quarta.

r Em ppli tractas: barbatũ h̄ crede magr̃ʒ
Dicere: ſorbitio tollit quẽ dira cicutæ
Quo fretus? dic hoc magni pupillæ pericli

IOAN. Em populi tractas? repræhẽſurus hac ſatyra eos qui aliena uicia ſollerti diligentia perſpiciũt & no-
BRI. r tant: Domitii Neronis pditiſſimis offenſus morib⁹ eũ ĩprimis acerbitate ſatyrica inſectatur ꝙ uix
dum pueritiam egreſſus decepto per Agrippinæ matris ſcel⁹ Britãnico poſt mortẽ Claũdii impe-
riũ occupauit: cũ per ætatem & rerum ĩperitiã quid agẽdũ: qdue dicẽdũ eẽt: ignoraret: ſed omnia ſibi alte-
rius cõſilio adminiſtrãda eẽnt. Nam ut ſcribit Corneli⁹: Illud ĩ urbe iactabať: queãdmodũ princeps uix
decẽ & ſeptẽ annos egreſſus ſuſcipere eã molẽ aut propulſare poſſet: quod ſubſidiũ ĩ eo qui a fœmina rege-
reť. Nam matri ſũma omniũ rerum autore Trãquil. publicaꝝ priuatarũq; pmiſit: nũ plia quoq; & op-
pugnatiões urbium: & cætera per belli magiſtros adminiſtrari poſſẽt: alii ĩquirebãt: hinc igitur exclamat
hinc excãdeſcit: Et ne ĩ principẽ cuius tpibus floruit poeta: ferri uideať. Socratẽ ĩducit q alcibiadẽ atheniẽ-
ſem diſciplum ſuũ rephendat. Hoc ego excogitaui qđ qdẽ uero uerius eſt. Alii uero aſtutiã poetæ & tpa
qbus floruit: nõ cõſiderantes hunc locũ generaliter errore manifeſto accipiunt. Rem populi tra: ĩperiũ
Romanum ſuſcipis regendum? cũ interrogatiõe: & ĩcrepatione legenda ſunt. Barbatum hoc crede magi-
ſtrũ: hæc ſtatim poeta ſubiecit ne ſuſpectus eẽt Neroni tãq̃ eũ notaret. Senſus ẽ igitur. Alcibiade quæ dicũ-
tur ĩ correctionẽ morũ tuoꝝ a Socrate dici credito. Barbatũ magiſtrum: Socratem: quo magiſtro uſus
eſt Alcibiades: a quo ẽt dilectus: ſed ita tñ: ut Plato ſcri. ĩ ſympoſio ſuo alcibiadem cõmemorãtem ſe pno-
ctaſſe cum Socrate: nec aliter ab eo ſurrexiſſe ac filius a parente debuerit: hic prima ætate ab athenienſibus
dux electus cum Nicia & Lamaco aduerſus ſiculos bellũ geſſit: ſed ad reatũ uocatus ꝙ ſacra Cereris nullo
magis q̃ ſilentio ſolemnia enũciaſſet: ſiue cõſciam: ſiue indignationem rei nõ ferens tacitus ĩ exilium æoli-
Cicutæ dem pfectus eſt. De hoc Aemilius: Plutar. & Trogus. Cicutæ: cicuta uenenum eſt publica athenienſiũ
pœna ĩuiſa. Semen habet noxiũ ei & foliis refrigeratoria uis eſt: quæ ſi enecat: incipiunt algere ab extremi-
tatibus corporis. Remediũ eſt prius q̃ perueniat ad uitalia uini natura excalefactoria: ſed ĩ uino pota irre-
Socrates mediabilis exiſtimať. Tollit: pimit. Socrates athenienſis philoſophus clariſſimus filius Sophroniſci
marmorarii: & Phanaretæ obſtetricis primus fuit q philoſophiã moralem: ut ait Cicero: euocauit e cælo
coegit de uita & moribus: rebuſq; bonis & malis q̃rere: cũ añ illũ philoſophi omnes rebus phyſicis pſcru-
tãdis opam tñmodo ĩpenderent. Sed cũ hic nõnũq̃ Anytũ Athenienſem uirum locupletem & factioſum
rideret ob ei⁹ ĩeptias: Ariſtophanes comicus doctus quidem: ſed hõ paꝝ pb⁹ accepta grãdi pecunia ab any-
to: cõtra Socratem comœdiã ſcripſit: cuius eſt. Nephile. i. nebulæ: q̃. qdem ĩter cæteras crimĩatiões illud cõ-
finxit: ab eo nebulas coli: & athenienſiũ religiones detractari: & pter hæc iuuenũ mentes ſic ĩbuere: ut pa-
rentibus manus ĩferre pie & officioſe poſſent: quæ res accuſantibus Anyto Lycone & Melyto: ut Plato in
apologia p Socrate ſcribit: cũ uniuerſum populum ĩ Socratem cõcitãſſet: furore quodã & ira morte dam-
natus eſt. De hoc diuus Auguſtinus: Valerius: Solinus: Laertius: Diogenes: Horati⁹: Pythagoras: anytiq;
reũ doctũq; Platona. Quo fret⁹: q̃ re: q̃ uirtute cõfiſus. Illud reſpexit: qa Agrippinæ mr̃is: Senecæ &
Buri cõſiliis oĩa primis ĩpſi reb⁹ adminiſtraſſet. Dic hoc magni pupillæ picli: ĩterrogatio ẽ cõtumeliæ
& rephẽſiõis plena. Pupillæ picli: alcibiades atheniẽſis Cliniæ fili⁹ fuit. quo ut Prob⁹ æmili⁹ ẽ autor: ni-
hil excellẽti⁹ fuit: uel ĩ uitiis uel ĩ uirtutib⁹. Impator fuit ſũmus & mari & terra diſert⁹: ut nemo ei dicẽdo
reſiſtere poſſet. Eius poſt ĩteritũ pr̃is Periclẽ & Ariphonẽ tutores fuiſſe relictos ſcri. Plutar. uiros ea tẽpeſta-
te præclaros: & magna cũ Clinia propinqtate cõiũctos. Periclẽ ãt alcibiadis patruũ fuiſſe ſcribit Trogus
Põ. Aemilius uero uitricũ. Magni picli: nouies. n. hoſtes ſupauit. Inter cætera egregia opera nono
mẽſe Samios Ionũ primos & potẽtiſſimos deuicit: urbis mœnia deiecit. Hinc ortus eſt Pythagoras: nõ ãt
ex Samo quæ zazyntho & dulychio pxima eſt. Pupillæ: alluxit ad hiſtoriam: nã Neronem popea:
ut ſcri. Tacitus: cũ ſibi matrimonium & diſſidium Octauiæ ĩcolumi agrippina haud ſparet crebris crimi-
nationibus aliqñ p facetias ĩcuſabat principẽ: & pupillũ uocabat: q iuſſis alienis obnoxius non mõ ĩperii
ſed libertatis etiam indigeret. Hoc me ĩueniſſe glorior: ut multa alia in toto opere.

BAR. Em populi tractas. Adoleſcẽtẽ ãbitioſũ rephẽdit: q cũ libidinoſus & mollis eẽt introrſum turpis:
FON. r & pelle decorus. r. q. gubernare ante maturos ãnos ſtuderet. Barbatũ magiſtrum: barbati p ſtu-
dioſis uiris & philoſophis capiũť. Iuue. Barbatos licet admoneas mille ĩde magiſtros. Sorbitio

tollit quē dira cicutæ. Socrates atheniēſis philoſophus Sophorōniſci & Phaneretæ fili⁹: accuſante Anyto capitis damnat⁹ ſorbitionem cicutæ hauſit: quæ ut Pli. vi. &. xx. lib. refert uenenum eſt publica atheniēſiū pœna inuiſa qđ & Iuue. de athenis oſtendit. Nihil pter gelidas auſæ cōferre cicutas. Eſt uero cicuta herba caule uiridi altiore ſæpe binis cubitis i cacuminibuſq; ramoſo foliis coriādri tenuiorib⁹: graui odoratu: ſemine aniſo craſſiore: radice cōcaua nullius uſus: nam ſemini tm̄ & foliis refrigeratoria ē uis. Magni pupillæ pericli: Alcibiades: ut Plutarchus aſſerit arcto gradu propinquitatis pericli coniunctus erat: ſub cui⁹ tutela mortuo Clinia patre fuit.

Scilicet igeniū: & rerū prudentia uelox
Ante pilos uenit; dicēda tacendaq; calles.
Ergo ubi cōmota feruet plæbecula bilæ
Fert animus calidæ feciſſe ſilentia turbæ
Maieſtate manus: qd deinde loquere? qrites
Hoc puta non iuſtū ē; illud male; recti⁹ iſtud
Scis etenim iuſtum gemina ſuſpendere lācæ
Ancipitis libræ; rectū diſcernis ubi inter
Curua ſubit; uel cum fallit pede regula uaro

¶ Scilicet ingenium: & rerum prudentia uelox Ante pilos uenit: dicenda tacēdaq; calles: credēdū eſt tibi ante pubertatem ingenium uel prūdentiā uenire: ut ſcias quid uel loq̄ris uel taceas. Velox prudentia: ideo dixit pro celeritate ſua pubertatē præueniat ſapiā: & anteq̄ pili naſcantur debent intelligi. Pilos: autem pro barba poſuit. Ergo niſi cōmota feruet plæbecula bilæ Fert animus calidæ feciſſe ſilentia turbæ Maieſtate manus: ſenſus eſt dū cōmota plæbs ne manu tua ſeditionem populi reſeruire. Calidæ turbæ. i. feruore iracūdiæ excitatæ: uel perit⁹ es dicēdaꝝ & tacēdaꝝ maieſtate manus: quia tāq̄ magna & profutura hoīb⁹ locuturi tacere iubent mouētes manū. Quirites: abuſiue p ciues. quirites. n. ciues Romani ſunt. CORN. Pili Quirites

Quid deīde loquere? ergo cum ſeditio orta fuerit: quibus eam uerbis compeſcis. Scis etenim iuſtū gemina ſuſpendere lancæ Ancipitis libræ rectum diſcernis ubi inter Curua ſubit: uel cum fallit pede regula uarro iflexo: hoc p Ironiā dicit: reuera ſcis iuſtitiā i lācæ pēſare & ipius dubiæ lancis rectitudinē calles diſcere & curam regulam momentare ſtilum. Varo pede: torto hoc eſt decliue poſſe pondus ſcis etenim iuſtum exiſtimare huc & illuc uoluens iudicium donec i liq̄do ſtet ſnīa lancæ libra pede uaro inflexo & aliorſum q̄ ad latitudinem deducto aut regula nunc pro norma abuſus eſt. Ironia

¶ Scilicet igeniū: hæc decē carmīa ſeq̄ntia cū ironia legēda ſūt. Sc; cū ironia dr: ut alibi. ſ. hæc populo. Terē. Id populus curat. ſ. Velox: quia ante legitimū tps iperiū occupauit. Añ pilos: añ pubertatē. Nā ut recitauimus ex ſnīa Taciti uix ſeptēdecim natus annos Nero iperiū accepit. Ergo ubi cōmota ſenſus eſt. Ergo cū ea prudentia ſis: non mirū eſt ſi plæbem i ſeditionem cōcitatam grauitate man⁹ coercere ſcis: quaſi dicat pricipi non ſatis eſſe poſſe ipare: niſi eum comitetur ſapientia. Feruet: æſtuat ſeditionibus. IOAN. BRI.

Fert anim⁹. i. dat. Maieſtate: grauitate. Nam manu ſæpe ſilentiū iducit a ſupiorib⁹. Quid deīde loquere: illud docet deniq; neceſſariū eſſe pricipem eſſe ſapientem & rerum peritum. Vnde Plato ſolebat appellare eas res publicas fœlices: quibus contigiſſet habere principes ſapientes. Reſpexit āt poeta ad id qđ in urbe a ſenioribus dicebatur Neronem primum ex hiis qui rerum potiti eſſent alienæ facundiæ eguiſſe. Nam ei Seneca oratiōes cōponebat cum alii iperatores ante Neronem ſūma fuiſſent facundia & eloquentia. Quirites: hinc īnuit poeta quod nos iam diximus Neronem a ſe repræhendi cum iam ſatyrico more athenienſibus omiſſis ad romanos cōuertatur. Hoc iuſtū puto: non illud male: oratorie agit ea parte generis deliberatiui utitur quæ ſuaſio dicitur. Recti⁹ illud: magnæ prudentiæ eſt ex multis quæ iuſta & recta eſſe uidentur quod optimum cognoſcere. Scis eteni iuſtum. g. ſ. l. pſeuerat i ironia. Senſus eni eſt. Non mirum quidem eſt ſi bonū a malo diſcernere noris cū ea quæ ambigui iudicii ſunt: ita penſitare & tecum recognoſcere didiceris: ut nihil te decipere poſſit. Metaphora ſumpta a libripende: q pōderoſiſſima quæq; examine bilancis cognoſcit. Ancipitis libræ: ambiguæ ut neſcias i quā partem magis decurrat: ex quo libripendis ſollertia depræhenditur: cum ex re ambigua & icerta rectū iudicium ſumat. Rectū diſcernis tibi iter curua ſubit: cognoſcis lq̄t qd rectū ſit: & quod contrariū pſtat ī metaphora æmulatio eſt horatiana. Scilicet ut poſſem curuo dignoſcere rectū. Curua: opponuntur rectis. Regula. i. haſta libræ. Pede uaro. i. lingua flexa: & recurua. Lingua. n. ſiue examen bilancis tanquā pes eſt in libra: quo fit plærūq;: ut cum lingua bilācis torta ſit & eam ſequamur i reꝝ penſatiōe decipiamur: per qđ oſtendit Perſius eum magni igenii & prudentiæ eſſe: qui falſa admixta ueris nouit diſcernere. —

¶ Scilicet igenium. ſ. cum deriſu pnuntiandū eſt: Oñdit. n. rerum agendarum ſcientia ante annorū maturitatem nō accedere. Velox: quæ perfecto uelox eſſet ſi tibi iuueni ieſſet. Prudentia. n. longo temporis interuallo plurimarum rerum uſu & experientia gignitur. Ergo cōmota qſi populū cōmotum atq; iratum iſpicies oratione tua ſedare cupies. Maieſtate manus: manu annuimus cum populo ſignificamus ut ſileat atq; orare uolētes audiat. Quirites & ſi quēdā ueluti Socratē atheniēſē ad alcibiadē loq̄ntē induxit tm̄ cū de Romanoꝝ iuuenū ābitiōe libidine mollitieq; loq̄t iure qrites p atheniēſib⁹ noīauit. Hoc puta Priſciano autore. xv. lib. puta legēdū ē qđ qdē aduerbiū eē uolūt. atq; iō. a. Perſiū corripuiſſe: cū ita & puta corripiantur. Scis etenim iuſtū. A trutina trāſlatio cū aliqd ppēdit' ſana ē. Rectum diſcernis: noſti etiam rectum ab in orto dignoſcere: quod a fabris & architectis aſſumptum eſt. BAR. FON.

Et potis es nigrum uitio p̄figere thita:
Quin tu igitur ſumma ne qcq̄ pelle decorus
Ante diem blando caudam iactare popello
Deſinis: anticyras melior ſorbere meracas:
Quo tibi ſūma boni ē: uncta uixiſſe patella
Semper: & aſſiduo curata cuticula ſole.

Thita a potu the natu.i.a morte — Comitiales — Popello — Anticyra — Meraca — Socrates — Alcibiades — Patella

CORN. ¶ Et potis es nigrum uicio præfigere thita: potis.i.poſſibilis: ut Verg. at non euandrum potis eſt: uis. a. t. eſt ſenſus potes ne damnare uitiū & tuo uitio ānotare.i.ſua nota: quando indices litterā thita apponēt uel eoꝝ nomina quos ſupplicio afficiūt merito thitā a potu thenatu.i.a morte: & ꝙ quaſi hēt telum ſuum: ideoq; quod triſte itelligitur uel mortis ſignum unde qdā ut o multū ante alias infœlix lr̄a thita. Quin tu igitur ſūma neqcq̄ pelle decorus Ante diē blando caudā iactare popello: quin tu.i.nūq̄ tu deſinis. Ante diem: populi fauorē adulationibus captare: quorum adiumentis honore fungaris. Cum ſis ſumma tm̄ pelle.& nō animo pulcher. ante dieȝ: aut dicit: coniunctis quia comitiales dicebant̄ dies in qbus ad futuros honores homines deſignabantur. Iō aūt. Sūma pelle: ꝙ uerboꝝ blanditiis malitiā ſui cordis donec ordinētur abſcōdunt. Populos blandiri: tranſlatio eſt a canibus: qui cum blādiūtur dn̄is caudā mouent. Popello: diminutiuū ab eo ꝙ eſt populus: deſine igitur ſpecioſe populi indicia adulatiōibus & heleborum poti⁹ & purgat⁹ conualeſcas: ne optes qđ implere non poſſis. Anticyras melior ſorbere meracas: pro tali ergo amici cupiditate eum inſanum poeta ſimulat: quem dicit nō niſi multo heleboro purgari poſſe. Anticyras: oppidum phocidis ubi heleboꝝ naſcitur: qđ propter ingenium meliorādum percipitur: unde Horatius. Neſcio anticyraȝ nō illis deſtinet omnē: merito pluraliter anticyras dixit: ut appareat eius tam magna inſania: ut una ſufficere nō poſſet: ideo adiecit & meracas ac ſi diceret pingues anticyras. Trepidos dicit.i.moraliter: nō.n.ipſa ciuitas ſorbetur: ſed heleboꝝ qđ in ea naſcitur: quæ tibi ſūma uani ēt adhuc hic ſermo Socratis eſt ad alcibiadem: & quærit: cur ſūmū bonū exiſtimet: culpant per hunc etiam eos qui in cultura corporis ſtudent & ingenia negligunt: qđ & Horatius ironicos dicit. Si bene qui cœnet bibit bene luet eamuſq;: qđ dicit gulæ in luxurioſum & ocio deditū interrogatiue conſequēte reſponſione: qđ ſūmum bonum in bene cœnare lautius & in nitore corporis ducat hoc eſt nitida & æpularum urbanis blanditiis parata in quo fine beatā uitam reponis: poteſt & reſpondentē euȝ facere. Vncta uixiſſe patella: traditur autem Socratem ita alcibiadi ad aurem dixiſſe: ſed turpe reſponſuȝ eſt. Nēpe uncta uixiſſe patella & aſſiduo curata cuticula ſole: cōmatiarii dicūtur.i.colorarii: qui tota die ī arena ſūt aut ī ſole: ut Iuue. Nr̄a iuuat neruū cōtacta.c.f.ſ.effugiatq; tegat. Et aſſiduo curata cuticula ſole

Thita mortiferū — Anticyra

IOAN. BRI. ¶ Et potis es.n.u.p.th. ideſt tātæ prudētiæ es & cōſilii: ut recto iudicio poſſis noxios ꝓ meritis dānare. Vitio: hoī uitioſo. Thita nigꝝ: hoc ē mortiferū: nā mortis erat ſignū thita p qđ ſignificatur thanatos.i.mors. Cū.n.iudices de alicui⁹ capite ſnīam laturi eēnt uniuerſi ī ciſtā tabulas ſimul cōiiciebant ſuas: eaſq; īſculptas lr̄as hn̄tes abſolutionis: cōdēnatiōis: & āpliatiōis: thita cōdēnatiōis ſignū erat: qđ oſtendit Mar. Nr̄i mortifeꝝ ꝑtoris caſtrice ſignū: Eſt operę ꝑtiū diſcere thita nouū. Abſolutiōis autore Aſconio capa lr̄a: p quā lr̄am aliq īterꝑtāt̄ calō.i.bonū: Ampliatiōis.n.l. qđ ſignificat nō liquere. Quin tu igitur ſūma: attēde fremitū & īdignationē poetæ. Sēſus ē: cur igit̄ tu q p ætatē īmaturā & rerum īperitiam ignoras qd agēdū: qdue dicēdū ſit ſūmā īperii Romoni nō deponis? Quin: uox ē īcrepātis: ut Verg. Quin tu aliqd ſaltē poti⁹ quoꝝ īdiget uſus: cōiūgiturq; ſemp cū īdicatiuo. Sūma pelle decorus ſpecioſus ueſte triūphali ad hiſtoriā reſpexit: nā ut Cornelius Tacitus ſcribit: decretū fuit Claudio Cæſare adulationibus ſenatus cedente: ut uiceſimo ætatis anno conſulatū Nero iniret: atq; īterim deſignat⁹ procōſulare īperiū extra urbē hēret: ac princeps iuuētutis appellaret̄. Itaq; ludicro circēſiū quod acqrēdis uulgi ſtudiis edebatur. Britānic⁹ ī ꝑtexta. Nero triūphali ī ueſte trāſuecti ſūt: ut ſpectaret populus hūc decore īpatorio: illū pueri habitu. Occupato igit̄ īperio apud ſenatū hoc celebratū ē ī aſſentatione Neronis: ut ei ſupplicationes decernerent̄: & diebus ſupplicationum triūphali ueſte indutus per urbē ueheret̄. Ergo ſūma pelle ideſt ueſte triumphali & decore impatorio: æmulatio ē Horatii: Introrſū turpē: ſpecioſum pelle decora. Ne qcq̄ fruſtra. Verg. ſed quid ego hæc autē nequicq̄ ingrata reuoluo? alias āt non: ut alibi Perſius. Neqcq̄ fundo ſuſpiret nūmus ī imo. Ante diē: ante tēpus & ætatē maturam. Iactare caudam: oſtentatione decoris īperatorii fauorem & gratiam populi quærere: tractum eſt a canibus qui blandientes caudam mouent.

Anticyras: heleborum quo hominis inſania & mali humores emendant̄: & ad ingenium acuendū ualet: ut ſupra dixim⁹ ſumebat̄ āt tutiſſime ī anticyra: quo ut ſcribit Plini⁹ Liuius Druſus nauigauit cū comitiali morbo laborare: ſūptoq; heleboro liberat⁹ ē. Hor. Neſcio an anticyrā ratio illis deſtinet oēm. Anticyra aūt īſula q̄ olim cipariſſus dicebat̄: ut ſcribit pauſanias: ſed mutato noīe an icyra ab Anticyro Herculis ſotio appellata ē. Meracas: ſimplices & puras: nullo tēperamēto admixtas a mero quod ātiqui ſolū dixerūt imitatio eſt Horatii. Expulit heleboro morbum: bileq; meraco. Quo tibi ſūma boni: cū tātū abeſſe oſtēdit a uera uirtutū cognitione: & recta rerum publicaꝝ adminiſtratione: ut interrogatus: quod ſūmū in humanis putet bonū: uoluptatem rn̄deat. Quo tibi ſūma boni: quod ē ſūmum bonū tibi ī quo putas ſūmū bonū cōſiſtere. Quæſtio ſubtilis & a philoſophis multū diſputata. Vncta uixiſſe patella. Rn̄ſio cū īdignū eē arguit q publica negocia curet cū ꝑtermiſſa uirtutis mētione laute uiuere ſūmū bonū appellet. Quæ ſnīa epicureis ꝓbat̄. Vncta patella: cibis luxurioſis & delicatis. Semp: cōtinuationē ſignificat. Aſſiduo curata cuticula ſole: ſuoꝝ tempoꝝ mores notat. Nā antiqui & præcipue imbecilles ſtomacho

ante cibum exercebantur: eam exercitationem: ut Celſus ſcribit recte ſequebatur modo unctio uel in ſole: uel ad ignem: modo balneum. Deſcendebant enim in ſolium: tum multo oleo ungebantur: leniterq; perfricabantur. Vnde Horatius. Vngor oliuo: & Perſius infra. At ſi unctus ceſſes & figas in cute ſolem. Iuuenalis Veſtra bibat uernum contracta cuticula ſolem. Curata molitiem muliebrem notat in uiris.

BAR. FON.

℄ Et potis es nigꝝ uitio ꝓfigere theta: & tñ autoritate ac eloquẽtia uales: ut poſſis populo ac iudicibus ꝑſuadere aliquẽ ut uitioſũ interimát Nigrũ theta Tau T & Theta græcoꝝ lr̃æ ſũt: ſed Tau abſolutõis ſignũ & ſalutaris nota eſt: ut in Ezechiele legit̃. Et ſigna Tau ſuꝑ frõtes uiroꝝ gemẽtiũ. Theta uero dánatiõis & mortis. Martia. Noſti mortifeꝝ q̃ſtoris caſtrice ſignũ. Eſt opeꝓcium diſcere theta nouum. Quin igitur cunq; a me ſupius narrata ſunt facere nequeas: & extrinſecus cõptus atq; decorus: intrinſecus uero turpis & malus ſis: cur nõ rẽp. gubernare ante matuꝝ tẽpus deſiſtis? Caudá iactare: blandiri & adulari: quod a canibus tractũ eſt. Blando popello. Vel populo qui ſeṁp ditioribus & potẽtioribus bláditur: uel cui eblá diẽdũ ſit in ſuffragiis & magiſtratibus demádandis. Anticyras melior ſorbere meracas. Apriores helle bori puris & ſimplicibus potionibus inſaniá tuá purgare: q̃ p ſummá ambitionẽ ante tẽpus temeritati populi ſubiicere. Anticyrá uero pro helleboro poſuit: qm̃ in Anticyra máxime ſumeret̃. Helleboꝝ.n. ut Stra. uolumine. ix. ſcribit: q̃uis in multis naſcat̃ locis: tñ circa urbẽ Anticyrá in Phocide optime ꝓparat̃: quo frequẽtes olim aduenæ purgatõis cauſa nauigabát. Hora. Ñauigẽt anticyrá. Quæ tibi ſũma boni. Interrogat qua in re ſummũ bonum reponat. Vncta uixiſſe patella: putaſne lauto paratu uiuere: corpuſq; bene curare ſummum hominis bonum eſſe? Atq; hæc perinde ac ſi adoleſcens ita dixiſſet: ponit.

Expecta haud aliud rñdeat hæc anus: i nũc
Dinomaches ego ſũ: ſuffla dũ cádidus: eſto
Dum ne deterius ſapiat pannutia baucis:
Cum bene diſcincto cãtauerit ozima uernæ

CORN.

℄ Expecta. inſpice. ſ. non ea quæ dicis quælibet anus reſpondeat. I nũc dinomaches ego ſũ: & Alcibiades quaſi ita rñdet. Suffla: ut poeta. i. extẽde te & intumeſce nobilitate & aĩ ꝓſtátia. Dinomaches fili⁹ ſis ueꝝ Alcibiádes filius traditur filius ſubaudi & Dinomaches ſum candidus eſto. Dũ ne deterius ſapiat pãnutia baucis Cũ bene diſcincto cantauerit ozima uernæ: Nũc diuitẽ eẽ & formoſum dũ a te nõ minus intelligat baucis pãnutia quæ quotiẽs ozima uẽdet nõ ſine modulatiõe uocis uẽdentis clamat: baucis nomẽ fictũ inopis anus dicit ẽt eẽ ſummũ bonum cœnandi: anum eẽ dicturam

Dinomaches

Diſcincto uernæ: a ſeruitute abſoluto uernaculo: uel ꝙ ſecure ac ſimpliciter uiuat. uel præcincta tunica linea amiciuntur. Vernæ dicuntur qui Romæ nati ſunt ante ſeruos damnatos an utroq; nunc dicitur an Romanus ſeruus an prædo minans pridie puer uerna ſit an alicuius uerna ſit & abſolute dictum. i. ut nemo intrinſecus ſe conſiderat nemo ſe uult experiri.

Vernæ

IOAN. BRI.

℄ Expecta diſtingue: ut ſit ſenſus: certe ſi uolueris expectare & anum audire inũeniens eam non aliter interrogatam reſpondere: ex quo oſtendit eum non minus inſanum eſſe: q̃ anum decrepitam; anum enim eſt delirare. Hæc anus: ſatis lepide fingit poeta anum tranſire. I nunc: cum indignatione & irriſione ꝓnuntianda. Sẽſus eſt gloriare nunc te uirum eſſe nobilẽ & prudẽtem cum in uoluptatem ſummũ bonũ cõferas. Sicq; philoſophice poeta declarat gñis nobilitatẽ homini ſapiẽtiam nõ ingerere. Dinomaches ego ſum callide poeta reꝑhẽſionẽ conuertit in Alcibiadẽ ne in principẽ inuehi uideatur. Ná ad hiſtoriá alludit. Alcibiades. n. genus paternũ (ut ſcribit Plutarchus) ab Aiace: maternũ uero ab Almeõide: quẽ ex dinomacha genitum aiunt: originem traxiſſe ferunt. Ait igitur poeta: dic nunc te eſſe nobilem: quia inter maiores tuos Dinomacha connumeratur. Dinomachus autẽ interpretatur fortis in pugna. Dinos enim græce: fortis latine: machi uero pugna. Sicq; ſubſannat Neronem eius amẽtiam arguẽs: qui in maioꝝ nobilitate efferebat̃ quũ a Cæſaribus genus ſuũ duceret. Suffla: gloriare: intumeſce: efferre tua nobilitate & animi ꝓſtantia. Sũ cádidus: ſũ pulcher: hoc ad aĩum rettulit. i. ſapiẽtis ſum animi: hoc. n. gloriatur. Eſto: concedo quidem te nobilẽ & prudẽtẽ eſſe: ſed ita ut baucis ſapiẽtia te nõ ſit inferior: cũ ita reſpondeas. Pánutia: ꝓpriũ eſt anib⁹ pánutias eẽ. Vñ Terẽ. in andria. Suffarcinatá Cantará. Baucis: ad eá alluſit. De qua Oui. in metamor. Cũ bñ diſcincto cátauerit ocyma uernæ: Vitulæ pauperes inopia coactæ ad res uiles uendendas ſe conferunt: ut eo queſtu uiuát. Baucis ergo inducit̃ pro omni uetula uendente herbas odoratas in foro olitorio. Cũ bñ cátauerit. i. elata uoce uẽdiderit. ná cãtare eſt alta uoce loqui: ut alibi. Me moueat quippe & cãtet ſi naufragus. Ocyma: Ocymũ herba eſt odorata hortẽſis: dicta ab ocys: qđ eſt cito: ná celeriter creſcit id grauiter Chryſippus increpuit inutile eẽ dicẽs ſtomacho. Vrinæ: oculoꝝ quoq; claritati. Præterea iſaniá facere: & letargicos & iecinoris uitia: ideoq; capras id aſpnari: quidá adiiciũt triũ ſi operiatur lapide ſcorpionẽ gignere. Cõmáducatũ & in ſole poſitũ uermes afferre. Alii uero ſi eo die feriatur quiſpiá a ſcorpione: qui ederit Ocymũ ſanari nõ poſſe. Ocymũ ẽt genus pabuli ſimiliter a græco uerbo ocys qđ ualet cito. Hoc amplius ſcri. Var. dictũ ocymũ qđ citat aluũ bubus: & ideo iis datur ut purgentur. Vernæ: appellarunt antiqui uernas ex ancillis romanorum ciuium uere natos: quod tempus anni maxime naturalis fœturæ eſt. Diſcincto: intemperanti: diſſoluto. Alibi Perſius. Non pudet ad morem diſcincti uiuere nactæ. Martialis: uernaculorum dicta. Horatius. Vernaſq; procaces Poſco libatis dapibus.

alcibiades Dinomachus

Ocymum

BAR. FON.

℄ Expecta. Indignatum diſcedentẽq; iuuenẽ remoratur. I nunc: Poſtq̃ eum admonuit ꝓtereuntẽ aniculá nõ aliter reſpõſurá fuiſſe: ei ꝑtátẽ eundi facit. Dinomaches ego ſú: ſubiratus Alcibiades qđ eum Socra

tes illi anciculæ comparit ſe a Dinomache clariſſima fœmina multum ab anu illa diſſimili genus ducere: ac propterea ſe nobilẽ eſſe magna cum indignatione pronuntiat. Dinomache uero maternum genus Alcibiadi. Plu. autore fuit. Suffla: ſeparatim legendum eſt: quod a uentoſorum hominum conſuetudine ſũptum eſt: qui buccas inflare ſpiritumq; emittere ſuperbiẽtes ſolẽt. Sũ candidus: ſe quoq; a pulchritudine cõmẽdat. Eſto concedatur te generoſum formoſũq; eſſe dũmodo baucis interrogata qua in re ſummũ bonũ eẽ exiſtimet: deterius te nõ reſpondeat qui illud in bonis tm̃ fortunæ ac corporis poſuiſti. Non deſunt q aliter ordinent. I nunc o alcibiades & extolle ac iacta te: quod & a Dinomache genus trahas & formoſus ſis

Baucis: inopis atq; ignobilis fœminæ nomẽ eſt: quam pannutiam uillibus pannis indutam uocant.

Diſcincto uernæ: deſidi ac luxurioſo. Vernæ autẽ ex ancilla domi noſtræ geniti ſerui ſunt a uere denominati: qm̃ id anni tẽpus fœturæ: ut ait Feſtus maxime conuenit. Cantauerit. uel alta & clara uoce: ut moris eſt olera per urbẽ uẽdentium exclamarit: uel ut bñ uẽdat laudauerit. Hora. Laudat uenales qui uult extrudere merces. Ocyma: ocymum herba hortẽſis eſt: quod cito naſcatur dictũ ut ſcribit Var. Ocys. n. græce: cito latine ſignificat. Diſcinctoꝝ autẽ & mollium uiroꝝ eſt eiuſmodi bñ olẽtes herbas manu geſtare.

Vt nemo in ſeſe tentet deſcendere nemo
Sed præcedenti ſpectatur mantica tergo
Quæſieris noſtin uectidi prædia cuius
Diues arat curibus; quãtũ nõ miluus oberrat

CORN. ❡ Vt nemo in ſeſe tentet deſcendere nemo Sed p̄cedẽti ſpectatꝰ mantica tergo. Aeſopus apologoꝝ ſcriptor dicebat unũquẽq; hoĩem duas manticas ferre: & uiciis plenas: & in ea quæ ante pectus eſt aliena uitia: in ea uero quæ a tergo noſtra: eoq; euenit: ut alterutra potius dilecta q̃ propria uideamꝰ. Merito Perſius ait p̄cedẽti tergo hoc ẽ pectori ubi aliena uitia cernimus. Et hoc dicit q̃ difficile ẽ ut quis ſeipſum intelligat: quia cũ oẽs ꝓpriis uitiis palleant aliena tm̃ uitia culpant. Itẽ ut nemo in ſeſe tẽtat deſcẽdere: facilius quis aliena uitia notat q̃ ſua: ab æſopo tractũ qui ait nos mãticas. i. duos folles uitiis repletos ferre: & in ea mãtica quæ ante pectus pẽdet aliena uitia eſſe. In ea quæ a tergo eſt noſtra ferimꝰ: ut magis aliena cernamus: noſtra nõ uideamus ſed quid ſequatꝰ cõſpiciat: d: uultu hoĩum mores agnoſcebat: q cũ ad Socratẽ ueniret ait ei libidinoſus es. Alcibiades riſit illũ iniuriis afficere diſcipuli uoluerũt ꝙ de magiſtro eorũ iniurioſe locutus eẽt: tũc ille ait: parcite: ſed meũ eſt ipſam libidinẽ uincere. Quæſieris noſtin uectidi p̄dia cuius Diues arat curibus q̃tum non miluus oberrat. Ab aliquo quærit an norit uectidii p̄dia: quorſum hoc dicat ambigitꝰ an oñdit qui de alicuius uitiis diceret: ſolemus perdẽs aũt iniqtates hoĩum: notat ex quibus iniquitatibus nec ſordidi nec mũdi placẽt. Vectidiũ aũt quẽdã dicit in ſabinẽſi poſſidẽrẽ: unde Iuno curetis dicitur quia ibi uehemẽter colitur quod dici ſolet ſecundũ ꝓuerbiũ quantũ nõ milui uolãt qui multũ milui uolũt uel hyperbolicos ex prouerbio tantã dicit regionẽ quã uolãs miluus circuire nõ poſſit. Inducit ergo diis æratis & malo genio natis qui cũ diuites ſũt eſuriũt: & ſale ueſcuntur & poſcãt in ſacrificio bibant dũ nõ uelint doliũ unicuiq; reſerare. Hoc ergo ut poeta loquitꝰ: aut ille quẽ aliena uitia culpãtẽ inducit & dicit alio. Quæſieris noſtin uectidi prædia: & ille cuiꝰ poeta. Diues arat curibꝰ q̃tũ nõ miluꝰ oberrat: & ille.

Aeſopus apologorũ ſcriptor

Mantica

Socrates alcibiades

Prædium Vectidiũ

Iuno

IOAN. BRI. ❡ Vt nemo in ſeſe tenet deſcendere nemo: Hactenus in Neronem inuectus eſt. Nunc uero eos ſatyrica indignatione inſectatur: qui in alios dicere & aliena uitia cognoſcere gaudẽt: cum de ſeipſis nihil quærãt. In eos ita inſurgit. Hora. Cum tua peruideas oculis mala lippus inunctis. Cur in amicoꝝ uitiis tam cernis acutũ Quam aquila aut ſerpẽs epidaurius? Vt nemo: Eclypſis. Subauditur dignum ne putas. Vel unde ẽ: aut aliquid tale non interrogantis eſt: ſed iraſcentis & admirantis. In ſeſe tenet deſcendere: ad uitia ſua pernoſcenda. Sed præcedẽti ſpectatur mantica tergo. Hoc autẽ ſumptũ eſt autore Acrone ex Aeſopo fabulatore qui unumquẽq; ſcribit duos ſacculos plenos uitiis ſecum ferre: & in eo qui ante pectus pẽdet aliena uitia eẽ in eo uero qui a tergo noſtra. Ex quo euenit: ut noſtra nõ uideamus ſed quid ſequatur conſpiciat. Vñ Hora. Dixerit inſanum qui me totidẽ audiet: Atq; reſpicere ignoto diſcet pendẽtia tergo. Hinc igitur indignatur poeta neminẽ eſſe qui uitia ſua cognoſcat: ſed aliena ſemꝑ. Mãtica: ſacculus ſcorteus ad ſarcinulas ferẽdas accõmodatus. Lucilius. Mantica canterii coſtas grauitate p̄mebat. Hor. Mantica cui lumbos onere uulceret: atq; eques armos. Quæſieris: noſtin uectidi prædia. Malitiam hominum exprimit: quibus ſũma ſemꝑ ẽ uoluptas alienos mores notare. Quæſieris. Secũdam pſonam pro tertia poſuit. i. aliquis quæſierit forte.

Mantica

Noſtin? pro noſti ne. Vectidi prædia. Vectidium poſuit pro uiro diuite. Cuius: interrogatio interrogati. Diues arat curibus. Subaudi illius qui uerba ſunt interrogantis. Curibus. Cures urbs quõdam ſabinorum inſignis nunc aũt uiculus. Hinc quirites ut diximꝰ appellantꝰ. Oberret. Volãdo circueat. Ob n. alias ponitꝰ ꝓ circũ: ut cũ dicimꝰ urbẽ obſideri obuallari obſignare: alias inuicẽ p̄poſitõis q̃ eſt pp: ut ob merita: ob ſupatos hoſtes uñ obſides pro obfides: qui ob patriæ p̄ſtandã fidem dantꝰ. alias pro ad: ut Ennius: ob Romã noctu legiones ducere cœpit. hoc imitatus eſt Iuuenalis. Tot miluos inter tua paſcua laſſos.

Ob p̄poſitio

BAR. FON. ❡ Vt nemo ĩ ſeſe tẽtat deſcẽdere: nemo cũ admiratiõe legẽdũ ẽ neminẽ ſua uitia reputare cũ aliena diligẽtius pſcrutetꝰ. In dictõe ãt nemo: cõduplicatõe utitꝰ: ad maiorẽ admiratõe; affectuſq; ſui exp̄ſſionẽ in legẽtiũ aĩs ĩprimẽdã. Sed p̄cedẽti ſpectatꝰ mãtica tergo. Sed alioꝝ ſp uitia cernimꝰ. Ab æſopo ſcribitꝰ duas mãticas hoĩes hr̃e: unãq; præ ſe: alterã poſt ſe ferre: alioꝝ uitia in anteriorẽ immittimus. Atq; ideo aliena facilius cernimus. Noſtra uero in poſteriore mantica reponentes: ea inſpicere negligimus. Catullus. Sed non uidemus manticæ: qđ in tergo eſt. Itẽ Hor. in ſermonibus. Reſpicere ignoto diſcet pẽdẽtia tergo. Eſt autẽ mantica num

morum receptaculū: ut Aſconius uerrinam refert: quæ tñ pro pera interdum Porphyrione autore ponitur. Quæſieris: exemplo probat neminem uitia ſua inſpicere: cū aliena linceis oculis plane cernat. Dicit enī ſi quæſieris ab aliquo an Vectidium norit: ſtatim ut ille ſe eum cognoſcere dixerit: cum auaritiæ argues. Cuius: eius qui interrogatur an Vectidium nouerit: reſponſum eſt quærentis: quem Vectidium dicat. Plures enim eodem nomine uocabantur. Diues arat: reſpondet interrogator eum ſe Vectidium dicere: q multa prædia curibus arat. Quantum non miluus oberrat: qui tot agri iugera in ſabinis arat: quot miluus non circumuolet. Iuuenalis. Tot miluos intra tua paſcua laſſos.

Hunc ais? hunc diis iratis genioq; ſiniſtro
Qui quandoq; iugū pertuſa ad compita figit
Seriolæ ueteris metuens deradere limum
Ingemit hoc bñ ſit tunicatū cum ſale mordés
Cepæ: & farratam pueris plaudétibus ollam
Pannoſam fecem morientis ſorbet aceti
At ſi unctus ceſſes: & figas in cute ſolem
Eſt prope te ignotus cubito qui tágat & acre

CORN.

¶ Hūc ais? & poeta. Hūc: & ſequit̄ diues. Diis iratis genioq; ſiniſtro: uel q diues eſuriat & ſale & cepæ ueſcat̄: quod & Terē. ait ſuū defraudās genium cōpar ſit miſer. Tunicatū cū ſale mordēs Cepæ: multis corbis purgatū nō comedit niſi pultē & farra: & cepæ. Pueris plaudētibus: atq; eā deſiderantibus: uel qa pueri pultes amāt. Qui qñq; iugū pcuſſa ad cōpita figit. qui quotiēs diē feſtū aratro fixo in cōpitis celebrat timēs aſſeſſiolū uini apire acetū potat. Cōpita ſunt loca: in quadriuiis quaſi turres ubi ſacrificia finita agricultura ruſtici celebrāt: merito pcuſſa qđ p oēs quattuor ptes pateāt. Seriola: ē orcaꝝ ordo directus: uel uas fictile uini. Itē pcuſſa cōpita dicta ſūt. i. ueſtita. uel ꝓprie a cōpotādo. i. ſimul bibēdo: pcuſſa aūt qa ptrāſitus uaſarius eſt: & uiris & fœminis: uel cōpitū eſt nō ſolū in urbe in quē plurimis uiis itur: ſed etiā uiæ publicæ ac diuerticula aliquoꝝ finiū: ubi ædiculæ cōſecrant̄ patētes: ideo pcuſſa ad cōpita in his iuga fracta ab agricolis ponunt̄. Vidit emeriti & laborati opis iudiciū: ſiue q oēs inſtrm exiſtimāt ſacrum: uel cōpita dn̄r ad quæ plura itinera cōpetūt ad cōpita figit quis rei diuinæ operat̄: ut ſit: inde ab auaritia diſcedit: timetq; apire doliū diu ſeruatū limū pro luto poſuit: quo dolia obliniunt̄. Pānoſam fecē moriētis ſorbet aceti. Dicit euaneſcētis & rara auxeſis nō boni uini ſaltē in aceto moriētis. Sæpe. n. uidemus ut uaneſcētis ſapore corrūpat̄ qđ uulgo uappa dr̄. At ſi unctus ceſſes & figas in cute ſolē. Eſt ꝓpe te ignotus cubito qui tāgat & acre Deſpuat in mores. Hoc dicit ac ſi ecōtra corpori curādo indulgeas & uncto corpori nō deerit q aliū cubito tāgēdo de moribus loquat̄: & infra ſubiicit dicēs: quéq; tā puerſos mores hñt ut excreſcere barbā nō ſinat quā pectat & balanino unguētō ungat: & piloſi pudēdis uellat. Eſt iuxta te quē neſcis qui te ſic uitiis deditum emendet & ſputo caſtiget.

Compita

Seriola

Dolium

Balaninū unguentū

IOAN. BRI.

¶ Hunc ais? interrogatio interrogati. Hunc uerbum interrogantis qui more malignitatis humanæ ad aliena uitia notanda fertur. Diis iratis: aduerſis: quia auare & perparce uiuat. Genioq; ſiniſtro: is ſiniſtro genio uiuere dicitur: qui naturam ſuam duriter uiuendo defraudat. Vnde contra is dicitur: genio indulgere qui uoluptat operam eat: ut alibi. Indulge genio. Verg. Et genialis hyems. i. uoluptuoſa qui quando genuz pertuſa ad compita figit. Senſus eſt. Hic quidem cum eſta compitalium uenerint: quib⁹ maxime ruſtici lautioribus cibis uti ſolent. non audet unum quod iamdiu ſeruauit attingere: ſed acetum tamen bibit: & cæpas comedit. ordo eſt. Hunc dico qui diis iratis & genio ſiniſtro ingemit metuens deradere limum ueteris ſeriolæ qñ figit iugum ad cōpita ptuſa. Q ñq; q uacat: ut ſit quotiens figit. Ad cōpita ruſtici finitis ſationibus in cōpitis ibi aratris ſuſpenſis ſacrificia celebrabāt: magna aīoꝝ relaxatōe eos ludos magiſtri uicoꝝ: ut ſcribit Aſconius facere cōſueuerūt. Is aūt dies annalis non ſtatus erat attributus: ut Varro tradit laribus quot annis is dies cōcipiebat̄. cōpita aūt dicta q ubi uiæ cōpetūt tūc in cōpitis ſacrificat̄. Pertuſa: trita & conculcata. Figit: ſuſpēdet. Seriolæ: diminutiuū ē a ſeria: genus ē uaſis terrei. Terē. Serias oēs releui. Deradere limū: aut picē: aut gypſū quo uaſa uinacea obturabant̄. Ingemit: ob auaritiā. Hoc bñ ſit: ꝓuerbiū apud antiquos: ſicut & dii bñ uertāt: ſic. n. dicūt q ueluti rē magnā & inuſitatā aggreſſuri ſunt: ergo & auarus ueluti rē magni ſūptus cœnaturus: hoc dicit. Et farratā ollā. i. pultē ex farre. Prim⁹. n. autore Pli. fuit antiquis latio cibus. Nam pulte & non pane longo tēpore Romanos uixiſſe manifeſtum eſt: quoniam inde & pulmentaria hodie quoq; dicuntur: & Ennius antiquiſſimus uates obſidionis famem deſcribens: offam eripuiſſe: plorantibus liberis patres cōmemorat: & ſacra priſca atq; natalium pulte fritilla conficiuntur. Pueris: aut filiis: aut ſeruis. Plaudentibus: Hinc hominis auaritiam oſtendit: cum farre tantum & cæpis & aceto pueri contenti ſint: ex quo apparet alias auarius uiuere: morientis aceti. languidi: non mordacis. At ſi unctus ceſſes: pſeuerat exprimere iniquitatē hominum uitia aliena culpantium ſenſus eſt. Si inquit aliquis oleo ungatur ſtans ad ſolē: non deeſt: qui ſtatim illum ſubſanans cubito ſe tangat. Si ceſſes ocioſus fueris: pro ſi quis ceſſet: ut ſupra quæſieris pro quæſierit. Et figas in cute ſolē: antiq(ut dixim⁹) ante cibum exercebantur: eam exercitationē autore Celſo recte ſequebantur modo unctio uel in ſole: uel ad ignē modo balneum: deſcēdebant enim in ſolium. Tum multo oleo ungebantur: leniterq; perfricabantur. Et prope te ignotus cubito qui tangat: hinc apparet homines ad aliena uitia cognoſcenda ualde prōptos eſſe: æmulatio eſt horatiana. Nonne uides aliquis cubito ſtantem prope tangens inquit. Tangat cubito modus eſt latenter oſtendentis quem probet peccare.

Puls

BAR. ❡Hũc ais: interrogati rñſio. Ais ne hũc Vectidiũ: quaſi oſidat ſe cũ probe cognoſcere. Hũc diis iratis: ꝗ pri
FON. mũ de uectidio q̃rere cœpat: hæc oĩa quæ ſequunt̃ de eo enumerat. Hũc eclypſis figura ẽ. Dico. n. uerbum
extrinſecus eſt. Qui quõcꝫ iugũ ꝑtuſa ad cõpita figit: qui ita auar⁹ ẽ: ut arãdo ẽt in cõpitis aratꝝ figat: atcꝫ
aliquã partẽ attritæ uiæ a rõne cõminuat. Sũt qui ad cõpitalia referẽtes dicãt eũ ita auaꝝ eẽ: ut cũ cõpitalia
ſacra fierẽt: cæteris feriatis ipſe anteꝗ̃ ad ſacra ꝑgeret: terrã araret: atcꝫ ſubinde cũ bob⁹: & aratro ad ſacrificiũ
poſt orationẽ accederet. Pertuſa cõpita: frequẽtia hoĩum pedibus atrita. Sũt. n. cõpita loca: in quæ mul⁄
tæ uiæ cõpetãt. Seriolæ ueterẽ metuẽs deradere limũ: hoĩs auaritiã in maximo artificio uerboꝝ exꝓſſit.
Oſidit. n. eũ nõ audere: ne paruũ quidẽ uini cadũ replere: qđ multos annos ob auaritiã in cellario ſeruarit.
Veterẽ limũ. i. uaſa: uel argilla: quã nũc ipſe poeta limũ appellat: uel pice: uel reſina: uel gypſo obturbant̃.
Hoc bñ ſit. Verba hæc tanꝗ̃ a uectidio dicta ponunt̃. Nã cũ ueteris uini cadũ regypſare nõ auderet: aliud
deteri⁹ uinũ potãs: quaſi ꝑ auaritiã ingemiſcẽs ſi meli⁹ uinũ aſſumeret: deterrimo uino ſũpto hoc bñ ſatiſcꝫ
dicebat. Tunicatũ cæpe. qđ tunicas multas circũ ſe hẽt. Ollã farratã: ollã farre plenã: quo cibo pueri ni
mis parco uictui aſſueti: tãꝗ̃ luto & oppiparo lætabant̃. Morientis aceti: deficiẽtis: acrimoniacꝫ carẽtis:
q̃to. n. acri⁹ tãto meli⁹ acetũ ẽ. At ſi uict⁹ ceſſes: quẽadmodũ inqt tu uectidii auaritiã rephẽdiſti ſic aliqs ſi
mollis deſeſcꝫ fueris te rephẽdet. Et figas i cute ſolẽ: fricãdo. n. corp⁹ atcꝫ unguẽtãdo ad ſolẽ cutis penetra
tur. Ignot⁹: quẽ ipſe nõ uideas cũ a tergo ꝓpe te ſit. Cubito ꝗ tãgat: aliquẽ cui uitia tua palã faciat.

Deſpuat in mores: penemcꝫ arcanacꝫ lumbi
Runcãtem: populo marcẽtes pãdere uuluas.
Tu cum maxillis balanatum gauſape pectas
Inguinibus: quare detonſus curgulio extat?

CORN. ❡In mores: penẽcꝫ arcanacꝫ lũbi Rũcantẽ & po
Vulua pulo marcẽtes pãdere uuluas. Multo audaci⁹ fœ
minaꝝ loci uuluæ ſunt. Tu cũ maxillis balana
tum gauſape pectas Inguinib⁹: quare detõſus cur
gulio extat. Balanum genus unguẽti. Vñ Hor. Et
ꝓſſat tuis balanus capillis. Et hoc dicit quũ barbã
nutrias & unguẽto madidã pectas: quare inguina
tua ſiletro denudas. Itẽ gauſape dixit. i. ꝑpexã bar⁄
bã. i. cũ pexa barba delecteris: quã in maxillis tuis uelut̃ gauſape hẽs unguẽtatũ & defucatũ balano: cur pu⁄
Curgulio be uulſa hẽs curgulionũ aũt penẽ dicit cum proprie in guttur ſit curgulio. Hinc iteꝝ tranſlatões ſunt fortes
Mentum ſic fere a tonſoribus curantur: ut in maxillis pexa ſit barba: & unguentata infra mentum aut detondeatur:
ideo dixit detonſus curgulio extat: ideſt libidini alienæ.
IOAN. ❡Et acre Deſpuat in mores: tanꝗ̃ in contemptum rei turpis: tractum ex his qui ex olfactu rei putridæ ex⁄
BRI. puunt. Tibullus. Hunc puer: hunc iuuenis turba circũterit arca. Deſpuit in molles & ſibi quiſcꝫ ſinus. Pe
nemcꝫ: Satyrica urbanitate dum eos reprehẽdit: qui aliena uitia ſubſanant ſuorum tẽporum mores notat: il
los percutiens qui obſcœne turpiſſimecꝫ uiuunt. In mores: in uitia. Penẽcꝫ. Hæc cum ſuperioribus cõ
iunguntur: ut ſit ſenſus. Si tibi ex inguinibus euulſeris pilos aderit qui te contemnat: repetitur igitur eſt qui
deſpuat: ut ſit ordo. Eſt qui deſpuat in runcantem penem & arcana lumbi. Runcantem: metaphora ſum⁄
pta ab agris qui runcari dicuntur: hoc etiam Martialis uitium notat. Cum depilatos creſte colcos portes.
Et uulturino mentulam parem collo. Et proſtitutis leuius caput culis. Iuuenalis. Si tenerum attritus catinẽ
Penis ſi pumice lumbum. Squallentes traducit auos. Penem: penis a pendendo dicitur. Nam penẽ autore Fe⁄
ſto caudam uocabant: unde offam porcinam cum cauda offam penitam dicebãt. Arcanacꝫ lumbi: ideſt
pudibundas corporis partes. Populo marcentes pandere uuluas: cinædos & molles deſcribit: qui mulie⁄
bria patiuntur. Pandere: aut uerbum pro participio eſt: ideſt pandẽtem: aut ſic intellige. Rũcantẽ pande
re uuluas. i. runcantẽ & depilantem podicẽ: ut eum pandat & præbeat multitudini: & hæc melior eſt expoſi
Vulua tio. Vuluas marcẽtes: ideſt podicẽ in quo ea fiunt quæ in uuluis. Vuluas: uulua a poetis crebro pro ge⁄
nitali parte muliebri uſurpatur. Cum proprie uulua illud ſit in utero mulieris quo infantes geſtantur Cor⁄
nelii Celſi uerba ſubſcribere placuit. Si infans in uulua deceſſit: quo facilius eiiciatur. Cui ita aſtipulatur Pli⁄
nius. Boues grauidas negant præterꝗ̃ dextero uuluæ ſinu ferre: etiam cum geminos ferant. Vulua etiam ꝓ
ea parte accipitur a Martiale: quæ circa ubera porcæ eſt: quæ eſt optimi ſaporis. Te fortaſſe magis capiet de
uirgine porca. Me materna graui de ſue uulua capit. Ea ut ſcribit Plinius. Eiecto partu melior ẽ ꝗ̃ edito. Eie
Sumen ctitia uocatur illa: hæc porcaria primiparæ ſuis optima: eadem etiam ſumen appellatur. Tu cum maxil⁄
lis balanatum gauſape pectas. Hæc uerba ſunt eorum qui aliena uitia notantes ita dicunt q̃ua ratione femo⁄
ra & partes pudendas tonderi iubes: cum barbam prolixam & unguento delibutam geſtes & nutrias. Sicꝗ
poeta obſcœnos ſui temporis mores carpit. Gauſape pro barba poſuit. Imitatio eſt Vergilii qui ueſtem
barbam dixit. Aurea cæſaries ollis atcꝫ aurea ueſtis. Vnde contra inueſtes imberbes dicimus. Verg. Tũ mi⁄
Gauſape hi prima genas ueſtiebat flore iuuẽtus. Gauſape: genus eẽ ſtramẽti uilloſi indicat Plĩ. quo in caſtris ute⁄
bant̃. Sic. n. ſcribit. Antiqs torus e ſtramento erat: qualiter nũc ẽt in caſtris gauſape: & mox ſubdit. Nã tuni
ca laticlaui in modũ gauſape texi nũc primũ incipit. Oui. in arte amãdi ueſtẽ craſſiorẽ oſidit eſſe: cũ ait. Gau
ſapa ſi ſũpſit gauſapa ſũpta ꝓba. De his ãt ſic ſcri. Strabo. Loci ãt mutinenſes: & ſcutãnæ adiacentis fluuio
Balaninũ mollia & lõge aliis oĩbus ꝓſtãtiora ferũt uellera. Ligures ãt: & inſubres aſpa: e qbus magna Italiæ pars do⁄
unguẽtuꝫ meſticis indumenta cõficit: mediocria uero patauini e qb⁹ ꝑtioſi tapetes & gauſapa texunt̃: & hoc ſtragulæ
Mirabola ueſtis genus utrincꝫ uilos ementes habentis: uel una tantum e ſuperficie bene igitur barbæ rem uiloſam cõ⁄
nus parauit. Balanatum: unguento balanino perunctum. Nam ut ſcribit Pli. Mirabolanus arbor eſt unguẽ⁄

tis aptam ferens glandē. Idq; troglodytis & Thebaidi & arabiæ quæ Iudæam ab ægypto diſterminat: com
mune eſt: naſcēs unguēto ut ipſo nomine apparet. Nam miros ſignificat unguētū: ualanos glandē: quæ in
arabia naſcitur in ſyriaca appellatur & eſt candida. Quæ in thebaide nigra præfertur illa bonitate olei quod
exprimitur. Sed copia Thebaica inter hæc Troglodytica uiliſſima eſt. Vnguētarii autē tantum cortices pre-
munt: medici nucleos tundūt affuſa eius paulatim calida aqua: unguētorum expeditiſſimum fuit primūq;
e Brio & Balanino oleo. Hora. Et preſſa tuis balanus capillis. Curgulio: pro pene poſuit: ſumpta tranſla Curgulio
tione a curgulione qui in gulam creſcit & inflatur autore Seruio. Eſt autem beſtiola frumentis inimica.
Detonſus. i. ualde tonſus: nam de modo auget.

¶ Et acre deſpuat in mores: acriter inuehatur in mores tuos. Peneq;: arcanaq; lūbi rūcātē. i. uellicātē ac BAR.
depillātē uirile mēbꝝ: & obſcœnos locos quo glabes & ſine pilis circa īguina ſis. Rūcare aūt a ruſticis tranſ FON.
tulit: cū herbas frugibꝰ noxias auellere atq; ſarrire ſignificet. Marcētes pādere uuluas: ut pādas ac ꝓbeas:
uulua uero mulieris tm̄ ē: ſed pp coitū ſatyrica mordacitate cinædi podicē uuluæ munera pagētē uuluā ap
pellauit. Tu cū maxillis: turpitudinē eius carpēs interrogat cum barbā nutriat: cui inguina uel licet & ab
radat: moris autem ueterum fuit barbam nutrire cum ante ſuperioris africani tempora tonſores in urbe nō
fuerint. Balanatum gauſape: Barba unguentata. Balanus enim inter precioſa unguēta ponitur. Horatiꝰ.
Preſſa tuis balanus capillis. Gauſape uero militare ſtramētum eſt: quod pro lecto in caſtris ſternebat̃. Pli.
viii. Antiquis enim torus e ſtramēto erat: qualis nunc etiam in caſtris gauſape: hoc cum uiloſum eſſet: a uil-
lorum: pilorumq; ſimilitudine gauſape pro barba poſuit. Detonſus curgulioni patens in gutture: ꝑ quā
ſpiritus attrahitur: atq; emittitur. Curgulio eſt. A cuius ſimilitudine in obſcœnis eam partē appellat: quæ a
pene ad anum ē: ꝑ quā a lumbis ſemē humanum ut ꝑ curgulionē ſpiritus fluit: quidā pro pene in curgulio
nis uermis formā uel ſe cōtrahētē uel extēdētē accipiunt. Nōnulli anū ab aſpectꝰ obſcœnitate intelligunt.

Quinq; palæſtritæ licet hæc plātaria uellant
Eliſaſq; nates labefactent forcipe adunca
Non tamen iſta filix ullo manſueſcit aratro
Cædimus inq; uicē præbemus crura ſagittis

¶ Quinq; palæſtritæ licet hæc plantaria uellant. CORN.
Eliſaſq; nates labefactent forcipe adunca Non ta-
mē iſta filix ullo manſueſcit aratro. Sēſus eſt: licet
athletæ: aut certe tonſores capillos tuos euellant: fi Athletes
eri tamē non poteſt: ut euulſi amplius non creſcāt Tonſores
queadmodū filix herba quæ multas radices mit- Filix
tit: & licet aratur uellantur: non tamen eius radi- herba
ces funditus extirpat: & bene ait. Plantaria: ma
nens in metaphora pro quo ſuperius dixit ſemibꝰ nata. Eliſaſq; nates: ſiletro demolitus labefaceret pilis
demptis expoluet. Cædimus inq; uicem præbemus crura ſagittis. Allegoria a ſagittariis qui alienis ſagit Sagittariꝰ.
tis crura feriunt & ſua ferienda aliis præbent. & ad ſuperiorem ſenſum peruenit quod dixit. Sed præcedēti
ſpectatur mantica tergo: ita & nos uitam obiurgamus alioꝝ: & alii noſtram. Et hoc omnibus eſſe cōmune
dicit ꝙ inuicē nos carpamus inter nos atq; alios reprehendimus & reprehendimur.

¶ Quinq; palæſtritæ: irriſio amaritudinis plena per quam & demētiam & turpitudinē oſtēdit eorum qui IOAN.
partes obſcœnas corporis glabra tētant reddere cum a natura datum ſit: ut euulſi pili renaſcantur. Palæ- BRI.
ſtritæ: in palæſtra exercitati: quaſi qui fortiori ſint corpore aſſidua exercitatione. Nam palæſtra dici poteſt la Palæſtra
tine luctatio a palaio. i. luctor. Plutarchus loquēs de Alcibiade qualis eēt ludus: declarat his uerbis: cum ali Luctatio
quando in palæſtra cum puero quodam luctaretur: iamq; aduerſarius eū ad terrā deprimeret: uolēs alcibia
des ignominiā uitare: manū illiꝰ dētibꝰ apꝓhēdit. Verg. Pars in gramineis exercēt mēbra palæſtris. Et alibi
Corporaq; agreſti nudāt ꝓdura palæſtra. Capit̃ ēt pro loco ubi exercebant̃: ſic. n. ſcri. Var. Nec putāt ſe uil-
lā ſi nō multis uocabulis retineāt græcis quin uocēt particulā loca. Procæconā. Palæſtrā. Apodyterion. Pe-
ryſtilon. Ornytona. Periſtoreū. Oporothecē. Plātaria: pilos & bene. Nā plātaria ea dr̄r: q̄ ex ſeminibꝰ na Plantaria
ta cū radicibus & terra propria trāſferunt̃. Verg. Viua ſua plātaria terra. Plātæ uero ſunt raptæ ex arboribꝰ. Plantæ
Verg. Hic plātas tenero abſcindēs de corpore matrū. Labefactēt: metaphora ab arbore: q̄ multis ſucciſſa Forcipes
ictibus tandē ad terrā propellitur. Forcipe: dr̄r forcipes: ꝙ his forma. i. calida capiunt̃. Nā formum ca-
lidum ueteres dixerūt. Vnde Cato ait de quodā ædificio: æſtate frigido: hyeme formo. Iſta cum cōtēptu di
ctum eſt. Filix: pulchra uariatio. Nā cū pilos plātaria appellauerit: nūc uero filices noīat. Filix āt herba
eſt agris maxime inimica. Cædimꝰ inq; uicē ꝓbemꝰ crura ſagittis: cōe uitiū hoīum eē oſdit: ut alter alteꝝ
notet. Cædimus: ferimꝰ: ꝑcutimꝰ: ab eo ē ꝑteritum cæcidi: & ſupinū cæſum. Inq; uicē ꝓbemus crura
ſagittis. Hora. At tibi cōtra Euenit inquiran uitia ut tua rurſus & illi: ſumpta eſt tranſlatio a ſagittariis.

¶ Quinq; palæſtritæ: q̄uis quotidie te expiles: nō tñ circa īguina glaber eris: queadmodū nec filix ab agro BAR.
penitꝰ a rōne deuellit̃. Plātaria: qm̄ palæſtrinæ uiri robuſti ſūt a palæſtra & luctatōe cognoīati: ꝑpt̃a ne ue FON.
lātibus uiris paulū qd uellēdū daret: plātaria ꝑ trāſlationē pro pilis dixit. Sūt āt plātaria ipſæ plātæ nō ī ar-
boribꝰ: ſꝫ in terra natæ: q̄ cū radicibꝰ & terra ꝓpria trāſferunt̃. Eliſas: depilatas: & ꝑpolitas. ui. n. pili euel
lunt̃: qdā eliſas legūt: quaſi aqua calida madefactas: ut pili faciliꝰ uellicent̃. Forcipe adunca: qua pili ipſi
auellunt̃. Forcipes. n. q̄ſi foruicapes dictæ ſunt q̄ſi forua: hoc ē calida capiunt̃. Verg. viii. Verſantq; tena
ci forcipe maſſa. Forfices uero ſunt qbꝰ incidimꝰ. Cædimꝰ inq; uicē ꝓbemꝰ crura ſagittis. Et ipſi alios reꝓ-
hēdimꝰ: & nos quoq; inuicē accuſatōi alioꝝ ſubiicimur. Inq; uicē. Themeſis figura ē q̄ fit quotiēs uer-
bum aliqđ ſimplex uel cōpoſitū diuidētes unā uel plures dictiōes interponimꝰ. Vt ſeptē ſubiecta trioni.

CORN. Gladiator Baltheus ¶ Viuitur hoc pacto ſic nouimus ilia ſubter Cæcum uulnus habes: ſed lato baltheus auro Protegit: a gladiatoribus tractum: qui accepto uulnere inaurato id baltheo tegunt: ita & nos uitia noſtra aliquo dignitatis uelamine uel prætextu diuitiarum celamus. Sed lato baltheus auro protegit: Hoc eſt nobilitas celat uitia cuius hæc de turba uideri poteſt: tanq̃ omnes aliquid uitii habeant: quod occultēt: uel allegoricos expreſſum intellectum gladiatoris. Nam nos habitu & dignitate tegimus mala noſtra cum ipſi eis aſſentiamus. Vt mauis: da uerba: & decipe neruos Si potes: qui uulnus accipit diſſimulat & aliorum uiſus. i. ſuſpitiones illud ceterū. Neruis. i. uiribus ſuis dare uerba non poteſt. i. non poteſt fallere conſciētiā ſuā. Egregium cum me uicinia dicat: non credam uerba illius culpati īterrogātis poetā ſi bon⁹ & honeſt⁹ uideat uulgo nō c edā: aut iudicio populi ſi dē nō habeā. at boni uulgo dicimur q̄d ad rē ſi ſine ratione uiuimus. Viſo ſi palles improbe nūmo Si facis in penem quicquid tibi uiuit amaruȝ Si puteal cautus multa uibice flagellas: Nec quicq̃ populo bibula donaueris aures. Reſpue quod nō es: tollat ſua. Si cupidus es ad conſpectū pecuniæ palleſcis: ſi libidinoſus & grauis debitorib⁹ fœnerator ſupuacuo aures me laudantiū uocibus inflāmat.

Viuitur hoc pacto: ſic nouimus ilia ſubter
Cæcū uulnus habes: ſed lato balthe⁹ auro
Protegit ut mauis: da uerba & decipe neruos
Si potes: egregium cum me uicinia dicat
Non credam? uiſo ſi palles improbe nūmo
Si facis in penē quicquid tibi uenit amarum:

IOAN. BRI. ¶ Viuitur hoc pacto: ut per ſuperiora oſtenſum eſt: ideſt ut notemus & notemur: & cum indignatione pronuntiandum. Sic nouimus: ideſt ita uiuere didicimus. Ilia ſubter Cæcum uulnus habes: Hactenus in aliena uitia cernentes inuectus eſt: nunc uero ſtultitiam glorioſi hominis irridet: qui tam petulanti oſtentatione fertur: ut ſibi attribui gaudeat: quæ ſua non ſunt eum monet fugere debere hominum blandas aſſentationes. Ilia ſubter Cæcum uulnus habes: ſed lato baltheus auro Protegit: metaphora ſumpta a gladiatore qui acceptum uulnus plærunq; diſſimulat: & ſpectatores fallit: tamen ipſum decipe non poteſt: cum uulneris ſentiant dolorem. Hoc ergo dicit poeta: nos quoq; noſtra uitia aliquo dignitatis aut potentiæ uelamē to celare: ita ut aliis minime nota ſint: ſed nobis tamē non latere: cum eorum omnino conſcii ſum⁹. Baltheus Cæcum uulnus habes: ideſt occultum non omnibus notum. Sed lato baltheus auro Protegit: ratio eſt uitii latentis. Quod uidelicet id potentia & nobilitate tegatur. Nam per baltheum dignitatem militarem deſignat. Eſt enim baltheus cingulum militarē. Iuuenalis. Aſt illis quos arma tegunt: & baltheus ambit. Scitq; poeta ut dictum eſt eos deridere: qui prætextum potentiæ confidunt malitiam ſuam poſſe latere: & gaudent diſſimulata prauitate haberi boni uiri. Lato auro. pro lati auri. Vergilius. Bina manu lato criſpans haſtilia ferro. Lato auro. Magnitudinem hominis expreſſit. Vt mauis da uerba & decipe neruos Si potes. qui uulnus diſſimulat aliorum aſpectus decipere poteſt: ſed uiribus ſuis dare uerba non poteſt: cum uitii ſui conſcius ſit. Hoc ergo dicit alios decipere facile poteſt occultando uitium tuum: ſed conſcientiam tuam fallere non licet. Egregium cum me uicinia dicat Non credam: uerba glorioſi bonis non debeo inquit credere & putare me uirum bonum & frugalem: cum populus ita me exiſtimet: quaſi dicat: etiam ſi non ſim. Ex quo ſtultitia bonis oſtenditur. Tales repræhēdit Horatius. Sed uereor ne cui de te pluſq̃ tibi credas. Neu ſi te populus ſanum recteq; ualentem Dictitet: occultam febrem ſub tempus edendi. Diſſimiles donec manibus tremor incidat unctis. Et alibi. Si quis bella tibi terra pugnata mariq;. Dicat & his uerbis uacuas permulceat aures. Te ne magis ſaluum populus uelit: aut populum tu Seruet in ambiguo qui conſulit & tibi urbi Iuppiter: auguſti laudes cognoſcere poſſis. Egregium dicimus: qui e grege electus ſit. Non credā: cum interrogatione & eo uultu pronuncianda quo ſolemus ingrato admonitori reſpondere. Viſo ſi palles improbe nummo: ſi auaritia laboras: ſi cinædus es: ſi grauis fœnerator es debitoribus: cur gaudes te uirum bonum & egregium appellari. hoc ita imitatur. Iuuenalis. Cur allegoricis & magna gaudeat ara. Natus in herculeo fabius lare: ſi cupidus: ſi Vanus & euganea quantumuis mollior agna. Si tenerum atritus carmen ſi pumice lumbum. Squallentes traducit auos. Si facis in penem quicquid tibi uenit amarum. i. ſi te cinædum & paticum præbes. Nam qui facit quicquid ſibi uēditur in penem: ſine dubio proſtituere dicitur. Venit: uenditur: ab eo ꝙ eſt ueneo. Amarum: quia ſæpenumero coitum ſequitur pœnitētia. Vñ illud fertur dictum Demoſthenis de Laide nobiliſſimo ſcorto. Tanti non emo pœnitere.

BAR. FON. ¶ Viuitur hoc pacto: ut alter alterius errores carpat. Sed lato baltheus auro Protegit: ſed hoc tuum ſcel⁹ ab opibus & diuitiis tegitur: quia uero ilia dixit: propterea baltheus tegi ſubiunxit: Nam baltheus cinguli genus cum latum ſit: ilia ipſa operit: quæ ſub lateribus ſupra coxendices ſita ſunt. Vt mauis da uerba & decipe neruos. Hæc tuæ nobilitatis uentoſitate: decoroq; habitu decipe populum: & qui te intus non nouerit quantum uelis. Neruos enim & grauiores uiros: & qui intrinſecus noſcunt nunq̃ decipies. Quidam neruos ueritatem ipſam intelligunt: quæ plurimum habet uirium & neruorum. Da uerba: dare uerba decipere eſt. Terentius. Cui uerba dare difficile eſt. Egregium cum me uicinia dicat Non credam. Hæc cuȝ aſſeueratione pronuntianda ſunt. reſpondet enim adoleſcens. Nonne populi iudicio de me credam: ſi me egregium eſſe dicat. Viſo ſi palles: reſpondentis admonitio eſt fruſtra ſe quempiam egregium eſſe putare licet ita iudicetur a uulgo: niſi ab auaritia & libidine procul ſit. Amaꝝ penem: hoc ideo dictum eſt: qm̃ amaritudini ſp Ven⁹ cōmixta eſt. Vñ & Acidaliæ cognomē pp curas: ſolicitudineſq; amara tedia meruit.

¶ Puteal: uicus eſt apud urbem ubi fœneratores debitoribus pecuniam credebant. Puteal autē dictum q ibi debitor creditori ſuo dans bona tanq̄ in puteū mittit. Vibices: dicit cicatrices. Allegoricos q fœneratores debitorib9 ſuis uſuras īnouātes tāq̄ uulnerū in eis cicatrices apiant. Flagellas: dicit flagitas ad exigendū eos cōmonēs hæc oīa facies fruſtra: opinioni uel exiſtimationis popelli credulas aures accōdas: qd eni ad rē pertinet ſi uoce morib9 ſumus ac ſine rōne & mō uiuam tūc bonū te inquit oēs indicabūt ſi contēnens pecuniam incorrupte uixeris fœneratores ad puteal ſtribōis licinii qd ē ī porticu iulia ad fabianū circū cōſiſtere ſolebant. Puteal dictum q ibi bōa ſua debitores tanq̄ in puteum deiiciebant. Puteal: dicebatur locus ī quo fœneratores deambulabāt: eſt ergo ypalage. i. ſenſus cōuerſio non puteal flagellas ſed debitores q illo conueniunt. Multa uibice. i. multa & graui uſura: ſiqdē ut uibices . i. cicatrices plagarum faciunt homines recordari ita uſuræ dānū patrimonii patientes cogūt merere debitores. Vibices flagellas: aſperas uſuras pecuniā flagellātes. Vibices: ſunt plagarum tumore ac liuore ueſtigia. Reſpue qd non es. i. laudibus capi reſpue: quas ī te nō hēs nec agnoſcis. Tollat ſua munera cerdo: adulatiōis barbat9 ille īperit9 neſcio qs ex populo ſibi habeat qd te laudat: ac un9 ex uicinis quē alloqtur habeat falſū teſtimonium: per cerdonē plæbeiā turbā ſignificat. Ideo cerdō populus dict9 a potu cerdiſſe cerdon lucrum dicitur. Tecum habita. i. nemo magis quid ſis ſcire pōt q̄ tu q cōſcius es tui. Noris q̄ ſit tibi curta ſuppellex: hoc ē q̄ multa tibi deſinit ut ſis uir egregi9 tractū ab anguſta re familiari. — CORN. — Puteal — Vibices — Ypalage — Vibex — Cerdo

Si puteal multo cautus uibice flagellas:
Ne quicquā populo bibula donaueris aures
Reſpice quod nō es tollat ſua munera cerdo:
Tecū habita ut noriſq̄ ſit tibi curta ſuppellex

¶ Si puteal multa cautus uibice flagellas: ſi debitoribus grauis es fœnerator. Puteal locus: ut ſcri. Acrō Romæ: ad quem conueniebaat fœneratores. Porphyrio uero dicit fuiſſe ſedem prætoris prope arcum fabianum: quod Libonis dicebatur: quia a Libone illud primum tribunal & ſubſellia collocata ſunt. Vnde Horatius in epiſtolis. Forum putealq Libonis Mandabo ſiccis. Idem alibi. Roſci9 orabat ſibi adeſſes ad puteal eras. Ouidius. Si puteal ianumq times: celereſq calēdas. Flagellas: grauis es & moleſtus debitoribus: dum uſuras exigis. Ita enim flagellari dicūtur obærati: unde Martia. Et libertinas acra flagellat opes Puteal: ideſt debitores: nam locum pro perſona poſuit. Multa uibice: multa & graui uſura: in metaphora permanſit: ut uibice dixerit: quia flagellis præmiſerit. Vipex ſignum eſt quod relinquit ſcutica: dicta qd ui fiat. Ne quicq̄ populo bibulas donaueris aures: Senſus eſt: fruſtra cum turpiter uiuas aliorum laudibus delectaberis. Ne quid: fruſtra. Donaueris: acomodaueris. Bibulas: quæ aſſentationibus ualde delectātur. Reſpice quod non es: reprehenſio eſt cum indignatione & acri uultu pronuncianda. Monet unicuiq fugiendam eſſe oſtentationem: nec aſſentationibus credendū. Tollat ſua munera cerdo: auferat inquit adulator & uulnus: laudes & adulationes ſuas: cerdo dicitur quicūq quærit lucrum ex aliqua uili arte: cerdos enim græce lucrum latine: cerdonem poſuit pro turba plæbeia quæ nulla ratione ad aliquem laudandum ducitur. Tecum habita: noli cōmittere ut alienæ laudes te auferant: ſed tu te ipſum cognoſce: & conſcientiam tuam interroga bonuſne ſis an malus. Vt noris q̄ ſit tibi curta ſuppellex: ideſt multa tibi deeſſe: ut ſis uir egregius: ſumptum ē a rei familiaris tenuitate. — IOAN. BRI. — Vilix

¶ Si puteal multa cautus uibice flagellas: ſenſus eſt ſi grauibus uſuris debitores affligis. Dicit enim ſi ī exigendis pecuniis cautus tam iugiter ad tribunal prætoris accedis debitores accuſans eoſq ad ſolutionem cogens: ut puteal ipſum frequentia & acerbitate tua cædere uidearis: fruſtra credes populo te egregium prædicanti: nam puteal ꝓtoris tribunal ſubſelliūq ē: Hora. Forū putealq libonis mādabo ſiccis. Reſpice qd nō es. Omiſſa ābitione atq aura populari: uirtutē ſequere: teq ipſū cognoſce. Tollat ſua munera cerdo: ſuas uulgus auferat laudes: nam cerdones uiles homines ſunt lucrū ſectātes. Cerdos. n. lucrū ſignificat. — BAR. FON.

Satyra quinta.

u Atib9 hic mos ē cētū ſibi poſcere uoces
Cētū ora & līguas optarē ī carmīe cētū

u Atibus hic mos eſt centum ſibi poſcere uoces: Centum ora & linguas optare in carmine cētum: Hanc ſatyram ſcribit ad Cornutum in qua eos culpat poetas qui ſolent ad ornanda carmina ſua tanq̄ ſint grauia & difficilia cētum linguas & centū uoces expoſcere: quādocūq ueiint opus ſcribere ſiue bella ſiue tragœdias: dicit autem ſibi his uocibus opus non eē: utiq qui mediam & uilem ſatyrici carminis materiam ſcribit ſuper ciliōſa poemata ſcribentis: mos eſt forſitan intra ſe optare: alioquin mihi nullo carminū notorum tale uotum eſt: ſed tantum hyperbole. — CORN.

u Atibus hic mos eſt: Ex ſtoicorum ſententia oſtenſurus poeta homines aliquo uitio laborantes inſanos eſſe: nec ſui poteſtatem habere: ita ſatyram orditur: ut Cornutum quo ad philoſophiam diſcendam uſus eſt magiſtro: alloquatur: optatq ſibi dari eas uires in carmine: quibus amorem ſuum in Cornutum: quem ſibi reſpondentem introducit: enarrare ualeat. Centum uoces: Vergilius. Non mihi ſi linguæ centum ſint oraq centum. — IOAN. BRI.

u Atibus hic mos eſt. Diuerſa hominum ſtudia eſſe demonſtrans Cornutū ꝓceptorem ſuū philoſophia delectari ſcri. cui non niſi qui liber ſit poſſit incūbere. Libertatē uero in animo eſſe probat. — BAR. FON.

Fabula ſeu mœſto ponatur hiáda tragœdo:
Vulnera ſeu parthí ducétis ab ínguíne ferrũ
Q uorſũ hæc? aut q̃tas robuſtí carmís offas
Ingerís. ut par ſít centeno gutture nítí?
Grande locuturí nebulas helícone legunto
Síqb⁹ aut prognes: aut ſíquíbus olla thyeſtæ
Feruebít ſæpe ínſulſo cœnanda glyconí

CORN. ℂ Fabula ſeu mœſto ponatur hianda tragœdo: ſenſus eſt ſiue tragœdias ſiue bella deſcribunt. Mœſto:
Tragicus dixit rem mœſtá ſcripturo: quoniá fere oẽs tragœdiæ ſceleribus conſtant & eaꝝ argumenta ex reb⁹ luctuo
ſis ſumũtur. Ponatur: ſcribatur ut idẽ Perſi⁹: nec ponere lucũ. Hiáda: a uocis magnitudine uel oris di
ductione: uel etiá ab habitu perſonarũ quas acturi recipiunt. Vulnera ſeu parthi ducẽtis ab imagĩe fer
rum: ſiue heroico carmine uirorum fortium facta narráda ſũt ſpãliter partho noĩe uſus eſt cũ generaliter
parthos ſignificat: hoc & Hor. ait. Labentis ſed quid deſcripſit uulnera parthi. Quorſum hæc? aut quan
tas robuſti carminis offas. i. ut par ſit. c. g. n. hoc
dicit quo proficit hoc aut carminibus tuis centũ
ora poſcas: nũqd hẽs in robore a craſſitudine ſcri
ptorũ tum ĩ mẽſas delicias ut poſſint cẽtũ ora im
plere patiẽtia. Ita dictũ ẽtĩ uis principii talis fue
rit ob tumorẽ uatis cẽtũ uoces: & ideo progreſſus
rep̃hendit ſe: & hoc dicit poeta ſatyric⁹ ſimpliciter
Lingua ad ſingulorũ uicia cẽtũ linguas nõ poſſe ſufficere
uel quæ tãta materia eſt ut cẽtum linguis opus ſit.
Grande locuturi nebulas helicone legunto: grá
dia inquit locuturi huiuſcemodi poetæ: cõcedẽdũ
Helycon ẽ uarios ſpũs ſibi. Per nebulas. i. p muſas ĩtelligit
Prognes . i. ſpẽm didcẽi. Ex fonte helicone captant: ut ĩſolita & timida carmina ſcribant: iõ helicona petũt ꝗ mu
Tragœ ſis ſacer ẽ. Siqbus aut prognes: aut ſiquibus olla thieſtæ feruebit: Illi. ſ. helicona petũt quib⁹ ꝓpoſitum
dia & libitũ ẽ carmina: uel tragœdias de rebus luctuoſis facere: ná ꝓgnæ ſtuprũ ſororis ꝗ a marito ẽ cõp̃ſſa
Athreus dolẽs filios ſuos quos de marito terreo habuit occidit & ei epuládos appoſuit. Similiter & athre⁹ thieſtis
Thieſtis fratris ſui filios ĩterfecit propter ꝗ uxoris ei⁹ adulterio utebat̃. Olla dicit̃ ĩ qua occiſoꝝ filiorũ corpora
Olla decocta ſunt: & de filiis ſuis epulas p̃parauit q athre⁹ dicebat̃ habere agnũ purpureis uellerib⁹: de quo ora
Mœcho culo reſpõſum fuerat tam diu ĩperaturum donec eſſet q eũ ĩmolaret: & cũ cũ adultera mœcho tradidiſſet
Glyco ĩmoládũ. Ille re cognita filios adulteros comedendos appoſuit ex quo maximo crimine tragœdia ſcripta
Tragicus eſt. Sæpe ĩſulſo cœnanda glyconi: hic glycõ tragœdus fuit Neronis principis tẽporib⁹. Inſulſo: ꝗ ſi
ne iocis uel morib⁹ fuit ĩſulſus: alii gliconẽ pantonominum ſignificat cœnáda bene dixit tãq̃ interſit feria
libus cibis qui de talib⁹ reb⁹ aſſidue tragœdiá cõponit. Glycon tragœdus populo mire placuit: & ideo
a Nerone manumiſſus eſt datis Vergilio tragœdo dño ei⁹ pro parte dimidia quam poſſidebat ſextertiis ſex
Sextertii centis milibus: nam adhuc uiueret minax ſtaturæ longe corporis fuſci labro ĩferiori demiſſo anteq̃ ſubor
naretur deformis iocari neſciens propter quod inſulſum Perſius dixit.

IOAN. BRI. ℂ Fabula ſeu mœſto. Sẽſus ẽ poetæ ſiue carmẽ tragicũ ſiue heroicũ ſcripturi: cẽtũ ora & centũ uoces ſibi
dari poſtulát. Ponat̃: ſcribat̃ ut alibi. Nec ponere lucos artificem. Hiáda: magno ſpũ ꝓnũtiáda. Illd̃
reſpexit: qa tragœdia altiloquo cõſtat ſtilo. Mœſto. Tragœdiarũ materiá exp̃ſſit: iis enĩ res mœſtæ ſcri
Tragicus bunt̃. Tragœdo: tragœdi actores dicũtur tragœdiarum. tragici uero ſcriptores. Vulnera ſeu parthi:
ideſt carmẽ heroicũ: quo bella maxime decãtari ſolẽt. Vulnera parthi: aut quæ ipſe accepit: ut ſit æmula
tio Horatiana. Aut labẽtis equo deſcribit uulnera parthi: aut q̃ aliis ĩtulit. Ducẽtis. i. extrahẽtis ab ĩguine
pcuſſo: aut exp̃ſſio ẽ pcutiẽtis. Quorſũ hæc ſubaudi dicis: uerba cornuti ĩtroducti admirátis cur poe
ta cũ ſatyrã poema qdẽ humile ſcribat: optet ſibi dari tot lĩguas. Quátas offas? quátũ globũ: & carminũ
coaceruationẽ: ná offa appellat̃ oĩs res: quæ ĩ tumorẽ creſcit a potu ophelin. i. a tumeſcendo. Vñ & fruſtra
carnis offas dicim⁹. Feſt⁹ Põpei⁹ offá porciná cũ cauda: offá penitá dicebát: Iuue. Et patrui ſimiles effunde
ret offas. Plini⁹ itẽ res ĩ unũ cõuolutas: & ĩ modũ pílæ collectas offas appellat. ut ẽ illud. Amigdalinũ oleũ
qd̃ aliq uocát neptũ arefactis: & ĩ offá cõtuſis exprimit̃. Ingeris paras: aggregas. Vt par ſit: cõueniẽs
& æquũ ſit. Niti: adiuuari. Grãde locuturi nebulas helicone le. ab iis iqt ſinito muſas ĩuocari: q tra
gœdias & res magnas ſcripturi ſũt. Grãde: ut tragœdias: q̃ res grãdes cõtinẽt. Ouidi⁹ ĩ triſtibus. Et dedi
mus tragicis ſcriptũ regale cothurnis. Quæq; grauis debet uerba cothurnus hẽt. Nebulas: hoc uerbo la
tẽter eos poetas irridet: q muſarũ ĩuocatõe putát ĩ carmĩe ſcribẽdo adiuuari: oñdẽs ut dixim⁹ illic. Nec
fõte labra: uirtutẽ hoĩ parari labore & ĩduſtria: nõ át hauſtu fortiũ & muſaꝝ ĩuocatiõe. i. cũ huiuſmõi oĩa
Helicon ſint ꝓrſus uana. Per nebulas: igit̃ muſas ĩtelligit: q̃ſi rem inanẽ: & q̃ paꝝ ꝓſit. Helicone: mõs ẽ boe
tiæ muſis: Vt dixim⁹ cõſecrat⁹ a Thracib⁹. Legũto: colligát: q̃rát. Olla ꝓgnes: tragœdia ꝓgnes q̃ in
ultionẽ Philomenæ ſororis ſuæ a Tereo marito ſtuprare Itym filiũ comedẽdũ appoſuit eundẽ Itylũ appel
lat Catull⁹. Qualia ſub deſis ramoꝝ cecínit umbris Daulias aſſũpti fata gẽmẽs Ityli: nota ẽ fabula. Olla
Tragœdia thyeſtæ thyeſtæ: tragœdia: cui nomẽ ẽ Thyeſtæ: eá autore fabio Vari⁹ magna laude ſcripſit: cui Corneli⁹ aſtipulan
do ita ſcribit. Nec ullus Aſſinii: Aut Meſſalæ Liber tá illuſtris ẽ: q̃ Medea Ouidii aut Varii Thyeſtes eádẽ
tragœdiá ſcripſerũt Seneca & Caſſius ætruſc⁹ parmẽſis: cui⁹ meminit Hora. Aetruſci q̃le fuit Caſſi⁹ rapido
Vari⁹ poeta feruẽtior animi ĩgeniũ: cui⁹ argumẽtũ tale ẽ. Athreus: & Thyeſtes Pelopis & Hippodamiæ filii: eo ĩter ſe ĩ
pietatis Venere: ut thyeſtes cũ Europa fratris uxore cõcũberet: in cui⁹ ſceleris ultionẽ athre⁹. Tátalũ ei⁹ filiũ
Caſſius poeta appoſuit epuládũ qd̃ dolẽs Thyeſtes conſulto oraculo de uindicta accepit poſſe alio ſcelere ei⁹ facinoris
ultorẽ naſci: ſi cũ Pelopeia filia cõcũberet: qd̃ cũ feciſſet nat⁹ ẽ Aegiſt⁹: a quo & Athreus: & Agamemnon

e bello troiano reuerſus iterempti fuerũt. Olla thyeſtæ:q̃ ei appoſita fuit ab athreo. Feruebit:ſcribet: reſpexit hoc uerbo feruebit ad fabulã. Nã appoſiti ſũt filii parẽtib⁹ ĩ cœnis. Cœnãda:agẽda: recitãda ĩ ſcœnis. Glyconi:nomẽ ẽ tragœdi: ut gladiatoris apđ Horatiũ. Et qa deſperes iuicti mẽbra glycõis. Glyco

¶ Hiãda mœſto tragœdo cũ hiatu ꝓnũtiãda. Mœſto ãt dicẽs ad naturã alluſit tragœdiæ: cui⁹ cũ luctuo- ſus exitus ſit:tragœdus quoq; mœſtus ac triſtis ꝓ cõditiõe pſonæ iducit. Ab iguie parthi ſagittis ĩ prælio maxime ualẽt:quas fugiẽtes iterdũ ĩ hoſtes iaciũt:qm̃ uero pharetra ab humeris pẽdẽs:coxis lateriq; illu- dit. Ob id ait ab iguine ſagittas educere. Quorſũ hæc:iterrogat cur centũ ſibi tota poetæ iuocent: cũ ut ait Hora. niſi locus exigat fieri nõ doceat. Quãtas offas:hoc ĩ uitupatiõem ſcribentis dr̃: q nimiũ & iſle- tur & turgeat. Grãde locuturi nebulas helicone legũto:res grãdes ſcripturi:nebulas hoc eſt iſlata & ina- nia uerba & helicone ſumentes muſas iuocent. Si qbus aut ꝓgnes:aut ſi qb⁹ olla thyeſtæ feruebit: ſi q tragœdias de ꝓgne atreoq; deſcribent q parentibus filios ĩ olla decoctos ĩ cibũ appoſuerũt. Progne .n. pãdionis Athenarũ regis filia. Therei Thracũ regis uxor Philomenæ ſoror fuit:quã cũ a Tereo marito ſuo p uim ſtupratã cõperiſſet Itym filiũ ei comedendũ appoſuit. Athre⁹ uero Pelopis filius grauiter ferens Thyeſtem fratrem cum europa uxore ſua cõcubuiſſe:eius liberos interfecit:decoctoſq; epulandos parenti dedit. Inſulſo cœnãda glyconi:qm̃ ollam feruere dixerat in tranſlatione uerborum perſtans cœnanda ꝓ recitanda ſubiunxit. Glyco uero tragœdis tempeſtate Neronis fuit. BAR. TON.

Tu neq; anhelanti coquit̃ dũ maſſa camino
Folle p̃mis uẽtos:nec clauſo murmure rauc⁹
Neſcio quid tecũ graue cornicaris inepte
Nec ſclopo tumidas intẽdis rumpere buccas
Verba togæ ſequeris iunctura callidus acri
Ore teris modico:pallentes radere mores
Doctus & ingenuo culpam defigere ludo:
Hic trahe quæ dicas:mẽſaq; relique mycenis
Cum capite & pedib⁹ plæbeiaq; prãdia noris

¶ Tu neq; anhelãti coquit̃ dũ maſſa camĩo Fol- le p̃mis uẽtos:Hoc dicit tu nõ deſcribis more poe tico uulcani officinã ĩ q̃ dicũt̃ follibus uẽti clauſi ignes tãdiu adiuuare q̃diu rigor ferri moleſcit: un̄ Hora. ait:& tu cõclauſas hircinis follib⁹ auras uſq; laborãtis dũ ferrũ molliat ignis:ut mauis mutare tecũ ſcribis ſi iſlate:& fabrilẽ follẽ uẽtos exprimẽ- tẽ. Folle p̃mis:nõ ꝓferẽs res tumẽtes. Nec clau ſo murmure rauc⁹ Neſcio q tecũ graue cornicaris iepte:mos ẽ alta cogitãtiũ carmĩa freq̃nti deãbula tiõe donec apta repiãt tacite ſecum murmurare: & hoc dicit tu Cornute. Neq; te. cornicaris. i. mõ cornicis lẽtis cũ murmure nõ icedit q̃ raucũ qddã ſecũ murmurãt:nã de iceſſu ei⁹ Verg. ait:Et ſola ĩ ſacra ſecũ. ſ. h. Cornicaris:nouũ a poeta uerbũ cõpoſitũ cornicaris ſubmurmuras:& q̃ſi cornicis uoces ꝓfers. i. & ſũme ſcribis & ſũme ꝓnũcias ꝙ tecũ cũ murmure loq̃ntis ĩ modũ cornicis murmuras:uel cer te irat⁹ ut cornicines clamas ſupfluo tumido gutture:uel ſuccinis homerice. Nec ſclopo:dixit metapho- ricos a ludẽtib⁹ pueris q buccas iſl tas ſubito aperiũt:& totũ ſimul flatũ cum ſonitu fũdunt. Nec ſclopo tumidas itẽdis rumpe buccas:nec talia ſcribis q̃ uẽtoſis & inanib⁹ uerbis iſlata ſint:ſed q̃ ex q̃litate ſua ſint & pinguia. Verba togæ ſeq̃ris:apta paci uel ferẽtia qb⁹ cauſidici ĩ quotidiano ſermõe utunt̃ ſic ſcribis ut ſermo tu⁹ urbare iungat̃. Iunctura callid⁹ acri:hoc dicit p̄cepta phyſica plane & bñ captatis uerbis exe- q̃ris doctus morbos eradere & ſale ſatyrico uicioꝝ culpas ſignare uel bona cõpoſitiõe tñ. i. uerſifice actiõe decẽti culpas uulgi corrigere. Ore teris:ita formato ope ut cõpte loq̃ntib⁹ figuret̃. Teris. i. expolis ſi- ue ornas modico. i. breui ſermone. Pallẽtes radere mores:& pit⁹ mores obtrectare uicioſos:ſcribẽdo ſa tyrã:& obiurgatiõis aĩaduerſiõe corrigere ut medici dicunt̃ radere carnẽ de uulnerib⁹ putridã:& ad uiuũ ꝑueniunt:ut facili⁹ curent. Pallentes:aut cõſcia aut uicioſos gñaliter:aut ægros. Et igenuo culpã defi gere ludo:ferire culpã. i. igenuis iocis ñ re. ſ. cautis: defigere ãt dixit nõ re igenuũ ludũ dixit ſatyrã quã ni ſi igenu⁹ ac liber de crimib⁹ nõ iocat̃. Hic trahe q̃ dicas. i. aut ex ſimplicib⁹ uerbis aut ex hoc ludo. i. mo ribus corrigendis:ſcribe & tragœdias prætermitte cum capite & pedibus dixit ad ſuperiorem ſenſum refe- rens:ut athreum thieſtis filios proprios comediſſe. Plæbeiaq; prãdia noris:ſecuros & ſine ſceleribus. Plæbeios cibos. i. ſatyrarum aut allegorice mediocritatem inſectire.

CORN.

Medici

Athreus Thieſtis qui filios comedit

¶ Tu neq; anhelãti coq̃t̃ dũ maſſa camino Folle præmis uentos. Cornuti uerba ſunt. Tu pſi multa cogi tãdo iſlatum & turgidum carmen nõ meditaris:imitatio eſt Horatii. At tu cõcluſas hircinis follib⁹ auras. Vſq; laborãtes dum ferꝝ molliat ignis. Vt mauis imitare. Præmis:cõcipis cogitas. Ventos:carmen ĩ flatum & ſupbum. Folle. i. aĩo. Coq̃t̃ dum maſſa:dum ferꝝ igni mollit̃. i. dum tecum multa reuol uis & cõſideras. Camino:fornace. i. pectore tuo. Nec clauſo murmure rauc⁹:morem altiora meditã tium exp̄ſſit:ut alibi Murmura cum ſecum & rabioſa ſilentia rodunt:Atq; exporrecto trutinãt̃ uerba la- bello. Cornicaris:tractum a cornicib⁹:q̃ ueluti ſtrãgulatã uocem emittunt:ut ſecum garrire uideantur. Inepte: aduerbium eſt:nã ſi uocatiu⁹ eſſe:cõtumelia afficeret. quem ſequentib⁹ uerſib⁹ laudat. Inten- dis:ꝓponis tractum a ſagittariis:q arcum itendere dicunt̃. Sclopo fictum uerbum a ſono & ſtridore uo- cis. Buccas:bucca pars eſt ea oris:q̃ iſlari ſolet. Hor. Quin Iupiter ãbas irat⁹ buccas iſlet:ab eo fit buccu- la: q̃ p s eſt galeæ q̃ tegit̃ ps anterior oris. Iuue. Et buccula pendens:& curtum temone iugum. Verba to- gæ ſeq̃ris. i. nõ bella ſcribis:ut tibi op⁹ ſit centum liguas expoſcere:ſed materiam quidẽ humilem:q̃lis eſt ſatyra. Verba togæ. i. paci cõuenientia. Nã toga armis opponit̃. Mar. Claꝝ militiæ frõto togæq; dec⁹:

IOAN. BRI.

Cornicari

Bucca Buccula

callos calles callui i. intelligo scio cogno

Cice.Cedãt arma togæ.Aſconi⁹eã cõmunem hĩtum marium & fœminaꝝ fuiſſe ſcribit. Callid⁹:acut⁹. Iunctura acri:cõpoſitõe uerſuum apta & uenuſta. Teris:ſcribis:ſumptum eſt a fabris:q lima terunt metalla. Ore modico:nõ ſupbo & turgido.Illuc deniq; ſpectat.Perſium nõ materiã tã ſupbã tractare ut.cõueniat tot uoces ſibi optare. Pallentes radere mores Doct⁹ & ĩgenuo culpã defi.lu.Hic argumentum ſatyræ oñdit:q̃ ad hoĩum uitia carpenda emerſit.Hic ergo ſenſus eſt.Didiciſti qdẽ Perſi uitia hoĩuꝫ ĩſectari. Radere:tãgere:& mordere:tractum a medicis:q cultro radere & reſecare uulnera ſolent.Perſius alibi.Si quid op⁹teneras mordaci radere uero Auriculas. Mores:uitia. Pallentes:quod hoĩes cõſcien-

Ingenuus

tia uitiorum expalleant. Defigere:notare. Ingenuo ludo.i.liberali carmine & ſatyra q̃dã digna libero hoĩe:nõ petulãti ĩgenu⁹dr̃ qui ſtatim ut nat⁹eſt liber eſt:ſiue ex duob⁹ĩgenuis mr̃imonio cõſtãte edit⁹ eſt:ſiue ex libertinis duob⁹:ſiue ex altero libertino:& altero ĩgenuo.De hoc lege Iuſtinianũ. Culpã:crimen uitiũ. Hinc trahe q̃ dicis:ex ludo.ſ.i.liberali ſatyra:ut ſit ſenſus.Si ſcriptur⁹aliquid es:ſatyrã rem quideꝫ hũilem:& nõ tragœdiã op⁹ſupbũ ſcribe. Menſã:tragœdiã ĩtellige:q̃ filios parentib⁹ appoſitos ſcribit. Mycenis:ciuitas eſt laconiæ:Agamemnõis p̃ria:ibi athre⁹ Thyeſtæ fratri filium appoſuit epulandum. Plæbeiaq; prã.no.i.materias humiles:& ñ ãtiloq̃s & regales:q̃les ĩ tragœdiis ſcribunt̃:ut Oui.docet.Et dedim⁹tragicis ſcriptuꝫ regale cothurnis. Prãdia:iõ q̃a ĩ tragœdiis appõi filios epulãdos ĩ prãdiis cõſtat.

BAR. FON.

¶Tu neq; anhelãti:cornutum laudat:qui ãpuloſitate uitata mediocritatem ſummo cum artificio ꝓſeq̃t̃ q̃d ex Hor.trãſtulit.At tu cõcluſas hircinis follib⁹auras:ut mauis imitare. Sclopo:ĩflatis ſpiritu buccis ſon⁹q ĩde emittit̃ ſclop⁹dr̃.Bucca uero ea ps ĩ facie ſupra mentum ad oculos eſt q̃ ſpiritu ĩflat̃.Hora.p̃io ſermonũ.q̃ cãæ eſt merito q illis Iupiter ãbas irat⁹buccas ĩflet. Ore teris mo.ore modeſto limas & corrigis.Modicum.n.modeſtum a modo ſignificat. Pallentes mores.Malos uitia.n.pallorem generant.Hora.ĩ epiſtolis.Nil cõſcire ibi nulla palleſcere culpa. Radere:Signatis uerbis facilitatem Cornuti exprimit qui non grauius cederet ſed leniter corriperet delinquentes. Ingenio culpã defigere ludo.Lenitatẽ perfacili & liberali ac ſuaui orõne rep̄hendere. Hic trahe quæ dicas:hæc ad ſeipſum poeta loquitur:ut qui tragœdiis:turgiditatibuſq; neglectis hanc Cornuti modeſtiam in ſatyra deſcribenda ſectari uelit.

CORN.

Nõ eqdẽ hoc ſtudeo:bullatis ut mihi nugis.
Pagina turgeſcat dare pondus idonea fumo.
Secreti loquimur:tibi nunc hortãte camœna
Excutiẽda damus p̃cordia:quãtaq; noſtræ
Pars tibi ſit cornute animæ tibi dulcis amicæ

Pulla uel Bulla

¶Nõ eqdẽ hic ſtudeo:nec ſtudiũ meum ẽ tale ut more græcoꝝ culpat⁹tragœdias ſcribã:q̃a cõtent⁹ ſũ ſatyrã ſcribere. Pullas:aut nugas tragœdiaꝝ ait pp triſtes fabulas & q̃ maxĩe pulla ueſte.i.lugubri tragœdi utebãt̃:legit̃ & bullatis.i.ornatis & hoc dicit:hoc ñ eſt mihi ꝓpoſiti:ut pullatis uel bullatis nugis qc̃q̃ ſcribere.i.puerilib⁹ iocis ac uerbis o Cornute. Vel pullatis.i.palliatis hoc ẽ græcis. Dare pod⁹idonea fumo.i.q̃ digna ſint ĩcẽ-

Fumus

dio:allegorice q̃dẽ fum⁹res uanas & læues extollere & uiliſſimas res põderoſiſſimis comẽdare. Dare põdus idonea fumo:hoc dicit:ſic ẽ is q uelit uanã rẽ aut uilem materiã nobilib⁹uerbis deſcribere & ad res nugoſas cẽtũ uoces uel multa pectora exoptare quẽ ſi uelit fumo põdera ferẽda ĩponere. Secreti loqmur:hoc ẽ & ea q̃ ſcribim⁹ digna nõ ſunt theatro:nec magnis autorib⁹recitãda:ſed tibi o Cornute placitura. Tibi nũc hortãte camœna Excutiẽda dam⁹p̃cordia quãtaq; nr̃æ:ſimiliter ab Horatio de Verg.& ſerues aĩæ di-

pithagora
Cornutus
Amicus

midiũ meæ ad amicũ Cornutũ philoſophũ egregiũ uiꝝ q̃a ei⁹auditor fuit loq̃t̃ ſñia a Pithagora tracta.Ille ĩterrogat⁹q̃d ẽ:amic⁹rñdet:q̃ Hor.ſic poſuit & ſerues aĩæ dimidiũ meæ:Perſi.ãt ut aliq̃d nouaret ꝓmiſit Cornuto exiſtiare q ñ uellet ꝓpe ptẽ ſuã dici. Tibi o dulcis ami.oñdiſſe iuuat aut carmĩa aut p̃cordia.

IOAN. BRI.
Bulla

¶Nõ equidem hoc ſtu.bul.ut mi.nu.Pagĩa tur.Cornuto ĩtroducto rñdet Perſi⁹:docens tot uoces totq; linguas optare:nõ ut materiã altiloquã ſcribat:ſed ut amorem:quo ip̃m ꝓſequit̃ oñdat. Bullatis:ĩflatis & turgidis:ductum a bulla q̃ ĩ modum pilæ ĩ aq̃s tumeſcit.Oui.Intumuit:ſicut fuluo plucida cœlo. Surgere bulla ſolet.Var.ĩ re ru.Hõ bulla eſt.Mar.Craſſior offenſæ bulla tumeſcit aquæ.Bulla item ut dicetur ĩfra:ornamentum eſt pueri ingenui. Nugis:extenuat poeta uires ſuas ut Mar.Mercari nr̃as ſi te piget ui-

Paginæ

bice nugas.Et alibi.Tu ne potes ĩgrate relinq̃re nugas. Pagina:paginæ dictæ q̃d ĩ libris ſuã q̃q; obtineãt regionẽ:ut pagi:uel pagendo:q̃d ĩ illis uerſus pagũtur,i.fingũt̃. Dare põdus ido.fu.hoc dicit.Ego res q̃dem tumidas nõ ſcribo:ut alii quoꝝ ſcripta ĩcendio digna adiudicant̃:cuꝫ ſupba & loquacitatis plena ſint.Vñ Mar.Materia ẽ mihi crede tuis aptiſſima chartis Deucalion:uel ſi non placet:hic Phaeton. Idonea:cõiuge cũ pagina. Põd⁹:fomẽtũ & materiã:ſic.n.fum⁹amplior fit & põderoſior uel iõ pondus fumo:q̃a charta cõbuſta a fumo extolli ſolet:ex quo addit̃ põd⁹fumo. Secreti loq̃mur:ſepati loq̃mur.q.d.res noſtræ dignæ nõ ſũt q̃ ĩ theatrũ pferãt̃ recitãdæ:nec ĩ ꝓpatulo ſed ſeorſũ poti⁹hñdæ ſũt:ſicq; a modeſtia ſua beniuolẽtiã ſibi cõciliat:cũ ſcripta domi cõtineat:nec laudis cupiditate oñtet. Camœna

camœnæ

muſa:nã camœnæ a carminibus ſũt dictæ:uel q̃d canãt ãtiquoꝝ laudes:uel q̃d ſint caſtæ mẽtis p̃ſidis:autor ẽ Feſtus. Excutiẽda:explicãda:examinãda.Sũpta eſt metaphora a ueſtibus ex quibus puluis excuti ſolet. Præcordia:uocam⁹autore Pli.uno noĩe exta ĩ hoĩe cui Cato ĩ re ru.aſtipulat̃ loq̃ns de braſica. Et

præcordia

ſi lienes turgẽt:& cor dolet:& iecora ut pulmões:aut p̃cordia uno uerbo:oĩa ſana facit.Ex quo apparet: p̃cordia hæc dici proprie. Cornute:Philoſophus fuit:ut diximus ſectæ ſtoicæ magiſter Perſii:quẽ Ne-

Cornutus

ro autore Euſebio in exilium miſit anno quarto poſt mortem Perſii. Pars animæ noſtræ:amicus dimi

dium eſt animæ noſtræ. Hora. Et ſerues ánimæ dimidium meæ.
¶Nō eqdē hoc ſtudeo: tragœdis ludicriſq; omiſſis: ſe ſatyrā ſcriptuꝝ oñdit: quā ei diligēti⁹ emēdandam cōmittit. Pullatis nugis. Qm̄ ĩ tragœdis flebiles illuſtriū pſonaꝝ exit⁹ cōtinebanť hiſtriões quoq; aliq cū pulla ueſte īducebāť. Pullū āt nigꝝ ſignificat. Verg. uel maculis īfuſcet uellera pullis. Dare pōd⁹ ido nea fumo: uel res læues apta ſtili magnitudine illuſtrare: uel digne q̄ ĩcēdio cōſumať. Hortāte camœna: ut hanc meam ſatyram tibi excutiendam atq; emendandam præberem antiquam ederē. Camœnæ uero muſæ ſunt: quaſi canenæ a canendo cognominatæ. Quātaq; noſtræ Pars tua ſit Cornute: hoc non ſolū ad amorem ſed ad doctrinam etiam refert cum omnem ſcientiam ſuam ab eo emanaſſe profiteatur. BAR. FON.

Oſtēdiſſe iuuat pulſa dignoſcere cautus.
Quid ſolidū crepet: & pictæ tectoria linguæ
Hinc ego centenas auſim depoſcere uoces:
Vt quātum mihi te ſinuoſo in pectore fixi.
Voce traham pura: totūq; hoc uerba reſignēt
Quod latet arcana nō enarrabile fibra:
Quū pmū pauido cuſtos mihi purpura ceſſit

¶Pulſa dignoſcere cautus: allegoria ab his q pulſando explorāt an ītegra uaſa ſint: & hoc dicit: ſcis enim intelligere quid ſit integrum aut uitioſum ut idem ſupra reſpondet. n. r. c. fl. & pictæ tectoria linguæ: ideſt qui noſti hominum uicia: quæ uerbis celantur inuenire. Hinc ego centenas auſim: hoc dicit: ad hoc mihi cētū uoces opto: ut talem te dicam qualem in pectore habeo. Sinuoſo mihi pectore: ideſt mihi capaci & in imis præcordiis fixi. Voce pura. i. fideli. Hinc ego cētenas: nō inconſtanter ſed hipbolice poſſim ĩ hūc uſum uel illud q̄d ſpreui repetere q̄tum mihi de te ptinet. hoc ad expſſionē amoris: qa quos pbat aut mirať maxīe aut amāt: ad hoc ergo cētū ora hēre cupiā ut digna dicā q̄tū mihi tui ſit cura. Totūq; hoc uerba reſignēt. Quod latet arcana nō enarrabile fibra: & hoc totū q̄d te ĩſimo pectore & ĩ imis pcordiis fixe diligo uerboꝝ referet īditiis. Quū primū cuſtos: dicit poeta mox. Prætexta uiridis ē ueſtis q̄ uſq; ad. xvi. ānū pueri utebāť in quo cultu dicit ſub diſciplina eſſe pauido. n. ait timēti quia ſub mœtu pedagogoꝝ pſtati ſūt: uel pueriliter magiſtros timent. CORN. Tectoriū Ipbolice Prætexta Pedagogi

¶Pulſa. i. explora: & q̄re. Methaphora ē ab iis ſūpta q pulſādo fictilia explorāt: quoꝝ ſon⁹ ſurdus ē ſi rimoſa ſūt. ſi uero ſolida acut⁹. Solidū: res ſolida. i. ītegra. Quid crepet: quē ſonū faciat. Tectoria & ſi plectoria legēdū ē trāſlatio ſūpta a parietib⁹: qui & ſi ueteres ſūt tectorio īducto noui tū uideť. Tectoriuꝫ enī ē ĩcruſtatio: q̄ calce parietib⁹ fieri ſolet Pli. Nulla ĩ appellis tectoriis pictura erat: nōdū libebat parietes totos pīgere. Nomē accepit a tegēdo. Vñ ita ſcri. Var. Parietes & ſolū ope tectorio marmorato loricandi ſūt. i. armādi & tegēdi. Ergo tectoria. i. tegumēta cū hoīes aliđ corde tegāt: aliđ līgua oñdāt. Linguæ pictæ: adulatricis. Hīc ergo cētenas. Sēſus ē: ad hoc mihi cētū uoces optaui: ut quāta te beniuolētia complectar oñdere tibi poſſim. Trahā: ſūptū a nētib⁹. Voce pura ſincera & fideli: nō mēdaci non adulatoria. JOAN. BRI. Tectoriū

Verba reſignēt: apiāt. Iñ dicim⁹ lr̄as reſignatas. i. aptas: q̄ ſignificatiōe Pli. uſus ē cū ait. Fabi⁹ pictor ĩ āna lib⁹ ſuis ſcripſit: matronā q̄d loculos ĩ quib⁹ erāt claues uinariæ cellæ: reſignauiſſet a ſuis inedia mori coactā. Totūq; hoc uerba. Ordo ē. Verba reſignēt hoc totū q̄d lateat arcana fibra nō ē narrabile. Arcana fibra: pectore ītimo. Arcanū ſcribit. Feſt⁹ trahi ſiue ab arce q̄ turpiſſima ps ē urbis: ſiue a genere ſacrificii q̄d ĩ arce fit ab augurib⁹: adeo remotū a noticia uulgari ut ne litteris qdē mādet: ſed p memoriā ſucceſſoꝝ celebreť: ſiue ab arcana ĩ q̄ q̄ clauſa ſūt tuta manēt: cui⁹ ipſi⁹ origo ab arcēdo depēdet. Nō enarrabile magnitudinē amoris exprimit. Quū primū pauido cuſtos mihi purpura ceſſit: deſcribit tps quo ſe inſtituendum Cornuto tradidit. Sēſus ē: ubi ex pueritia: q̄ ætas bulla & ptexta utebať: exceſſi: a te erudiri uolui: ordo ē: Suppoſui me tibi: cū primū purpura cuſtos ceſſit mihi. Purpura: hoc eſt ptexta cui ptexebať (ut ſcri. Macrobi⁹) Purpura ueſtis erat q̄ pueri añ. xiiii. ānū utebāť. Mart. puerilem amicitiā ptextā dixit. Tu mihi ſimplicibus Māni dilect⁹ ab annis. Et ptextata cult⁹ amicitia. Eā etiā magiſtratuum fuiſſe oñdit. Trāquillus ſic ſcribens de Cæſare dimiſſis lictoribus: abiecta ptexta domum clam refugit. Cuſtos: ideo dixit: quia pueri ſub cuſtodia ſunt: aut præceptoris aut pedagogi. Mihi ceſſit: a me depoſita eſt. Reſignare Arcanum Prætexta

¶Pulſa dignoſcere cautus. Doct⁹ amicū fictū a uero & peritū ab īpito pbe diſcernere. Q̄d trāſlatum ab emptorib⁹ uaſoꝝ eſt an ſolida ſint pulſatiōe dinoſcētibus. Pictæ tectoria linguæ: fucatæ & doloſā orōnem p eādem trāſlationem ītelligit. Tectoria. n. ſūt cū calce aut gypſo parietes & eiuſmōi cætera oblinūtur & leuiganť ad maiorem ſpectātiū grām & decorem. Hic ego cen. Ad ſingularem amorem ſuū erga Cornutū ſignificādū centū ora ſibi andere depoſcere ſcribit. Quod ſupi⁹ ĩ poetis inania ſcribentibus increpauit. Sinuoſo ĩ pectore. Amoris grāq; capaci. Sinus. n. q̄dcūq; īflex⁹ curuitate: q̄ cōtinet appellať. Reſignēt: apiant & denudēt: nā ſignare ſignū appōere & occludere. Reſignare āt apire ſignificat. Quū priuꝫ cuſtos: poſtq̄ ex ephebis diſceſſi me tibi cōiūxi tuāq; inſtitutionē ſecutus ſū: pauido mihi pædagogum magiſtrūq; timenti. Cuſtos purpura: ptextā intelligit: q̄ ſimul cū bulla in uſū nobiliū pueroꝝ uſurpata eſt. Dependebat autem bulla hoc eſt monile antiquum ornamenti genus quod collo geſtabatur a pectore: ut puerilem ætatem alterius conſilio regendā eſſe oñderet. Eius forma ĩ bullarum morem rotūda erat. A cui⁹ rei ſpecie Plutar. autore ĩ problematibus dicta ē: Eſt uero bulla tumor qdā excreſcens. Vnde & diminutiuū bullula deriuať. Celſus ſecundo de urina ſcribens. Aut ſi quaſdā q̄ſi maculas repræſentat aut ſi bullulas excitat quin de bullio uerbo idem poſt paulo utitur. Aut ſi bullat: aut ſi male olet. BAR. FON.

Bullaq; ſuccinctis laribus donata pependit.
Cũ blandi comites: totaq; impune ſuburra
Permiſit ſparſiſſe oculos iam cãdidus umbo
Cũq; iter ambiguum eſt: & uitæ neſci9 error

CORN. **Bulla** **Toga** **Adulatores** **Suburra** **Vmbo** ℂ Bullaq; ſuccinctis: bulla.n.genus ueſtis quã ſolẽt pueri depoſita pueritia diis penatib9 donare uel certe ornamenti genus ẽ q̃d añ pubertatem hñt.unde Iuue.dic ſenior bulla digniſſime.i.qui dign9es dici puer. Succinctis laribus donata pependit: qa gabino hitu cinomia dii penates formabant diuoluti toga ſupra humeꝝ ſiniſtrum & ſub dextro. Cum ĩpune blandi cõites totaq; ſuburra: blandi adulatores dicit adoleſcentium ſeruos: qui blandiri adultero dño conſueuere quos ꝑtextatos coercebãt. Totaq; ſuburra: ſuburra ps urbis frequentiſſima: & illecebris plena & ẽ ſenſus: cũ mihi iuuentus ceſſit libere ambulare: &ſine correctione cuſtodis quæ uellẽ aſpicere: umbo: toga uirilis qua iuuenes utebant. Sparſiſſẽ oculos: huc illuc detuliſſe: quia hoc turpe ẽ prætextatis: iuuenibus minus notabile ẽ. Cãdid9um **Sinecdoche** bo: ſinecdoche ꝓ toga alioqn: & ĩ ꝑtexta eſt candidus umbo. Cũq; iter ambiguũ: adoleſcẽtiã uel pueritiam dicit pariter uitia & uirtutes imitãtem: iõ ꝙ ĩ ea poſiti neſciẽtes erramus dum ambigitur **Y** **Pythagoras** utrum ad uirtutes an ad uicia declinare uolumus: uel ergo ſecundum pythagoras: rationem dicit: q.Y.litteram ſimilem uitæ noſtræ eſſe dicebat ramoſa compita dicit plures uias aut in ſtemate rami ſparſi ſolent eſſe compita proprie dicuntur ubi multæ uiæ conueniunt: aut triuium uel quadriuium: aut error, qui eſt uitæ neſcius ꝙ imprudens & ſtultus deducit.

IOAN. BRI. **Bulla aurea** **Lorum** ℂ Bulla: aurea erat inſigne pueroꝝ ꝑtextatoꝝ: q̃ depẽdebat in pectore: ut ſignificaretur eã ætatem alterius regẽdã cõſilio. Dicta ẽ aũt bulla a bulli: q̃d ẽ cõſilium: aut quia eam partem corporis bulla cõtingat.i. pectus in quo naturale manet cõſiliũ: aut ut ſcribit Pedianus: quaſi bullientis ſinus cõmuniẽs pectuſq; puerile. Eius uſũ: ut ætas puerilis uſurparet: primus omniũ Priſcus Tarquinius ĩſtituiſſe traditur. Qui filiu3 cũ in ꝑtextæ annis occidiſſet: hoſtem bulla aurea donauit. Vnde mos bullæ durauit: ut eoꝝ qui equo meruiſſent filii id inſigne haberent: cæteri lorum. Cum ꝑtexta magiſtratuũ: bulla uero geſtamen eſſet triũphãtium in ſpeciem cordis: ut ſcribit Macrobius: remediis quibuſdam incluſis aduerſus inuidiam. Donata pepẽdit: generoſi enim pueri pueritiæ annos egreſſi apud lares familiares bullam ſuſpendebant: quẽadmodum puellæ uirginitati renuntiantes ueneri puppas donabant: ut Perſius. Nempe hoc quod ueneri donatæ a uirgine puppæ. Ad quod reſpexit Horatius. cum irridendo ait. Donaſſet iam ne cathenam ex uoto laribus. **Lares** Laribus: laribus quos proprie autore Plutarcho præſides uocant canis aſſiſtit: & ipſi caninis pellibus ueſtiuntur. Cuius rei duplex redditur ratio. Nam cum præſides ſint qui præſunt hos domus cuſtodes eſſe oportet & alienis formidoloſos: ſicut canes uidemus. Mites uero ac lenes manſuetoſq; domeſticis. Vel quod dæmonia quædam mala: ut ſenſit Chryſippus: & romani credidere: circũerrent: quibus dii quaſi carnificibus: & ſcelerum ultoribus aduerſus iniuſtos & impios utuntur. Sic lares furiales quidam exiſtimati ſunt: & pœnarum & exactores uitæ & operationum ſpeculatores. Quare fit ut caninis pellibus induantur: quibus & canis ideo aſſidet: quod ad inueſtiganda ſcelera & ulciſcẽdos improbos ſagaces ſint. Compitalibus igitur (nam is dies laribus attributus erat) ſuſpendebantur in compitis (ut ſcribit Feſtus) pilæ & effigies uiriles & muliebres ex lana quod eſſe deorum inferiorum quos uocant lares putarent: quibus tot pilæ quot capita ſeruorum: tot effigies quot eſſent libri ponebantur: ut uiuis parcerent: & eſſẽt his pilis & ſimulacris contenti. Succinctis laribus: quia pellibus caninis induti colerentur. Cum blandi comites: pedagogi & ſerui: qui cum antea dominum coercerent nunc blandirentur. **Suburra** Tota ſuburra: ablatiuus eſt caſus. Suburra regio urbis celebrãtiſſima uiæ ſacræ proxima: quam putauit Iunius autore Varrõe ab eo dictam: quod fuerit ſub antiqua urbe: cui teſtimonio poteſt eſſe quod ſubeſt & loco qui terreus murus uocatur. Vel a pago potius ſuccuſano dicta: ut mutatione litteræ ſuburra pro ſuccuſa dicta ſit: quod ſuccurrit carinis. In ea meretrices habitant. Martia. Ergo ſuburranæ tyronem trade magiſtræ. Illa uirum faciet: non bene uirgo docet. Vergilius in priapeia. Nota ſuburranas inter theletuſa puellas: Quæ puto de quæſtu libera facta ſuo. Impune: ſine ſupplicio: ideſt omni amoto metu. Nam antea ſub cuſtodia erat pedagogi & patris a quo prohibebatur libere uiuere. Candidus umbo: ideſt toga uirilis quæ poſt quartumdecimum annum: quo tempore pueritia deſinit ſumebatur. Eam metaphorice umbonem appellauit: quia ut ſcuto armati aduerſus hoſtem audacius inſurgimus: & omnia pericula ſubimus. Ita pueritiã egreſſi ſumptaq; toga uirili licentius liberiuſq; oĩa facim9: unde Teren. Poſtq̃ exceſſit ex ephebis uiuẽdi liberior fuit ptãs. **Scuta Picta** Cãdidus: antiquoꝝ cõſuetudinẽ reſpexit: apud quos uiroꝝ fortiũ picta erant ſcuta: ut Verg. Et picti ſcuta labici. Contra inertium & tyronum pura erãt: ut idẽ alibi. Parmaq; inglorius alba: per cãdidum igit umbonẽ ſe ueluti nouum militẽ & tyronem oſtẽdit. Quippe qui nuper ĩgreſſus adoleſcentiã. Cũq; iter ambiguũ ẽ: nã ĩeunti adoleſcentiæ nihil difficilius ẽ: qui quos & q̃les eẽ uelimus deliberare: quod ĩbecillitate cõſilii accidere Cicero docet. Vitæ neſcius error. Ordo ẽ. Error neſcius uitæ: ut ĩtelligamus adoleſcentiam errare. Quia ueræ uitæ cognitionem habeat.

BAR. FON. ℂ Larib9 donata: gñoſi adoleſcẽtes pueritiæ ãno egreſſi aureã bullã larib9 ſuſpẽdebãt. Hora.ĩ ſermo. Donaſſet iã ne cathenã ex uoto larib9 q̃rebat. Larib9: uero Serui9 Tul. prim9 oĩum cõpitalia & ludos ĩſtituit q̃d ĩ regia cubãti puero caput arſiſſe uiſũ: creditũq; laris familiaris filiũ: ab auguſto poſtea iidẽ ludi renouati lareſq; ĩ cõpitis poſiti: & libertĩ ſacerdotes dati ſũt: quos auguſtales appellauit. Lares ãt dii dõeſtici.

Maneæ deæ filii ſunt & caninis pellib⁹ Plutar. autore īduūt: q̃s iō̃ ſuccingūt ut expeditiores: promptioreſq; ſint: nam diligentes exactores uniuſcuiuſq; uitæ ſunt: & humanarꝫ actionū ſpeculatores: ſcelerūq; ultores: quapropter & canes iuxta eos aſſident: q̄m ad inueſtigandū ſagaces ſunt. Suburra tota. Suburra regio romæ eſt dicta (ut Varro ſcribit) uel quod ſubterreo carinarum muro eſſet: uel quod fuerit ſub antiqua urbe. Vel potius a pago ſucuſano: ſic dicta quia ſuccurrit carinis. Hac iuxta carinas celio monti coniuncta erat. Suburram autem pro uiris ſuburranis: continens pro contento ponit. Iam candidus umbo: Cum iam id ætatis eſſem ut in militiam ſcribi poſſem. Vmbo enim curuaturá ſcuti eſt: quam tamen pro ſcuto ponūt. Tyrones uero albis ſcutis utebanť ad eorum nouitatē tyrocinii demōſtrandá. Verg. Parmaq; inglorius alba. Cōtra ueterani & ſtrenui milites picta ſcuta geſtabant: ut apud eundē poetam. Et picti ſcuta labici.

Deducit trepidas ramoſa in compita mentes
Me tibi ſuppoſui: teneros tu ſuſcipis annos.
Socratico cornute ſinu: tunc fallere ſollers.
Appoſita in tortos oſtendit regula mores:
Et premitur ratione aius: uinciq; laborat
Artificēq; tuo ducit ſub pollice uultum.
Tecū etenim longos memini cōſumere ſoles.
Et tecum primas epulis decerpere noctes.
Vnū opus & requiem pariter diſponim⁹ ambo.
Atq; uerecunda laxamus ſeria menſa.

❡ Trepidas ramoſa in compita mentes: alternata propoſita facit: & modo hoc modo illud iter cogitatione appræhendere. Me tibi ſuppoſui: tanq̃ aliquod pignus: & eſt ordo: cum primum pauido me tibi ſuppoſui. Teneros tu ſuſcipis ãnos. hoc eſt ineuntem adoleſcentiam meam ſapientiæ cōtubernio & morali tractatione ſuſcepiſti & bene ſuſcipis: aut propter quod dixit ſupra me tibi ſuppoſui CORN. Compita

Tum fallere ſollers Appoſita in tortos: meos mores extendit: & de uitæ prauitate ad rectitudinē adduxiſti ſollers fallere dixit: ideo quia cuꝫ ſtultis obrepant ſapientes: oportet recte agnoſcere ut ipſa emendatio lente ac ſine tormento fiat ne aſperitate doctrinæ niſi ipſis rudimentis non tollerantes impatienter ferant corrigi: uel ſiquid in me corrigendum fuit ratione oſtendiſti. Artificemq; tuum: præceptis tuis ita formatur animus meus: ſicut artifices ſimulacra pollice & manu depingunt artificum uultum. i. parte ſacrum ſecundum intellectum ſimulacrorum quæ ab artificibus finguntur. Polex Artifices Tecum &enim longos memini conſumere ſoles: dies: ut Vergilius. Tris adeo incertos cæca caligine ſoles. i. dies. Et tecum primas epulis de corpore noctes. i. primis partib⁹ noctis. Vnum opus & requiem pariter diſponimus ambo. i. ſimul ſtudiis exercemur: ſimul ociis fruimur. Atq; uerecunda laxamus ſeria menſa. i. honeſtis iocis ad menſam utimur: ut animus remutať. Ad menſam enim cuiuſlibet rerum relaxanda eſt aſperitas: ubi nil loquimur: quaſi lege certa & decreto naturæ conſentire dies natalis ſui dicit atq; Cornuti. Menſa

❡ Ramoſa incompita: in uarias deliberationes. Alludit ad litteram. y. per quam Pythagoras: ut diximus: uitam humanam diuiſit: ita ut ab Auguſto incipiens: biuium litteræ iuuētutis ſpēm præferat: quæ ſp incerta eſt uerá uiam ſequaur. Vitiane. i. partē ſiniſtrá: an uirtutē. i. partē dextram. Compita: quadriuia appellantur: ab eo q̄d multæ uiæ in unū confluát: a cōpetēdo ut ſcribit Var. Mētes: mēs dictá a metiēdo ꝙ ea cūcta metimur & pēſitamus. Me tibi ſuppoſui: hoc uerbo ſuppoſui ſūmá erga magiſtrū uenerationē cn̄dit. Teneros annos: ineuntē adoleſcētiam. Socratico ſinu. i. philoſophia morali: quá Socrates primus omnium inuenit. Nam cum antea philoſophi: ut dixim⁹ circa rerꝫ cognitionē uerſarēt: iis (ut Cice. eſt autor) e cœlo philoſophiam moralē euocauit. Tum. ſ. cū me ſuſcepiſti. Regula: moderatio & doctria a regēdo dicta. Metaphora ſumpta eſt a fibris: qui regula hoc eſt linea recta utuntur ad ligna recta ſecanda & polienda: quæ alio nomine appellatur amuſſis. Extēdit: euoluit: explicat: & emēdat. Mores intortos. i. prauitatē uitæ meæ. In modo particula eſt actiua: ꝑmanſit in metaphora ītortos. n. dixit quia extēdit ꝓcedit. Fallere ſollers. Sollertis & periti magiſtri morē exꝑſſit quē oportet: ut ſcribit Fabius: pueros blãditiis plerunq; ad lr̃as allicere: ut Hora. Olim dant cruſtula bládi Doctores: elemēta uelint ut diſcere prima Fallere igitur dicit: ꝙ cum ueluti quibuſdam fraudibus ad uirtutē induxerit: ita ut plærunq; eius cupiditatibus aſſentire uideretur. Sollers: in omni re prudēs. Deductum a Sollonoice: quod nos totum uocam⁹ autor eſt Feſtus. Et ꝓmitur: regitur. i. animus meus patiebatur & gaudebat ratiōe gubernari: quod in oībus laudabile eſt: ut rationi pareať appetitus: quæ omnia ex philoſophia morali colliguntur. Vinciq; laborat: Hinc oſtēdit nō ſine labore a cupiditatibus auocatum eſſe. Artificem. Antiptoſis eſt: pro artifice. IOAN. BRI. Compita Mens Phiæ moralis inuētor Regula Amuſſis Sollers

Ducit ſub pollice uultum. Metaphora ſumpta ab iis qui imagines cæreas formant. Iuuenalis: Vt mores teneros Ceu pollice dicat ut ſi quis cæra uultum facit. Ducit: ſumit. Soles: dies. Verg. Tris adeo incertos cæca caligine ſoles. Primas noctes: ideſt primas partes noctis. Laxamus: dicimus: aperimus. Seria: res graues. Et per hoc oſtēdit poeta nihil impudicum in menſa tractandum eſſe.

❡ Ramoſa incompita. Hoc propter Pythagorá dicit qui hoīs uitá in ypſilon lr̃æ formá diuiſit. Trepidas mētes: ambiguas: an uoluptatū: quæ lata & plana eſt an uirtutis: quæ rectá & arduá uiá ſequanť. Appoſita intortos extēdit regula mores: Rectá inſtitutionē cornuti laudat: qui tãta facilitate ac tali regula ītortos iuuenū mores ad uirtutē dirigeret: ut ipſi eius ꝑcepta libēter admitterēt. Artificē uultū: artificioſum: ná artifcē pro eo quod arte ꝑfectū eſt poſuit. Quæ tranſlatio ab his qui fingunt imagines ſumpta ē. Laxamus ſeria ſeueriorib⁹ interdum ſtudiis ad mēſam depoſitis iocos & ſales modeſte inſpargimus. BAR. FON.

Non eqdē hoc dubites amboꝝ fœdere certo
Conſentire dies:& ab uno ſydere duci.
Noſtra uel æquali ſuſpendit tempora libra:
Parca tenax ueri:ſeu nata fidelibus hora
Diuidit i geminos concordia fata duorum:
Saturnūq; grauē noſtro ioue frāgimus una:
Neſcio quod certe eſt qd̄ me tibi tēperat aſtrꝝ:

CORN. ℭNon equidē hoc dubites:hoc ſecundū aſtrologos dicit:nō puto diſcordare geneſi tu natiuitatibus nr̄is: Sydus ſed ab uno ſidere procreatos. Et ab uno ſidere duci.i.uno ſidere ꝑualēte in geneſi nr̄a. Nr̄a uel æquali Libra ſuſpēdit tp̄a libra.i.in diuerſas eiuſdē libræ lāces:īpoſita æquale examē hn̄t:libra aūt ſignū ex.xii.ſignis.

Parca Parca tenax.i.ſignū īmutabile qa mēſuræ uices in æqnoctio fungiť.Parca tenax ueri:qa tm̄ poſſunt gemini q̄tū pōt & libra circa mathematicos:ergo qa aut in libra ſum⁹nati:aut in ſigno geminoꝝ merito con cordāt mores:& dei nr̄i ſub geminis.n.nati in amicitia ꝑmanēt ut & ipſi cōcordiſſimi frēs ſunt:ſeu fata ad gn̄atōes fideles inter ſe qđ uериſimile eſt in geminis exiſtere:qa unū ex duobus corp⁹hoc ſignū eſt.i.ī ſignū geminoꝝ fata nr̄a diuidit.i.diuidēdo cōiū git.Sēſus eſt ab Horatio tractus ſeu libra ſeu corp⁹ Formidoloſus reſpicit formidoloſus. Satur nunq̄ graue: ſtellā Saturni grauē ꝑ cæteris:dicit aūt meliorē ſtellā iouis mēorat q̄ ſaturni ſtella malefica ē illis quoꝝ natalem diem aſpicis Iouis benefica quæ cum radiauerit Saturni frangit aſtrum.Et hoc dicit ſiqd erat ꝙ malum genituræ meæ ſignum Saturni inferret Saturnus proſperitate Iouis ſtellæ eſt depulſū. Saturnūq; Iouis grauē:q ē grauis i geneſi utriuſq;. Frāgim⁹ nr̄o ioue:qa & mitis fauēs oībus & ſuccurrēs aduerſus grauē Aſtrum Saturnū:ut nō ſinat obeſſe. Neſcio qd certe eſt qđ me tibi tēpat aſtrū:cōiūgit æqualē facit: hoc dicit ſiue ſydus ſub libra ſiue ſub geminis nr̄a natiuitas uno aſtro luſtrata ē.Credo tn̄ me tibi aliqđ aſtrum concordare.

IOAN. BRI. ℭNon eqdē hoc dubites amboꝝ fœdere certo.Cōſentire dies & ab uno ſydere duci.Tātā inter ſe cōcordiā & moꝝ ſimilitudinē eē dicit:ut credibile ſit amboꝝ uitā ab eodē ſydere pēdere.Et hoc ex diſciplina ægyptia:in qua plurimū Petoſiris & Necepſos elaborauere.Naʒ ꝑſuaſū eſt ex aſtroꝝ motu futura cognoſci: & naſcētibus hoībus malitiā uel bonitatē:fœlicitatē uel infœlicitatē portēdi:uñ illud eſt Iuue.Diſtat.n.q̄ ſydera te excipiāt mō primos incipiētē edere uagit⁹. Amboꝝ fœdere certo Cōſentire dies.Ordo eſt:dies amboꝝ. Cōſentire:cōuenire. Fœdere:lege. Nr̄a uel æquali ſuſpēdit tp̄a libra Parca tenax ueri ſeu nata fidelibus hora.Sēſus eſt:ſiue inqt ſub libra:ſiue ſub geminis & quocūq; alio ſydere nati ſumus:hoc unū cōſtat nos cuiuſdā ſyderis bn̄ficio pari moꝝ qualitate cōiungi & eiuſdē eſſe uolūtatis.Ordo eſt:neſcio qđ cer-

Parcæ te eſt ſydus qđ me tibi tēpat:uel parca tenax ueri ſuſpedit nr̄a tp̄a æquali libra:ſeu hora nata fidelibus diuidit.ſ.c.d. Parca tenax ueri:parcæ tres dr̄ eſſe ſorores:Clotho.Lacheſis:& Atropos:quaꝝ arbitrio hominū uita diſponiť.Vñ ſappho.Siue ita naſcēti legē dixere ſorores.Et data ſunt uitæ filia ſeuera meæ.Summa cōcordia oīa diligerūt.Verg.Cōcordes ſtabili fatoꝝ numina parcæ:pro fatis ab Homero accipiunť:ut hic a Perſio.Ait ergo fata horā natalē diſpēſaſſe:ut ſua utriuſq; uita ab eodē ſydere pēdeat. Tenax ueri:ſi mēdax:ſed qđ ſemel promiſit haud dubie ꝑſtās. Suſpēdit tp̄a nr̄a.Nobis cōtribuit & diſpenſat:ꝑſtat in

Sol ī lib. trāſlatōe libræ:qua res ſuſpēdunť. Aequali libra:Epitheton eſt libræ.Nā ſole in libra exiſtēte æqnoctiū ē autūnale.i.nox æqua diei.Vñ Verg.Libra die:ſomniq; pares ubi fecerit horas. Seu nata fidelib⁹ hora Di

Gemini uidit in geminos.c.ſ.d.geminos cōplures aſtrologi:Caſtorē & Pollucē eſſe dixerūt:quos demōſtrāt oīum fratrū inter ſe amātiſſimos fuiſſe:qđ neq; de principatu cōtēderūt:neq; ullā rē ſine cōi cōſilio geſſerunt:pro quibus officiis eoꝝ iuppiter inter notiſſima ſydera eos cōſtituiſſe exiſtimať.Alii dixerūt Herculē & Apollinem eſſe.Nonnulli & Triptolemū:& Iaſona a Cerere dilectos & ad ſydera ꝑlatos.Oſēdit igiť poeta eos q ſub geminis naſcunť ſūma ſp̄ fide & gratia inter ſe uiuere:quemadmodū uixiſſe feruntť Caſtor & Pollux.

Hora nata fidelib⁹.i.q̄ hoc ꝑſtat:ut qui tunc naſcanť inte ſe fideles ſint & amici. Geminoꝝ.n.ſydus benignū eſt & ſalutare eos in mari deos nautæ inuocāt. Diuidit in geminos cōcordia fata deoꝝ.i.digerit & diſpartitur in geminos concordia fata deorum.i.uitā noſtrā quæ pendet ex fatis diuidit autem in geminos:ut quāuis diuerſis temporibus:ſub eodem tamen ſydere utriq; nati ſumus. Concordia:hoc dicit,ꝑpter ſyderis uirtutem:cuius eſt ꝓpriū hoīes in amicitiā & mutuā caritatem cōiungere. Saturnūq; graueʒ

Saturni ſydus noſtro ioue frāgimus una:Saturni ſydus gelidæ & rigentis eſt naturæ:& quib⁹ in ortu affulſerit maleficum & infœlicitatem portendens.Vñ Oui.in ibin.Te fera ne quicq̄ placidū ſpōdentia martis Sydera ꝑtulerunt:

Iouis ſy. falciferiq; ſenis.i.Saturni.Contra Iouis ſydus eſt benignum & temperatum.Nimio enim ardore matris & rigore Saturni inter quæ duo ſydera eſt interiectus ex utroq; temperatur:& ſtella ſit ſalutaris.Oui.Natus es infœlix:ita dii uolucre:nec ulla commoda naſcentis ſtella:leuiſq; fuit.Non uenus affulſit:non ulla iuppiter hora.Ait ergo Perſius ſiquid mali nobis naſcentibus ſydus Saturni illaturum erat:id totū benignitate ſtellæ Iouis depulſum eſt:cum ea nobis in ortu affulſerit.

BAR. FON. ℭNam equidem hoc dubites.Mutuum hunc amorem a ſyderibus naſci uult:qđ ſub geminis nat⁹ uterq; ſit Iouis benignitate. Saturni:militiam ſuperante. Aequali libra:parcā dicit æqua lance ac libratione utriuſq; horā ſuſpendere.Libra uero quæ & as & mina dicitur:duodecim unciis conſtat:& ab ea librare de librareq; ducitur. Fidelibus nobis qui mutuo inter nos animo fidi ſumus. In geminos:caſtorem & Pollucē maxima cōcordia inter ſe iunctos:iuppiter parens cœlo intulit:quo geminos poſteritas noīauit. Hoꝝ ſtellæ ſalutares ſunt in medio æſtiuo ſolſtitio iuxta cācꝝ locatæ.Var.tm̄ de re ruſtica lib.ii.apollinē & Herculem deos appellari geminos autumat. Neſcio quod certe eſt.Scio equidem proprio quodam aſtro

me tibi coniunctum eſſe: quod tamen illud ſit ignoro. Au ſtrum uero græcum eſt: quod ſydus latine dicitur Plures autem ſtellas ſignificat: ꝙ aliquod ſignum componát: ut gemini: lyra: corona: & quæcunq; alia formarum genera in cœlo notant. Interdum tamen ſydus pro ſtella unica accipitur.

Mille hoíum ſpecies: & rerum díſcolor uſus.
Velle ſuũ cuiq; eſt: nec uoto uiuitur uno.
Mercibus hic italis mutat ſub ſole recenti:
Rugoſum piper & pallentis grana cymini.
Hic ſatur irriguo mauult turgeſcere ſomno
Hic campo indulget: hunc alea decoquit: ille
In uenere eſt putris: ſed cũ lapidoſa chiragra
Fregerit articulos ueteris ramalia fagi:
Tũ craſſos tranſiſſe dies: lucemq; paluſtrem,
Et ſibi iam ſeri uitam ingemuere relictam.
At te nocturnis iuuat impalleſcere chartis.
Cultor enim iuuenum purgatas inſeris aures.

CORN.

¶ Mille hoíum ſpecies: Varios hoíes exprimit & quaſi rephẽdit eſſe diſſimiles: ita actus eſſe diuerſos monſtrat: ita Hor. quot capita uiuũt totidẽ ſtudia & milia. Et Terẽ. quot capita tot ſníæ: hoc dicit quũ uariæ hoíum uolũtates ſint & diuerſa propoſita optimũ eſt ea quæ imbutus hortor ẽt cæteros affectare aliter: ut uariæ figuræ hoíum & rerũ non unus uſus: ita uariæ quoq; uolũtates: nec idẽ oẽs appetũt. Et reꝝ diſcolor uſus. i. uariis actibus in uita utunt̃. Velle ſuũ cuiq; eſt: ut Verg. Trahit ſua quẽq; uoluptas. Mercibus hic italis mutat ſub ſole recẽti. i. ſub regione oriẽti uicina & nondũ fatigato: & hic ſenſus ab Horatio tractus: hic mutat merces ſurgẽte ſole: & hoc dicit hũc delectant mercimonioꝝ lucra: dũ alias merces ab his mercibus mutat. Rugoſum piper: bene dixit epitheton ipſius. Et pallẽtis grana cymini: & hoc pallidũ: uel quia qui id bibũt pallere ſoleãt: aut ꝙ pallidos ſinat: nõ ꝙ palleat. Cyminũ. n. cõtrariũ ſãguini quo excepto ebeſcit ſanguis & naſcit̃ pallor: uñ Hor. Qui palã caſu biberit exãgue cyminũ. Hic ſat. i. m. t. ſomno. i. pingueſcere: qa pleniores ſũt uenæ in ſomno & corpus ẽt inflat⁹. Satur: ergo cibo plen⁹. aliũ dicit ſõno opã dare. Irriguo: eo ꝙ ſomnõ corpora irrigent̃ aut Cãpo Martio pro honorib⁹ appetẽdis: aut certe cãpo agriculturæ uel cãpo. i. luſib⁹ & exhortatõibus uacat: uel militiæ. Hũc alea decoqt: aliũ ſtudiũ aleæ labefactat: alter aſſiduo coitu eneruis efficitur ad cõcubitũ inutilis & ſolutus & libidinoſus: & ipſa re infirmus legit̃ ẽt. In uenerẽ putres. i. putreſcit & cõficit̃. Sed cũ lapidoſa chiragra Fregerit articulos: lapidoſam chiragrã dicit articularẽ morbũ. i. dolorẽ manuũ: qa chiragricoꝝ articuli tabernacula hñt q̃ lapidis duritiẽ exercẽt & ſunt ad ramoꝝ fere ſimilitudinẽ. Putris: legit̃ & curuauerit ſicut uẽtus arbores: & earũ ramos cõſternit: aut hoc libidinoſis quos morbidos ait faſſus ſero intẽpantiæ ſuæ agere pníam q̃m ſonitus eos debiles accipit: uel qa dñr chirogicis lapides ĩter artus. i. inter nodos exire: uel articuli dicti ꝙ cum man⁹ tumuerint eius humor in lapides cõuertit̃ & digitos frãgit: ac tortuoſos facit ut ſint ſimiles tortis ac ueteribus ramis fagi. Tũc craſſos trãſiſſe dies: ꝓ intẽpantiã & libidinẽ dicit hoĩes fieri debiles & ſero uitioꝝ ſuoꝝ pníam uelle agere: q̃ uitia emẽdare uolẽtes ingemũt ꝙ iã terris ac meliori uita defraudati ſint.

Piper

Cyminũ

Chiragra

Craſſos dies: dicit ĩ qbus obtuſe quaſi ſine ulla rõne uixerũt. Lucẽq; paluſtrẽ: obſcurã pp nebulã q̃ de paludib⁹ naſcit̃: ſed hoc ad aĩ acritatẽ trãſfert̃. Et ſibi iã ſeri uitã inge. re. eo ꝙ uita linqt eos in uitio poſitos. i. nõ ſufficiẽte ad correctionẽ tpe uictã relictã tanq̃ nõ uiuãt q̃ uitiis ſp ĩdulgẽt. Ingemuere ãt bñ expſſit: qa tales ſenectus excipit. At te nocturnis iuuat ĩpal. chartis. Veꝝ tibi o Cornute libitũ eſt ſtudẽdo de uigiliis pallorẽ cõtrahere. Cultor. n. iuuenũ aut nõ cliens ſed emendator uel eruditor adoleſcentium.

IOAN. BRI.

¶ Mille hoíum ſpẽs. Vide q̃ apte ad hoíum uitia notãda deſcẽdat: qd. n. aptius q̃ cũ de utriuſq; moꝝ ſimilitudine & pari ſtudio uitæ dixerit alios ita nõ ẽẽ oñdere. Docet igit̃ q̃ſi arguẽs uaria ẽẽ hoíum ſtudia & uolũtates diuerſas: illud ĩdifferẽs: cũ uariæ ſint hoíum uolũtates nihil meli⁹ ẽẽ q̃ cornuti ꝓpoſitũ tenere: & ſeq: q philoſophiæ & uirtuti penit⁹ inhæſit: uñ ſubdit. Petite hic iuueneſq; ſeneſq;. Mille hoíum ſpẽs. Hor. Quot capitũ uiuũt: tot ſtudioꝝ milia. Terẽ. Quot capita tot ſníæ. Reꝝ diſcolor uſus. Ordo ẽ uſus reꝝ diſcolor. Diſcolor: uari⁹: diuerſus: cũ uarii uariis reb⁹ in uita exercẽãt̃. Velle ſuũ cuiq; eſt. Verg. Trahit ſua quẽq; uoluptas. Velle: uerbũ ꝓ noĩe poſuit: ut alibi. Nr̃m illud uiuere triſte. Nec uoto uiuit̃ uno: uno deſiderio & pari uolũtate. Mercibus hic italis: Horatiana ẽ æmulatio hic mutat merces ſurgẽte a ſole ad eũ quo ueſptina repet regio. Mutat: antiquoꝝ cõſuetudinẽ reſpexit. Nã oẽ mercimoniũ ĩ pmutatione cõſtabat. Verg. Mileſia magno uellera mutent̃. Sole recẽti. i. oriẽte. Rugoſũ pip: apud indos ꝓcipueq; ĩ frõte caucaſi ſolib⁹ oppoſita pip gignit̃. Arbor ãt q̃ pip gignit iunipis nr̃is ſimilis ẽ. Rugoſũ: qa pipis ſiliq̃ priuſq̃ dehiſcãt decerptæ toſtæq; ſole faciũt: qđ uocat̃ pip lõgũ: paulatĩ uero dehiſcẽtes p maturitatẽ oñdũt cãdidũ pip: qđ deiñ toſtũ ſolib⁹ calore rugiſq; mutat̃. Cymini pallẽtis. Cyminũ autore Pli. tritũ & cũ pane ſũptũ uel potũ ex aqua uinoq; tot mina inteſtinoꝝ dolores diſcutit: uerũtñ oẽm pallorẽ bibẽtib⁹ gignit. Hor. Quod ſi pallerẽt caſu biberẽt exãgue cyminũ. Hic. i. ali⁹. Turgeſcere. Deſidia lãgueſcere & pingueſcere: naturale. n. eſt eos pingues fieri qui cibo uacent & ſomno. Irriguo: nã ſomno corpora ſaturata pingueſcũt: tractũ ab agris: qui cũ irrigant̃ fiunt pingues & improprie locutus eſt. Nã irriguum appellam⁹ qđ irrigatur: nõ aũt quod irrigat. Hora. Irriguo nihil eſt elutius horto. Et idẽ alibi. Irriguũq; mero ſub noctẽ corpus habeto. Varro in re ruſtica. Si prata irrigua habebis. Hic campo indulget. An agriculturæ & rei ruſticæ: an campo martio dignitates & honores quærens. Hũc alea decoquit: cõficit: angit dũ nimia lucrãdi cupiditate tenet̃. Sic. n. hoĩes coqui dicuntur. Vnde eſt illud Ennianum quod a Cicerone

Piper

Cyminũ

Irriguo

eſt repetitum. O Tite ſi quid ego adiuto curamue leuaſſo. Quæ non te coquit.i.cruciat & angit. Ille in
uenerem eſt putris.i.ita rei Venereæ intẽtus ut eneruetur:& aſſidua libidine reſoluat̃. Putris:reſolubilis.
Chiragra Hora.Oẽs in Damaſim putres deponẽt oculos. Sed cũ lapidoſa chiragra.Hora.Poſtq̃ illi iuſta chiragra
contudit articulos.Senſus eſt:cum ad ſenectutẽ puẽtum eſt:eos qui uitã inhoneſte egerunt tunc demũ inge
miſcere uitæ anteactæ conſcios. Lapidoſa.Quod mẽbra contrahantur:nam morbus eſt quo manus cor
ripiuntur a chir quod eſt manus:& agra dolor:ſiue aſperitas. Ramalia:pedes & brachia:quæ metapho-
ricos rami dicuntur corporis. Veteris fagi:perſtat in tranſlatione.i.ueteris & multoꝝ annoꝝ corporis.
Craſſos dies:per intẽpantiã.ſ. Vitã paluſtrẽ:uitã cœnoſam & ueluti nubilo ĩuolutã:cum ſine aliquo
uirtutũ cõmertio uixerũt. Iã ſeri.Hoc dictũ eſt cum irriſione ne quaſi qui oñdat paꝝ prodeſſe ſerã uitioꝝ
emẽdationẽ. Vitã ingemuere relictam.i.qđ ſupereſt uitæ defleuerunt:quia tales a ſenectute excipiantur.
A te nocturnis.Cornutũ diſſimilis ſupioribus ſtudii oñdit. Impaleſcere:incumbere:nimio.n.ſtudio
pallor contrahitur:ut alibi.En pallor ſeniumqꝫ.Iuue.Tunc utile multis pallere & toto uinum neſcire decẽ
bri. Inſeris:reples:imbuis:tractum ab arboribus quæ inſerunt̃. Aures purgatas.Vitiis.ſ.exhauſtas.
BAR. ¶ Mille hoĩum ſpecies.Diuerſa hoĩum ſtudia eſſe monſtrans:cornutum philoſophia teneri dicit:cui non
FON. niſi qui libero animo ſit:ſtudere poſſit. Pallentis cumini.Cuminum & ſatiuum & ſilueſtre eſt quaternis
aut quinis foliis ueluti ſeratis multis ægritudinibus magno uſui:ſed pallorẽ bibẽtibus gignit. Hor.primo
epiſtolaꝝ.Quod ſi pallerẽt caſu biberẽt exangue cuminum. Irriguo mauult turgeſcere ſomno. Bene ſatu
rati pleniores ſomno tumeſcẽtibus uenis fiant.Ver.in buccolicis de ſileno inflatum heſterno uenas ut ſp ia-
cho irriguum autẽ ſomnum dixit:qđ mẽbra in riui morẽ campos præter labẽtis irrigat:ut feſſos ſapor ir-
rigat artus apud eundẽ poetã. Hic cãpo indulget. Martium cãpum intelligit quẽ honoris & dignitatis
cupidi magiſtratus petituri deſcendebant. Hũc alea decoquit:decoquere eſt ſolutione creditoribus impedi-
tã fidem concidere.Quod perſæpe euenit aleæ luſum ſectantibus. In uentrem ut putris. Nimia uenus cor
pus debilitat & reſoluit. Lapidoſa chyragra:pedum:chyriagra manuum dolor eſt quam lepidoſam pro
pter excreſcentes tumores dicit. Fregerit:ita enim quandoqꝫ podagra diſtorti ſunt:ut infracti eſſe uidean
tur.Tunc craſſos tunc quæruntur in regum ignoratione tanq̃ in tenebris ſe uixiſſe.

Fruge cleantea:petite hinc iuueneſqꝫ ſeneſqꝫ.
Finẽ animo certum:miſeriſqꝫ uiatica canis:
Cras hoc fiet:idẽ cras fiet:qd᷑ quaſi magnũ
Nempe diem donas:ſed cũ lux altera uenit.

CORN. ¶ Fruge cleãtea.i.fructu philoſophiæ uel ſtoico-
Cleantes phũs rum ꝓceptis:cuius ſectæ Cleãtes phũs fuit. Pe-
tite hinc iuuenesqꝫ ſeneſqꝫ.Finẽ aĩo certũ.Sẽſus ẽ
diſcite o ſenes o pueri quo debeat aĩus tẽdere.i.ad
philoſophiã. Viatica: hoc eſt ꝑſidia uel ſolatia
ſenectutis. Cras hoc fiet idẽ cras fiet:uerba ſtu-
dioꝝ deſidis ad poetã. Idẽ cras fiet Perſius qd᷑
quaſi magnũ Nẽpe diẽ donas:& ille ſtudioꝝ de-
ſes:quaſi aliquid magnũ cõcedis ſi unius diei ſpacio uicioſus ſim. Sed cum lux altera uenit.Iam cras he
ſternũ cõſumpſimꝰ.Et Perſius nulla dilatio interponenda eſt:in ſtudiis ſiquidẽ hic decipiunt̃ qui tollerabi
lem exiſtimant unam diem indulgere uacationi:qua tranſacta iam delectabit uacare in alia ſe dum leue ui-
detur eſſe ocioſum una die annus per ſingulos dies in ocio conſumitur.
IOAN. BRI. ¶ Fruge cleãtea.i.philoſophia Cleãtis.Hic.n.philoſophus fuit Aſius ſtoicꝰ Phanii filiꝰ:qui zenonis citi-
Cleantes enſis ſcholæ ſucceſſit:quã poſtea autore Stra.Chryſippo ſolenſi reliquit.Memoriæ ꝓditum eſt ipm labo-
rioſiſſimum fuiſſe adeo ut inopia cogente noctu ex puteis ad irrigãdos hortos athenienſium aquã hauri-
phreantles ret:qua mercede interdiu ſtudiis liberalibꝰ opam daret:ut & phreãtles.i. hauriens puteos appellaret̃.Nam
phrear græce:puteum ſignificat latine:& antlao.i.haurio.De hoc Iuue.Et iubet archetypos:puteum ſer-
uare cleãtes. Petite:ſuadet uirtutibꝰ & ſtudiis liberalibꝰ incũbẽdũ eẽ.q.d.Imitamini cornuti ꝓpoſita: q
philoſophiæ deditꝰ ẽ:ut eo modo rectã uitã diſcatis:q̃ tota pẽdet ex philoſophia. Hinc:ex philoſophia.
Finem aĩo certe:Monet ex philoſophia diſci cupiditatibꝰ nr̃is modũ ponendũ eſſe.Hor.Certũ uoto pete
Viaticum finem.i.modũ & terminum quẽ aut ꝑtergrediare. Certum:fixum:ſtabilẽ.Vñ cõtra incertum inſtabilem
dicimus.Verg.Scindit̃ incertũ ſtudia in cõtraria uulgus. Viatica.i.uirtutẽ ipſam qua nullũ eſt firmius
ſenectuti ꝑſidiũ.Hoc aũt ſumptũ eſt ex dicto biantis qui filio in ægypto proficiſcẽti:rogãtiqꝫ patrem:quid
nam agẽdo maxime ſibi gratũ faceret:ſi uiaticũ inqt ad ſenectutẽ cõparaueris.Virtutem nimiꝝ intelligẽs.
Nã ut autor eſt Cice.Aptiſſima ſunt arma ſenectutis artes:exercitatõeſqꝫ uirtutũ:quæ in omni ætate cultæ
cũ diu multũqꝫ uixeris mirificos afferũt fructus:nõ ſolũ quia nunq̃ deſerũt.ne extremo quidẽ tpe ætatis:
ueꝝ ẽt quia conſcientia beneactæ uitæ multoꝝqꝫ benefactoꝝ recordatio iocundiſſima eſt.Viaticum enim
proprie appellatur quicquid in itinere gratia uictus cõportat̃.Et bene uiatica ut ſignificaret hanc uitam eẽ
tanq̃ quandã peregrinationẽ. Cras hoc fiet.Verba deſidis.Illud uide q̃ occulte q̃qꝫ pulchre doceat: ideo
homines uirtutem non amplecti:quia in poteſtate ſua non ſint:quippe in uitiis:ut auaritiæ:libidini: am-
bitioni:& id genus malis obnoxii ſint.Vnde ſequitur libertate opus eſt. Idem cras fiet.Perſius.i.Idẽ certe
dices: cum craſtinus dies uenerit:Sicqꝫ inertis hominis mores oñdit riſu quodam ſatyrico ſubſanans.
Quid quaſi magnum.N.d.d.Verba inertis. Sed cum lux altera.u.Perſius monet tacite tempora di-
labi:& ideo intermiſſionem ſtudiorum habendam non eſſe cum tempus irreparabile ſit. Eſt ergo ſenſus:
cum ille dies præterierit ocioſus quem petiiſti.Scito te iam unum diem amiſiſſe:cum in eo nihil egeris.

❡Fruge cleátea: philoſophica diſciplína. Cleátes.n.alius phūs Phanii filius plurimos libros in ſtoica ſe// BAR.
cta cōpoſuit. Miſeriſqꝫ uiatica canis. Senectuti quæ canicie capilloꝝ ſignificat̃. Eſt uero ꝑmoleſta miſe// FON.
raqꝫ rudibꝰ & idoctis uiris ſenectus niſi philoſophiæ uiatico: tutiſſimoqꝫ ꝓſidio ſubleuet̃. Cras hoc fiet
oñdit multos mortales diē ex die ꝓtrahēdo nūq̃ ob doctriná uirtutis alūná icūbere. Quid q̃ſi magnū nē
pe diē donas: īterrogatiue cū q̃dá cōmiſeratōe p penthesim legēdū ē.dicit.n. Cur hūc diē icipiēdi certū finē
cognoſcere: quaſi magnū qd ſit tm̄ differs. Nēpe uero cōfirmatiuū aduerbiū eſt: ut nempe hoc aſſidue.

Iā cras heſternū cōſūpſimus ecce alíud cras
Egerit hos annos & ſemper paulū erit ultra.
Nā quāuis prope te: quāuis temone ſub uno
Vertentem ſeſe fruſtra ſectabere cantum.
Cum rota poſterior curras: & in axe ſecūdo.
Líbertate opus eſt: nō hac qua quiſqꝫ uelína.

❡Ecce aliud cras Egerit hos annos.i.hoc cras qđ CORN
ait annos ſe obliquat & cōſumit uelꝰ ꝑterire facit.
Et ſp paululū erit ultra: uel differēdo ſp ſtudiū
deſidia nullū finē inuenit: quia dū uenerit cras ali
ud ſupeſt qđ iteꝝ differat. Nā q̃uis ꝓpe te: hūc lo//
cū poeta per ſimilitudinē rhedæ qđ eſt genus uehi
culi quattuor rotaꝝ exprimit̃ dicens libet. Sub
uno temone: qa ſubſequēs rota decurrat: nunq̃ tm̄
poſterior ꝓcedēte cōſequit̃ licet paruo ſpacio inter
poſita tm̄dē prior q̃tū & poſterior uoluit̃. Ita nos
docet qa diē.i.adquē differēdo perdimus nunq̃ die ſequēti ad ſtudia reparamus. Libertate opus eſt: ad ſa
piētiá hortaturus uiá hác ſibi delegit dicēs ſolū libeꝝ eſſe ſapiētē. Cōſtat aūt & Ariſtippū ſic iuuenes ſolere
ad ſtudiū ſapīæ exhortari. Libertate opus eſt: tanq̃ ſi diceret oībus neceſſaria eſt ſapiētia. Non hac qua
quiſqꝫ uelina.nō illá libertatē dicit quá quiſqꝫ ꝓ manumiſſione ciuis romanus factus cōſequit̃: & in tribu Velina
uelina cēſet̃ publicū frumētū accipere: ſed eá libertatē quæ ſtudio philoſophiæ naſcit̃ uelina tribus nume//
ro aliaꝝ tribuū acceſſit. Nā qui circū uelinū locū habitabát Romá tráſlatiꝰ ſunt. Romæ aūt erat cōſuetudo:
ut oēs qui ex manumiſſione ciues romani fiebát in numero ciuiū romanoꝝ frumētū publicū acciperent.
Ergo ſenſus eſt. Libertate: hoc eſt ſapīa utēdū eſt: nō illa aūt quá publius meruit per teſſeram.

❡Cras heſternū: ſciēdū eſt (ut ſupra diximꝰ) nomē & aduerbiū plærūqꝫ in ſe tráſire. Nomē in aduerbiū IOAN.
ut Toruūqꝫ repēte Clamat.i.torue. Itē aduerbiū in nomē: ut Perſi. Iá claꝝ mane feneſtras Intrat. Ecce ali BRI.
ud.c. Oñdit deſidē nullo die oīno ad uirtutes erigi: ſed ita de futuro multa pollicētē atterere tp̄s. Egerit:
emittit ab egero uenit: nō ab ago. Et ſp paulū.e.u. Sēſus ē. Illud cras qđ amiſimꝰ: qđ ꝓceſſit.nūq̃ recu//
pari poterit: qa ſp erit paulū ultra.i.paulū añ. Nec unq̃ aſſeq poterimꝰ: qđ p carrū oñdit̃: ut ſequētia īdicāt
in quo rotæ poſteriores nunq̃ anteriores aſſequunt̃. Licet pari uolubilitate agant̃. Nā q̃uis ꝓpe te. Ordo
eſt. Nā ſectabere fruſtra cátū uertētē ſeſe. Quāuis ꝓpe te: q̃uis temone ſub uno. Temon.n.dictus eſt a te// Temon
mēdo: is.n.cōtinet iugū & plauſtrū. Cantū. Cátus ferꝝ eſt: autore Fabio quo rotæ uinciunt̃. Liberta Cantus
te.o.eſt. Hinc poſtea oñdit ideo hoīes quos ad uirtutē hortatus eſt ſapiētiá aſſequi non poſſe: qđ liberi non
ſint: cū uitiis ſint obuoluti. Sic ex ſtoicoꝝ ſnīa docet ſolū libeꝝ ſapientē. Libertate opus eſt.n.h. Senſus
eſt. Nō ea eſt opus libertate: quá ut quiſqꝫ per manumiſſioné accepit ciuis romanus fit: & accepto Publii ꝓ
nomine in tribus diſtributus: frumētū publice datū accepit: ſed ea quæ nos a uitiis uindicat.i.aī libertate.
Qua ut qſqꝫ.u.P.e. Hæc particula. Vt oīno uerſui inſerēda eſt: aliter ſenſus nō ꝓcederet. Eſt.n.ordo & ſē
ſus. Nō opus eſt ea libertate: qua.i.per quá qſqꝫ Publius poſſidet far teſſera: ut emeruit.i.ſimul ac ſeruitutē
exuit: & deſtitit eſſe ſeruus: & ꝓnomē Publii eſt aſſecutus: quo ciuis romanus oñdebat̃. Nam emeriti dñr emeriti
qui honeſta cá a munere militi remittunt̃: unde Iuue. Emerita q̃ ceſſat acu.i.q̃ iam officio ſuo & munere fū
cta eſt. & Tranql. ſic ſcri. in Caligula. Cæteroꝝ increpita cupiditate: cōmoda emeritæ militiæ ad ſexcētorū
miliū ſummá reſcidit. Papinius in ſyluis. Cæſar ab emerito iubeat diſcedere bello. Velina.ſ.tribu. Nam Velina
ſerui (ut dictū eſt) accepta libertate in tribus diſtribuebant̃. Velina.n.tribus dicta eſt a uelia colle urbis: ut tribus
Varroni placet: qđ ibi paſtores palatini ex ouibus ante tōſurá inuentá uellere laná ſoliti: ex quo uellera dñr
In ea.n.cū Publius Valerius publicola ædes ædificaſſet ne ſuſpectus haberet̃ regni affectati diruiſſe traditur
non modo: ut Liuius ſcri. plano ædes: ſed colli ſubiiciēs. Publius: ꝓnoīa erant. Publius: quintus: Caius: ꝓnomina
Gneus: Lucius: Marcus: & huiuſmodi. Hora. Quinte puta aut publii gaudēs ꝓnoīe molles Auriculæ: mo
ris.n.erat: ut cum aliquis ciuis romanus oſtendendus eſſet ſignificaretur aut prænomine ſuo: aut a nomine
aut a cognomine: aut a tribu in qua cenſetur: aut a curia: aut a cenſura: autor eſt Pedianus.

❡Iam cras heſternū. Cras reſpectu diei exacti dicit. Eſt enim ex aduerbio nomen factum. Nam quáuis ꝓ BAR.
pe te optima ſimilitudo a curru tranſlata. Quanuis.n.inquit te cras incohaturum ſemp dicas nunq̃ tamen FON.
inſpicies: quemadmodum euenit in quadrigis: in quibus ſecundi axis rota licet priori ſemp inſtet: eam nū
q̃ conſequitur. Vertentē cantū: ferrū quo rotæ extremitates uinciunt̃ cantus autore Quintili. in primo di
citur. In axe ſecūdo. Quadrigæ duaꝝ rotarum ordines cum habeant duplici quoqꝫ axe uertuntur. Axis ue
ro ſtipes tres eſt: circa quem rota uerſatur. Libertate opus eſt: ad certū finem animi conſequendum: rectéqꝫ
philoſophandū libertate animi opus eſſe demonſtrat. Velina teſſerula: an quia ius ſuffragiorum in tri//
bus habentes munera a diuiſoribus capiebant: an potius ad cæſarum mortem reſpexit qui frumentū qñqꝫ
populo diuidebant. Velia uero regio in urbe eſt palatino monti coniuncta: in qua Valerii Publicolæ do//
mus & uictoriæ: deorumqꝫ penatium ædes erat. Dicta autem uelia: quod ibi paſtores palatini uellere laná
ſint ſoliti. Priſcianus enim ante tonſuræ uſum lanam uellebant: unde & uellaria nominantur.

CORN. ℂScabioſum theſſerula far Poſſidet:i.corruptũ & putre frumẽtũ. Heu ſteriles ueri.i.igna ꝶ uirtutis ſũt qui exiſtimauerũt libertatẽ ꝑ ſolã manumiſſionẽ acquirere. Quibus una quiritẽ Vertigo facit:quia quo tiẽs manumittebãt eos alapa circũagebãt & liberos cõfirmabãt. Vñ manumiſſio dicta eſt:quia manus ei⁹ mitteret̃:qritẽ aũt ſingulariter dixit abuſiue licẽtia poetica. Nam ſicut pater cõſcriptus nõ dicit̃: nec qrite: dicere poſſumus. Hic dama eſt non treſſis agaſo:quaſi interrogatus poeta dicit:hic qui liber factus eſt iã dama eſt.i.nobilis ſenatoꝶ nõ ſeruus. Agaſo:iumentoꝶ miniſter deputatus appellatur: quẽ ſic nullius meriti eẽ dicit: ut cũ tribus nũmis ualere concedat̃

Teſſerula

Agaſo

Publius emeruit ſcabioſum teſſerula far
Poſſidet. heu ſteriles ueri qbus una qritem
Vertigo facit: hic dama ẽ: non treſſis agaſo?
Vappa & lippus & i tenui farragine mẽdax
Verterit hũc dominus momento tpis exit.
Marcus dama? pape marco ſpõdẽte recuſas
Credere tu nũmos? marco ſub iudice palles
Marcus dixit: ita eſt aſſigna marce tabellas.

Vappa *lippus*

Vappa & lippus & in tenui farragine mendax: uappa proprie ſordes aceti eſt: lippus hunc ait praui s moribus ſignificat & fraudulẽtũ: quia nec dũ iumentoꝶ cibariis ſe tẽperat. Verterit hunc dñs momento temporis exit: hunc qui liber efficitur.

Pape: interiectio admirantis. Marco ſpondẽte.i.fidem dicente. Marco.ſ. ſub iudice palles: hoc ironice dicit: quia neq3 illo fidem dicente pecuniæ credere dubites neq3 illo prædicante formides. Dignus.n.is eſt qui iudicet apud quẽ non timeas ne iniuſte damneris. Marcus dama? ita ẽ aſſigna marce tabellas Hæc mera libertas? in hac tu arbitraris certiſſimam libertatem: cum ex ſeruo factus ciuis romanus acceperit.

IOAN. BRI. ℂScabioſum far. Ciuibus romanis frumentũ publice per teſſeras gratis dabatur in ſingulos modios. P. Clodii beneficio: cũ antea.ut ſcribit Pedianus ſenis æris in ſingulos modios daretur. Far: farris ideo meminit. quia ut ſcribit Verius: uixerunt Romani tercentũ annis. Scabioſum aſperum: ob glumã eius quæ granũ ſemꝑ comitat̃. Teſſerula ſigno quo frumentũ accipiebant. Eius teſſeræ ſæpe commeminit. Tranquillus ut in domitiano. Et quia pars maior reꝶ intra popularia deciderat. quinquagenas teſſeras in ſingulos cuneos Equeſtres ac ſenatorii ordinis pronuntiauit. Heu ſteriles. uerbi ignari ueritatis. q putatis ſtatĩ ꝑ manumiſſionem factos liberos: qñ alii dñi nõ præſint & imperẽt uobis. Vertigo: a uertendo. Seruus enĩ dũ manumittebat̃ a dño: ĩpoſita eius capiti manu uertebat̃. q d' ſignificare uidet̃ eũ ita libeꝶ eẽ: ut in quãcunq3 ꝑtem migrare liceat. Hic dama ẽ nõ treſſis agaſo? Cũ interrogatiõe hoc ẽ putabis ne eum qui manumiſſus ſit ſtatim liberũ eẽ: & nõ ſeruũ nequiſſimũ? ut oſtẽdat manumiſſionẽ eã nõ eẽ quæ libertatem donet ſed eã animi magnitudine cenſeri. Per damã: intelligit ſeruũ neqſſimũ & hoiem fœdũ alludẽs ad illud Horatianũ damã: quẽ abiectiſſimũ oñdit in ſatyris ſuis. Tu cũ proiectis inſignibus annulo equeſtri: romanoq3 habitu prodis ex iudice. Dama turpis odoratũ caput obſcurãte lucerna. Non es quod ſimulas? Eſt ergo ſenſus. Hic dama: hic ſeruus fœdus & turpis qualis fuit dama erit ne ſtatim liber & ciuis romanus qa manumiſſus ſit & non agaſo. q.d. erit quidẽ agaſo.i.uiliſſimus ſeruus. Neq3 erit Marcus.i. ciuis romanus qui per prænomen ut diximus oſtẽdebat̃. Monumẽto tpis exit Marcus dama? putas tu tã breui' tẽporis articulo damã hoc eſt ſeruũ factũ eſſe Marcũ.i. ciuẽ romanũ qui per prænomẽ a ſeruis diſtinguebat̃. Nã ſeruis prænomine uti nõ licebat. Treſſis: triũ aſſiũ. Agaſo. Ille dicit qui nõ ſolũ aſinoꝶ: ſed oĩum iumẽtoꝶ alẽdoꝶ curã agit. Pli. & in una tabella qua maxime inclaruit agaſonẽ eum equo'pinxit. Seruius quoq3 ubi illud in.xii. Aeneidos interpretatus. Circũſtãt ꝑperi aurigæ: manibuſq3 laceſſunt Pectora plauſa cauis: declarat aurigas poſitos eſſe pro agaſonibus. Loquitur enim de equis non de aſinis. Acron itẽ agaſo proprie dicitur ſeruus qui iumẽta curat. Mendax: Qui mendaciis utitur ſui iuris nõ eſt. Tenui farragine: ideſt minima re ob paruã utilitatẽ. Farragine. inter pabularia cõnumerant̃ farrago: ocymũ: uitia fœnũ: farrago ex recremẽtis farris: ut ſcribit Pli. prædenſa ſeritur admixta aliquãdo in aphrica fit ex ordeo ca a farre denominata eſt. ipſum autem far: ut teſtatur Varro: aut quod ferro fit cæſum: aut quod in farratia ſegete ſeri ſit cœptum. Verterit hunc dominus: permiſſio eſt: ideſt Eſto ut a domino Dama manumittat̃ ſtatim ne liber erit: & ciuis romanus. Pape: interiectio eſt admirantis per ironiam. Credere: aliis.ſ.

Dama

Treſſis *Agaſo*

Farrago *Far*

BAR. FON. ℂPublius: uero hoc prænomine libeꝶ ac quiritẽ eſſe oñdit. Veꝶ nõ hanc corporis libertatẽ ad ſapiẽtium ſatis eſſe declarat. Teſſerula: a teſſera menſuræ genere diminutiuũ teſſerula fit: quæ interdũ & ſimbolum bellicũ eſt: quod in acie prodeũtibus dabat̃: ne qua cõfuſio inter milites oriret̃. Verg. vii. Claſſica iamq3 ſonant: it bello teſſera ſignũ: eſt propterea quattuor laterũ talus: quo alea ludebant. Martia. tertiodecimo. Nõ mea magnanimo depugnat teſſera talo. Scabioſum far. an ut rem magis ĩminuat ſcabioſum: quaſi corruptum frumẽtũ dicit: an uero ad glumã: ariſtãq3 grani reſpexit: quoꝶ in uolucris tanq̃ corpus ſcabie granum operitur. Poſſidet heu ſteriles ueri: nõ manu emiſſos: ſed a cupiditatibus ſolutos libertos eẽ ſignificat. Ordo aũt talis eſt. Heu ſteriles ueri: hoc eſt ignari ueritatis: qb⁹ una uertigo.i. per prætorẽ facta liberatio facit aliquẽ antea ſeruũ libeꝶ quietũ uideri poſſidet: ne uerã libertatẽ qui ſic corporis ſeruitutem exuerit.

Vna uertigo: dñs ſeruũ liberaturus eũ ad ꝑtorẽ ducẽs dextra apphẽdebat: atq3 ad ſe cõuertebat: aut Appia. quarto de bellis ciuilib⁹li. ſcri. libertate ſe eũ donare dicẽs. Tũc ꝑtor uindicta eũ tãgẽs ſeruitio liberabat Ille poſtea raſo capite in tẽplo Feroniæ libertoꝶ deæ pileũ aſſumebat: cuius rei in amphitrione Plau. meminit. Quod utinã ille faxit: iuppiter ut raſo capite pileũ portẽ. Hic dama eſt: hic uilis ſeruus & neq̃ eſt: &

eum qa dñs liberarit exiſtimas liberum factum eẽ. Dama ãt ſerui nomẽ ẽ:quo & Hora.utit̃. Tu ne ſcyri damæ aut Dionyſii⁹filius audes deiicere e ſaxo ciues. Non treſſis:non trium aſſium precii. Agaſo: ſerui nomen hoc loco claruit apud Hora.quoq; ponitur: Si patinam pede lapſus frangat agaſo:alibi ađo rẽ equorum ſignificat.Pli.v.& trigeſimo de athimone pictore pinxit: & in una tabula quaq; maxia ĩclaruit agaſonem cũ equo. Vappa:uinum:qđ iterũ ſpõte deferbuit:ſaporemq; amiſit uappa nomen accepit:qđ Pli.teſte q̃rto decimo li.Probroſum quoq; hoĩbus eſt:cũ eoꝝ animus denegauerit. Vappa itaq; ꝓ uili & ignauo & nugatore accipitur.Hora.iii.ſermone non ego auarum:cum uero te fieri uappam iubeo aut nebulonem. Et in tenui farragine mendax ſub ſpecie libertatis ꝑ quã teſſerulã ſuã farris obtinuit:mendax tñ eſt:quia cum liber appeat:uitiis & turpitudini ſeruit. Farrago uero idem dr̃ quod far ferro cæſũ:aut ꝙ primum ĩ farracia ſegete ſeri cœptum. Exit:marcus dama q pauloantea cuȝ ſeruus eſſet dama uocabatur:mox a dño manumiſſus momento temporis marcus dicit̃.Quod uiri Romãi prænomen eſt ꝓprio enim noĩ. Priſciano autore ꝑnomẽ ferebat̃. Vel differentiæ cã:ut alter ab altero noſceret̃:uel quid cum ſabinos in urbem receperũt:ad cõfirmandam coniunctionem.illorum nomina ſuis nominibus præpoſuerunt: & inuicem ſabini Romanoꝝ:atq; ex eo tpe ſeruatũ ẽ:ut nemo Roman⁹ ꝑnoĩe careret:quo qdẽ a ſeruis diſtinguebãt̃. Nã ꝑnoĩa ſeruis ĩdere nõ licebat. Prænoĩa uero ſunt:ut Publius Marcus. Caius Gneus: eiuſmodi cætera. Itaq; Perſi⁹ Publiũ Marcũq; dicẽdo q̃ritẽ factũ eẽ demõſtrat. Pape Marco ſpõdẽte recuſas credere tu nũmos. Rñdentis loq̃t̃ uerbis libertũ eẽ:q̃m & ꝓ alio ſpondere & tabulas ſubſcribere poſſit qđ ſeruis negatum eſt. Pape uero admirantis aduerbium eſt. Terẽ.ĩ eunu. Pape ſuperat ipſam Thaidem.

Hæc mera libertas? hanc nobis pilea donant
An quiſquã ẽ alius liber: niſi ducere uitam
Cui licet ut uoluit? licet ut uolo uiuere nõ ſum
Liberior bruto? mendoſe colligis inquit.
Stoicus hic aurem mordaci lotus aceto.
Hæc reliq̃ accipio licet ut uolo uiuere tolle.

¶Hanc nobis pilea donãt: ſerui qui beneficio dominorum manumittebantur & ſuperius dixit ad illum. Heſterni.c. An quiſq̃ eſt alius liber? non ẽ niſi cui licet uitam ſecũdũ uoluntatem ſuam ducere: aſſumptio hæc eſt mihi auteȝ licet uiuere ũt uolo: deinde infertur concluſio. Non ſum igitur bruto liberior mendoſe colligis inquit. Stoic⁹ hic aurem mordaci lotus aceto: contradicit autẽ phyſicis propoſitionibus: hic Perſius per ſyllogiſmũ dicens falſam eſſe eius collationem: ꝙ omnis q uiuit ut uult liber ſit: hic autem ſecũdũ quod mihi aſſumptiue ſuperius dixit: non uoluntati ſuæ ſeruiens dicit uiuat cum uiciis dominantibus trahatur mordaci aceto. i. acri & mordaci ſapientia eruditus.

CORN.
Brutus
Acetum

¶Hæc mea libertas: hanc inquit cenſes ueram eſſe & puram libertatem: quæ per manumiſſionem parat̃: quaſi dicat eã non eſſe. Pilea: ſerui cũ manumittebantur in templo Feroniæ: quæ libertorum dea phibebat̃ raſo capite Pileũ accipiebant cuius rei Plautus ĩ Amphitrio. mentionẽ facit. Quod utinã ille faxit Iupiter: ut ego hodie raſo capite caluus capiam pileum. Pli. loquẽs de Cornelio Cĩna ita ait. Vocatiſq; ad pileum ſeruis: aduerſarios uicit: de hoc & Perſius ſupra meminit: at illum. Heſterni capite induto ſubiere q̃rites. Legitur & ĩ ãnalibus ueterũ: Quintũ Terentiũ culeonem Aphricani ſuperioris currum triũphãtis: qa captus a Carthaginenſib⁹ ab eo fuerat recupat⁹. Pileũ capite gerentem ſecutũ eſſe ut autori libertatis ſuæ tãquã patrono accepti bñficii cõfeſſionem redderet. An q̃ſquã alius liber: Omnes ſyllogiſmi ptes cõplexus eſt q conſtat ex ꝓpoſitione aſſumptione & concluſione. Hæc ergo eſt ꝓpoſitio: quã ſequitur aſſũptio cũ ait: licet ut uolo uiuere. Hic apte oñdit hoĩes etſi ſibi liberi eſſe uident̃: tñ ſeruos eſſe cũ eoꝝ aĩus prauis cupiditatib⁹ obſideat̃. Liberior bruto? cõcluſio eſt: Nã ſi licet uiuere ut uult: reſtat igit̃ ut liber ſit: Brut⁹ adeo libertatis ſtudioſus fuit: ut expulſo Tarquio ſupbo ꝓpter lucretiæ ſtuprũ filios ſuos: qđ cũ aqliis & Vitelliis cõiuraſſẽt de reducẽdo rege uirgis cœſos ſecuri pcuſſerit. Mẽdoſe colligis ĩquit Stoicus: bñ ſtoicus: is enĩ ẽ q dicit neminẽ ꝑter ſapiẽtẽ liberũ eẽ. Mẽdoſe.c. falſe argumẽtaris: hic enĩ falſũ ꝓbat̃: ubi dicit. licet ut uolo uiuere: neq; illi licet uiuere: ut uult q uitiis ſubiectus ẽ. Aurẽ mordaci lotus aceto: ſinecdoche ẽ: idẽ aurẽ habens lotam: Verg. Nodoq; ſinus collecta fluentis. Hic. i. argumẽto. Mordaci aceto. i. acri & urgẽti dicto. ut ſic ĩtelligas. Stoici aures hoc quidem argumento & dicto offenſas eſſe. Hora. At græcus poſtquã ẽ italo perfuſus aceto. Licet illud & ut uolo tolle: hic ꝓbat eum liberum non eẽ qa ei non liceat facere quæ uult. Ordo eſt. Tolle illud: licet & ut uolo: ideſt concedo quidem illum liberuȝ eſſe cui licet uiuere ut uult. At tibi non licet uiuere ut uis: ergo ſeruus es.

JOAN.
BRI.
Farrago
Far
Pileati ſerui

¶Hæc mera libertas? rñdet poeta ĩ manumiſſiõe merã libertatẽ nõ cõſiſtere: ſed decora ꝓnũtiatõe hic uerſus legẽd⁹ ẽ. Hãc no. pi. do. pileũ capite aſſumebat: q mãu a dño mittebat̃. Libertatis. n. id ſignũ erat. Appia. de bellis ciui. Rõanoꝝ lib. ii. Ex his qdã pilleũ ĩ haſta ꝑferebãt libertatis ſignũ uniuerſoſq; ad ciuilitatẽ pñiaȝ uocabat. An q̃.ẽ a. li. Triptita rõcinatõe ſe libeꝝ eẽ colligit. Prio. n. ꝓpoĩt libertatẽ eẽ uiuere: ut uelit. Deĩde aſſumit licere ſibi: ut uelit uiuere. Poſtremo cõcludit: cũ id ſibi liceat: libiorẽ ſe bruto eẽ. Aures mor. lo. a. hñs aures aceto lotas bñq; purgatas & eruditas: & q̃ nullis argumẽtatõib⁹ decipiãt̃: nã cum acris & uehemẽs aceti natura ſit: eoq; pulſ⁹ & naturas: & tpa & aures excitet̃: qđ ſẽſũ erat ad ĩgenii ſciaȝ trãſtulit. Licet illđ & ut uolo tol. Aſſũptõeȝ ñ ꝓbat: q̃ ille aſſerebat licere ſibi ut uellet uiuer̃: oñdit ãt neminẽ uiuer̃: ut uult pp eũ q tecta ſeq̃t̃: cui uiuẽdi uia cõſiderata atq; puiſa. Vidicta poſtq̃ me⁹a ꝑtore receſſi. Poſt q̃ me libeꝝ ꝑtor fecit: cur negas ñ licere mihi qđcũq; libuerit facere: his exceptis q̃ legibus prohibemur.

BAR.
FON.

CORN. ℂ Vindicta poſtq̃ meus a prætore receſſi: rurſus ille manumiſſus ꝓponit & dicit ex quo me⁹ uindicta p̄toris factus ſum: cur mihi nõ liceat ſecũdũ uolũtatẽ meã uiuere: excepto quocũq; mauri uel getuli ꝓhibent
Mauri Getuli me⁹ dicit liber uel mei iuris. Vindicta: ẽ uirga p̄toris q̃ manumittẽdi a p̄tore ĩ capite pulſant: iõ ſic dicta
Vindicta quia eum uendicat libertati: hic Maſurus ſabinus iuriſcõſultus fuit cui⁹ rubricã uocat minimum quo titu
Maſurus Sabinus li legum ãnotabantur. Diſce: ſed ira cadat naſo: & poeta ĩquit deſine iraſci qui poſſim aniles fabulas q̃s mittis de tuis præcordiis trahere. Ira cadat naſo. tractum a canibus qui iram rugoſis naribus monſtrãt.

Iuriſcõſu. Veteres auias: dicit aniles ineptias aut inueteratam ſtultitiam. Non prætoris erat: Senſus ẽ: libertatem non ſapientiam ſtultis concedere. Tenuia rerũ officia. i. ſubtile acumẽ ſapientiæ. Vſũ rapidæ uitæ: eandem dicit ſapientiam. Rapidæ uitæ: celeris cito tranſeuntis. Sambucam citius
Calones caloni aptaueris alto: Calones dicũt̃ ſerui militantes. Alto: q a ꝓceri eligũtur pp belli neceſſitatem aut certe: alto ꝙ altecingantur: aut alto qa ſupbi ſũt: ſignificat aũt rem ĩeptã facili⁹ decori q̃ neceſſa
Sambuca riã ſambuca ẽ ligni genus fragilis: unũ quaſi tibiæ cõponuntur. Stat contra rõ: hoc dicit reſiſtit rõ ideſt ſapientia ne alicui liceat id facere malum qđ agẽdo peius illud uitioſum efficiat. Et ſecretam gãnit in aurem: ideſt in intimo pectore.

Vindicta poſtquam meus a prætore receſſi
Cur mihi non liceat: iuſſit quodcũq; uolũtas.
Excepto ſiquid maſuri rubrica uetauit:
Diſce: ſed ira cadat naſo: rugoſaq; ſanna
Dum ueteres auias tibi de pulmone reuello:
Non prætoris erat ſtultis dare tenuia rerum
Officia: atq; uſum rapidæ ꝑmittere uitæ.
Sãbucam citius caloni aptaueris alto.
Stat cõtra ratio. & ſecretam gãnit in aurem.
Nec liceat facere id qđ quis uitiauit agendo:

IOAN. BRI. ℂ Vindicta poſtq̃ meus a prætore receſſi. Laborat rurſus oſidere ſe. qñqdẽ libertate donatus ſit a p̄tore oĩa libere facere poſſe q̃ libeat: & ideo ſe liberũ eẽ. Cur mihi non liceat. Subaudi facere. Receſſi me⁹: ideſt
Vindicta mei iuris & liber q aliis non ſeruiam. Vindicta: uirga: qua ſerui in manumiſſiõe a p̄tore tangebantur: idq; manauit a uindicio qui poſt detectam coniurationem filioꝝ Bruti de reducendo Tarquinio Superbo primum uindicta liberatus eſt: a quo nomẽ uindictæ tractum Autore Liuio quidã putant: nam poſt
Maſurus Sabinus illum obſeruatum ẽ: ut qui ita liberati eſſent: in ciuitatem accepti uiderentur. Maſuri: Maſurus Sabin⁹ eques Romanus tpibus Tyberii cæſaris iuriſconſultus fuit: qui primus publice ſcripſit: eius frequẽter meminit Gelius in noctibus atticis. Rubrica: titulus legis. Nam legum capita minio notantur. Iuuenalis. Perlege rubras maiorum leges. Oui. Nec titulus minio cedro charta notet̃. De rubrica dictũ eſt ſupi⁹ ĩ prima ſaty. Diſce: ſed ira cadat naſo: oñſur⁹ poeta eũ male ſentire: q a prætore manumiſſus ſe liberũ putat: monet: nedum id doceat indignetur. Ira cadat naſo: ironicos tractum a canibus: q̃ naribus ĩ rugam cõ
Sanna tractis iram demonſtrat. Sãna: diſtortio eſt oris: q̃ fieri ſolet in deriſum alicuius rei: ut alibi. Poſticæ occurrite ſãnæ: inde fit ſubſannare. i. irridere. Vete. aui. hoc eſt deliramenta quæ diu fouiſti: dum credis eũ liberum eſſe qui ſub imperio alicuius non ſit. Auias: ideo auias: ꝙ uetulæ deſipere ſoleãt. Nõ p̄. e. ꝓbat liberũ nõ eſſe q ſit manumiſſus a p̄tore ſenſus ẽ: p̄tor liberꝫ quẽlibet donare põt ac eidẽ ſapiẽtiaꝫ quæ uera ẽ libertas ĩgerere nõ põt. Ex quo apparet: & ſi manumiſſus ſit ab uno ĩ ſeruitutẽ tñ alteri⁹ trahi poſſe.

Tenuia officia. i. rerũ ſubtiliũ adminiſtratiões. Vſum rapidæ ꝑmittere uitæ. i. dare ut uita quæ celeris eſt utantur arbitratu: quia uitiis ita ĩſeruiãt: ut liberã uitã agere nõ poſſint. Sambucam citius caloni aptaueris alto. Citi⁹ ĩqt fieri poterit: ut uir ruſticus & rudis ĩſtrumẽta muſica pulſare diſcat: quã ut prætor
Sambuca ſtultũ hoĩem poſſit ad uirtutes formare: eũq; abſtinere quo min⁹ uitiis obnoxi⁹ ſit Sãbucam: organi ge
Sambuciſtriæ nus a quo Sãbuciſtriæ dñr. Machina quoq; q̃ urbs expugnãt̃: ſimiliter uocat̃. Nam ut ĩ organo chordæ: ſic ĩ machina itẽdũtur funes. Hæc feſtus: Barbaꝝ ẽ uocabulũ Sãbuca. Nambias: barbitoſq;: & Megades.
Calones Autor ẽ Strabo. Calõi: Calones ſerui dicebãt̃ q dños ĩ ꝑliũ ſeqntes uallũ ferebãt. Nam autore Seruio
Cala moris fuit: ut miles arma ipe ſibi portaret & ſeru⁹ uallũ. Vallũ. n. dicebãt calã. Vt Luci. Scinde calã: ut caleas. i. o puer frãge fuſtes: & focũ fac: ĩde ãt calones & claſſẽ dictã uolũt: uel qa: ut Porphyrio autor eſt freq̃nter ad myſteriũ aduocet̃ a dño: dr̃ calo græce: qđ ẽ uoco latine: uel ut nõnulli putãt a Calẽdis: qđ ea die cibaria accipiãt. Calonẽ igit̃ poſuit ꝓ quocũq; rudi & ĩpito hoĩe. Stat cõ. rõ. i. parata ẽ tibi tãq̃ aduerſaria rõ. q̃ tibi clã oſtẽdit: tibi nõ licere id facere qđ dum ſit uitiat̃. Vult oſtẽdere unũquẽq; qui ſe liberꝫ dicit tñ ſe facile poſſe cognoſcere ſeruũ qđ dũ ꝑuerſe aliqd facit: rõnis flagello ſemp caſtigat: quia eũ ſemp cõſciẽtia ſollicitat: ut quãuis ĩ turpi ope ꝑſeueret: ſẽtiat ſe errare: & cupiditatibus ĩſeruire. Vñ ſeru⁹ ẽ: ut ſit ſenſus. Ipa rõ monet te ſeruũ eẽ: cũ ait te ĩuetita haud q̃ q facere debere. Gãnit: legit̃. Gãnit & Garrit. Agẽdo. Dũ agit actiue. n. ẽ ſignificatiõis. Nã gerũdiis ĩ actiua & paſſiua ſignificatione licẽter uti poſſum⁹: ut Verg. ĩ actiua Cãtãdo tu illum? In paſſiua uero. Frigidus ĩ pratis cantãdo rumpitur anguis.

BAR. FON. ℂ Vindicta uero uirga ẽ: q̃ ſerui a p̄tore in libertatem aſſerebãt̃: Dicta ãt a uindicio ſeruo ẽ: q coniuratos uolẽtes in urbẽ recipe Tarqnos ꝓdidit. Liuius. ii. ab urbe condita: p̄miũ ĩdici pecunia ex ærario: libertas & ciuitas data. Ille p̄miũ dicit̃ uindicta liberatus. Quidã uindiciæ quoq; nomen tractum ab illo putant: uindicio ipſi nomen fuit. A p̄tore: ueteres oẽm magiſtratum cui pareret exercitus: p̄torem appellarunt: unũ & p̄toriũ tabernaculũ ei⁹ dr̃: & ĩ caſtris porta p̄toria: & p̄fectus p̄torio nũcupat̃: ſed partes quo tẽpore L. Seſtius prim⁹ ex plæbe cõſul creatus eſt. Fuſium Camillum Marci filium primũ p̄torẽ urbanum quii n

urbe ius diceret: creauerunt. Mox unico ꝑtore nõ ſufficiẽte: qđ multi pegrini ĩ ciuitatẽ uenirẽt: ali⁹ creat⁹ ẽ:
pegrinus: qa pegrinis ius diceret appellat⁹: ꝓcedẽte deinde tpe alii ꝑtores creati ſunt q & in prouincias mit
tebant̃ dictus uero ꝑtor eſt: ut Varroni placet qui iure pirct ei⁹ magiſtratus ĩſignia trabea ueſtis ſella curru
lis: lictoreſq; ſex cum faſcibus extitere. Maſſuri rubrica. Miniũ & rubrica eiuſdem ferme coloris ſunt q
bus qm̃ clariores litteras fecerũt: in ſcriptura uoluminũ utebant̃: ſed quia capita legum librorũq; tituli ru
brica inſcribebant̃ rubricã ꝓ lege donoĩauit. Maſſurius ãt Sabinus iure cõſultus clarus ẽ habitus. Sed
ira cadat naſo: noli iraſci. Irati. n. quãdoq; nares cõtrahunt. Rugoſaq; ſãna: Irriſio q̃ p deſanatiõem fit:
Vt poſticæ occurrite ſannæ. Veteres auias: ĩeptas cõfabulatiões: quas puer ex auia didiciſti. Tibullus.
Hæc tibi febellas referat. Nõ ꝑtoris erat: ĩcipit rõne oñdere ꝑtorem non poſſe ĩuia & acuta ſapĩæ præce
pta ignorãtibus uiris dare & ꝓpterea ne libertatem quidem: q̃ nõ niſi ĩ ſapientem cadit: poſſe cõcedere.
Sambucam citius caloni aptaueris alto. Non me fugit cum ſambuca muſici inſtrumenti gen⁹ ſit: hũc
uerſum fere ab oĩb⁹ legi qđ citius caloni alto muſice rõnem tribueris: q̃ ꝑtor uitioſis libertatem cõceſſerit.
Veꝝ cũ calones militũ ſerui ſũt. Sambuca quoq; machinæ bellicæ gen⁹ ſit: ut cũ ĩ ſimilitudine atq; trãſla
tione uerboꝝ pſtet: potior ſenſus erit. Citius caloni: ſeruo militari alto ac ꝓpterea rudi atq; ĩepto ſãbu
cã ĩtendendã aptaueris: hoc eſt rei militaris peritiã dederis: q̃ ꝑtor uitioſus libertate donauerit. Eſt uero ſã
buca: ut Feſtus ait machina bellica q̃ ĩ urbium expugnatiõibus ĩtendebant: dictaq; uoces in ſambuca atq;
organo ſic fines ĩ ea machina ĩtenduntur. Calones ãt militũ ſerui ſunt caſtra ſequentes: uel a calis ideſt a li
gnis & fuſtibus: quos geſtabãt: uel a calãdo cognomĩati: hoc eſt qa ad miſteriũ uocarent̃: apozoi calla
my: calare. n. uocare eſt unĩ & calendæ: a qbus nõnulli dictos quoq; calones putãt: q calendatũ die cibaria
caperent. Quod quis uitiauit agendo: q ſi agatur uitioſũ ſit: nihil uero ꝑter rectum fieri licet.

Publica lex hoĩum: naturaq; cõtinet hoc fas
Vt teneat uetitos inſcitia debilis actus
Diluis heleborum certo cõpeſcere puncto.
Neſcius examen: uetat hoc natura medẽdi.
Nauim ſi poſcat ſibi peronatus arator:
Luciferi rudis: clamet melicerta periſſe.
Frontem de rebus: tibi recto uiuere talo
Ars dedit: & ueri ſpeciem dignoſcere calles
Nequa ſub ærato mendoſum tinniat auro
Quæq; ſequẽda forẽt & quæ uitãda uiciſſim
Illa prius creta mox hæc carbone notaſti.
Es modicus uoti præſſo lare: dulcis amicis

❡Publica lex hominum: tam publica q̃ ipſi⁹ na CORN.
turæ lege cautũ eſt licitũ pmitti fieri illicita phibe
ri: ut illa q̃ mala efficienda non ſunt ignorãtiæ tra
damus. Inſcitia debilis actus. i. ignorãtia quæ
rõne caret. Diluis heleborũ: ſenſus eſt: diluis. i. la
uas qm̃ lauat̃ heleborũ: ut acrimonia lætali carere
poſſit: aut certe. Diluis. i. aliis herbis admiſces.
Certo cõpeſcere puncto: nõ ad trutinam ſed ad Trutina
ſtateram: quæ punctis & unciis ſignatur. Com Statera
peſcere. i. temperare. Nauim ſi poſcat: hoc dicit
ſi uelit ruſticus nauim gubernare: cũ nec freta nec
ſyderum rõnem nouerit. Exclamet meli. pi. nul Melicerta
lum eſſe pudorem: templuʒ. n. pudoris eſt frons:
Melicertes deus eſt marin⁹ inachi filius in deorum
numerum redactus qui græce palemõ: latine por
tunus dr̃. Tibi recto uiuere talo: licet poſſint ſim
pliciter ad Cornutũ dicta ĩtelligi: mãifeſte tamen
ironice ad illum quem caſtigat dicit. i. doctrina uĩ
tæ rectum tramitem declarant & ita calide ſimilitudinem uitæ cognoſcere: ut æs ferro obuolutum pcutiẽ
do intelligas ſicut nũmularii faciunt qui nundum inſtructi denarios auro infectos pro auro accipiunt qa Nũmula
uſus noſcendarum rerum non hñt. Nequa ſub ærato mendoſum tĩniat auro: Allegoricos uitia hoĩum rius
uerbis decoris ornata uult ĩtelligi: ut Hora. Verbiſq; decoris obuoluis uitium quæq; ſeq̃nda forent. Scis
& enim quæ ſint ſeq̃nda & reſpuenda. Illa prius creta mox hæc car. nota. quæ probata ſunt creta: quæ dã
nata ſunt carbone annotas: ut Horatius: quorum ſũma habeat ſani creta an carbone notanda.

❡Publica lex hoĩum naturaq;. c. h. f. Hoc q dẽ natura dat qđ & leges publicæ pmittũt: ut q ſtult⁹ ſit ſtulte IOAN.
agat. Cõtinet hoc fas. i. hoc licitũ eẽ patit̃. Inſcitia debilis. Quæ rõe ñ regit̃. Act⁹ uetitos. i. prohibita. BRI.
Deluis. h. ꝓbat p exẽpla eũ q ſtult⁹ ſit oĩa ſtulte agere: nec e ſtulto ſapiẽtẽ fieri poſſe. Pronũtiatiue legẽda
ſũt. Diluis: diſtẽpas. Neſci⁹ cõpeſcere. i. coercere: tẽpare ĩ reb⁹ pẽſãdis. Pũcto: unciaꝝ. ſ. Natura me.
. i. ars & rõ mediciæ. Nauim ſi po. ſ. p. a. Aliud exẽplũ ꝓfert quo oñdat oportere ſtultũ oĩa ſtulte admini
ſtrare. Si uelit iḡt uir ruſtic⁹ nauẽ gubernare q nec ſydeꝝ rõnẽ nec maria cognoſcit exclamet. Melicerta:
nullũ eẽ ĩ reb⁹ hũanis pudorẽ. Peronat⁹: Pero gen⁹ ẽ calcimẽti ex crudo corio: quo & ĩ bello utebãt̃. Ver. Pero
Crud⁹ tegit altera pero. Iuue. nil uetitũ feciſſe uolet quẽ nõ pudet alto p glatiẽ ponere gi. Rudis: cõiuge cũ
arator: ñ cũ luciferi: ut ſit arator rudis. Melicerta: de⁹ marin⁹. Hic fili⁹ fuit Athamãtis Inonis q pr̃is iras Melicerta
fugiẽs: a quo p ĩſaniã learc⁹ alter fili⁹ occiſus fuerat ſe cũ mr̃e ĩ mare ꝑcipitauit. Qui neptũi bñficio cõſerua Palemon
ti ĩ deos recepti ſũt mirinos. Ino uero Leucotoe appellata ẽ Melicertã Palemonẽ Græce Latine portunũ ap Portunus
pellauere: a nautis ĩuocabat̃. Ver. Votaq; ſeruati ſoluẽt ĩ littore nautæ Glaucoq; & panopeæ & Inoo Meli Ino
certæ. Ino uero matuta appellata ẽ. Frõtẽ. i. pudorẽ cui⁹ ſedes ẽ ĩ frõte: Vñ illud extat dictũ apđ ãtiquos. Leucotoe
Perfricuit frõtẽ. i. depoſuit pudorẽ. Quin. Perfrica frõtẽ & dic te digniorẽ q ꝑtor fieres. Iuue. Eiectũ ſemel Matuta
attrita de frõte luborẽ. Tibi re. ui. ta. Ars de. Irriſio ẽ ĩ eũ quẽ docet & ſapĩa & libertate carere. Vnũ. n. pẽ perfricuit
det ex alio. Nã ĩ quo ſapĩa nõ ẽ: is ex ſtoici ſnĩa ſeru⁹ ẽ. Sẽſus ẽ igit̃. Cũ alii ſtulte uiuãt: qđ oĩo ẽ ſerui: ipſa frontem

rō tibi recte uiuēdi uiá demōſtrauit ſicq̧ p ironiá ꝓnūtiát. Recto talo.i.nō claudo:ſed recto itinere & uia:ſumptū ab his q obtortis talis pedū ñ recte icedūt. Ars:rō. Calles:Noſti & tūc duplici ſcribitur.l.

Spēm:apparētiá deriuatū ē a ſpecio:qđ ī ſimplicitate ñ iuenit̃. Neq̄ ſub ærato.m.t.a.i.ea es prudentia: ut æs auro cooptū ēt ſonitu dignoſcas:ut ſolēt mēſarii. Allegoricos:hoc dicit eū uitia uelamēto quodaꝫ uirtutis obuoluta cognoſcere:hocq̧ ſapiētis ē:q uera libertate fruit̃. Neq̄:ſubaudi ſpēs. Tiniat.i. tinitu ſuo oſtdat. Tinit⁹.n.ē ꝓpriū metalloꝝ.Mēdoſū falſū. Auro ſubæ.i.auro ſub ſe æs hñte. Seq̄nda:ī paſſiua ſignificatiōe dixit. Sic Oui.Phili ſeq̄ndus erá. Illa prius.c.m.h.c.n.Priſci fuit moris q̄ bona & commendatiōe digna erát creta alba notare:q̄ uero mala ſignare carbone. Vñ Hora.in ſatyris ſuis.Sani creta an carbone notádi. Illa.ſ.q̄ ſeq̄nda & bona ſūt. Mox hæc.ſ.q̄ uitáda ſūt. Es modicus.u.Modici deſiderii:quod ſapientis & liberi eſt hominis. Præſſo lare:humili domo:& nō in luxum magnifice extructa.

BAR. FON. ¶ Publica lex hoīu;:naturaq̧ cōtinet hoc fas:Leges omnes aut dīnæ aut hūanæ ſūt:hūanæ morib⁹:dīnæ natura cōſtát. Fas:lex diuīa eſt hūana. Ait ergo & hūana & diuīa lege hoc cōſtare:ut uitia fugiam⁹:neq̧ p ignorátiá excuſemur. Vt teneat ueti.īſci.de.ac.ut etiá īſcii:ac rudes:a qb⁹ debeāt abſtinere:cognoſcant.

Inſcitia debilis:ignorátia.n.mortales ībecilles:ac debiles cōtra cupiditates reddit. Diluis helleboꝝ:ſimilitudīe ꝓbat īſipienti ñ licere:ut uelit uiuere:neq̧ ei libertatem cōcedere quemq̄ poſſe:quemadmodū medicinæ ac nauigatiōis expti.Neq̧ pharmacoꝝ cōfectio:neq̧ nauis gubernatio pmittet̃. Helebori át duo genera ſūt.Nigrū qđ purgat p īferiora.Cádidū qđ uomitiōe cauſas morboꝝ extrahit. Peronat⁹ arator:perone calciatus.eſt.n.pero calciamētū ruſticū ex corio cōtra ībres:niueſq̧ ac frigora paratū:Iuue.li.v.Quem non pudet alio p glatiem pone tegi.Verg.li.vii.Priſcos latinos peronæ ī bellis uſos oſtendit. Veſtigia nuda ſiniſtri īſtituere pedis:crud⁹ tegit altera pero. Luciferi rudis:nauigatiōis ignarus:quū uel eá ſtellá:q̄ cunctis īnoteſcat:ignoret.Lucifer ſane idem qđ heſperus eſt.Sed cū plurimū diſtet a ſole:facta uicia occidētalibus plagis exacta ꝓpemodū nocte apparens lucifer:qa tūc maxīe luceat appellat̃.Heſpi uero nomen accepit qđ ī eo is ueſpe poſt occaſum ſolis appeat. Exclamet melicerta piſſe frōtem de reb⁹ pudorem oēm & uerecundiá q̄ maxīe i frōte dignoſcit̃ iteriiſſe. Melicertá naturá de⁹ calamitás conq̄rat̃.Melicerta uero Inois & athamátis regis Thebaꝝ fili⁹ patrem cum matre fugiens ſe una pcipitauit ī pelag⁹:ambo uero in deos marinos miſeratōe deoꝝ cōuerſi ſunt.Ino ī mr̃em matutá:q̄ & Leucotoe melicerta uero ī portunum q & palemon etiá dr̃.Hic a romanis:ut ſcri.Feſt⁹:īter deos colebat̃.nautæ quoq̧ eum uenerabant̃.Vergi.in georgi.Votaq̧ ſeruati ſoluent ī littore nautæ:Glaucoq̧ & panopeæ:& inoo melicertæ. Recto talo:recta uia & ratiōe qđ a talo calcis oſſe tráſlatum eſt.Talis.n.& crurib⁹ nō obtortis recte īcederent. Subærato auro:cum aurum extra appareat æs ītus exiſtens. Creta:colore albo & beniguo. Carbone:nigro colore ac ſubinde noxio. Preſſo lare:Lar domeſticus de⁹:q pro ipſa domo interdum ponit̃.Horati.Qui patrium mimæ donat:fundumq̧ laremq̧.paruá igitur & modeſtam domum intelligit.

Iam nūc aſtringas:iá nūc granaria laxes
Inq̧ luto fixum poſſis tranſcēdere nūmum
Nec gluto ſorbere ſaliuam mercurialem
Hæc mea ſunt teneo:cū uere dixeris eſto
Liberq̧ ac ſapiens ptoribus ac ioue dextro
Sin tu cū fueris noſtræ pauloante farinæ
Pelliculam ueterem retines & fronte politus
Aſtutam uapido ſeruas ſub pectore uulpem
Quæ dederam ſupra repeto:funēq̧ reduco;

CORN. ¶ Iá nūc aſtri.ſcis qñ pſymōia op⁹ ſit & qñ large uiuēdo. (Symonia) Inq̧ lu.fi.p.t.nū.i.ſordidū lucꝝ ſpnis: aut certe uiſū ī luto nimiū ptermitis:qa ſolēt pueri (Aſſis) ut ridēdi cáꝫ hēant aſſē ī ſilice plūbatū īfiger̃:ut q uiderit ſe ad tollēdū eū īclinēt:nec tñ pſūt euellere quo fcō ēt pueri acclamare ſolēt. Nec g.ſ.ſa.hoc dicit cupidi pecūiæ cū lucꝝ effuderit ueluti guloſi (Guloſi) uiſis delitiis ſaliuá glutiūt mercurialē:iō dixit:qa īpm deū lucri dñt:uñ & cū ſacello depigit̃ & a negociatorib⁹ plurimū colit̃. Hæc mea ſūt te.dinūeratis eis q̄ ſeq uel ſpner̃ ſapiēs debeat cū tua eē dixeris & apđ te iugiter detinueris tūc te eē libeꝝ dico: tá ioue q̄ ptore ꝓpitio Iouē ad libertatē aī.i.ſapiaꝫ ptorem dixit ad eá libertatem q̄ ſeruitutis caret cōditōe. Sin tu c.ſ.n.p.f. Senſ⁹ eſt ſi uero tu q te iá dudū unū de nūero phoꝝ dicebas priſtinis uitiis detineris q̄ uitia ſub pectore uitiis abſcōditis q̄ tibi dudū tāq̄ ſapiente cōceſſere tolá nr̃æ farinæ.i.nr̃æ ſectæ:ac ſi diceret nr̃æ uitæ:aut illđ itendit qđ idē Perſi⁹ ſupra dixit qb⁹ & detōſa iuuent⁹ iulgebit. Pelli.ue.i. átiquū uitiū tractū eſt ab ethiope q ñ mutat pellem ſuá:nec pard⁹ uarietatem ſuá:ſꝫ ī q̄ pelle nat⁹ eſt ī ea moritur.

Aſtutá uapido ſeruas ſub pectore uulpem.i.fraudem & uerſutias aſtutam uulpem ad decipiendū calidam. Quæ dederá ſupra repeto:quia ſupius eū conceſſerat libeꝝ ac ſapientem ſi a uitiis q̄ enūerauit receſſiſſet. Funemq̧ re.dixit a me habenas licētiæq̄s elegáti⁹ dederá traho dū libertatem tibi cōceſſerá ad imo.

Funis IOAN. BRI. ¶ Iam nunc.a.i.n.g.l.ideſt noſti q̄do pſymonia:& q̄do munificentia & liberalitate utendum ſit:ironia ē ut dixtm⁹. Iá nunc.i.mō. (Granaria) Granaria:loca ꝓprie dñr ubi frumenta reponunt̃:ut pomaria ubi poma carnaria ubi carnes. Inq̧ luto fixum.p.t.n.Hic oſidit aī liberi eſſe auaritia ñ laborare:imitatio eſt Horatii.Quo melior ſeruo:quo liberior ſit auar⁹ ī triuiis fixum cum ſe dimittit ob aſſem. Fixum a pueris.ſ. q tráſeuntes riſus captádi gr̃a đcipiunt ære humi defixo. Nec glu.ſor.ſ.m.tractum eſt ab iis q uiſis delicatis cibis ſaliuá glutiūt. Gluto:a glutiēdo Mercurialē Mer.lucri de⁹ putat̃:& a mercib⁹ denoīat⁹:ut alibi rē ſtruxere exoptas cæſo boue Mercuriūq̧ accerſis fibra.Da fortunare penates Hora.Mercarier unus cū lucro

norá.unñ freq̃ntia Mercurialē iposuere mihi cognomē cōpita. Hæc mea ſunt.t.e.u.di.Cū hui⁹moderatio nis & ſapiētiæ fueris q̃lē deſcripſi tūc te liberꝫ & ſapiētē eē dixero.Quæ.n.dicta ſūt q̃dá aī ſapiētiá & liber tatem arguūt.Ordo ē eſto liber & ſapiēs cū dixeris hæc mea ſūt:teneo. Hæc ſūt mea.Quæ dicta ſūt & q̃ ſapiēs ſeq̃ đbet. Teneo:ſubaudi &:ut ſic itelligas hæc ſt̃ mea:& teneo.i.poſſideo. Prætorib⁹ ac.i.d.Tūc inq̃t & aī & corpis ſeruitute ſolut⁹eris.Ná cū ait ꝑtorib⁹:ad eá libertaté reſpicit:q̃ ſeruitutis cōditione ua cat:Ioue uero ad libertatē aī.i.ſapiētiá. Sin tu.c.f.Senſ⁹ ē.Si át uitiis & cupiditatib⁹ ex q̃b⁹ pendet hoīs ſeruit⁹:detireris de q̃b⁹pauloante dixim⁹:te nullo mō liberꝫ nec ſapiētē dixero.Ordo ē: repeto q̃ ſupra de derá q;:funēq; reduco ſi retines ueterꝫ pelliculá:& polit⁹frōte ſeruas aſtutá Vulpē ſub uapido pectore cuꝫ fueris farinæ pauloante nr̃æ. Nr̃æ farinæ.i.uitæ uitiis ïuolutæ.Apte fariná uitiis cōparauit: ita.n.uitiis hoīum uita:ut farina reliq̃ cōſpergi dñr. Pelliculá.u.a.f.p.Multi cū int⁹ uitiis laborēt ſummá tñ ꝑ ſe fe rūt bonitatē:ac iō libri putari uolūt & ſapiētes:cū oīo uitiorꝫ ſerui ſint & ſtulti. Pelliculá ueterē.Anti quū uitiū q̃d exteriore pte occultas:Sūptū ab iis q̃ corpis uitia ueſtiū pulchro regūt uelamēto. Frōte: per ea q̃ extrinſecus cōſpiciunt̃. Aſtutá uulpē:Fraudē & fallacias:quales uulpi atribuunt̃. Pectore.u. Vapi dū appellam⁹multi uaporis.Vappido igit̃ pectore.i.ueterꝫ uitiorꝫ pleno:& fraudib⁹redolente. Quæ de derá.ſ.r.Hoc ad illđ refert̃:Eſto liberq; ac ſapiens ꝑtorib⁹ac Ioue dextro.Senſus ergo eſt:cū oīo uitiis labo res:repeto a te libertatem quá tibi cōceſſerá ac p hoc te ſeruū dico. Funemq; reduco.i.habenis iterꝫ te co erceo:quem antea amiſeram.Sumptum eſt ab equis:qui remiſſis habenis liberi⁹ uagantur. Nil tibi.c.r. Hoc illud ſpectat quod dictum eſt ſuperius.Stat contra ratio.Senſus eſt enim homines ita ïſanos eſſe: ut ratione nihil omnino faciant ne minimum quidem.Ergo ſerui:qui ſtulti ſunt.

Vapidum

¶Iá nūc aſtri.iá nūc granaria laxes.Quātū debes & potes q̃b⁹decet iptire.Granaria át loca ï horreis ſunt ꝑuádis ſeīnū grāis pata. Inq; l.ſi.p.t.n.uel đ puerorꝫ cōſuetudīe tractū ē:q̃ nūmū filo alligātes:ï lutūq; iacentes:ſiqs eū colligere uoluiſſet p filū occultatū ad ſe trahebát:illi⁹áuaritiæ illudentes.Vel potius turpe lucrꝫ ex ſordido q̃ſtu ptū itelligit. Nec glu.ſor.ſa.mer.Nec cū magna áxietate lucro ïhiare. A guloſis ue ro tráſlatū eſt:Ná gula gluto guloſus dr̃:& ſorbere ad nimiá guloſitatem refert̃.Ipa quoq; ſaliua ï ore eſt: quá ꝓ lucri cupiditate p tráſlatiōem poſuit.Cui q̃a mercuri⁹ꝑeſt:mercurialem cognomīauit. Prætorib⁹ ac.io.d.Hūano dīnoq; iure cōcedentib⁹. Frōte polit⁹:Ferens ꝑ te ſpeciem bōi uiri itríſec⁹plen⁹dolorꝫ ſis. Vapido ſƀ pector̃:aſtuto a uapore.Qui.n.calidore ſáguīe ſūt:igenio & aſtutia magis ualent.Vulpi uero aſtutia tribuit̃. Funēq; re.Iterꝫ te ï ſeruitutem redigo cū paulo átea: ſi careres his uitiis libertatē cōceſſeriꝫ

BAR. FON.

Nil tibi cōceſſit ratio digitū exere peccas.
Et quid tam paruū ē?ſed nullo thure litabis
Hæreat in ſtultis breuis ut ſemuncia recti
Hæc miſcere nefas:nec cū ſis cætera foſſor
Tris tñ ad numeros ſatyri moueare batylli.
Liber ego unñ datū hoc ſūis tot ſubdite reb⁹
An dominū ignoras:niſi quē uidicta relaxat

¶Nil ti.cō.rō.i.ſapia nil ſui tibi ꝓmittit habere. Digi.ex.pec.i.digito ſublato oñde te uictū eſſe a uitiis tractū ē a gladiatorib⁹q̃ uicti oñſiōe digiti a populo ueniá poſtulát. Et q̃d tá p.ē?hoc ē.q̃ ſa piētia ſiq̃dē accōmodatu naturæ ſtudiū facile capi tur. Sed nul.t.li.ſed q̃uis parꝫ ſit ſapia:tñ ſacriſi ciis adipiſci nō poſſis:neq; aliquá ipi⁹pticulá mī má: ꝓ ſemūciá.i.mīmá ptē accipim⁹. Hæc mi ſcere ne.i.ſapiam ꝓſtultitiæ cōmiſceri eſt ïpoſſibile. Nec cū ſis c.f.i.ad ultimū:& hoc dicit cū ſis foſ ſor ñ poteris moueri. Tris tñ ad n.ſ.m.b.i.páto mimū mutari ñ poſſis.Batill⁹: pátomim⁹át libert⁹fuit mecœnatis:ergo ut ïpoſſibile ē ſtultū ſapiam ſeq̃.

CORN.

Batillus

Nūeros:dicit ionos uel rithmos. Liber e.unñ da.uerba culpati uicioſi q̃ ex pōpuli ïñſtōe nitit̃ emēdatū eē his:& poeta qūo libertū te eē dicis:cū tot uiciorꝫ ſeru⁹ſis:& tráſit ut doceat q; ſtulti dños hñt qm̃ nihil arbitrio ſuo:ſed iuſſu uitiorꝫ efficiant. An dominum ignoras:niſi quem uindicta relaxat:an exiſtimas eſſe dominum nullum niſi cum qui te manu miſit deſinit eſſe dominus & dominatum uirga ſerui caput tágēs diſſoluit q̃a ï manumittēdo:tá ſeru⁹agēs q̃ dñs ab illi⁹ſeruitio quē manumittit abſoluitur.

¶Nil tibi cōceſſit rō.i.nihil ſui tibi ſapia pmiſit hēre. Digitū exere.i.extēde:oñde.q.d.nullá rē tá puá ab eo fieri poſſe qn peccet:unñ ſeq̃t̃ ï ſtultis ne ſemūciá q̃dē rōnis hītare cōpoſitū ē.át exero:ab ex & ſero a quo freq̃ntatiuū exerto. Et q̃d tá p.ē?cū iterrogatiōe ꝓnūtia.i.nō ne pua res eſt etiá digiti exercitatiōe pec care? Sꝫ nul.tu.li.Hæ.ï ſtul.i.nullo unq̃ ſacrificii genere a diis ïpetrari poterit:ut q ſtult⁹ſit:aliq̃d recte & ſapienter gerat.Qui ergo ſapienter & cū rōe res ñ gerit ſeru⁹eſt. Breuis ſe.re.hoc ſignificat ne ſemūciá q̃dē rōnis apđ ſtultos eſſe:ut ſit ſenſ⁹nihil ꝓrſus eē. Breuis:nt̃us erit ut ſit breuis ſemūcia: dr̃ q; dimidia ps un ciæ ſic ualet dimidiū:ut ï ſelibra & ſemodio. Recti:rōis ea.n.recte fieri dñr q̃ cū rōne fiūt. Hæc mi.ne. licitū q̃dē ñ ē hoī ſtulto cū rōe & ſapia q̃cq̃ gerere.Vt ſit ſenſ⁹fieri ñ poſſe quodámō fas eē:ut ſapia ſtultitiæ cōmiſceat̃:& ſimul hitēt:q̃đ ſeq̃ntib⁹cōfirmat:ſūma ïdignatiōe exēplū afferēs:cū dicit. Nec cum ſis cæte ra foſſor.Tris tñ ad n.ſ.m.b.hæc.n.p ïdignatiōem ïferūt̃:& ita cōcitate legēda ſūt:ut poeta oīo uideatur uelle ꝓbare hoīem ſtultū penit⁹rōne carere:nec q̃cq̃ ſapiēter adminiſtrare poſſe:ergo ſeru⁹ē q ſapiēs non eſt. Nec cū ſis cæ.foſ.Tris tñ ad nu.cōcludit deniq; ſtulto ñ cōcedi:ut ſapiam ſeq̃t̃.Sēſus ē.n. Nūq̃ efficies: ut cū ſis rudis & agreſtis diſcas ſaltare ad ſonos & cát⁹batylli pátomimi. Cætera foſ.aut cætera uacat aut deeſt p:ut ſit:cū ſis foſſor p cætera.i.p reliq̃s res rudis & ïperit⁹.Tērē.ï ecyra.Cōiicio cætera.i.p cætera.Foſ ſor is dr̃:q agros fodit:hic át ponit̃ ꝓ hoīe rudi ïpito & ſtulto. Ad nūeros.t.i.ad rithmos carminū. Sa

IOAN. BRI.

Exero

Exerto

Foſſor batyllus

tyri batylli: pātomimꝰ & mollis ſaltator fuit. Iuue. Chyronomō ledā molli ſaltāte batyllo: batyllꝰ itē puer fuit ab anacreonte poeta dilectus: ut ſcri. Apuleius. Hort. Nō aliter ſamio dicūt arſiſſe batyllo Anacreōta te ium: batylli itē populi ſeptētrionales autore Ptolomæo. Batyllus itē īſtrumētū ferreū quo utimur ad uſuꝫ ignis. Hora. Prætexta & latū clauū prunæq; batyllū. Satyri. i. ſaltatoris: nā ut diximꝰ ī pricipio opis Satyri dii ſylueſtres laſciui & ſaltatores itroducebāt ī ātiq̄ comœdia: ad quoꝝ laſciuiæ imitationē mimi appellant ſatyri. Vñ Verg. Saltātes ſatyros imitabit alpheſibeꝰ. Liber ego: uerba ꝓbātis ſe libeꝝ. Vñ da. ho. tot ſb. re. uerba Perſii. i. uñ hēs uñ colligis te libeꝝ eē: ſumis. n. uerbū ē. Tot re. tot uitiis & cupiditatibꝰ.

An dominū ignoras: putas ne aliū dominum non eſſe niſi eum qui ſeruū manūittit. Sicq; docet hominem pluribus modis ſeruum eſſe: cum uitiis ſubiectus ſit. Vindicta relaxat ſegregat a te.

BAR. FON. ¶ Nil tibi cōceſſerim rō: Nunq̄ tibi rō dederit ut tutꝰ ſeruiēs liber ſis. Digitū exere: apte ꝓfiteare quod a pugnātibus tractū ē pollicis erectiōe ſe uictos fatentibꝰ. Ecqd tā paruū eſt. Ecqd ſepatim ꝑ īterrogatione legendū eſt? Rñdentis. n. uerba ſunt admirātis ſimul & ſciſcitātis. cur ob tā ꝑua uitia libertate carere putādus ſit? Sed nullo thure litabis. Nullis donis a ſupis īpetrabis. ut ī qbꝰ uitioſitas ē uirtutis ꝑs aliqua: ac ꝓpterea ne libertas qdē eſſe poſſit. Semūcia: uero media uncia ē: a ſemis qdē qđ mediū ſignificat deriuata. Nec cū ſis cætera foſſor. Quemadmodū foſſores inepti & agreſtes hoīes imitari nulla minꝰ in parte ſciunt: ſic uitiis dediti nequeūt exercere uirtutes. Batyllꝰ āt neronis æuo ioculator ac ſaltator eximius fuit: Iuue. Molli ſaltāte batyllo tuſcia ueſicæ nō impat. Satyri uero dii ſilueſtres petulātes ac ſaltatores in antiquis comœdiis inducunt quoꝝ ꝑſonas in theatro minimi plerūq; aſſumebāt. Liber ego. Aſſeuerāter aduerſarius libeꝝ ſ. eſſe affirmat. Vñ datū hoc ſentis. Rñdet poeta cū tot uitiis ſubditꝰ ſis uñ tibi libertatē audes aſſūmere. An dñm ignoras. niſi quē uīdicta relaxet. An nō credis aliū dominū tibi eſſe ꝑter eū a quo te ꝑtor liberauit. qbꝰ uerbis oſtendit nō eū q uīdicta ꝑtoria liberet. ſed qui uitiis nō ſeruiat liberum eſſe.

I puer: & ſtrigiles criſpini ad balnea defer:
Si increpuit ceſſas nugator: ſeruitium acre
Te nihil impellit nequicq̄ extrinſecꝰ intrat
Qđ neruos agitet: ſed ſi itꝰ & in iecore ægro
Naſcunt dñi q̄ tu impunitior exis: (herilis
Atq; hic quē ad ſtragiles ſcutica & metꝰ ægit
Mane piger ſtertis: ſurge inquit auaritia eya
Surge negas: inſtat: ſurge inqt ñ queo ſurge
En qd agā? rogitas; en ſaperdā aduehe pōto

CORN. ¶ I puer & ſtri. ſtrigiles dñr ea uelaria uñ athletæ poſt laborē tergūt hoc ē a tergēdo qđ græce dicit. Neqcq̄ extri. itrat: hoc ē ſi te ñ cōpellit ſeruitiuꝫ ꝓpriū uel minæ tuā mētē extermināt. Sed ſi itꝰ & ī iecor ægro: colligit magis ſeruire eū q uitio deditꝰ ē q̄ eū q a dño ob ſegnitiem dñi pōt uerberari quo pacto ergo te ſeruū negas: cꝰ pectꝰ aīum q; tot dñatōes obſederūt. i. auaritia cupiditas aliæq; res q̄s ꝑ dñis poſuit. Scutica: bēnā dicit ꝙ eiꝰ uſus lori ad plagas apđ ſcuticā iuētꝰ ſit. Mane pi. ſter. demōſtrat q̄ iter pectꝰ hēas uitia dñent. iducit dormiētē ab auaritia excitari & ab ea obiurgari. Eya Sur. ne. iſtat. Surge iqt ñ qo ſur. & tu dicis. Nō qo ſur. eqdē agā iterꝰ: iterꝰ & ſepiꝰ illū dñs excitat

Scutica

Saperda tādē ſurgit. Surge: uox eſt ad excitantem. En quid agam? en ſaperdam aduehe ponto rogitas: o pſi cui rñdet rogitas: ideſt dicis quid agas: ſaperda genus eſt ſalſamenti quod ex piſce fit.

IOAN. BRI. ¶ I puer & ſtra. cri. ad b. d. ꝓbaturꝰ hoīes oīo ſeruos eē: nec ſui iuris: pulchra utit argumētatiōe. Sēſꝰ ē. n. Si illđ acre ſeruitiū eē cēſes: cū a dño acerbe & cōtumelioſe icrepis: ut aliqd facias: qđ tātū ē corꝑis: q̄to grauior illa ſeruitꝰ exiſtimāda ē q̄ animꝰ obſidet. Sicq; oñdit eos magis ſeruos eē q uitiis obnoxii ſūt q̄ q ſub īpio ſūt hoīs. Ordo ē ſeruitiū acre nihil te īpellit: ſi īcrepuit. I puer & de. ſtri. ad balnea criſpini ceſſas nugator. Stri. ſtrigere & radere: ut ait Marcellus: uñ ſtrigilis īſtrꝫ ē ferreū: quo ſudātes radebāt ī balneis ad detergēdū ſudorē. Pli. iunior ī epiſtolis de balneis loqns ſcribit ſic de auūculo. Dū diſtiguit tergiturq;: audiebat aliqd aut dictabat. Trāqllus tradit Auguſtū læſiſſe cutē nimio ſtrigilis uſu. Strigiles græci ſtlēgites dixere & q̄ eo corpore radūt ſtrigmēta: ꝑgamꝰ ex aſia has miſit. Mar. ꝑgamꝰ has curuo diſtrigere ferro. Increpuit: ſubaudi dñs. Criſpini bal. tpibꝰ Neronis duos iuenio fuiſſe criſpinos: quoꝝ alter eqs romanꝰ dignitate ſenatoria: & quōdā Claudio īpāte ꝑfectꝰ ꝑtorii & cōſularibꝰ īſignibꝰ donatꝰ Neroni iuiſus: ꝙ poppeā quōdā mrimonio tenuerat: ab eo crimine cōiuratiōis ī Sardiniā exactꝰ ē q accepto iuſſæ mortis nuntio ſemet īterfecit. De hoc poeta ītelligere uidet. Alter uero Neronis priuignꝰ poppea natꝰ: quē īpuberem adhuc: qa ferebatur (ut ſcribit Trāqllus) Ducatꝰ & īperia ludere: mergendum mari: dū piſcaret ſeruis īpiꝰ demādauit. Ceſſas nugator: ceſſat deſidioſus: reqeſcit defeſſus. Seruitiū acre Te nihil īpellit: cū īterrogatiōe legendū: q̄ affirmatiōis uim habet. Impellit: urget angit. Ne quicq̄ extrīſecus itrat Quod neruos agitet: Senſus eſt: īperiū dñi: qđ extrīſecus eſt: etiā animis ſeruoꝝ ſollicitudinem īfligere: & cū īterrogatiōe ꝓnūtiat. Ne qcq̄: aliqñ ꝓ nō ponitur: ut hoc loco: aliqñ ꝓ fruſtra. Verg. Arma diu lenior deſueta trementibus æuo Circūdat: ne quicq̄ humeris. Sed ſi intus & in iecore ægro Naſcuntur domini: qui tu impunitior exis. Concluſio eſt eos non minori ſeruitio urgeri: qui uitiis ſubiecti ſunt q̄ qui imperio domini.

Strigere
Strigilis
Criſpini duo

Iecore ægro: uitiis corrupto. Naſcuntur domini: dominos intellige animi uitia: ut auaritiam libidinem ambitionem & huiuſmodi. Qui: pro quomodo. Terentius. Qui ſcis. Impunitior: non affectus paſi ſeruitio quaſi dicat: etiam maiori. Atq; pro quam. Scutica: flagellum: ſcytos enī græce pellis latie unde & ſcuta: quia nō ſine pellibus ſūt. Mane piger ſtertis: oñdit & eos qui auaritia laborāt ſeruos eſſe.

Scutica

En qd agā?uerba auari. Rōgitas:admirātis nō rogātis. Sapdā:genus peſſimi piſcis:ut tradit Feſt⁹. Saperda
¶I puer & ſtrigiles. Seruitutē corporis non tam arctam quam animi eſſe oſtendit. Dicit enim ſi quid ab Hero facere iuſſus ſis:hæc ſeruitus corporea nihil animum tuum perturbat. At ſi intrinſecus uitiis ſeruis uehemētius ageris quam qui metu uerberum hero paret. Strigiles uero ad fricandum & poliendum corp⁹ paratæ ſunt:ſtringendo hoc eſt tergendo & radendo cognominatæ. Puer autem pro ſeruo ponitur. Horati⁹ in ſermone. An hic peccat ſub noctē qui puer unam Furtiua mutat ſtrigili. Quid tu impunitior exis atq; hic. Exhortatio ſumpſit quid tu impunitior illa quæ paruo ſumi nequeunt obſonio captas:quidam ꝓ cur & quare legunt:ut qui fit mœcenas:atq; uero pro q̄ comparantis aduerbio ponitur. Idē primo ſermonum. Non ſe peius cruciauerit atq; hic. Scuticæ:ſcytos græce pellis latine dicitur. Vnde ſcutica genus uerberis e loris facti deducit̃. Mane piger ſtertis. Altercatōem inter ſe auaritiæ ac luxuriæ ponit:quarum utrius q obtemperāt nullo pacto liber eſſe queat. Eya. Hortantis aduerbium eſt. Horatius primo ſermōe. Eya qd ſtatis. En quid agam?deſidis dubitatio quid ſi ſurgat agendum ſit. Rogitas:auaritiæ uerba eum quid facere debeat admonentis. En ſaperdam aduehe:en & ecce oſtendentis aduerbia ſunt & ſeparari a reliquis hoc in loco:en debet pronuntiari. Seperda uero ut Feſtus ait peſſimi piſcis genus eſt.

BAR. FON.

Caſtoreā:ſtuppas:hebenū:tus lubrica coa
Tolle recens primum pipere ſitiente camelo
Verte aliqd iura:ſed iuppiter audiet heu heu
Vare reguſtatum digito terebrare ſalinum
Cōtempt⁹ perages ſi uiuere cum ioue tendis
Iā pueris pellē ſuccinct⁹:& œnophorū aptas
Ocyus ad nauē:nihil obſtat qn trabe uaſta

¶Caſtoreū:ſubde:aduehe. Hebenū:gen⁹nigri ligni. Lubrica choa:uina ex choa inſula. Lubrica iō dixit aut qa leuia ſūt:aut qa uētrē ſoluāt. Tolle recēs prim⁹ pip.i.nup de camelo depoſitū ſitiē te dixit:uel qa in illis ptib⁹ ratæ ſūt aq̄:aut ꝙ ꝑ cæteris aīalib⁹ ſiti ferat. Verte aliqd.i.negociare & ſpēm ꝓ ſpe cōmuta. Iura:hoc ē pecuniā falſitate auge. Sed iup.au. Verba illi⁹q auaritia excitatur Heu heu Vare reg. di. te. ſa. auaritia ad illū ſi ioue teſtē & piurii tui uindicē putas paup neceſſe eſt uiuas & ſolo ſale contentus diſcum digito tuo terēdo pertundam. Varones dicuntur ſerui militum qui utriq; ſtultiſſimi ſunt.ſ. ſtultorum. CORN. Hebenū

¶Caſtoreū:fiber autore Pli. aīal ē pōticū:q morſu teſticulos ſibi amputat piculo urgēte ob hoc ſe petignarus:uñ ē illud Iuue. Imitat⁹ caſtora:q ſe eunuchū ipſe facit cupiēs euadere dāno Teſticuli. Caſtoreū id uocāt medici:alias aīal horrēdi morſus:arbores iuxta flumīa:ut ferro cædit hoīs pte cōphēſa:nō añq̄ fracta cōcrepuerit oſſa morſu reſoluit:cauda piſcis ei cætera ſpēs lutræ:aīal aquaticū de caſtoreo:ſic Verg. Viroſaq; pōtus Caſtorea. Hebenū:arbor eſt:quā Verg. peculiari⁹ celebrās nuſq̄ alibi naſci:q̄ in india ꝓfeſſus eſt:ut Diuiſæ arboribus patriæ:ſola india nigꝝ Fert hebenū. Herod. eā anthiopæ ītelligere maluit:tributi uice regibus pſidis e materiæ eius centenas phalangas tertio quoq; āno pēſitaſſe æthiopas cum auro & ebore ꝓdendo. Romæ autore Pli. eam magnus Pōpeius in triūpho Mitridatico oſtdit. Accendi eam Fabianus negat:uritur tñ odore iucundo. Duo gña eius rarum id quod melius arboreum trunco enodi:materiæ nigri ſplendoris ac uel ſine arte protin⁹ iucundi. Alteꝝ fructicoſū cytiſi modo:& tota india diſpſuꝫ eſt. Lubrica coa Cos inſula eſt in caria denoīata teſte Iginio ā Coo filia Meropis cuiuſdā q̄ ibi regnauit:tota fertilis ē:& quē admodū Chius & Leſbus optimo uino abundās autor ē Stra. Vinū coū Cato apud nos quoq; ex italico faciēdi ratiōnē demōſtrauit ſup cætera in ſole triduo maturādū ꝑcipiēs Vinū albū oſdit eē. Hor. Si durabit̃ alu⁹:Mitilus & uiles pellēt obſtātia cōchæ:Et lapathi breuis herba:ſed albo ñ ſine coo. Lubrica:ꝙ ut ſenſit Hora. Venerē molliāt. Tolle pip recēs:ex india ut dixim⁹ mittit̃ pip. E ſitiēte camelo:camelos īter armenta paſcit oriens:quoꝝ duo gña Bactriæ & arabiæ differūt:qd illi bina hñt tubera in dorſo:hi ſingula & in pectore alteꝝ cui incūbunt:autor eſt Pli. Sitiente:ſitim.n. quatriduo eo autore tollerāt:implent̃ cū bibendi occaſio & in ꝑteritū & in futuꝝ:de turbata cōculcatione prius aqua:aliter potu non gaudent. Verte:uolue:negociare. Iura:hinc expſſit nimia auaritia homines ad omne ſcelus induci. Verg. Quid nō mortalia pectora cogis Auri ſacra fames? Sed iuppiter audiet:illud reſpexit hoīes metu deoꝝ:nō honeſtatis rōne plærunq; non peccare. Heu heu:riſu & capitis cōcuſſione legenda ſunt. q.d. ſi ex deoꝝ ꝑceptis uiuere uolueris inopia:& reꝝ egeſtate ꝑmeris. Perages:deeſt uitā. Vare:aliqui uaro legunt.i. recuruo:ſed uerſus nō ſtat:uocatiuus eſt:ut ſit O ſtulte qui nō recte rem pcipis:ſumptum ab iis qui cruribus uaris oblique incedunt. Mar. Vara nec iniecto ceromate brachia tendis. Cum ioue:ex deoꝝ ꝑceptis. Iā pueris. p. iam auaritiæ ſeruus eſt cum lucri ſtudio nauigationem paret. Pueris:ſeruis. ſic.n. ſerui appellabantur. Teren. Etiam pueꝝ inde abiens conueni chremis. Succinctus.i. iam expeditus. Oenophorū:uas uinarium:œnos.n. græce:uinum latine:& phero porto. Iuue. Tandem illa uenit rubicundula:totum Oenophorum ſitiens. Nil obſtat.i. iam omnia parata ſunt ad nauigationem. Trabe uaſta.i. naue.

IOAN. BRI. Caſtoreū Hebenus Cos Cameli Oenophorum

¶Caſtoreū. Caſtor & fiber pōticū aīal idē eſt teſticulos ſibi amputās urgente piculo ob eos ſe petignarus. In uſu.n. medicis ſunt. Horrēdi qdem aīal morſus eſt:nā ſi hoīem cōphenderit nō ante morſum reſoluit:q̄ oſſa infracta cōcrepuiſſe ſenſerit. Caudā uero piſciū ſimilē cæterā ſpēm lutræ habet. Habenum:habeni arboris indicæ genera duo ſunt:unum fructicoſum citiſi modo alteꝝ raꝝ enodi trunco materia eius nigri ac iucundi ſplendoris eſt quam accendi negant. Eam Pompeius Magnus mitridatico triumpho prim⁹ exhibuit. Lubrica coa:uina coa uel aluū ſoluētia uel quæ ſine palati aſpitate potent̃ ob eoꝝ ſanitatē. Tolle

BAR. FON.

primus ait quia minus lucrantur qui in mercibus emẽdis poſtremi ſunt. *Sitiẽte camelo* præproperam ne-
gociatoris feſtinationem oſtẽdit. In quatriduum enim ſitim hoc animal tolerat uerum cum bibẽdi facultas
datur tantum impletur quantum & præteritam ſitim expleat & in futurum diu proſit. Iura uel quo citi
us ac melius uẽdas: uel quia Hora. inquit. Laudat uenales qui uult extrudere merces. *Sed iuppiter audiet*
adoleſcẽtis uerba iouẽ ſi ita iurauerit auditurꝝ. Heu heu: auaritia eũ admonet ſi metu deorꝝ teneatur pau
perẽ ſemp̱ futurꝝ. Varre o ſtulte ac non recte ſentiẽs a uarris trãſlatũ qui introrſũ crura intorta gerunt: nã
qui in exteriorẽ partẽ obtorta hñt uacii appellant̃. Var. de re ru. li. ii. de caſibus ſcribẽs. Crurib⁹ rectis ac po
tius uarris q̃ uaciis. Iam pueris pellẽ: hæc ex poetæ pſona dñr oñdẽtis illũ auaritiæ iam parere uelle. Di-
cit. n. iam te paras ad nauigandũ. Oenophorꝝ: uas ẽ uinariũ. Iuue. Totum œnophorꝝ ſitiẽs. Ocymus ab
ocis græco uerbo ꝙ cito ſignificat: ocyus & ociſſime aduerbia & ocior ociſſimus nomina deriuantur.

Aegeum rapias: niſi ſollers luxuria ante
Seductũ moneat: quo dinde inſane ruis quo
Quid tibi uis calido ſub pector̃ maſcula bilis
Intumuit quã nõ extinxerit urna cicutæ
Tun mare tranſilias tibi torta canabe fulto
Cœna ſit in tranſtro: ueientanũq; rubellum
Exhalet uapida læſum pice ſeſſilis obba

CORN. ¶ Vbi ſolers luxuria: iã te ſuaſionib⁹ auaritiæ pri-
uatũ luxuria caſtigat. Et crebro uocat dicẽs: iõ na-
uiga ut locuples fias. Quid tibi uis calido ſƀ pe
ctore maſcula bilis. Sẽſus eſt quã rẽ cupis piculoſũ
mare ptẽtes: aut auaritiæ furor ſic tuũ pectus intẽ-
dit ut urna cicutæ extingui furor tuus non ualeat.
Bilis Cicuta Maſcula bilis. i. ualida cupido: cuius ardorẽ co
pioſa cicuta ſanare nõ põt. Cicuta aũt liquoris ge-
nus eſt q̃ calorẽ in nobis frigoris ſui ui extinguit:
iõq; ſacerdotes cereris eleuſinæ quib⁹ uſus ueneris
interdicebat̃. Hoc liquoris gñe ungebant̃ ut a con
quẽadmo cubitu ſe abſtinerẽt. Veiẽtanũq; rubellũ. Hoc dicit tu poſcis malũ uinũ in malo uaſe deterius pice uitiatũ
dũ uinum in naui ſitiẽs potare. Veiẽtanũ rubellũ: dicit uinũ in ueiẽte oppido natũ rubellũ. i. roſeũ: ſed non magni
pice⁹ cõdie precii. Vnde Horatius culpans auarum qui ueientanum feſtis potare. Vapida. i. aceti fecẽ uitiata. Ob-
bãtur ba: genus uaſis ex ſpartho factum.
IOAN. ¶ Aegeum: dictum ab inſulis: ut Varroni placet: quod in eo mari ſcopuli uocantur a ſimilitudine caprarꝝ
BRI. æges. Niſi ſolers. l. a. hinc oñdit homines uario ſeruitutis gñe teneri: cum & auaritiæ & luxuriæ ſeruiãt.
Aegeum mare Luxuria: luxa mẽbra e ſuis locis mota & ſoluta dicuntur: a quo luxurioſus in re familiari ſolutus autor
ẽ Feſtus. Luxuria igitur ẽ omnis morum ſolutio. *Seductum*: ſeorſum ductum: alias deceptum: ut alibi.
Luxum Quæ niſi ſeductis nequeas committere diuis. Terẽ. Etiam nunc me ſeducere his dictis poſtulas? Quo de
inde inſane ruis? rep̃hẽdit eum luxuria qui ob auaritiam nauigaturus ſit. Calido ſub pe. ma. bi. In nimia
auaritiæ & luxuriæ ſollicitatione fatigatus & incertus utri pareat: more ſerui indignatur & intumeſcit. Ma
ſcula: magna: & qualis maſculo ſexui conuenit. Bilis colera: ut dictum ẽ: quæ in irato intumeſcit. Ca-
lido: nimia indignatione accẽſo. Extinxerit urna cicutæ: cicutæ ut diximus tanta ẽ uis refrigeratoria: ut
pote ſtatim hominẽ extinguat. Tun: pro tu ne. Fulto: ornato & ſtrato. Torta canabe. i. tela & mã-
Canabis tili craſſiore. Nam canabis ẽ ferulacei gñis: uiliſſima funibus optima alabandica plagarũ præcipue uſibus
Tranſtra Tranſtro: tranſtra ſcamna ſunt nautarum remigantium. Verg. Conſedite trañſtris. Veiẽtanũq; rubel-
Rubellũ lum: dictum autore Pli. a gñe uitium quas rubellas rubẽte materia appellauerunt. Vinum fuiſſe uiliſſimũ
ueientanũ oſtẽdit Hor. ſcribẽs in auarum. Qui ueiẽtanum feſtis portare diebus Campana ſolitus trulla. Mar. Et ueiẽ-
Vina aſp- tani bibitur fex craſſa rubelli. Veiis naſcebatur: oppidum ẽ Latii non longe ab urbe. Exhalet: effundat.
ſu picis cõ Vapida læſũ pice: muſta in primo feruore qui nouẽ diebus cõplurimũ pagit̃ aſpſu picis condiebant̃: ut
diebantur odor uino cõtingeret: & ſaporis q̃dã acumina uehemẽtius id fieri arbitrabant̃ crudo flore reſinæ: excitariq;
Obba lenitatẽ e diuerſo crapulã cõpſci: & feritatẽ nimiã: frãgiq; uir⁹: aut ubi pigra lẽitas torperet uir⁹ addi. Pice
Seſſiles uapida: q̃ odorẽ & uaporẽ idat uio. Obba: gen⁹ poculi lignei lati & dep̃ſſi: autor ẽ Noni⁹. Seſſilis: qa la
Lactucæ tũ. oĩa. n. q̃ in latitudinẽ diffundunt̃ ſeſſilia appellant̃. Vñ & lactucæ ſeſſiles dñr q̃ terrã late diffunduntur.
BAR. ¶ Solers luxuria: ingenioſa contra auaritiæ adornationes. alias. n. deſes & lauta ẽ: nam luxuria nimia rerũ
FON. profuſio ac ſupra pudorẽ ẽ: uñ luxurioſos in re familiari prodigos & ſolutos dicimus. Quo deinde ſane
ruis: quo luxuriæ uerba adhortantis ne auaritiæ deditus ppetuis cruciatib⁹ torqueatur: ſed domi ocioſe de-
gens genio ſuo indulgeat. Calido ſub pectore maſcula bilis Intumuit: quam non extinxerit urna cicutæ:
hoc per parẽtheſim legitur: & poetæ attribuitur. ait. n. propter luxuriæ rep̃hẽſionẽ contra auaritiæ tuæ cupi
ditatẽ: quæ iubet ut nauigandi ſñiam mutes: ita iraſceris: ut nõ ſolum obolo aut dragma cyatho ue aut ace
tabulo: ſed ne urna quidẽ cicutæ ab ira eiuſmodi purgari poſſis: cicuta uero licet homini: ut inquit Lucre.
acre uenenum ſit: ad multos tñ uſus: ac præſertim ad refrigerandum ſtomachum ualet. Itaq; cum bilis ar-
dore intumuiſſe poeta dixerit: ut medicinæ artis peritus cicutam in remedio poſuit. Veiẽtanumq; rubel
lum: ueiẽtanum uinum peſſimi ſaporis ueiẽtano æthruriæ agro naſcitur. Hor. Qui ueiẽtanum feſtis pota-
re diebus Campana ſolitus trulla. Rubellum autẽ a rubro colore diminutiuum eſt: quoniam ueiẽtanũ ui-
num rubeat: iam a rubro rubellum deriuari. Pli. xiiii. autor eſt: proxima dignitas nomentanis rubẽte mate
ria. Quapropter quidam rubellas appellauere uineas. Vapida pice: ad uaſa uino condendo antiqui pice
utebantur. Sed ſi ea fumidum uirus: aut aduſtionem: acorẽq; ſentire truina non parum lædebantur. Seſ
ſilis obba: poculi lignei genus. Marcello autore. Obba eſt quæ cum fundo latiore ſit: ſedere uideatur.

¶Quid petis? ut nūmi.i.cur nauigas: an ut pecuniam quæ tibi quincunce uerecunde præſtauit cum periculo præſtet. Indulge genio carpamus dulcia noſtrum eſt. Hoc eſt delitiis fruamur noſtrum eſt ꝙ unꝰmihi ſoli natus es.i.ad luxuriam: poſt mortē enim nihil es. Cinis & manes: & fabula fies: ac ſi diceret: hæc ſunt: & tuæ modo uitæ conueniunt. Nam eis poſt mortē uti non licet. Viue memor leti: fugit hora: uel ſcies te moritu℞ deliciis. Fugit hora. hoc tēpus qđ loquēdo tranſigimus denuo periit: ut Hora. Dū loquimur fugit inuida ætas. // En quid agis? duplici in diuerſum ſcinderis hamo: rurſus poſt auaritiā & luxuriam poeta loquitur. Interrogans quem & duobꝰ dominis ſequātur: ecce te diſſimilia uicia deducūt hinc tibi auaritia labores imperat: hinc luxuria te uexare non patitur: ne tamen cum tu alterutris reſtiteris liberum te in totum credas. Subeas alternus oportet. Senſus hic eſt dum te uitia in diuerſū trahūt: neceſſe eſt ut modo iſti modo illi uicio obedias. Nec cum obſtiteris. Sēſus eſt: nec tu imperantibus uitiis ſemel oppugnaueris continuo dicas te ſolutum a peſſima ſeruitute. Eſt eniꝫ peſſima uitiorum pars: quæ te quaſi fugiētē retineat. Nam licet canis abrupto fugiat uinculo: uinculi tamen partem poſt ſe trahit. CORN.

Quid petis ut nūmi quos ħ qncūce modeſto
Nutrieras: peragant auidos ſudare deunces:
Indulge genio: carpamus dulcia noſtrum eſt
Quod uiuis: cinis & manes: & fabula fies
Viue mēor leti: fugit hora: hoc qđ loquor idē
En qd agis? duplici i diuerſū ſcinderis hamo:
Huccine an hūc ſeq̄ris ſubeas alternꝰ oportet
Ancipiti obſequio dominos alternus oberres
Nec tu cū obſtiteris ſemel inſtantiq꞉ negaris
Parere imperio: rupi iam uincula dicas
Nā luctata canis nodum arripit: aſt tamen illi
Cū fugit: a collo trahitur pars longa cathenæ

Auaritia
Luxuria

¶Quid petis ut nummi? uide ut luxuria hominē in ſeruitutē ſuā trahat. Sēſus eſt. Melius quidē eēt hic ſecu℞ cū paruo lucro q̄ ob magnū quæſtum pīculis maris exponi. Vt nūmi pagāt ſudare: reddere ſumptum ab iis qui nimio æſtu ſudorē emittunt. Nutrieras: negociando.ſ. Quincunce: as libra erat cuius partes erant uncia ab uno: ſextans ab eo quod ſexta pars aſſis: ſicut quadrans quod quarta: & triens tertia pars. Quincunx a numero unciarū: ſemis quod ſemis.i.dimidium aſſis: ſeptunx a ſeptē & uncia concluſum. Reliqua obſcuriora ſunt: quod a diminutione & ea quæ diminuuntur ita ſunt ut extremas ſyllabas hēant: ut a decē una dēpta uncia deunx. Dextans dēpto ſextante. Dodrans dēpto quadrante. Bes ut olides dēpto triēte: tum as qui duodecim partes cōtinebat: unde apud Suetonium legitur ex aſſe reliquit hæredē: ideſt ex ſumma cenſus: & ſic ex deunce hæredem relictum dicimus: qui extra unam unciam totam hæreditatem adit. Iuuenalis. Vnciolam proculeꝰ habet: ſed gilo deuncem. Quincunce modeſto: quincunx enim minor eſt numerus: nam quintam partem aſſis ſignificat: cum deunx totum aſſem: ut dictum eſt: dempta duntaxat una uncia. Indulge genio: genitalia (ut diximus) curare dicitur. qui lautius uiuit. Iuuenalis. Genialis agatur iſte dies: unde & genialis lectꝰ dicitur: qui nuptiis ſternitur in honorem Genii quem deum appellabant: qui uim obtineret: autore Feſto rerum gignēdarum. Auſuſtius inquit. Genius eſt deorum filius & parens hominum: ex quo homines gignūtur. Et propterea genius meus nominatur quia me genuit. Alii genium eſſe putauerūt uniuſcuiuſq꞉ loci deum. Ergo qui indulgent genio ſuo: memores ſunt uitam humanam non eſſe diurnam: & ideo non defraudandam: unde Terentius. Suum defraudans genium. Noſtrum eſt quod uiuis: prudenter oſtendit auaritiam & ſordidā uitam fugiēdam eſſe. Quod uiuis: uiuere dicantur qui ocio mētis & animi relaxandi operam dant. Mar. Viue uult rapto: fugitiuaq꞉ gaudia carpe: Perdiderit nullum uita reuerſa diem. Cinis: corpora.n.mortuorum cremabantur: & cineres collecti condebantur urnis. Horatius. Ibi tu calētem debita ſparges lachryma fauillā Vatis amici. Manes & fabula fi. Hora. Iā te p̄met nox: fabulæq꞉ manes. Viue memor læti: arguta ſuaſio: quis enim memor mortis non uacet ocio & uoluptati? æmulatio eſt Horatii. Quo bñ circa Dū licet in rebus iucundis uiue beatus: Viue memorq꞉ ſis æui breuis. Læti: mortis ab obliuione dictum quam græci lithin uocat. Alii uero a leo deductum putant: unde compoſitum eſt deleo: qđ omnia mors deleat. Fugit hora. Columella. Tacito nam tēpora greſſu Diffugiunt nulloq꞉ ſono conuertitur anus. Atq꞉ hoc quod.l.i.e. tam cito quidē tpa diffugiunt: ut etiam hoc ipſum tēpus quo tecum loquor iam fugiat. Hor. dum loquimur fugit inuida ætas Carpe diē qui nimiū credula poſtero. Hoc.ſ.tēpus inde eſt.i.ex fuga pēdet & celeri lapſu. // En quid agis? hac interrogatione oñdit eum & auaritiæ & luxuriæ ſeruum eē. Duplici hamo: gemina ſeruitute tranſlatio eſt a piſcibus qui hamo capiuntur. Huccine? cum interrogatione legēdum eſt. Subeas alternus oportet. Senſus eſt: oportet te alternis uicibus mō auaritiæ modo luxuriæ ſeruire. Ancipiti obſequio: ablatiuus eſt caſus. Ancipiti dubio cum dubitet utri magis pareat. Nec tu cum.o.ſ. ſenſus eſt. Nolito te liber℞ putare & te omni ſeruitutis uinculo exutū: qa aliqñ dominatū luxuriæ & auaritiæ fugeris. Rupi: p̄teritum eſt actiui. Ordo eſt. Nec tu dicas rupi iā uīcula. Nā luctata canis: bñ hominē ſeruum comparauit cani: quæ licet ruptis uinculis aufugiat: magnam tñ cathenæ partē ſecum trahit. Trahitur: pars prudēter oſtēdit non ſtatim penitus ſeruitutem amitti.

IOAN. BRI.

As
Vncia
Sextans
Quadrās
Triens
Quincūx
Semis
Septunx
Deunx
Dextans
Dodrans
Bes
Genius
Geniale
Lœtum

¶Quincunce modeſto: modeſtiore ac temperatiore lucro. Quincunx uero quinq꞉ unciæ ſunt. Auidos ſudare deunces. Qui maiori lucro inhiant: maiores quoq꞉ labores periculaq꞉ ſuſcipiunt: propter qđ ſudare quaſi cū maiore ſudore diſcriminēq꞉ parare auidos deunces dixit. Atq꞉ auidos dicendo id nūmis qđ auari

BAR. FON.

hominis erat. Dedit deunx uero. xi. uncias continet quaſi una uncia ex aſſe dempta. Noſtrũ eſt ꝙ uiuis. in uoluptate corporis bonum ponit: cum ex nobis poſt obitum nihil reſtet. Hoc quod loquor inde eſt. Hæc ē. t. q̄ nũc loquor elapſa ſunt. Nã ut ait Hor. Dũ loqmur fugit inuida ætas. En qd agis? Sciſcitať poeta cũ ita ab auaritia: & luxuria peſſimis ac diuerſis inter ſe malis adhorteť: utrã ſequať: cũ alterutram ſectari oporteat. Nã luctata canis nodũ arripit. Quẽadmodũ nec canis ſi cathenæ nondũ ſuctãdo abrupit quãuis fugiat: libera ē quia magnã partẽ cathenæ a collo trahit: qua iteꝝ poſt paulo capiatur. Sic tu ſi ſemel atq; iterũ uitiis obſtiteris nõ ꝓpterea te ab eis liberũ eſſe putes: cum ab illis non multo poſtea iterum illigeris.

Daue cito hoc credas iubeo finire dolores.
Præteritos; meditor crudũ chereſtratꝰ unguẽ
Abrodens ait hæc an ſiccis dedecus hoſtem
Cognatis? an rem patriam rumore ſiniſtro
Limẽ in obſcenũ frangã; dũ chryſidis ũdas
Ebrius ante fores extincta cum face canto?
Euge puer ſapias diis depellentibus agnam
Percute; ſed cenſen plorabit daue relicta?
Nugaris; ſolea puer obiurgabere rubra.

CORN. ¶ Daue hoc cito credas iubeo: Nunc de moribus inducit adoleſcentem ſeruo loquentem. Hunc igiť locum ex Menandri eunucho traxit: in quo dauũ ſeruu; Chereſtratus adoleſcẽs alloquiť tanq̃ amore

Chryſis

Chryſidis meretricis derelictus. Idemq; tamẽ ab ea reuocatus redit ad illam quod exemplum inducit ad ſimilitudinem uiciorum a quibus recedere non poſſumus. Hoc & Horatius & Terentius ĩ eunucho. Quid igitur faciam? non eam nunc quidem ad eam: cum accerſor ultro. Hoc ergo aut mihi crede Daue diſpono præteritis renunciare moribus. An ſiccis dedecus obſtem Cognatis. Siccis dicit procis: & hoc ait an frugi & ſobriis affinibus uel cognatis turpiſſime uiuens dedecus afferam.

Fores

Vnguẽtũ

Sacrificiũ

An rem patriam rumore ſiniſtro. i. an mala & infami opinione hæreditatem a patre mihi dimiſſam: dũ ante fores meretricis ebrius extinctis facibus canto. Vdas fores: dixit quas amatores ſolent unguẽto perfundere & ante ianuam earum uigiliis & cantu tranſigere. Euge puer. hoc dicit ſacrifica de pulſoribus q te inde pellent: uel arte mala cohercent: aut hoc intelligi poteſt. Diis ſacrifica: cum dii te pellant ab hoc turpi & damnoſo amore meretricis iam diſcedere: falleris niſi feſtinus diſcedas: ne ſi eius amoribus appliceris ab ea rubra ſolea uapulabis. Solea rubra: muliebre calceamentum ſignificat.

Solea

IOAN. BRI.

¶ Daue cito hoc credas: proponit nunc exemplum: q̄ non ſuæ poteſtatis ſit qui amat hoc totum comicu; eſt. Ordo eſt. Chereſtratus abrodens crudum unguem ait hæc. Daue iubeo cito credas hoc. Iubeo: uolo. Vergilius. Infandum regina iubes renouare dolorem. Finire dolores: æmulatio eſt horatiana. An prius mediter finire dolores. Præteritos: quos ante hac perpeſſus fuerat. Chereſtratus: nomen fictũ. Siccis cognatis: ſobriis. Hor. Foꝝ puteal q; libonis Mandabo ſiccis. Limen ad obſcenum: in domo meretricia. Ad: ad & apud accuſatiuæ ſunt præpoſitiones. Sed apud ſemper in loco ſignificat ad & in loco: ut ſũ ad ignem & ad locum: ut ad urbem propero. Obſcœnum: deductum eſt: ut Varroni placet a ſcœna: qd' ibi omnia turpia fierent & dicerentur: ut Pompeius uero ſcribit ab oſcia quibus frequentiſſimus fuit uſus libidinum ſpurcaru;: unde & uerba impudentia appellantur obſcœna: quæ dictio. b. tamen recepit Euphoniæ cauſa. Limen dicitur quod ingredientibus & exeuntibus tranſuerſum ſit: nam limis obliquũ & trãſuerſum ſignificat. Frangam: abſumam: dilapidem. Chryſidis: nomen meretricis. Vdas: meretricis ſordibus. ſ. Extincta cum face. Hora. Ebrius & magnum quod dedecus ambulet ante Noctem cum facibus. Extincta face: ſine aliquo lumine: ne a tranſeuntibus cognoſcatur. Euge: interiectio eſt oſtendẽtis lætitiam: lætatur enim dominum ſuum conſilium capere de meretrice relinquenda. Puer obſeruandum eſt ſeruos ab antiquis pueros eſſe appellatos. Eſt igitur ſenſus. Lætare puer. i. qui modo ſeruus eras. Sapias: ſapiens quidem eris & ideo liber: nam ut ſtoicorum eſt ſententia nemo præter ſapientiam liber eſt. Sed cẽſen: morem amantium expreſſit: qui quod modo damnarunt: idem rurſus laudant: ex quo innuit amantẽ ſeruitute non carere. Nugaris: nũc domino ſeruus eſt ſapientior: quia non amat. Nugaris ideo dixit: qa eum a propoſito declinare uidet. Solea puer obiurgabere: æmulatio eſt Terẽtiana. Eludet ubi te uictum eſſe ſenſerit: ſic Iuue. Et ſolea pulſare nates. Obiurgabere: pulſabere: ſed proprie obiurgari eſt poſt factum turpe caſtigari: moneri uero eſt ante commiſſum: autor eſt Feſtus. Solea: hoc loco eam dicitur quæ pedibus ſubiicitur: genus eſt piſcis. Item materia robuſtea: ſuper quam paries craticius extruitur.

Ad

Apud

Obſcenũ

Limen

Limis

Obiurgaf

Monere

Solea

BAR. FON.

¶ Daue cito hoc credas iubeo. Exemplo probat nõ liberos amatores eſſe Chereſtratum autem amicã chryſidem relinquere meditantẽ orta inter eos diſſenſione cum dauo ſeruo loquẽtẽ inducit: quod ex Menandri poetæ fabula ſumptum eſt. Siccis cognatis: ſobriis: ipſe enim ſe mox ebrium appellauit. Cognati uero e matris: agnati e latere patris ſunt. Vdas fores: propter unguenta quæ ſpargebant amicæ poſtibus amatores. Extincta cum face: Longiorem moram ſignificat: cum tantum ad amicæ lumina pernoctarit: ut etiã fax tota conſumpta ſit. Euge puer: Daui uerba ſunt heri conſilium approbantis: atq; ut diis hunc morbum depellentibus agnam feriat adhortantis. Sed cenſen plorabit daue relicta. Chereſtratus more amantium: qui ab indignatione ad commiſerationem memẽto tp̄is inuertuntur: dauum interrogat an Chryſis a ſe relicta deſertum amorem ſit defletura. Nugaris: Daui uel poetæ potius ſub Daui perſona uerba ſunt fore eum ſub imperio Chryſidis oſtendentis. Solea rubra: hoc ex re ipſa deductũ eſt. Dominæ enim quãdo amatores ſuos percutiunt: cum ſibi deuinctos intelligunt. Iuue. Et ſolea pulſare nates.

CORN.

¶Arctos caſſes: dicit ſpiſſa retia: tractum a feris quæ incluſæ retibus dum ea trahunt aut rodũt magis implicantur. Nunc ferus & uiolēs: hoc dicit propter q̄d nunc te concludere uiſa eſt: merito eam quaſi turpē amorē reſpuēs contēnis: ſi uero te ſolita oblectatione illiciat: ſine dubio tecũ tacitus dices. Quid faciam & ſi adeã expulſus accedere non ualui neq; uocat⁹ accedã. Si tot⁹ & integer illinc exieris: ſi ãt turpi amore poſt poſito ēt de oībus uitiis emergas: tũc te ſapiētē iudico: totus & integer dixit: ut ipſe exeũte ne uel aīo quidē apud meretricē remanet. Nunc nunc: hic hic: quē q̄rimus hic ē: ſapiētē. Non in feſtuca lictor quē iactat ineptus. Sēſus eſt ille qui manumittitur: non in ea uirga qua a littore pcutit̃ ius libertatis certiſſimũ accepit cum in animo liber non ſit: & uitiis præcipue tamē ei blanditur. Cretata ambitio: ait largiendo honores a populo mercatur: qui innoteſcat uigilia. Et cicer ingere large: ſparge inquit populo cicer: hoc in ludis floralibus inter cætera munera iactabatur: quando terræ ludos colebant: & omnia ſemina ſuper populo ſpargebant: ut tellus uelut ſuis muneribus placaretur: & hoc dicit perſi ce omnia iſta: & ſic in memoria hominum ſit: ut a ſenibus memorentur.

Ne trepidare uelis atq; arctos rodere caſſes.
Nũc fer⁹ & uiolēs at ſi uocet had mora dicas
Quidnã igr̃ faciã: ne nũc cũ accerſor & ultro
Supplicet accedam: ſi totus & integer illinc
Exieris nũc nũc: hic hic: quē quærimus hic ē
Non in feſtuca lictor: quē iactat ineptus
Ius habet ille ſui palpo quē ducit hiantem
Cretata ambitio: uigila: & cicer ingere large
Rixãti populo: noſtra ut floralia poſſint

IOAN. BRI.

¶Ne trepidare uelis: irridet ſeruũ eũ qui tanta aĩ alacritate pollicet̃ ſe relictuꝝ meretricē cũ amor reſ ſit: q̄ rōne regi nō pōt. Ne tre. ue. noli tãta animi cōcuſſiōe moueri ĩ amittēdo ſcorto. Trepidare: feſtinare. Verg. Dũ trepidãt halæ. Arctos caſ. ſatis apte amorē retibus cōpauit: ſũptũ eſt a feris: q̄ irretitæ dētibus caſſes rodũt. Quidnã igit̃ fa. hoc totũ comicũ ē: ſumptũq; ex eunucho Terē. Imitatio ē Horatii in ſaty. Igit̃: pro deiſi: exp̄ſſio. n. eſt amãtis qui ſecũ multa diſputat. Ne nũc cũ accerſor: aliqui legũt nũc nũc cũ interrogatōe: ut uideat̃ dubitare an redeat. Aliqui uero ne nunc: q̄d ſi ita accipias: ſermo erit affirmatiuus: & ne ꝑ nō intelliges: ut ſit imitatio Horatii. Nec nũc cũ me uocet ultra accedã. Si totus & integer illinc Exieris. i. ſi te ex amore penit⁹ ſubtraxeris: tũc te ſapiētē libeꝝq; fatebor: nō ãt eũ q̄ manumiſſiōe libertatē accepit a dño. Quærim⁹: iō dixit q a ſtoicis diu q̄ſitũ eſt: quē ſuæ ꝑtãtis poſſent dicere. Nō in feſtuca. i. hic q̄dē liber eſt q huiuſcemodi cupiditates fugit. Nō aũt is qui feſtuca. i. uindicta liberat̃ a ꝑtore: cũ ꝑtoris nō ſit: ut dictũ eſt animi libertatē hoīb⁹ dare. Lictor inept⁹: epitheton eſt lictoꝝ. Iactat: oſtēdit populo in manumiſſione tactu uirgæ: ita iubēte ꝑtore. Ius hēt ille ſui: eos ēt q bonoꝝ cupiditate agunt̃ ſeruos eſſe oſidit. Vñ exit illud Hora. Hæc eſt uita ſolutoꝝ miſera ambitione: grauiq; cũ interrogatōe legēdũ eſt: ut ſit. Ille q̄dē ꝑtãtē ſui ñ hēt. E contrario ab interrogatōe quadã incipiũt: qui nimis iraſcuntur: ut eſt illud Terē. Hoccine eſt humanũ factũ: & itē illud. Hoccine eſt credibile aut memorabile. nã Perſius in uitia mira fertur excãdeſcētia & indignatione. Ille palpo. Emphaſim hēt cũ cōtēptu dictũ: nã q dignitates & impiũ q̄runt honoris cupiditate populo blandiunt̃: palpones igit̃ dñr adulatores a palpãdo. i. blãdiendo. Palpones
Lucil. Hic ubi me uidet ſubblandit̃: palpat̃: caput ſcabit. Hor. Cui male ſi palpare: recalcitrat undiq; tutus. Ducit: trahit. Hiantē: honoris cupidũ anxiũ ſollicitũ facile ſeruũ dicas. Ambitio in animo eſt: ãbitus in actu. Nã qui ꝑter modũ cupit: aut honores: aut laudē ambitione peccat. Qui uero dilargitur pecuniam ſuã: aut populo muneribus laudiſq; blanditur: aut cæteris artibus quæ legitimæ non ſunt ad publicos honores tēdit ambitũ cōmittit: ambitus ab ambitio uenit: ſiue is qui non ſuæ uirtuti confidit: nō recte graditur: ſed per circuitum ſiue ꝙ Ro. qui honores pēterēt ſingulos circuibant: ꝑhenſantes rogantesq; ut ſe in ſuffragiis iuuarēt: ſiue ꝙ pro adipiſcēdis honoribus ſolliciti ſunt cum rogant exordio quodam longiore q uerborum circuitu utuntur hæc omnia quæ ambitus facit ambitio facere compellit: a qua ambitioſi dicũtur nō ab ambitu. Cretata: candida. Iuue. Duc in capitolia magnũ Cretatũq; bouē. i. cãdidũ. Mar. Cretatam prætor cum uellet mittere mappã. Dignitatum. n. petitores in cãpum Martiũ comitiis cãdidati deſcendebant: quare aũt candidati in ueſte hoc facerēt ſine toga. ſic tradit rōnē Cato: an forte ne ciues largiēdo corrumpant: argētum ſinu ferētes: an illud magis ꝙ impio dignos nō gñe: non diuitiis: non gloria ſed uulneribus ac cicatricibus iudicabant: quæ ut ab iis quos ambiendo ꝑhenſabat conſpiceretur ſine toga ad petēdũ deſcendebant: an quēadmodum in accipiēdo: rogando ſe omnibus ſubmittēdo: ſic corpus nudando ac ſe ipſos abiiciēdo populum captabant. Vigilia: uerba ambitioſi rogantis amicos uti pro ſe in adipiſcenda dignitate uigilēt ex quo oſiditur q ambitioſus ſit ſeruũ eſſe. Cicer ingere large: æmulatio eſt horatiana. In cicere atq; faba bona tu pdas atq; lupinis. Latus ut in circo ſpacieris & æneus ut ſtes. Nudus agris. Nam in ludis floralibus miſſio q̄dã fiebat leguminũ in ipſum populũ ab his q honores peterēt: ad plæbis fauorē ꝑmerēdũ. hæc aũt fieri uidebant̃ in memoriã deæ floræ: cui⁹ noīe legumina & cæteræ fruges floreſcerent: unde Suetonius in Domitiano. ... ē genus reꝝ miſſilia ſparſit: & quia pars maior ĩtra popularia deciderat quinquagenas teſſeras in ſingulos cuneos equeſtris ac ſenatorii ordinis ꝓnũtiauit. Rixanti: ſtudio colligēdorũ miſſiliũ. Nr̃a ut floralia poſſint: attende q̄ ſeru⁹ ſit: qui gloriæ cupiditate mouet̃. Hor. Scilicet ut plauſus quos fert. Agrippa feras tu eadem dñr popularia ſacra e Martiale. Et populare ſacꝝ bis milia dena tuliſſet. Sacrũ autem populare ideo appellatum eſſe putat̃ quod populus per eos dies maiori licentia laſciuiret.

Amb itio
Amb itus

Cãdidati in cãpum martiũ deſcendebãt

Populare Nam flores cum opes imẽſas arte meretricia cõparaſſet populum ro. moriẽs hæredẽ reliquit cũ magna pe-
Sacrum cunia ex cuius annuo fœnore ſuus natalis dies celebraretur editione ludoꝝ quos appellãt (autore Lactãtio)
Flora Floralia: ſed cũ ſenatui flagitioſum uideret ab ipſo noĩe argumẽtum ſumi: placuit ut pudẽdæ rei quæ-
Floralia dam dignitas adderetur. Deamq; finxerunt eẽ quæ floribus præſit: eãq; oportere placari ut fruges cum ar
boribus aut uitibus bñ proſpeq; floreſcerẽt. Eũ colorẽ ſecutus in faſtis Oui. nõ ignorabilẽ nymphã fuiſſe
narrauit: quæ ſit Cloris uocitata: eamq; zephyro nuptã quaſi dotis loco id accepiſſe muneris marito: ut ha
beret oĩum florum ꝑtatẽ. Celebrantur ergo illi ludi cum omni laſciuia conuenietes memoriæ meretricis: nã
ꝑter uerboꝝ licẽtiã: quibus obſcœnitas oĩs effundiť: exuuntur ẽt ueſtibus populo flagitãte meretrices.

BAR. ¶ Ne trepi. ue. ne uelis feſtinare hunc amorẽ incaſſũ abſcinde cum ſeruus illius ſis. Trepidare ãt interdũ fe-
FON. ſtinare ſignificat. Verg. iiii. æneid. Cũ trepidãt ſaltuſq; indagine cingũt. Atq; ar. ro. caſ. ſũpta trãſlatio eſt a
feris quæ plagis cõphẽſæ rodere illas feſtinãt: ut effugere inde poſſint. Caſſes uero retia ſunt: uñ & caſſũ ꝓ
inani & uano: & incaſſũ aduerbiũ: idẽ fruſtra quaſi abſq; caſſibus ſine quib9 uenatio eſt inanis deducitur.
Haud mora: abſq; ulla mora & tarditate. Quinã. i. fa. Phedræ in eunu. apud Terẽ. uerba ſunt cũ Par
menione ſeruo dicẽte excluſũ ſe a Thaide: ad illã ẽt ſi ſe obſecret nõ reuerſuꝝ. Si totus & integer: ſi te totũ
ab hmõi ſeruitute aĩ libertatis: tũc te uere liberꝝ iudicabo: nõ aũt eũ q uindicta ꝑtoria q̃ feſtucã cognoĩat:
liberet ineptus nõ aptus & impotẽs a ſeruitute aĩum liberare. Ius hẽt ille q̃ palpo: ambitioſos quoq; oñ
dit ſui ꝑtatẽ ñ hr̃e & bonoꝝ cupiditatib9 inſeruire: palpari uero blãdiri eſt: uñ palpo ꝓ adulatore atq; eblã-
ditore deduciť. Cretata ãbitio: cãdidata: nã ſũmos honores petituri ĩ cãpũ martiũ cãdidati ciues deſcen-
debãt. Et cicer ingere large. Vetuſtiores ediles legumina populo floralib9 ludis dabãt. Hor. in ſermo. In ci
cere atq; faba bona tu ꝑdaſq; lupinis: lat9 ut in circos patiere. Floralia: ut Var. de re ru. idẽ refert. Robigũ
& florã deos agricolaꝝ ueteres maxĩe coluerũt: qbus adiutorib9 frumẽta atq; arbores rubigine nõ cõſume-
renť: & tẽpeſtiue florerẽt. Itaq; robigini feriæ robigalia: & floræ floralia ludi maio mẽſe ſunt inſtituti.

CORN. ¶ Apricos ſe. dixit ad ſolẽ ſedere cõſuetos. Quid
Apricos pulchrius. ſ. q̃ hoc facere? At cũ herodis uenere
Herodes dies: unctaq; feneſtra: hic de ſupſtitiõib9 tractat oñ
Iudei dẽs ẽt qui ſupſtitionibus ſit debit9 inſeruire hic he
Sabbatũ rodes apud iudeos regnauit tpe auguſti impatoris
Violæ in ptibus ſyriæ. Herodiani aũt diẽ natalẽ Herodis
Catinus obſeruãt aũt ẽt ſabbatũ quo die lucernas accenſas
Tynni pi & uiolis coronatas in feneſtris ponũt. Rubrũq;
ſcis amplexa catinũ: catinũ rubrũ fictile ẽ. Aretinũ cau
Epulæ datum amplectiť amplexa dicit ut breuitatẽ catini

Aprici meminiſſe ſenes: qd pulchrius? at cũ
Herodis uenere dies: unctaq; feneſtra
Diſpoſitæ pinguẽ nebulã uomuere lucernæ:
Portãtes uiolas rubrumq; amplexa catinum
Cauda natat tynni: tumet alba fidelia uino
Labra mouet tacit9: recutitaq; ſabbata palles

Vinum haud magnitudinẽ oſtẽdẽs. Tynnius: genus piſcis ẽ quod ad tẽplũ dieb9 feſtis portare ſolebãt: ut ibi ꝓ die
Labra feſto epulis ueſcerenť. Tumet alba fidelia uino. i. uino plena eſt tumore noſ. alba dicit aut coloris proprie
Palles tate: aut certe argẽtea. Labra moues tacitus: tunc qñ hoc celebras labra moues tacite. Tacite. n. murmurã-
Tinnius tes iudei ꝑces effundunt. Recutitaq; ſabbata palles. Inſtituta ſignificantur propter circunciſionẽ: quã au-
herba tores ſuos ſecuti faciũt. i. times ſabbata recutita: ideo palles: quia eo die iudei tynnum manducabant.

IOAN. ¶ Aprici ſenes. i. locis apricis gaudẽtes: ſane apricus & loc9 dicit ſole calẽs: quod eſt opaco & obdito cõtra-
BRI. rium. Verg. Duceret apricis in collib9 una colorẽ. Et apricos dicim9 locis apricis gaudẽtes: apricũ aũt a græ
Apricus co. i. phrici ſine horrore uidelicet frigoris: uñ ẽt putať aphrica appellari: idẽ eſt apricor & apricatio. Quid
Apricos pulchri9? ironia eſt. q. d. qd turpi9 quã ita ꝑ ambitionẽ in ſeruitutẽ trahi? At cũ herodis uenere dies: iude-
Aprica os capitis hieroſolimis profugos aſſidue romæ tumultuantes nouæ religionis cultu impulſore Chreſto ur
Iudei Ro- be expulit Claudi9. Nero ẽt ſuppliciis affecit: ab iis ẽt Domitian9 tributũ acerbe exegit. Multi tamen erant
ma expul- qui eoꝝ ritus ſequerenť: & ut Trãql. ueluti profeſſi iudaica intra urbẽ uiuerent uitã: hos inſectať poeta do
ſi cens eoꝝ uitã liberã nõ eſſe cũ ſupſtitionibus teneanť iudeoꝝ. At cũ herodis uenere dies. i. cũ ſabbata &
Herodes alia iudeoꝝ feſta celebranť. Herodis: ei9 ideo meminit: qa ut ſcribit Stra. Eo Põpei9 ſacerdotio iudeorum
ꝑfecit: qui poſtea tñ ſupiores oẽs ciuilitate & romanoꝝ cõſuetudiñe præſtitit: ut rex fuerit cõſtitut9 An-
tonio primũ poſtea Cæſare Auguſto ꝑtãtem ei cõcedente. Antipatris aũt aſcalonitæ fili9 fuit & matris cipri
des arabicæ: cui9 filii poſt eũ regnauerũt uſq; ad nouiſſimã hieroſolimoꝝ captiuitatẽ. Is aũt ut Euſebius tra
dit. Hircanũ q olim iudeoꝝ ſacerdos fuerat: de captiuitate parthica regreſſũ: & filiũ qui ſacerdotio pr̃is ſuc-
ceſſerat interfecit. Sororem quoq; eius uxorem ſuã cũ duobus ꝓpriis filiis iam adoleſcentibus: & matrem
uxoris occiſæ ſocrũ ſuã crudeliſſime necauit. Ad qd ſcelus ẽt hoc addidit: uiꝝ ſororis ſuæ Solomei teremit
Et cũ eã alii tradidiſſet uxorẽ: ẽt hũc necat. Scribas quoq; & interꝑtes diuinæ legis ſimili ſcelere: & cũ Chri-
ſti natiuitatẽ magoꝝ inditio cognouiſſet uniuerſos Bethlehem paruulos iuſſit interfici: morbo deiñ inter-
cutis: & ſcatẽtibus toto corpore uermibus mirabiliter ſe digne moriť. Pingues lucernæ: quibus in ſacris
utunť. Vncta feneſtra: irridet eoꝝ ritũ in ſacris. Portãtes uiolas: qbus ornabanť. Cauda natat tyn-
ni: ſenſus eſt ubi ſabbata uenere: qui dies ieiunio a Moſe in oẽ æuũ (ut ſcribit Trogus li. xxxvii.) ſanciť9 ẽ:
Thynni & appoſitũ eſt prandiũ: ſtatim adhuc ieiunus preces ad deos effundis. Cauda na. thyn. hoc dicit in con-
cauda temptũ dapũ eoꝝ: nã cauda thynni ut ſcribit Pli. Viliſſima eſt quia caret pingui. Thynni partus cordilla ap
Cõrdilla pellatur: qui fœtas redeuntes in mare autumno comitatur: cum e mari uerno tẽpore pontum intrent. Limo

ſæ uero aut e luto pelamides incipiũt uocari. Et cũ annuũ excelſere tp̄s thynni. Cybiũ uero cōciſa pelamis uocat̃. Labra moues: ꝑces emittis. Recutita: recutiti dicunt̃: quib⁹ noua cutis reſtituta eſt: Mar. Nec ru ptæ recutita colla mulæ: recutiti itaq; appellãt̃ iudæi qui circũciſi ſunt. Mar. Nec recutitoꝝ fugis inguina iudæoꝝ: nã ex ueteri ſacerdotũ (ut Stra. ſcribit) ſupſtitiõe circũciſiões iſtitutæ ſũt: unde Iuue. Mox & ꝑpu cia ponũt. Eos. Hora. Appellas uocauit: q̃ſi ſine pelle: ut Credat iudæ⁹ appella. Sabbata lĩgua iudæorum ſabbatũ requiem ſignificat: nã Moſes damaſcena p̄ria antiq̃ repetita mõtem Synai occupauit: quo ſeptem dieꝝ ieiunio p deſerta arabiæ cũ populo ſuo fatigatus cũ tãdem ueniſſet ſeptimum diem more gentis ſab batum ideſt diem quietis appellatum in omne æuum ieiunio ſeruauit: quoniam illa dies famem eis erro remq; finierat. De eo ieiunio ita ſcribit Tranquillus. Et rurſus ne iudæus quidem mi Tyberi tam diligen ter ſabbatis ieiunium ſeruat: ut ego hodie ſeruaui. | Pelamides | Cymbiũ | Recutiti iudæi | Apellæ | Sabbatũ

❡ Aprici ſenes: Aprici dicunt̃ ſenes qui locis apricis gaudent: apricationeq; delectant̃. Aprica quoq; dicũ tur loca a ſole apta: & frigoris horrore carẽtia. Virgi. Duceret apricis in collib⁹ uua colorem. Quid pul chrius. uel ironice a poeta ꝓlatũ eſt q̃ſi turpe ſit p ſũmam ambitiõem honores q̃rere: uel ambitioſi uerba ſunt nihil pulchri⁹ eẽ: q̃ populo placere dñis. at cũ herodis dies ſupſtitioſi: quum uano ſemp metu detere antur: non liberos eſſe dicit Herodis dies ſabbata: q̃ a iudæis celebrantur quorũ rex herodes fuit. Vnctaq; feneſtra. eorum ritu in ſacris enumerat: Nam iudæi accẽſo candelabro utebantur quod uiolis adornatum. ad feneſtramq; poſitum dicit inunctam oleo candelabri lucernarum. Recutitaq; ſabbata: q̃ a iudæis circũ ciſis celebrantur. Recutiti enim iudæi a circũciſa penis cute ſunt appellati: Vñ & appellæ. quaſi ſine pelle co gnominantur. Hora. in ſermo. Credas iudæus appella. | BAR. | FON.

Tunc nigri lemures: ouoq; pericula rupto
Tũc grãdes galli: & cũ ſiſtro luſca ſacerdos

❡ Tũ nigri lemures: nõ dicit tũc cũ hãc religiõe; obſeruas: ſed hoc dicit diuerſi gñis ſupſtitio te uer ſat. Lemures: aũt deos manes dicit quos græci dæmões uelut umbras q̃ſdã diuinitatẽ hñtes. Le mures ãt dñr qſi manes placãt̃. Ouoq; picula rupto: ſacerdotes q explorãdis piculis obſeruationẽ faciebãt obſeruare ſolebãt ouũ igni ĩpoſitũ utꝝ ĩ capi te. i. ĩ ſũmitate an ĩ latere ĩſudaret: ſi aũt ruptũ picula portẽdebat ei ꝓ quo factũ fuerat uel rei familiari ei⁹. | CORN. | Lemures | Galli

Tũ grãdes galli: miniſtri ſũt matris deũ. Grãdes. i. pingues ſacrificiis. Et cũ ſiſtro luſca ſacerdos: ſi ſtrũ ſacerdotes iſidis portabãt: luſca ꝙ oẽs debiles aut deformes cũ maritos ñ ĩueniũt ad miſteria deũ ſe cõ ferũt: uel ꝙ ægyptii tã deos q̃ ſacerdotes domeſticos hẽant: ordo ãt ꝑdictoꝝ uerſuũ hic ĩcipit. | Siſtrum | Luſca | ægyptii

❡ Tunc nigri lemures: alio ſupſtitionis genere quoſdam ita uexari oñdit: ut ſuæ poteſtatis eẽ non poſſint. Hæc ãt cũ ſupioribus nõ coniungunt̃: ẽ. n. ſenſus. Te tunc dæmonibus & aliis numinibus infeſtari puta bis ubi ex ſacerdotum ꝑcepto te ipſam allio guſtato mane non luſtraueris. ſicq; docet ſupſtitioſos ſuæ pote ſtatis non eſſe cum ſemp timoris ſint ſerui. Et ordo eſt. Tunc nigri lemures: & picula rupto ouo. Et tunc grandes galli incuſſer̃ deos inflantes corpora. Tũc. ſ. ubi ꝑterieris p contumaciã quod a ſacerdotibus fuerit ꝑdictum. pſuadebant. n. allii ꝗguſtatione morbos & alia mala inhiberi. Lemures ſcribit Apuleius in lib. de dæmonio Socratis: manes aĩas dici melioris meriti: quæ in corpore noſtro genii dicuntur. Corpori re nuntiantes lemures cũ domos incurſionibus infeſtarent laruas appellari: cõtra ſi bonæ fuerint lares fami liares. Ouoq; pericula rupto: credidit ſtulta antiquitas ouũ igni impoſitũ ſi rupto putamine effluxiſſet: piculum portendere ei pro quo ea obſeruatio facta fuiſſet a ſacerdotibus. Adhibita aũt fuiſſe oua in expia tionibus docet Oui. in arte. Et ueniat quæ luſtret anus lectũq; locũq; Præferat: & tremula ſulphur & oua manu. Apuleius item ſcribit in ultimo metamorphoſeos ſacerdotes Iſidis in luſtrationibus tæda: ouis & ſulphure uti ſolitos. unde Lucianus in dialogo qui inſcribitur Tyrãnus oua appellauit luſtralia. Iuue. Me tuiq; iubet ſeptembris & auſtri Aduentũ: niſi ſe centum luſtrauerit ouis. Tunc grandes galli: ſacerdotes matris deũ ſcrib. Pli. & Feſtus appellatos eſſe gallos a Gallo fluuio phrygiæ: quem accolũt. Hi autem mol les ſunt & caſtrati: ut diximus ſupius: nã ut Pli. eſt auctor ſamia teſta uirilitatem ſibi amputant. de his ita ſcribit. L. M. Fluuius conſul Sangariũ amnem tranſgreſſus ponte pfecto ꝑter ripam euntibus gallis matri magnæ a peſinũte occurrere cum inſignibus ſuis uaticinãtes phanatico carmĩe: deam romanis uiam belli & uictoriã dare: ĩperiũq; eius regionis eodẽ ſcribit. Scepſius eẽ curetes: Corybãtes q ĩ mr̃is deoꝝ ſacrificiis armati ſaltãtes: caſti & pueri ſũt aſſũpti: iõ ãt Corybãtes appellari: qa ĩter ſaltãdũ capita iactẽt: qd coryptin dr̃: quos Betarmonas uocat Homerus. Euge age pheacũ Betarmões egregii adſũt. Hinc q capita ſaltãdo iactãt: & numine aſpirãt̃ & furiis agitãt̃. Corybãtiare dicim⁹. Sũt q dicãt ideos dactilos eos appellari pri mos ſub idæ radice habitatores. De iis multi multa fabulãtur: dubia dubiis accumulãtes: uariis ac diffe rentib⁹ noĩbus utentes. In hoc tamen uniuerſi tradunt quoſdã ſpiritibus afflatos & bacchicos: inq; armo rum agitatione tumultuoſã & cum ſtrepitu ac fragore: cymbaliſq; ac tympanis & armis: itẽ etiã tibiis uo ciſeratiõibus iter ſacrificãdũ ſtupefaciẽtes: iq; miniſtroꝝ habitu publica mõ q̃uodã ſacra factitãtes. Grã des: primi & cæteris ſacerdotib⁹ honoratiores: nã ut autor ẽ Strabo: cæteros ſacerdotes ob deæ reuerẽtiam ꝑcedebant. Iuuenalis: Et ĩgens ſemiuir obſcœno facies reuerẽda minori. Mollia q rapta ſecuit genitalia te ſta. Et cũ ſiſtro luſca ſacerdos: ſacerdotem iſidis intelligit: cuius ſacra ex ægypto tranſlata Romæ coleban tur. Luſca: ſolent enim mulieres deformes: & aliqua corporis parte mancæ ad deorum miniſteria ſe cõ ferre. Cum ſiſtro: Siſtrum iſis dicit̃ manu dextra geſtare: cuius mot⁹ Nili acceſſus: receſſuſq; ſignificat: | IOAN. | BRI. | Manes | Genii | Lemures | Laruæ | Lares | Oua luſtralia | Galli | corybãtes | Siſtrum

Situla uero quã ſiniſtra retinet affluẽtiam oſtẽdit lachrymarũ oĩum: autor eſt Seruius: Id autem erat neq; tuba: neq; quod ſpiritu ſonũ ederet: ſed iactatione concuſſum reſonabat multis crepitaculis depẽdẽtibus: unde Oui. Tinnula ſiſtra appellauit: Papinius in ſyluis: Ecce multiſono puppem mareotida ſiſtro. Et iratã dr̃ ſiſtro ferire peierãtes & in primis oculos lædere: unde Iuue. Decernat quodcũq; uolet de corpore noſtro Iſis: & irato feriat de lumine ſiſtro. Dũmodo uel teneam cæcus: quos abnego nũmos. Ei⁹ ſacerdotes ſiſtrũ gerebãt: ueſte linea amicti: & raſo capite: uñ Oui. Nũc dea linigera colitur celeberrimã turba. Linigeri fugiũt calui: ſiſtraq; turba. De ſacris ãt Iſidis & ſacerdotibus ſcribũt Diodo. Apule. Lactan. & Herodo.

BAR. FON. ¶ Nigri lemures: umbræ uagãtes hoĩem ante diẽ mortuorum lemures quaſi lemures dictæ ſũt a Remo. cuius occiſi umbras non Romulus frater placare uellet: parentalia quædam inſtituit remulia appellata: q̃ mẽſe maio p̃ triduũ celebrabant̃. De lemurib⁹ Hora. in epiſtolis meminit nocturnos lemures portentaq; theſſala rides. Ouoq; pericula rupto: ouũ in ſupſtitõe haberi. & Iuue. teſtat̃. meruiq; iubet ſeptẽbris & auſtri Aduentũ niſi ſe centũ luſtrauerit ouis. adeo ãt ſupſtitioſi erant. ut in eiuſmõi expiatiõib⁹ ouũ ad arã poſitũ frangeret̃ putaret̃ ñ ſine piculo id futurũ. Tũ grãdes galli: matris deũ ſacerdotes galli uocant̃ a gallo Phrygiæ flumĩe. cui⁹ aquã potantes in furorem uerſi tecta ſamia ſibi uirilitatem amputabãt: grãdes uero ait: quia ut Stra. meminit p̃potentes quondã erãt ac pp̃ deæ reuerẽtiã hi cæteros ſacerdotes p̃ibãt ipſa q̃dẽ & didimẽa. & cibele. & peſſinũcia dicta ẽ. Et cũ ſiſtro luſca ſacerdos. Io Inachi filia: ut Flacc⁹ argonauticon. iiii. refert. quũ poſt longos errores in ægyptũ tandẽ ueniſſet Iouis cõmiſeratione e uacca in deã cõuerſa. atq; in cælũ recepta. iſis poſtea dicta ẽ. hæc maximo in honore diuerſis in ptib⁹ orbis fuit: romæq; templũ iuxta ouilia meruit: ſiſtrũ uero cornu incuruũ ẽ: quod ipſa dea geſtabat aſpide cincta comas & oua in perſona ſiſtro apud eundẽ Flac. ſecerdotẽ autem iſidis: uel corporis uel aĩ uitio luſcã dixit.

> Incuſſere deos inflantes corpora: ſi non
> Prædictum ter mane caput guſtaueris allí:
> Dixeris hæc inter uaricoſos centuriones:
> Continuo craſſum ridet uulphernius ingens
> Et centum græcos curto centuſſe licetur.

CORN. ¶ Incuſſere deos inflantes corpora. i. terrentes homines & malum futurum denuntiantes niſi mane hoc deguſtato alio expiaſſent. nã & hoc dicũt ſi alium ieiuni guſtauerint contra artem magicam remedium eſſe. Dixeris hæc inter uaricoſos cẽturiones: ſi hoc ante ſtultos milites dicas: qui ſolẽt etiam de ſapientibus irridere q̃tum Cachinis indulgent dicentes p̃hos centum nummos non ualere. Centuſſi: poetica licentia abuſus eſt: nam cũ ſit centum nomen Monoptotum: & indeclinabile: tãq̃ ſi per caſus declinari poſſet: ut & faceret in nominatiuo caſu centus genitiuo centuſſis hic quaſi ablatiuus. Cẽtuſſe curto: tãq̃ diceret nonagĩtanouẽ. Varices: ſũt uenæ mixtæ neruis in pedib⁹ nimio labore tumentes: inde uariſcoſos centuriones dicit abſolute milites. Craſſũ ridet: ſtultorum riſus exprimit. Liceri: eſt licitare hoc eſt pretium ponere.

Margin: Magica ars — Varices — Cẽturio q cẽtũ pagas habet — monoptotum eſt — Cachinus riſ⁹ ſtult⁹ — Cẽtuſſi — Varices

IOAN. BRI. ¶ Incuſſere de. miro horrore p̃ſuaſere deos eẽ inflantes corpora. hydropiſim ĩmittẽtes hoĩb⁹. Guſtaueris alli. Diocles alliũ hydropicis cũ cẽtaurea: aut ĩ fico duplici ad euacuandã aluũ dandũ cẽſuit. Dixeris hæc inter uaricoſos cẽturiones: oſtẽſum ẽ eos q aliquo uitio laborãt ex ſtoicorũ ſnĩa ſeruos eẽ. quod q̃a impitis & rudib⁹ incredibile uidet̃. & præter communẽ uulgi opinionẽ iõ ait. ſi hæc dixeris inter rudes ſtultos milites illico tanq̃ falſa & ridicula ducẽtes riſu cõcutiẽtur contẽnẽtq; philoſophos ſtoicos. qui hæc ſentiunt.

Variceſ Varicoſos. In homĩe uenæ tumeſcẽtes in uarices cõuertunt̃: nec in crurib⁹ ſolũ: ut quidã noſtri tẽporis putauere: ſed ĩ toto corpẽ cõſpiciũtur. Vñde ita ſcribit Celſus. Præter hoc euenit ĩ quorũdam uentrib⁹ uarices ſint: quarũ quia nulla alia curatio ẽ q̃ q̃ in crurib⁹ eẽ cõſueuit. Et idẽ alibi. Cum quid ĩnatum ẽ: ut ĩ ueſica calcul⁹: cũ quid ĩcreuit: ut uena quæ ĩtumeſcẽs ĩ uaricẽ conuertitur: nimio labore id euenire putatur: ſcribit Pli. nõnunq̃ ĩ iis q diu ſteterunt. Vnde illud ẽ uatinii ĩ Ciceronẽ uaricoſum cũ gloriaretur humeris Italiæ ſe reportatum eẽ ab exilio. Vnde ergo inquit tibi uarices. Quo circa p̃ſuaſit ſibi Pli. Autore Fabio: Ciceronẽ toga demiſſa ad calceos uſq; ſolitũ uelãdorũ uaricum gratia. Q d Fab. nõ probat: cum hoc amict⁹ gen⁹ ĩ ſtatuis eorum quoq; qui poſt Ciceronẽ fuerũt: appareat. Cẽtutiones: milites abſolute appellauit. Sic & alibi. Hic aliquis de gẽte hircoſa Cẽturionum. Cẽturiæ: ut dictũ ẽ ſupra dicũtur quæ ſub uno Cẽturiõe

Centuriæ ſũt: quorũ cẽtenari⁹ iuſt⁹ eſt numer⁹. Craſſum: nomen pro aduerbio. i. craſſe: ſtulte ridentis morem exp̃ſſit. Vulpherni⁹: nomen fictũ a poeta. Centũ græcos. i. philoſophos ſtoicos. Curto centuſſe. i. uix centũ aſſib⁹ integris quaſi dicat ne ſingulis q̃dem aſſib⁹ ſingulos philoſophos æſtimat. Hũc ergo locũ animaduerti ſimpliciter accipiendum non eẽ. Nam hoc ſignificat. Pluris ĩq̃t faciunt unum bouem q̃ centum Philoſophos. Nam ut ſcribunt Feſtus & Gelius Bos æſtimabatur centuſſibus: ouis uero decuſſib⁹. Sicq; Poeta oſidit ab ĩpitis uirtutem flocipendi. Curto: non penitus integro. Centuſſe: multa Pli. & Varrone autoribus pecuniæ ſignata ſunt uocabula æris & argenti hæc uidelicet. As ab ære Dipõdius a duobus

Pecuniæ uocabula ponderibus. Aſſipõdius ab uno pondere dicebatur: id ideo quod as erat libra: pondus deinde ab numero reliquum dictum uſq; ad centuſſis: ut as ſingulari numero. Ab tribus aſſib⁹ treſſis & ſic proportio eſt uſq; ad nõuſſis. In denario numero hoc mutat quod primum eſt ab decẽ aſſib⁹ decuſſis. Secundum a duob⁹ decuſſibus biceſſis quod dicitur ſolum a duobus biceſſis reliqua conueniunt quod eſt ut triceſſis proportione uſq; ad cẽtuſſis quo maius æris uocabulum non eſt. Licetur: æſtimat: tantifacit: Inueniũtur liceor &

ſicitor quorũ utriuſq; uerbi ſignificatio eſt precium deferre in auctione facienda. hoc eſt in uenditiõe quæ Licitor
publice fit: unde ẽ apud Ciceronẽ ĩ officiorũ libro. iii. Non licitatorẽ uẽditor: nec contra ſe qui liceat' em/ Polliceor
ptor apponet. Hinc unum compoſitum fit polliceor: non multũ a primitiua ſignificatione diſſidẽs. Eſt. n. Addicere
polliceri aliqd ultro ꝑmittere. Ita qui litenter aut licitantur: ultro ꝑ re emẽda p̃cium alius alio maius pol/ Addicti
licetur: ut ſibi poti⁹ q̃ alteri uclamina addicãtur. Nam tali modo uẽdere addicere ẽ. Inde & addicti apd̃ ue
teres dicebant': q p̃toris pronũtiatione ac iuſſu cũ ſoluẽdo non eẽt Creditorib⁹ uẽdebant'.

¶ Incuſſere deos inflantes corpora. Metũ deoꝝ corpora uariis morbis ĩflãtiũ ĩcuſſere. Dixeris hæc. Si BAR.
hæc q̃ ad uerã libertatẽ ptinet ĩter militares uiros dixeris: ſtatim rideberis. Varicoſos: laborioſos & du/ FON.
ros. Varices. n. eminẽtiores uenæ ĩ crurib⁹ ſũt q̃ ĩterdũ ſtãtib⁹ nimiũq; laborãtib⁹ oriũtur. Craſſũ ridet: ue
hemẽter ac multũ ridet. Nomen. n. ꝑ aduerbio poſuit. Curto cẽtuſſe licet': cẽtũ philoſophos pui æſtiat.
Cẽtuſſis uero a cẽtum aſſib⁹ dr̃: quẽ curtum dicẽdo pro exiguo p̃tio ponit. Liceri autẽ & licitari ẽ p̃tiũ ul/
tro in auctionib⁹ deferre cum in reb⁹ emendis ali⁹ alio mai⁹ p̃tium pollicetur.

Satyra ſexta.

a Dmouit iã bruma foco te baſſe ſabino?
Iã ne lyra & tetrico uiuũt tibi pectĩe cord

a Dmouit iam bruma foco: hãc ſatyrã ſcri/ CORN.
bit Perſius ad ceſſium baſſum poetam liri Ceſſius
cum: quẽ ut fama eſt in præliis ſuis poſitũ baſſus Li/
ardẽte uenuſino monte campaniæ & late ignibus ricus
abundãte cum uilla ſua uſtum eſſe. Hic ergo dum
uiueret de Roma ad Sabinos neceſſario tranſibat: Sabini
ubi æger hyemali tempore in calido loco carmĩa Roma
ſcribebat: huic ergo Perſius dicit ꝙ iam propter ignem a foco ſe calefacere: & ut daret operam carminibus Focus
quæ ſcriberet laudans grauitatẽ libroꝝ & tenorem uerſuum ſe autem dicit Perſius apud liguriam fuiſſe in Lyguria
loco ubi portus naturali flexu curuatus in ſe fluctus recipit: qui propter curuationẽ port⁹ lunæ uocatur cu/
ius etiam ennius in principio annalium ſuorum meminit hoc uerſu quem & Perſius carminibus adiũxit Ennius
& refert ab ennio ablatum: qui Ennius hunc ſcripſit dum ſe ſomniaſſe in pnaſo dixiſſet: & uiſam Homeri
animã ſecũdũ pythagoræ dogmata per aliorum corpora ad ſe ueniſſe. Scribit ergo Perſius ĩ hac ſatyra de Pythago/
his qui de hæredibus ſuis rem auctam ſuam relinquunt inædia ſe & laboribus in uita conficientes ſe autẽ ras
dicit in eo loco. i. in Liguria ubi poſitus erat: neq; ambitione: neq; deſidia: neq; iniuria: neq; auaritia labo/ Liguria
rare & in nullo eis ſe ſimulare quos culpat. Iam ne lyra: eundem baſſũ ĩterrogat q de urbe ad Sabinos Tetricus
receſſerat ſi iã ſcriberet. Et Tetrico pectine. i. graui ſtilo ac ſeuero: ac ſi diceret graui carmine. mons

a Dmouit iam bruma foco te baſſe ſabino? Quattuor baſſos eodẽ fere tempore fuiſſe cõperio. quo/ IOAN.
rũ un⁹ fuit Salei⁹ baſſus quingẽtis ſextertiis a Veſpaſiano donat⁹. De quo ita meminit tacit⁹. Quis BRI.
Saleiũ noſtrũ egregiũ poetã: uel ſi hoc honorificenti⁹ ẽ: præclariſſimũ uatẽ deducit aut ſalutat: aut Baſſi qua
ꝓſeqtur. Et Paulo inferius. Laudam⁹ nuper ĩquit: & miram & eximiam Veſpaſiani liberalitatem. Quod tuor
quingẽta ſextaria Baſſo donaſſet. Eiuſdẽ meminit Quinti. Vehemens inquit & poeticũ ĩgenium & Salei
baſſi fuit: nec ipſũ ſenect⁹ maturauit. De hoc ĩtellexit Iuue. Et ſarrano tenuiq; Saleio Gloria quanta liber.
Alter baſſus tragœdiarum ſcriptor tẽporib⁹ Domitiani: quẽ ut malũ poetam irridet Mart. Colchida qd
ſcribis amice thyeſtẽ. Quid tibi uel Niobe Baſſe uel ãdromache. Materia ẽ mihi crede tuis aptiſſima char
tis. Deucalion: uel ſi non placet hic phaeton. Tertius fuit Iulius baſſus: qui ſub Veſpaſiano accuſatus: tan
dẽ abſolutus uindicatuſq; ẽ a Domitiano deinde relegat⁹ a Nerua reuocat⁹ eſt: bithyniamq; ſortit⁹ rediit
reus: Nam fuerat in prouintia eadem quæſtor quidam a prouintialibus: ut amicus acceperat. Hæc accu/
ſatores furta & rapinas: ipſe munera uocabat tandem abſolutus fuit. Quart⁹ Cæſi⁹ baſſus poeta lyric⁹ de
quo ita ſcribit Fabius: At lyricorũ idem Ho. fere ſolus legi dignus: nam & inſurgit aliquando: & plen⁹ eſt
iucũditatis & gratiæ & uariis uerbis & figuris fœliciſſime audias. Si quem adiicere uelis is Cæſius Baſſus
erit: quem nuper uidim⁹: De hoc intelligere poetam illud declarat quod ſequitur. Iã ne lyra & tetrico ui
uunt tibi pectine chordæ. Hunc igitur ut amicum & in Sabinis hyemantem alloquitur poeta: interrogãs
nũ in ſabinis hyemet: & aliquid ad lyram moduletur & ſcribat: docetq; ſe portum lunæ petiiſſe: ut per qe
tem muſis operam daret mox ciuium auaritiam notat & eorum amentiam: qui ut multa hæredibus ſuis
relinquant: parce ac duriter uiuunt inedia propemodum ſe conficientes. Admouit iam bruma: cum in
terrogatione legenda ſunt: rogat enim eum nũ ĩ Sabino iam uenerit. & iam aliquid ſcribat. Bruma: men
ſis decembris aſſignatur in quo dies ſunt breuiores enim breuis ĩterp̃tatur & dies. Foco ſabino:
Poetæ ut per quietem poſſit ſcribere ſolitudines petebant: quod Cornelius oſtendit. Adiice ĩgr̃ quod poe
tis ſibi modo dignum aliqd elaborare & efficere uelit: reliquenda conuerſatio amicoruꝫ & iucunditas ur/
bis deſerenda cætera officia: utq; ipſi dicunt ĩ nemora & lucos: ideſt ĩ ſolitudinem recedendum eſt. Hora.
Sriptorũ chor⁹ omnis amat nemus & fugit urbẽ. Sabino: Sabini populi ſũt ĩter latinos & umbros gẽs Sabini
qdẽ antiqſſima. Ager eoꝝ egregie oliuetis & uinetis prædit⁹ ẽ: autor ẽ Stra. Iam ne lyra & tetrico uiuũt
tibi pectine chordæ: Lyra ĩſtrumẽtum ẽ muſicũ: quod Eratoſthene poeta græco Mercurius primus ex te/ Lyra
ſtudine fecit: quã poſtea Orpheo fertur tradidiſſe: de quo apud Higyniũ multa leguntur. A lyra lyrici dicti
ſunt poetæ qui uerſus ad Lyrã decantandos componebant: unde autore Strabone: poetica ad demoſtratio
nes uſa ẽ cantibus: hoc enim erat oda: ſermo. ſ. modulatus. Vnde & Rapſodiam & Tragœdiã & Comœ/
diam ueteris dictarunt. Lyricorũ duo tantum apud latinos (autore Fabio) ut dixim⁹ claruere. Horati⁹ &

Caſſius Baſſus. Apud græcos uero nouem. Sterſicorus. Bacchilides. Hibicus. Anacreon. Pyndarus: Sy-monides. Alchman. Alceus. Sapho. Addunt quidam decimo loco Corynnam mulierē: de qua Papinius in ſiluis epicedion in patrem ſuum ſic ait. Tu pandere doctus carmina Bacchilide: latebraſq; lycophronis atri. Sophronaq; implicitum: tenuiſq; archana Corynnæ. Senſus eſt igitur. Ad lyram ne carmina ſcribis.
Tetrico: graui: & ſeuero: ſiue potius ſabino a monte tetrico ſabinorum.

BAR. FON. Dmouit iā bruma foco: Mediocritatem ſeruaturus in eos inuehitur: qui ut grande patrimonium a hæredibus ſuis relinquant: auaritiæ intenti ſordide uiuunt. Bruma: bruma a breuitate dierum dicta: quinto & uigeſimo Decembris die inchoat: quo fit in Capricorno hyemale ſolſtitium: a q̄ brumales dies qui ſunt circa brumam cognominantur. Baſſe: Ceſius Baſſus poeta lyricus Neronis tē-peſtate floruit: quem ſe uidiſſe Quintilia. teſtatur: eum inter lyricos numerans Horatioq; adiiciens. Te-trico pectine: ſeuero & graui ſtilo: alluſit autem ad montem tetricum: dans id carmini: qđ ē montis: ē enī tetricus in Sabinis aſprimus mons. Vnde tetricos homines: triſtes ſeueroſq; dicimus. Verg. i. vii. Qui tetri cæ horrentis rupes montēq; ſeuerum. Caſperiamq; colunt: Sabinoꝝ autem gens antiquiſſima italiæ hita āguſtā admodū regionem incolit a tyberi momentum uſq; Mare ſtrepitū. Maſculū & uirilem ſolū: fides latinæ Chorda cytharæ fides eſt dicta qđ tantum eius īter ſe chordæ. q̄tum īter homines fides concordet.

Mire opifex numeris: ueteꝝ primordia uocū
Atq; marē ſtrepitū fidis intendiſſe latinæ
Mox iuuenes agitare iocos: & pollice hōeſto
Egregios luſiſſe ſenes: mihi nūc ligus ora
Intepet: hybernatq; meū mare: q̄ lat⁹ ingens
Dant ſcopuli & multa littus ſe ualle receptat

CORN. ¶ Mire opifex numeris: ē o mirāde opifex uarie tate numeroꝝ q de metris græcis excerpis & ma-ſculos ſonos latinis aptas carminibus. Nume-ris. i. metris. Marē ſtrepitū. i. maſculū & fortē ſonū: & nō quo ſolēt qdā uelut muliebria molle cātare. Fidis: gen⁹ cytharæ uel chordæ: qđ tā ſin-gulariter q̄ pluraliter dr. Mox iuuenes agitare iocos: ideo q lyricū carmē de iuuenū ſit amore cō poſitū. Et pollice honeſto egregios luſiſſe ſenes quia cytharizātes nō ſolū plectro ueꝝ ēt digito ſo nos edunt. Mihi nunc ligus ora: ſe ipſum Perſius ſignificat ceſſiſſe. i. ligere fines: uidelicet propter fuluiā ſciſennā mřem ſuā q̄ poſt mortē prioris uiri ibi nupta erat: uel qa ī brumali frigore tepidū cælū pbeat. Lig⁹ ora: ac ſi diceret: liguria ora hibernat ſæuit uel a nauigiis natat ſicut & nauis hibernare dicim⁹ cū non nauigat: ſic & mare hibernare dicimus cū nō nauigatur. Quā lat⁹ igēs dāt ſcopuli: ubi ſcopuli igēs litt⁹ pontho obiiciunt: & incluſas intra ſe aquas naturalibus portum efficiunt.

Fidis
Cythara
Pollex
Plectrum
Fuluia ſi-ſena
Bruma
Liguria

IOAN. BRI. ¶ Mire opifex numeris: ordo eſt. Mire opifex intendiſſe numeris. Numeris: rithmis uerſibus: ut alibi: Scribim⁹ icluſi numeros ille hic pede liber: & erit datiu⁹ caſus. Intendiſſe: itenſiōe neruoꝝ inſeruiſſe. Ver. in. ix. Cui carmina ſemp. Et cytharæ cordi: numeroſq; itendere neruis. Veteꝝ primordia uocū. i. carmi na quæ ante orationem ſolutā fuiſſe & latini & græci teſtātur. Vnde Strabo geographus ſic refert. Primū ante oīa appatio ipſa poetica pceſſit ī medium & approbata cōplacuit. Dehinc illā imitati: cū metrū ſol-uiſſent reliqs poeticæ ſeruatis ptibus rem ſcriptis cōmendarunt. Cadmus uidelicet & Pherecides & Hecate⁹ Nam Cadmus autore Pli. primus pſaicā orōnem cōdere iſtituit. Corneli⁹ quoq; Tacitus de claris orōni bus hoc ita cōfirmat. Hæc iquit eloquentiæ primodia: hæc penetralia: hæc primum habitu cultuq; com-moda mortalibus ī illa caſtra: & nullis cōtacta uitiis pectora īfluxit: ſic oracula loqbātur. Verū uocū: Quibus primum apud mortales carmina: ut dictū eſt cantabātur. Vnde Corneli⁹ Tacit⁹: cæteꝝ fœlix il-lud: & ut more noſtro loquar: aureū ſæculū & Oratoꝝ & criminū impos: poetis & uatibus abūdat: q be-ne facta canerent: nō q male admiſſa defenderent. Atq;: expoſitiue poſitū eſt atq;. p. i. Marem ſtrepi tum: expſſit materiam lyricoꝝ: a quibus & pugiles & certamina quoꝝ cātari ſolent. Vergi. Cui carmina ſemp & cytharæ cordi: numeroſq; intendere neruis. Semp equos arma uirū pugnaſq; canebat. Hora. Mu-ſa dedit fidibus diuos: pueroſq; deoꝝ: Et pugilem uictorem: & equū certamīe primū & iuuenum curas: & libera uiua referre. Marem: igit ſtrepitū. i. ſonū maſculū & nō muliebrem: quo certamina & pugilū equoꝝ canis. Maiori. n. ſtrepitu hæc a poetis cantāt. Fidis: ei⁹ noīatiu⁹ eſt fides non fidis: ut credit Pri-ſcianus: hac re decept⁹: qđ ſi fides faceret ī noīatiuo fidicula non diceretur: ſed fidecula: non itelligens rōē analogiæ fidicula dicendū eſſe a fides: ſicut ædicula ab ædes: ſedicula a ſedes: cædicula a cædes: nō cædecu-la: ſedecula ædecula. Ergo fides dicendū eſt: cuius diminutiuū eſt fidicula: uel parua cythara: uel chordula. Nā fides (autore Feſto) genus eſt cytharæ: dictæ qđ tantū iter ſe chordæ eius: q̄tū inter homines fides con-cordet. In plurali uero tortoꝝ inſtrumentū ex duobus (ut nōnulli putauere) obliq̄tis lignis cōpactum: uel ab exroq̄nda fide ac ueritate: uel a neru's funib⁹: uiculiſq;: quib⁹ hoīes torquēdi alligabant. Mox: pro deīde ponit q̄ mox uero q̄ cito ſignificat. Latinæ: bn̄ latinæ: ne græc⁹ putaret. Nam a græcis carmē lyri cū ſūpſit initiū: & ut diximus in eo plures claruere græci. Iuuenes agitare iocos. i. iuuenū amores ſcri-bere: quod ppriū ē lyricoꝝ: ut ſupra. Et iuuenū curas: & libera uina referre. Agitare: amātium ſollicitu dinē expſſit. Egregios luſiſſe ſenes. i. facta ſenū egregia. Luſiſſe: ſcripſiſſe. Verg. Ludere q̄ uellē cala-mo permiſit agreſti. Mihi nunc ligus ora itepet. Locū deſcribit: quo ut p quietē aliqd ſcriberet: ſeceſſe-rat: eumq; dicit eſſe portū lunæ. Ora ligus: ligures populi ſūt iter amnes Varū & Macrā hætruſcis īhe-rentes: ab iis Macra ſeparati. Intepet hybernatq; meū mare: hoc dicit ſe ab urbe p hyemē ſeceſſiſſe inter

Caria an ſolutam orationē
Proſaicæ orōnis au tor

Fides

Ligures

cōfines liguriæ & hætruriæ, qua parte ē luna oppidū hetruriæ. Intepet: ideſt hyemali tēpore tēperatū aerem mihi præbet. Ouidius. Cū tū aura tepet medio defendimur hiſtro. Hibernatq; meū mare: duo ſignificat: tps eē hyemale: & ibi oīa tēperata eē aeris clæmentia. Meū mare. i. hætruſcū: Nā ī hætruria patriā ſuā: ut diximus: habuit Volateras. Qua lat⁹ īgēs dant ſcopuli: Luna primū ē oppidū hætruriæ: ue- Luna nictis ex Liguria cū portu nobili eiuſdē nominis. Græci. n. & portū & urbē Selenes. i. lunæ appellāt. Vrbs Oppiduʒ qdē haud ſane magna: maxim⁹ uero & pulcherrim⁹ port⁹ ē: multos ītra ſe port⁹ āplectēs magnæ ꝓfūditatis uniuerſos: uſq; adeo: ut oīum q maris teneāt īperiū facile fieret receptaculū. Celſis uero mōtib⁹ port⁹ ipſe circūcludit: q ꝓſpectū longe pelagi ꝑbeāt. Nā & Sardiniæ & magna utriuſq; littoris ps cernit: autor eſt Stra. Lat⁹ īgēs: qa ut dictū ē: multos ītra ſe port⁹ cōplectit. Dāt ſcopuli: ideſt montes celſi: quib⁹ portus circūcludit. Multa ualle: propter portus magnitudinē. Receptat: recurnatur.

¶ Mox iuuenes agitare iocos: Lyrici poetæ: & iuuenū curas & libera uina: ut ſcribit Hor. referūt. Polli BAR. ce honeſto: decēti & ornato ſtilo ꝓpter fides: q pollice agitāt. Mihi nūc ligus ora ītepet. Ad dextrā ita- FON. liæ ſub alpibus ad macrā uſq; liguria ē. Hybernatq; meū mare. Euſebi⁹ tēpoꝶ li. Perſiū uolaterranū eſſe ſcribit. Ipſe uero cū ſe iuuenē ī potu degere: liguſticūq; pelag⁹ ſuū eē: ut q īde traxerit gen⁹ dicat ſuā ꝓfecto patriā liguriā eē ſignificat: a uicinitate ſe appellat ligurē dicet qſpiā an uero credēdū ē cū lunæ port⁹ uolaterris diſtet ſtadia circiter ſeptigēta ſe ligurē ꝓ tuſco appellauiſſe. Marc. n. q; uolaterrana abluit: nō liguſticum ſed tuſcū dr. An igit errare Euſebiū putas. Nullus tpum ſcriptor eſt: ī tā lōga ꝑſertim ſerie qui nō labi q̄doq; poſſit. Quin ipſe idē Enniū tarētinū appellat. Quin rudiis ortū. Sil. italicus lib. xii. autor eſt: ut rudiæ genuere uetuſtæ. Nunc rudiæ ſolo memorabile nomē alūno. Quod & Pōponi⁹ mela ſcribit. Poſt barium & Gnatia & Ennio ciue nobiles rudiæ. Hybernat: hybernare dr pelagus: cū nauigari p hymē nequit qm̄ tūc naues ī port⁹: ut milites ī hyberna ſecedunt qua latus ingēs dant ſcopuli. Lunæ quodam ſpeciæ nūc portus natura loci munitiſſim⁹ īſulā uel ſcopulum port⁹ e regione paruo admodū īteruallo: diſiunctū hēt ambitur ſtadioꝶ. xl. qua parte latus īgēs ſcopulos dare ſcribit. Nā ueneris ꝓpinquo oppidulo p hoc anguſtū latus in portum ſpepiæ nauigatur. Et littus multa ſe ualle receptat. Lunæ portus ab utroq; latere altis montibus cinctis: in arcuſq; intēti formā curuatus multa ſe ualle inſinuat. CORN.

Lunaí portū eſt opere cognoſcere ciues:
Cor iubet hoc enní: poſtq̄ deſtertuit eſſe.

¶ Lunai portum: ordo eſt o Ciues. Opere precium eſt: delectabile eſt portum in lunæ factū cognoſcere. Cor iubet hoc Enni: hunc uerſum ad ſuū carmē de Ennii carminibus tranſtulit: merito ergo ait. Cor iubet hoc Enni poſtq̄ deſtertuit eē: ſic Ennius ait in annalium ſuorum principio ubi ſe dicit uidiſſe Homerum: dicentem fuiſſe quendam pauonem & ex eo tranſlatam eſſe animam in ſe ſecundum pythagoræ philoſophi diffinitionem q dicit animas humanas per palingeneſia. i. per iteratam generationem exeuntes: de corporibus & in alia poſſe corpora intrare ideo quintus dixit propter eam opinionem quæ dicit animam pythagoræ in pauonem tranſlatam de pauone uero in euphorbium de euphorbio in Homerum de Homero in Ennium.

Ennius
Pythagoras
Pauo
Euphorbius
Aīam Homeri ī corpus Ennii trāſlatam

¶ Lunai portū ē ope cognoſcere ciues. Hic uerſus Ennian⁹ ē: ut ille apud Verg. Vnus q nobis cunctando reſtituit rē: Sēſus ē: iucūdū qdē ē o ciues portū lunæ inſpicere. Declarauít poeta portū lunæ Enníí teſtimonio pulcherrimū eē. Eſt ope: deeſt ꝑcium: ſumptū a mercenariis: qbus poſt laborem ſuaue eſt capere mercedem ſuā. Cor íubet hoc Enníí: illud. n. carmen in annalibus ſuis ſcripſit Enni⁹ de portu lunæ. Ennii. Quintus Ennius pota natus eſt Tarenti: ut tradit Euſe. ut uero ſcri. Mella. Rudiis quod oppidum apuliæ eſt. Sic. n. ſcri. Ennio ciue nobiles Rudiæ: qui a Catone q̄ſtore Romam trāſlatus habitauit in monte Auentino: parco admodū ſumptu cōtentus: & uni⁹ ancillæ miniſterio. Septuagenario maior: ut ſcribit Cice. articulari morbo ꝑiit: ſepultuſq; ī Scipionis prioris monumento uia appia ītra primum ab urbe miliarium: cuius ſtatuam Scipio: ut ſcri. Pli. & Soli. īponi ſepulchro ſuo iuſſit. Poſtq̄ deſtertuit eſſe Meonides. Scri. Ennius in principio annalium ſuoꝶ: ut autor eſt Porphyrio ſōnio ſe admonitū qđ ſcđm Pythagoræ dogma aīa Homeri ī ſuum corpus ueniſſet: ad quod reſpexit Perſi. illic. Nec in bicipiti ſōniaſſe Parnaſo memini. Quintus pauone ex Pythagoreo: uarias opiniones ſequūt poetæ: alii. n. ſcribunt Pythagoram ſe pauonem fuiſſe: deīde ex pauone aīam ſuam in Euphorbū tranſiſſe: tum in Homeꝶ eadēq; ab Homero fert in ipſum tranſlatam: tum demum in Ennium pueniſſe: ut ſic accipias Ennium qntum fuiſſe a pauone ī cuius corpore habitauit anima Pythagoræ. Hæraclides uero ponticus autore Plutarcho: refert hunc de ſe dicere ſolitū quod fuiſſet aliquādo Aethalides: Mercuriiq; filius putat⁹ eē: Mercuriūq; monuiſſe illū: ut peteret ꝑter īmortalitatē qđ uellet petiiſſe igit ut uiuēs & uita funct⁹ oīum q̄ cōtingerēnt memoriam haberet. Itaq; ī uita meminiſſe oīum eādēq; memoriā & poſt mortē reſeruaſſe longoq; poſt tpe ī Euphorbū ueniſſe atq; a Mēalo fuiſſe uulneratū. uñ Oui. Pāthoides euphorb⁹ erā: cui pectoꝛ quōdā Hæſit ī aduerſo grauis aſta minoris atridæ: Euphorbus āt dixit ſe æthalidē fuiſſe: atq; a Mercurio ꝓ munere hoc accepiſſe: ut aīa illi⁹ iugi circuitiōe uagaret: & ī qs uelut arbores uel aīantes cōmigraret. Poſtea uero q̄ Euphorbus diem obiit: īgreſſā ī hermotimū ipſius aīam qui & ipſe cū fidē uellet facere: brāchidas petiit īgreſſus apollinis phanū oñdit clypeū quē illic Menelaus affixerat. Ait. n. illū cū ex troia remeaſſet Apollini ſacraſſe ſcutū iā putrefactū ſolāq; perdurare eburneā faciē. Vbi autē & hermotimus uita functus ē rurſus in pyrrhum delium piſcatorem migraſſe. Illumq; omnia memoraſſe ut ſcilicet primū Aethalides fuerit po-

IOAN. BRI.

Q. enni⁹

Homeri aīa ī corp⁹ Ennii

ſtea Euphorbus. Deinde hermotimus: ac poſtmodum Pyrrhus effect⁹ ſit ac deiceps poſt Pyrrhũ factũ eſſe
Pythagorã: oĩumq; meminiſſe quæ prædiximus. Poſtq̄ deſtertuit eẽ Meõides. i. poſtq̄ excitat⁹ e ſomno
cœpit eſſe Homerus: hæc enim particula de incompoſitione plerũq; cõtrarium ſignificat: ut dediſco: deſue
ſco: contraria enim ſunt is uocibus diſco & aſſueſco. Deſtertere igitur ẽ ceſſare a ſomno.

BAR. ❡Lunai portũ ẽ ope cognoſcere ciues: opeꝑciũ ẽ hũc ut portũ q̄ſtus grã cognoſcatis. Huc. n. cũ plurimi
FON. negociatores lucri cã nauigarẽt: nimiã Romanoꝝ cupiditatẽ reꝑhẽdẽs: ironice hũc portũ cognoſcẽdũ de-
mõſtrat: ẽ uero poetæ Ennii uerſus quẽ iõ ſuis iſeruit: ut ei⁹ autoritate atq; ãtiqtate ſolũ patriũ. Nã a uene-
ris ꝓpinquo oppidulo: per hoc anguſtũ latus in portũ ſpediæ nauigatur. Et littus multa ſe ualle receptat.
Lunæ port⁹ ab utroq; latere altis mõtibus cĩct⁹: ĩ arcuſq; ĩtẽti formã curuat⁹ multa ſe ualle ĩſinuat. Lunai
portũ ẽ ope cognoſcere ciues: opeꝑciũ ẽ hunc ut portũ q̄ſt⁹ grã cognoſcatis. Huc. n. cũ plurimi negociato-
res lucri cã nauigarent: nimiã romanoꝝ cupiditatẽ reꝑhẽdẽs: ironice hũc portũ cognoſcẽdum demõſtrat
ẽ uero poetæ Ennii uerſus: quẽ iõ ſuis iſeruit: ut ei⁹ autoritate atq; ãtiqtate ſolum patriũ cõmẽdaret. Lunẽ
ſis ãt port⁹ ĩ. v. Stra. his uerbis meminit: hoꝝ luna q̄dẽ ciuitas & port⁹ ẽ. Græce ãt & portum & urbẽ ſele-
nes. i. Lunæ appellãt: Veꝝ ne qs duct⁹ ſimilitudine noĩum eodem ĩ loco portum & urbẽ eẽ putaret. Lunæ
port⁹ ab urbe alto mõte ſeiungit̃. Vrbs ĩ æthruria ad macre fluminis hoſtia ſita ẽ. Port⁹ ãt in liguria poſit⁹
ab ea diſtat circiter ſtadia. lxxx. Cor Ennii: Enniana prudentia. Cordati. n. ſapientes dicuntur.

Mœonides quintus pauonc ex pythagoreo
Hic ego ſecurus uulgi: & qd ꝑparet auſter
Infœlix pecori; ſecurus: & angulus ille
Vicini noſtro qa pinguior: etſi adeo omnes
Diteſcant orti peioribus uſq; recuſem
Curu⁹ ob id minui ſẽio: aut cœnare ſine uncto
Et ſignum in uapida naſo tetigiſſe lagena

CORN. ❡Hic ego ſecurus uulgi: hic apud liguriã. Se-
curus uulgi. i. de uulgari exiſtimatione: nam ſoli-
citus de me quodcunq; populus ſentiat: qa nec eo
rum laudib⁹ ſubleuor nec uituperatiõe demittor.
Auſter Quid ꝑparat auſter infœlix: nec illud timeo ſi
hauſter madidus noceat pecori. i. nec dãna peco-
ris: nec detrimento rei familiaris frangor. Et an
gulus ille Vicini noſtro qa pinguior: nec angor ĩ-
Ager uidia ſi uicini mei ager fœcundus ſic cum me⁹ ſit
ſterilis & ſi oẽs diteſcãt orti ſenſus ẽ nec ſi humili-
um nati ſteterint locupletiores iccirco minui ſene-
ctutem deſiderent: ſolent enim ſibi optare mortẽ
Vnctus ii q minoꝝ ſubſtãtiã augmentari uident ne quos oderũt fœlices uideãt. Aut cœnare ſine uncto. i. ſine deli
tiis ſolẽt. n. frugalitati ĩdulgere: ut opes maioꝝ ſeq̄nt̃ ſi ſe eis eq̄re ñ poſſent: hoꝝ ergo ait Perſi⁹ ſe neutrum
Lagena efficere. Et ſignũ ĩ uapida naſũ tetigiſſe lagena: ut qa ſolent auari ſignum in uaſis uinariis ponere: & ſic
diligenter aſpicere ut oculos propius admonendo naſo tangatur.

IOAN. ❡Mœonides: ideſt Homerus Patronymicum eſt a Mœone patre: nõ aũt ut multi putauere a Mœonia re
BRI. gione. Nã Ariſto. in. iii. De poetica libro dicit. In io. inſula quo tempore Heleus cordi filius Coloniam ĩ
Ioniam deduxit Puellam q̄dam indigenam: adeo qui muſarum conſuetudine utebantur: fuiſſe compreſ-
ſam quæ cum grauida facta eſſet: infamiam uerita in locum abiit quæ Aegina dicebatur: ibi a latronibus
capta: ac Smyrnã quæ tunc Lydorum tenebatur impio abducta Mœoni Lydoꝝ regi amico ab iis dono
data eſt: ille uero puellæ uenuſtate captus eam duxit uxorem quæ cum poſtea iuxta Meletem forte ſpacia-
retur: partus ſubitis occupata doloribus Homerum apud flumen enixa eſt. Quẽ ſuſcipiens Meon pro ſuo
educauit: matre ſtatim hoſt partum mortua. Vel a Mœ. qui au. Euphoro Criteida filiã apellis fratris gra
uidã fecit ex q̄ nat⁹ ẽ Home. ut latius a nobis dictũ ẽ ĩ cõmẽtariis Sta. Mœonidem igit̃ ĩtelliges dictũ ſiue a
uitrico ſiue a patre. Hic ego ſecurus uulgi: ſatyrico more iã flectit̃ ad auaritiã ſuoꝝ tꝑum carpẽda. Sẽſus
ẽ: ego ĩqt huc cõcedẽs: & uulgi ſtrepitũ fugi: & auſtrũ inimicũ pecori nõ timeo: nec ĩuidia moueor fœlici-
tate uicini: ut ſic oſtẽdat ab oĩ animi affectu ſe remotũ eẽ. Securus uulgi: ſubaudi ſũ. i. a ſtrepitu uulgi re-
motus. i. ñ anxi⁹: nõ ſollicit⁹ de iudicio uulgi: & iõ ſecur⁹. Et qd ꝑparet. a. remotũ ſe eſſe oſtẽdit ab oĩ ani
Auſter mi ſollicitudine: quæ inimica ſolet eſſe ſcribentibus. Vñ Sapho: uatuæ carmina mẽtis opus. Auſter uen-
Nothus tus ẽ meridionalis: q alio noĩe Nothus dicit̃: eo flante decidũt imbres pecori maxime noxii. Verg. Arbo-
ribus: ſatiſq; nothus pecoriq; ſiniſter. Hor. Plũbeũ auſtrũ appellauit. Nec mala me ambitio ꝑdit: nec plũ-
beus auſter. Infœlix inimicus & nõ ꝓpitius: uñ contra fœlix ꝓpitiũ. Verg. Sis fœlix noſtrũq; leues: q̄cũq;
laborem. Secur⁹ & ãgul⁹ ille uicino nrõ qa pinguior. Ordo ẽ. Et ſum ſecur⁹: qa ille angulus uicini ſit pin
guior nrõ. Inuidia ſe nõ moueri fœlicitate aliena oñdit: qđ ẽ auari & ĩprobiſſimi hoĩs. Iuue. Maiorq; ui-
det̃. Et melior uicina ſeges. Et ſi ideo oẽs diteſcãt orti. p. u. r. c. o. i. m. ſ. Nũq̄ ĩqt dolore ſeneſcã qđ hu-
mili loco nati ꝑcedãt me opib⁹. Adeo: ualde. Terẽ. Adoleſcẽtẽ adeo nobilẽ. Diteſcãt: locupletẽt̃. Orti
p. i. humilioribus nati. Vſq;: ꝑticula hæc abſolute poſita cõtinuationem ſignificat. i. ſemp. Recuſem: re-
cuſã uero. Cœnare. ſ. u. i. ſine delitiis: niſi adſint cibaria lauta & opipara. Magnum. n. eſt ĩuidiæ ſignum
ita fœlicitatẽ alienã ægre ferre: ut lautiorib⁹ cibis abſtieas: ut ſit ſenſus. Ego tãto dolore alienæ fœlicitatis nõ
cõficiar: ut noli mihi parari lauta obſonia. i. ñ ita rũpar ut geniũ meũ defraudẽ. Et ſignũ ĩ ua. na. te. la. i.
recuſabo ĩqt bibere niſi pocula adſint capaciſſima: ut nõ facile uno hauſtu ſiccet̃: nã tetigiſſe ſignũ ĩ poculo
dũ bibis: ſignum ẽ uas paruum eẽ: ut facile totum bibas: idq; ẽ auaritiæ ĩditiũ. Signũ. fundũ poculi deſi
gnauit ubi imagies ſculpi ſolẽt. Vapida: nimii uaporis ut alibi. Exhalet uapida læſum pice ſeſſilis obba.

❡Poſtq̄ deſtertuit eſſe Meonides qnt⁹pauone ex pythagoreo. Refert Heraclides pōtic⁹: ut Laer. ſcri. Pytha BAR.
gorá dicere ſolitũ ſe aliqñ æthalidē Mercurii filiũ fuiſſe: q lõgo poſt pe in Euphorbũ: deiñ in Hermotimũ FON.
poſtea in Pyrrhũ: nouiſſime in Pythagorá cõmigrauit. Ad hũc igit̃ alludēs Perſi⁹ Enniũ. v. ab Home. eſſe
ſignificat. Meonides. n. Homerus dr̃: uel a Meone p̄re q nepte Criteide uitiata Homeꝝ genuit: ut Ephor⁹cu
neus in libro de patriis rebus ſcri. Vel a Meone Lydoꝝ rege qui infantē Homeꝝ ſuſcepit: ac liberaliter edu
cauit: ut Ariſt. lib. de poetica meminit. *Securi* uulgi negligēs & contēptor. Verg. i. æneis. *Securus* annoꝝ ger
mane. Auſter infœlix pecori: oñdit ſe auaritiæ nõ intētum. Auſter uero qui & nothus dicit̃ a meridie au
tumnali tpe ſpirans uarios morbos excitat. *Securus* & angulus ille uicini noſtro: quia pinguior: nec inui
dia laboro: ꝙ uicinus me ditior ſit. Angulũ uero uel pro prædio totũ a parte ponit: uel uicini campum itel
ligit. Et ſi ideo omnes diteſcunt orti peioribus: q̄q̄ oēs peioribus orti parentibus: & ipſi quoq; deterrimi di
tiores in dies fiunt. Adeo aũt & multũ & ualde ſignificat. Vſq; recuſem: Curius ob id minui ſenio ditio
ribus inuidēdo: nec ſibi mortē acceleratuꝝ: nec genium ſuũ defraudatuꝝ promittit. *Sine uncto*: nimis
parce ac ſordide. Et ſignũ in uapida naſo tetigiſſe lagena: De ſordidoꝝ atq; auaroꝝ cõſuetudine tractum
eſt: qui uel uſq; ad fecem uini: nequid in cado ſuperſit optant: cuius in fundo ſignum aliquod ſculptum ē.

Diſcrepet his alius geminos horoſcope uaro
Producis genio ſolis natalibus eſt qui
Tigat olus ſiccũ muria uafer in calice empta
Ipſe ſacrũ irrorās patinæ pip: hic bona dente
Grādia magnaius pagit puer utar ego utar
Nec rumbos ideo libertis ponere lautus:
Nec tenuem ſolers turdorum noſſe ſaliuam

❡Diſcrepet his alius. Diſſentiat his rebus a me
qui uolo mediocriter uiuere quilibet uult ꝓdige: CORN.
qui uult tenuiter uiuat. Geminos horoſcope ua
ro Producis genio. Senſus eſt: horoſcope licet ſub
una hora geminos producas diſſimilibus tñ fa
tis & uoluntatibus eos in uitá trahis. Horoſcop⁹ Horoſco
aũt eſt ille qui horas hoĩum natiuitatis ſpeculat̃. pum
Varo genio. i. diſſimili diuerſo fato. Solis na Genium
talibus: auaꝝ ſignificat: qui tm̃modo dieb⁹ feſtis
caules oleo unctos putãs delitias comedit. Ipſe Caulis
ſacrum pip quod parcitate ſua ſacꝝ putat: uel æſti
mat. Muria: dr̃ liquamen malũ: uel liquaminis Muria
fex: uel ꝙ propriũ eſt aqua mixta cum ſale. In calice empta: parcitatē miſeram oñdit dum in calice ſi mo Calix
dicum liquaminis dicit comparaſſe. Hic bona dente: hic alium econtra prodigũ ſignificat & dicit: ali⁹ ue
ro bona ſua a pueritia ſua cõſumit. Vtar ego utar: nec rumbos. Hoc de ſe poeta dicit. Vtar ego utar. i.
mediocritate: nec minores delitias clientibus apponam: quia adeo nec in hac re calidus ſum: ut turdorum ſa Rũbi pi
porem diſcerná: ſolent. n. quidam gulæ dediti tantæ ſubtilitatis habere palatum ut cognoſcant turdos an ce ſces mari
larius an terrarius ſit: & ſi maſculus ſit an fœmina quos uelut peritia procacis gulæ facit in hac re attentos. ni optimi
Turdaꝝ: abuſiue poſuit cum turdoꝝ dicere debuerit: ut Hora. ponit pene macros arſit dum turdos uer Turdi
ſat in igne. Rumbus autem genus eſt piſcis qui non priuatis ſed diuitum menſis inſeruit.

❡Diſcrepet his alius. ſatis lepide deſcendit ad repræhēdēdos auaros. Diſcrepet: pro diſcrepabit. His: IOAN.
deeſt ab: ut ſit ab his quæ dixi: quaſi dicat alius contra fœlicitate aliena mirum immodum angetur. Ge BRI.
minos horoſcope uaro Producis genio: mirandum oſtendit non eſſe ſi in tanta hominuʒ multitudine ſint
diuerſæ uoluntates & ſtudia: cum ſæpe gemini diſſimilimi ſtudii generentur. Horoſcope: aſtrologiæ de Horoſco
diti: id temporis momentum quo quiſq; naſcitur horoſcopum appellauere: quaſi horæ notationem & in pum
ſpectionem. Ea enim hora a mathematicis conſideratur: ab hora & ſcopos: quod eſt conſideratio: ſiue nota
tio & inſpectio: hoc autē Perſius dicit contra Poſſidonium ſtoicum multum aſtrologiæ deditum qui pu
tauit eadē conſtitutione aſtrorum natos: eadēq; conceptos omnibus in rebus ſimiles eē: quod a Diuo Au
guſtino multis rationibus & facile confutatur. Varo genio: uaria & diſſimili natura. Genium naturam
appellat: qua nobis naſcentibus putauit antiquitas deum dari ad noſtram cuſtodiam qui genius nominat̃
Solis natalibus ē qui tingat olus ſiccum. *Sui* tēporis auaritiam notat. Aemulatio ē horatiana. Natales:
alios ne deoꝝ Feſtus & albatus celebret: cornu ipſe bilibri Caulibus inſtillet. Muria: tria erant gñā liqua
minis: quod ex piſcibus fiebāt: ſed illud in primis laudatiſſimum hēbat̃: qđ ex Scõbris fiebat: garũq; ap Garum
pellabat̃: eo clazomenæ laudant̃. Alteꝝ erat muria: q̄ ex thynno cõficiebat̃. Tertiũ qđ alec dicebat̃: uitium Muria
gari hēbat̃: nec aliud q̄ collata fex. Ait igit̃ Perſius auaꝝ nõ garo ſed muria cibaria cõdire. Gaꝝ aũt ꝑtioſi⁹ Alec
fuiſſe muria docet. Mar. Antipolitani fateor ſum filia Thynni Eſſem ſi ſcombri non tibi miſſa forē. Et idē
alibi. Expirantis adhuc ſcombri de ſanguine primo Accipe faſtoꝝ munera cara gaꝝ. Muriam tñ Cato do
cet fieri hoc mõ. Amphorá defracto colo purá impleto aquæ puræ in ſole ponito: ibi fiſcellá cũ ſale popula
ri ſuſpēdito & quaſſato ſuppletoq; idētidē. Id aliquotiēs in die facito uſq; adeo donec ſol deſierit tabeſcere
biduum id ſigni erit: mená aridá uel ouũ dimittito: ſi natabit ea muries erit: uel carnē uel caſeos uel ſalſamē
ta quo condas. Porro muriá in labella uel in patina in ſole ponito: uſq; adeo in ſole habeto donec concreue
rit. Inde flos ſalis fiet. Ipſe emphaſim hēt. i. non alius quiſq̄. Irrorans: more roris infundēs. *Sacꝝ*
pip: ironice dictũ. q. d. Tali geſtu pip infundit: ut res ſacras ꝑtractare uideat̃. Hor. de auro inquit. Et ſacris
indormis inhiás: tanq̄ rebus parcere ſacris Cogeris. Patinæ: uas ē mēſarium: a patulo nomē accepit: uñ Patina
& patella ꝑ diminutionē. Hic bona dēte Grādia magnanimus. p. p. Hoc ait quoſdá contra eē: q ꝑ ꝓdiga Patella
litatē oĩa prima iuuētute bona cõſumát. Hic. i. alius. Puer. i. prima iuuētute: adhuc pueritiá nõ egreſſ⁹.

Peragit: abſumit: Laute uiuendo. Vtar ego utar. Cũ alii inquit auare: alii prodige uiuant: ego ultro me diocritatem colã. Vtar ego utar: abſolute dictũ. i. non abutar: ſed moderate uiuã. Nec rũbos: tacitæ obiectioni currit: quaſi quis dixerit: nunqd rumbos & turdos libertis tuis appones? & ipſe neget. Monetq; ita uitandã eſſe auaritiã: ut in ꝓdigalitatem nõ incurrat. Aemulatio eſt horatiana. Nec ſicut ſimplex neui⁹ unctam conuiis præbebit aquã. Vitium hoc quoq; magnum. Nec ideo lautus: nec tamen ob eam rem. i. quia auarus nolim eſſe: ero ita ſplendidus: ut ponam rumbos libertis. Rũbos: piſces ſunt peculiares maris plani: ut ſolea & paſſeres qui a rumbis ſitu tm̃ corpoꝝ differunt. Dexter reſupinatus eſt illis paſſeri leuus Lautæ gulæ oñdit eſſe Hora. nũ eſuriens faſtidis omnia præter pauonem & rumbũ. Tenuem ſaliuã: tenuem & optimũ ſaporem: qui in deglutienda ſaliua ſentit. Nam luxurioſæ gulæ & artis coquinariæ habetur: reꝝ ſapores cognoſcere. Vnde Hora. ex Catii ſnĩa. Nec cœnaꝝ quiuis temere arroget ortem. Ni prius exta tẽni ratione ſapoꝝ. Turdoꝝ: turdos primi ſaporis inter aues indicauit. Mart. Inter aues turdus ſi quis me iudice certet: Inter quadrupedes gloria prima lepus. Hora. Cum ſit obeſo nil melius turdo.

¶ Diſcrepet his alius. Aliũ a ſuis morib⁹ diſcrepãtẽ: ſordideq; uiuentẽ demõſtrat. Gemios horoſcope uaro ꝓducis genio. Diuerſa cõtrariaq; natura eadẽ hora ortos ꝓducis. Horoſcop⁹ uero geneſis eſt inſpector. Varo genio. Geni⁹ pro natura: cui⁹ eſt de⁹ accipit. Vaꝝ aũt intortũ ſignificat: ut fallit pede regula uaro ſolis natalib⁹. Auari ſordes ẽt in natalib⁹ exprimit: in quibus largius & abundanti⁹ uiuitur. Muria: Salſugo ex liquore piſciũ facta muria eſt: ut. i. &. xxx. lib. Pli. ſcribit. Quam cũ in calice paruo admodũ poculo emptam dicat: hoĩs auaritiã declarauit. Irrogãs: leuiter tenuiterq; inſpergens. Hic bona dente Grandia magnanim⁹ puer: Cõtrariũ ſupiori adducit bona ſua ꝓdigaliter cõſumentẽ. Vtar ego utar: ſe modũ ſeruatuꝝ pollicet. Nec rõbos: nõ rõbos libertis apponã: ꝙ ꝓdigalitatis nimiæ nota eſt. Rõb⁹. n. apđ maiores in ꝑcio fuit: ꝑſertĩ rauẽnæ capt⁹. Nec tenuẽ ſolers turdoꝝ noſſe ſaliuã: nec ſe guloſũ futuꝝ dicit: ut tenuẽ ſaporem turdoꝝ: & quacũq; ſuauiora palato ſunt: diſcernere calleat. Saliua. n. pp ſaporem ad guloſitatem transfert. Turdus uero: ut Mar. aſſeuerat inter aues gloria prima eſt. Hor. quoq; obſeſſo nil meli⁹ turdo ait.

> Meſſe tenus propria uiue & granaria fas eſt
> E molle: qđ metuis: occa: en ſeges altera i her
> Aſt uocat officiũ trabe rupta brutia ſaxa (ba ẽ
> Præhẽdit amic⁹ inops: rẽq; oẽm ſurdaq; uota
> Condidit ionio: iacet ipſe in littore & una

CORN. ¶ Meſſe ten⁹ propria uiue. Incertũ eſt an ſe hortet an aliũ quẽlibet ad modũ reddituꝝ a me fas enim ꝙ in terra naſcit cõſumere cũ ſit cultura repabile: uel cũ iam alter fruct⁹ in terra ſit & ſuccreſcat. Occare aũt ẽ cũ ruſtici ſatione facta bob⁹ dimiſſis grãdes glebaſq; cædunt ac ligonib⁹ frangũt. Dicta occatio ꝙ quaſi coopiat ſemina. Aſt uocat officiũ Hoc dicit uocat teoffim: i. humanitatis lex: aut philoſophiæ cura ꝗ hoc ꝑcipit & magno cũ ſũptu dicit ementi uel naufrago debere ſuccurrere: qui ſubſtantiã ſuã una cũ uotis naufragiũq; ꝑdidit. Iacet ipſe ĩ littore & una: coſta ratis iacere nauiũ tutelã dicit ꝙ quaſi in pupibus: hoc hñt uel pingunt: & hoc dicit.

IOAN. BRI. ¶ Meſſe tenus ꝓpria uiue: ſatyrica rep̄henſiõe inſurgit in auaꝝ monens ut pro qualitate reꝝ ſuaꝝ uiuat. Tenus cũ pluratiuo adiungit numero genitiuũ reqrit: ut cruꝝ tenus cũ ſingulari ablatiuũ: ut Crapulo ten⁹ abdidit enſem. Sempq; cõtra naturã ꝑpoſitionis poſtponit: ſignificatio aũt eſt: uſq; ad: ut mento tenus uſq; ad mentũ: nilo ten⁹ uſq; ad nilũ. Aliqñ ẽt pro nõ ultra ut geſſit cõſulatum titulo tenus. i. nõ ultra ꝗ titulo:

Meſſe tenus ꝓpria uiue. i. pro qualitate & cõditione prouentus tui. Fas eſt. Licitum quidem eſt quæ terra producit cõſumere. Occa frange. i. conſume & utere. Sumpta metaphora ab agricolis: qui glebas frãgunt: & bñ ab agricolis. Nam de re agreſti loquitur cũ ait. Meſſe tenus ꝓpria uiue. Occare & occator ab occidendo ut tradit Varro: dicit ꝙ grãdes terræ cædat globos. En ſeges altera in herba eſt. Suadet auaro futura metui non debere cum iam altera frumenta reſurgant in agris. Aſt uocat officiũ: non ſatis erat oſtendiſſe auaritiam fugiendam eſſe in uictu: niſi & in alios conferendam eſſe liberalitatem ſubdidiſſet. Senſus igit eſt. Inopi & egenti ſi quem uideris ſubuenito. Vocat officium: pietatis humanitatis liberalitatis exercendæ. Trabe rupta: ideſt naui. Iuue. Nocte cadet fractis trabibus. Brutia ſaxa: ideſt ſcopulos. Bruti contermini ſunt lucanorum infero mari appoſiti. Surdaq; uota diis non exaudita. Dicim⁹ enim ſurdũ qui non audit: & qui non auditur. Iuuenalis. Et ſurdo uerbere cedit: ideſt quod non auditur. Conſtat nanq; in autoribus multa inueniri per cõtrariũ ſignificantia. Vñ eſt illud Vergilii. Memorẽ iunonis ob irã. i. non ꝗ meminit: ſed quæ eſt in memoria. Teren. Exprobratio eſt immemoris bñficii. i. cuius nemo meminit. Sic dicimus hoĩem cæcum qui non uidet: & locũ cæcũ in quo quid occultatur. Verg. Includunt cæco lateri.

Ionia: ionia græcoꝝ regio atq; colonia in extremitate aſiæ minoris. Media. ut Pli. ſcribit inter icariam & lydiã: quã a caria: ut ait Solinus Menander fluuius diuidit. Accepitq; nomẽ: autore Vitruuio: a duce Ionio quẽ atheniẽſes cũ ex apollinis delphici oraculo in aſiã tredecim colonias uno tempore miſiſſent: iis ſingulos duces cõſtituerunt: quos ſũmã imperii habere iuſſerunt. Hinc appellati ſunt Iones populi: & inde mare ionium. Alii uero ab Ione Inachi filia denominatum uolunt. Aliam etiam ioniam ſcribit Solinus eſſe ĩ extremis Italiæ ab Ione Naulochi filia quam procaciter inſidentem uiis Hercules interemit.

BAR. FON. ¶ Meſſe tenus propria uiue. Vitã ducas iuxta reꝝ tuaꝝ facultatem & inopiam. Tenus enim ꝑpoſitio eſt propinquitatẽ ſignificans: quæ interdũ actio coniungitur. Flaccus in argonautica. Et tamen tenus immenſo deſcendit ab euro. Nõnunq̃ & genitiuo. Verg. in geor. Et crurum tenus a mẽto palearia pẽdẽt. Quid

metuis: adhortatur ne honeſte conſumere id metuat: quod terra parẽs benigne poſt paulo ſibi reddet. Occa ſeges altera in herba eſt. Quæ exuperant tibi ipſi cõminuẽs paupe rib⁹ diuidas. Mox enim eadẽ reparabis: in tranſl tione aũt uerboꝝ agreſti ſimilitudine permanet. Occare. n. glebam occidere & cõminuere eſt. Var. de re ruſt. lib. i. Vineas nouellas fodere: aut arare: & poſtea occare: & deinde cõminuere: ne ſit gleba dura: ꝙ ita occidunt: occare debẽt. Hinc quoq; occator: qui glebas ita occidit: autore Feſto cognominatur.

Aſt uocat officiũ. Non his modo quæ ex prouẽtib⁹ ſuperant: ſed ſubſtantiis propriis amicos ſubleuãdos affirmat. Trabe rupta: naufragiũ factũ oſidit: trabẽ pro naui quæ ex trabibus nectitur ponẽs. Brutia ſaxa: Brutiũ littus Italiæ ſuper lucaniã eſt: & ad euripũ uſq; ſiculũ pertinet ſtadioꝝ ſpacio mille trecẽtorum & quinquaginta. Fuere aũt brutii lucanoꝝ paſtores: a quibus quoniam tranſfugerũt: brutii ſunt appellati. Luc. in brutios fugitiuos atq; rebelles uocat. Surdaq; uota: qm̃ a diis non exaudiuntur. Condidit ionio: in ionio mari naufragium paſſus rẽ oẽm amiſit. Ioniũ aũt pelagus duplex eſt. alterum ab ionia regione minoris aſiæ appellatum: ꝙ numeroſo ambitu littorum flexum ab ægeo ad adriaticum mare pertinet: alterum in Italiæ finibus a Ioue Naulochi filia ab Hercule interempta: ut Soli. autumat nomen traxit.

Ingentes de puppe dei: iamq; obuia mergis
Coſta ratis laceræ: nunc & de ceſpite uiuo.
Frange aliquid: largire inopi: ne pict⁹ oberret
Cærulea in tabula: ſed cœnam funeris hæres
Negliget iratus: quod rem curtaueris urnæ
Oſſa inodora dabit: ſeu ſpirẽt cinnama ſurdũ
Seu ceraſo peccent caſiæ neſcire paratus.

CORN.

¶ Ingentes de puppe dei iamq; obuia mergis: iã illius pars naufragæ ratis magis occurrit. Mergi: aues marinæ ſunt: de quib⁹ Verg. Et apricis ſtatio gratiſſima mergis. Nunc & de ceſpite uiuo Hoc dicit de patrimonio tuo minue quod tribuas naufragio. Ne pictus oberret: quia ſolebãt naufragi caſus ſuos in tabula pingere: pp q̃d ad miſericordiam uidẽtes mouerent & eoꝝ miſeriis ſuccurrerent: ut idem ſuperius cantat. Sed cœnam funeris hæres Negliget irat⁹: uerba uel imiſericordis ad Perſiũ hoc non faciã ne hæres me⁹ mihi iraſcatur ꝓ largiẽdo hæreditatẽ diminuã: aut funeri meo ut ſolet fieri: nec cœnam quidã impendat: nã in funeribus cœnã delitioſam appare ſolebãt: q̃ ad regu delata cũm ipſis corporibus cremabat: ꝙ & Verg. cõmemorat dicẽs. Cõgeſta cremant urnæ. Oſſa inodora dabit. i. ſine odore & ſine unguẽtis: aut Inhonora. i. honore mortis carentia ſine ſepultura. Seu ſpirent cinnama: hoc eſt ſiue bonis ſiue corruptis unguentis corp⁹ meũ dealbet hĩs tanq̃ offenſus hæreditate negliget. Surdum ſpirent cinnama: acutum odorẽ non reddant. Seu ceraſo peccent caſiæ: quia ſolent pigmentarii ceraſo caſſiam admiſcere: ſicut adulterant alias merces: & emptoribus uendunt.

merg⁹ auiſ q̃ hitat in aquis
Ceſpes
naufragiũ in tabula pictum
Hæres
Funus
Cœnã p mortuis parabãt
Cinnamũ
Caſia

IOAN. BRI.

¶ Ingẽtes de puppe dei: ſimulacra numinũ: q̃ in nauib⁹ geſtari ſolẽt a nautis. Verg. Arma deoſq; parãt comites. Mergis: merg⁹ auis ẽ aquatica: in arborib⁹ nidificat incipiẽte uere. Nũc & de ceſpite uiuo frã. al. Satyrica idignatõe monet paupi ſubueniẽdũ. Sic Hor. ad diuitẽ auaꝝ. Cur eget idign⁹ q̃ſq; te diuite: q̃re Tẽpla ruũt antiq̃ deũ: cur iprobæ caræ Nõ aliqd priæ tãto emitteris aceruo. Ceſpite: ceſpes ꝓpie ẽ herba cũ terra euulſa: ſed hic emetaphoricos pro cẽſu domeſtico poſuit. Ne pict⁹ ober. cæ. in ta. Solebãt naufragi: ut dictũ eſt in tabella ꝑcedẽte a collo naufragiũ pictũ ferre mẽdicãtes. Iuue. Merſa rate naufrag⁹ aſſem Dum rogat & picta ſe tẽpeſtate tuet. Cærulea: ꝙ in ea mare ſit pictũ: q̃d coloris ẽ cærulei. Sed cœnã funeris hæres: irriſio ẽ poetæ excuſantis auaꝝ. q. d. ei ignoſcẽdũ eẽ: qa ab hærede cœna feralis nõ poneret ſi piis officiis rẽ iminuiſſet. Nã in mortuoꝝ ſolatiũ diis manib⁹ infert cœna: q̃ ſilicerniũ appellat: ꝙ eã ſilẽtes cernãt umbræ hoc ẽ poſſideãt: autor ẽ Donat⁹. Iuue. Ponit exigua feralis cœna patella. Eiuſdẽ cœnæ mẽinit Pli. cũ ait de miluis. Notatũ in iis rapaciſſimã & famelicam ſp alitẽ nihil eſculẽti rapere unq̃ ex funeꝝ ferculis.

Merg⁹
Ceſpes
naufragiũ pictum in tabula
Silicerniũ

Feſta aũt diis manib⁹ ſacrata feralia a ferẽdis epulis: uel a feriẽdis pecudib⁹ ſũt appellata. Curtaueris: minueris. Oſſa inodora dabit. Hoc inuidioſe & ſatyrice. Corpora. n. mortuoꝝ ungebant. Iuue. Et matutino ſudans criſpin⁹ amomo. Quãtũ uix redolẽt duo funera. Pli. in hui⁹ moris iuidiã de unguẽtis hæc ſcribit. Beatũ arabia fecit hoiem ẽt in morte luxuria: q̃ diis intellexerat genita adhibens urendis defunctis. Et paulo inferi⁹ hoc adiicis. Aeſtiment poſtea toto orbe ſingulis annis tot funera aceruari: inq; congeſta honori cadaueꝝ: q̃ diis p ſingulas micas dant. Spirẽt: frãgẽt. Cinama. i. unguẽta ex cinnamo facta cinnamũ idẽq; naſcit in æthiopia troglodytis cõnubio pmixta: ꝓdunt mercatores q illud p maria uaſta uehũt: uix qnto anno reuerti: & multos iterire. Qua de cã in ꝑcio maxio habet. Surdũ: ſenſus ẽ: Hæres offenſus iminuta hæreditate: quã expectabat puifaciet unguẽta bona ne ſint an uitiata. Caſiæ: caſia ut cinamomũ frutex ẽ iuxta cinami cãpos naſcẽs. Fabuloſa tñ antiqtas priceps ue Hero. autore Pli. narrauit caſia: ut ſupra dixim⁹ circa paludes arabiæ colligi ꝓpugnãte unguib⁹ diro ueſptilionũ gñe: aligeriſq; ſerpẽtib⁹: qbus commẽtis augent reꝝ ꝑtia. Peccẽt ceraſo: adulteratæ ſint. Multis. n. modis: ut ſcri. Pli. unguẽta uitiabantur.

Feralia
Cinnamũ
Caſia

BAR. FON.

¶ Ingentes de puppe dei: iocoſe in deos maris dictũ: quoꝝ ſimulacra ꝓſtrata eũ iaceãt: neq; ſibi neq; inopi illi profuerint. Iaq; obuia mergis coſta ratis laceræ: iure coſtã ratis mergis obuiã factã dicit. Clamore. n. ſuo tẽpeſtatẽ denũtiãtes e medioq; mari ad litt⁹ euolãtes obuia ratũ fragmẽta offendũt. Verg. i. geor. Iam ſibi tum curuis male temperat unda carinis. Cum medio celeres reuoluant ex æquore mergi. Clamoremq; ferunt ad littora. Mergus uero ꝙ ſe in aquam cibum captans immergat: cognominatur. De ceſpite uiuo Frãge aliqd: de pĩmonio aliquid minuens amico inopi largiaris. Ne pictus oberret Cærulea in tabula.

Naufragi caſum ſuum in tabula pictum circunferebant quo ſtipem aliquam corrogarent. Cæruleam autē dicēdo ad pelagi colorem reſpexit. Sed cœnam funeris hæres negliget: ſub auari pſona poeta loquitur: ſi amicis propria bona diuiſeris: iratus hæres funus & epulum negliget. Seu ſpiret cīnama ſurdū: ſurde ſpirare ac redolere dicitur: cuius uix odor ſentitur. Cīnamū uero autore Pli. æthiopia naſcit᷑. Eius frutex duoꝶ cubitoꝶ altitudinis: quatuorq; digitoꝶ craſſitudinis ē quoq; magis nigreſcat plus ꝓbat᷑. Seu ceraſo peccēt caſſiæ. Caſſia quoq; ī æthiopia naſcēs ceraſo mixta odoratū unguētū facit. Mortuoꝶ uero cadauera diuerſis unguētis cōdiebant᷑. Ipa qdē ceraſus a. L. Lucullo poſt uictoriā mitridaticam e pōto in Italiā aduecta ē.

Tu ne bōa īcolumis mīuas: ſed beſtíus urget
Doctores graios: ita fit: poſtq̄ ſapare urbi
Cū pipe & palmis uenit nr̄m hoc maris exps
Fœniſecæ craſſo uítiarunt unguine pultes:

CORN. ¶ Tu ne bona incolumis minuas. Verba auari': q̄ ſibi a ſuo hærede dicta fingit: tu ne rem familiarem ad me mēte defluxurā minuas. Beſti⁹ urget Doctores graios. i. philoſophos beſtiarū more a ferocibus animis culpat auaros: eoq; ipſi præcipiant largiēdum eſſe animas egētib⁹. Ita fit poſtq̄ ſape urbi: uerba hæredis auari: & hoc dicit eo modo contigit ut externā ſapiētiā pariter cū pegrinis mercib⁹ emerem⁹. Sæpe. hoc. n. dicit noſtra ſapiētia. Maris expers: quæ nauigii ante ignara p mare ad nos ptranſiuit. Fœniſecæ craſſo uiciarunt unguine pultes. Ruſticoꝶ uitā dicit ꝙ edunt ii qui fœnum ſecant. Craſſo unguine: quia cum ruſticis oleū defecerit adipe pecudū in pultes miſſo pro oleo accipiunt. ergo hac tam dura uita philoſophi utuntur in largitatem noſtræ uitæ murmurant.

Graii phi

puls gen⁹ cibi ex aq̄ & faria fit

IOAN. BRI. ¶ Tu ne bona incolumis minuas? Verba hæredis. Sed beſtius urget Doctores graios: hæres ut beſtius: in philoſophos græcos culpam reiicit: quaſi improbos qui homines ad auaritiam fugiēdam & liberalitatē exercēdam inſtruant. Nam tēporibus poe æ diuiſi erant philoſophi & in contēptu: expellebātq; ſæpe ex urbe. Vñ ita ſcribit Seneca ad leſbiam matrē. Apicius noſtra memoria uixit ea urbe ex qua philoſophi uelut corruptores iuuētutis abire iuſſi ſunt. Beſti⁹: imitatio eſt Horatii. Diceret urendos corrept⁹ beſti⁹ īdem.

Vrget: accuſat: damnat. Doctores graios. i. philoſophos. Ita fit: ordo eſt. Ita fit fœniſecæ uitiarūt pultes craſſo unguine: poſtq̄ hunc noſtrum ſapere expers maris cū pipe & palmis uenit urbi. Ita fit: cum indignatione leguntur: & in contēptum diſciplinæ græcorum: qui ita liberalitatē hominib⁹ exercēdam pſuadere: ut non tm̄ diues: ſed & uiliſſim⁹ quiſq; laute & luxurioſe uiuat. Sicq; poeta luxum epularum ſui temporis notat. Sape: ſapia u rbum pro nomine poſuit. alibi. Noſtrum iſtud uiuere triſte. Hoc noſtrum: cum contēptu philoſophiæ dictum: quaſi quæ male doceat: nouoſq; mores in urbē introduxerit. Exps maris. Hoc in inuidiam dicit græcoꝶ philoſophoꝶ: oñdit. n. mores urbis ira delitiis corruptos eē: ut ſponte ſua romani non pagrata grætia: mores tamē græcoꝶ didicerit. Ergo exps maris. i. q̄uis in græciam non nauigauim⁹ ad capeſſenda philoſophoꝶ præcepta: tñ hic ex philoſophoꝶ ſnīa uiuimus: qui nos docēt ſordidam uitam fugiēdam. Vñ Illud. Indulge genio carpamus dulcia noſtrum ē. Quod uiuis: cinis & manes & fabula fies. Venit urbi: pro in urbē. Cum pipe & palmis: hic loc⁹ non ſimpliciter accipiendus eſt. Nam illos autore Lactantio notat qui ſapiētiam a principio fuiſſe noluerunt: ſed nup a philoſophis inuētam: ut Lucreti⁹. Deniq; natura hæc reꝶ ratioq; repta eſt Nup: & hanc primum cum primis ipſe repert⁹. Nunc ego ſum in patrias qui poſſum uertere uoces. Et Seneca. Nondū ſunt inquit mille anni: ex quo initia ſapiētiæ nata ſunt. Quod Perſius irridet tanq̄ ſapiām cum ſaporis mercibus inuētam. Cum pipe & palmis. Hæc ad luxum epulaꝶ ptinēt. Pipe cibaria condire Catium primum inueniſſe ſcribit Hora. Prim⁹ & inuētor píp album cum ſale nigro Incretum puris circūpoſuiſſe catillis. Palmis: duplex eſt palma: ut teſtatur Stra. Cariota & reliqua Thebaica durior: ſuauior guſtu: dicta cariota a cara quod ſignificat caput. Nam ex ea fiebant uina iniqua capiti. Ea dono mittebatur calēdis ianuarii. Mar. Aurea porrigitur iani cariota calēdis. Ouidi⁹ in faſt. Quid uult palma ſibi rugoſaq; carica dixi. Fœniſecæ: exaggeratio ē ſatyrica. q. d Lautiorib⁹ epulis: ne paup quidē abſtinet: ita romanoꝶ lux⁹ increuit. Vñ Iuue. Ipſe foris breuib⁹ ponebat oluſcula quæ nunc ſqualid⁹ in magna faſtidit compede foſſor. Qui mēinit calidæ ſapiat qd uulua popinæ. Fœniſecæ compoſitū a fœno & ſeco. Vitiarunt: condiuerūt. Pultes. i. cibaria. Pultē incōditū panē fuiſſe ſcri. Pli. qua romani añ uſum panis diu uixerunt. Pultes p̄terea excogitatæ ſunt multis condimētis Cato punicam pultem condiri docet caſeo ouo uno. Craſſo unguine: hoc ē lautis condimentis.

BAR. FON. ¶ En beſtius urget doctores gra. Cum poeta quæ ſupra poſita ſunt: tanq̄ ab auro prolata dixerit: ꝙ ſequit᷑ ab eodem in philoſophos dicit᷑. Beſtius uero a beſtia deriuatur. Hora. diceret urēdos correptus beſtius idē.

Ita fit poſtq̄ ſapere urbi cum pipere & palmis uenit: rem auarus dicit imminui: poſtq̄ luxuria & græcorum philoſophica diſciplina ad libertatem adhortans in urbe uenit: ꝙ apud maiores parco aſſuetos: agendiſq; rebus magis q̄ philoſophoꝶ intētos nō cōtingebat: quidā hæc nō ab auaro: ſed a Perſio dici uolunt: ut ſenſus & ordo ſit ita fit ut græci philoſophi rideantur: poſtq̄ hoc nr̄m ſapere maris expers anteq̄ tráſmarina in gulæ uſum aduheherētur in urbē cū pipe & palmis uenit: hoc eſt poſtq̄ luxuries tāta increuit: ꝙ ſi ita legerimus. ſapere a ſapore deducitur cuiuſmodi apud Horatiū. Fœcundi leporis ſapiēs ſectabitur armos.

Fœniſecæ craſſo uitiarunt unguine pultes: poſtq̄ agreſtes homines cœperunt uncti⁹ uiuere. Vuguē enim ab uncto uenit: eſt uero unctum pingue in ſuis dorſo. Puls uero antiquitus farina aqua indita tm̄ fiebat: mox ouo caſeo melle additis: ſine uncto tamen confecta eſt: pulſq; punica appellata eſt:

¶ Hæc cinere ulterior metuas. Verba Perſii ad auarum qui ſe de uerbis ſui hæredis ne largiretur: inopi excuſabat. Et hoc dicit: nunquid hoc poſtq̃ ſepultus fueris timeas ne ſine odorib⁹ hæres tibi faciat ſepulturam. Cinere ulterior. i. poſtq̃ factus fuerit cinis. At tu me⁹ hæres quiſquis eris. Verba poetæ ad ſuum hæredẽ futurum dicẽtis: tu me⁹ hæres quicunq; fueris ſemot⁹ a turba. Audi. i. diſſimilis eſto ab iſti⁹ cupidi hæredis ſnĩa. O bone num ignoras: Volẽs oſtẽdere Perſius & probare largitatẽ ſuam quolibet hærede nullo modo poſſe impediri ſi ei qui naufrago non eſt largit⁹ hæredi ſuo dicit. O mi hæres ne te ſcire diſſimules cognoſce Cæſaris de germanis grandẽ triumphũ; propter quod templi donis & aræ uictimis ab hominib⁹ cumulantur: ergo in honorẽ uel principis genii ſacrificiis præparo omnia cẽtena mactare. i. cẽtum tauros & centum oues. Et aris frigid⁹ excutitur cinis. i. ad ſacrificium aræ parantur: ut Vergili⁹. Impoſitum cinerẽ. Ac iam poſtibus arma ſub Cæſonia captiuorum arma ob indicium uictoriæ poſtibus figebantur. Verg. Captiui pẽdent currus. Iam clamydes regum: hic ſubaudi iam cæſonia parat ad ſplẽdorẽ triumphi ueſtes nobiles ipſi⁹ uxor principis præpat. Iam lutea gauſapa captis: Gauſapa genus pilei quorum captiuorum capita induebantur. Eſſedaq; ingẽteſq; rhenos: Eſſodũ gen⁹ uehiculi ẽ. Ingẽteſq; rhenos: quia captiuos in conſpectu triũphantis incedere faciebat in ordine. — CORN. / Cinis / Sepultura / Cæſaris triumphũ / Ara / Cæſonia arma / Clamis / Gauſapa / Eſſo dum

Hæc cinere ulterior metuas at tu me⁹ hæres
Quiſquis eris paulũ ad turba ſeductior audi
O bone nũ ignoras: miſſa eſt a cæſare laurus
Inſignem ob cladem germanæ pubis & aris.
Frigidus excutit͛ cinis: ac iã poſtibus arma
Iã clamydes regũ: iã lutea gauſapa captis
Eſſedaq; ingenteſq; locat cæſonia rhenos

¶ Hæc cinere ulterior metuas: repræhẽdit eũ qui ideo inopi largiri non audet: quia ueretur: ne ea ſibi poſt mortem non fiant ab hærede quæ aliis mortuis fieri ſolent. Cinere ulterior: ideſt ultra & poſt mortem: quod contrarium eſt circa mortem: ideſt uiuens. At tu meus hæres: Mira urbanitate dum oſtendit quid ipſe ſit facturus: aliis uiam & modum præſcribit uiuẽdi. Miſſa eſt Cæſare laurus: ſenſus eſt, O tu qui hæres meus eris. Nuntiatum quidẽ ẽ a Cæſare ſuperatos eſſe germanos: quamobrem ſacrificium paro ducentorum bouum in tantæ uictoriæ gratulationem: nunquid hoc audes uetare? Miſſa laurus: romani impatores ſuperatis hoſtibus Romam laurum ut uictoriæ nunciam mittebant: in cuius rei fidem ita ſcribit Pli. Laur⁹ eſt pacifera: ut q̃ prætẽdi etiam inter armatos hoſtes quietis ſit inditium: Romanis præcipue lætitiæ uictoriarum nuntia: additur litteris & militum lãceis pilis faſces imperatorum decorat. A cæſare: dubitari poſſet de quo cæſare diceret: niſi de cæſonia mẽtionem feciſſet: a Cæſare igitur intellige Caligula: qui ut ſcribit Tranql. expeditionis germanicæ impetum cœpit: neq; diſtulit: ſed legionibus & auxiliis undiq; excitis delectibus undiq; acerbiſſime actis confecit tam feſtinãter & rapide: ut prætorianæ cohortes cõtra morem ſigna iumẽtis imponere & ita ſubſequi cogerẽtur. Qua de re ſcripſit procuratoribus triumphum appararẽt quam minima ſumma: ſed quantus nunq̃ fuiſſet: quando in omnium hominum bona ius haberet: quo tamẽ triumpho omiſſo uel dilato ouans urbẽ Natali ſuo ingreſſus ẽ: de ſenatu pri⁹ conqueſt⁹ inter cætera fraudatum ſe dicẽs iuſto triumpho: quum ipſe paulo ante ne quid de honorib⁹ ſuis ageretur ẽt ſub mortis pœna denuntiaſſet. Aris frigidus excutitur: remouetur inquit cinis uet⁹: ut artificia parẽtur. Verg. Impoſitum cinerẽ & ſopitos ſuſcitat ignes. Ac iam poſtib⁹ arma. Iam clamydes regũ iã lutea gauſapa captis. Hæc cum diſtinctione legẽda ſunt: ut arma & clamydes regũ poſtib⁹ adiungas gauſapa uero capitis. Poſtibus. ſ. tẽpli ubi hoſtiũ ſpolia ſuſpẽdi ſolẽt. Verg. Captiui pẽdẽt curr⁹ curuæq; ſecures. Lutea gauſapa: gen⁹ ſtramẽti uiloſi dixim⁹ ẽẽ quo in caſtris uterẽtur: uilẽ aũt fuiſſe ueſtẽ oſidit ẽt Oui. Gauſapa ſi ſumpſit: gauſapa ſumpta proba. Lutea: crocea. ſic. n. captiui in pompam triumphi ducebantur. Captis: in bella uidelicet. i. captiuis. Eſſedaq; uehicula ex hoſtib⁹ capta: quæ in triumphi magnificẽtia uehebatur: inde eſſedari⁹. i. auriga ingẽtes rhenos germanos & gallos: quos a rheno flu. denominauit: fluui⁹. n. ẽ qui ortũ hñs ex lepontiis alpium incolis: galliam diuidẽs a germanis in oceanũ britãnicum defluit. Ingẽtes: ex hiſtoria pẽdet. Nam Caligula cõuerſus ad curã triũphi pter captiuos ac tranſfugas barbaros: galliaꝝ quoq; pceriſſimum queq;: ac nõnullos ex principib⁹ legit: ac ſepoſuit ad pompã: coegitq; non tñ rutilare & ſũmittere comã: ſed & ſermonẽ germanicũ addiſcere: & nomina barbarica ferre. Cæſonia: ſatyrice cæſoniã dicit triumphi pompã parare: tanq̃ taliũ reꝝ pitam. Nam ut ſcri. Tranql. eam q̃uis luxuriæ laſciuiæ pditæ ita ardenter & conſtanter amauit Caligula: ut ſæpe clamyde peltaq; & galea ornatã: & iuxta adeqtantẽ militib⁹ oſiderit. Cæſonia: cæſones: & cæſaries a cæſo corpore matris ſunt nominati. Locat: diſponit & parat. — IOAN. BRI. / Laurus uictoriæ nũtia / Gauſapa / Eſſodum / Cæſonia

¶ Hæc cinere ulterior metuas. Ad auari obiecta rñdet Perſi⁹ ſe parci⁹ ñ uictuꝝ: quo magnificẽti⁹ poſthumeẽ Interrogat aũt nũ timeat: q̃ poſt mortẽ caſura ſũt. Ac tu me⁹ hæres: canens auaꝝ de hærede ſollicitũ ad eũ ſe uertit: q ſu⁹ q̃ñq; hæres futur⁹ ſit. O bone: nũ ignoras ob Caligulæ uictoriã de germanis ſe paria dicit centũ mactare uelle: in quo magna ipenſa futura eſt. Miſſa eſt a cæſare laut⁹. C. Cæſar germanici & agrippinæ fili⁹ q & Caligula dict⁹ poſt Tyberiũ impauit: unicã oĩno germanicã expeditõem ſuſcepit: in qua nihil memoria dignũ geſſit. Verũtñ magnificas lr̃as Romã miſit: pterq; barbaror tráſfugar & captiuor' galliaꝝ pceriſſimũ quenq; legit: quor ĩ põpa cathenatos adduceret. Ouanr deĩde urbem natali ſuo ingreſſus eſt. Et arir frigid⁹ excutitur cinir. Cum uictorib⁹ ſupplicatõe⁹ decernebantur ad arar templaq; deum ſacrificabant. Quod nunc ferri ait litterir a Cæſare de germanica clade miſſir. Iam clamyder regũ: Veſti gen⁹ — BAR. FON.

clamis eſt:q̃ aliqui militarem exiſtimant. Lutea gauſapa: Gauſape militare ſtramentum eſt. Lutus uero crocinus color a luteo pratenſi flore:ac ſine uſu cognominatur. Perſimilis autem colore ex floribus geniſtarum & croco. Verg. Iam croceo mutauit uellera luto. Eſſeda: Vehicula gallorum: britannorumq; ſunt. Verg. in georg. Belgica uel mobili melius feret eſſeda collo. Proptius. Eſſeda cælatis ſiſtæ britanna iugis.

Ingentes rhenos: uel qa ut Sueto. ait ad triumphi pompã proceriſſimũ quẽq; legit: ingẽtes accolas rheni dicit: uel qa etiã fluminũ ſimulacra in triũphis ꝑferebant̃. Rhenus aũt fluui⁹ gallos a germanis diſtermi nat. Cæſonia: Cæſoniam luxuriæ ac laſciuiæ perditæ Caligula uxorem duxit: ardentiſſimeq; amauit.

Diis igitur genioq; ducis centũ paria ob res
Egregie geſtas induco: quis uetat? aude.
Ve niſi conniues: oleũ: artocreaſq; popello
Largior: an ꝓhibes: dic clare: nũ audeo inq̃s
Exoſſat⁹ ager iuxta ẽ: age: ſi mihi nulla
Iã reliqua ex amitis patruelis nulla ꝓneptis
Nulla manet patrui ſterilis matertera uixit
Deq; auia nihilum ſupereſt: accedo bouillas

CORN. ¶Quis uetat? aude: ut ſciat ſe malum habiturum ſ. de largitate quæratur. Hoc dicit: habeto audaciã in hac re obſtare mihi. Ve niſi conniues oleũ. i. ſi illi auaro conſentis: & quomodo me prohibes largiri ut illum ſuum teſtatorem: ne largiatur pro
Artocrea hibet. Oleum artocreaſq; popello largior omĩa populo: expendam hoc ait uolens oſtendere hæreditatem teſtatoris non hæredis dominio ſubiacere

An prohibes? Hæredẽ interrogat. Nõ audeo
Ager inquit Exoſſatus ager iuxta eſt: uerba hæredis: qm̃
Exoſſare ẽ lapides extrahere dyalogice ſecũ poeta loqui inducit: & hoc dicit: ſi te audeo prohibere quicquid uelis de hæreditate tua: ut non facias: quia ager plenus lapidibus lon
Teſtator ge non eſt: quo me contradicentẽ obruas. Nam exoſſatus ager eſt lapidibus plenus: ſecundum eos qui dicũt
Amita uel diffiniunt lapides eẽ oſſa terræ. Vñ Ouidius. Lapides in corpore terræ Oſſa reor dici. Si mihi nulla:
Patrueles Hic poeta tangit hæreditatẽ qui quanuis nulla cognatione teſtatoribus adhæreant: re tñ propinquos ac hæ
Patruus redes ſe uideri uolunt. Age: ſi mihi nulla ex amitis. Amita eſt ſoror patris. Patruelis. i. filia patrui. Pa
Matertera truus: eſt frater patris. Proneptis: ẽ filia nepotis. Matertera ſoror matris. Deq; auia: Auia dicitur &
Auia patris & matris mater. Accedo bouillas: bouillæ ſunt uicus ad undecimum lapidem appiæ uiæ: quia ali
Bouillæ quando in Albano monte ab ara fugiẽs taurus non conſecratus ibi comprehenſus eſt.

IOAN. BRI. ¶Diis igitur genioq; ducis: ſacrificium ducentarum uictimarum promittit iñ honorem deorum: & principis adulationem ob uictoriam reportatam ex hoſtibus: ſic enim in principum gratiam multa fiebant.

Genioq; ducis: hoc in inuidiam magis q̃ in principis laudem dictum eſt. Is enim ut tradit Tranquillus multos honeſti ordinis deformatos prius ſtigmatum notis ad metalla & munitiones uiarum: aut ad beſtias condemnauit: aut beſtiarum more quadrupes cauea coercuit: aut medios ſerua diſſecuit. Nec omnes grauibus ex cauſis. Verum male de munere ſuo opinatos: uel quod nunq̃ per genium ſuum peieraſſent. Perſi⁹ igitur uelut principis genium ueneraturus in eius honorem ſacrificiũ ſe facturum dicit. Centũ paria: duplicem hecatombẽ. Induco: ad ſacrificandum. ſ. Quis uetat? minæ Perſii ad hæredem niſi aſſenſerit.

Artocrea Aude: ſuperbe enuntia. i. audeto uetare ne hæc faciam. Artocreas: genus cibi ex pane & carne: ut compoſitio docet: ab artos quod eſt panis: & creos quod eſt caro. Non audeo inquis: uerba hæredis quem ſecum inducit Perſius loquentem: & hoc dicit: non audet prohibere quo minus ex ſentẽtia tu uiuas. Vt innuat ſe ægre ferre. Quo dicto Perſius indignatus ſubiit exoſſatus ager: quaſi dicat: cum iam te uideam nolle me uiuere meo modo: & iã mihi ager ſit optimus & proxim⁹ urbi alium mihi hæredẽ inueniam cui ipſe
Exoſſare ager detur. Exoſſatus ager: ideſt lapidatus: nam lapides oſſa terræ dicuntur. Exoſſare. n. eſt oſſa eximere & purgare: Vñ Teren. de piſce ait. Cũ rediero exoſſabit̃. Iuxta eſt: uicinus urbi. Age: ſi mihi nulla Iam reliqua ex amitis: oñdit autem eos ſtulte facere: qui hæredum metu timent arbitrio ſuo uiuere: cũ liceat aliũ de hæredes inuenire. Senſus eſt igitur. Si mihi hæres meus extiterit: quominus mihi liceat ex uolũtate mea uiuere: eo certe ſpero alium qui nullo gñis uinculo: aut longinquo mihi coniunctus ſit: reꝝ meaꝝ hæredẽ
Amita relinquam. Ex amitis: amita patris mei ſoror: quia ſimiliter tertia a me ſit: atq; auia uideri poteſt: dicta ex eo quod ab antiquioribus auita ſit uocitata: ſiue amita dicta eſt: quia a patre amata eſt. Nam plus ſorores a fratribus quã fratres diligi ſolent: uidelicet propter diſſimilitudinem pſonaꝝ: quæ ideo minus hñt diſſenſi
Patrueles onis: quo minus æmulatio. Patruelis nulla: patrueles filii dicuntur patrui mei. Proneptis: filia nepotis. Patrui: genitiuus eſt caſus: ut ſit nulla patruelis: & nulla proneptis patrui mei. Patruus dicitur qd̃ fra
Matertera tris filioꝝ ſit tanq̃ pr̃. Matertera: mater matura mane matrimoniũ materfamiliæ matertera matrices materiæ dictæ uident̃ autore Verrino: quia ſunt bona qualia. ſ. ſunt quæ ſunt matura uel potius a matre quæ
Bouillæ eſt originis græcæ. Eſt igitur matertera ſoror matris meæ quaſi mr̃ altera. Accedo bouillas: bouillæ uic⁹ inter urbẽ Romã & ariciam in uia appia Clodii cæde nobilitatus. Græci & mutilato corpore illic mẽdicabant. Mar. Debet aricino conuiua recumbere cliuo. Iuue. Dignus aricinos qui mendicaret ad axes.

BAR. FON. ¶Genioq; ducis: natali. n. ſuo urbem ouans intrauit. Ve niſi conniues. Et niſi aſſenſerit minitatur. Cõniuere. n. eſt oculos claudere: ꝙ ſæpe faciunt annuentes. Cicero in Piſonem. Ne conniuente quidem te: qd̃ ipſum eſſet ſcelus: ſed etiam hilarioribus oculis q̃ ſolitus eras intuente. Plinius. x. Halietus tm̃ implumes etiam num pullos ſuos percutiens ſubinde cogit aduerſos intueri ſolis radios: & ſi conuenientẽ flentẽq; animaduerterit: præcipitat e nido uelut adulterinũ & degenerẽ. Artocreas: ex pane carneq; fiebant artocreæ.

Artos enim panẽ: creos carnẽ ſignificat. Dic clare: uiſus ẽ hæres ægro animo id tuliſſe: ac ꝑpterea fronte aliquãtulũ cõtraxiſſe: ob qđ eũ clarius atq; apti⁹ loqui iubet. Haud audeo ĩquis exoſſat⁹ ager iuxta eſt. Prohibere ĩquis nõ audeo: ne ſaxis cedar: quoꝝ plenus ager ꝑpinqu⁹ ẽ. Saxa.n.terræ oſſa exiſtimãt: ut lapides in corpore terræ oſſa reor dici apud Ouidium. Age ſi mihi nulla iam reliqua ex amitis. Tacitæ obiectioni reſpõdet. Nam dicere potuiſſet: Si patrimonium diſſolues: propinquum hæredem non ĩuenies. Ait ergo qui ſuam hæreditatem adeant non defuturos. Amita autem ſoror patris eſt. Patruelis filia patrui. Proneptis filia neptis. Patruus frater patris. Matertera ſoror matris. Auia mater patris. Accedo bouillas: in apia uia bouillæ ſunt: citra Aritiam Romam uerſus. Aſconius pro milone. Poſtera die occurrit circa horam nonam. Clodius Paulo ultra bouillas rediens ab aritia.

Cliuũq; ad uirbi: præſto ẽ mihi mani⁹ hæres
Progenies terræ q̃re ex me qs mihi quartus.
Sit pater aut ꝑpmpte dicã: tñ adde etiã unum
V num etiam: terræ eſt iam fili⁹ & mihi ritu
Mani⁹ hic generis ꝑpe maior auũculus exit
Q ui prior es: cur me ĩ decurſu lãpada poſcis
Sũ tibi mercuri⁹: uenio deus hũc ego: ut ille
Pingitur: an tenuis: uin tu gaudere relictis:

Cliuũq; ad uirbi: tribus miliaribus ẽ ab urbe uirbii cliuus quo iter ẽ ad aritiã & ad nem⁹ dianæ ubi uirbius colit̃.i. Hypolitus ꝙ bis ĩ uita ꝑlatus eſt nã quũ hypolitus a phedra ob pulchritudinẽ corpis poſceret̃ eã ſpreuit thalamos patrios nolẽs uiolare & cũ hypolitus id patri narraret eũ nouerca uerſo crimen ultro theſeo marito accuſauit quo agnito hypolitus fugit: & dũ currus ĩ littore exerceret̃ petiit a neptuno Theſeus ut focas.i. uitulos marinos mitteret quo facto equi expaueſcẽtes eũ iactauerũt & mortuus ẽ: dolẽs diana ſpecioſũ uenatorem amiſiſſe eſculapiũ medicinæ autorem petiuit ut ſua arte ad uitã reduceret: quo facto eſculapius eum uiuũ dianæ reſtituit & acceptum in luco ſuo ocio ut uiueret cõſecrauit & uirbiũ uocauit merito ꝙ bis in uita ꝑlat⁹ eſſet. Præſto eſt mihi manius hæres: ergo huic cũ ꝑceſſo aut ad bouillas aut ad cliuum uirbii cõtinuo mihi mauis occurrit & ſe hæredem meũ eſſe dicit quũ eũ neſciam aut certe maniũ dicit deformen & ignotũ hoiem eo ꝙ manie accipit̃: ꝓ idecori pſonæ quib⁹ pueri terrent̃. Progenies terræ: hoc d cit: hic manius tã lõge a me naſcitur ut terræ fili⁹ uideat̃. Quære ex me qs mihi quart⁹ Sit pater aut ꝑpmpte: hoc dicit: ſi ꝑauũ a me nomen ĩqras: nõ facile dicã: quartũ.n. patrem dicit proauum abauũ: q̃a prim⁹ pater ſeruus auus ide ꝑauus: ide abauus. Tamen adde etiã unũ: unũ etiã deeſt ut dicã & eſt ſenſus pone me ſcire me auũ. pone etiã tritauũ hũc tñ maniũ ignoro. Terræ eſt iã filius.i.nõ ſecũdũ cognationis ordinem ſed ſecũdũ humanitatis legem mihi ꝑpinqu⁹ eſt cũ ſit terræ fili⁹. Et mihi ritu Manius hic generis: tã grãdis natu eſt ut ſi & uere ꝓxim⁹ ſit ſecundum generis ritum auuncul⁹ eſt maior: & maior auũculus eſt: aut auiæ frater. Qui prior es cur me ĩ decurſu lãpada poſcis: apud athenas ludi celebrãt̃ in quibus iuuenes curſu certabant & qui uictor erat prim⁹ facem tollebat: deĩde ſequenti ſe tradebat & tertio ſimiliter cæteri faciebãt & ſe inuicem tradebãt donec currentium numerus cõpleret̃: & eſt ſenſus cum tu ætate me ãtecedis cur hæreditatem tradi tibi a me expectas. Sum tibi mercuri⁹ uenio de⁹.i. uenio ad te cuȝ lucro: mercurium.n. deuȝ lucri dicebãt. Vt ille pigit̃: qa cũ ſacello pecuniã pleno pĩgebãt. An tenuis: uin: forte q̃ tibi offero ſpnis: uis tu gaudere relictis: ad ea q̃ tibi dimitto.

CORN.
Cliuus Virbi⁹ q Hypolit⁹ nũcupat̃ quia bis reddidit uitam
Eſculapi⁹
Proauu⁹ Abauus Tritauus
Athenas
Mercuri⁹

Cliuumq; ad uirbi: cliu⁹ uirbi⁹ ꝓxim⁹ ẽ ĩ urbe cyprio uico ubi dianium fuit: illic ut liui⁹ eſt autor cum Tullia ĩterfecto Seruio pr̃e Tarqnium maritum pria regem ſalutaſſet: domũq; ſe recipet: uiſo pr̃is corpe muliõe euitãtem ſup ipm corp⁹ carpentum agere pcepit. Illic mendici ſedebãt. Præſto eſt.m.h. ſẽſus ẽ mani⁹ q qdem ꝑgenies terræ dr̃ a me ut maior auuncul⁹ hæres me⁹ ſcribet̃. Satis lepide oñdit poeta iure originis omnes hoies cognatos eſſe. Mani⁹: alluſio eſt ad illum manium: quem germani (ut ſcri. Tacit⁹) ãtiqs carmib⁹ celebrãt (qđ unum ap d̃ illos memoriæ & ãnalium gen⁹ eſt) filium fuiſſe Tuiſtõis dei terra editi: eumq; originem gentis & cõditorem. Alteri⁹ Manii eqtis Romãi meminit Varro: quem duorum tñ cubitorum fuiſſe tradit. Mani⁹ ãt pnomen dictum eſt ab eo quod mane qs natum ſit: ut Lucius q luce. Præſto ẽ.i. adeſt: nã pſto ſũ.i. qđ adſũ: nec alteri fere uerbo cohæret. Cice. ꝓ Murena. Ius ciuile didicit: multũ uigilauit laborauit: pſto multis fuit. Quære ex me qs mihi q̃rt⁹ ſit pr̃: tacitæ obiectiõi rñdet poeta: poſſet enĩ dicere hæres plegẽ fieri nõ poſſe ãt æquũ ſi ẽẽ ut aliũ quã iure cõſãguinitatis cõiũctũ hæredẽ reliquas: ait igit̃ Perſi.& maniũ iã iure cõſãguinitatis & originis hæredẽ ſuũ ſcribi poſſe: q̃do & ſui maiores origi nẽ habeãt a terra quẽadmodũ & Manius. Quære ex me qs mihi q̃rtus ſit pater haud ꝑpmpte dicam oſtẽdit Perſius mira urbanitate ſexto generis gradu ſe quoq; a terra originem ducere: & ideo ſe Manii iure generis & originis cognatũ eſſe. Eſt.n. ſẽſus. Si uoles inquit q̃rere ex me qs ſit mihi proauus nõ facile tibi dicã: neq;.n. noĩa maiorũ meoꝝ poſſum recordari: illud tñ certo ſcio: ſi ad ꝑauum duos ẽt addideris eũ originẽ a terra ducere: ut itelligas Perſiũ ſexto gradu genus ſuũ ducere a terra: nam ut uult illos duos priores a terra natos & ab iis quartũ patrẽ genitũ.i. proauũ ſuũ. Haud prõpte dicã: q̃ſi difficile ſit longo temporis interuallo genus ſuum reminiſci. Tamen adde etiam unum: unum etiã.i. ſi duos addideris. Ita hæc itulit ut quãuis nõ teneat noĩa maiorum ſuoꝝ: tñ certo ſciat originẽ ſuã ſexto gradu duci a terra. Terræ ẽ iã filius: ſubaudi pr̃ quartus. Exit: bene exit quaſi ex terra orit̃. Et mihi ritu Manius hic generis prope maior auunculus exit. Ordo eſt. Et hic manius exit mihi prope maior auunculus ritu generis. Hic mani⁹

IOAN. BRI.
Virbius Cliuus Manius
Præſtoſũ

quem dixi progeniem terræ. Prope maior auunculus exit: ē mihi habita rōne gen̄eris ueluti maior auū

Maior auuncul⁹ culus: nā autore Feſto maior auunculus dicitur aui & auiæ auunculus. Qui prior es: cur me ī decurſu lā pada poſcis: inſultat auaro hæredi: quē curſoribus paleſtræ comparat: nam ex paleſtra exhibebātur q ad ex

Faces ardētes ī paleſtra tremā uſq̧ laſſationem currerēt cū facibus ardentibus: qui prim⁹ fuiſſet: ut defatigatus curſor integro facē dabat: hoc ſic cicero in rhetoricis nouis ſcripſit. Non.n. quēadmodū in paleſtra qui tedas ardentes accipit: celerior eſt in curſu cōtinuo: q̄ ille q tradit: ita melior imperator nouus qui accipit exercitū: q̄ ille qui decedit: ꝓpterea quod defatigatus curſor dat integro facē. Senſus ē igitur. Cū tu auare & ætate & diuitiis me antecedas cur eſt qd̄ a me hæreditatē expectes cū æquius ſit me a te hæreditatē accipe: ut minus ætate grauatum: quemadmodum curſor integer.i. non fatigatus in curſu a priore facē accipit: ut laſſo. Sum tibi mercurius: ſatyrice dictū in profundā hoīum auaritiam: qui ad rē adeo anxii ſunt ut hæreditatis q̄ expectant nihil minui omnino uelint cū cōtenti eſſe deberēt: q̄tacūq̧ pte relicta. Sū tibi mer.i. oīo moriēs tibi lucuꝫ quantacunq̧ fuerit. Nā Mercuriū: ut diximus ſupra lucri deū fabulata eſt antiquitas. Huic idibus maiis ſacrificabant mercatores.ut ſcri. Macro. Nam eo die natus dicitur. Martia. Maiæ mercurium creaſtis idus. Vt ille pingitur. nam & lucri mercatorum deus pingebatur. De hoc lege Diodo. & Macrobium.

BAR. FON. ¶ Cliuūq̧ ad uirbi. Aritiā diana.n. reuocatum ab inferis hyppolitū in aritia nymphæ ægeriæ cōmēdauit ubi uirbi⁹ uerſo noīe quaſi bis uir eſt appellat⁹. Progenies terræ: ei⁹.n. principio gn̄is nō repto e terra ort⁹ apparet. Quare ex me: Ex me ſi q̄ras: quis abauus mihi ſit haud facile dixerim. Quod ſi atauū tritauūq̧ addideris ad unū tandē deuenies: cui⁹ parēs ignoret: atq̧ ob id terræ fili⁹ iudicet. Maior auunculus: auiæ frater. Qui prior es: cur me in decurſu lāpada poſcis: cū grādior nat⁹ ſis cur meā captas hæreditatē: cū tuā expectare poti⁹ debeā. Hoc aūt uel decurſoꝝ graioꝝ cōſuetudine tractū eſt: qui ut Hero. viii. meminit. Vulcano facē per uices ferre cōſueuerūt: uel de tædiferis cereris: q cū facib⁹ ad extremā laſſationē currebāt: uel potius de palæſtritaꝝ more trāſlatū ē. Cic. ad Herē. li. iiii. Nō.n. quēadmodū ī palæſtra: q tædas ardētes arripit: celerior eſt in curſu cōtinuo: q̄ qui tradit: ita melior impator nou⁹ qui accipit exercitū q̄ ille qui decedit: ꝓpterea ꝙ defatigatus curſu integro facē: hic pitus impator impito exercitum tradit. Vin tu gaudere relictis. Vis ne libenter aſſumere: quicquid reliquerim: qui pro Mercurio tibi ſum diuitiarum lucriq̧ deo.

> Deeſt aliqd ſūmæ minui mihi: ſed tibi totū ē
> Quicqd id ē: ubi ſit fugæ q̄rere ꝙ mihi quō-
> Legarat ſtadius: neu dicta repone pr̄na (dā
> Fœnoris accedat merces: hic exime ſumpt⁹
> Quid reliquū ē: reliquū: nūc nūc ipēſi⁹ ūge
> Vnge puer caules: mihi feſta luce coquatur
> Vrtica: & fixa fumoſum ſinciput aure:
> Vt tuus iſte nepos olim ſatur anſeris extis

CORN. ¶ Deeſt aliquid ſummæ minui mihi ubi totū ē qcqd. i. hoc dicit. Accipe qd̄ fero nec rōnē exege-

pr̄imoniū ris diminuti pr̄imonii ſiqd cōſumpſi de meo ſcm̄ eſt ad qd̄ ſupeſt totū tibi ē: qa huic aliqd minuit̄ cui⁹ fuit integꝝ. Vbi ſit fuge q̄rere ꝙ mihi quō

Stadius dā legat ſtadius.i. qcqd mihi a ſtadio p legatū

Legatus dimiſſū eſt ne reqras. Neu dicta repone pr̄na.i.

Fœnus more pr̄no diſcutias. Fœnoris accedit merces hic exime ſūpt⁹ qd reliquū eſt: q dicūt ſuis hoc qd reliquū eſt nobis lucri de fœnore acceſſit.ī. ad fructū. ī. ad uſū uitæ nobis pficiat reliquū uero pecuniæ reſeruatæ integrū. Reliquū nūc nūc impēſi⁹ unge puer caules: qa induxerat hoīem cōputantē qd

Caulis reliquiſſet: ipſe uelut indignatus hoc repetit dicēs.

Reliquū: deinde uelut exardeſcit ira latius ſe & ſūptuoſius uiuere minat̄ & multo magis abuti ſuis rebus ꝑcipit lautiores eſcas ſibi iam parari. Vnge puer caules: dixit quia prænimia pcitate impenſiores epulas putauit caules unctos oleo comedere. Mihi feſta luce coquatur urtica & fiſſa fumoſum ſinciput aure. Vt

Vrtica tuus iſte nepos olim ſatur anſeris extis Cum moroſa uago ſingultiet īguine uena Pr̄itiæ īmeiat uuluæ. Sēſ⁹

Anſeris inteſtina comedebat eſt. En ego fame moriar: & feſtis diebus urtica ueſcar: & ſinciput fumoſum quod eſt dimidiū caput ſuinū: & dum ego parce uiuo tuus nepos: ideſt filius tuus perditus hæc omnia q̄ ſeruo impēſius uiuēdo abliguriat & ſaturatis anſeꝝ interiorib⁹: & in patritiaꝝ turpidis ſtupris bona mea cōſumit cū in eū libido exarſerit.

IOAN. BRI. ¶ Deeſt aliquid ſummæ: conqueſtio eſt hæredis ꝙ imminuta ſit hæreditas. Minui mihi: uerba Perſii. ubi ſit fugæ quærere quod mihi quondam legerat ſtadius: immoderatam hæredis libidinem habendi reprehendit: qui ēt de alienis legatis & hæreditatibus rationē ſibi reddi poſtulat. Neu dicta repone pr̄na. No

Reponere li inquit more pr̄no a me rei adminiſtratæ rationē poſcere. Nam reponere cum in uarias accipiatur ſignificationes: hic pro reparare & ueluti renouare ponitur: ut ſit: noli in me iiſdē uerbis uti quib⁹ ſolet pr̄ in filium cum adminiſtratæ pecuniæ rationē exigit: ſic.n. reparant̄ uerba pr̄na. Vn̄ Martia. qui amiſſum ſomnum in urbe in ꝓuincia repabat. Ingēti fruor improboq̧ ſomno. Et totū mihi nūc repono: qcqd Terdenos ui-

Fœnus gilauerā p annos. Surgētē focus excepit. Fœnoris accedat merces: Verba hæredis qui rationē ſibi poſtulat reddi fœnoris. Merces fœnoris: fœnus proprie (autore Feſto) appellatur naturalis terræ fœtus ob quā cauſam & nummoꝝ fœtus fœnus eſt uocatum: & de ea re leges fœnebres. Quid reliquum eſt: cum interrogatione legēdum & ſupbe. Reliquum non interrogantis: ſed indignantis & iraſcētis: naturale.n. eſt ut cum iraſcimur: ultima aduerſarii uerba repetamus. Nunc nunc impēſius unge: Indignatus & offēſus auiditate hæredis computantis qd̄ reliquum eēt: exclamat minās ſe lautius & ſumptuoſius uictuꝝ: p qd̄ monet poeta neminē: dū ſtupet poſteros hæreditate iuuare: ſordide uiuere debere. Vnge puer caules: æmula-

tio ē Hora. Vngere ſi caules oleo meliore caputqꝫ cœpis impexa fœdum prurigine. Mihi feſta luce coqua
tur urtica. Sēſus ē aūt. Ego inq̄t parce & ſordide uiuam: ut multa relinquam filio tuo neq̄ſſimo: q̄a oīa ad
oēm libidinē profundat: cū indignatione legēda ſunt. Vrtica: urticam poſuit pro uiliſſima quaqꝫ herba
Sinciput: pars ē capitis. Iuuen. Comedam inq̄t flebile nati Sinciput elixi. Sincipita aūt uerrina lautæ gu
læ ſcri. Pli. fuiſſe: Fumoſum: ad ſummum ſeruatum. Fixa aure: qua ſuſpēſum fuit. Vt tuus iſte ne- Nepotes
pos. i. filius tuꝰ nequiſſimꝰ: nā nepotes luxurioſæ hoīes uitæ appellāt̃: q̄d nō magis is rei ſuæ familiaris cu
ra eſt: q̄ iis quibus p̄r auuſqꝫ uiuūt: æmulatio ē horatiana. Filiꝰ aut ēt hæc libertus ut edebat hæres Diis ini Iecur
micæ ſenex cuſtodis. Anſeris extis. i. anſerino iecore: q̄d inter delicatas dapes hēbat̃: uñ ita ſcri. Pli. Nr̄i Anſeris
ſapientiores qui anſeres iecoris bonitate nouere fartilibus in magnam amplitudinem creſcit: Exemptum
quoqꝫ lacte mulſo augetur Nec ſine cauſa in quæſtione eſt: quis primus tm̄ donū inuenerit. Scipio an me-
tellus uir conſularis: an. M. Seius eadem ætate eques Romanus.
❡Deeſt aliquid ſūmæ: hæredis uerba: uel patrimonium īminutū cōq̄rētis: uel nūq̄d e ſū ma deſit interro BAR.
gātis. Minui mihi: rn̄det ſibiipi q̄dcūqꝫ deeſt īminuiſſe. Vez ſi ei q̄d ſupeſt relinq̄t: deſiſtat: q̄rere q̄d oliꝫ FON.
ſibi a Statio legatum ſit fœnoris. Accedat merces hic exime ſūptus: dicta parentum ad filios: cū admonēt
ne patrimoniū minuāt ſed ītegra ſemꝑ ſorte ex mercede fœnoris ſūptus faciant. Reliquū cū hæres īterrogaſ
ſet q̄d reliq̄ foret ille indignās famulū lautiorē copioſiorēqꝫ uictū parare iubet. Statuit. n. genium ſuū nō
defraudare: quo luxurioſius hæres uiuat. Fixa fumoſū ſinciput aure: ad fumariū appēſū ſinciput q̄d ē an
terior ꝑs capitis aures tpaqꝫ cōplectēs. Neqꝫ uero in porco ſolum: ſed in hoīe dr̄. Apollinaris ad Valeriū
maioranum partēqꝫ cerebri. Hic galeæ cū parte rapit: fortiqꝫ lacerto. Diſiit ancipiti miſerabile ſinciput.
Vt tuꝰ iſte nepos: ad ſe ipm ī ſecūda pſona: cū īdignatiōe maiore. Nepos āt ꝓpterea luxurioſus & ꝓdigꝰ
dicit̃: q ſub auo educati ſolutiorē delicatiorēqꝫ uitā degūt. Hora. Diſcīctꝰ aut ꝑdā nepos. Sat̃ āſeris extis:
ſapiētiores ut Pli. x. li. refert. Iecur anſeris ꝓbauerūt fartilibuſqꝫ ī magnā amplitudinē creſcit: exēptū quoqꝫ
lacte mulſo augetur: de eo Hora. Pinguibꝰ & ficcis paſtum iecur anſeris albi. Inguine uago: ab īguinis ui-
cinitate īguē ꝓ mēbro uirili ponitur. Vagum autē dicendo rem turpem honeſto uocabulo cōtegēs maro-
nianū illud exꝑſſit. Iam primum ſatis: hic libidinoſus alternis & eūdo & exeūdo porta te faciet patētiorē.

Cum moroſa uago ſingultiet inguine uena
Patritiæ immeiat uuluæ: mihi trama figuræ
Sit reliqua: aſt illi tremat omēto popa uenter.
Vēde aīam lucro: mercare atqꝫ excute ſolers
Omne latus mundi ne ſit præſtantior alter:

❡Mihi trama figure: tractū a mulieribꝰ telis: q̄ ſi CORN.
ne ſtamie inanes uidēt̃. Trama omēto. i. pigue-
dine. Popa: uēter pīguis q̄a popeana genera ſūt Trama
panes q̄bꝰ ſacerdotes uel eoz miſtri ueſcebāt̃: q̄bꝰ Popa
aſſidue paſti pīgues fiebāt merito. Popa: uenter
piguis ē. Vēde aīam lucro: uerba ſūt poetæ ad il
lū q ut multū hæredi relinq̄ret ipe ſe ī lucroz de-
ſiderio atterit: aut certe periculis te obire lucri cau-
ſa ut gladiatores faciūt q ſtudio lucrādi aīas mor Gladiato-
ti opponunt. Mercare atqꝫ excute omne latꝰ mūdi: mercis mutandæ gratia ac pecuniæ complicandæ uni- res
uerſos receſſus mūdi ꝑcurre. Ne ſit te quiſq̄ mercatorum ditior Non ſit præſtantior alter.
❡Cū moroſa: cū mō aduerbiū ē tpis: nō āt ꝓpoſitio. Singultiet: rē pudēdā exꝑſſit: a ſingultiēte ſūptū IOAN.
ē q dū ſingultit toto corpe mouet̃. Patritiæ īmeiat uuluæ. Hora. Ne ditior aut formæ melioris meiat eo BRI.
dē. Mihi trama figuræ. Sit reliq̄: lepida trāſlatio ſūpta a tella: cuius filiū: q̄d ītra ſtramē currit trama
appellatur a tranādo. Terē. ſubtegmē dixit. Anus ſubtegmen nebat: erit igitur ſenſus. Ego eiꝰ macilētiæ fue Trama
ro: ut coſtæ & reliqua oſſa q̄ corpis tm̄ texturam ꝓbēt: mihi relinquāt̃: & is obeſiſſimo ſit uētre. Figuræ:
formæ & ſpeciei corpis. Aſt illi tremat omēto papa uēter: Popa a Perſio accipitur ꝓ pīgui: a quo dedu- Popa
cti ſunt popinones. i. ii quos nūc dicimus tabernarios uel luxurioſos: q ſe popinis dedunt. Nā popinæ di Popino
cuntur tabernæ ubi publica parātur obſonia. Tranq̄llus ī Nerone. Interdictū ne q̄d ī popinis cocti ꝑter le Popinæ
gumina aut olera ueniret quū antea nullū nō obſonii genus ꝓponeret̃. Hora. Qui oīa malit: Quæcūqꝫ in
mundis ſeruent allata popinis. Omēto: de omento diximus ſuperius in ſecunda ſatyra. Vende aīam
lucro: nimia & īmoderata hæredis cōcupiſcentia offenſus: utpote quem uideat auaritiæ ſuæ finem nulluꝫ
facere: exclamat: excādeſcit: iraſcitur. Mūdi quem coſmon: græci nomine ornamenti appellauere cum &
nos a perfecta abſolutaqꝫ elegantia mundum. Ne ſit ꝓſtātior alter. Hora. Ne ſit te dicior alter. Mundꝰ
❡Moroſa: uena cū ꝓprie uena ſit: ꝑ quā ſāguinis riuus meat: q̄a tñ ꝑ uenā quoqꝫ genitura trāſcurrit: Ge-
nitalis ſeminis iter īguine uenā denoīat: q̄d plane ꝑ ſingultū exꝑſſit. Nā ut ſingultiūt fauces: ita quoqꝫ ge- BAR.
nitura fluēte ſingultire uidet̃ penis. Moroſā āt dicēs id mutoni: q̄d ē hoīs ī amore uetita & negata petētis de FON.
dit. Patritiæ īmeiat uuluæ: cū generoſa & nobili fœmina coeat. Mihi trama figuræ ſit reliq̄: aſt illi tre-
mat omēto popa uēter: ſēſus ē ut ego ꝑcius uiuēs emacreā: eo luxu pīgueſcēte: ſibi enī trama hoc ē uiliora
obſonia reliq̄ dicit. Trama. n. filū ē q̄d ītra ſtamē diſcurrit. Staminis āt fila ꝑcioſiora q̄ tramæ ſūt. Omē
tū uero mebrana tenuis ē: q̄ īteſtina cōtegit. Popa āt pīgue ſignificat: uñ & popīa deducit̃. Nā q̄dā quo-
dā ſcribit̃ panē eē: quo ſacerdotes uel eoz miſtri ueſcebāt̃: uñ & popeanū unguētū dr̄: fide caret. Pōpeanū
enī a popea Nerōis uxore appellari Pli. teſtīonio: uolumīe. xi. planū ē: ait. n. Craſſiſſimū aſinæ lac ut coa-
guli uice utāt̃. Cōferre aliq̄d & cādori ī mulieꝝ cute exiſtimat̃. Popea certe Domitii Neronis coniunx q̄n
gentas ꝑ omnia ſecum fœtas trahens balnearum etiam ſolio totū corpus illo lacte macerabat: extēdi quoqꝫ

cutem credens. Item. viii. &. xx. cutem ĩ facie erugari & teneſcere & candorem cuſtodiri lacte aſinino putãt notumqꝫ eſt quaſdã quotidie ſeptingentarum cuſtodito numero fouere. Popeaqꝫ hoc uxor Nerõis prĩ-cipis inſtituit his quoqꝫ Iuue. accedit: aut pinguia popeana ſpirat: & hinc miſeri uiſcãtur labra mariti. Vẽ de animam lucro: hæc ab eodem non ſine ſtomacho dicuntur: qui demens ut patrimonium grande relin-queret multos labores piculaqꝫ pertulerit. Ne ſit præſtantior alter.

Cappadocas rigida pingues pauiſſe cataſta.
Rem duplica feci: iã duplex: iã mihi quarto:
Iam decies redit in rugas: depige ubi ſitam.
Inuentus Chryſippe tui finitor acerui:

Finis.

CORN. Cappadocia ciuitas ẽ armeniæ. Cataſta

¶ Cappadocas rigida pĩgues pauiſſe cataſta: gladiatores ſignificat apud antiquos gladiatores ue-nales ĩ cataſta ponebãt: ut ĩ eis poſſet mẽbra cõſpici: uel qa capadoces dicerent hẽre ſtudiũ naturale ad falſa teſtimonia pferẽda q nutriti ĩ tormẽtis a pueritia eculeũ ſibi facere dicũtur: ut ĩ eo ſe inuicẽ torqrẽt & cũ ĩ pœna pdurarẽt ad falſa teſtimonia ſe bene uidicarẽt. Pauiſſe: ut qm̃ uenales añq̃ ĩ cataſta ponãt cãtãt uniuerſa piter more gẽtis ſuæ.

Feci iã triplex. Iã mihi quarto: Iam decies redit in rugas: feci & rem minimam duplicauĩ in triplo & quadruplo: & iam mihi facta eſt duplex res familiaris. In rugaꝫ: Allegoricos dictum a ueſtibus quæ ad rugã plicentur. Depinge ubi ſiſtam. i. pone modum cremento ſubſtantiæ & die quouſqꝫ ſubſtãtiam augeam.

Inuentus Chryſippe tui finitor acerui: Chryſippus philoſophus ſtoicus: diſcipulus Cleantis præceptus quem per adiectionem & detractionem ex acerui frumentarii oſtendit: ergo poeta hoc dicit: quãtacũqꝫ auaris abundantia creſcat ſubſtãtiæ nõ ſatiat & ſic ĩfinitũ cupiditatis deſideriũ extendit: ut qui auaritiæ eiꝰ uoluere: imponere finem facile uideatur etiam ſylogiſmũ Chryſippi diffinire.

IOAN. BRI. Serui Romanoruꝫ. Cappadocia. Cataſta

¶ Cappadocas rigida pingues pauiſſe cataſta diuites romani autore Plinio tot ſeruos alebant: ut eorũ iuſtos & integros prope exercitus domi hẽrent. Et quo plures alebãt eo potẽtiores hẽbant: unũ Iuue. protinꝰ ad cẽſum: de moribꝰ ultia fiet quæſtio: quot paſcit ſeruos: quot poſſidet agri iugera. Cappadocas: cappadocia finitiua ẽ armeniæ: unde ſerui mittebant: ut e ſyria. Mar. Ciuis nõ ſyriæue parthiæue. Nec de cappadocis æques cataſtis. Cataſta: cataſtæ loca ſunt ubi ſerui uenales exponebãtur a catiſtao quod ẽ expono. Mart. Inſpexit molles pueros: oculiſqꝫ comedit. Nõ hos quos priæ pſtituere caſæ. Sꝫ quos arcanæ: ſeruãt tabulata cataſtæ. Tibullus. Regnũ ipſe tenet quẽ ſæpe coegit Barbara gypſatos ferre cataſta pedes. Illic ſeruorum garritu ĩgẽs erat ſtrepitus. Mar. Heu q̃ lingua ſilet: nõ illã mille cataſtæ Vincebãt. Pauiſſe: aluiſſe.

Rẽ duplica: irriſorie & ſatyrice iterum exclamat ĩ auaꝶ. Feci: iã triplex: iam mihi quarto. Iam redit ĩ rugam decies. ĩprobitas auari oſtẽditur: qui coaceruãdæ rei finẽ non ĩuenit: iuxta illud Iuue. Creſcit amor nũmi q̃tum ipſa pecunia creſcit. Hoc. n. dicit auarꝰ: rẽ decies cõduplicaui nec tamen adhuc cupiditati modum ĩueni meæ. Iã redit: ĩ rugã decies reſpexit ad illud opus Chryſippi quod ſcripſit de cõduplicato uel cõnexo: nã ſequitur. Depĩge Chryſippe ubi ſiſtã: ſatis. n. lepide ipſũ auarũ ĩducit: ut neſciẽtẽ auaritiæ ſuæ

Chryſippus.

terminũ ĩponere: a Chryſippo petere: ut ſibi modũ q̃rẽdæ rei pfiniat. Chryſippe tui finitor acerui. Chryſippus Solẽſus: uel ut alii ſcribũt Tarſẽſis fuit Apollonii filius zenonis ſiue Cleãtis diſcipulus: ut Vale. uero tradit Cleãtis pceptor: uir ĩgenioſus: & acutiſſimꝰ ĩ oĩ genere orõis: & ſubtilitate diſputãdi adeo acer. ut nõ illepide qdã diceret ſi apud deos uſus eẽt dialecticæ: ut nõ temere aliã futuram q̃ Chryſippeã: hunc ſcri. Vale. octogeſimo ãno: uolumen cœptũ q̃drageſimo: exactiſſimæ ſubtilitatis abſoluiſſe. Cõſtat. n. ſeptuagĩta & qnqꝫ uolumina ſcripſiſſe: adeo ut Vale. tradat ad ea quæ ſcripſit cognoſcẽda: lõga uita opꝰ eẽ. Eum tradit Hermippus a diſcipulis ad ſacrificiũ uocatũ dulce merũ hauſiſſe: ex quo quĩta die defũctus ẽ: cũ ſeptuagĩta & tres uixiſſet ãnos. In quo miror ab hoc Valeriũ Maximũ diſſẽtire de ætate: cũ ſcribat octogeſimo ãno uolumẽ pfeciſſe. Et ille. lxxiii. ãno mortẽ obiiſſe. Sũt q dicãt riſu cõphẽſũ expiraſſe: nã ut teſtatur Laertiꝰ: cũ aſinꝰ mãducaret ficꝰ aniculæ dixiſſe uinũ aſino ſorbẽdũ daret: nimioqꝫ riſu detẽtũ exhalaſſe aĩam: unũ auarꝰ ita eũ alloqt: ut dicat. O chryſippe finitor tui acerui: hoc ẽ tui libri ĩn quo tãta cumulaſti depinge ubi ſiſtam. Inuentus. i. oſtende deſigna mihi ubi. i. in quo diuitiarum loco inuẽtus ſiſtam: hoc eſt pedem figam: ac ſi dicat tantam eſſe ſuam cupiditatem: ut nullo pacto ei finem ex ſe reperire queat: ſicqꝫ poeta cupiditatem auari inſatiabilem eſſe oſtendit.

BAR. FON.

¶ Cappadocas rigida pĩgues: clauſiſſe cataſta. Ne quẽ aliũ ſeruoꝶ alter maiorẽ gregẽ poſſideat. Cataſta: ãt locꝰ erat ubi ſerui uenales exponebãt: a græco uerbo catiſtao: qđ expono ſignificat appellata Papi. ĩ ſiluis Nõ te uerſabat barbaricæ turba cataſtæ: Tibullꝰ. Nota loquor regnũ ipſe tenet quẽ ſæpe coegit Barbara gypſatos fere cataſta pedes. Pli. v. &. xxx. Talẽ ĩ cataſta uidere chriſogonũ ſyllæ. Cappadocia uero Solino autore potica regio ẽ: q̃ læuo latere utraſqꝫ armenias cõmagenẽqꝫ tãgẽs: dextro multis aſiæ populis circũfuſa ad tauri iuga & ſolis ortꝰ attollit. Apianꝰ uero minoris armeniæ ptẽ: Ptole. ipſam minorẽ armeniã eẽ ſcribũt. Iã decies redit ĩ rugã: iã rẽ decies gẽinaui: neqꝫ tñ cupiditati modũ adhibui. Depĩge ubi ſiſtã. Inuẽtꝰ Chryſippe tui finitor acerui: neſciꝰ ſuæ amicitiæ finẽ ĩponere Chryſippũ rogat: quo tãdẽ ĩ nũero diuitiaꝶ cõſiſtat. Chryſippus uero Apollonii Solẽſis ſiue tarſẽſis filiꝰ Cleãtis zenoniſqꝫ auditor: ut refert Laertiꝰ undecim & trecẽta uolumina in logicis ſcripſit: in qbus oĩa ad eã artẽ ſpectantia & coaceruitatem diligenter abſoluit. Ob quod ait ſui acerui: hoc eſt dialecticorum librorum cumuli finitor Chryſippum reptuꝫ eſſe.

❡Bartholomæus Fontius Franciſco Saxetto Salutem.

Ecce facis Saxete cariſſime: qui ita diligẽter ſtudiis incumbis: ut etiam minutiora quæq; perpendas: Quod ſi aliqui facerent ſtudioſi latinæ linguæ non in tantis ignorãtiæ tenebris uerſaremur. Quæſiſti ex me ſæpius: ut quadam menſurarum uocabula annotarem: quæ ſane aliquandiu ob innumeras occupationes a me dilatas: nunc in unum collecta plura etiam q̃ petieras ad te mitto: ut tarditas temporis ubertate muneris compenſetur. Mẽſura proprie ea eſt: quæ a membris hominis ſumpta eſt: ſed eius quoq; appellatione continetur quicquid põdere: capacitate: longitudine: latitudine: animoq; fingitur. Verum ea: quæ ex me quæris: plurium. & inter ſe æqualium interuallorum menſura determinatur. Menſurarum autem appellatione ſunt Digitus: Vncia: Palma: Sexta: Pes: Cubitum: Paſſus: Decempeda: Clima: Actus: Iugerum: Stadium: Miliare: Centuria. Digitus eſt minima mẽſurarum: infra quẽ ſi quid demetiamur: partibus reſpondemus: ut dimidiam tertiam: quartamue digiti partẽ: Digitorum porro obſeruatio duplex eſt. Quadratus. n. dicitur & rotundus: ſed cum ſimpliciter appellamus rotundũ accipimus: qui quidẽ eſt ſextadecima pedis pars: trib⁹ quartiſdecimis ſuis quadrato minor. Vncia uero digitum unum & eius tertiam partẽ habet. Nam duodecim unciis pes integer diffinitur. Palmam duplicem eſſe reperio extenſam. ſ. & compreſſam. Extenſa eſt quantum expanſa manus a pollice ad minimum ſe extẽdit: quæ quidẽ eſt duodecim digitorum. Compreſſa quantum digiti quattuor ſimul iũcti excepto pollice ſe expandunt. Verum palmam ſimpliciter nominãtes de compreſſa intelligimus. Sexta digitos duodecim continet: eandem enim menſuram quam extẽſa palma complectitur. Pes uero ex ſexdecim digitorum. Ex pede aũt & ſemis cubitum fit. Ex pedibus quinq; paſſus: q̃q̃ & ſpacium illud quod interambulandum eſt inter pedes paſſus etiam nuncupatur: dictus q; greſſibus mutuis pedes pateſcunt. Decempeda ex pedibus decem conſtat: Vnde etiam nomen ſumpſit. Sex uero decẽpedæ clima reddunt: quod quoq; uerſus pedum eſt ſexaginta. Actus dicitur q; in eo boues agerẽtur cum araretur uno impetu: qui erat centum uiginti pedum. Tris autem actus eſſe reperio. Minimum: quadratum: & duplicatum. Minimus quattuor pedes patet: quod ſpacium in agris erat inter uicinos. Quadratus undiq; centum uiginti pedibus præfinitur. Quadratus duplicatus iugerum præſtat: dictum q; ex duobus quadratis ictibus ſit iniũctum. Vel (ut Varroni & Plinio placet) quod in ſpacium uno iugo bouum in die arari poſſet. Protenditur itaq; iugerum in longum pedes ducentos & quadraginta: in latum uero centum uiginti. Stadium paſſibus centum uiginti quinq; deſcribitur. Miliarium ſtatia octo: hoc eſt paſſus mille complectitur. Cẽtum iugera primo cẽturiam faciebant. Vnde nomen quoq; ſortita eſt: mox ex ducentis iugeribus ſeruato nomine expleuerunt. Neq; uero me præterit in re militari centuriam centum numerum militum continere & centurionem appellari q illis præeſt. Subcenturiatoſq; dici milites non primæ: ſed ſecundæ centuriæ: ubi ad inſidiandum maxime locabantur. Ex quo in ſubcenturiis quaſi in inſidiis quempiam poſitum appellamus. Centuriatim quoq; aduerbium: qđ abundantiam copiamq; deſignat: a centuriis quæ in comitiis ferebant ſuffragia deriuatur. Vnde & centuriata comitia: cæterum menſuris omnibus quãto breuius fieri potuit explicatis breui quoq; ponderum uocabula enarrabo: ne quid honeſto ſtudio tuo deſit. Ponderum omnium minimum ſiliqua ẽ: qđ granum ex ea eſt ſiliqua: quam fabam græcam nuncupamus. Sex aũt ſiliqua ſcrupulum faciunt: qui & obolus nuncupatur quem nos penſum denarium dicimus. Eſt uero quarta & uigeſima unciæ pars. Supra obolum drachmam ponimus: quæ ex ſcrupulis tribus conſtat. Sextula aũt ex quattuor ſic dicta q; ſexta ſit pars unciæ. Hanc quodam tempore uetuſtiores denarium appellarunt. Denarius enim tunc argenteus nummus erat ponderis ſiliquarum quattuor & uiginti: quanq̃ proprie denarius decem aſſium pondo conſtet. Atq; hæc erat apud antiquos minima quidem æris ſignati pars ſupra ſextulam ſemunciam legimus: dimidium unciæ continẽtem. Vncia ab uno denominatur: quod ex duodecim ea unica eſt pars aſſis unciæ duæ Sextans quaſi ſexta pars aſſis nuncupatur. Quadrans quarta pars hoc eſt tres unciæ qui & triuncium quoq; dicitur. Triens tertia pars aſſis. Quincunx unciæ quinq;. Semis dimidum aſſis. Septunx ſeptem unciæ. Bes unciæ octo quaſi bis dempto triente ex aſſe. Dodrans dempto quadrante noue unciæ quem & nouuncium dicimus. Dextans decem unciæ dictus quia aſſi deeſt ſextãs. Deunx undecim unciæ quaſi una uncia ex aſſe dempta. Inde as ex duodecim unciis conſtans. Mna a græcis: Mina a noſtris interpoſitione litteræ appellatur. Hunc & libram dicimus: cuius diminutiuum libella: a qua & delibrare: quia quid perpẽditur tractum eſt. Libellæ dimidium eſt ſembella: quæ ſemis aſſis erat: ſupra aſſem erat dupondus: libræ duæ a duobus ponderibus. Pondus enim & pondo aſſis pondere dicebatur: unde & unum pondus eſt aſſipundium appellatum. Vltra dupondium eſt ſeſtertius libræ duæ & ſemis: dictus quaſi ſemis tertius: hoc eſt poſt duos ſequens tertio loco ſemis: quia enim fiebat ex duobus aſſibus & tertio ſemiſſe ſeſtertium ueteres uocauerãt autores ſunt Varro Feſtus Victruuius & cæteri doctiores: quos ego teſtes rei tam notæ non adduxiſſem: niſi apud Lampridium in heliogaballo comperiſſem ſeſtertia centum libras triginta argenti eſſe: ſed parũ idoneus autor eſt cui credere debeamus: niſi forſan eius æuo erant eiuſmodi pondera immutata. ſupra ſeſtertiũ treſſis a tribus aſſibus dicitur: ut apud Perſium treſſis agaſo. Octuſſis quoq; ac Nonuſſis: Decuſſiſq; reperitur octo nouem ac decem aſſes. Decuſſem uero & denarium a decem aſſibus noĩaret. A duobus deinde decuſſibus biceſſis. i. uiginti aſſes. A tribus triceſſis triginta aſſes. Perſius & cẽtuſſe utit: ut & cẽtũ græcos curto cẽtuſſe licetur. Erãt autem cẽtuſſe cẽtum aſſes: qui erant breues ex ære nummi: ſupra centuſſem maius æris

BAR. FON.
Menſura
Digitus
Vncia
Palma
Sexta
Pes
Cubitum
Paſſus
Decẽpeda
Clima
Actus
Iugerum
Stadium
Miliarium
Centuria
Centurio
Subcenturiati
Põderum uocabula
Siliqua
Scrupul⁹
Obolus
Drachma
Sextula
Denarius
Vncia
Sextans
Quadrãs
Triens
Quincũx
Semis
Septunx
Bes
Dodrans
Dextans
Deunx
As
Mina
Libra
Sembella
Dupõdus
Pondo
Seſtertius
Treſſis
Octuſſis
Nonuſſis
Decuſſis
Biceſſis
Triceſſis

uocabulum non habemus. Nam ducentos tricentos quadringentoſue cum dicimus: nō magis aſſes qui de narios: aut alios nummos ſignificamus. Infra uero talentum eſt: cuius uariæ ſpecies cum pondere: tum ma teria extiterat. Nam ſecundum diuerſas gentes: diuerſi quoq ponderis inuenitur. Verum quod celebrius ē atticum maius & minus talentum extat. Minus aſſibus. lx. Maius tribus & octoginta & triente deſcribitur licet aliqui octoginta tm̄ aſſium extitiſſe contendāt. Pli. maior talentum atticum ex Varronis ſententia ſexde cim ſeſtertiis taxari ſcribit. Cui ſi credimus librarum erit quadraginta: ſed hæc de pondere. Materiam uariā extitiſſe grauiſſimi atteſtantur autores. Nam non ſolum aurum argentum æs hoc pondere æſtimari compe rimus: ſed ferrum etiam & alumen. Curtius enim candidi ferri talēta centum: & Herodotus aluminis mil le talenta ſcribit. Hæc ſunt mi Saxete quæ breuiter de mēſuris ponderibuſq collegi: ſi qua in re alia tibi uſui eſſe poſſum: omne meum ſtudium tibi paratiſſimum ſemper erit. Vale.

Talentum

F I N I S.

¶ Impreſſum Venetiis ſumptu diligentiſſimi uiri Ioannis de Tridino. Anno a natali chriſtiano M.CCCC.XCIX. Die uero. IIII. Mēſis Nouēbris. Regnante inclyto ac fœliciſſimo principe Auguſtino Barbadico.

CVM GRATIA ET PRIVILEGIO.

Regiſtrum huius operis.

a	Prima alba	Vita Pauli	quæ iam cepta
b	Labeonem	¶ Scribimus	enim in dextram
c	cubiculi incærabāt	¶ Quis populi	æquauit
d	quo Pli.	Nec pluteum	ſunt qui
e	¶ An quia	faſcinat agnos	ret ſpe fruſtratus
f	¶ Sine fine	datis immundus	Cæſar duos
g	ignorare ſe	cundiam: ob	tollit quem
h	¶ Puteal	e bello troiano	dium eſt animæ
i	eum quia	urbe ius	noram: unde
k	ſæ uero aut	licitor quorum	confines liguriæ.
l	Artos enim	tio eſt Hora.	¶ Bartholomæus.